2010 M. KOVO 9 D., ANTRADIENIS

PIRMININKAVO: M. A. MARTÍNEZ MARTÍNEZ

Pirmininko pavaduotojas

1. Sesijos pradžia

Pirmininkas. – Skelbiu, kad 2010–2011 m. Europos Parlamento sesija pradėta.

2. Plenarinio posėdžio atidarymas

(Posėdis pradėtas 9.00 val.)

3. Diskusijos dėl žmogaus teisių, demokratijos ir teisinės valstybės pažeidimo atvejų (paskelbiami pateikti pasiūlymai dėl rezoliucijų) (žr. protokolą)

4. Vidaus rinkos rezultatų suvestinė – Vartotojų apsauga – Problemų sprendimo tinklas SOLVIT (diskusijos)

Pirmininkas. – Pirmas darbotvarkės klausimas – labai svarbios bendros diskusijos dėl trijų pranešimų dėl vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos:

- R. G. Von Thun Und Hohenstein pranešimas A7-0084/2009 Vidaus rikos ir vartotojų apsaugos komiteto vardu dėl vidaus rinkos rezultatų suvestinės (SEC (2009)/1007 2009/2141(INI)),
- A. Hedh pranešimas A7-0024/2010 Vidaus rikos ir vartotojų apsaugos komiteto vardu dėl vartotojų apsaugos (2009/2137(INI)) ir
- C. S. Buşoi pranešimas A7-0027/2010 Vidaus rikos ir vartotojų apsaugos komiteto vardu dėl vidaus rinkos problemų sprendimo tinklo (SOLVIT) (2009/2138(INI)).

Róża Gräfin Von Thun Und Hohenstein, praneśėja. – (PL) Džiaugiuosi galėdama pristatyti devynioliktąją vidaus rinkos rezultatų suvestinę, kuri buvo parengta pernai liepos mėn. Remiantis šiuo dokumentu matyti, kad valstybėms narėms vis geriau sekasi perkelti ES teisę į nacionalinę teisę. Tikslas, kurį išsikėlė valstybių arba vyriausybių vadovai, – kad vidutinis neperkeltų direktyvų skaičius neviršytų 1 proc., – dar kartą buvo pasiektas. Vis dėlto vienoje ar daugiau valstybių narių dar neperkeltų direktyvų skaičius, kitaip tariant, rinkos suskaidymas, vis dar per didelis. Kalbame apie daugiau kaip šimtą vidaus rinkos direktyvų. Be to, net 22 direktyvos nebuvo perkeltos į nacionalinę teisę per dvejus metus po perkėlimo į nacionalinę teisę termino pasibaigimo. Valstybės narės turi dar labiau stengtis, kad vidaus rinka taptų naudinga visiems europiečiams.

Pristatydama jums šį pranešimą rankoje turiu kitą, dvidešimtąją, rezultatų suvestinę, kurioje matyti tolesnė ES teisės aktų perkėlimo į nacionalinę teisę pažanga. Neperkeltų direktyvų sumažėjo iki 0,7 proc., taigi daug mažiau, nei siekta. Tai geriausias visų laikų rezultatas. Labai aiškiai galime matyti, kad Europos Komisijos darbas, kurį atlikus paskelbtas šis dokumentas, sutelkė valstybes nares. Komisiją galime nuoširdžiai pasveikinti produktyviai atlikus šį sunkų darbą.

Kita gera žinia yra ta, kad rinkos suskaidymas sumažėjo nuo 6 iki 5 proc. Vis dėlto vienoje ar daugiau Europos Sąjungos valstybių narių į nacionalinę teisę dar neperkeltos 74 direktyvos ir tai reiškia, kad labai žalingos kliūtys ir toliau kenkia piliečiams ir verslininkams vidaus rinkoje. Turime pašalinti šias kliūtis kartu.

Siekiant šio tikslo Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komitetas siūlo glaudžiau bendradarbiauti visoms institucijoms, kurios kartu atsakingos už ES teisės aktų perkėlimą į nacionalinę teisę, ir suinteresuotiesiems subjektams. Siūloma rengti metinį Bendrosios rinkos forumą – arba SIMFO – kuriame dalyvautų valstybės narės, valstybių narių parlamentų nariai ir verslo bei vartotojų atstovai. Toks forumas suteiktų galimybę keistis ES teisės perkėlimo į nacionalinę teisę patirtimi bei geriausia patirtimi ir parengti strateginius dar neįgyvendintų uždavinių įvykdymo planus.

Siekiant atsikratyti šių žalingų kliūčių raginame Europos Komisiją taikyti "vidaus rinkos testą" visiems naujiems ES teisės aktams, kad būtų užtikrinta, jog naujomis priemonėmis nebūtų kenkiama keturioms

Europos Sąjungos laisvėms. Taip pat labai svarbu piliečiams suteikti aiškią informaciją apie vidaus rinkos veikimą atsižvelgiant į tai, kad prieš dvidešimt metų būtent jiems vidaus rinka buvo sukurta.

Kad būtų pateikta kuo išsamesnė informacija apie vidaus rinkos raidą, Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komitetas ragina Vidaus rinkos rezultatų suvestinę, SOLVIT pranešimą, Piliečių kelrodės tarnybos dokumentą ir Vartotojų rinkų rezultatų suvestinę paskelbti vienu metu.

Galiausiai norėčiau padėkoti visiems, kurie prisidėjo rengiant šį pranešimą, ir paprašyti kolegų EP narių balsuoti už, nes esu tikra, kad dėl to ateityje greičiau ir tinkamiau ES teisės aktai bus perkeliami į valstybių narių teisines sistemas. Dėl to europiečiams vidaus rinkoje kils mažiau kliūčių, o tai, žinoma, labai svarbu Europos ekonomikos vystymuisi ir mūsų Europos tapatybei.

Anna Hedh, *pranešėja.* – (*SV*) Pone pirmininke, pirmiausia kalbą norėčiau pradėti padėkodama šešėliniams pranešėjams ir kitiems prisidėjusiems asmenims už gerą bendradarbiavimą su mumis Vartotojų rinkų rezultatų suvestinės rengimo laikotarpiu. Taip pat džiaugiuosi, kad vėl parengėme pranešimą, kuriam pritaria didžioji dauguma Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto narių.

Visuomet sakiau, kad tinkamam vidaus rinkos veikimui būtini pasitikintys ir patenkinti ES vartotojai. Taigi džiugu, kad 2007 m. darbą pradėjo Komisijos narys, konkrečiai atsakingas už klausimus, susijusius su vartotojais. Iš dalies dėl M. Kunevos tvirtos valios ir didelio atvirumo vartotojų apsaugos politikos ir su vartotojais susijusių klausimų srityje žengtas žingsnis į priekį. Vartotojų rinkų rezultatų suvestinė taip pat yra M. Kunevos nuopelnas.

Nepaisant to, kad susirūpinimą kelia bendra dviejų Komisijos narių atsakomybė už klausimus, susijusius su vartotojais, tikimės, kad šis darbas bus tęsiamas siekiant pažangos ir rezultatų ir kad pradėjus dirbti naujai Komisijai vartotojų klausimams nebus skiriama mažiau dėmesio. Iš tikrųjų ši atsakomybė dabar dar didesnė, nes Lisabonos sutarties 12 straipsnyje nustatyta, kad nustatant ir įgyvendinat kitas Europos Sąjungos politikos ir veiklos kryptis reikia atsižvelgti į vartotojų apsaugos reikalavimus. Vartotojams tai svarbus žingsnis ir neketinu kam nors leisti tai pamiršti tęsdama savo politinę veiklą.

Labai džiaugiuosi antruoju Vartotojų rinkų rezultatų suvestinės leidimu. Rezultatų suvestinė – tai viena iš turimų vidaus rinkos tobulinimo priemonių ir manau, kad reikia atkreipti ypatingą dėmesį į požiūrį, kuriuo grindžiama rezultatų suvestinė, todėl, kad jis susijęs su piliečių lūkesčiais ir problemomis, ir todėl, kad juo patobulinama vidaus rinka visų pirma vartotojų atžvilgiu. Rezultatų suvestinėje vartotojų rinka išanalizuota remiantis tais pačiais rodikliais kaip ir anksčiau, t. y. kaina, prekių tiekėjų ar paslaugų teikėjų keitimas, sauga, skundai ir vartotojų pasitenkinimas.

Ilgainiui juos, neabejotinai, reikės tobulinti, taip pat nustatyti naujus rodiklius. Vis dėlto manau, kad šiuo metu jie suteikia pakankamą pagrindą prioritetams nustatyti ir išvadoms dėl tolesnės analizės, kurią reikia atlikti, padaryti. Nepaprastai svarbu būti kantriems ir suteikti laiko, kad rezultatų suvestinė galėtų būti plėtojama. Jis tebėra pirminėje stadijoje.

Antrojoje Vartotojų rinkų rezultatų suvestinėje, be kita ko, matėme aiškių ženklų, kad vartotojams daugiau problemų kyla ne dėl prekių, bet dėl paslaugų, ir kad tuose sektoriuose, kuriuose vartotojai dažnai keičia prekių tiekėją ar paslaugų teikėją, kainos didėja rečiau. Tarpvalstybinė e. prekyba taip pat vystosi lėčiau dėl tarpvalstybinių kliūčių, kurios kelia rūpesčių vartotojams ir dėl kurių jiems trūksta pasitikėjimo. Be to, galime matyti, kad veiksmingas teisės aktų taikymas ir esami žalos atlyginimo mechanizmai yra nepaprastai svarbūs tinkamam rinkos veikimui.

Remiantis duomenimis taip pat matyti, kad padėtis valstybėse narėse labai skiriasi, ir kad yra galimybių tobulinti žalos atlyginimo mechanizmus. Todėl raginu Komisiją tęsti su Žaliąja knyga dėl kolektyvinio žalos atlyginimo vartotojams susijusį darbą.

Siekiant padidinti vartotojų pasitikėjimą labai svarbu veiksmingas ES nuostatų dėl vartotojų apsaugos taikymas ir jo priežiūra. Vis dėlto ES užtikrinama labai nevienoda priežiūra ir remiantis statistiniais duomenimis valstybėse narėse labai skiriasi rinkos stebėsenai skiriamų lėšų kiekis ir tikrintojų skaičius. Todėl Komisija ir valstybių narių priežiūros institucijos turi dėti didesnes pastangas, jeigu norime įgyvendinti tikslą užtikrinti gerą vartotojų apsaugą, taip pat užtikrinti, kad vartotojai jaustųsi tikri galį pasinaudoti visomis vidaus rinkos teikiamomis galimybėmis.

Siekiant padidinti vartotojų pasitikėjimą labai svarbu griežtinti rinkos stebėsenos ir priežiūros mechanizmus. Galiausiai vartojimas bus esminis Europos ekonomikos atgaivinimo veiksnys. LT

Cristian Silviu Buşoi, *pranešėjas.* – (RO) Kalbą norėčiau pradėti padėkodamas tiems, su kuriais turėjau galimybę dirbti rengdamas SOLIVT pranešimą – Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto sekretoriatui, visiems šešėliniams pranešėjams ir kitiems kolegoms EP nariams, kurie domėjosi šiuo klausimu ir svariai prisidėjo prie galutinio rezultato.

SOLVIT – tai tinklas, kuriame siūlomi neoficialūs problemų, kurios gali kilti dėl netinkamo vidaus rinkos teisės aktų vykdymo, sprendimo būdai. Tai itin naudinga naujovė Europos vartotojams ir Europos Sąjungos įmonėms pasinaudojimo Europos teisės aktų teikiama nauda požiūriu. Įgyvendinant Europos vidaus rinkos teisės aktus dažnai kyla sunkumų. Mano nuomone, SOLVIT galėtų būti veiksminga teisminio kelio alternatyva, atsižvelgiant į tai, kad teismai taip pat labai užimti nagrinėdami įvairiausias bylas.

Negalime nekreipti dėmesio į tai, kad SOLVIT nagrinėja vis daugiau atvejų ir šiuo požiūriu jis tam tikra prasme yra savo sėkmės auka. Taigi SOLVIT gali suteikti labai kokybišką pagalbą piliečiams ir įmonėms Europos Sąjungoje, o tie SOLVIT centrai, kurie neturi pakankamai darbuotojų, turi gauti papildomų darbuotojų.

Šie papildomi darbuotojai turi būti skiriami laikantis logikos ir kontrolės principų, atsižvelgiant į šalies gyventojų skaičių ir ankstesnį centro nagrinėtų atvejų skaičių. Ši analizė turi būti atlikta siekiant pasamdyti papildomų darbuotojų tik ten, kur jų iš tikrųjų reikia. Papildomam darbuotojų SOLVIT samdymui taip pat, žinoma, reikalingos tam tikros lėšos. Pranešime valstybės narės raginamos panaudoti visus turimus išteklius, įskaitant alternatyvius finansavimo būdus, papildomų darbuotojų samdymui finansuoti.

Šiame pranešime dėmesys taip pat skiriamas SOLVIT tinklo, kuris, mano nuomone, yra itin svarbus, ir manau, kad šiuo klausimu visi man pritarsite, reklamai. Naudodamosi SOLVIT paslaugomis MVĮ sutaupo daug pinigų, kuriuos gali investuoti į kitas sritis, kurios gali kelti ekonomiką ir kurios jų vystymuisi yra naudingesnės nei teisinė pagalba, kurios joms reikėtų problemoms spręsti. Individualiems vartotojams SOLIVT suteikia galimybę išvengti ilgų ir daug kainuojančių teisminių procesų.

Vis dėlto, kad piliečiai ir įmonės naudotųsi SOLVIT tinklo teikiama nauda, pirmiausia jie turi žinoti, kad tinklas veiksmingas. Todėl manau, kad reklamuojant SOLVIT reikėtų aktyviai įtraukti nacionalines valdžios institucijas, Europos Komisiją ir šio Parlamento narius. Tai galima padaryti daugeliu būdų, pradedant žiniasklaida ir valstybių narių rengiamomis informacinėmis kampanijomis ir baigiant bendro SOLVIT portalo sukūrimu. Be to, į vidaus rinką reglamentuojančių Europos teisės aktų įgyvendinimą įtrauktos viešosios tarnybos galėtų paskirti tam tikrą asmenį, atsakingą už SOLIVT pranešimus, kas dar labiau padidintų tinklo veiksmingumą ir prisidėtų prie jo reklamavimo. Kaip EP nariai, mes galime imtis iniciatyvos reklamuoti SOLVIT ir galime padėti didinti informuotumą apie jį tarp savo kolegų valstybių narių parlamentuose.

Keitimasis gera patirtimi tarp valstybių siekiant reklamuoti SOLVIT ir spręsti šio tinklo veikimo problemas yra dar viena priemonė, kurią šiame pranešime labai skatinama naudoti. Geros idėjos gali būti skleidžiamos ir taikomos Europos lygmeniu visų labui.

Galiausiai negalime nekreipti dėmesio į tai, kad SOLVIT susiduria su daug atvejų, kurie nepriklauso jo kompetencijos sričiai arba kurie itin sudėtingi ir kuriuos sprendžiant reikia naudoti alternatyvius būdus. Teikti peticijas Europos Parlamento peticijų komitetui gali būti sprendimo būdas tais atvejais, kurie yra per sudėtingi, kad būtų sprendžiami SOLVIT lygmeniu. Todėl vienas iš šiame pranešime pateiktų pasiūlymų yra tas, kad iš SOLVIT portalo tokie atvejai būtų persiunčiami į Europos Parlamento peticijų komiteto interneto svetainę ir į specializuotus komitetus valstybių narių parlamentuose.

Tai tik kelios idėjos, kuriomis grindžiamas SOLVIT pranešimas. Manau, kad šiais pasiūlymais gali būti pagerintas tinklo veikimas teikiant aukštos kokybės pagalbą vartotojams ir įmonėms. SOLVIT potencialas labai didelis ir siekdami jį panaudoti visapusiškai turime nuolat stebėti, kaip jis veikia

Michel Barnier, *Komisijos narys.* – (*FR*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, visų pirmiausia manau, kad labai svarbu laikytis išvien su mano kolega J. Dalli, kad atsakytume į jūsų klausimus ir papasakotume jums apie šių įvairių priemonių ir tekstų įgyvendinimą.

Ponios ir ponai, per savo politinę karjerą dažnai maniau, kad stebėsena yra ne mažiau svarbi už paskelbimą. Todėl manau, kad būnant valstybės narės parlamente, Europos Parlamente arba Komisijoje labai svarbu turėti priemones konkrečiam, sąžiningam tekstų, dėl kurių balsuojame, įgyvendinimui įvertinti. Taip pat manau, kad norint veikti pirmiausia reikia gerai suprasti, ir būtent šį klausimą jūsų pranešėjai nagrinėjo labai kvalifikuotai ir atidžiai.

Labai nuoširdžiai norėčiau padėkoti R. G. Thun Und Hohenstein ir C. S. Buşoi už šiuos klausimus, su kuriais esu tiesiogiai susijęs, ir A. Hedh už jų pranešimų kokybę.

Apie ką kalbame? Kalbame apie vidaus rinką. Vakar gan vėlai vakare šiuose rūmuose pasakiau, kad šiuo krizės ir ekonomikos sunkmečiu negalime sau leisti nepasinaudoti visomis galimybėmis. Jeigu vidaus rinka, didelė Europos rinka, veiktų normaliai, taip, kaip ji veiks, mes patys, savo jėgomis, galėtume pasiekti 0,5–1,5 proc. papildomą augimą.

Šiuo metu negalime sau leisti prarasti šios progos. Vidaus rinka turi veikti visapusiškai visais atžvilgiais ir tai, žinoma, uždavinys, kurį man, jums kontroliuojant, patikėjo Pirmininkas J. M. Barroso. Todėl manau, kad ši rezultatų suvestinė ir ši SOLVIT priemonė bei geras jų veikimas yra svarbūs. Manau, kad J Dalli lygiai tą patį pasakys su vartotojais susijusiu klausimu.

R. G. Thun Und Hohenstein ką tik kalbėjo apie geras naujienas ir kiek prastesnes naujienas dėl šios rezultatų suvestinės. Kalbame apie 1 521 direktyvą arba tekstą, kurie leidžia vidaus rinkai veikti, ir tai yra daug. Tiksliai taip, kaip pasakėte, dabartinis neperkeltų direktyvų skaičius dar niekada nebuvo toks mažas. Tai gera naujiena ir turėtume padėkoti visiems, kurie valstybėse narėse, kartais ir regionuose, yra atsakingi už šios direktyvos įgyvendinimą. Taip pat kartu padėką norėčiau perduoti nuo savo kolegų iš Vidaus rinkos generalinio direktorato.

Taip pat yra ir ne tokių gerų žinių, t. y. kad ES teisės aktų perkėlimo į nacionalinę teisę kokybė, jų įgyvendinimo kokybė nepatenkinama. Todėl visi kartu turime bendradarbiauti su Europos Parlamentu, valstybių narių parlamentais, visų valstybių narių pareigūnais. Kaip jums sakiau per savo klausymą Parlamente, toks yra apsilankymų, į kuriuos nuo šiol vyksiu – jau pradėjau – į kiekvieną iš 27 sostinių susitikti, kompetentingiems ministrams prižiūrint, su pareigūnais, atsakingais už vidaus rinkos direktyvų įgyvendinimą, ir išsiaiškinti šios rezultatų suvestinės elementus bei užtikrinti, kad SOLVIT būtų parengtas ir veiktų, kaip jau minėjo C. S. Buşoi, tikslas.

Taip pat dėl šios priežasties R. G. Thun Und Hohenstein išreiškiau savo pritarimą dėl šios forumo idėjos; tai labai gera mintis. Turime suvienyti žmones ir tai turime padaryti kartu čia, Parlamente, kartu su Komisija, valstybių narių parlamentais ir visais atsakingais asmenimis valstybėse narėse, kad pasidalytume gerąja patirtimi, ją įvertintume ir ja pasikeistume. Iš esmės esu įsitikinęs, kad sutelkti atsakingus asmenis naudinga: pirmenybė teiktina ne prievartai, o susitarimui, susitarimas – svarbiausia tarpusavio pasitikėjimas ir bendras darbas.

Kalbant apie SOLVIT C. S. Buşoi pabrėžė šios priemonės, kuri pradeda veiksmingai veikti, svarbą. Iki šiol bendradarbiavimu, sprendimo priėmimu, tarpininkavimu buvo išnagrinėti 1 500 atvejų, kurių daugumą pateikė piliečiai, tačiau taip pat ir daug įmonių. Kaip C. S. Buşoi gan pagrįstai pabrėžė, taip galima sutaupyti pinigų ir laiko ir taip piliečiai, vartotojai ir įmonės sugrįžta į vidaus rinką užuot turėję imtis pernelyg griozdiškų procedūrų, kad galėtų išspręsti, suprasti jiems kylančius vienos ar kitos su rinka susijusios nuostatos įgyvendinimo sunkumus, kurie jiems kelia susirūpinimą, ir surasti sprendimą.

Tam tikra prasme ši dvasia yra Bendrosios rinkos rėmimo paslaugų veiksmų planas – BRRP planas – kurio tikslas yra teikti platesnę informaciją ir geresnes paslaugas piliečiams ir įmonėms. Šiuo požiūriu taip pat padaryta pažanga. Šis planas leido suvienodinti įvairias SOLVIT ir Piliečių kelrodės tarnybos paslaugas ir bendras elektronines formas.

Kaip ir siūlė jūsų pranešėjai, manau, kad vadovaujant J. Dalli galėtume stengtis, kad visi šie dokumentai, visi šie rezultatai, visi šie komunikatai būtų pateikti tuo pačiu metu, kad sutelktume ir geriau koordinuotume visas šias skirtingas priemones, kuriomis įgyvendinami su vidaus rinka susiję tekstai arba direktyvos.

Bet kuriuo atveju palankiai vertinu šį geresnį koordinavimą ir patvirtinu savo įsipareigojimą tinkamai naudotis šiomis įvairiomis priemonėmis, skirtomis vertinti ir stebėti 1 500 su vidaus rinkos veikimu susijusių direktyvų.

John Dalli, *Komisijos narys.* – Pone pirmininke, pateiksiu pastabas dėl šių dviejų nepaprastai svarbių Europos politikos sričių – Vartotojų rinkų rezultatų suvestinės ir vartotojų apsaugos teisės aktų vykdymo paketo – kurias pristatė A. Hedh. Norėčiau padėkoti A. Hedh už puikų jos, kaip pranešėjos, darbą.

Vartotojų apsaugos politika labai svarbi sprendžiant šiuo metu mums kylančius ekonominius ir socialinius sunkumus. Svarbiausia žmonės. Informuoti vartotojai skatina naujoves ir konkurencingumą, tačiau – ir tai, galbūt, dar svarbiau – užtikrinimas, kad vidaus rinka tarnautų vartotojų interesams, yra mūsų svarbiausia priemonė atkuriant ryšį su piliečiais. Vartotojų apsaugos politikai suteiktą didelę svarbą atspindi tam tikri portfeliai. Komisijos narių kolegija glaudžiai bendradarbiaus, kad užtikrintų, jog priimtos taisyklės vartotojams

LT

neštų praktinę naudą. Šiandien esu čia kartu su savo kolega Micheliu Barnier'iu, lyg parodydamas, kad taip glaudžiai bendradarbiausime. Tokia bus mūsų darbo praktika.

Vartotojų apsaugos aspektas turi būti plėtojamas visuose portfeliuose ir Komisija nustatys šios plėtotės pažangos ar jo nebuvimo vertinimo gaires. Vartotojų rezultatų suvestinė atstoja pavojaus signalą, mus įspėjantį net tada, kai vidaus rinka nuvilia vartotojus. Rezultatų suvestinė taip pat naudojama vidaus rinkos mažmeninės prekybos sektoriaus integravimo vartotojų, MVĮ ir kitų mažmenininkų požiūriu pažangos stebėsenai. Ji taip pat padeda parodyti, ar valstybės narės deda pakankamas pastangas, kad būtų vykdomi nauji vartotojų apsaugos teisės aktai, ir kad vartotojai būtų informuojami, mokomi ir skatinami.

Grįžtant prie vykdymo klausimo, man džiugu matyti, kad Parlamentas pritaria Komisijos nuomonei dėl to, kaip svarbu žmonėms iš tikrųjų suteikti teises, kurios jiems nustatytos teisės aktuose. Šiuo klausimu dar reikia daug nuveikti. 2009 m. komunikatu siekta nustatyti teisės aktų vykdymo Europos Sąjungoje veiksmingumo ir nuoseklumo didinimo būdus. Dabar jį reikia paversti konkrečiais darbais. Vienas iš prioritetų bus atkakliau stengtis padidinti mūsų tarpvalstybinių tinklų veiksmingumą, kurie turi aiškiai parodyti prekybininkams, kad ES nėra saugus prieglobstis, kur jie galėtų pasislėpti nuo persekiojimo. Tas pats taikytina bendradarbiavimo su trečiųjų šalių valdžios institucijomis atžvilgiu. Kad pasiektume šį tikslą valstybių narių teisės aktų vykdytojams reikia turėti pakankamai darbuotojų ir išteklių. Ekonomikos sunkmečiu visos viešosios paslaugos patiria spaudimą, tačiau mažinti vartotojų apsaugai skirtas išlaidas būtų klaida. Laisvos, atviros, gerai kontroliuojamos rinkos skatina konkurenciją kokybės ir kainų srityje ir skatina konkurencingumą. Tai naudinga ne tik vartotojams, bet ir visai ES ekonomikai. Komisija ir Parlamentas turi bendradarbiauti, kad užtikrintų, jog ši nuostata visose valstybėse narėse pasklistų pastebimai ir aiškiai.

Taip pat ketiname toliau aktyviai dirbti kurdami vadinamųjų koordinuotų teisės aktų vykdymo patikrinimų sistemą. Vis dėlto šie patikrinimai parodė, kad kartais sutelkti pastangas nacionaliniu lygmeniu nepakanka. Būtini sprendimai Europos lygmeniu. Taigi maloniai priimsiu jūsų raginimą išnagrinėti sutartyje nustatytus teisinius pagrindus siekiant sustiprinti vartotojų apsaugą, visų pirma išplėsti Komisijos galias, tačiau taip bus padaryta ir toliau dirbsime šia linkme, jeigu, visų pirma, būsime įsitikinę, kad šis darbas padidins nacionaliniu mastu atlikto darbo vertę.

Kalbant apie žalos atlyginimo priemones, sutinku, kad alternatyvūs ginčų sprendimo mechanizmai gali būti pigi, paprasta ir greita žalos atlyginimo vartotojams priemonė, kartu išsauganti įmonių reputaciją. Vienas šios strategijos aspektų susijęs su kolektyvinių skundų nagrinėjimu. Šiuo klausimu norėčiau kartu su pirmininko pavaduotojais J. Alunia ir V. Reding patikinti, kad Komisija juda pirmyn koordinuotai.

Galiausiai tikiuosi sulaukti jūsų paramos siekiant užtikrinti, kad po 2013 m., kai pasibaigs dabartinė vartotojų apsaugos programa, būtų skirtas pakankamas finansavimas platiems vartotojų apsaugos politikos užmojams, ypač tęstiniam patobulintos rezultatų suvestinės vykdymui, remti. Taip pat esu tikras, kad galime įvykdyti sudėtingus dabartinius ir ateities uždavinius ir bendradarbiauti, kad užtikrintume, jog vidaus rinka suteiktų visas galimybes visiems mūsų piliečiams.

Simon Busuttil, Peticijų komiteto nuomonės referentas. – (MT) Peticijų komiteto vardu parengiau nuomonę dėl SOLVIT tinklo, kuriam visiškai pritariu, nes tai pagalbos piliečiams, kurie susiduria su sunkumais, priemonė. Vis dėlto norėčiau pakalbėti svarbiu klausimu, kurį išdėstysiu: visų suinteresuotųjų subjektų, į kuriuos kreipiasi piliečiai, visapusiško bendradarbiavimo būtinybė. Kokias galimybes turi su sunkumais susiduriantis pilietis? Jis gali pateikti peticiją Europos Parlamentui, kuriam Sutarties 194 straipsniu suteikta tokia teisė, jis gali pateikti skundą Europos Komisijai arba jis gali pateikti skundą SOLVIT. Pilietis taip pat gali reikalauti žalos atlyginimo pateikdamas skundą Europos ombudsmenui, tačiau tai įneša daug painiavos, todėl pilietis nežino, į ką tiksliai kreiptis žalos atlyginimo ir pagalbos. Todėl asmeniškai ir Peticijų komiteto vardu manau, kad reikia glaudesnio visų susijusių institucijų bendradarbiavimo, kad pilietis tiksliai žinotų, į ką jam reikia kreiptis reikalaujant atlyginti žalą.

Zuzana Roithová, *PPE frakcijos vardu.* – (*CS*) Komisijos nary, ponios ir ponai, interneto paslauga SOLVIT teikiama jau aštuonerius metus ir pavyko išspręsti 83 proc. piliečių ir įmonių pateiktų skundų, pateiktų dėl neteisingo Europos teisės taikymo valstybėse narėse ir skundus pavyko išnagrinėti per 10 dienų. 2008 m. dėl neoficialių SOLVIT sprendimų išvengta teisminių ginčų ir žalos, kurių vertė siekia 32 mln. EUR.

Trijuose pateiktuose pranešimuose atskleidžiama dviejų lygmenų problema: pirmiausia tai tam tikrų valstybių narių vėlavimas įgyvendinti Europos teisę nacionaliniu lygmeniu – neįgyvendinta 100 direktyvų, kurios vidaus rinkos atžvilgiu nevisiškai įsigaliojo. Žinau, kad tai nedidelė, tačiau labai svarbi dalis. Antra, labai nedidelis naudojimosi SOLVIT, kaip praktine priemone, mastas. Pvz., Čekijoje specialistai jį gerai žino, tačiau

apie paslaugą ką nors žino tik 7 proc. registruotų verslininkų. Prancūzijoje padėtis kur kas prastesnė. Remiantis statistiniais duomenimis SOLVIT rūpinasi tik vienas praktikantas.

Džiaugiuosi, kad mūsų komitetas taip pat pritarė pasiūlymams, kuriuos pateikiau kaip šešėlinė pranešėja; pvz., padidinti SOLVIT tinklo valstybėse narėse administracinių darbuotojų specialistų skaičių. Vis dėlto iš esmės tai yra tinklo reklamavimo verslininkams, ekspatriantams, įvairioms asociacijoms, valstybių narių parlamentams ir šiam Parlamentui klausimas. Norėčiau paminėti, kad SOLVIT reikia susieti su Komisijos valdomais vienodais kontaktų centrais ir konsultacijų tarnybomis, ir, žinoma, svarbu, kad Komisija visas šalis laiku informuotų apie per SOLVIT tinklą išspręstas problemas. Šią analizę Komisija turėtų pateikti metinėse ataskaitose ir taip, žinoma, galėtume padidinti naudojimosi SOLVIT tinklu mastą.

Džiaugiuosi, kad mūsų komitetas išreiškė tokią didelę politinę paramą visiems trims pranešimams, ir tikiuosi, kad plenariniame posėdyje jiems taip pat bus pritarta. Norėčiau padėkoti visiems pranešėjams už jų atliktą darbą.

Evelyne Gebhardt, S&D frakcijos vardu. – (DE) Pone pirmininke, Komisijos nary M. Barnier'i, Komisijos nary J. Dalli, ponios ir ponai, šiandien kalbame apie vidaus rinką, vartotojų apsaugą ir žmonių judumą Europos Sąjungoje. Tai pagrindiniai klausimai, kai diskutuojame dėl šių trijų dokumentų, ir visų pirma apie juos norėčiau pakalbėti.

Bendrai aptarti šiuos tris klausimus mums labai naudinga, nes iš esmės nėra prieštaravimo tarp ekonomikos ir vartotojų bei darbuotojų teisių; juos reikia aptarti kartu. Šiuo klausimu turime pasiekti pažangą ateityje. Todėl gerai, kad šiandien šiuos klausimus aptariame kartu.

Kad tai pasiektume, visų pirma turime didžiausią dėmesį skirti trims politiniams principams. Pirma, – ir Komisijos narys M. Barnier tai labai gerai paaiškino, – reikia įveikti protekcionizmą, kuris vis dar labai aiškus valstybių narių vyriausybėse. Bet kuriuo atveju tai turime padaryti ir tai įtraukta į planus.

Antrasis politinis principas yra tas, kad privalome užtikrinti aukštą vartotojų ir darbuotojų teisių apsaugos lygį. Kitaip tariant, vidaus rinka nesuponuoja, kad panaikinamos teisės, ji nesuponuoja reguliavimo panaikinimo. Todėl vienam R. G. Von Thun Und Hohenstein pranešimo punktui nepritariame. Tai susiję su vadinamąja Vidaus rinkos rezultatų suvestine arba vidaus rinkos testu. Tai neteisingas požiūris. Susidaro įspūdis, kad vienintelis svarbus klausimas yra tai, kaip rinka veikia. Taip nėra. Turime užduoti klausimą, kokį poveikį Europos Sąjungos teisės aktai turės darbuotojų ir vartotojų teisėms. Todėl nepritariame šiai koncepcijai, nes ji nėra teisinga.

Trečia, būtina tinkama šių teisių apsauga Europos lygmeniu. Todėl reikia kolektyvinio žalos atlyginimo mechanizmo, kad vartotojai nebūtų vieniši šioje vidaus rinkoje, bet kad taip pat galėtų iš tikrųjų naudotis savo teisėmis.

Robert Rochefort, *ALDE frakcijos vardu.* – (*FR*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, pirmiausia norėčiau pasakyti, kad labai džiaugiuosi matydamas, jog šįryt su vidaus rinka ir vartotojų apsauga susijusios diskusijos pradėtos kaip prioritetinės diskusijos.

Pone M. Barnier'i, ekonomikos krizės aplinkybėmis vidaus rinka yra vertingas elementas, kurį privalome plėtoti. Šioje vidaus rinkoje vartojimas galbūt yra svarbiausia varomoji jėga, kurią nedelsdami turime paremti. Tačiau tai nėra bet koks vartojimas. Mums reikia vartojimo, kuriuo būtų rengiamasi ateičiai, kuris dera su tvaraus vystymosi uždaviniais, atsakingo vartojimo, kuriuo ne visada siekiama remti produktus sumažintomis kainomis, kurie turėtų padidinti šeimų perkamąją galią, tačiau kurie iš tikrųjų dažnai yra vidutinės kokybės ir kurie beveik sistemingai gaminami perkėlus gamybą už Europos Sąjungos ribų. Žinoma, kas jų pagrindiniai pirkėjai: mažiausias pajamas turintys, pažeidžiamiausi vartotojai.

Trumpai tariant, turime atkurti pasitikėjimą tarp vartotojų ir įmonių, visų pirma platinimo įmonių, kad stiprintume ir skatintume mūsų ES vidaus rinkos vystymąsi. Norėčiau Komisijai perduoti labai aiškią žinią. Taip, pone J. Dalli, mes jus remsime, tačiau nerimastingai jaučiame kylantį pavojų, susijusį su atsakomybės pasiskirstymo tarp jūsų pačių. Baiminamės, kad tai padalys jūsų atsakomybes. Taip pat labai atidžiai stebėsime, kad jūs iš tikrųjų kartu dirbtumėte koordinuotai. Tikimės, kad į vartotojų interesus bus tikrai atsižvelgta visose Europos Sąjungos politikos srityse laikantis Lisabonos sutarties dvasios.

Nedelsdamas jums pateiksiu pavyzdį, kuris susieja ne tik M. Barnier'į ir J. Dalli, bet ir V. Reding. Laikas tęsti su Žaliąją knyga dėl kolektyvinio žalos atlyginimo susijusį darbą. Tikimės, kad šiuo klausimu pasistūmėsite į priekį. Beje, pone J. Dalli, atsižvelgiant į tai, kad kalbėjote apie šį klausimą, norėčiau jūsų paklausti, ar jau parengėte planą šiuo klausimu? Taip pat tikimės, kad sumanysite naują europietišką būdą, kad šio kolektyvinio

žalos atlyginimo atveju būtų išvengta visų gerai žinomų JAV sistemai būdingų nukrypimų, kad sumanytume visiems naudingą būdą, kuris nesupriešintų vienos ir kitos šalių interesų.

Norėčiau pasveikinti savo kolegę EP narę A. Hedh parengus labai išsamų pranešimą. Ypatingą dėmesį norėčiau atkreipti į tai, kad savo pranešime ji pagrįstai pabrėžia vartotojų švietimą, kuris labai svarbus ir kurį reikia vykdyti visą gyvenimą, nes tai svarbu ne tik mažiems vaikams, bet ir vartotojams, atsižvelgiant į produktų kaitos mastą ir į vis įmantresnius rinkodaros pajėgumus.

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

Apibendrinant tiesiog norėčiau jums pasakyti, kad rodikliai, rezultatų suvestinės yra labai sveikintina, – ir tai sako buvęs ekonomistas statistikas, – tačiau jie nepakeičia politinės valios, kuri mus būtent ir paskatins imtis veiksmu.

Heide Rühle, Verts/ALE frakcijos vardu. – (DE) Pone pirmininke, norėčiau pratęsti pradžioje M. Barnier'io išsakytą mintį apie nepaprastai didelę vidaus rinkos svarbą dabartinės krizės aplinkybėmis. Tai dar kartą labai aiškiai įrodyta. Vis dėlto akivaizdu, kad piliečių pasitikėjimas vidaus rinka būtinas. Tik tada ji veiks tinkamai. To vis dar trūksta daugeliu aspektų. Diskusijose savo pačių šalyse visų pirma mes, Parlamento nariai, labai dažnai pastebime, kad visuomenėje vis dar labai aiškūs su vidaus rinka susiję būgštavimai ir kad tokie klausimai kaip protekcionizmas, deja, taip pat palankiai vertinami, nes tokie klausimai svarstyti pateikiami ne tik vyriausybės, bet juos taip pat remia daug piliečių. Todėl juo svarbiau mums Parlamente dėti visas pastangas, siekiant padidinti pasitikėjimą vidaus rinka. To siekiant vartotojų apsaugos politika, žinoma, yra esminis veiksnys. Vartotojų apsaugos politika, užtikrinanti aukštą vartotojų apsaugos lygį, gali padidinti ir išsaugoti žmonių pasitikėjimą vidaus rinka. Todėl turime labiau stengtis šioje srityje.

Džiaugiuosi, kad šiose diskusijose dalyvauja abu Komisijos nariai. Jūs, žinoma, žinote, kad taip pat ir mūsų frakcija kritiškai vertino, kad nėra vieno Komisijos nario, atsakingo už vartotojų apsaugos politiką, nes M. Kunevos išsakyta mintis buvo labai teigiamas signalas. Todėl džiaugiamės, kad mums aiškiai parodote, kad norite bendradarbiauti šioje srityje. Mums taip pat susirūpinimą kėlė tai, kad atsakomybę paskirsčius skirtingiems Komisijos nariams, vartotojų apsaugai galiausiai bus skiriamas nepakankamas dėmesys. Vis dėlto tikiuosi, kad tai nėra vienetinis atvejis, bet kad šiuo klausimu jūs glaudžiai bendradarbiausite su mumis, nes turime nagrinėti tam tikrus svarbius klausimus; pvz., vis dar turime užbaigti diskutuoti dėl su kolektyviniais ieškiniais susijusių teisės aktų ir kolektyvinio žalos atlyginimo ir šiuo atžvilgiu reikia padaryti pažangą. Žinoma, tai taip pat bus labai svarbu didinant piliečių pasitikėjimą.

Mums reikia daugiau priemonių, kuriomis aiškiai parodoma, kad užtikrinama piliečių apsauga vidaus rinkoje. Šiuo požiūriu SOLVIT yra labai svarbi priemonė. Todėl visapusiškai pritariame C. S. Buşoi pranešimui. SOLVIT, kuriuo suteikiama galimybė sprendimų ieškoti ne teismo būdu, vidaus rinkoje sukuria pasitikėjimo atmosferą ir suteikia vartotojams daugiau informacijos apie vidaus rinką, o to iš valstybių narių valdžios institucijų labai dažnai trūksta. Šiuo atžvilgu SOLVIT gali būti svarbus ir esminis papildomas veiksnys. Šiemet esu pranešėja biudžeto klausimais ir J. Dalli galiu užtikrinti, kad biudžeto klausimų srityje ir lėšų skyrimo vartotojų apsaugos srityje būsime budrūs. Jau kreipėmės į mūsų Biudžeto komitetą ir pabrėžėme, kad mes, žinoma, norime, kad lėšos ir toliau būtų skiriamos ir kad atitinkamos lėšos būtų panaudotos. Šiuo klausimu galite tikėtis mūsų paramos.

Dar kartą apibendrinant manau, kad apskritai šiais pranešimais nusiųstas labai svarbus ir teigiamas signalas. Nors jiems pritariame, turime vieną kritišką pastabą. Ji susijusi su vidaus rinkos kontrole, kuri, mūsų manymu, gana vienpusė. Jeigu persvarstysime direktyvas, tai reikia padaryti atsižvelgiant į įvairius, skirtingus požiūrius. Šiuo atžvilgiu labai svarbus tvarumas ir socialiniai klausimai. Persvarstymas, jeigu jis bus atliktas, turėtų būti atliktas dėmesį kreipiant ne tik į vidaus rinką. Turi būti atliktas visapusiškas persvarstymas. Šiuo požiūriu taip pat tinkamai turi būti apsvarstytas subsidiarumo klausimas. Todėl manome, kad apgailestautina, jog vidaus rinkos kontrolė vienpusė. Vis dėlto iš principo pritariame pranešėjo požiūriui, įskaitant ir vidaus rinkos kontrolę ir balsuosime už pranešimą.

Adam Bielan, ECR frakcijos vardu. – (PL) Pone pirmininke, keturiomis laisvėmis: laisvu žmonių, prekių, kapitalo ir paslaugų judėjimu, grindžiamos bendrosios rinkos kūrimo procesas vis dar neužbaigtas, visų pirma taip yra ketvirtosios laisvės – laisvo paslaugų judėjimo – atžvilgiu ir turime dar labai daug nuveikti. Tai nepaprastai svarbus procesas, ypač ekonomikos sulėtėjimo laikotarpiu ir atsižvelgiant į ekonomikos krizę, kurią išgyvename Europoje. Iš tikrųjų būtent ekonomikos sulėtėjimo laikotarpiu turėtume kalbėti apie bendrosios rinkos pranašumus ir galbūt tada išvysime politinę valią, kurios reikalavo R. Rochefort.

Todėl norėčiau pasveikinti Europos Parlamento biurą suvokus klausimo svarbą ir nusprendus diskusijoms dėl šių trijų pranešimų suteikti pirmenybę šiame Parlamento posėdyje. Padėką ir sveikinimus taip pat skiriu Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto pirmininkui M. Harbourui už veiksmingas jo pastangas šiuo klausimu. Taip pat norėčiau pasveikinti tris pranešėjus už šiuos tris tokius svarbius pranešimus. Vis dėlto norėčiau atkreipti dėmesį į tam tikrą absurdą. Plenariniame posėdyje šiandien aptariame R. G. Thun, pranešimą, – norėčiau pridurti, kad tai puikus pranešimas – tačiau tai pranešimas dėl 2008 m. Vidaus rinkos rezultatų suvestinės. Tačiau prieš kelias dienas Komisija paskelbė 2009 m. Vidaus rinkos rezultatų suvestinę. Manau, kad tai dar viena priežastis, dėl kurios ateityje Komisija turėtų skelbti visas keturias svarbias vidaus rinkos stebėsenos ataskaitas vienu metu. Šiaip ar taip Vidaus rinkos rezultatų suvestinėje, Vartotojų rinkų rezultatų suvestinėje, SOLVIT pranešime ir Piliečių kelrodės tarnybos dokumente iš tikrųjų aptariami tie patys klausimai ir juos turėtume gauti vienu metu.

Galiausiai norėčiau išreikšti savo paramą dviem pagrindiniams R. G. Thun pranešime pateiktiems pasiūlymams. Visiškai pritariu tiek pasiūlymui surengti metinį vidaus rinkos forumą, tiek (o tai dar svarbiau) pasiūlymui dėl privalomo tyrimo, "vidaus rinkos testo", kuris turėtų būti atliekamas teikiant visus Europos Komisijos pasiūlymus ateityje.

Kyriacos Triantaphyllides, *GUE/NGL frakcijos vardu.* – (*EL*) Pone pirmininke, šiuo metu atkakliai laikomasi nuomonės, kurią patvirtina Lisabonos sutartis ir pačios Komisijos pozicija, kad vartotojų apsaugos politikos srityje pagrindinį dėmesį reikėtų skirti klestinčiai rinkai, kurioje vartotojai gali jaustis saugiai ir užtikrintai, išsaugoti.

Ši pozicija grindžiama tuo, kad jeigu vartotojai rinkoje jaučiasi patogiai ir užtikrintai ir skatinama tarpvalstybinė prekyba, didėja konkurencingumas ir vartotojai turi didesnį prekių ir paslaugų pasirinkimą konkurencingesnėmis kainomis.

Nesutinkame su pozicija ir požiūriu, kad veiksmingos ir lanksčios vartotojų rinkos yra pagrindiniai konkurencingumo ir piliečių gerovės veiksniai. Ekonomikos krizė patvirtina, kad turime atsižvelgti į konkrečias sąlygas kiekvienoje valstybėje narėje, o ne besąlygiškai taikyti vienodą standartą, t. y. tikros konkurencijos standartą. Manome, kad konkurencingumas nėra sietinas su piliečių gerove, nes juo sukuriamos palankesnės sąlygos įmonėms atsižvelgiant į tai, kad akivaizdu, jog iki šiol bendras kainų mažinimas neatnešė naudos vartotojams.

Reikia kontroliuoti pagrindinių produktų kainas skurdesnių visuomenės sluoksnių ir visos visuomenės labui. Vienintelė politika, kuri gali sustiprinti vartotojų apsaugos lygį ir jį pakelti, yra politika, kurioje rūpinamasi žmogumi ir jo gerove, o ne konkurencijos didinimu.

Atsižvelgdami į šias aplinkybės pritariame, kad rezultatų suvestinėje būtų aprašomas ir vertinamas Europos vartotojų pasitenkinimas geru rinkos veikimu, tačiau, kita vertus, neturėtume nutolti nuo esmės ir vienintelio tikslo – valdyti į žmones nukreiptą vidaus rinką, kurioje rūpinamasi žmogaus gerove, o ne skaičiais. Vartotojų rezultatų suvestinę vertiname kaip priemonę, skirtą aprašyti vartotojų pasitenkinimo lygį konkrečiomis aplinkybėmis ir konkrečiu metu. Tačiau vien tik šis vertinimas ir šie aprašymai negali pagerinti piliečių gerovės paprasčiausiai todėl, kad jie piliečiams tariamai suteiks daugiau pasitikėjimo ir saugumo.

Be to, visi vertinimai turi būti atlikti remiantis kiekybiniu požiūriu išmatuojamais socialiniais uždaviniais. Taip pat pažymime, kad atsižvelgiant į tai, kad svarbiausias rezultatų suvestinės tikslas yra fiksuoti vartotojų skundus, ypatingą dėmesį reikia atkreipti į priemones, kurių reikia imtis siekiant užkirsti kelią spekuliavimui.

Oreste Rossi, EFD frakcijos vardu. – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, šiandien aptarinėjame tris priemones, susijusias su vartotojų sveikata ir apsauga, kurioms per balsavimą komitete jau pritarėme ir už kurias balsuosime plenariniame posėdyje.

Mes palaikome piliečius, kurie per dažnai patiria žalą dėl Europos institucijų sprendimų: kalbu apie Europos Žmogaus Teisių Teismo priimtą sprendimą neleisti laisvai rodyti nukryžiuotojo; negalėjimas veiksmingai spręsti su nelegaliais imigrantais susijusius klausimus; nenutrūkstantis žmonių srautas iš trečiųjų šalių, kurie atima darbo vietas iš mūsų žmonių; vengimas vartotojams suteikti tinkamą informaciją apie jų pirkinius arba maisto produktų kilmės vietą.

A. Hedh pranešime svarba teikiama Europos piliečių, kurie kasdien susiduria su vidaus rinkos pranašumais ir trūkumais, nuomonei ir pabrėžiamas Komisijos nario, atsakingo už vartotojų apsaugą, paskyrimo 2007 m. tikslingumas. Pranešime taip pat atkreipiamas dėmesys į tai, kad reikia suderinti valstybių narių ir trečiųjų šalių priežiūros ir stebėsenos struktūras.

R. G. Thun Und Hohenstein pranešime kritikuojamos tam tikros priemonės, kurių buvo imtasi anksčiau, ir raginama padalyti atsakomybę tarp valstybių narių ir Komisijos.

C. S. Buşoi pranešimas susijęs su SOLVIT tinklu, kurį Komisija sukūrė siekdama suteikti nemokamą pagalbą piliečiams ir įmonėms ginant savo teises Europos Sąjungoje, visų pirma ginčų atvejais. Jame taip pat kritikuojamas tinklo neveiksmingumas ir raginama teikti išsamesnę informaciją piliečiams ir įmonėms, kurie dažnai nežino, jog ši struktūra egzistuoja. Kaip teisėkūros institucija pirmiausia turėtume rūpintis piliečiais ir vartotojais.

Angelika Werthmann (NI). – (*DE*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, SOLVIT gali ir turėtų svariai prisidėti siekiant didesnio asmeninių ir pilietinių teisių apsaugos ir gynimo vidaus rinkoje aiškumo. SOLVIT elektroninio problemų sprendimo tinklo pagrindas – pragmatiškas požiūris, kuris bus naudingas piliečiams ir įmonėms išvengiant griozdiškos biurokratijos.

Vis dėlto remiantis 2009 m. ataskaita taip pat matyti, kad beveik 40 proc. piliečių keliamų klausimų susiję su gyvenimo sąlygomis kitoje ES šalyje. Todėl kyla klausimas, ar teisių gyventi šalyje įgyvendinimas vis dar neaiškus.

Tiziano Motti (PPE). – (*IT*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, šiandien balsuosime dėl savo iniciatyva parengto pranešimo dėl vartotojų apsaugos, kuris yra labai svarbus dokumentas, už kurį, be kita ko, turėčiau padėkoti pranešėjai A. Hedh, o kitiems pranešėjams – už puikią atmosferą, kurioje galėjome dirbti kartu.

Daugeliu aspektų mūsų nuomonės visiškai sutapo, o dėl kitų tikiuosi, kad galėsime dirbti ateityje: konkrečiau, kalbama apie Europos Komisijos remiamą Europos vartotojų rezultatų suvestinę, labai svarbią priemonę, kuria vis dėlto, mano manymu, vis tiek nepateikiami standartizuoti duomenys, kad žmonės galėtų priimti aiškius sprendimus. Jeigu būtume įmonė ir sprendimus dėl įmonės ateities priimtume remdamiesi duomenimis, kurie vis dėlto nėra tikslūs, galėtume bankrutuoti. Todėl tikiuosi, kad ateityje galėsime sukurti duomenų bazę, kuri žmonėms leis priimti aiškius sprendimus.

Be to, turime įvertinti, taip pat ir nagrinėdami šį pranešimą, didelę vartotojams užkrautą naštą, tačiau asmeniškai ir frakcijos vardu manau, kad ateityje būtina geresnė pusiausvyra, nes Europos piliečiai yra ne tik vartotojai, bet taip pat įmonių, kurios veiklą vykdo vidaus rinkoje, darbuotojai. Todėl privalome visada atsižvelgti į pusiausvyrą, kuri turi būti tarp paslaugų teikėjų ir prekių tiekėjų ir pačių vartotojų, nes toks mūsų tikslas.

Gerai informuotas vartotojas yra laisvas vartotojas, – taigi sveikintinos visos iniciatyvos teikti papildomą informaciją, – tačiau atsisakėme mokyklinių programų, nes negalime priimti sprendimų vietoj vartotojo, kai kalbama apie jų pačių pasirinkimo laisvę, ir manome, kad tėvai turėtų būti pirmasis mažų vaikų švietimo vartojimo srityje šaltinis. Be to, tėvai taip pat kontroliuoja, ką jų vaikai, ypač kai jie yra maži, vartoja.

Kalbant apie suaugusiuosius tiesa, kad vartotojams kartais sunku apsisaugoti tinkamomis teisinėmis priemonėmis, todėl pritariame ne teisminėms žalos atlyginimo priemonėms, tačiau manome, kad galima dėti daugiau pastangų, ypač krizės laikotarpiu, siekiant, kad veiktų esami mechanizmai užuot siekus padidinti vartotojų ombudsmenų skaičių.

Kalbą baigsiu paminėdamas valstybės administracijos teikiamas paslaugas. Dovanokit, kad nebuvo tinkamai atsižvelgta į tai, kad vartotojams atskaitos taškas taip pat yra valstybės administracija, savivaldybės, įstaigos, regionai ir net valstybės. Tikiuosi, kad ateityje galėsime daugiau nuveikti, nes taip pat turi būti galimybė apsaugoti vartotojus netinkamų valstybės administracijos teikiamų paslaugų atžvilgu.

Liem Hoang Ngoc (S&D). – (*FR*) Pone pirmininke ponia pirmininke, dėkoju R. G. Thun Und Hohenstein už sąžiningai atliktą darbą ir bendrą jos pranešimo kokybę.

Kaip Europos Parlamento socialistų ir demokratų pažangiojo aljanso frakcijos šešėlinis pranešėjas džiaugiuosi, kad balsavimas Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komitete suteikė galimybę įtraukti į galutinę pranešimo versiją tam tikras mintis, kurias norėjome išsakyti.

Pirma, įgyvendinant Vidaus rinkos rezultatų suvestinę reikia laikytis labiau į kokybę orientuoto požiūrio, kuris sudarytų sąlygas nustatyti direktyvų neperkėlimo į nacionalinę teisę priežastis. Nenuvertiname statistinių duomenų ir spaudimo, kuris daromas nurodant pažangiausias ir ne tokias pažangias ES valstybes nares, naudingumo, tačiau, mūsų nuomone, Komisija turėtų kelti aukštesnius tikslus ir siekti, kad ši rezultatų suvestinė taptų valstybių narių patiriamų sunkumų perkeliant ES teisės aktus į nacionalinę teisę vertinimo

priemone. Tuo labiau, kad visi žinome, jog direktyvos į nacionalinę teisę neperkeliamos ne dėl valstybių narių nenoro, bet dėl vidutiniškos Europos teisės aktų, kuriuos reikia perkelti į nacionalinę teisę, kokybės.

Antras klausimas, į kurį atkreipiau dėmesį, yra būtinybė stiprinti Komisijos ir valstybių narių dialogą per ES teisės aktų perkėlimo į nacionalinę teisę laikotarpį. Kuo informacija keičiamasi anksčiau, tuo daugiau galimybių išvengti rizikos, kad teisės aktai nebus perkelti arba bus perkelti neteisingai.

Vis dėlto pranešimas turi vieną trūkumą: jis susijęs su 10 punktu, kurio nebuvo pradiniame R. G. Thun Und Hohenstein pranešimo projekte. Šiame punkte siūloma parengti visų pasiūlymų dėl teisės aktų vidaus rinkos testą. Šiai nuostatai iš esmės nepritariame, nes, mūsų nuomone, toks testas geriausiu atveju yra beprasmis, blogiausiu – pavojingas.

Galimos kliūtys vidaus rinkai išnagrinėjamos Komisijai atliekant kiekvieno pasiūlymo dėl teisės akto poveikio tyrimą. Nenorėtume, kad šis vidaus rinkos testas būtų naudojamas kaip pretekstas siekiant pakenkti pažangai socialinėje ir aplinkosaugos srityse. Šiomis aplinkybėmis negalime jam pritarti.

Jürgen Creutzmann (ALDE). – (*DE*) Pone pirmininke, Komisijos nary M. Barnier'i, Komisijos nary J. Dalli, tai, kad šiandien aptarinėjame tris savo iniciatyva parengtus pranešimus dėl vartotojų apsaugos ir vidaus rinkos, rodo, kad nepaisant šiose srityse pasiektos pažangos vis dar reikia daug ką tobulinti. Žinoma, vidaus rinkos direktyvų perkėlimo į nacionalinę teisę valstybėse narėse vidurkis labai pagerėjo, tačiau septynios valstybės narės neįgyvendino Komisijos iškelto uždavinio sumažinti į nacionalinę teisę neperkeltų vidaus rinkos direktyvų dalį iki 1 proc.

Tačiau pagrindinė problema labiau susijusi su ES teisės taikymu, o ne jos perkėlimu į nacionalinę teisę. Todėl jeigu valstybė narė pažeidžia Sutartį, praeina vidutiniškai aštuoniolika mėnesių, – kitaip tariant, tai trunka vis dar gerokai per ilgai, – kol ji įvykdo Europos Teisingumo Teismo sprendimą. Tuo galime įsitikinti panagrinėję aptariamą vidaus rinkos rezultatų suvestinę ir, Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcijos manymu, tai yra nepriimtina. Dėl šio direktyvų neperkėlimo į nacionalinę teisę kils daug problemų piliečiams ir visų pirma mažosioms ir vidutinėms įmonėms, kurios yra priklausomos nuo suderintų vidaus rinkos taisyklių, tačiau kurios susiduria su netikėtomis, laikui imliomis ir biurokratinėmis kliūtimis, kai nori veikti tarpvalstybiniu mastu.

Todėl svarbu ir toliau plėtoti SOLVTI. SOLVIT – tai elektroninis problemų sprendimo tinklas, kuriame valstybės narės pragmatiškai bendradarbiauja siekdamos išspręsti problemas, kilusias dėl to, kad valdžios institucijos netinkamai taikė vidaus rinkos taisykles. Galiausiai visos valstybės narės SOLVIT centrams turi skirti finansinius išteklius ir suteikti atitinkamai parengtus darbuotojus. ALDE frakcija primygtinai reikalauja, kad valstybėse narėse žmonės būtų labiau informuoti apie SOLVIT, kad jiems būtų lengviau tarpvalstybiniu mastu prekiauti jų prekėmis ir paslaugomis. To siekiant vienodai svarbu atitinkamas asociacijas įtraukti į plataus masto informacines kampanijas ir turėti vieną, lengvai suprantamą ir lengvai randamą interneto portalą, į kurį būtų gaunami įvairūs skundai.

Malcolm Harbour (ECR). – Pone pirmininke, man, kaip Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto pirmininkui, visų pirmiausia labai malonu pasakyti, kad labai vertiname tai, kad, kaip pabrėžė kai kurie mano kolegos, šiandieninėse diskusijose dalyvauja abu Komisijos nariai M. Barnier ir J. Dalli, ir, antra, taip pat atkreipti dėmesį į tai, kad, mano manymu, Parlamentui tai įsimintinas įvykis.

Vienas komitetas parengė tris pranešimus savo iniciatyva, kuriuose pagrindinis dėmesys skiriamas svarbiausių teisės aktų stebėsenai ir įgyvendinimui, ir, kaip jūs, Komisijos nary M. Barnier'i, minėjote, dalis jūsų veiklos bus vertinama ne tik atsižvelgiant į jūsų teikiamų pasiūlymų dėl teisės aktų skaičių, tačiau atsižvelgiant ir į jų veiksmingumą.

Manau, kad tai labai svarbus pokytis, kuriam turi pritarti visi šio Parlamento komitetai. Ypač norėčiau padėkoti visiems komiteto koordinatoriams, kurie su manimi dirbo, kad pasiektume pažangos vykdydami darbus, ir paskatinti valstybių narių parlamentus organizuoti parlamentų forumus.

Labai tikiuosi, kad, kaip nurodė abu Komisijos nariai, suregsime platesnio masto vidaus rinkos forumą, tačiau norėtume, jog jūsų pranešimai būtų pateikti kartu, kad tai taptų kasmetiniu renginiu šiuo svarbiu klausimu Parlamente.

Manau, kad reikšminga – jeigu pažvelgsime į ES 2020 m. pasiūlymą – tai, kad dabar bendrosios rinkos kūrimas minimas punkte, kuriame kalbama apie trūkstamas sąsajas ir tinklų kūrimą. Tikiuosi, kad visi mano kolegos sutiks, kad tai visiškai nepriimtina. ES 2020 m. iniciatyva valstybės narės raginamos prisidėti ir iš

pranešėjų (kuriems aš labai dėkoju už pranešimus) išgirdome apie tai, kad valstybės narės turi prisidėti prie bendrosios rinkos kūrimo.

Ši iniciatyva turėtų būti laikoma pavyzdžiu, o ne sumenkinama taip, kaip tai buvo padaryta ES 2020 m. iniciatyvoje, ir tikiuosi, kad abu jūs padėsite mums užtikrinti, kad to pasiektume per artimiausias kelias savaites.

Trevor Colman (EFD). – Pone pirmininke, pirmoji nepritarimo nuomonė šįryt: šiais pranešimais visapusiškai remiamas ES teisės aktų dėl vartotojų apsaugos valstybėse narėse įgyvendinimas ir rinkų integracijos proceso stebėsena, kurios ataskaita bus pateikta metinėje ataskaitoje.

Viena pagrindinių rekomendacijų – sukurti Vartotojų rinkų rezultatų suvestinę, susijusią su tokiais klausimais kaip skundai, kainos, pasitenkinimas, prekių tiekėjų ar paslaugų teikėjų keitimas ir sauga, taip pat su daugybe papildomų ilgalaikių rodiklių. Komisija ketina nuodugniai išnagrinėti vadinamuosius probleminius sektorius, nurodytus Vartotojų rinkų rezultatų suvestinėje.

Šis biurokratinis sujungtų vykdymo priemonių ir be galo besitęsiančio reguliavimo tinklas mažų įmonių mažmeninei prekybai Jungtinėje Karalystėje turės tokius padarinius, kokius turėjo bendra žuvininkystės politika Jungtinės Karalystės žuvininkystės pramonei – jis ją užgniauš.

Dar kartą valdžios institucijų kišimasis ir pernelyg išsamus reguliavimas nukreipiamas į smulkiuosius verslininkus ir jiems sudaromos nepalankios sąlygos. Vis dėlto kad ir kokie geri būtų šių pasiūlymų ketinimai, – ir esu tikras, kad jie tokie yra, – tai ir vėl ES sprendimas, kuriuo desperatiškai ieškoma problemos.

Andreas Schwab (PPE). – (*DE*) Pone pirmininke, Komisijos nary, visapusiškai pritariu svarbioms savo kolegų mintims – išskyrus paskutiniąją – ir todėl norėčiau iškart pereiti prie svarbiausių klausimų.

R. G. Von Thun pranešimas yra puikus pavyzdys, kaip mes, kaip Europos Parlamentas, galime parodyti, kad mūsų ketinimai įgyvendinti kartu su Taryba priimtus tekstus yra rimti ir už šį įgyvendinimą atsakingos valstybės narės. Todėl mes, kaip Parlamentas, kartu su Komisija artimiausius kelerius metus turime skirti daugiau dėmesio tam, kad šis įgyvendinimas būtų sėkmingas.

Antras aspektas, kuris atskleidžiamas jo pranešime, yra tai, kad socialistų akivaizdžiai norimas skirstymas, t. y. kad jie patys būtų atsakingi už gerus poelgius, vartotojų ir darbuotojų apsaugą, Komisijai išlaikant vidaus rinkos kontrolę, nebus veiksmingas.

Todėl mūsų prašymas, kuris pranešime nagrinėjamas kartu su vidaus rinkos testu, yra sutelkti visus pagrindinius elementus, kuriuos vertiname vidaus rinkoje, kurie vartotojams patinka ir kurių įmonėms reikia, ir imtis aiškaus vertinimo.

Nenorime panaikinti darbuotojų teisių, bet norime, kad šie darbuotojai taip pat galėtų nusipirkti produktus, kuriuos jie vertina. Nenorime sukelti problemų socialinėse valstybių narių struktūrose, tačiau tikrai norime, kad šios struktūros prisiderintų prie ateities. Tam reikalinga pusiausvyra, kurią Parlamentas, bendradarbiaudamas su Komisija, turi surasti. Neturi būti taip, kad Komisija būtų atsakinga už problemas, o Parlamentas duotų gerus pažadus.

Antra, A. Hedh pranešimas, kurį, kaip ir visus čia aptariamus pranešimus, puikiai papildė šešėliniai pranešėjai, rodo, kad verslininkų pasitikėjimą turime vertinti kaip ne mažiau svarbų negu vartotojų pasitikėjimą. Toks bus uždavinys ateityje, kurį galėsime išspręsti tik skirdami ilgalaikį dėmesį vidaus rinkos tikslui pasiekti, užkirsdami kelią skirstymui į atskirus generalinius direktoratus ir įvairias politines kryptis, ir, iš tikrųjų, vertindami vidaus rinką kaip aukštą Europos projekto, kurį per pastaruosius metus buvome kiek apleidę, tikslą.

Komisijos nariai, labai džiaugiuosi, kad abu šiandien esate čia ir kad su šia paskata artimiausiems penkeriems metams grįšite į Komisiją.

Catherine Stihler (S&D). – Pone pirmininke, norėčiau padėkoti Komisijos nariams ir pranešėjams. Buvau šešėlinė pranešėja SOLVIT klausimu ir būtent šį klausimą savo, Socialistų frakcijos vardu, norėčiau panagrinėti.

SOLVIT – tai puiki koncepcija ir manau, kad Komisijos narys J. Dalli jį įvertino sakydamas, kad jame svarbiausia žmonės. Jis nukreiptas į piliečius ir juo bandoma padėti tiems, kurie susiduria su kliūtimis ir problemomis, kurias sukelia ES, ir išspręsti problemą per dešimt savaičių. Žinau, kad kai kurie žmonės vengs minties, kad "esame valdžios atstovai ir esame pasirengę padėti", tačiau SOLVIT iš esmės yra 27 valstybes nares apimantis tinklas, kurio tikslas būtent toks – padėti.

Norėčiau atkreipti dėmesį ir pagerbti visus SOLVIT centrų valstybėse narėse darbuotojus. Dar pernai susitikau su nedidele darbuotojų grupe, kuri valdo SOLVIT centrą Jungtinėje Karalystėje. SOLVIT centro Jungtinėje Karalystėje darbo metodas yra geriausios patirties pavyzdys, nes SOLVIT+ metodą jame bandoma naudoti ir jis naudojamas, siekiant dar labiau padėti įmonėms ir asmenims, kurie į centrus kreipiasi iškilus problemai. Grupė dirba Verslo ir pramonės departamento Europos reguliavimo skyriuje. Vienu iš daugelio mano pateiktų pakeitimų buvo siekiama užtikrinti, kad centrai būtų tinkamai aprūpinti darbuotojais visoje ES be išimties.

Komisijos nary M. Barnier'i, gruodžio mėn. jums dalyvaujant Parlamente iškėliau SOLVIT klausimą ir minėjau, kad rudenį komitete mums buvo pranešta, kad šalyje, iš kurios pats esate, SOLVIT centrui vadovaujantis asmuo yra praktikantas. Komiteto nariai buvo pritrenkti. Norėčiau paklausti, kaip tai dariau gruodžio mėn., ar padėtis pasikeitė? Jeigu rūmams negalite pateikti šios informacijos, gal galėčiau paprašyti, kad paaiškintumėt kodėl? Svarbu, kad SOLVIT centrai būtų tinkamai aprūpinti darbuotojais.

Vidaus rinka yra svarbiausias mus vienijantis aspektas. Svarbu, kad valstybėms narėms mūsų teisės aktai būtų aiškesni ir suprantamesni, kad vidaus rinka galėtų sklandžiai veikti, o vartotojai galėtų naudotis geriausių kainų ir aukščiausios kokybės pranašumais.

Apibendrinant, kodėl Parlamente neminima SOLVIT diena? Kodėl visuose savo rinkimų apygardų biurų languose plakatais nereklamuojame SOLVIT? Kokių priemonių galime imtis, siekdami informuoti visus nacionalinius politikus ir jų politinius biurus apie SOLVIT naudą? Tikiuosi, ir toliau remsime SOLVIT ir padėsime žmonėms, kuriems čia atstovaujame.

Morten Løkkegaard (ALDE). – (DA) Pone pirmininke, esu šešėlinis pranešėjas dėl pranešimo dėl vidaus rinkos rezultatų suvestinės ir todėl apie tai ir kalbėsiu, ir šiuo požiūriu tai džiugi diena. Tai akimirka, kai visi galime sutikti, kad šios rezultatų suvestinės yra labai veiksmingos. Iš esmės jos yra didelis laimėjimas ir manau, kad pritarsite, jog reikia dėti daugiau pastangų jas reklamuojant. Taip pat džiugu pažymėti, kad, regis, socialdemokratai išsiaiškino, kad bet kuriuo atveju balsuoti prieš ją nėra geras sumanymas. Kalbant apie įžymųjį testą, kuris buvo pasiūlytas, mes, Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcija, savaime suprantama, pritariame šiam pasiūlymui; be to, manome, kad sunkoka suvokti, ką norima pasakyti tam tikra prasme prieš pasiūlymą išsakytu argumentu. Vis dėlto galime sugrįžti prie šio klausimo. Kaip bendro pobūdžio pastabą pasakysiu, kad puiku, jog apskritai sutariama dėl pasiūlymų ir pranešimo.

Kalbėsiu apie pora, mano nuomone, teigiamų pranešime aptartų dalykų. Pirma, mums pavyko sutelkti dėmesį į tai, kad turi būti suteikti didesni įgaliojimai valstybių narių administracijoms ne tik nacionaliniu, bet taip pat regioniniu ir vietos lygmenimis. Manau, kad viena iš rezultatų suvestinių atžvilgiu kylančių problemų yra ta, kad trūksta kai kurių galių, susijusių su darbo metodais. Todėl džiugu, kad šis klausimas pranešime buvo aptartas.

Kitas teigiamas dalykas yra dėmesio sutelkimas į vykdymą. SOLVIT centrai susilaukė daug gerų atsiliepimų ir tam visiškai pritariu. Kaip minėjo paskutinysis kalbėtojas, iš tikrųjų galėtume įsteigti SOLVIT dieną Parlamente. Manau, kad didžiausia dabartinė SOLVIT problema yra tai, kad apie jį nepakankamai žinoma. Iš tiesų tikrai reikia, kad į SOLVIT būtų atkreipiamas didesnis dėmesys nei dabar, kas mane priveda prie paskutiniojo klausimo, kuris susijęs su dėmesio atkreipimu į tai, kad kalbame apie informacijos perdavimo problemą, kaip tai taip pat aiškiai nurodoma pranešime. Privalome užtikrinti, kad būtų atkreiptas žiniasklaidos ir kitų visuomenės narių dėmesys ir kad būtų skiriama kur kas daugiau dėmesio tokioms sritims kaip SOLVIT ir rezultatų suvestinės.

Apskritai savo frakcijos vardu norėčiau pasakyti, kad labai džiaugiuosi galėdamas visapusiškai remti šį pranešimą ir, savaime suprantama, tikiuosi, kad Komisija – ir aš apibendrinu...

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

Edvard Kožušník (ECR). – (*CS*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, savo kalbą norėčiau pradėti pasakydamas tai, kas dar nebuvo pasakyta šiuose rūmuose – turėtume, žinoma, padėkoti Komisijos narei M. Kunevai. Kaip ir visi kiti EP nariai, džiaugiuosi, kad du Komisijos nariai: J. Dalli ir M. Barnier, iš kurių pastarasis iki paskyrimo į dabar užimamas pareigas buvo mūsų komiteto narys, yra šiandien čia.

Pats buvau susitikęs su Čekijoje už SOLVIT atsakingais darbuotojais. Reikia paminėti, kad tai tikrai puiki galimybė vidaus rinkai, tačiau taip pat paminėtini įvairių šalių požiūrių skirtumai. Akivaizdu, kad svarbu, jog kalbame apie tarpvalstybinį elementą, ir tikiuosi, kad abu Komisijos nariai prisidės siekiant atverti tarpvalstybinę vartotojų rinką ir visų pirma siekiant panaikinti įvairių nacionalinių išimčių sudaromas kliūtis ir kad taip visapusiškai suderinsime vartotojų rinką.

Mano asmenine nuomone, atvėrus tarpvalstybinę rinką padidės konkurencija ir atvėrimas galiausiai taps veiksminga priemone kovojant su dabartine ekonomikos krize.

Othmar Karas (PPE). – (*DE*) Pone pirmininke, Komisijos nariai, ponios ir ponai, prisiminkime Komisijos nario M. Barnier'io per jo klausymą išsakytas mintimis ir paverskime vidaus rinką sau palankia. Jeigu iš tiesų norime to pasiekti, vidaus rinką turėsime padaryti savo namų rinka. Jeigu pasieksime, kad vidaus rinka taptų namų rinka, paversime ją erdve, kurioje Europos Sąjungos piliečiai gali gyventi. Mes esame Europa. Paversti ją gyvenamąja vieta ir nepaversti tėvyne – visiškai skirtingi dalykai.

Vidaus rinka dar nėra iki galo sukurta. Vis dar yra daug galimybių ją plėtoti. Komisija turi nurodyti visas kliūtis ir pasiūlyti jų pašalinimo priemones. Euro ir vidaus rinka yra labiausiai pasiteisinusios kovojant su vidinėmis ir išorinėmis globalizacijos problemomis. Vidaus rinkos stiprybė yra Europos piliečių kvalifikacija ir mažosios ir vidutinės įmonės, kurios sudaro iki 90 proc. ekonomikos. Todėl Smulkiojo verslo aktą reikia perkelti į visų valstybių narių nacionalinę teisę nedelsiant. Paverskime šį aktą išskirtiniu vidaus rinkos požymiu. Vis dėlto 80 proc. Europos Sąjungos ekonomikos finansuojama paskolomis ir tik 20 proc. finansuojama per kapitalų rinką. Pertvarkant finansų rinką į tai reikia atsižvelgti.

Trečia stiprybė – konkurencinga eksporto ekonomika. Šiuo požiūriu taip pat reikia išspręsti kelias problemas. Tarp jų yra ir horizontalusis požiūris, palyginti su sektorinėmis problemomis, keturios laisvės, palyginti su sektorinėmis socialinėmis realijomis, nevienodi įgūdžiai, visų pirma mokesčių, švietimo ir mokslinių tyrimų srityse, ir tvari socialinė rinkos ekonomika, kurią dar reikia įgyvendinti. Reikia, kad su įmonėmis ir vartotojų apsauga susijusi informacija, kuri reikšminga vidaus rinkai, būtų teikiama vieno langelio principu.

Vidaus rinkos forumas ir bendros diskusijos dėl šių trijų pranešimų kasmet tą pačią dieną suteiks mums galimybę sau kelti visus šiuos klausimus ir paversti vidaus rinką visų piliečių namų rinka.

Bernadette Vergnaud (S&D). – (FR) Pone pirmininke, Komisijos nariai, ponios ir ponai, džiaugiuosi turėdama galimybę svarbių diskusijų metu pakalbėti apie šiuos tris pranešimus, susijusius su piliečių kasdieniu gyvenimu. Be to, norėčiau pasveikinti mūsų pranešėjus atlikus šį darbą, o jei konkrečiau, paminėčiau SOLVIT tinklą.

Tinklas veikiau jau aštuonerius metus; pasinaudojus juo veiksmingai išspręsta daug problemų, o jis tebėra visiškai nežinomas. Daug kartų žmones nukreipiau į šį tinklą, apie kurio veiklą jie net nenutuokė, nors tai priemonė, kuri galėtų gerinti Europos, kaip savo piliečių teisių gynėjos, įvaizdį.

Turiu pripažinti, – ir labai džiaugiuosi, kad diskusijose dalyvauja M. Barnier, – kad suprantu, jog mano šalies valdžia iš tikrųjų jo nereklamuoja. Todėl daugiau atvejų būtų sunku išnagrinėti vieninteliam praktikantui, kuris šiuo metu, 2010 m., atsakingas už SOLVIT tinklą Prancūzijoje – šalyje, kurioje, tiesa, tėra 60 mln. gyventojų ir kuri yra vos antra tarp ES valstybių narių pagal 2009 m. pateiktų skundų skaičių.

Išspręstų bylų rodiklis nepapratai geras, tačiau tai užtrunka labai ilgai, vidutiniškai atvejis išnagrinėjamas per penkiolika savaičių, t. y. penkiomis savaitėmis ilgiau nei leidžiama.

Todėl norėčiau paprašyti Komisijos ir valstybių narių iš tikrųjų skirti lėšų ir žmogiškųjų išteklių ir vykdyti plataus masto informacines kampanijas, visų pirma nukreiptas į įmones, kurios 2009 m. kreipėsi ne dažniau nei 2004 m.

Olle Schmidt (ALDE). – (SV) Pone pirmininke, Komisijos nariai, norėčiau padėkoti atitinkamiems pranešėjams už jų konstruktyvų darbą. Nepaisant trūkumų ES vidaus rinka yra didelis laimėjimas ir man sunku suvokti T. Colmano kritiką. Vidaus rinkos tikslas – parūpinti vartotojams įvairių aukštos kokybės prekių ir paslaugų geromis kainomis, kartu užtikrinant pakankamą vartotojų apsaugą. Todėl manau, kad turėtume siekti visiškai suderinti vartotojų teises ir aukšto lygio apsaugą, kad vartotojai galėtų iš tikrųjų pasinaudoti vidaus rinkos teikiamais pranašumais. Tai itin svarbu atsižvelgiant į didėjantį tarpvalstybinės ir elektroninės prekybos mastą.

Esu įsitikinęs, kad kolektyviniai ieškiniai būtų veiksminga Europos vartotojų teisių stiprinimo priemonė remiantis ne amerikietišku, bet Europos modeliu. Šia prasme turime nustoti dvejoję ir galiausiai imtis veiksmų. Džiaugiuosi, kad Komisijos narys J. Dalli imasi šio klausimo.

Visi žinome, kad šiuo metu daugiausia darbo vietų sukuriama paslaugų sektoriuje. Todėl svarbu, kad ES turėtų išties europinį paslaugų sektorių, kuriame verslininkai ir vartotojai galėtų laisvai veikti ne tik nacionaliniu mastu, bet ir vidaus rinkoje. Mums reikia veikiančios rinkos sveikatos priežiūros paslaugų

sektoriuje. Tai pagerintų priežiūrą, suteiktų didesnę pasirinkimo laisvę ir užtikrintų trumpesnį laukimo laiką. Šiuo metu ši sritis beveik nereguliuojama ir tikiuosi, kad Komisijos narys J. Dalli išspręs šį klausimą.

Taip pat turime daugiau dėmesio skirti finansinių paslaugų sričiai, kur, kaip žinome, vis dar yra problemų. Todėl reikia aiškių ir patikimų taisyklių, juo labiau atsižvelgiant į neramumus finansų srityje, ir Komisijos narys M. Barnier priims šį iššūkį. Suderintos, pagrįstos ir teisingos taisyklės vartotojams yra naudingos.

Jacek Olgierd Kurski (ECR). – (*PL*) Sveikintina, kad Parlamentas parengė pranešimą dėl SOLVIT, kuriame pateikiami pasiūlymai Europos Komisijai ir valstybėms narėms.

Kai pranešimas dar buvo nagrinėjamas komitete, kaip šešėlinis pranešėjas, atstovaujantis Europos konservatoriams ir reformistams, pabrėžiau, kaip svarbu ES gyventojams reklamuoti SOLVIT, ypač galimybę piliečiams ir, visų pirma, įmonėms ginti savo teises. Tikriausiai visi sutinkame, kad labai svarbu surengti informacinę kampaniją reklamuojant SOLVIT tinklą kaip alternatyvų ginčų sprendimo mechanizmą. Taip suinteresuoti subjektai bus informuoti apie SOLVIT. Šiuo atžvilgiu labai svarbu internetas, todėl būtų gerai, jeigu Komisija atsižvelgtų į Parlamento pasiūlymus ir inicijuotų bendro visų nacionalinių SOLVIT centrų internetinio adreso kūrimą, domeną pavadinant solvit.eu, o valstybės narės, kurios iki šiol to nepadarė, sukurtų interneto svetaines, savo nacionalinius domenus susiedamos su Europos SOLVIT portalu.

Žinoma, vien reklamos nepakaks. Taip pat svarbu padidinti SOLVIT centrų veiksmingumą, juose įdarbinant kompetentingus valstybės tarnautojus ir skiriant paramą SOLVIT Europos lygmeniu.

Sławomir Witold Nitras (PPE). – (*PL*) Nuoširdžiai sveikinu visus pranešėjus, nes pranešimai, už kuriuos jie yra atsakingi, pasižymi dviem labai svarbiomis savybėmis. Pirma, jais visapusiškai remiama vidaus rinka, atkreipiant dėmesį į trūkumus dėl jos aiškumo, tačiau kartu ji besąlygiškai remiama. Antra gera šių pranešimų savybė yra ta, kad jiems yra visuotinai pritariama. Noriu pasakyti, kad Europos Parlamentas, įskaitant labai skeptiškai vidaus rinką vertinančius EP narius, visuotinai remia vidaus rinką ir jos vertybes ir tai labai gera šių pranešimų savybė.

Norėčiau atkreipti dėmesį į kelis konkrečius klausimus. Kalbant apie SOLVIT, esame paradoksalioje padėtyje, kaip sakė J. O. Kurski, kai priemonė, kuri turėtų panaikinti šiuos skirtumus, pati nevienodai veiksmingai veikia įvairiose šalyse. Mano nuomone, padėtį reikia koordinuoti, nes turi būti nustatyta gerai apgalvota sistema, kuri ne tik veiksmingai veiktų, bet visur veiktų vienodai. R. G. Thun pranešime labai svarbus aspektas yra priemonės, kurias Komisija turi rasti, kad modelis galiausiai galėtų būti sukurtas siekiant užtikrinti, kad joks mūsų priimtas teisės aktas neprieštarautų laisvos vidaus rinkos principams. Tai, mano nuomone, labai svarbus pranešime aptartas klausimas. Jeigu mums pavyktų sukurti tokį mechanizmą, mums taip pat nereikėtų nerimauti dėl naujos rinkos ateities.

Barbara Weiler (S&D). – (*DE*) Pone pirmininke, Komisijos nariai, ponios ir ponai, šios bendros rytinės diskusijos ir aukšta visų trijų pranešimų kokybė rodo, kad vidaus rinkai ir vartotojų apsaugos politikai Europoje skiriamas ypatingas dėmesys. Norėčiau padėkoti visiems trims pranešėjams ir daugybei šešėlinių pranešėjų bei kolegų EP narių, kurie atliko šį bendrą darbą.

Pagrindinį dėmesį norėčiau skirti dviem svarbiems klausimams. Pirma, mes, t. y. Komisija ir šių rūmų nariai, manome, kad vidaus rinka veikia palyginti darniai ir kad mūsų vartotojai yra informuoti, o paslaugų teikėjai ir prekių tiekėjai sąžiningi. Dažniausiai tai tiesa, tačiau ne visada. Yra tiekėjų, kurie įžvelgia tik trumpalaikį pelną, todėl rinką reikia prižiūrėti ir stebėti griežčiau. Tačiau yra ir neinformuotų vartotojų. Nepakanka vien tik aiškių pakuočių informacinių lapelių. Informavimas turi būti užtikrinamas nuolat.

Kažkas neseniai pasakė, kad mums reikalingas pasitikėjimas. Tačiau pasitikėjimas įgaunamas turint žinių. Girdėjau, kad Vokietijoje tik kas antras 14–15 metų amžiaus asmuo supranta žodžio "infliacija" reikšmę. Net nenoriu klausti, kokie buvo tyrimo rezultatai uždavus klausimą dėl žodžio "defliacija". Reikia užtikrinti geresnį švietimą mokyklose kartu teikiant išsamesnę informaciją apie tiekėjų ir vartotojų interesų konfliktą. EP narių pranešimuose tai minima...

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoja)

Theodor Dumitru Stolojan (PPE). – (RO) Teisė mokėti tą pačia kainą ar mokestį už prekę ar paslaugą, nepriklausomai nuo to, kurioje valstybėje narėje ji yra tiekiama ar teikiama, o esant skirtumams – teisė gauti paaiškinimą yra pagrindinė Europos piliečių teisė.

Manau, kad daugiau dėmesio turėtume skirti problemoms bankų ir finansinių paslaugų sektoriuje, nes šiuo metu už šias paslaugas mokami mokesčiai labai skiriasi. Jeigu esate, pvz., Rumunijoje, ir norite pasinaudoti

LT

banko – tų pačių bankų, kurie veikia Rumunijoje, Prancūzijoje, Italijoje ir Austrijoje – teikiama banko paslauga, Rumunijoje sumokėsite didesnius, daug didesnius mokesčius. Tokia padėtis neteisinga ir manau, kad ne tik Rumunijos, bet ir kitų valstybių narių piliečiai, gali pagrįstai tikėtis, kad Europos institucijos aktyviau imsis veiksmų sprendžiant šių skirtumų klausimą. Norėčiau pakartoti, kad kalbu ne apie bankines palūkanas, o apie bankų mokesčius.

Dėkoju.

Alan Kelly (S&D). – Pone pirmininke, tiesiog noriu visų pirma padėkoti visiems savo kolegoms iš Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto, kurie dirbo prie klausimo dėl Vidaus rinkos rezultatų suvestinės ateities. Tai man artimas klausimas, nes tai puiki informacijos teikimo apie tai, kaip valstybės narės įgyvendina ES direktyvas, priemonė.

Jis man artimas taip pat todėl, kad nuolat girdžiu, visų pirma savo šalyje, Airijoje, apie pernelyg išsamų ES reguliavimą ir tai reikia iškęsti. Žvilgtelėję į rezultatų suvestinę pamatysime, kad Airija neteisingai taikė ES direktyvas ne mažiau kaip 67 kartus, ir kyla pavojus, kad ji nepasieks sutarto 1 proc. neperkeltų direktyvų tikslo.

Todėl kyla klausimas: kas atsakingas už šį tariamai pernelyg išsamų reguliavimą? Jeigu valstybė narė neteisingai į nacionalinę teisę perkelia ES teisės aktus arba reguliuoja dar išsamiau negu numatyta direktyvose, kas už tai atsakingas – ES ar valstybė narė? Manau, kad galbūt ir greičiausiai pastaroji.

Galbūt rengiant rezultatų suvestinę ateityje reikėtų iškart pagalvoti apie pernelyg išsamų reguliavimą arba vadinamąjį "perteklinį reguliavimą". Manau, kad tai būtų teigiamas rezultatas.

Seán Kelly (PPE). – Pone pirmininke, pirmiausia norėčiau pagirti tą, kuris sugalvojo pavadinimą "SOLVIT": jis paprastas, aiškus ir, kaip sakoma, "jis reiškia tai, kas parašyta" (angl. "it does exactly what it says on the tin").

Nuo SOLVIT sukūrimo 2002 m. jo darbo krūvis kasmet laipsniškai didėjo tiek, kad 2008 m. jam buvo pateikta 22 proc. daugiau atvejų, iš viso 1 000 atvejų, išspręsta 88 proc. atvejų sutaupant 32,6 mln. EUR. Tai įspūdinga statistika. Vis dėlto problema ta, kad problemos sprendimo laikotarpis vidutiniškai pailgėjo nuo 53 iki 69 dienų. Tai rodo, kad reikia imtis būtinų veiksmų.

Akivaizdu, kad trūksta darbuotojų. Šią problemą reikia spręsti. Turi būti užtikrinami pakankami ištekliai. Reikia užtikrinti nuolatinį mokymą, kaip nustatyta ES 2020 m. strategijoje dėl mokymosi visą gyvenimą, ir keistis gerąja patirtimi, taip pat svarbu reguliariai susitikti. Taip pat atsižvelgiant į tai, kad daug problemų yra vietinės reikšmės, siūlau numatyti vietinės reikšmės mechanizmą, kad būtų nagrinėjami prašymai ankstyvoje stadijoje.

Taip pat reikia, kad vartotojai būtų geriau informuoti. Manau, kad to galima pasiekti sukūrus interneto adresą ir šitaip taip pat užtikrinti didesnį pasitikėjimą. Manau, kad, kaip minėjo ankstesnis kalbėtojas, svarbu stebėti, kaip ES teisės aktai perkeliami kiekvienoje valstybėje.

Galiausiai pirmiau kalbėjęs kalbėtojas minėjo, kad tai "ES sprendimas, kuriuo desperatiškai ieškoma problemos"; Manyčiau, kad būtent ES atsakinga už tai, kad sėkmingai rastų sprendimą.

Sylvana Rapti (S&D). – (*EL*) Pone pirmininke, dėkoju trijų pranešimų pranešėjams ir šešėliniams pranešėjams ir juos sveikinu. Nuomonių sutapimas vidaus rinkos ateitį man leidžia vertinti optimistiškai.

Norėčiau atkreipti dėmesį į du aspektus: pirmasis susijęs su R. G. Thun pranešimo 10 punktu. Manau, kad labai svarbu ir būtų geriausia, jeigu galėtume paaiškinti, kad darbuotojų teisės, socialinės teisės ir aplinkos apsauga netrukdo vidaus rinkos pažangai.

Antrasis susijęs su SOLVIT. Tai nepaprastas mechanizmas, tačiau jo atžvilgiu dar turime daug nuveikti. Kalbant atvirai, mąsčiau apie spaudimą savo vyriausybei Graikijoje, kad ji imtųsi veiksmų šiuo klausimu, nes mūsų šalyje dirba tik du darbuotojai. Vis dėlto, kai sužinojau, kad Prancūzijoje dirba tik vienas praktikantas, pamaniau, pirmiau palauksiu, kol M. Barnier paspaus savo vyriausybę.

Pascale Gruny (PPE). – (FR) Pone pirmininke, Komisijos nariai, ponios ir ponai, naujas elektroninis problemų sprendimo tinklas, susijęs su netinkamo vidaus rinkos teisės taikymo atvejais, vadinamas SOLVIT, yra labai pasiteisinusi sistema, nes, be formalių procedūrų, ji suteikia žalos atlyginimo priemones per maždaug dešimt savaičių.

2002 m. sukurto tinklo darbo krūvis 2008 m. padidėjo 22 proc. Nors išspręstų bylų gana daug – 83 proc. – išspręstų atvejų mažėja. Praėjus aštuoneriems metams nuo jo sukūrimo, atrodo, būtų laikas pagalvoti apie jo padėties stiprinimą suteikiant jam priemones veiksmingai dirbti.

Šios naujos priemonės suteikia galimybę padėti Europos piliečiams ir įmonėms ginti savo teises, visų pirma tai susiję su kvalifikacijos pripažinimu ir jų socialinių teisių bei teisės gyventi šalyje pripažinimu.

Todėl pritariu nuomonei, kad turėtų būti ne tik daugiau SOLVIT darbuotojų valstybėse narėse, bet taip pat kad būtų nustatytos paramos ir rengimo priemonės, kad darbuotojai galėtų dirbti labai veiksmingai.

Manau, kad labai svarbu, jog vyriausybės ir mes patys, kaip savoje rinkimų apygardoje išrinkti atstovai, turėtume reklamuoti SOLVIT tinklą, kuris 2008 m. leido sutaupyti 32,6 mln. EUR. Be to, šios priemonės reklama sumažins pernelyg dažną naudojimąsi teisminės sistemos priemonėmis. Todėl raginu valstybes nares perkelti į nacionalinę teisę visas Europos direktyvas ir per nacionalines žiniasklaidos priemones ir informacines kampanijas informuoti piliečius ir įmones apie jų teises vidaus rinkoje.

Apibendrindama savo frakcijos Peticijų komitete vardu pasakysiu, kad tikiuosi, jog SOLVIT ir mūsų Parlamento komiteto bendradarbiavimas sustiprės, kad palengvėtų šių dviejų subjektų darbas.

Małgorzata Handzlik (PPE). – (*PL*) Pone pirmininke, norėčiau pasveikinti pranešėjus parengus tokius kokybiškus pranešimus. Pastaruoju metu dažnai kalbame apie tai, kad reikia atgaivinti vidaus rinką. Komisijos narys taip pat kalbėjo šiuo klausimu per jo klausymą Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komitete. Taip bus ir aptariant profesoriaus M. Monti pranešimą, kurio laukiame. Mano nuomone, Europos Sąjungos 2020 m. strategijoje vidaus rinkai skiriama nepakankamai dėmesio. Vidaus rinka mums reikalinga. Vis dėlto mums reikia ne fiktyvios, o iš tikrųjų veikiančios vidaus rinkos. Negalime teigti, kad dabar taip yra. Yra per daug kliūčių nevaržomam naudojimuisi keturiomis laisvėmis ir jos riboja rinkos galimybes, o valstybių narių protekcionistinė politika yra nesuderinama su vidaus rinkos principais. Viena vertus, reikia, kad valstybės narės tinkamai įgyvendintų teisės aktus, ir reikia paramos priemonių, kurios būtų veiksmingos, pvz., SOLVIT, tačiau taip pat reikia išsamesnio (...).

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

Marc Tarabella (S&D). – (FR) Pone pirmininke, galiu tik pritarti mūsų kolegės EP narės A. Hedh pranešime pateiktoms išvadoms, visų pirma dėl poreikio vykdyti aktyvią vartotojų apsaugos politiką, kuria būtų aiškiai siekiama apsaugoti pažeidžiamus ir nedideles pajamas gaunančius vartotojus.

Taip pat norėčiau sutelkti dėmesį į keletą kitų esminių šios politikos aspektų. Žinoma, Vidaus rinkos rezultatų suvestinė yra svarbi statistinė priemonė, tačiau ji visiškai netinkama, nes ji išimtinai susijusi tik su vartotojų sektoriaus veikimu, tačiau nebandoma spręsti ES vartotojų problemų šioje rinkoje.

Vidaus rinkos rezultatų suvestinėje rinkos poreikiai ir vartotojai neturėtų būti vertinami tik kaip pasyvūs gavėjai grandinės pabaigoje. Tampa vis labiau akivaizdu, kad nuo šiol vartotojai turi elgtis atsakingai ir būti aktyvūs įsipareigodami laikytis tausaus, etiško, socialiai atsakingo ir ekologiško vartojimo principų. Todėl rezultatų suvestinę reikėtų persvarstyti ir į ją įtraukti rodiklius, susijusius su socialiniais ir aplinkosaugos šių pasirinkimų, kurie tampa vis svarbesni, aspektais.

Galiausiai, persvarstant *acquis* taip pat reikėtų persvarstyti su energijos vartojimu, transportu, aplinka, skaitmeninėmis technologijomis ir t. t. susijusius teisės aktus.

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

Franz Obermayr (NI). – (*DE*) Pone pirmininke, norėčiau pakalbėti apie su vartotojų apsauga susijusius pasiūlymus ir, žinoma, kalbą norėčiau pradėti teigiamais aspektais: vartotojų informavimas ir skatinimas teikiant išsamesnę informaciją visais lygmenimis, t. y. savivaldybės, vietiniu ir regioniniu lygmenimis, taip pat ES tarpvalstybiniai sandėriai, vartotojų apsaugos skatinimas – kaip mes tai darome Austrijoje naudodamiesi antimonopoline teise – ir, žinoma, griežtesnės bausmės nerūpestingiems bankams, kurie suteikia neapgalvotas paskolas. Standartinė paskolos forma taip pat labai teigiamai vertintina priemonė.

Vis dėlto taip pat norėčiau pakalbėti apie kai kuriuos problemiškus klausimus, visų pirma apie žalą teisėje, susijusioje su garantijomis ir nesąžiningomis sutarties sąlygomis, už kurias tokiose valstybėse kaip Austrija skiriamos griežtesnės bausmės. Norėčiau pasiūlyti pritaikyti palankumo principą, kad tais atvejais, kai remiantis nacionalinėmis taisyklėmis nustatomos geresnės vartotojų apsaugos priemonės, atitinkamai šiomis taisyklėmis ir turėtų būti vadovaujamasi.

Mairead McGuinness (PPE). – Pone pirmininke, vartotojų apsaugą visi vertiname palankiai. Problema ta, kad, kaip minėjo kiti kalbėtojai, kai kurios valstybės narės tik liaupsina SOLVIT mechanizmą. Šį klausimą reikia spręsti, kad būtų užtikrintas pakankamas aprūpinimas darbuotojais.

Tačiau galiu jums pateikti tam tikrų praktinių vartotojų patiriamų problemų, kurios pasiekė mano biurą, pavyzdžių. Dar šįryt buvo pateikta problema, susijusi su nekilnojamojo turto sandoriais Europos Sąjungoje. Žinau, šioje srityje ES neturi kompetencijos, tačiau iškilus problemai galiu paprašyti valstybių narių išnagrinėti piliečių problemas, kaip jos nagrinėtų savų piliečių problemas, ir manau, kad šiuo požiūriu iškyla problema, dėl kurios turime imtis veiksmų.

Antrasis susijęs su įmonių žinynais. Įmonė "European City Guides" sukėlė daug diskusijų Parlamente ir ji toliau veikia, nes valstybėse narėse, kuriose ji turi savo būstines, jai suteikiama tam tikra apsauga. Šią problemą reikia išnagrinėti, nes piliečių požiūrį į vidaus rinką veikia jų patyrimai šiose srityse, nors jose ES ir neturi kompetencijos.

Christel Schaldemose (S&D). – (DA) Pone pirmininke, ačiū už šias puikias šiandienines diskusijas. Džiaugiuosi, kad M. Barnier ir J. Dalli taip palaikė būtinybę atsižvelgti į vartotojų interesus vidaus rinkoje. Vis dėlto norėčiau atkreipti dėmesį konkrečiai į vieną A. Hedh pranešimo punktą, būtent 40 punktą, kuriame siūloma įkurti Europos vartotojų reikalų agentūrą. Puikiai suprantu, kad norėtumėte tęsti darbą šia linkme. Tokia agentūra gali padėti surinkti duomenis, atlikti tyrimus dėl vartotojų elgsenos ir, žinoma, ji galėtų stebėti Komisijos ir Parlamento darbą nagrinėjant vartotojų apsaugos klausimus. Taip pat norėčiau išgirsti, ką jūs manote apie šį sumanymą, ar šia linkme norėtumėte dirbti – manau, kad nesunkiai galėtume paskirti vietą tokiai agentūrai Maltoje arba Prancūzijoje, jeigu tai būtų naudinga proceso atžvilgiu.

Michel Barnier, *Komisijos narys.* – (*FR*) Pone pirmininke, Ch. Schaldemose ką tik atkreipė dėmesį į šių diskusijų kokybę konkrečiai kalbėdama apie vartotojų reikalų agentūrą, kuri, jeigu neklystu, jau veikia Kanadoje, ir J. Dalli mums apibūdins dabartinę padėtį. Pritariu šiam įvertinimui dėl diskusijų kokybės ir dėl visų konstruktyvių, kritiškų kalbų ir pasiūlymų dėl šių 1 500 – visiems, kurie mūsų klausosi, pakartoju – 1 500 šią didelę Europos rinką reguliuojančių direktyvų ar tekstų įgyvendinimo ir vertinimo. Norėčiau pridurti, kad abejoju, ar geriau kalbėti apie didelę Europos rinką užuot kalbėjus apie bendrąją rinką, nes taip piliečiams ir vartotojams būtų aiškiau.

Stebint pirmininkui M. Harbourui, kuris girdėjo mane apie tai kalbant Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komitete, ir pateikiant pastabas dėl K. Triantaphyllido kalbos, norėčiau jums priminti principą, kuriuo remsimės imdamiesi veiksmų Komisijoje per artimiausius penkerius metus.

Ponios ir ponai, kasdien, priėmus kiekvieną teisės aktą, siekiu užtikrinti, kad Europos rinka tarnautų vyrams ir moterims, gyvenantiems mūsų žemyne. Siekiu ir antro tikslo, t. y. užtikrinti, kad – nes taip pat esu atsakingas už reguliavimą ir priežiūrą – finansų rinkos, apie kurias tiek buvo kalbėta per pastaruosius kelis mėnesius, ir vėl neštų naudą realiajai ekonomikai, kad jos tarnautų vyrams ir moterims.

Noriu, kad piliečiai, vartotojai ir mažosios įmonės vėl prisitaikytų prie šios rinkos. Toks bus mūsų veiksmų, kuriems turėsiu garbės vadovauti Komisijos narių kolegijoje, tikslas. Tai pasitikėjimo klausimas, abipusio pasitikėjimo, kaip neseniai sakė R. Rochefort ir H. Rühle, klausimas. Todėl dar kartą norėčiau padėkoti R. G. Thun Und Hohenstein už aukštą pranešimo dėl Europos Komisijos parengtos rezultatų suvestinės kokybę.

Šiame pranešime ir girdėtose kalbose yra daug minčių, kurioms verta pritarti arba kurias verta išnagrinėti. A. Bielan palaikė idėją dėl R. G. Thun Und Hohenstein pranešime pateiktų taisyklių taikymo rodiklių. E. Gebhart taip pat kalbėjo apie direktyvų įvertinimą ekonominiu ir socialiniu požiūriais ir poveikio tyrimus. Galbūt šiame etape galiu atsakyti į konstruktyvią M. Harbouro kritiką dėl 2020 m. strategijos. Be to, girdėjau, kad M. Handzlik minėjo, jog nepakankamai kalbame apie vidaus rinką.

Atvirai tariant, įdėmiai perskaičius praeitą savaitę Komisijos paskelbtą 2020 m. strategiją matyti, kad laikantis šio požiūrio vidaus rinkai skiriamas pagrindinis dėmesys ir apie ją kalbama visur: sumanus augimas, pasitelkiant patentus ir kitas priemones; ekologiškas augimas tinkamai vadovaujantis viešojo pirkimo sutartimis; ir plataus masto, nuolatinis ir sąžiningas augimas. Vidaus rinka apima viską, – ji privalo apimti viską, – tačiau, pone M. Harbourai, 2020 m. strategija nesiekiama aptarti visų klausimų. Pvz., joje neminima užsienio ir gynybos politika, tačiau ja taip pat nesiekiama panaikinti Komisijos atsakomybės dėl jos tikslo, t. y. tinkamai vykdyti, kontroliuoti ir stebėti visų aktų įgyvendinimą. Patikėkite, nesijaučiu atleistas nuo pareigos tikrinti ir imtis veiksmų, kartais net panaudojant pažeidimo procedūrą, kad būtų užtikrintas tinkamas

vidaus rinkos principų laikymasis. Vis dėlto, pakartoju, visada pirmenybę teiksiu susitarimui, pasitikėjimui ir paaiškinimui, o ne prievartai.

R. G. Thun Und Hohenstein pranešime taip pat yra ir kitų gerų minčių: partnerystė su valstybėmis narėmis ir šios vidaus rinkos forumo sukūrimas, kuriam pritariu. Be to, galbūt šiandien galėtume suburti daugiau iniciatyvų, susijusių su kai kuriais iš tų pačių klausimų, pvz., SOLVIT įgyvendinimas arba išryškinimas ir reklama, kuriuos nagrinėjame su J. Dalli, ir viską atlikti tuo pačiu metu.

Kalbėjau apie ne mažesnio dėmesio skyrimą stebėsenai negu skiriama paskelbimui. Taip, aš dalyvauju politikoje ir atsižvelgdamas į tai manau, kad rezultatų suvestinė, vertinimas turi mums suteikti galimybę ne tik atlikti kiekybinį, – kiek direktyvų buvo perkeltos į nacionalinę teisę, – bet taip pat ir kokybinį vertinimą.

Manau, kad L. Hoang Ngoc taip pat labai aiškiai kalbėjo apie teisės aktų įgyvendinimo kokybę, teisės aktų perkėlimo į nacionalinę teisę kokybę ir, kaip sakėte, pačių teisės aktų kokybę, kuri yra geras aiškumo patikrinimas teisėkūros institucijai arba Komisijos nariui. Bet kuriuo atveju visos šios idėjos vertingos, kaip neseniai paaiškino A. Schwab ir Z. Roithová.

Kalbant apie SOLVIT ir baigiant kalbą keliomis glaustomis pastabomis, pritariu kažkieno išsakytai idėjai – gerai idėjai – sukurti interneto svetainę SOLVIT.EU. Joje bus skelbiama informacija arba lankytojas bus nukreipiamas į nacionalines interneto svetaines. Su mano vadovaujamomis tarnybomis mes labai greitai imsimės veiksmų dėl šios svetainės SOLVIT.EU kartu su kitu projektu, susijusiu su "Jūsų Europa" interneto svetaine. Tačiau kaip minėjo S. Kelly ir jūs, žodis SOLVIT bent jau aiškus ir paprastas ir pritariu šiam teigiamam įvertinimui.

SOLVIT gerai veikia, tačiau jis gali veikti dar geriau. Dar yra gerokai per daug piliečių ir įmonių, kurie vis dar nėra informuoti apie jų teises ir jų gynimo būdus, ir pritariu A. Werthmann pastabai, kuria ji ragina įnešti daugiau aiškumo. Aš taip pat manau, kad kai kurie jūsų – B. Vergnaud, O. Rossi, C. Stihler, S. Rapti – kalbėjo apie nepakankamus SOLVIT skirtus išteklius, beje, taip yra ne tik Prancūzijoje, tačiau aš puikiai supratau jūsų mintį. Nors ir esu dirbęs ministru Prancūzijoje, tačiau į jus kreipiasi ne Prancūzijos ministras, ir patikėkite, labai atidžiai seksiu, kaip tai darau ir kitose šalyse, padėtį šioje šalyje – kurios pilietis vis dar esu – siekiant, kad viskas veiktų tinkamai.

Iš tikrųjų mums reikia tinkamų, reikiamų išteklių ir tai tikrinsiu per kiekvieną apsilankymą vietoje. Šios priemonės – pakartosiu dar kartą – reikalingos, kad būtų galima nuodugniai patikrinti, kaip veikia vidaus rinka; savo ruožtu, pasakysiu, kad ši rinka nėra iki galo sukurta. Turime ją atgaivinti ir toliau plėtoti – keli žmonės apie tai kalbėjo, tarp jų T. D. Stolojan, E. Gebhardt, O. Karas, E. Kožušník – tarpvalstybiniu mastu arba net ir kiekvienoje šalyje. Turime panaikinti kliūtis, todėl, pone M. Harbourai, svarbu nustatyti trūkstamas grandis, į ką galbūt nepakankamai buvo atkreiptas dėmesys, tačiau šis aspektas numatytas 2020 m. strategijoje. Kartu su dvylika ar penkiolika Komisijos narių kolegijos kolegų, kurie vienaip ar kitaip atsakingi už vidaus rinkos direktyvų taikymą, pasistengsime tai padaryti.

Pone pirmininke, baigsiu savo kalbą paminėdamas tris konkrečius aspektus. Taip, pritariu glaudžiam SOLVIT, ombudsmeno ir Peticijų komiteto bendradarbiavimui – šį klausimą iškėlė S. Busuttil. Laikysiuosi šios nuomonės.

Dėkoju H. Rühle ir kitiems Biudžeto komiteto nariams už jų norą palaikyti SOLVIT biudžetą. Pritariu P. Gruny idėjai dėl konsultacijų ir seminarų organizavimo. Du jų kasmet rengiami – tačiau aš įsitikinsiu, ar to pakanka – pareigūnams valstybėse narėse, kartais net regionuose, kurie atsakingi už SOLVIT projektą.

Galiausiai kalbant dėl klausimo, t. y. dėl vidaus rinkos testo, kurio atžvilgiu kritiką išsakė keli Europos Parlamento socialistų ir demokratų pažangiojo aljanso frakcijos nariai, nedramatizuodamas šio klausimo norėčiau jums, ponios ir ponai, priminti, kad visi pasiūlymai dėl teisės aktų turi atitikti Sutartį. Būtent tą nori pasakyti pranešėjas; kitaip tariant, reikia atlikti atitikties vidaus rinkos principams testą. Tai viena, o aš taip pat stebėsiu tam tikrus socialinius, aplinkosaugos ir ekonominius kriterijus, nes esu įsipareigojęs užtikrinti, kad visi teisės aktai būtų įvertinti iš anksto.

Tokie yra privalomi įsipareigojimai teikiant pasiūlymus dėl teisės aktų ir juos priimant siekiant sukurti geriausią teisinę sistemą, kuri tarnautų piliečiams, vartotojams ir įmonėms, kurie dirba ir kurie gyvena Europos teritorijoje.

PIRMININKAVO: L. ROUČEK

Pirmininko pavaduotojas

John Dalli, *Komisijos narys.* – Pone pirmininke, kaip ir mano kolega Michel Barnier, manau, kad dalyvavimas tokiose gyvose diskusijose ir tokių specialistų nuomonių dėl vartotojų reikalų išklausymas tikrai suteikia pasitikėjimo. Tai geras ženklas dėl mūsų bendradarbiavimo remiantis partnerystės principais ir siekiant mūsų tikslų didžiausią dėmesį skirti vartotojams.

Norėčiau pasikartoti vienu klausimu, kurį aptariau pirminėje savo kalboje. Didelį dėmesį sutelkti ne tik į ekonominius argumentus siekiant stiprios, veiksmingos ir tinkamai vykdomos vartotojų apsaugos politikos, tačiau taip pat į šių veiksnių svarbą, kuri gali būti reikšminga atnaujinant Europos ryšius su piliečiais – tai tikriausiai svarbiausias laimėjimas. Žinau, kad viena mano pagrindinių užduočių – koordinuoti šiuos veiksmus Komisijoje, ir jūsų įžvalgos bus labai sveikintinos ir naudingos.

Vartotojų rezultatų suvestinė yra priemonė, kuri mums leidžia nustatyti rinkos trūkumus ir sudaro sąlygas toliau tirti, kaip tokius trūkumus šalinti. Manau, kad tai labai svarbus mechanizmas, kuris turi labai aiškų tikslą, ir mes galime sėkmingai naudotis tolesniu jos plėtojimu ir stiprinimu.

Rezultatų suvestinė bus mūsų "akys ir ausys", įspėjančios mus apie sudėtingiausius problemų aspektus. Dėl geresnio atsižvelgimo į vartotojų interesus vykdant ES politikos kryptis ir mūsų bendro įsipareigojimo užtikrinti veiksmingą vykdymą sustiprės ES vartotojo pozicija, o vėliau bus gaunama ekonominė nauda.

Po pernai surengto konsultavimosi su visuomene Komisija atlieka pastabų apie kolektyvines žalos atlyginimo priemones vertinimą ir siekia surasti sprendimą, kuris atliiktų Europos vartotojų poreikius neperėmus JAV praktikos. Šiuo atžvilgiu mūsų pagrindinė varomoji jėga bus alternatyvios ginčų sprendimo priemonės.

Kolega Michel Barnier jau paaiškino ES 2020 m. strategijoje vidaus rinkai suteiktą svarbą. Įsigilinus į tekstą matyti, kad taip pat aiškiai suvokiama, kad vartotojai turi išlikti svarbiausiu bendrosios rinkos aspektu. Vartotojai laikomi varomąja bendrosios rinkos jėga ir sieksime toliau didinti vartotojų svarbą.

Vartotojų švietimą laikau pagrindiniu vartotojų skatinimo veiksniu. Mes išties ieškome būtų, kaip mūsų programa "Dolcetta" toliau galėtų būti plėtojama, kad būtų įtrauktos naujos sritys.

Dėl paskutiniojo klausimo, kuris buvo iškeltas, dėl Europos vartotojų reikalų agentūros reikia pabrėžti, kad vykdymas yra išimtinis valstybių narių įsipareigojimas ir jos turi suteikti pakankamus išteklius tinkamam jos veikimui. Vis dėlto Sutartyje numatytas teisinis pagrindas, kuriuo remiantis Europos Sąjunga gali remti ir papildyti jų pastangas. Reikia kruopščiai įvertinti, kokiose srityse ES gali papildyti nacionaliniu mastu valstybės įgyvendinamas vykdymo priemones ir kokia institucinė struktūra tinka šiam tikslui. Komisija atidžiai įvertins įvairias galimybės.

Labai tikiuosi, kad su jumis kartu pasieksime svarbią ir tvarią pažangą, kol esu atsakingas už šį sektorių.

Róża Gräfin Von Thun Und Hohenstein, *pranešėja.* – (*PL*) Visų pirma norėčiau visiems padėkoti už šias nuostabias diskusijas, gyvas reakcijas ir rimtas mintis. Abiejų Komisijos narių dalyvavimas diskusijose ir jų kalbos bei gausaus Komisijos darbuotojų būrio dalyvavimas posėdyje rodo, kad šis naujas Parlamentas ir ši nauja Komisija glaudžiai ir gerai bendradarbiaus tolesnio bendrosios rinkos kūrimo klausimais.

Bendroji rinka yra vienas svarbiausių Europos Sąjungos laimėjimų ir norėčiau padėkoti už teigiamus atsiliepimus apie pasiūlymus, kuriuos pateikiau savo pranešime. Kolegoms socialistams, kuriems nerimą kelia 10 punktas, – "vidaus rinkos testas", – norėčiau priminti, kad, pirma, tai nėra naujiena. Šis pasiūlymas priimtas Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komitete dar 2003 m. ir jis įtrauktas į vidaus rinkos strategiją. Neturėtume baimintis dėl jo. Testas nekelia pavojaus jokiam Europos Sąjungos laimėjimui socialinėje srityje. Galiausiai neseniai čia Komisijos narys minėjo, kad Europos Komisija vertina direktyvas socialiniu, ekonominiu ir ekologiniu aspektais, taigi nereikia pernelyg jaudintis. Visiems kelia rūpestį tai, kad bendroji rinka ir toliau turėtų būti plėtojama ir kad būtų užtikrinta, jog protekcionizmas nedarytų įtakos Europos Komisijai.

Europos integracija bus tęsiama tik tada, jeigu piliečiai bus informuoti ir aktyvūs, o valstybės institucijos dirbs kompetentingai, veiksmingai ir bus piliečiams draugiškos. Šiame pranešime pateikiau kelis sprendimus, kad jūs – kolegos EP nariai – savo rinkėjus galėtumėte veiksmingai ir tinkamai įraukti į Europos integracijos procesą ir esant tokioms aplinkybėms faktiškai sustiprinus bendrąją rinką padidinti jų įsitraukimą į šią rinką, kuri yra svarbus Europos Sąjungos laimėjimas. Turime ir toliau kurti priemones, kurios padės plėtoti bendrąją rinką. Tai, kad keturi pranešimai paskelbiami vienu metu, labai svarbu, taip pat kaip ir geresnis koordinavimas

ir geresnis teisės aktų perkėlimas į nacionalinę teisę. Neturėtume neigiamai reaguoti į žodį "rinka". Ten, iš kur esu, daugelį dešimtmečių negalėjome naudotis rinka ir žinome, prie ko tai privedė.

Galiausiai, primename piliečiams, kad bendrojoje rinkoje didžiausias dėmesys skiriamas keturioms laisvėms, ir tai pabrėžta mano pranešime. Labai svarbu neapriboti šios rinkos laisvių, siekiant piliečiams padėti vis plačiau ir laisviau naudotis šiomis laisvėmis ir jas plėtoti bei nepakenkti visiems ligšioliniams laimėjimams.

Anna Hedh, *pranešėja.* – (*SV*) Pone pirmininke, su dideliu susidomėjimu klausiausi visų sumanių ir įdomių kalbų šiose diskusijose. Man taip pat labai džiugu, kad abu atsakingi Komisijos nariai įsipareigoja bendradarbiauti siekiant plėtoti ir tobulinti ES vartotojų apsaugos politiką. Pati taip pat norėčiau pridurti kelias pastabas.

Vartotojų organizacijos atlieka labai svarbų vaidmenį atkreipiant valdžios institucijų dėmesį į kasdienes problemas, su kuriomis susiduria vartotojai. Todėl priemonės, kuriomis gali naudotis vartotojų organizacijos, turėtų būti patobulintos, kad joms būtų lengviau veiksmingai dirbti ES ir nacionaliniu lygmenimis.

Be to, turime raginti valstybes nares kuo daugiau konsultuotis su vartotojų organizacijomis visuose sprendimo priėmimo proceso etapuose, kai sprendimai susiję su vartotojų apsaugos politika. Taip pat džiaugiuosi, kad Komisijos narys J. Dalli iškėlė svarbų klausimą dėl valstybių narių pareigos užtikrinti, kad būtų skirti pakankami turimi finansiniai ir žmogiškieji ištekliai, kad ir toliau būtų plėtojama rezultatų suvestinė.

Galiausiai, rezultatų suvestinė turėtų būti naudojama ne tik geresnės vartotojų politikos formavimui, bet veikiau turėtų įtakos visoms vartotojams reikšmingoms politikos sritims ir užtikrintų, kad su vartotojų apsauga susiję klausimai būtų įtraukti į ES politikos sritis platesniu mastu. Be to, rezultatų suvestinė turėtų skatinti platesnio masto diskusiją dėl vartotojų apsaugos politikos problemų tiek ES, tiek nacionaliniu lygmenimis. Labai norėčiau, kad per artimiausius metus šiuose rūmuose būtų surengtos dar vienos diskusijos dėl vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos reikalų.

Cristian Silviu Buşoi, *pranešėjas.* – (*RO*) Norėčiau padėkoti Komisijos nariui M. Barnier'iui ir kolegoms EP nariams, kurie pateikė teigiamus atsiliepimus ne tik dėl mano pirmojo parnešimo, bet ir dėl paties SOLVIT tinklo. Manau, kad SOLVIT vartotojams suteikia galimybę praktiškai išspręsti jų problemas. Todėl manau, kad jis turėtų būti patobulintas ir mūsų bei valstybių narių reklamuojamas, kad kuo daugiau Europos piliečių sužinotų apie SOLVIT veiklą ir galėtų ginti savo teises kreipdamiesi pagalbos į SOLVIT.

Manau, kad tiek Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komitete, tiek ir Peticijų komitete pasiektas rezultatas yra vertintinas palankiai. SOLVIT – tai tinklas, kuris jau dabar veikia gerai. Vis dėlto reikia išspręsti tam tikras problemas, su kuriomis susiduria tiek SOLVIT paslaugų naudotojai, tiek jo darbuotojai. Kai kurie šių sprendimų pateikiami pranešime, dėl kitų buvo iškeltas klausimas, siekiant jį aptarti šioje diskusijoje.

Reikia ne tik įdarbinti daugiau darbuotojų SOLVIT centruose, siekiant užtikrinti veiksmingesnį SOLVIT darbą, bet taip pat reikia, kad darbuotojai turėtų reikiamą kvalifikaciją ir būtų mokomi vidaus rinkos teisės aktų srityje. Atsižvelgiant į SOLVIT pateikiamų atvejų sudėtingumą, kitas ne mažiau svarbus veiksnys yra tai, kad SOLVIT darbuotojai galėtų gauti teisinę pagalbą iš valstybinėse institucijose dirbančių pareigūnų ir iš Europos Komisijos. Europos Komisija kartais vėluoja atsakyti į SOLVIT darbuotojų pateiktus teisinės pagalbos prašymus, kas lemia tam tikrą viso atvejų nagrinėjimo proceso uždelsimą.

Norėčiau padėkoti Komisijos nariui M. Barnier'ui už Europos Parlamentui duotą įsipareigojimą, kad jis nedelsdamas pasirūpins interneto svetainės <u>www.solvit.eu</u> sukūrimu.

Kolegos EP nariai, esu tvirtai įsitikinęs, kad šis pranešimas yra svarbus žingsnis į priekį gerinant SOLVIT veiklą. Todėl prašau, kad visos frakcijos balsuotų už šį pranešimą.

Dėkoju.

Pirmininkas. – Bendros diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks netrukus.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnis)

John Attard-Montalto (S&D), *raštu.* – Neįtikėtina, kad tokiose dviejose labai svarbiose srityse kaip sveikatos priežiūra ir vartotojų apsauga Maltoje ir Goze, nepaisant akivaizdžių pažeidimų, valstybės institucijos nesiima visiškai jokių priemonių.

Maltos salose vaistai daug brangesni nei kitoje ES šalyje, t. y. Belgijoje. Pateikiu šiuos pavyzdžius:

"Galvus" 50 mg (diabetui gydyti skirtos tabletės)

28 tablečių dėžutės kaina Maltoje: 27,84 EUR

180 tablečių dėžutės kaina Briuselyje: 135,13 EUR

180 tablečių Maltoje kainuoja 178,97 EUR, o Briuselyje jos kainuoja 135,13 EUR.

"Tegretol" 200 mg

50 tablečių dėžutės kaina Maltoje: 17 EUR

50 tablečių dėžutės kaina Briuselyje: 7,08 EUR

"Zocor" 20 mg

28 tablečių dėžutės kaina Maltoje: 34,94 EUR

84 tablečių dėžutės kaina Briuselyje: 21,71 EUR

84 tabletės Maltoje kainuoja 104,82 EUR, o Briuselyje jos kainuoja 21,71 EUR.

Tai tik keli esamos padėties pavyzdžiai, rodantys, kokius vargus išgyvena didžioji dalis Maltos šeimų. ES liaupsina savo sveikatos priežiūros ir vartotojų apsaugos politiką, tačiau Maltos salose vaistų kaina išaugo be jokios pateisinamos priežasties.

Robert Dušek (S&D), raštu. – (CS) Veiksmingai veikianti rinka yra būtina sąlyga siekiant užtikrint laisvo asmenų, paslaugų, prekių ir kapitalo judėjimo Bendrijoje teises. Krizės laikotarpiu ji taip pat gali padėti kurti stabilią ir klestinčia ekonominę aplinką. Vis dėlto vidaus rinka negali atlikti savo funkcijos be tinkamo teisės aktų įgyvendinimo, taikymo ir vykdymo. Valstybės narės privalo laiku įgyvendinti teisės aktus, jeigu jos prisiėmė tokį įsipareigojimą pagal susitarimą. 1 proc. į nacionalinę teisę neperkeltų teisės aktų riba gali atrodyti maža, tačiau jeigu įtrauksime ir vėluojamas perkelti arba neperkeltas direktyvas, įtaka vidaus rinkos veikimui bus reikšminga. Nuolat iškyla abejonių dėl kai kurių valstybių narių. Pritariu, kad Komisijos interneto svetainėje būtų teikiama išsamesnė informacija apie dar neįgyvendintas direktyvas. Ši informacija turėtų pagerinti visuomenės ir valstybių narių konstitucinių organų informuotumą. Palankiai vertinu uždavinį valstybėms narėms priimti esmines priemones, tarp jų ir lėšų skyrimą tarpvalstybinių elektroninių informacinių sistemų tinklų, siekiant laiku keistis informacija, visų pirma susijusia su pavojingais ne maisto produktais (RAPEX) ir maisto produktais bei pašaru (RASFF), arba Bendradarbiavimo vartotojų apsaugos srityje tinklo (CPC) veikimui užtikrinti. Šios sistemos ne visose valstybėse narėse veiks tinkamai ir ne visose valstybėse narėse jomis galima pasikliauti. Taip pat reikia atkreipti dėmesį į teisingą direktyvų taikymą. Šį tikslą galima pasiekti veiksmingu nacionalinių, regioninių ir vietinės reikšmės institucijų bendradarbiavimu.

Louis Grech (S&D), raštu. – Reikia rimtai apsvarstyti tokius Europos Sąjungos mastu veikiančius žalos atlyginimo mechanizmus kaip SOLVIT. Šis alternatyvus žalos atlyginimo būdas nevisiškai išnaudojamas dėl nepakankamo piliečių, vartotojų ir įmonių informuotumo, taip pat dėl nepakankamai suteikiamų išteklių nacionaliniu lygmeniu. Šiuo metu visose valstybėse narėse (taip pat Norvegijoje, Islandijoje ir Lichtenšteine) veikiantiems SOLVIT centrams trūksta darbuotojų ir finansavimo – turi būti dedama daugiau pastangų rengiant darbuotojus ir skiriant finansavimą, siekiant pagerinti centrų administracinius gebėjimus. Raginu Komisiją pirmiausia užbaigti Bendrosios rinkos rėmimo paslaugų (BRRP) projektą. Siūlau, kad Komisija apsvarstytų galimybę į Vartotojų rinkų rezultatų suvestinę įtraukti išsamią SOLVIT pažangos, laimėjimų ir trūkumų ataskaitą. Be to, siekdamos didinti informuotumą valstybės narės, rengdamos informacines kampanijas nacionaliniu mastu, turi reklamuoti SOLVIT kaip racionalų ir prieinamą alternatyvų ginčų sprendimo mechanizmą. Galiausiai Komisija ir valstybės narės turi dėti daug daugiau pastangų, siekiant padidinti informuotumą apie piliečiams, vartotojams ir įmonėms vidaus rinkos teikiamas galimybes.

Danuta Jazłowiecka (PPE), *raštu.* – (*PL*) Visuomenė, kuri laisvai naudojasi bendrosios rinkos teikiamomis galimybėmis, yra sėkmingos Europos integracijos pagrindas. Nesukursime išties vieningos Europos Sąjungos, jeigu žmonių neįtikinsime, kad jų namai yra visa Europa. Šio tikslo iš esmės gali siekti SOLVIT. Neabejotinai galime pasakyti, kad SOLVIT sistemos sukūrimas 2002 m. buvo vienas istorinių Europos, kaip suvienyto žemyno, momentų, kuris neatrodo išsiskiriantis, tačiau laikui bėgant atneša netikėtus rezultatus. Sistemos idėja tiesiogiai kildinama iš Europos integracijos šaltinių arba, kitaip tariant, iš fakto, kad Europa visų pirma turi tenkinti piliečių, o ne konkrečių valstybių narių ar vyriausybių interesus.

09-03-2010

Ar gali būti kas nors geriau negu parūpinti paprastiems žmonėms paprastą priemonę, leidžiančią jiems išspręsti problemas, ribojančias jų veiklos bendrojoje rinkoje laisvę? Vis dėlto beveik dešimties metų patirtis parodė, kad yra daug kliūčių, trukdančių žmonėms pasinaudoti visomis sistemos teikiamomis galimybėmis. Todėl turėtume pritarti Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto parengtame pranešime pateiktiems pasiūlymams. Svarbiausia, pagrindinį dėmesį turime skirti SOLVIT reklamai valstybėse narėse, reklamai piliečiams, nes apie SOLVIT jų žinios labai menkos. Didesnių finansinių ar žmogiškųjų išteklių skyrimas ir papildomas rengimas arba SOLVIT ryšių palaikymo pareigūno paskyrimas bus beprasmis, jeigu žmonės nežinos, kad gali naudotis tokia priemone. Todėl manau, kad nesvarbu, kokių priemonių imtumėmės, turėtume pradėti nuo šių, tačiau neturėtume užmiršti ir kitų idėjų.

22

LT

Ramona Nicole Mănescu (ALDE), raštu. – (RO) Pone pirmininke, ponios ir ponai, sklandus vidaus rinkos veikimas turi išlikti Europos Parlamento prioritetas, o tokios tarnybos kaip SOLVIT atlieka labai svarbų vaidmenį užtikrinant, kad taip ir būtų. Pranešime šis aspektas pabrėžiamas ir daugiausia dėmesio skiriama problemoms, su kuriomis susiduria ši tarnyba. Nors visi žinome, kad labai svarbūs tokie aspektai kaip informacijos teikimas ir SOLVIT viešumo didinimas, galime įžvelgti, kad tai nuolat pasikartojančios problemos, su kuriomis tarnyba susiduria nuo pat jos veiklos pradžios. Valstybės narės ir Europos Komisija turi užtikrinti, kad Europos piliečiai, verslo sektorius ir visų pirma mažosios ir vidutinės įmonės, kuriems reikia pagalbos, galėtų pasinaudoti visomis vidaus rinkos teikiamomis galimybėmis, galėtų prieiti prie šaltinių, kurie gali suteikti informaciją, ir greitai priimti sprendimą. Be to, SOLVIT centrams reikia papildomų išteklių. Šiuo atveju turiu omeny kvalifikuotus darbuotojus, o kalbant plačiau, nuolatinius jų rengimo kursus. Valstybės narės privalo suvokti, kokie svarbūs yra šie centrai ir kokie jie yra reikalingi užtikrinant teisingą vidaus rinko teisės aktų taikymą. Manau, kad pranašumai, kuriuos ši tarnyba gali suteikti piliečiams ir verslo sektoriui, tikrai neišnaudojami.

Andreas Mölzer (NI), raštu. – (DE) Europos Sąjungoje vartotojų apsauga turi būti užtikrinama taip, kad vidaus rinkoje piliečiai galėtų naudotis plačiu spektru aukštos kokybės prekių ir paslaugų, būdami tikri, kad užtikrinama jų vartotojų teisių apsauga ir kad prireikus jie gali veiksmingai jomis naudotis. Savaime suprantama, kad norint to pasiekti taip pat reikia, kad vartotojai būtų pakankamai informuoti apie jų teises ir pareigas pagal galiojančius teisės aktus. Todėl pranešime aptariamos paaiškinimo ir informacijos teikimo ES piliečiams iniciatyvos yra svarbios ir turi būti įgyvendintos nedelsiant. Visų pirma vis didėjantis paslaugų sektoriaus sudėtingumas yra didelė problema, nes vartotojams tampa vis sunkiau sąmoningai pasirinkti perkamas prekes arba paslaugas. ES institucijos, formuodamos politiką ir vykdydamos teisėkūrą, privalo atsižvelgti į vartotojų žinias ir poreikius, kurie taip pat buvo nustatyti vartotojų barometru. Reikėtų siekti labiau suderinti vartotojų apsaugos teisės aktus – t. y sugriežtinti – siekiant padidinti tarpvalstybinį naudojimąsi paslaugomis. Vis dėlto įgyvendindami bet kokias vidaus rinkos tobulinimo priemones privalome nepamiršti didelio importo iš trečiųjų šalių masto. Šiuo požiūriu būtinas glaudesnis muitinės ir už vartotojų apsaugą atsakingų valdžios institucijų valstybėse narėse bendradarbiavimas, kad vartotojai būtų apsaugoti nuo pavojingo importo.

Siiri Oviir (ALDE), raštu. – (ET) Bėgant laikui pasikeitė ES vartotojų apsaugos politikos mastas, siekiant atsižvelgti į žmonių poreikius ir lūkesčius. Turėdama beveik 500 mln. vartotojų ES vidaus rinka yra labai svarbi įgyvendinant Lisabonos veiksmų plano tikslus (ekonomikos augimas, užimtumas ir didėjantis konkurencingumas), nes vartotojų išlaidos praturtina ES. Svarbiausia yra tai, kad dėl spartaus elektroninės prekybos vystymosi tarpvalstybinis vartotojų rinkų ES aspektas tapo daug svarbesnis, todėl dar svarbiau užtikrinti aukšto lygio vartotojų apsaugą. Vis dėlto gaila, bet galiojantys ES vartotojų apsaugos teisės aktai valstybėse narėse nebuvo įgyvendinami ir vykdomi vienodu mastu. Mano nuomone, siekiant padidinti vartotojų pasitikėjimą svarbiausia yra griežtesnė rinkos ir vykdymo mechanizmų kontrolė bei visų jų aspektų įgyvendinimas. Atsižvelgdama į tai pritariu pranešėjo pasiūlymams, kad Europos Komisija turėtų atidžiai stebėti, kaip valstybėse narėse į nacionalinę teisę perkeliamos ir įgyvendinamos ES vartotojų teisės, ir visomis priemonėmis joms padėti šioje srityje. Manau, kad Europos Sąjunga turėtų apsvarstyti idėją sukurti Europos vartotojų apsaugos biurą, kuris galėtų veikti kaip centrinis koordinavimo biuras, konkrečiai nagrinėjantis tarpvalstybinius ginčus, kad būtų suteikiama parama ir papildomos atitinkamų vartotojų apsaugos biurų valstybėse narėse pastangos įgyvendinant ir vykdant ES vartotojų apsaugos teisės aktus. Manau, kad ES vartotojų apsaugos teisės aktai nebus labai naudingi, jeigu jie nebus tinkamai perkelti į nacionalinę teisę, įgyvendinti ir vykdomi nacionaliniu lygmeniu.

5. Ilgalaikes vizas turinčių asmenų judėjimas (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas yra Carloso Coelho pranešimas Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, iš dalies keičiančio Konvenciją dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo ir Reglamentą (EB) Nr. 562/2006 dėl ilgalaikes vizas turinčių asmenų judėjimo (COM(2009)0091 – C6-0076/2009 – 2009/0028(COD)) (A7-0015/2010).

Carlos Coelho, *pranešėjas.* – (*PT*) Pone pirmininke, Komisijos nare, ponios ir ponai, šiandien kalbame apie absurdiškas situacijas, pvz., kai studentas, gavęs vizą vykti į Belgiją, bet nepatenkantis į Direktyvos 2004/114/EB taikymo sritį, negali nuvykti į Nyderlandus, kad specializuotoje bibliotekoje surinktų informaciją rašomai disertacijai, arba negali praleisti savaitgalio Barselonoje, kad susipažintų su miestu, nes bus sulaikytas jam vizą išdavusioje šalyje.

Šengeno konvencijoje nustatyta, kad ilgalaikės vizos turėtojai gali gyventi tik vizą išdavusios valstybės narės teritorijoje. Jie negali keliauti į kitas valstybės narės arba grįžti į savo kilmės šalį tranzitu per kitas valstybės narės.

Šengeno susitarimas yra už laisvą asmenų judėjimą. Kiekvienam asmeniui, kuris teisėtai gyvena valstybėje narėje, turėtų būti suteikta galimybė laisvai judėti teritorijoje be vidaus sienų. Idealus sprendimas būtų, kad valstybės narės laikytųsi savo įsipareigojimo išduoti leidimą gyventi šalyje trečiųjų šalių piliečiams, kurie turi šios kategorijos vizą. Tačiau daugelyje valstybių narių taip nėra.

Valstybės narės laikinai apeina šią padėtį išduodamos D + C kategorijos vizas, kurios ilgalaikę vizą turintiems asmenims leidžia laisvai judėti Šengeno erdvėje tris pirmuosius mėnesius. Nuo 2010 m. balandžio mėn., kai įsigalios Bendrijos vizų kodeksas, tokios vizos bus panaikintos ir tada reikės dar skubiau spręsti šią problemą.

Mano pasiūlyti pakeitimai, kuriuos palaiko dauguma Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto narių, padėtų išspręsti šią problemą nesumažinant Šengeno erdvės saugumo.

Pareiga tikrinti duomenis Šengeno informacinėje sistemoje tvarkant prašymus išduoti ilgalaikę vizą yra tokia pati procedūra, kokia jau taikoma trečiųjų šalių piliečiams, turintiems leidimus gyventi šalyje. Taip mes reagavome į nuogąstavimus, kad gali sumažėti saugumas.

Tiesa tai, kad daugelis valstybių narių ilgalaikes vizas, o po to ir leidimus gyventi šalyje suteikia prieš tai nepasinaudojusios SIS, ypač dėl 96 straipsnio reikalavimų, susijusių su neįsileidimu.

Tokia praktika silpnina Šengeno erdvės saugumą ir sukuria problemų prie jos išorinių sienų, kai SIS užregistruojami pavieniai asmenys, turintys galiojančias vizas. Tai sukuria sudėtingas ir nereikalingas situacijas asmenims ir sienų apsaugos pareigūnams, kuriems reikia pasistengti, kad nustatytų, ar vizos nesuklastotos, ar tiksli SIS sistemoje pateikta nuoroda ir ar nereikia jos pašalinti, o gal tos vizos visai neturėjo būti suteiktos.

Pasiūlymas, dėl kurio vyks balsavimas, ilgalaikių vizų turėtojams suteiks galimybę laisvai judėti tris mėnesius iš kiekvienų šešių. Tai toks pats laikotarpis, koks suteikiamas ir leidimus gyventi šalyje turintiems asmenims, kartu valstybės narės priverstos laikytis įsipareigojimo suteikti leidimus gyventi šalyje ir tada, kai leidžiama pasilikti ilgiau kaip vienus metus.

Be to, pripažįstama būtinybė sustiprinti duomenų apsaugos lygį, nustatytą Šengeno sutartyje, o Komisijai rekomenduojama pateikti pasiūlymus, būtinus tuo atveju, jei SIS II nepradėtų veikti iki 2012 m.

Įsigaliojus Lisabonos sutarčiai, du pradiniai pasiūlymai buvo sujungti ir taip užtikrinta nauja teisinė bazė. Tekstas, dėl kurio ketiname balsuoti per šį plenarinį posėdį, yra derybų, vykusių pirmininkaujant Švedijai, o po to Ispanijai, rezultatas. Paskui per pirmąjį svarstymą priimtas susitarimas, kuriuo leista priimti šį reglamentą, kol įsigalios Vizų kodeksas.

Pone pirmininke, norėčiau, kad pirmininkaujanti Ispanija, kuri nedalyvauja šiose diskusijose, užtikrintų Parlamentą, kad minimas reglamentas įsigalios iki 2010 m. balandžio 5 d. Tai labai svarbu, norint išvengti įstatymų spragų.

Sveikinu Europos Komisiją už šią laiku pateiktą iniciatyvą. Esu dėkingas Tarybai, ypač tai, kuri buvo pirmininkaujant Švedijai ir Ispanijai, už ištikimą bendradarbiavimą ir frakcijų paskirtiems (šešėliniams) pranešėjams už bendradarbiavimą – tai leido Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetui iš esmės susitarti. Turėdami šią priemonę galime išspręsti sudėtingą problemą, su kuria susiduria tūkstančiai trečiųjų šalių piliečių, ir išspręsti taip, kad kartu sustiprėtų laisvė ir saugumas.

Cecilia Malmström, Komisijos narė. – Pone pirmininke, kaip nurodė pranešėjas, šiuo pasiūlymu siekiama palengvinti trečiųjų šalių piliečių, kurie teisėtai gyvena vienoje iš valstybių narių turėdami ilgalaikę arba D kategorijos vizą, judėjimą Šengeno erdvėje. Pagal šiandienį Šengeno teisyną (acquis) leidimą gyventi šalyje turintys trečiųjų šalių piliečių gali laisvai keliauti po Šengeno erdvę, nes leidimas gyventi šalyje tolygus vizai.

Tačiau dar neseniai valstybėse narėse vyravo tendencija nekeisti atvykusių asmenų ilgalaikių vizų leidimais gyventi šalyje. Todėl šiandien ir diskutuojame šiuo klausimu; akivaizdu, kad Komisija, Taryba ir Parlamentas turi rasti šios problemos sprendimo būdą. Dabartinė teisinė ir praktinė padėtis turi nemažų neigiamų padarinių trečiųjų šalių piliečiams, kurie teisėtai gyvena valstybėje narėje su D kategorijos viza. Šie asmenys negali nei teisėtai vykti į kitą šalį, nei per kitos valstybės teritoriją tranzitu grįžti į kilmės šalį. Šios padėties absurdiškumą rodo pranešėjo C. Coelho pateiktas pavyzdys.

Geriausia, žinoma, būtų, kad visos valstybės narės išduotų būtinuosius leidimus gyventi šalyje ir padarytų tai laiku. Deja, šiandien taip nėra, todėl atsirado šis pasiūlymas, kuriuo siekiama išplėsti lygiavertiškumo principo taikymą: leidimą gyventi šalyje siūloma prilyginti ne tik trumpalaikei vizai, bet ir ilgalaikei D kategorijos vizai. Trečiosios šalies pilietis, turintis valstybės narės išduotą ilgalaikę D kategorijos vizą, galės vykti į kitas valstybės nares trims mėnesiams per bet kurį pusmetį tomis pačiomis sąlygomis kaip ir leidimo gyventi šalyje turėtojas. Taip būtų atkurtas pagrindinis Šengeno erdvės be vidaus sienų principas, t. y. kad asmuo gali keliauti Šengeno erdvėje trumpą trijų mėnesių laikotarpį bet kurį pusmetį, jei turi dokumentus, įrodančius, kad valstybėje narėje jis yra teisėtai.

Man buvo malonu išgirsti, kad Carlos Coelho iš pat pradžių parėmė šį pasiūlymą ir kad pranešėjas kartu su Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetu bei Teisės reikalų komitetu suprato, kad reikia imtis veiksmų, kurie palengvintų trečiųjų šalių piliečių gyvenimą, nes mes norime paskatinti žmones teisėtai gyventi mūsų teritorijoje. Noriu padėkoti pranešėjui už jo konstruktyvų požiūrį į šį reikalą.

Nėra reikalo jums priminti, kad sprendimą turime rasti greitai, ypač dėl Vizų kodekso, kuris bus taikomas nuo šių metų balandžio 5 d. ir kurį priėmus bus panaikintos vadinamosios D + C kategorijos vizos, sugalvotos D kategorijas turinčių asmenų padėčiai iš dalies pataisyti. Manau, kad galutinis reglamento projekto tekstas tiko visoms frakcijoms, kadangi visos institucijos pritarė kompromisiniam tekstui. Europos Parlamentui ir valstybėms narėms išreiškus rūpestį dėl kai kurių klausimų, pvz., dėl saugumo, padaryti keli pradinio teksto pakeitimai.

Štai keli pavyzdžiai: priėmus pasiūlymą, sutrumpės ilgalaikių vizų galiojimo laikas. Jos neturėtų galioti ilgiau kaip metus. Pasiūlyme nustatyta, kad po šio vienų metų vizos galiojimo laikotarpio valstybės narės privalo išduoti leidimą gyventi šalyje.

Be to, sugriežtinamas reikalavimas sistemingai tikrinti duomenis Šengeno informacinėje sistemoje (SIS). Jei valstybė narė svarsto leidimo gyventi arba D kategorijos vizos išdavimo klausimą, atsakinga institucija turėtų atlikti sistemingą paiešką Šengeno informacinėje sistemoje, kad išvengtų padėties, kai išduodant ilgalaikę vizą sistemoje yra perspėjimo signalas.

Reaguojant į nerimą dėl saugumo, susijusio su biometriniais duomenimis (standartais) – o tai, žinoma, daugeliui valstybių narių labai svarbus klausimas –reglamento projektas, kaip žinote, papildytas politine deklaracija, kurioje Komisija raginama išnagrinėti galimybę naudoti biometrines tapatybės nustatymo priemones išduodant ilgalaikes vizas ir iki 2011 m. liepos 21 d. pateikti šio tyrimo rezultatus plenariniam posėdžiui ir Tarybai. Be to, Komisija sutinka, kad į reglamento projektą dėl taikymo būtų įtrauktas įsipareigojimas pranešti.

Baigdama noriu pasakyti, kad norint rasti kompromisinį atsaką į svarbesnes Europos Parlamento iškeltas problemas, susijusias su aukšto lygio duomenų apsaugos užtikrinimu, kai SIS paskelbtas perspėjimo signalas, susitarta dėl bendro pareiškimo. Taryba ir Europos Parlamentas ragina Komisiją pateikti būtinus teisės aktų projektus, kuriais būtų pakeista atitinkama Šengeno konvencijos duomenų apsaugos nuostata, jei ir toliau būtų labai delsiama įgyvendinti SIS II, nesilaikant 2012 m. termino. Tikiu, kad padarę šiuos pakeitimus pasieksime protingą, subalansuotą sprendimą, kuris labai palengvins teisėtai mūsų šalyse gyvenančių trečiųjų šalių piliečių gyvenimą. Be to, jis labai atitiks mūsų Europos be sienų koncepciją.

Noriu dar kartą padėkoti Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetui, Teisės reikalų komitetui ir pranešėjui už jų labai konstruktyvų požiūrį į šį reikalą.

Cecilia Wikström, *Teisės reikalų komiteto nuomonės referentė.* – (*SV*) Pone pirmininke, ES bendradarbiavimas remiasi vertybėmis ir pati svarbiausia iš jų – laisvė. Šiandienos mūsų diskusijų tema yra žmonių galėjimas laisvai judėti. Manojoje ES tam apribojimų nėra. Manau, čia ir glūdi ES didybė. Visi, kurie čia gyvename,

naudojamės judėjimo laisve, bet ši laisvė turėtų būti prieinama ir tiems, kurie atvyksta čia gyventi ilgesnį laiką.

Pagal Šengeno konvenciją ilgalaikę vizą turintys asmenys šiuo metu neturi teisės laisvai judėti; kaip sakė C. Coelho, jie gali tik gyventi vizą išdavusioje valstybėje narėje. Ir dėl to, pvz., vizituojantis profesorius iš Indijos, gyvenantis ir dirbantis mano gimtajame Upsalos mieste, Švedijoje, negali vykti į konferenciją Paryžiuje, negavęs Prancūzijos vizos, o studentas iš Kinijos negali keliauti savaitgaliui į Vokietiją aplankyti draugo, negavęs vizos ten vykti.

Tokių kliūčių laisvam judėjimui neturėtų būti ES. Dabar keičiame šią padėtį. Šio pasiūlymo tikslas – ilgą laiką valstybėje narėje gyvenantiems trečiųjų šalių piliečiams užtikrinti laisvą judėjimą Šengeno erdvėje.

Norėčiau padėkoti C. Coelho, kuris, kaip pranešėjas, atliko puikų darbą ir atsižvelgė į požiūrius, kuriuos aš Teisės reikalų komiteto vardu iškėliau savo nuomonėje, ir į kitų frakcijų paskirtų pranešėjų požiūrius. Dabar štai turime rezultatą – teigiamą pasiūlymą, kuris užtikrins ir trečiųjų šalių piliečių laisvą judėjimą ES. Reikalai pajudės, ir aš džiaugiuosi, kad gyvenu ES ir galiu dirbti jos labui.

Kinga Gál, PPE frakcijos vardu. – (HU) Pone pirmininke, Komisijos nare, ponios ir ponai, džiaugiuosi galimybe patvirtinti Parlamente rezoliuciją, kuri palengvins Europos Sąjungos teritorijoje gyvenančių trečiųjų šalių piliečių keliavimą, ir sveikinu kolegą C. Coelho už puikiai atliktą darbą sprendžiant šį klausimą Parlamente. Aptariamas pasiūlymas akivaizdžiai palengvina trečiųjų šalių piliečių, turinčių valstybės narės išduotą ilgalaikę D kategorijos vizą, keliones. Šis sprendimas skirtas tiems atvejams, kai dėl vienos ar kitos priežasties kai kurios valstybės narės negali arba nenori laiku išduoti jų teritorijoje gyvenantiems trečiųjų šalių piliečiams leidimo gyventi šalyje. Taip sakant, jos tinkamai netaiko Šengeno reglamentų bendrųjų nuostatų. Džiaugiuosi, kad galime žengti žingsnį pirmyn spręsdami šį klausimą.

Mūsų tikslas – elgtis taip, kad į Europos Sąjungą atvykę trečiųjų šalių piliečiai nesijaustų įžengę į neįveikiamą tvirtovę. Šiems tikslams turėtų būti pasitelktas bendras sienų valdymas ir bendra vizų politika. Aš, kaip Parlamento narys iš Vengrijos, primygtinai reikalauju, kad Europos Sąjungos sienos būtų pralaidžios sąžiningai keliaujantiems asmenims. Neturėtų būti ribojamas abiejose sienos pusėse gyvenančių piliečių bendravimas. ES kaimyninių trečiųjų šalių piliečiai, įskaitant Vengrijos mažumos narius, suinteresuoti galimybe teisėtai gyventi Europos Sąjungos teritorijoje ir dėl to nepatirti biurokratinės arba administracinės naštos. Tam Bendrijos ir valstybių narių lygmeniu reikia priimti atitinkamus teisės aktus, kurie ne prieštarautų vieni kitiems, o veikiau sustiprintų vieni kitų tikslus.

Tikiuosi, kad naujieji Bendrijos teisės aktai neliks skambi idėja, kad jie bus praktinė pagalba, ypač jauniems žmonėms, studentams, norintiems studijuoti valstybėse narėse. Daugiausia naudos šis reglamentas turėtų atnešti būtent jiems. Šiuo atžvilgiu galiu tik pritarti tam, kad Komisija ne vėliau kaip iki 2012 m. balandžio mėn. turėtų pateikti ataskaitą apie šio reglamento įgyvendinimo užtikrinimą, o prireikus ir pasiūlymą dėl reglamento pakeitimo, kad tikslai būtų pasiekti.

Vilija Blinkevičiūtė, S&D frakcijos vardu. –Sveikinu pranešėją C. Coelho už šio pranešimo parengimą ir taip pat pritariu, kad svarbu kuo greičiau užtikrinti trečiųjų šalių piliečiams, su ilgalaike viza teisėtai esantiems valstybėje narėje, laisvą judėjimą Šengeno erdvėje. Remiantis dabartine valstybių narių praktika, trečiųjų šalių piliečiams ilgalaikės vizos pakeitimas leidimu gyventi dėl įvairių priežasčių užtrunka ganėtinai ilgai. Galėčiau pasiremti ne vienu pavyzdžiu iš Europos Sąjungos šalių, taip pat ir iš savo šalies, Lietuvos, kai, pavyzdžiui, D vizą gavęs tolimųjų pervežimų vairuotojas negali vykdyti savo tiesioginių funkcijų. Dabar susiklosčiusi praktika šioje srityje pažeidžia trečiųjų šalių piliečių, atvykusių į Europos Sąjungą dirbti ar mokytis, teisėtus lūkesčius. Taip pat valstybės narės turėtų imtis atitinkamų priemonių supaprastinti vizų išdavimo tvarką. Ilgalaikė viza turėtų turėti tokį patį poveikį asmenų judėjimui Šengeno erdvėje be vidaus sienų kaip ir leidimas gyventi. Svarbiausia čia yra ne laiko trukmė, kada D kategorijos vizos turėtojas gali vykti į kitą valstybę narę, o pati galimybė geriau tenkinti savo poreikius Šengeno erdvėje. Todėl pritariu siūlymui, kad trečiosios šalies pilietis, turintis valstybės narės išduotą ilgalaikę vizą, galėtų vykti į kitą valstybę narę 3 mėnesiams per bet kurį 6 mėnesių laikotarpį tokiomis pačiomis sąlygomis kaip ir leidimo gyventi turėtojas. Tuo pačiu metu labai svarbu užtikrinti, kad supaprastintas trečiųjų šalių piliečių judėjimas Šengeno erdvėje nesukeltų papildomos grėsmės valstybių narių saugumui. Taigi raginu nedelsiant priimti šį iš dalies pakeistą reglamentą.

Nathalie Griesbeck, *ALDE frakcijos vardu.* – (*FR*) Pone pirmininke, Komisijos nare, ponios ir ponai, šioje sunkumų jūroje etapai įgauna formą. Taip yra ir su šiuo tekstu, kurį ką tik labai gerai išaiškino visi mano kolegos ir kuris susijęs su visais teisėtai, pabrėžčiau, Europoje gyvenančiais trečiųjų šalių piliečiais.

Iš tikrųjų jau pats laikas patvirtinti šį tekstą, pats laikas nustatyti ES laisvą trečiųjų šalių piliečių judėjimą, ir aš džiaugiuosi, kad atėjo momentas, kai Europos laisves papildome dar viena laisve srityje, kurią norime padaryti saugesne..

Tai ir akivaizdus faktas, ir žingsnis pirmyn. Akivaizdus faktas, kaip minėjo kalbėjusieji, nes dėl šio teksto esminių prieštaravimų nekyla, o keli pakeitimai rodo, kad mes visi norime sukurti tokią Europą, kur nė vienas žmogus nebūtų įstrigęs kurioje nors valstybėje narėje, neturėdamas galimybės patyrinėti likusią Europos teritoriją. O didelis žingsnis pirmyn dėl to, kad trečiųjų šalių piliečiai, studentai, tyrėjai ar kiti ES gyvenantys asmenys įgyja teises.

Baigdama noriu pasakyti, kad tai neabejotinai paskatins ne Europoje gyvenančius žmones laikyti Europą viena teritorija, vieninga Europa, bendra teritorija ir tai padės Europos kultūrai ir jos tapatybei integruotis pasaulyje.

Rui Tavares, *GUE/NGL frakcijos vardu.* – (*PT*) Pone pirmininke, pirmiausia noriu padėkoti pranešėjui C. Coelho; kaip ir kiti Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto paskirti pranešėjai, remiu jo pasiūlymą.

Jau turėjau progos čia pasakyti, kad C. Coelho gerai padirbėjo gindamas laisvo judėjimo Europos Sąjungoje principą, piliečių, nesvarbu, Europos ar užsienio, teises ir pačią Europos demokratiją. Kalbama ne tik apie savus piliečius, bet ir apie pasitikėjimą tūkstančiais ar net milijonais trečiųjų šalių piliečių, pervažiuojančių Europos teritoriją, gyvenančių joje, atvykusių į ją trumpam ar ilgam gyventi arba dirbti.

Padedamas frakcijų paskirtų pranešėjų, C. Coelho dirbo puikioje bendradarbiavimo ir noro teikti informaciją aplinkoje. Svarbiausia, jis viską padarė laiku, o laikas šiuo atveju yra pagrindinis dalykas, nes šis reikalas susijęs su žmonių gyvenimais.

Kaip ir iki manęs kalbėjusieji, galėčiau pateikti pavyzdžių, kai studentai, tyrėjai ir mokslininkai, atvykę į Europą pripažinus jų darbo kokybę, po to negali peržengti mūsų sienų, kurios iš tikrųjų labai uždaros kai kuriems kitų žemynų gyventojams. Tyrėjas iš Portugalijos gali per dvi valandas patekti į Ispaniją per kitos valstybės narės sieną; bet pasitaiko atvejų, kai tai neįmanoma, jei asmuo turi vizą, suteikiančią jam teisę dvejus metus studijuoti siekiant magistro laipsnio, bet neleidžiančią išvykti iš šalies į kitą valstybę narę, kad joje galėtų pasidalyti savo darbo patirtimi ar atlikti mokslinį tyrimą.

Mums ir patiems yra pasitaikę atvejų, kai, pvz., norėjome ką nors pakviesti dalyvauti diskusijose Briuselyje.

Turėtume pažymėti, kad tai ne tik nereikalinga ir neteisinga našta trečiosios šalies piliečiams, tai –praradimas tiems iš mūsų, kurie pasikliovė jų indėliu. Tai žala mūsų konkurencingumui, jei palyginsime, pvz., šios kategorijos užsienio piliečių judumą Jungtinėse Valstijose ar Kinijoje, Indijoje, Brazilijoje ir jų judumą Europos Sąjungoje, kuriam esama kliūčių. Tai nuostoliai, susiję su mūsų darbo jėga, mūsų mokslo bendruomene; turėtume pripažinti, kad didesnis judumas labai svarbus krizės laikotarpiais, pvz., dabar, ir mes prarandame žinių visuomenę.

Todėl laikas Tarybai įgyvendinti šiuos pasiūlymus, kol balandžio mėn. įsigalios Vizų kodeksas ir atsiras dar daugiau nereikalingų kliūčių minėtų asmenų judumui. Tad man belieka mūsų frakcijos vardu pasakyti, kad palaikome minėto pranešėjo pasiūlymą ir balsuosime už jį.

Gerard Batten, *EFD frakcijos vardu.* – Pone pirmininke, pranešime siūloma, kad valstybės narės trečiųjų šalių piliečiams išduotų 12 mėn. galiojančias ilgalaikes vizas, kurias pripažintų kitos Šengeno grupės valstybės.

Didžioji Britanija nėra Šengeno grupės narė, taigi, atrodo, šis pasiūlymas neturės jai tiesioginio poveikio. Tačiau, priėmus šiuos pasiūlymus, ES nepriklausančių šalių piliečiai, atvykę į vieną valstybę narę, galės laisvai keliauti į kitas ES valstybes.

Didžioji Britanija susiduria su didžiule neteisėtos imigracijos problema. Didžiojoje Britanijoje yra ne mažiau kaip 1 mln. imigrantų. Pagal minėtus pasiūlymus žmonės, ketinantys neteisėtai migruoti į Didžiąją Britaniją, gali visiškai teisėtai atvykti į kitą ES valstybę, gauti ilgalaikę vizą, su kuria nuvykę, pvz., į Prancūziją, gali neteisėtai patekti į Didžiąją Britaniją.

Todėl JK nepriklausomybės partijos nariai Parlamente balsuos prieš šį pasiūlymą, kad apgintų mūsų sienas nuo tolesnės neteisėtos imigracijos.

Frank Vanhecke (NI). – (NL) Pone pirmininke, šiame pranešime pateiktas iš tikrųjų labai keistas pavyzdys, dėl kurio mes turėtume visiškai sušvelninti taisykles: užsienio studentui buvo išduota viza studijuoti Belgijoje,

LT

o priėmus naują susitarimą jis jau gali ieškoti informacijos Olandijos bibliotekoje, o po to keliauti į Barseloną. Kaip jam gerai!

Tačiau kalba, žinoma, ne apie tai. Praktiškai Šengeno ir Europos vizų politika apskritai nėra tas pats, kas studentų laisvė keliauti. Vizų politika reiškia visišką mūsų sienų sugriovimą, duodant valią organizuotam nusikalstamumui ir neteisėtai imigracijai ir nepaliekant sandarių išorės sienų, (kurios, kaip buvo manoma, yra visos sistemos kertinis akmuo), kad šiuos reiškinius būtų galima kontroliuoti. Vienas tiesioginių Šengeno rezultatų, pvz., yra tai, kad galybė neteisėtų imigrantų iš Ispanijos gali laisvai vykti į kitas valstybes nares.

Mano nuomone, šis Parlamentas verčiau pamąstytų apie tokių sprendimų poveikį paprastiems europiečiams nei apie užsienio studentų kasdienius praktinius rūpesčius.

Agustín Díaz de Mera García Consuegra (PPE). – (*ES*) Pone pirmininke, iš pradžių norėčiau pasveikinti C. Coelho, atlikusį puikų darbą, ypač padėjusį Tarybai, Komisijai ir įvairioms Parlamento frakcijoms pasiekti aukšto lygio susitarimą. Manau, jo pastangomis ir čia nebus didelių nesutarimų.

Europos Sąjunga sudaro didžiausią laisvės erdvę, kokia tik kada nors yra buvusi. Turime pašalinti visas kliūtis, trukdančias Europos piliečiams arba valstybėje narėje teisėtai gyvenantiems trečiųjų šalių piliečiams laisvai judėti. Turime padaryti galą absurdiškoms situacijoms, į kurias taip dažnai patenka ilgalaikes D kategorijos vizas turintys asmenys.

Ilgalaikė viza, kaip žinote, suteikia jos turėtojui teisę gyventi vizą išdavusioje valstybėje narėje. Tačiau šias vizas turintys asmenys negali laisvai keliauti po Europos Sąjungą, išskyrus tą valstybę narę, kuri išdavė vizą. Paradoksalu, bet gana dažnai pasitaiko atvejų, panašių į minėtuosius. Ir aš pateiksiu vieną pavyzdį: Lisabonos studentas, rašantis daktaro disertaciją Amerikos istorijos tematika, neturi galimybės pasiieškoti informacijos bendrajame Vest Indijos archyve, esančiame Sevilijoje, kuri lėktuvu pasiekiama per valandą.

Pagaliau pasiūlymo tikslas – kad ilgalaikės vizos suteiktų tokias pat teises, kokias suteikia leidimas gyventi šalyje. Ponios ir ponai, turime patobulinti judumo principą: judumo, kuris padeda siekti darbo, mokslo ir akademinių tikslų.

Atsižvelgiant į tai, ką matau, gal to visai ir nereikėtų, bet baigdamas vis dėlto paraginsiu visus paremti C. Coelho pranešimą; ne tik dėl to, kad jis itin geros kokybės, bet ir dėl to, kad garantuoja didelę erdvę laisvam judėjimui, kurį mes giname. Pritariu ir C. Coelho pasiūlytam tvarkaraščiui.

Iliana Malinova Iotova (S&D). – (FR) Pone pirmininke, pirmiausia norėčiau padėkoti pranešėjui C. Coelho už atliktą darbą ir pagirti Parlamento, Tarybos ir Komisijos bendradarbiavimą sujungiant du pranešimus; manau, pirmasis svarstymas turėtų būti ir paskutinis svarstymas.

Labai svarbu, kad pranešimas būtų patvirtintas iki 2010 m. balandžio mėn., kad juos būtų galima įgyvendinti tuo pačiu metu kaip ir Vizų kodeksą. Ypač svarbu tai, kad visi Europos Sąjungos gyventojai galėtų keliauti po visas valstybes nares. Taip mes galime išspręsti dvi susijusias problemas: D + C kategorijos vizų taikymo ir leidimo gyventi šalyje taisyklių.

Dėl šio pranešimo visi ilgalaikes vizas turintys trečiųjų šalių piliečiai turės teisę šešis mėnesius per metus keliauti į bet kurią Europos šalį. Išduodant vizas visiems suinteresuotiesiems asmenims turėtų būti suteikta reikalinga informacija, ypač jiems turi būti pranešta, kad ši viza, baigiantis jos vienų metų galiojimo laikui, automatiškai taps leidimu gyventi šalyje.

Pagaliau svarbu pabrėžti, kad saugumo sumetimais kiekvienas D kategorijos vizos prašantis asmuo bus patikrintas, bet jį nebūtina įregistruoti SIS sistemoje. Susitariančioji šalis turi tinkamai atsižvelgti į informaciją, kurią į SIS jau įtraukė kita susitariančioji šalis.

Be to, jei baigiantis 2012 m. SIS II nebus pradėta įgyvendinti, primygtinai siūlome Komisijai ir Tarybai pateikti būtinus teisės aktus, kurie užtikrintų tokį pat duomenų apsaugos lygį, kurį suteikia SIS II.

Mario Borghezio (EFD). – (*IT*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, šiais pasiūlymais siekiama, kad trečiųjų šalių piliečiai, teisėtai gyvenantys valstybėje narėje, galėtų laisviau vykti į Šengeno erdvę pagal ilgalaikę D kategorijos vizą.

Iš esmės norima išplėsti dabartinį lygiavertiškumo principą – ir tai mums kelia nerimą, – o tai reiškia, kad leidimas gyventi šalyje būtų tolygus ne tik trumpalaikei C kategorijos vizai, bet ir ilgalaikei D kategorijos vizai. Taip ilgalaikės vizos ir leidimo gyventi šalyje poveikis Šengeno erdvėje bus toks pat. Kitaip tariant, šiuo

pasiūlymu norima kiekvienam, kuris turi dokumentą, įrodantį, kad jis teisėtai gyvena valstybėje narėje, suteikti teisę laisvai judėti Šengeno erdvėje trumpą laikotarpį, ne ilgiau kaip tris mėnesius per bet kurį pusmetį.

Komisijai ir Tarybai norėčiau pasakyti, kad toks laisvas asmenų judėjimas gali sukelti problemų. Jau dabar gana sunku atlikti patikrinimus vienoje valstybėje narėje; saugokimės pavojų, su kuriais susidursime staiga įgyvendinę šį principą.

Franz Obermayr (NI). – (*DE*) Pone pirmininke, prieš kelis mėnesius šioje salėje ne tik tvyrojo Kalėdų švenčių nuotaika – dauguma susirinkusiųjų džiaugėsi, kad daugeliui Europos valstybių palengvintas vizų gavimas.

Taigi kokia tikrovė? 2009 m. gruodžio mėn. panaikinus vizas Juodkalnijos, Makedonijos ir Serbijos piliečiams, pasipylė turistai iš Balkanų, keliaujantys per Austriją į Vidurio Europą ir net į Skandinaviją. Tikras tautų kraustymasis! (Makedonijos) Vidaus reikalų ministerijos duomenimis, vos per kelias savaites šia nauja judėjimo laisve pasinaudojo maždaug 150 000 makedonų. Du trečdaliai jų negrįžo. Iš daugelio kaimų, ypač albanų ir makedonų, kasdien į Vidurio ar Vakarų Europą išvyksta du autobusai žmonių, turinčių turistines vizas, kurios tikrai nesuteikia teisės įsidarbinti. Taigi po 90 dienų šie žmonės nueina į pogrindį ir tariami turistai vėl atsiduria pigios darbo jėgos rinkoje ir gauna dempingo paveiktus atlyginimus. Toks tatai skirtumas tarp tikrosios padėties ir Europos Parlamento nepasiekiamos svajonės.

Padarinius patirs mūsų tėvynainiai. Jiems teks kentėti dėl šioje salėje priimtų sprendimų. Jiems teks taikstytis su vos ne vos valdoma neteisėta imigracija, neteisėtumu ir susijusiu nelegaliu darbu.

Simon Busuttil (PPE). – (MT) Ir aš norėčiau pasveikinti Parlamento kolegą Carlosą Coelho ir padėkoti už jo pranešimą, kuriame siūloma trečiųjų šalių piliečiams suteikti galimybę laisviau judėti Europos laisvojoje zonoje. Tačiau, pone pirmininke, privalau atkreipti dėmesį į šių diskusijų paradoksą: mes suteikiame daugiau teisių trečiųjų šalių piliečiams, o Europos Sąjunga ir jos piliečiai šiuo metu susiduria su rimtomis problemomis, kai nori nuvykti į kitas šalis, pvz., Libiją. Taip yra dėl užsitęsusio Šveicarijos ir Libijos ginčo, kuris lėmė, kad Libija trukdo į ją atvykti ne tik Šveicarijos, bet ir visos Europos Sąjungos piliečiams. Taigi, kol mes suteikiame daugiau teisių trečiųjų šalių piliečiams, mūsų pačių piliečiai gauna mažiau teisių keliauti į trečiąsias šalis, pvz., Libiją. Kokie to padariniai? Jie labai rimti. Darbininkai neturi galimybės nuvykti į Libiją ir joje dirbti, Libijoje investavusioms bendrovėms trukdoma siųsti savo darbininkus, nors kiti darbininkai šiuo metu yra Libijoje ir ten turi likti, kol juos pakeisiantiems asmenims bus leista įvažiuoti. Tokia padėtis nesaugi, ir aš prašau Komisijos narės C. Malmström skubiai įsikišti į šį reikalą. Suprantu, kad tai dviejų šalių, kurios netgi nėra Europos Sąjungos valstybės narės, diplomatinis reikalas, bet jis daro rimtą poveikį Europos Sąjungos piliečiams, kurių interesai susiję su vykimu į Libiją užsidirbti gyvenimui.

Monika Flašíková Beňová (S&D). – (*SK*) Mano kolegos C. Coelho pranešimas ir reglamento projektas susiję su laisvu asmenų judėjimu – pagrindiniu Europos Sąjungos demokratijos elementu, todėl nepriimtina, kad asmenys, turintys vienoje valstybėje narėje galiojančias ilgalaikes vizas, negali keliauti po visą Europos Sąjungą.

Yra kelios priežastys pirmiau minėtoms iniciatyvoms palaikyti. Pirmoji – pagrindinių žmogaus teisių, kurios, be abejo, apima ir laisvą asmenų judėjimą, gerbimas ir jų laikymasis. Jei valstybė narė įteisina trečiosios šalies piliečio buvimą joje, nėra priežasties, dėl kurios tas asmuo negalėtų laisvai judėti Šengeno erdvėje. Savaime suprantama, turėtų būti smulkiai nustatyta, ką daryti, kad saugumo Šengeno erdvėje lygis nesumažėtų.

Čia buvo kalbama apie studentus ir mokslininkus, kurie negalėjo vykti į kitą valstybę narę. Prie šios grupės norėčiau priskirti ir verslininkus, nes jei jiems to neleisime, sumažės Europos Sąjungos konkurencingumas. Todėl manau, kad šis pasiūlymas bus palaikytas, ir sveikinu pranešėją.

Piotr Borys (PPE). – (*PL*) Pone pirmininke, labai dėkoju C. Coelho. Mano nuomonė įtraukta į reglamentą. Be to, turėjau galimybę pats dirbti rengiant šį reglamentą. Norėčiau pasakyti, kad C. Coelho pranešimas ne tik būtinas ir svarbus, bet kartu ir simbolinis. Atstovaudamas vienai iš naujųjų valstybių narių, šiandien didžiuodamasis galiu pasakyti, kad mes galime pakeisti taisykles, kurios leidžia laisvai judėti Šengeno erdvėje, kai dar visai neseniai kai kurios iš dabartinių Europos Sąjungos valstybių susidurdavo su sunkumais šioje srityje. Manau, simbolinė šių pokyčių esmė šiandien nepervertinama, ir tikiuosi, kad šioje salėje pasiektas bendras sutarimas mus visiems atneš sėkmę.

Antra, norėčiau pasakyti, kad D + C kategorijos vizų panaikinimas ir tai, kad valstybės narės negali išduoti leidimų gyventi šalyje, verčia mus imtis labai skubių veiksmų. Pateiksiu tik kelis pavyzdžius, susijusius su tuo, apie ką šiandien kalbėjome šioje salėje. Du Ukrainos studentai, praėjusiais metais vykę iš Vroclavo į

Berlyną, buvo sulaikyti prie sienos iš esmės dėl to, kad nežinojo taisyklių; o jaunuoliai tik norėjo pasinaudoti mūsų intelektiniais ištekliais. Manau, šios dienos balsavimas mums bus labai svarbus.

Norėčiau tik atkreipti dėmesį į dar vieną klausimą – saugumą. Šiandien mums reikalinga gera keitimosi Šengeno erdvėje surinkta informacija sistema. Mes būtinai turėtume dirbti su antrosios kartos Šengeno informacine sistema ir Vizų informacine sistema, o svarbiausia – rengti daugiau apžvalgų ir ataskaitų. Norėčiau kreiptis į ponią C. Malmström labai prašydamas užtikrinti, kad saugumo politiką valstybės narės tarpusavyje derintų taip pat gerai, kaip iki šiol, ir dar kartą norėčiau nuoširdžiai padėkoti C. Coelho už puikų pranešimą.

Kinga Göncz (S&D). – (*HU*) Pone pirmininke, norėčiau pasakyti, kad visiškai pritariu pranešėjui ir palaikau jį ir Komisijos narę C. Malmström ieškant šio klausimo sprendimo, kuris derėtų su teisės normomis, kuriuo būtų gerbiamos žmogaus teisės, duomenų apsauga ir, žinoma, kuris padidintų saugumą. Buvo išsakyta nemažai nuogąstavimų. Norėčiau atkreipti dėmesį į kelis klausimus. Kad šis reglamentas veiktų, visų pirma turime išnagrinėti ir daugiau sužinoti apie kiekvienos valstybės narės vizų ir leidimų gyventi šalyje išdavimo procedūras. Žinome, kad kai kurios valstybės narės geba laiku išduoti leidimus gyventi šalyje. Ši geroji patirtis mums gali daug reikšti. Valstybių narių praktines procedūras turime koordinuoti, kad padidintume pasitikėjimą. Visos valstybės narės turėtų naudotis SIS sistema – žinome, kad ne visos šiandien tai daro – o SIS II ir VIS sistemų įdiegimas – ypač skubūs mūsų uždaviniai, nes šios sistemos ilgainiui suteiks garantijų. Europai iš tikrųjų svarbu, kad joje gyvenantys trečiųjų šalių piliečiai – studentai, verslininkai, tyrinėtojai – galėtų laisvai judėti.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (*EL*) Pone pirmininke, aš taip pat norėčiau pradėti padėka C. Coelho už jo puikų darbą rengiant šį pranešimą ir konstatuoti: Šengeno teisynas pirmiausia reiškia laisvą judėjimą visoje Šengeno erdvėje. Todėl per šias diskusijas turime padaryti pirmąją esminę ir paprastą išvadą: gyvybiškai svarbu pagreitinti šio reglamento priėmimą. Studento atvejis rodo, kad kiekvienam ilgalaikę vizą turinčiam asmeniui turėtų būti suteikta teisė laisvai judėti.

Kyla klausimas – ir tai norėčiau pabrėžti, – ar bus sudarytos (nors ir netiesiogiai) palankesnės sąlygos imigracijai, jei išliks saugumo problemų ir jei savo teisę įgyvendinantis asmuo tuo pačiu metu neturės galimybės judėti. Valstybės narės turi į tai atkreipti dėmesį.

Aišku, kad kiekviena valstybė narė turės būti labai atidi išduodama vizas. Kaip minėta pranešime, šiame etape esama labai svarbaus, netgi lemiamo veiksnio: prieš išduodant ilgalaikę vizą duomenys tikrinami Šengeno informacinėje sistemoje. Taigi mes ne tik užtikriname Šengeno teisyno taikymą, bet ir stipriname saugumą.

Turėtume būti teigiamai nusiteikę dėl perspektyvos būtinai įdiegti SIS II sistemą. Ir galiausiai mes kartu su valstybėmis narėmis ir jų tarnybomis turime ne tik palengvinti Šengeno teisyno taikymą, bet kartu sustiprinti saugumą. To būtinai reikia kiekvienai valstybei narei, mums visiems ir Šengeno teisynui.

(Plojimai)

Tanja Fajon (S&D). – (*SL*) Laisvas judėjimas ir vidaus sienų panaikinimas yra du svarbiausi Europos integracijos veiksniai. Turime palengvinti valstybėje narėje gyvenančių trečiųjų šalių piliečių judėjimą Šengeno erdvėje. Nepriimtina tai, kad dėl biurokratinių kliūčių gali būti ribojamas studentų, tyrėjų ir bendrovių judėjimas Europoje.

Turėtume kuo greičiau užtikrinti ir laisvą Bosnijos ir Hercegovinos, Albanijos ir Kosovo gyventojų judėjimą; paradoksalu, bet šiandien jie turi mažiau teisių laisvai keliauti nei turėjo prieš kelerius metus. Atrodo, kad sąlygos tam jau pribrendo, ir mūsų nesuklaidins duomenys apie masinę neteisėtą imigraciją.

Vakarų Balkanų šalys jau per ilgai atskirtos dėl vizų režimo. Joms reikia stiprinti ryšius su Europos Sąjungos piliečiais, bet šie negali to daryti, nes jų prašymai gauti vizas dažniau atmetami nei patenkinami. Nerizikuokime dar labiau didindami izoliaciją ir diskriminaciją, ypač jaunų žmonių, kurie gali taip niekad ir neturėti galimybės atrasti Europos Sąjungą. Todėl negaiškime laiko, jei tik Bosnija ir Hercegovina ar Albanija atitinka vizų išdavimo liberalizavimo kriterijus.

Bet kuris mūsų veiksmas, palengvinantis judėjimą Šengeno erdvėje, bus žingsnis į priekį, naudingas Europos Sąjungai.

Zbigniew Ziobro (ECR). – (*PL*) Pone pirmininke, aptariamas pasiūlymas susijęs su vienu pagrindinių Europos Sąjungos veikimo principų – vidaus sienų panaikinimu ir laisvu asmenų judėjimu. Dėl šios priežasties jam turi būti skiriamas ypatingas dėmesys. Nesuprantama ir todėl neleistina, kad ilgalaikes vizas turintys asmenys turėtų mažesnę judėjimo Šengeno erdvėje laisvę nei trumpalaikių vizų turėtojai. Todėl pritariu

Europos Komisijos pasiūlymui, tačiau manau, kad turėtume pataisyti pasiūlymą užtikrinti saugumą. Taigi palaikau Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pasiūlymą, kad, įgyvendinant Šengeno informacinę sistemą, valstybės narės turėtų teikti vienos kitoms informaciją apie nepageidaujamus asmenis. Be to, Europos Komisija turėtų pateikti ataskaitą apie reglamento taikymą ne vėliau kaip iki 2012 m. balandžio 5 d. Parengti pasiūlymai nusipelno rimto svarstymo, o dažnai ir paramos.

Elżbieta Katarzyna Łukacijewska (PPE). – (PL) Pone pirmininke, ne tik trečiųjų šalių piliečiai norėtų laisviau keliauti Šengeno erdvėje – to laukiame ir mes, Europos Sąjungos gyventojai. Paradoksalu, kad trumpalaikės vizos turėtojas šiandien gali laisviau judėti už tą, kuris turi ilgalaikę vizą, o asmuo iš trečiosios šalies, turintis teisėtą leidimą ilgą laiką gyventi šalyje, pvz., Lenkijoje, negali vykti į Vokietiją ar Prancūziją. Laisvai judėti turėtų būti leidžiama ne tik Europos Sąjungos gyventojams. Trečiųjų šalių tyrėjams, studentams, moksleiviams, verslininkams taip pat turėtų būti suteikta galimybė laisvai judėti, lankyti draugus, susipažinti su kitų šalių tradicijomis ir kultūra. Jie bus geri Europos Sąjungos idėjos ambasadoriai, o mes, Europos Sąjungos gyventojai, žengsime žingsnį įgyvendinant Europos Sąjungos be sienų idėją.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Pone pirmininke, akivaizdu, kad Šengeno šalių vizų sistema tokia sudėtinga, kad konsulato darbuotojai jau nebežino, ką daro, ir su vizomis sąžiningai keliaujantiems žmonės leidžia patekti į vizų pinkles. Tai, kad konsulinio skyriaus personalas nežino, kad yra C ir D kategorijų vizos, atrodo keistai. Visiškas aplaidumas, jei kažkas nepasinaudoja Šengeno informacine sistema, taip sau palengvindamas darbą. Aišku, dėl to kils daugybė nereikalingų problemų prie išorės sienų, tad šią padėtį reikia skubiai keisti. Šiomis aplinkybėmis nelabai prasminga svarstyti nacionalinius su vizomis susijusių perspėjimų sąrašus, nesi ES perspėjimo sistema ir ES perspėjimo reglamentai netgi nėra nuosekliai taikomi.

Liberalizavus vizų režimą Balkanų šalims, daugėja iš tų šalių gaunamų prieglobsčio prašymų. Tai ypač svarbu dabar, kai, sušvelninus vizų išdavimo Balkanų šalių piliečiams taisykles, kilo reali imigrantų srauto grėsmė – per septynias savaites beveik 150 000 žmonių iš Makedonijos pasinaudojo galimybe laisvai keliauti ir, remiantis apskaičiavimais, beveik du trečdaliai šių žmonių greičiausiai negrįš atgal, todėl reikia pagerinti vizų išdavimo tvarkos užtikrinimą.

Krisztina Morvai (NI). – (*HU*) Mūsų, Parlamento narių iš Vengrijos, padėtis, kai turime balsuoti ir nuspęsti, ar suteikti trečiųjų šalių piliečiams galimybę laisviau judėti Europos Sąjungoje, ar, priešingai, tam sukliudyti, yra ypatinga. Dėl Trianono tragedijos Vengrija prarado didelę teritorijos dalį; daug mūsų tėvynainių gyvena už šiandienės Vengrijos, taigi ir už dabartinės Europos Sąjungos, ribų – buvusiojoje Jugoslavijoje ir Ukrainoje. Mūsų tėvynainiai iš atkirstosios šalies dalies atsiduria žeminančioje padėtyje, kai studijuodami arba dirbdami mokslinių tyrimų ar kitose srityse Vengrijoje negali išvykti iš jos teritorijos. Tokia padėtis ypač apgailėtina ir netoleruotina, tad reikia imtis veiksmų jai pakeisti. Ir būtent dėl to mes, iš Vengrijos kilę ir jai sentimentų turintys Parlamento nariai, balsuosime už šį pasiūlymą, kad tokia absurdiška padėtis pasibaigtų.

Andrew Henry William Brons (NI). – Pone pirmininke, šis pasiūlymas pagrįstas prielaida, kad visi į ES iš trečiųjų šalių atvykstantys asmenys yra sąžiningi, ir jei jie sako, kad atvyksta čia mokytis, tai taip ir yra. Europos Sąjungoje daug fiktyvių koledžų, bet ir tikrų koledžų sąrašuose yra studentų, kurie niekada nepasirodo auditorijose. Jei jiems bus leista lengviau patekti į kitas valstybes, bus daug sunkiau patikrinti jų statuso tikrumą ir apgyvendinti juos, kai šis statusas nepasitvirtins.

Nors JK nėra Šengeno erdvėje, ES turi sėkmingą neteisėtų imigrantų reguliavimo patirtį. Šiandienis ilgalaikės vizos ar leidimo gyventi turėtojas ryt gali būti neteisėtas imigrantas, o poryt – ES pilietis, turintis visišką judėjimo laisvę.

Cecilia Malmström, *Komisijos narė.* – Pone pirmininke, buvo iškelti du klausimai, nelabai susiję su šiuo reikalu, bet aš vis dėlto norėčiau pasinaudoti proga ir pakalbėti apie juos abu.

- S. Busuttil iškėlė Libijos klausimą. Galiu jį patikinti, kad šis klausimas labai sudėtingas, bet mes aktyviai įsitraukėme į dialogą su Libija, Šveicarija, valstybėmis narėmis, kad išspręstume šią painią problemą, kol ji dar labiau neišsiplėtė. Taigi tikiuosi, kad netrukus galėsiu pranešti jums, kaip mums sekasi tai daryti.
- T. Fajon norėčiau pasakyti, kad Albanijos ir Bosnijos ir Hercegovinos padėtis yra atskiras klausimas, ir būtent dabar mes baigiame savo misiją ten, o jos tikslas įvertinti, kaip šios abi šalys atitinka kriterijus. Komisija labai greitai, pasitarusi su valstybėmis narėmis ir ekspertais, parengs apie tai ataskaitą, kuri bus įvertinta kartu su nariais, prieš mums įrašant į darbotvarkę galimą pasiūlymą.

Dėl šio pasiūlymo Parlamento narius ir pranešėją galiu patikinti, kad Komisija labai atsidavusi šiam darbui; mes darome viską, kas tik įmanoma, kad reglamentas būtų įgyvendintas. Gali atrodyti, kad tai techninė

LT

problema, bet iš tikrųjų taip nėra. Ji susijusi su pavieniais piliečiais, ir mes norime padrąsinti žmones – studentus, tyrėjus, ekspertus ar mokslininkus – atvykti čia teisėtai, turint visus sutvarkytus dokumentus. Tai gerai ir jiems, ir mums. Be to, tai atitinka Europos Sąjungos idėją turėti teritoriją be išorės sienų. Todėl neturėtume apsunkinti šių žmonių gyvenimo.

Manau, priimdami šį pasiūlymą pasieksime pusiausvyrą. Sugebėjome deramai atsižvelgti į saugumą ir dėl to galime save pasveikinti. Europos Sąjunga – visos trys jos institucijos – deda visas pastangas, kad rastų konkretų, jos piliečiams naudingą sprendimą.

Taigi labai jums dėkoju už darbą, pone C. Coelho, jums dėkoju už geras diskusijas šiame posėdyje.

Carlos Coelho, *pranešėjas.* – (*PT*) Pone pirmininke, keturios baigiamosios pastabos. Visų pirma labai gaila, kad Tarybos kėdė šiose diskusijose tuščia. Antra, norėčiau padėkoti Komisijos narei C. Malmström už taiklias pastabas ir paprašyti jos, kartu ir Tarybos, užtikrinti, kad šis reglamentas įsigaliotų iki balandžio 5 d. Priešingu atveju atsiras įstatymų spragų, o tai turės padarinių konkretiems žmonėms.

Trečia, apgailėtina, kad šiose diskusijose dalyvavę ir saugumo klausimą iškėlę Parlamento nariai nesugebėjo įžvelgti patobulinimų, kuriuos Parlamentas įdiegė šiuo reglamentu, visų pirma turima omenyje pareiga iš anksto ieškoti informacijos Šengeno informacinėje sistemoje.

Kaip minėjau savo pirmajame pareiškime, tikiu, kad Parlamentas gerai atliko savo užduotį, nes parėmė ir laisvą judėjimą, ir saugumą. Nematyti to – vadinasi žiūrėti į tai tik vienpusiškai ir neaprėpti viso vaizdo.

Ir galiausiai, pone pirmininke, noriu padėkoti visiems, kurie dirbo kartu siekiant šio tikslo, būtent tiems, kurie padėjo mums pasiekti susitarimą per pirmąjį svarstymą, ypač Komisijai ir Tarybai, visoms Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto ir Teisingumo komiteto frakcijoms, prisidėjusioms prie to, kad šis platus susitarimas taptų įmanomas. Mano nuomone, toks bendras sprendimų ieškojimo būdas yra pati geriausia mūsų darbo forma.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Netrukus vyks balsavimas.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnis)

Petru Constantin Luhan (PPE), *raštu.* – (RO) Remiu šiame pranešime išreikštas pastangas judėjimo laisvę suteikti ne tik ilgalaikes vizas turintiems asmenims, bet ir leidimų bei trumpalaikių vizų turėtojams. Šiuo metu galiojantys susitarimai kelia daug nepatogumų trečiųjų šalių piliečiams, kurie teisėtai gyvena vienoje iš valstybių narių ir dėl įvairių priežasčių nori keliauti po Europos Sąjungą. Skiriasi valstybių narių taisyklės dėl vizų išdavimo terminų, jų suteikimo būdo ir kriterijų. Pastebėta, kad tikrovėje vizų prašytojai, kurių prašymai atmesti vienoje valstybėje, bando laimę kitose valstybėse narėse. Tai rodo, kad išduodamos vizas ir leidimus gyventi šalyje vienos valstybės yra reiklesnės, o kitos ne tokios griežtos. Tam, kad išvengtume prašymų išduoti vizas antplūdžio valstybėse, kurių vizų išdavimo politika liberalesnė, siūlau visose valstybėse narėse suvienodinti patikrinimus ir vizų prašymų patvirtinimo būdą. Ši tvarka leistų užtikrinti vienodą požiūrį į visus prašymus ir taip pašalinti bet kokį "vartų" į Šengeno erdvę atsiradimo pavojų.

(Posėdis sustabdytas 11.50 val. ir atnaujintas 12.00 val.)

PIRMININKAVO: DIANA WALLIS

Pirmininko pavaduotoja

6. Balsuoti skirtas laikas

Pirmininkė. – Kitas klausimas yra balsavimas.

(Balsavimo rezultatų ir kitos išsamios informacijos ieškokite protokoluose)

6.1. Netiesiogiai apskaičiuotų finansinio tarpininkavimo paslaugų (NAFTAP) išdėstymas siekiant nustatyti bendrąsias nacionalines pajamas (BNP) (A7-0022/2010, Jean-Luc Dehaene) (balsavimas)

- 6.2. Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo lėšų mobilizavimas. Vokietija: atleidimai iš darbo (A7-0020/2010, Reimer Böge) (balsavimas)
- 6.3. Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo lėšų mobilizavimas. Lietuva: atleidimai iš darbo (A7-0021/2010, Reimer Böge) (balsavimas)
- 6.4. Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo lėšų mobilizavimas. Lietuva: pastatų statyba (A7-0019/2010, Reimer Böge) (balsavimas)
- 6.5. Papildomas Šiaurės Rytų Atlanto vandenyno pakrančių ir vandenų apsaugos nuo taršos bendradarbiavimo susitarimo protokolas (A7-0009/2010) (balsavimas)
- Prieš balsavimą:

Anna Rosbach, pranešėja. – (DA) Ponia pirmininke, aš paprašiau leisti pareikšti nuomonę, nes dėl šiam svarbiam papildomam protokolui skirto laiko neturėjome galimybės jo svarstyti nei komitete, nei plenariniame posėdyje. Šio papildomo protokolo tema paskatins ES valstybes nares susitelkti ir kartu kovoti su Atlanto vandenyno tarša. Šis susitarimas yra regioninių susitarimų dėl jūrų, kuriuos ES sudarė su kai kuriomis valstybėmis narėmis ir kaimyninėmis trečiosiomis šalimis, tinklo dalis. Kiekvienas šių susitarimų apima skirtingas jūrų, esančių prie ES valstybių narių, dalis, ir jais siekiama užtikrinti atskiros susitarimą pasirašiusios šalies arba susitarimą sudariusių šalių kolektyvinį įsikišimą jūrų arba pakrančių taršos atvejais arba kilus taršos grėsmei. Neslėpsiu, labai viliuosi, kad šis papildomas protokolas suteiks galimybę kovoti su įvairių formų Atlanto vandenyno tarša. Galų gale šis protokolas buvo rengiamas per ilgai. Dėl Maroko ir Ispanijos nesutarimų dėl Vakarų Sacharos tam prireikė dvidešimties metų. Dvidešimt metų prarasta. Jūrinė aplinka negali šių metų susigrąžinti, bet tai tik pabrėžia būtinybę daugiau nevilkinti šio proceso čia, Parlamente. Todėl tikiuosi, kad kai tik išspręsime šį reikalą komitete, jį visuotinai parems Parlamento nariai; už šią paramą esu jums labai dėkinga.

- 6.6. Vartotojų apsauga (A7-0024/2010, Anna Hedh) (balsavimas)
- 6.7. Problemų sprendimo tinklas SOLVIT (A7-0027/2010, Cristian Silviu Buşoi) (balsavimas)
- 6.8. Gyvūnų sveikatos reikalavimai, taikomi nekomerciniam naminių gyvūnų judėjimui (A7-0082/2009, Bairbre de Brún) (balsavimas)
- 6.9. Ilgalaikes vizas turinčių asmenų judėjimas (A7-0015/2010, Carlos Coelho) (balsavimas)
- Prieš balsavima:

Carlos Coelho, *pranešėjas.* – (*PT*) Ponia pirmininke, noriu trumpai priminti, kad Bendrijos vizų kodeksas įsigalioja balandžio 5 d., t. y. kitą mėnesį, todėl labai svarbu, kad iki tos dienos įsigaliotų šis naujasis reglamentas.

Kadangi Taryba nedalyvauja, tegul protokole bus nurodyta, kad tai Parlamento pageidavimai, jei, kaip tikiuosi, jis prisidės prie to, kad mano pranešimas būtų įgyvendintas.

Pirmininkė. – Atsižvelgiame į tai, kad Tarybos atstovai nedalyvauja, ir dėl to apgailestaujame.

- 6.10. 2008 m. konkurencijos politikos ataskaita (A7-0025/2010, Sophia in't Veld) (balsavimas)
- 6.11. Vidaus rinkos rezultatų suvestinė (A7-0084/2009, Róża, Gräfin von Thun Und Hohenstein) (balsavimas)

7. Paaiškinimai dėl balsavimo

Žodiniai paaiškinimai dėl balsavimo

Pranešimas: Anna Hedh (A7-0024/2010)

Siiri Oviir (ALDE). – (*ET*) Metams bėgant, Europos Sąjungos vartotojų apsaugos politikos mastas labai išsiplėtė, atsižvelgiant į pasikeitusius žmonių poreikius ir lūkesčius. Svarbiausia, kad dėl spartaus elektroninės prekybos vystymosi Europos Sąjungoje pastebimai išaugo tarpvalstybinis vartotojų rinkų aspektas, todėl dar labiau išaugo vartotojų apsaugos, ypač aukšto lygio vartotojų apsaugos, poreikis.

Vartotojų pasitikėjimui padidinti svarbiausia, mano nuomone, yra griežtesnė rinkos ir vykdymo užtikrinimo mechanizmų kontrolė bei jų veiksmingas ir visapusis įgyvendinimas. Todėl pritariu šio pranešim priėmimui ir jame nurodytiems pakeitimo pasiūlymams.(buvo anksčiau).

Zigmantas Balčytis (S&D). – Ponia pirmininke, aš pritariau šiam pranešimui. Veiksminga vartotojų apsaugos užtikrinimo politika yra svarbiausia bendrosios rinkos veikimo sąlyga.

Mums reikalinga realiai veikianti vidaus rinka ir aukšto lygio vartotojų apsauga, bet šiandien to, deja, nėra. Esame priėmę teisės aktus, bet jų vykdymas valstybėse narėse nėra tinkamai užtikrintas. Svarbiausia, kad mūsų vartotojai nesijaučia saugūs, nes nežino taisyklių, o dažnai ir kompensavimo mechanizmai neveikia taip, kaip turėtų veikti.

Komisija turėtų labiau stengtis užtikrindama, kad valstybės narės teisingai taikytų direktyvas, o piliečiai būtų informuojami apie jų teises, ir svarbiausia, kad jie galėtų praktiškai įgyvendinti tas teises.

Pranešimas: Cristian Silviu Buşoi (A7-0027/2010)

Viktor Uspaskich (ALDE). – (*LT*) Gerbiamas pranešėjau, gerbiami kolegos, pritariu gerai iniciatyvai. Ypač pritariu tinklų SOLVIT stiprinimui ir jų veiklos išplėtimui. Neturi būti pagailėta lėšų, kad per nacionalinės *media* priemones, antraštiniuose puslapiuose ar žiūrimiausiose laidose būtų platinama informacija apie šios europinės struktūros veiklą bei galimybes. Kol kas galiu tvirtai jus visus patikinti, kad egzistuoja dvejopi standartai, nevienodas teisės aktų taikymas ir net už tą pačią veiklą nevienodos baudos. Ačiū, aš būtent tai ir norėjau pabrėžti.

Alfredo Antoniozzi (PPE). – (*IT*) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, balsavau už pono C. S. Buşoi pranešimą, nes tikiu, kad SOLVIT teikiama paslauga ypač svarbi, nes sukuriamas aiškus ir skaidrus institucijų, piliečių ir verslo įmonių ryšys, o tai vienas pagrindinių Europos Sąjungos tikslų.

Paaiškėjo, kad SOLVIT yra svarbi priemonė piliečių ir verslininkų, norinčių pasinaudoti visomis vidaus rinkos siūlomomis galimybėmis, problemoms spręsti. Daugelio Europos Sąjungos valstybių nacionaliniuose teisės aktuose yra kliūčių, kurios turi būti panaikintos. Todėl man atrodo, jog turėtume pritarti, kad būtų skiriama daugiau lėšų, samdomi specialistai ir gerinamas šios paslaugos matomumas, įskaitant vietos institucijų lygmeniu, kuriuo ji turėtų būti labai naudinga.

Zuzana Roithová (PPE). – (CS) Kaip frakcijos paskirta pranešėja, visiems Parlamento nariams norėčiau padėkoti už tai, kad Parlamentas absoliučia balsų dauguma patvirtino mūsų pranešimą dėl tinklo SOLVIT. Tai aiškus signalas Tarybai ir Komisija, kad jos rimtai žiūrėtų į mūsų rekomendacijas, kurios turėtų užtikrinti geresnį šios piliečiams ir įmonininkams skirtos priemonės panaudojimą. Tik reikia, kad verslininkai ir piliečiai žinotų apie šią priemonę. Norėčiau tikėti, kad kitais metais Komisija pateiks Parlamentui išsamią metinę ataskaitą, iš kurios visuomenė sužinos apie skundus dėl teisių, kurias turi garantuoti Europos teisės aktai, pažeidimo.

Pranešimas: Bairbre de Brún (A7-0082/2009)

Jarosław Kalinowski (PPE). – (*PL*) Ponia pirmininke, norėčiau paaiškinti, kodėl balsavau už ponios B. de Brún pranešimą. Labai dėkoju už tai, kad parengėte šį dokumentą. Tai, kad turime gyvūnų vežimo reikalavimus, reiškia, jog ne tik giname gyvūnus, bet pirmiausia rūpinamės žmonių saugumu ir sveikata. Pritariu priemonėms, skirtoms pratęsti laikinąją tvarką, kad taip ES būtų išspręsta pasiutligės problema. Žinoma, turime atsargiai ir protingai spręsti laisvo naminių gyvūnėlių judėjimo Europos Sąjungoje klausimą, be to, turėtume atsižvelgti ir į mokslinių tyrimų institutų specialistų nuomones.

Zuzana Roithová (PPE). – (CS) Balsavau už tai, kad būtų pratęstas pereinamasis laikotarpis, per kurį kai kurios valstybės gali prašyti su veterinarinėmis sąlygomis susijusių išimčių, nes jos įsipareigojo ateityje daugiau neprašyti šių išimčių pratęsti. Suprantu Airijos, Maltos, Švedijos ir Jungtinės Karalystės nerimą, nes jų reikalavimai naminių gyvūnėlių, su savo šeimininkais vykstančių į savo kilmės šalį, dokumentams yra griežtesni. Didžiausią pavojų kelia pasiutligė, echinokokozė ir erkių sukeliamos ligos. Žinoma, reikia pasakyti, kad šis nenuoseklumas, susijęs su tuo, kad kai kurioms valstybėms leidžiama taikyti pereinamąjį laikotarpį, ateityje turi būti panaikintas ir kad mums labai svarbu veikti išvien ir suderinti teisės aktus.

Peter Jahr (PPE). – (*DE*) Ponia pirmininke, viena vertus, suprantu, kad kai kurioms valstybėms narėms svarbu reikalauti, kad būtų pratęstos specialiosios priemonės, susijusios su naminių gyvūnėlių importu. Tačiau, antra vertus, turime visada rūpestingai užtikrinti, kad išlaidos būtų proporcingos naudai. Šiuo atveju mes nesugebėjome to padaryti taip, kaip reikėtų. Dėl to susilaikiau nuo balsavimo. Labiausiai mums reikia, pirma, tinkamos ir veiksmingos importo visoje Europos Sąjungoje išorinės apsaugos, o antra – vis labiau reikia derinti veiksmus visoje Europos Sąjungoje, nes tuo suinteresuoti ir tie vartotojai, kurie tam tikrame etape gali ir pasimesti, kai įvežimui į A šalį taikomos kitokios importavimo sąlygos nei įvežimui į B šalį.

Nicole Sinclaire (NI). – Ponia pirmininke, balsavau prieš šį pasiūlymą, iš esmės dėl to, kad esu iš Jungtinės Karalystės. Manau, mūsų įstatymai geri ir leido mums šią problemą išspręsti, taigi nenorime, kad mūsų salai grėstų pasiutligė.

Mane labai nustebino, kad šis pasiūlymas susijęs tik su šunimis, katėmis ir šeškais, ir norėčiau pastebėti, kad Screaming Lord Such, tai pasiūlęs prieš 25 metus, šiandien būtų labai patenkintas.

Bet tada daugelis mano rinkėjų iš Jungtinės Karalystės Vakarų Midlando regiono pamanys, kad šių rūmų politika yra tokia pat kaip ir Monster Raving Loony partijos politika.

Daniel Hannan (ECR). – Ponia pirmininke, malonu jus vėl matyti pirmininkaujant.

Mes retkarčiais gauname žinią, kuri ateina iš Komisijos, kad ES daro pakankamai. Ji turėtų daryti mažiau, bet geriau, ir susitelkti ties iš tikrųjų dideliais dalykais.

Po to gauname pasiūlymų, pavyzdžiui, kokių gyvūnėlių ir kur galime pasiimti. Manau, čia svarbu proporcingumas, ar ne? Tačiau valstybių sąlygos skirtingos. Mūsų šalis yra sala, neturinti sausumos sienų, ir mes, vadovaudamiesi sveika nuovoka, puikiausiai galime sudaryti proporcingus dvišalius bei daugiašalius tarpusavio susitarimus.

Ar mes iš tikrųjų manome, kad sukūrus papildomą administracinę biurokratiją ir atidavus šią sritį tiems patiems genijams, kurie sukūrė bendrą žemės ūkio politiką, bendrą žuvininkystės politiką, neaudituojamas lėšas ir visa kita, kas įtvirtinta ES teisės aktuose, bus geriau? Ši sritis iš tikrųjų galėtų būti palikta valstybėms narėms.

Pranešimas: Carlos Coelho (A7-0015/2010)

Siiri Oviir (ALDE). – (ET) Šengeno erdvės tikslas yra laisvas judėjimas. Nelogiška, kad ilgalaikes vizas turinčių asmenų laisvas judėjimas Šengeno erdvėje labiau apribotas nei trumpalaikių vizų turėtojų. Po mėnesio turėtų įsigalioti Europos Sąjungos vizų kodeksas, nors, kaip rodo veiksmų, kurių valstybės narės ėmėsi dėl ilgalaikių vizų ir leidimų gyventi išdavimo, analizė, esama skirtingų variantų ir įgyvendinimo būdų, ir dėl to pažeistos pagrindinės piliečių teisės.

Komisijai pateikus pasiūlymus, būtų išvengta praktinių problemų ir delsimo išduodant leidimus gyventi, nes to, kaip minėjau, daugelis valstybių narių nelabai laikosi. Tai neatidėliotinas klausimas: Vizų kodeksas turėtų labai greitai įsigalioti, ir aš palaikiau pranešime pateiktus pasiūlymus.

Zuzana Roithová (PPE). – (CS) Aš parėmiau šį reglamentą, kuris palengvins ilgalaikes vizas turinčių asmenų judėjimą Šengeno erdvėje. Logiška, kad trečiųjų šalių studentams, tyrėjams ir verslininkams turėtų būti suteikta teisė judėti visoje Europos Sąjungoje, jei jie turi kurios nors valstybės narės vizą.

Tačiau vėlgi norėčiau paprašyti kitų šalių solidarizuotis su Čekija, kuri bergždžiai priešinasi jai Kanados nustatytam vizų režimui. Tai sukelia precedento neturintį skirtingų sąlygų taikymą Europos Sąjungos piliečiams. Dabar Kanada svarsto vizų režimo įvedimo kitoms valstybėms, pvz., Vengrijai, klausimą, ir mes negalime to nuolankiai priimti. Dėl to kaltos pernelyg dosnios ir todėl gundančios sąlygos prieglobsčio prašytojams; jos tiesiog provokuoja piktnaudžiauti šia tvarka. Kanada pažadėjo jas pakeisti, bet nieko nedaro. Norėčiau atsiprašyti dėl to, kad vėl pasinaudojau proga atkreipti dėmesį į šį klausimą.

Kinga Gál (PPE). – (HU) Kaip girdėjome per diskusijas, pasiūlymo tikslas yra palengvinti trečiųjų piliečiams, turintiems valstybės narės išduotas ilgalaikes D vizas, judėjimą Europos Sąjungoje, tai reiškia, pateikti atvejų, kai dėl vienos ar kitos priežasties kai kurios valstybės narės negali ar nenori laiku išduoti trečiosios šalies piliečiams leidimą gyventi arba tinkamai netaiko pagrindinių Šengeno reglamentų nuostatų, sprendimo būdą. Vengrijos Fidesz delegacija susilaikė nuo galutinio balsavimo dėl šio reglamento, kadangi iki šiol Vengrija sugebėjo tinkamai perkelti teisės aktus, problemų nebuvo; ji pasinaudojo Šengeno numatytomis galimybėmis ir visa tai padaryta pačiu veiksmingiausiu būdu. Kartu norėtume pabrėžti, kad Vengrijos mažumos, kurios, kaip trečiųjų šalių piliečiai, gyvena Europos Sąjungos kaimynystėje, norėtų teisėtai gyventi ES valstybių narių teritorijose, dėl to nepatirdamos pernelyg didelės administracinės naštos. Tam tikslui reikalingi Bendrijos ir valstybių narių lygmens teisės aktai, kurie ne prieštarautų vieni kitiems, o sustiprintų mūsų tikslus.

Pranešimas: Sophia in't Veld (A7-0025/2010)

Marian Harkin (ALDE). – Ponia pirmininke, šiame pranešime yra daug gerų dalykų, bet aš tiesiog negaliu pritarti 35 punktui, kuriame raginama nustatyti bendrą konsoliduotą pelno mokesčio bazę (anglų k. CCCTB).

Mums sakoma, kad CCCTB, be kita ko, padės pasiekti veiksmingumą ir supaprastins reikalus. Bet atsižvelgiant į tai, kad dabar įmonės gali pasirinkti, ar taikyti, ar atsisakyti taikyti mokestį, mes jau turėsime ne 27, o 28 mokesčio bazes, o tai vargu ar yra supaprastinimas.

Be to, kaip dabar siūloma, CCCTB reikštų Europos pajamų perskirstymą visoje ES, taigi tokios šalys kaip, pvz., mano šalis Airija, kuri eksportuoja didelę savo produkcijos dalį, būtų baudžiama dėl savo pajamų iš pardavimo. Tai atrodo šiek tiek keista, nes ES esmė – laisvas prekių judėjimas, taigi, jei taikysime CCCTB, galiausiai teks bausti eksportuojančias šalis.

Ir galiausia manau, kad, nustačius bendrą konsoliduotą pelno mokesčio bazę, sumažės Europos galimybės pritraukti tiesiogines užsienio investicijas, nes tokios taisyklės nebūtų taikomos tai valstybei narei, į kurią investuota, o būtų taikoma sudėtinga formulė, kuri gali būti apskaičiuota tik retrospektyviai, taigi manau, kad mūsų galimybės patraukti užsienio investuotojų dėmesį sumažės.

Pranešimas: Róża Gräfin Von Thun Und Hohenstein (A7-0084/2009)

Jarosław Kalinowski (PPE). – (PL) Ponia pirmininke, visų pirma norėčiau padėkoti kolegei už tai, kad parengė šį pranešimą, kuris svarbus ekonomikos augimui. Visiškai pritariu autorės pastaboms dėl Bendrijos teisės aktų įdiegimo ir jų įgyvendinimo užtikrinimo valstybėse narėse. Efektyviai veikianti bendroji vidaus rinka yra neatskiriama stabilios ekonomikos dalis, tai, kas ypač būtina krizės laikotarpiu. Veiksmingas šios rinkos potencialo išnaudojimas priklauso nuo veiksmingo institucijų bendradarbiavimo nacionaliniu ir Europos lygmeniu. Sumažinus administracinę naštą, veiksmingai bendradarbiaujant atitinkamoms įstaigoms, supaprastinus procedūras ir suderinus teisės aktus, valstybėse narėse bus greitai ir veiksmingai perkeltos direktyvos. Be to, jei bus skelbiami einamieji duomenys, jei piliečiai ir verslininkai bus veiksmingai supažindinami su jų teisėmis ir rinkos padėtimi, pagerės rinkos veikla, jos veikimo principai taps skaidresni, o tai užtikrins vienodas konkurencijos sąlygas.

Viktor Uspaskich (ALDE). – (*LT*) Gerbiama pirmininke, gerbiamas pranešėjau, kolegos, pritariu gerai iniciatyvai, tikiu, kad tai gali padėti žmonėms, veikiančioms įmonėms nacionaliniame lygmenyje. Tačiau be aiškaus griežtai reglamentuoto vidaus rinkos bei teisinės sistemos situacijos monitoringo abejoju, ar bus įmanoma efektyviai pagelbėti šios rinkos žaidėjams, nepriklausomai nuo jos dydžio ir paslaugų vartojimo. Būtina nustatyti griežtas sankcijas, jeigu po atliktos analizės matomi akivaizdūs pažeidimai. Būtinai reikia naudoti praktiką nagrinėjant skundus tarptautiniame lygyje, taip pat nustatyti kriterijus. Deja, liūdna statistika mano valstybėje rodo, kad iš 10 atvejų aštuoniuose tarptautiniuose, jau nagrinėjamuose, pripažinti pažeidimai įvykdyti valstybės institucijose ar teismuose. Todėl aš galvoju, kad be aiškaus nuobaudų reglamentavimo pasiekti norimą rezultatą nebus įmanoma. Norėčiau, kad būtų atkreiptas dėmesys.

Siiri Oviir (ALDE). – (ET) Norint sukurti stabilią ir pažangią ekonominę aplinką, būtina turėti tinkamai veikiančią vidaus rinką. Tačiau vidaus rinka tinkamai neveiks, kol visos valstybės narės nepriims Europos Sąjungos nuostatų, darančių įtaką jos veikimui. Tos nuostatos gali būti sėkmingai priimtos tik tada, kai šiame teisės aktų priėmimo procese dalyvaus valstybių narių parlamentai. Be to, tas nuostatas labai svarbu priimti ir parlamentinės priežiūros atžvilgiu. Kadangi pranešime nurodytos ir pozicijos, nuoširdžiai pritariau, kad šis pranešimas būtų patvirtintas.

Zuzana Roithová (PPE). – (CS) Parlamentas, kaip ir tikėtasi, patvirtino visus tris pranešimus apie vidaus rinkos veikimą. Tačiau Socialistai ir Žalieji neparėmė Countess Von Thun Und Hohenstein pranešime nuskambėjusio pasiūlymo atlikti reguliarius vidaus rinkos veikimo patvirtinimus. Jie tvirtina, kad tai pakenktų sutartiems socialiniams ir aplinkosaugos standartams. Tačiau visi žinome, kad tie standartai kainuoja nemažus pinigus; žinome ir tai, kad jie suteikia geresnio gyvenimo Europos Sąjungoje galimybę. Šiandien per diskusijas kairieji nepaaiškino, kodėl taip bijo, kad ši vertė bus kiekybiškai įvertinta. Aš balsavau už visus pasiūlymus.

Raštiški paaiškinimai dėl balsavimo

Pranešimas: Jean-Luc Dehaene (A7-0022/2010)

José Manuel Fernandes (PPE), *raštu. – (PT)* Komisijos pasiūlymas susijęs su netiesiogiai apskaičiuotų finansinio tarpininkavimo paslaugų (NAFTAP) išdėstymu, siekiant nustatyti bendrąsias nacionalines pajamas (BNP), naudojamas Europos Sąjungos biudžeto ir jos nuosavų išteklių tikslais.

FISIM yra finansų institucijų produkto dalis, gaunama ne tiek iš tiesioginio paslaugų pardavimo nustatyta kaina, kiek iš paskolų palūkanų normos, kuri didesnė už įmokoms taikomą normą.

Komisija siūlo ir toliau išdėstyti FISIM, siekiant nustatyti BNP, ir mano, kad tai reikėtų padaryti atgaline data – nuo 2005 m. sausio 1 d. dienos, kai įsigaliojo Reglamentas (EB) Nr. 1889/2002. Tačiau pasiūlytas įgyvendinimas atgaline data, t. y. nuo 2005 m. sausio 1 d., kelia problemų dėl tikslios šio atgalinio taikymo apimties.

Todėl sutinkame su pranešėjo pozicija, kad FISIM išdėstymo siekiant nustatyti BNP nereikėtų pradėti iki 2010 m. sausio 1 d. FISIM išdėstymą pradėjus 2010 m., bus tiksliau apskaičiuotos BNP.

Nuno Melo (PPE), raštu. – (PT) Netiesiogiai apskaičiuotų finansinio tarpininkavimo paslaugų (NAFTAP) išdėstymas siekiant nustatyti bendrąsias nacionalines pajamas (BNP), naudojamas Europos Sąjungos biudžeto ir jos nuosavų išteklių tikslais, yra senas klausimas, ir tai turėjo būti įgyvendinta 2005 m. Tačiau dėl būtinybės ištirti šį metodą, siekiant įvertinti jo tikslumą ir tai, ar jo rezultatai iš tikrųjų patikimi, kad būtų galima teisingai įvertinti aptariamą ekonominę veiklą, šis įgyvendinimas buvo uždelstas. Sutinku, kad šis metodas neturėtų būti taikomas atgaline data, siekiant išvengti valstybių narių konflikto ir galimų teisinių veiksmų.

Pranešimas: Reimer Böge (A7-0020/2010)

Alfredo Antoniozzi (PPE), *raštu. – (IT)* Pasiūlymas naudotis Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondu, kaip naudinga kovos su ekonomikos ir finansų krizės padariniais priemone, labai vertingas – tai praktinis atsakas finansinės pagalbos pavidalu. Svarbu pažymėti, kad reikėtų paskatinti šio fondo lėšas panaudoti atleidžiamiems darbuotojams perkelti į kitą darbą.

Tikiuosi, kad palaikomi ir kitų valstybių (pvz., Italijos), kurioms reikia prašyti šio specialaus fondo įsikišimo, kad galėtų paremti įmonių, mokančių krizės kainą ir priverstų sumažinti savo darbuotojų skaičių, darbuotojus. Šiuo atžvilgiu vis dėlto norėčiau paprašyti Komisijos lanksčiau vertinti priimtinumo kriterijus fondo lėšoms gauti, o šios lėšos turėtų būti aktyvuojamos kilus struktūrinėms problemoms mažose ir vidutinio dydžio vietos pramoninėse zonose.

Carlos Coelho (PPE), *raštu*. – (*PT*) Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas (angl. EGF) įsteigtas siekiant suteikti daugiau paramos darbuotojams, kuriems poveikio turėjo labai svarbių tarptautinės prekybos struktūros pokyčių padariniai. EGF funkcijos išplėstos – fondo lėšas pradėta skirti galimiems gavėjams, kuriems pagalba skiriama nuo 2009 m. gegužės 1 d., taigi įskaitant darbuotojus, kurie buvo atleisti tiesiogiai dėl pasaulio finansų ir ekonomikos krizės, ir tai yra teisinga.

Remiu pasiūlymą skirti Vokietijai 6 199 341 EUR paramą, atsakant į jos 2009 m. rugpjūčio 13 d. prašymą, kad būtų suteikta pagalba atleistiems automobilių įmonės *Karmann Group* darbuotojams.

2008 m. visos trys institucijos pripažino, kaip svarbu užtikrinti, kad sprendimų panaudoti fondo lėšas (kad būtų galima per naudingą laikotarpį padėti žmonėms) patvirtinimo procedūra būtų greita. Šiam sprendimui priimti reikėjo septynių mėnesių. Tikiu, kad solidarumo fondo aktyvavimo procedūra bus vykdoma greičiau, tad bus įmanoma pasipriešinti katastrofiškoms aplinkybėms, į kurias reikia reaguoti nedelsiant, kaip, pvz., tragišku Madeiros atveju.

Diogo Feio (PPE), *raštu.* – (*PT*) Vokietijos *Karmann Group*, kažkada buvusi klestinti ir konkurencinga įmonė, grumiasi su krizės sunkumais automobilių sektoriuje ir jau paskelbė bankrotą; neseniai jos dalį nupirko

Volkswagen. 6 199 341 EUR iš Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo reikalingi 1 793 atleistiems tos grupės darbuotojams paremti.

Pasak Komisijos, įmonė atitinka tinkamumo šioms lėšoms gauti kriterijus, o tai reiškia, kad Europos Sąjunga iš tikrųjų greitai padeda sunkumų patiriantiems darbuotojams.

Tikiuosi, šis atleistiems darbuotojams sunkus laikotarpis suteiks jiems galimybę pagerinti savo gebėjimus ir kvalifikaciją ir jie galės greitai grįžti į darbo rinką.

José Manuel Fernandes (PPE), *raštu.* – (*PT*) Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas (angl. EGF) įsteigtas siekiant suteikti daugiau paramos darbuotojams, kuriems poveikio turėjo labai svarbių tarptautinės prekybos struktūros pokyčių padariniai. Taigi ieškoma sprendimų, kaip šie žmonės galėtų vėl įsitraukti į darbo rinką.

2006 m. gegužės 17 d. tarpinstitucinis susitarimas leidžia panaudoti EGF per metus neviršijant 500 mln. EUR. Dabar siūloma iš viso panaudoti 6 199 341 EUR iš EGF Vokietijai padėti, šią paramą skiriant atleistiems automobilių įmonės *Karmann Group* darbuotojams.

Pagal EGF taisyklių 6 straipsnį turime užtikrinti, kad šis fondas remtų naujose įmonėse atleistų pavienių darbuotojų reintegraciją. EGF neatsako už veiksmus, už kuriuos pagal nacionalinę teisę arba kolektyvines sutartis atsakingos įmonės; be to, jis nefinansuoja įmonių ar sektorių restruktūrizavimo.

Vėlgi reikia pabrėžti, kad, kalbant apie EGF lėšų panaudojimą, Komisija neturi nuolat perkelti iš Europos socialinio fondo dotacijas mokėjimams, nes EGF sukurtas kaip atskira priemonė, jis turi savo tikslus ir prerogatyvas.

João Ferreira (GUE/NGL), *raštu.* – (*PT*) Šis fondas sėkmingai reaguoja į prašymus imtis veiksmų. Turime pavyzdį, kaip reaguojama į Vokietijos prašymą padėti, automobilių pramonės įmonei *Karmann Group* atleidus darbuotojus.

Svarbu pažymėti, kad, atsižvelgiant į nustatytus biudžeto apribojimus (riba – 500 mln. EUR per metus) ir varžančius tinkamumo kriterijus, taikomus potencialiems paramos gavėjams, šis fondas gali tik iš dalies palengvinti kai kurių šios sunkios ekonomikos ir finansų krizės padarinių poveikį. Pirminiais Komisijos apskaičiavimais nustatytas darbuotojų, kuriems galėtų būti suteikta fondo pagalba, skaičius buvo gerokai viršytas jau prieš kurį laiką, kai žmonės buvo atleisti dėl vadinamosios restruktūrizacijos.

Naujoji liberali politika, Europos Sąjungos valstybėse mūsų akyse sukėlusi ekonominę ir socialinę katastrofą, turi būti nutraukta. Aišku, atsakas į šią katastrofą turi būti kai kas daugiau nei pusinės priemonės. Negalime nepasakyti, kad taisyklė, daugiau naudos suteikianti didesnes pajamas turinčioms valstybėms, ypač toms, kuriose didesnės algos ir kuriose geriau remiami bedarbiai, yra neteisinga.

Pabrėžiame, kad skubiai reikalingas tikroviškas planas, kaip paremti gamybą ir sukurti darbo vietų gerbiant teises Europos Sąjungos valstybėse.

Peter Jahr (PPE), *raštu.* – (*DE*) Labai džiaugiuosi, kad Europos Parlamentas šiandien nusprendė suteikti 6,2 mln. EUR paramą automobilių tiekėjo *Karmann* atleistiems darbuotojams. Europos Sąjunga iš visų turimų 9 mln. EUR skiria 65 proc. Šios lėšos bus panaudotos maždaug 1 800 žmonių perkvalifikuoti arba papildomai mokyti, kad jie galėtų kuo greičiau susirasti naują darbą. Tai akivaizdus Europos Sąjungos indėlis padedant krizės ištiktiems žmonėms. Tokiu elgesiu ES labai aiškiai parodo, kad krizės atvejais ji nori ir gali remti netgi pavienius asmenis. Dabar svarbu, kad pinigai būtų gauti sklandžiai ir tuoj pat, kad tie žmonės galėtų greitai grįžti į darbo rinką. Tačiau be šios individualios paramos krizės paveiktiems darbuotojams, Europos Sąjunga turi imtis dar daugiau priemonių krizės poveikiui sušvelninti. Globalizacija darbo pasidalijimo tarptautiniu lygiu atžvilgiu (dalijimasis gerove) yra tinkamas ir svarbus dalykas. Tačiau Komisija, Europos Parlamentas ir valstybės narės turi intensyviau dirbti, skatindami sąžiningas konkurencines sąlygas jų tarptautiniuose ekonominiuose santykiuose, kad išvengtų nepalankumo pavienių šalių ar sektorių atžvilgiu.

Alan Kelly (S&D), raštu. – Vokietijos automobilių įmonės darbuotojai, kaip ir Lietuvos šaldytuvų sektorius, kurių vardu pateikti pasiūlymai panaudoti EGF lėšas, turėjo būti tarp pirmųjų 2010 m. skirtų lėšų gavėjų. Abi paraiškos vertos dėmesio. Sveikinu naująjį Komisijos įsipareigojimą toliau naudoti šį fondą, kuris žmonėms ištiesia ranką, o ne duoda "labdarą" atleidus iš darbo. Mano paties rinkėjai yra pasinaudoję šio fondo lėšomis, ir tikiuosi, kad ateityje fondas tęs šią praktiką. Dėl pasaulio ekonomikos nuosmukio labai sumažėjo prabangos prekių paklausa, ir nors dabartiniai automobilių pramonės sunkumai suprantami, dėl to ne lengviau. Vokietijos padėtis ypač sunki: 2 476 atleidimo iš darbo atvejai būdingi tai pačiai teritorijai,

tai pačiai pramonės sričiai. Viliuosi, kad 6,199 mln. EUR padės darbuotojams, jų šeimoms ir regionui rasti sėkmingą būdą išeiti iš krizės.

Nuno Melo (PPE), *raštu.* – (*PT*) ES yra solidarumo erdvė, o Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas – to dalis.

Ši parama labai reikalinga padėti bedarbiams ir persikėlimo aukoms, kurios atsiranda vykstant globalizacijos procesui. Vis daugiau įmonių, norėdamos pasinaudoti mažesnėmis darbo jėgos sąnaudomis įvairiose šalyse, ypač Kinijoje ir Indijoje, persikelia į naują vietą, dažnai pakenkdamos šalims, kurios gerbia darbuotojų teises.

EGF tikslas – padėti darbuotojams, kurie yra įmonių persikėlimo aukos, ir didžiausia pagalba jiems – suteikti galimybę ateityje vėl įsidarbinti. EGF lėšomis anksčiau jau yra pasinaudojusios kitos ES valstybės, ypač Portugalija ir Ispanija, taigi dabar turėtume suteikti šią paramą Vokietijai.

Andreas Mölzer (NI), raštu. – (DE) Balsavau už pranešime pateiktus pasiūlymus dėl Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo lėšų panaudojimo. Šiuo atveju Vokietija paprašė paramos, kai automobilių pramonės sektoriuje, konkrečiai *Karman group* įmonėje, buvo atleisti darbuotojai. Tokiomis aplinkybėmis svarbu paminėti, kad šio fondo pinigai naudojami tam, kad atleisti pavieniai darbuotojai galėtų vėl integruotis į darbo rinką, o ne kokioms nors įmonių ar sektorių restruktūrizavimo priemonėms kompensuoti. Solidarizuodamasis su kaimynine šalimi ir su jos darbuotojais noriu pasakyti, kad pinigus, kurie, deja, reikalingi dėl tebesitęsiančio globalizacijos proceso ir ekonomikos bei finansų krizės, kurią sukėlė spekuliantai abiejose Atlanto pusėse, jie turėtų gauti nedelsiant.

Silvia-Adriana Țicău (S&D), *raštu.* – (*RO*) Balsavau už Europos Parlamento rezoliuciją dėl EGF panaudojimo 2 476 Vokietijos automobilių pramonės sektoriuje atleistiems žmonėms paremti. Nedarbo laikotarpį Vokietijos valdžia išnaudos gebėjimams gerinti, turint omenyje ne tik profesinį mokymą ir aukštąjį mokslą; migrantams ir žemos kvalifikacijos darbininkams bus sudarytos galimybės patobulinti pagrindinius įgūdžius, kurie padėtų jiems vėl integruotis į darbo rinką.

Europoje panaši automobilių gamybos pramonės padėtis yra Švedijoje, kur atleisti 2 258 darbuotojai, Austrijoje, kur 774 žmonės atleisti iš variklines transporto priemones, priekabas ir puspriekabes gaminančių įmonių, ir Belgijoje, kurios pramonės sektoriuje atleista 2 500 tarnautojų. Visoje Europoje daugiau kaip 8 000 darbo vietų bus prarasta dėl automobilių gamybos pramonės restruktūrizavimo.

Atleistiems darbuotojams pasiūlyta finansinė parama turėtų būti suteikta kuo greičiau ir kuo veiksmingiau. Tačiau tai trumpalaikė priemonė, kuri neišspręs darbo vietų išnykimo problemos. ES būtina sukurti tvirtą pramonės politiką, kuri automobilių gamybos pramonėje padėtų išsaugoti esamas ir net sukurti naujų darbo vietų.

Pranešimas: Reimer Böge (A7-0021/2010)

Zigmantas Balčytis (S&D), *raštu*. – Šiandien balsavome dėl 3 paraiškų paramai iš Europos Globalizacijos Fondo gauti. Palaikiau visas tris paraiškas, nes manau, kad šio fondo teikiama parama mūsų žmonėms šiuo metu ypač reikalinga. Europos Komisija 2009 m. gegužės mėn. išimtinėmis sąlygomis leido nukrypti nuo reglamento nuostatų ir, atsižvelgdama į ekonomikos bei finansų krizės metu susiklosčiusią padėtį, leido paramą taikyti be darbo likusiems žmonėms.

Labai gaila, kad kai kurios valstybės narės, kuriose itin didelis nedarbas ir labai aukštas skurdo lygis, nesugeba laiku prašyti paramos ir išnaudoti šio fondo teikiamas galimybes bei laiku suteikti pagalbą bedarbiams. Manau, kad Europos Komisija taip pat turėtų aiškintis, ar fondo teikiama parama panaudojama efektyviai ir ar ji atneša realią pridėtinę vertę žmonėms, kuriems ji skirta.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D), raštu. – Aš balsavau už šį pranešimą, nes Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo (EGF) finansinė pagalba padės atleistiems darbuotojams vėl sugrįžti ir integruotis į darbo rinką. Finansų ir ekonomikos krizės metu per 12 mėnesių nedarbo lygis Lietuvoje žymiai išaugo, todėl būtina prisitaikyti prie krizės padarinių ir užtikrinti bent jau laikiną finansinę pagalbą, siekiant suteikti darbo vietas atliestiems bendrovės "Snaigė" darbuotojams. Šiuo atveju kalbama ne apie kelis atleistus įmonės darbuotojus, bet apie didžiulį žmonių skaičių, t. y. apie 651 darbuotoją, kurie sudaro 25–54 metų amžiaus grupę. Džiaugiuosi, kad šiandien įvyko taip lauktas balsavimas dėl laikinos finansinės pagalbos skyrimo, kadangi šio Lietuvos bendrovei ir jos atleistiesiems darbuotojams jautrus klausimo sprendimas buvo uždelstas, nes kai kurie minėtos bendrovės darbuotojai darbą prarado jau 2008 m. lapkričio mėnesį. Tikiuosi, kad šios dienos balsavimu priimtos lėšos bus paskirstytos tikslingai ir veiksmingai.

Diogo Feio (PPE), *raštu.* – (*PT*) Vienas iš Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo požymių yra tas, kad fondas siekia paskatinti verslumo dvasią. Europos institucijos ir valstybių narių vyriausybės privalo suprasti, kad šis skatinimas gali geriausiai padėti išspręsti Europos gamybos sektoriuje iškilusius uždavinius.

Sutinku, kad bendra veikla turėtų būti vykdoma ne tik naudojant šią skatinimo formą, bet ir, kas svarbiausia, šalinant dirbtines biurokratines kliūtis verslininkystei. Šioje srityje dar reikia daug nuveikti.

Teisingai, turėtų būti priemonės, skirtos patikrinti, perskirstyti ir perkvalifikuoti bedarbius, kurie tokiais tapo dėl globalizacijos, pvz., Lietuvos šaldytuvų pramonės sektoriaus, ypač AB "Snaigė" ir dviejų jos tiekėjų, darbuotojus. Tačiau ne mažiau teisinga ir tai, kad turi būti priemonės, kuriomis, išsaugant teisingumą ir sveiką konkurenciją, būtų siekiama sustiprinti įmones ir jų darbo jėgą atviros ekonomikos, kuriai būdingas vis didėjantis konkurencingumas, sąlygomis.

Nuno Melo (PPE), *raštu.* – (*PT*) ES yra solidarumo erdvė, o Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas – to dalis.

Ši parama labai reikalinga padėti bedarbiams ir persikėlimo aukoms, kurių atsiranda vykstant globalizacijos procesui. Vis daugiau įmonių, norėdamos pasinaudoti mažesnėmis darbo jėgos sąnaudomis įvairiose šalyse, ypač Kinijoje ir Indijoje, persikelia į naują vietą, dažnai pakenkdamos šalims, kurios gerbia darbuotojų teises.

EGF tikslas – padėti darbuotojams, kurie yra įmonių persikėlimo aukos, ir didžiausia pagalba jiems – suteikti galimybę ateityje vėl įsidarbinti. EGF lėšomis anksčiau jau yra pasinaudojusios kitos ES valstybės, ypač Portugalija ir Ispanija, taigi dabar turėtume suteikti šią paramą Lietuvai.

Vilja Savisaar (ALDE), raštu. – (ET) Šios dienos sprendimas, kad Europos Sąjunga remia Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo lėšų panaudojimą, paremtas trim pranešimais, iš kurių dviejuose minima Lietuva ir Vokietija, visokeriopai sveikintinas; jis aiškiai rodo, kad Europos Sąjunga gali tiesiogiai palengvinti iš darbo atleistų žmonių padėtį ir gali padėti jiems persikvalifikuoti. Estijoje per pastaruosius aštuoniolika mėnesių darbą prarado daugiau kaip 30 000 statybos sektoriuje dirbusių žmonių, todėl paraginčiau Estijos Vyriausybę ir Socialinių reikalų ministeriją drąsiai prašyti, kad iš Europos Sąjungos fondų būtų skirta tokiems atvejams numatytų lėšų. Vertėtų pastebėti, kad nors šiandien parama skirta Vokietijai ir Lietuvai, didžiausias nedarbo lygis, Eurostato duomenimis, yra Ispanijoje, Latvijoje ir Estijoje, kurios galbūt taip pat mąsto, kaip Europos Sąjunga galėtų joms tiesiogiai padėti.

Viktor Uspaskich (ALDE), *raštu.* – Gerbiamas pranešėjau, kolegos, sveikinu šią iniciatyvą – palaikyti įmonės nukentėjusius darbuotojus nuo globalizacijos proceso. Visiškai palaikau ir džiaugiuosi, kad šiuo atveju pagalbą gaus Lietuvos žmonės. Apskritai manau, kad šio fondo bendra suma turėtų būti padidinta netgi keletą kartų, sumažinus asignavimus kitur. Esu įsitikinęs, kad toks fondas turi aprėpti ir įmonių savininkus. Dažniausiai jie nukenčia taip, kad vėliau nesugeba atsitiesti, sukurti naujo verslo. Nemažai pasitaiko atvejų, kai įmonių savininkai nukenčia daugiau negu darbuotojai: rizikuodami darant verslą, kurdami darbo vietas, mokėdami mokesčius, jie užstatinėja ne tik savo akcijas, bet ir asmeninį turtą. Todėl visiškai būtų naudinga, kad kaip ir dabar – nagrinėjant kiekvieną atvejį – panagrinėti galimybę teikti pagalbą ir įmonių savininkams, nukentėjusiems nuo globalizacijos ir pasaulinės ekonominės krizės.

Pranešimas: Reimer Böge (A7-0019/2010)

Vilija Blinkevičiūtė (S&D), raštu. – Džiaugiuosi, kad šiandien įvyko balsavimas dėl lėšų iš Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo (EGF) paskyrimo, suteikiant 1 118 893 eurų finansinę paramą 128 Lietuvos statybos sektoriaus įmonių atleistiems darbuotojams. Lietuvos statybų sektorius išgyvena sunkius laikus, kadangi dėl finansų ir ekonomikos krizės labai smuko statybų paklausa, nes nuosmukio laikotarpiu Lietuvos piliečiams labai sunku gauti finansinius kreditus būstui statyti ar įsigyti. Aš balsavau už šį pranešimą, nes ši ES finansinė parama padės globalizacijos įkaitais tapusiems žmonėms susirasti darbą, sugrįžti į darbo rinką ir išsivaduoti iš sunkmečio gniaužtų. Taigi, šiomis aplinkybėmis būtina solidarizuotis su darbuotojais, kurie atleisti būtent dėl pasaulio ekonomikos pokyčių ir dėl finansų krizės sukelto darbų vietų mažėjimo tam tikruose sektoriuose.

Diogo Feio (PPE), *raštu.* – (*PT*) Tai, kad vis daugiau Europos valstybių siekia pasinaudoti Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo lėšomis, aiškiai rodo, kad visos šalys pajuto globalizacijos reiškinio poveikį, taigi fondas pateisino jam duotą vardą.

Nors pasauliniu lygiu globalizacijos naudingumas pasitvirtino, vis dėlto būtina atkreipti dėmesį į atvejus, kai ji paveikia mažiau konkurencingus sektorius. Vienas toks atvejis yra Lietuvos statybų sektorius.

Tai, kad šis fondas yra greita, konkreti ir terminuota paramos forma, visi politinių sprendimų priėmėjai, verslo lyderiai ir darbuotojai turi rasti naujų būdų prarastam konkurencingumui atkurti ir naujoms rinkoms atrasti. Priešingu atveju pagalba, pvz., EGF, bus tik pusinė ir, kaip paaiškės vėliau, nepakankama priemonė.

José Manuel Fernandes (PPE), *raštu.* – (*PT*) Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas (angl. EGF) įsteigtas siekiant suteikti daugiau paramos darbuotojams, kuriems poveikio turėjo labai svarbių tarptautinės prekybos struktūros pokyčių padariniai. Taigi ieškoma sprendimų, kaip šie žmonės galėtų vėl įsitraukti į darbo rinką.

Europos Sąjunga turi taikyti visas turimas priemones, kad sušvelnintų pasaulio ekonomikos ir finansų krizės padarinius; EGF šiomis aplinkybėmis gali atlikti esminį vaidmenį padedant atleistiems darbuotojams vėl integruotis į darbo rinką.

2006 m. gegužės 17 d. tarpinstitucinis susitarimas leidžia panaudoti EGF, per metus neviršijant 500 mln. EUR. Dabar siūloma iš viso panaudoti 1 118 893 EUR iš EGF Lietuvai padėti, šią paramą skiriant atleistiems 128 civilinės statybos sektoriaus įmonių darbuotojams.

Vėlgi reikia pabrėžti, kad, kalbant apie EGF lėšų panaudojimą, Komisija neturi nuolat perkelti iš Europos socialinio fondo dotacijas mokėjimams, nes EGF sukurtas kaip atskira priemonė, jis turi savo tikslus ir prerogatyvas.

João Ferreira (GUE/NGL), *raštu*. – (*PT*) Šis fondas sėkmingai reaguoja į prašymus imtis veiksmų. Turime pavyzdį, kaip reaguojama į Lietuvos prašymą padėti, civilinės statybos sektoriuje veikiančiose 128 įmonėse atleidus darbuotojus.

Svarbu pažymėti, kad, atsižvelgiant į nustatytus biudžeto apribojimus (riba – 500 mln. EUR per metus) ir varžančius tinkamumo kriterijus, taikomus potencialiems paramos gavėjams, šis fondas gali tik iš dalies palengvinti kai kurių šios sunkios ekonomikos ir finansų krizės padarinių poveikį. Pirminiais Komisijos apskaičiavimais nustatytas darbuotojų, kuriems galėtų būti suteikta fondo pagalba, skaičius buvo gerokai viršytas jau prieš kurį laiką, kai žmonės buvo atleisti dėl dėl vadinamosios restruktūrizacijos.

Naujoji liberali politika, Europos Sąjungos valstybėse mūsų akyse sukėlusi ekonominę ir socialinę katastrofą, turi būti nutraukta. Aišku, atsakas į šią katastrofą turi būti kai kas daugiau nei pusinės priemonės. Negalime nepasakyti, kad taisyklė, daugiau naudos suteikianti didesnes pajamas turinčioms valstybėms, ypač toms, kuriose didesnės algos ir kuriose geriau remiami bedarbiai, yra neteisinga.

Pabrėžiame, kad skubiai reikalingas tikroviškas planas, kaip paremti gamybą ir sukurti darbo vietų gerbiant teises Europos Sąjungos valstybėse.

Nuno Melo (PPE), *raštu.* – (*PT*) ES yra solidarumo erdvė, o Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas – to dalis.

Ši parama labai reikalinga padėti bedarbiams ir persikėlimo aukoms, kurių atsiranda vykstant globalizacijos procesui. Šiuo konkrečiu atveju tikslas yra padėti daugiau kaip 120-ies Lietuvos civilinės statybos sektoriaus įmonių darbuotojams, kuriems tų įmonių durys užsivėrė didžiajai krizei paveikus šį sektorių.

Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo tikslas – padėti visiems, kuriuos paveikė svarbių struktūrinių pokyčių pasaulio prekyboje padariniai, be kita ko, padėti grįžti į darbo rinką. EGF lėšomis anksčiau jau yra pasinaudojusios kitos ES valstybės, ypač Portugalija ir Ispanija, taigi dabar turėtume suteikti šią paramą Lietuvai.

Silvia-Adriana Țicău (S&D), *raštu*. – (RO) 2009 m. rugsėjo mėn. Lietuva pateikė prašymą suteikti paramą iš Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo, 128 civilinės statybos sektoriaus įmonėse atleidus darbuotojus. Aš balsavau už Europos Parlamento rezoliuciją dėl EGF lėšų skyrimo Lietuvos statybos sektoriui.

Manau, ekologiniu požiūriu veiksminga ekonomika ir efektyviai energiją naudojančių pastatų statyba gali padėti atsigauti ES ekonomikai. Apytiksliu vertinimu iki 2010 m. šiuose sektoriuose visoje Europoje gali būti sukurta apie 2 mln. darbo vietų.

2006 m. ES-27 valstybių narių statybos sektoriuje veikė maždaug 2,9 mln. įmonių, kurių apyvarta siekė 510 mlrd. ir kurios suteikė darbą 14,1 mln. žmonių. Kilus ekonominei krizei, per pirmąjį ir antrąjį 2009 m. ketvirčius veiklos apimtis Lietuvos statybų sektoriuje sumažėjo atitinkamai 42,81 ir 48,04 proc., palyginti su 2008 m. pirmuoju pusmečiu. Tai turi neigiamą poveikį Lietuvai, nes nedarbo lygis joje vienas didžiausių ES. Statybų sektorius ypač paveiktas – vien tik 2008 m. jame prarasta apie 10 proc. darbo vietų.

Viktor Uspaskich (ALDE), *raštu.* – Visiškai palaikau šią iniciatyvą ir balsuoju už pagalbą statybinių bendrovių darbuotojams, nukentėjusiems nuo dabartinės pasaulinės krizės ir globalizacijos proceso. Esu tikras – mes visi kartu esame nemažai kalti dėl to, kad nesugebėjome sustabdyti nekilnojamo turto ir statybų organizacijų pučiamo burbulo. Buvo aišku, kad tai atves į krizę. Politikų pareiga – tarnauti žmonėms ir stabdyti negeroves. Todėl balsuodamas už šitą projektą, siūlyčiau ir prašyčiau didinti finansinę pagalbą, nes šimtams nukentėjusių įmonių, kuriose dirba dešimtys tūkstančių darbuotojų, vienas milijonas eurų – tai tik lašas jūroje. Kalbėdamas su žmonėmis, dirbančiais būtent tokiose įmonėse, girdžiu, kad žmonės nebetiki nei savo valstybe, nei Europos Sąjunga. Todėl padidinus tokio pobūdžio skiriamą paramą, pagerintume pačios Europos Sąjungos įvaizdį bei sustiprintume pasitikėjimą nacionalinėmis valstybėmis.

Pranešimai: Reimer Böge (A7-0021/2010), (A7-0019/2010)

Laima Liucija Andrikienė (PPE), raštu. – Visiškai pritariu abiems Reimerio Böge pranešimams dėl finansinės Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo paramos atleistiems Lietuvos darbuotojams, kuriuos priėmė Parlamentas, ir esu dėkinga kitiems kolegoms, juos parėmusiems. Deja, pavėlavau į balsavimo procedūrą, nes pakeliui į posėdžių salę nedirbo liftas.

Abu pranešimai – dėl statybų sektoriaus ir įmonės "Snaigė" padėties – liudija du labai aštrius bedarbystės Lietuvoje atvejus. ES finansinė parama palengvins sunkius išmėginimus, kuriuos patiria Lietuvos darbininkai.

Statybų sektoriui suduotas vienas stipriausių smūgių Lietuvoje. Dabar daugiau kaip šimtas bendrovių priverstos bankrutuoti. 1,1 mln. EUR bus skirti beveik tūkstančiui šio labai jautraus ir skaudžiai paveikto sektoriaus darbuotojų.

Labai panaši padėtis "Snaigėje" – 258 000 EUR parama iš EGF būtų skirta 650 žmonių, atleistų mieste, kuriame nedarbo lygis vienas didžiausių – dabar jau siekia beveik 20 proc.

Net jei dabartinė nedarbo problema Lietuvoje būtų tik ledkalnio viršūnė, finansinė parama padės tiems, kuriems jos labiausiai reikia.

Pranešimai: Reimer Böge (A7-0020/2010), (A7-0021/2010), (A7-0019/2010)

Regina Bastos (PPE), *raštu.* – (*PT*) Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas (EGF) buvo įsteigtas 2006 m., siekiant suteikti daugiau paramos darbuotojams, kuriems poveikio turėjo labai svarbių tarptautinės prekybos struktūros pokyčių padariniai, ir padėti jiems grįžti į darbo rinką.

Nuo 2009 m. gegužės 1 d. EGF funkcija išplėsta ir dabar apima pagalbą darbuotojams, atleistiems dėl tiesioginių ekonomikos ir finansų krizės padarinių. Vienas pagrindinių šios skaudžios ekonomikos ir finansų krizės padarinių – nedarbo didėjimas. ES turi naudoti visas turimas priemones ir reaguoti į krizės padarinius, ypač teikti paramą tiems, kurie kasdien realiai susiduria su nedarbu.

Dėl šių priežasčių balsavau už šį pasiūlymą dėl EGF lėšų panaudojimo Lietuvai, skiriant jas iš 128 veikiančių civilinės statybos sektoriaus įmonių atleistiems darbuotojams.

Andrew Henry William Brons (NI), *raštu*. – Kol mes esame prieš narystę ES, taigi ir ES finansavimą, šio fondo pinigai jau paskirstyti, ir todėl "naujų" pinigų nėra.

Pageidautume, kad pagalbą atleistiems darbuotojams finansuotų nacionalinės vyriausybės. Tačiau kadangi kompetentinga institucija yra ES, akivaizdu, kad ši pagalba turi būti finansuojama iš šio fondo.

JK atsiras nepritariančių tam, kad pinigai būtų skirti Vokietijai ir Lietuvai. Tačiau jei būtų pasiūlyta skirti lėšas, sakykime, mūsų bendrovės *Corus* plieno liejyklos darbininkams, šiai pagalbai nesipriešintume. Todėl pagal logiką negalime nepritarti šioms pagalboms.

Bruno Gollnisch (NI), *raštu.* – (*FR*) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, mes balsavome už R. Böge pranešimus dėl Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo lėšų panaudojimo, galvodami, be kita ko, apie tuos atleistus darbininkus. Tačiau taip elgdamiesi šiek tiek nerimaujame, nes, atsižvelgiant į plačiai išplitusius

jūsų neatsakingos, pernelyg laisvos rinkos politikos socialinius padarinius, iš tikrųjų šio fondo nauda tokia pat kaip pleistro ant medinės kojos.

Kartais, nepaisant jūsų paneigimų, susidaro įspūdis, kad Europos mokesčių mokėtojų pinigai naudojami didelių įmonių perkėlimo ir restruktūrizavimo politikai finansuoti, ir kartu Briuselio Europai suteikiama pigi galimybė paskelbti savo solidarumą su bedarbiais, sukūrus tą nedarbą. Kita minėto nerimo priežastis – ribos, privalomos, siekiant gauti šių lėšų, ypač atleistųjų skaičius. Nes visų pirma, išskyrus išimtinius atvejus, naudą iš to turi labai didelės bendrovės. Atrodytų, kad vidutinių, mažųjų ir labai mažų įmonių darbuotojai, smulkūs verslininkai ir verslininkės, uždarantys savo verslą, parduotuves, ekonominės ir socialinės politikos atžvilgiu dar kartą apeiti.

Pranešimas: Anna Rosbach (A7-0009/2010)

Luís Paulo Alves (S&D), *raštu.* – (*PT*) Balsavome už šią rezoliuciją, kad užtikrintume Atlanto regionų, ypač Europos Sąjungos salų, aplinkos tvarumą. Šie regionai sudaro pagrindinę ES jūrinę teritoriją ir susiduria su problemomis ir specialiais poreikiais, ypač aplinkosaugos srityje.

Vertėtų paminėti Azorų atvejį, nes Azorai sudaro Europos Sąjungoje didžiausią ekonominę erdvę. Šiandien diskutuojant būtina užtikrinti Atlanto vandenų aplinkos priežiūrą, nes šių salų gyventojai priklausomi nuo geros jų jūrinių vandenų aplinkosauginės būklės. Todėl svarbu aiškiai apibrėžti būtiniausius tikslus, susijusius su aplinkos kokybe, kuriant stebėsenos programas, galinčias užtikrinti gerą aplinkosauginę būklę.

Be to, būtina atsižvelgti į pranešėjo paminėtus atvejus (pavyzdžiui, su laivyba susijusias katastrofas arba plastmasinius maišelius), kurie gali turėti niokojamų padarinių Atlanto regionų ekonominiam, socialiniam ir aplinkos tvarumui. Tam tikslui reikia įgyvendinti specialias priemones, atitinkančias Atlanto vandenyno jūrinių ekosistemų aplinkosauginę bei socioekonominę tikrovę.

Būtent dėl to šių susitarimų pasirašymas yra svarbus populiacijų, kurių gerovė priklauso nuo Atlanto, tvariam vystymuisi.

Maria Da Graça Carvalho (PPE), raštu. – (PT) Remiu šio papildomo protokolo, kuriuos siekiama išspręsti politinį konfliktą, sutrukdžiusį Ispanijai ir Marokui ratifikuoti Šiaurės Rytų Atlanto vandenyno pakrančių ir vandenų apsaugos nuo taršos bendradarbiavimo susitarimą (Lisabonos susitarimas), pasirašymą. Pakrančių ir vandenų apsauga strategiškai svarbi pakrančių bendruomenių socialinei ir ekonominei gerovei, vietos plėtrai, užimtumui ir ekonominės veiklos išsaugojimui bei kūrimui. Siekiant užtikrinti tvarų vystymąsi, būtina garantuotai palaikyti gerą visų Europos Sąjungos jūrinių vandenų aplinkosauginę būklę. Šis protokolas tiesiogiai susijęs su aplinkos apsaugos, klimato kaitos, saugos, visuomenės sveikatos, regionų vystymo, santykių su trečiosiomis šalimis ir bendradarbiavimo vystymo klausimais. Jis suteiks galimybę pasipriešinti įvairių formų Atlanto taršai, tad bus labai svarbus užtikrinant kovą su tarša arba jūrų ir pakrančių taršos rizika, taikant priemonę, kurios tikslas –užtikrinti susitariančiųjų šalių bendradarbiavimą kilus su tarša susijusioms katastrofoms; jis įpareigos tas šalis sukurti ir įgyvendinti savo nepaprastosios padėties struktūras bei savo avarijų likvidavimo priemonių planus.

Diane Dodds (NI), raštu. – Nebalsavau už šį pranešimą; tai darydamas prisiminiau vieną pasakojimą apie mūsų jūrinę aplinką. Pranešėjas minėjo "plastiko sriubą", Ramiajame vandenyne plūduriuojančią plastikų ir gumos sankaupą, ir atkreipė dėmesį į jau apibūdintą ir vis didėjančią Atlanto vandenyno problemą – jame pamestus žvejybos tinklus. Šiuo klausimu verta paminėti KIMO International veiklą ir jų projektą "Šiukšlių žvejyba". Šiuo projektu, kurį 2000 m. kovo mėn. pirmoji pradėjo vykdyti Vokietijos Vyriausybė, buvo siekiama išvalyti Šiaurės jūrą nuo šiukšlių, tam naudojant žvejybos tinklus. KIMO International nuo to laiko išplėtė šį projektą – ėmė jį taikyti dar ir JK, Švedijos bei Danijos uostams, ES finansiškai remiant.

Nuo 2001 m. ES žvejai iš mūsų jūrų pašalino šimtus tonų šiukšlių, kurias surinkę atsakingai tvarko. Visi šiame projekte dalyvavę ES žvejai nusipelno pagyrimo už pasiaukojamą darbą: šis atliekų išgriebimas iš jūros turės ilgalaikės naudos žvejybos pramonei, laukiniams augalams bei gyvūnams ir aplinkai.

Robert Dušek (S&D), raštu. – (CS) ES pasirašė su valstybėmis narėmis ir kaimyninėmis trečiosiomis šalimis susitarimų dėl jūros, įskaitant Helsinkio konvenciją, Bonos susitarimą, Barselonos konvenciją ir vadinamąjį Lisabonos susitarimą, paketą. Šių susitarimų tikslas – užtikrinti individualias ir bendras priemones, taikytinas kilus taršos grėsmei arba užteršus jūrą ar pakrantės zonas. Nors Lisabonos susitarimas buvo pasirašytas 1990 m., jis niekada neįsigaliojo dėl Ispanijos ir Maroko teritorinio ginčo. 2008 m. visos šalys pasirašė šį papildomą protokolą, taigi neliko kliūčių Lisabonos susitarimui priimti. Pranešėjas savo pranešime paminėjo dvi nuolatines ir vis didėjančias problemas, susijusias su jūros ir pakrančių zonų tarša, iš jų pirmoji – daugybė

Ramiajame vandenyne plūduriuojančių plastmasės ir gumos gaminių, telkinys, sudarantis 34 kartus didesnį plotą nei vidutinio dydžio valstybė narė, pvz., Nyderlandai. Antroji pastovi problema, kurią mini Anna Rosbach ir kurią ji ragina skubiai spręsti, yra senų išmestų ir pamestų žvejybos tinklų kiekis. Šis pranešimas – tai konstruktyvaus darbo, siekiant išspręsti svarbiausias jūrų ir pakrančių taršos problemas, pavyzdys. Todėl už tai atiduodu savo balsą.

Diogo Feio (PPE), *raštu.* – (*PT*) Praėjus dvidešimčiai metų po to, kai buvo pasirašytas Šiaurės Rytų Atlanto vandenyno pakrančių ir vandenų apsaugos nuo taršos bendradarbiavimo susitarimas, dėl kurio susitarė Portugalija, Ispanija, Prancūzija, Marokas ir ES, dabar, kai visos susitariančiosios šalys jį ratifikavo, jau gali įsigalioti. Taryba dabar siūlo Europos Sąjungos vardu sudaryti papildomą protokolą, kuris sudarys sąlygas susitarimui įsigalioti.

Šis susitarimas ypač svarbus Portugalijai dėl jos kranto linijos ilgio ir jūros svarbos šalies nacionaliniam ūkiui; nereikia pamiršti ir *Erika* bei *Prestige* avarijų. Todėl sveikinu Tarybą ir valstybes nares sudarius šį papildomą protokolą ir tikiuosi, kad greitai ir veiksmingai įsigalios susitarimas, kuris užtikrins geresnę apsaugą mūsų pakrantėms nuo ekologinių katastrofų, pvz., tokių, kurios, deja, neseniai sugadino mūsų pakrantes.

José Manuel Fernandes (PPE), *raštu.* – (*PT*) Labai džiaugiuosi, kad šis pranešimas priimtas, nes jis leis įsigalioti regioninių susitarimų dėl jūrų taršos, kuriuos pasirašė ES ir kai kurios valstybės narės bei kaimyninės trečiosios šalys, paketui.

Šiuo atveju mes turime Lisabonos susitarimą, pasirašytą 1990 m. spalio mėn., bet niekados neįsigaliojusį dėl dviejų susitariančiųjų šalių – Ispanijos ir Maroko – teritorinio ginčo dėl pietinės sienos (Vakarų Sachara), kuri patvirtinta to susitarimo 3 straipsnio c paantraštėje.

Papildomą protokolą, kuriuo išspręstas konfliktas ir rasta priimtina 3 straipsnio c paantraštės formuluotė, 2008 m. gegužės mėn. pasirašė Portugalija, Ispanija, Prancūzija ir Marokas.

Dabar, kai sudarytas šis papildomas protokolas, Lisabonos susitarimas gali įsigalioti, praėjus dvidešimčiai metų po pasirašymo. Be saugos klausimų, šis protokolas apima ir aplinkos apsaugą. Visi žinome apie neseniai mūsų pakrantėms kilusią ekologinių katastrofų grėsmę. Tikimasi, kad šios taisyklės padės išvengti tokių avarijų, kokias sukėlė *Erika* ir *Prestige*, nes jūra neturi fizinių ar politinių ribų – čia reikalingos bendros pastangos ir suderinti veiksmai.

Nuno Melo (PPE), *raštu.* – (*PT*) Europos bendrija yra dalyvavusi įvairiuose regioniniuose susitarimuose dėl jūrų taršos, kurie prisidėjo prie valstybių narių abipusės paramos ir tarpusavio bendradarbiavimo. Šių susitarimų paketą sudaro ir Šiaurės Rytų Atlanto vandenyno pakrančių bei vandenų apsaugos nuo taršos bendradarbiavimo susitarimas (Lisabonos susitarimas), kurį paskatino Portugalija ir kuris neįsigaliojo dėl Ispanijos ir Maroko ginčo teritorinio ginčo. Tikiu, jog tam, kad būtų priimtos ES siūlomos aplinkosaugos taisyklės, dabar, kai sudarytas papildomas protokolas, Lisabonos susitarimas pagaliau gali būti taikomas praktiškai.

Andreas Mölzer (NI), *raštu*. – (*DE*) Šiaurės Rytų Atlanto vandenyno pakrančių ir vandenų apsaugos nuo taršos bendradarbiavimo susitarimo papildomas protokolas yra regioninių susitarimų dėl jūrų aplinkos apsaugos, kuriuos ES sudarė su atskiromis valstybėmis narėmis ir kaimyninėmis trečiosiomis šalimis, tinklo dalis. Mūsų vandenynų, kurie yra milijonų europiečių maisto šaltinis, apsauga – taip pat svarbus EB uždavinys, ir todėl aš besąlygiškai balsavau už šį pranešimą. Šiomis aplinkybėmis reikėtų paminėti, kad, be Lisabonos susitarimo, apie kurį čia kalbame, dar yra Helsinkio konvencija, Bonos susitarimas ir Barselonos konvencija.

Kiekvienas minėtas susitarimas apima įvairias ES valstybes nares supančių jūrų dalis ir turi užtikrinti atskirą arba bendrą susitariančiųjų šalių intervenciją jūrų arba pakrančių taršos atveju arba kilus taršos grėsmei dėl avarijos. Lisabonos susitarimas buvo pasirašytas 1990 m. spalio mėn., bet niekada neįsigaliojo dėl dviejų susitariančiųjų šalių – Ispanijos ir Maroko – teritorinio ginčo, susijusio su "pietinėmis ribomis" (Vakarų Sachara). Papildomą protokolą, kuriuo išspręstas ginčas ir nustatyta tinkama formuluotė, 2008 m. gegužės mėn. pasirašė Portugalija, Ispanija, Prancūzija ir Marokas, ir pagaliau 2009 m. kovo 25 d. – ir Europos Sąjunga.

Maria do Céu Patrão Neves (PPE), *raštu*. – (*PT*) Beveik 50 proc. Europos Sąjungos gyventojų gyvena pakrančių regionuose, ir vien tik dėl šio fakto dvigubai daugiau dėmesio turi būti skiriama integruotam šių regionų išsaugojimui ir valdymui. Atsižvelgiant į tai, labai svarbu, kad ES būtų užtikrintas integruotas pakrančių zonos valdymas, kaip rekomenduoja Europos Komisija šiuo klausimu paskelbtame pareiškime.

Be to, svarbu pažymėti, kad 80 proc. jūros šiukšlių ir teršalų yra iš sausumos, todėl reikalinga suderinta strategija, apimanti ir kovą su šia problema sausumoje.

Vandenyno tarša ir Europos pakrančių niokojimas yra ne tik aplinkosaugos, bet ir ekonominė problema. Taip yra dėl to, kad daugelyje valstybių, pvz., Portugalijoje, turizmo praktika, susijusi su veikla jūroje, pvz., banginių stebėjimas, nardymas, ir kt., yra svarbus kai kurių regionų, įskaitant Azorus, Madeirą ir Algarvę, pajamų šaltinis.

Vandenų tarša, kaip ir pernelyg intensyvi žvejyba, labai prisidėjo prie to, kad kai kurių žuvų rūšių ištekliai šiuo metu yra išeikvoti. Todėl turi būti įgyvendinta visa Jūrų strategijos direktyva – integruotos ES jūrų politikos aplinkos strategijos ramstis.

Vandenynai ir pakrančių zonos turi būti Europos strategijos prioritetas, ir dėl šios priežasties visiškai remiu šį Parlamento pranešimą.

Rovana Plumb (S&D), *raštu.* – (RO) Balsavau už šį pranešimą, kad įsigaliotų papildomas Lisabonos susitarimo protokolas. Šiame susitarime sukuriamas mechanizmas, užtikrinantis susitariančiųjų šalių bendradarbiavimą taršą sukeliančių avarijų atveju ir įpareigoja jas parengti ir įgyvendinti savo nepaprastosios padėties struktūras bei savo avarijų likvidavimo priemonių planus.

Šis susitarimas yra regioninių susitarimų dėl jūrų, kuriuos ES sudarė su kai kuriomis valstybėmis narėmis ir kaimyninėmis trečiosiomis šalimis, paketo dalis. Paketą sudaro Helsinkio konvencija, Bonos susitarimas, Barselonos konvencija ir šiuo atveju Lisabonos susitarimas. Kiekvienas šių susitarimų apima skirtingas jūrų, esančių prie ES valstybių narių, dalis, ir jais siekiama užtikrinti atskiros susitarimą pasirašiusios šalies arba susitarimą sudariusių šalių kolektyvinį įsikišimą jūrų arba pakrančių taršos atvejais arba kilus taršos grėsmei, siekiant apsaugoti aplinką ir piliečių sveikatą.

Pranešimas: Anna Hedh (A7-0024/2010)

Regina Bastos (PPE), *raštu.* – (*PT*) Vartotojų apsaugos politika siekiama remti vartotojų sveikatos, ekonominius ir saugumo interesus, taip pat teisę į informaciją. Vartotojų apsauga yra visa apimanti ir pagrindinė Europos Sąjungos politika, kurioje didžiausias dėmesys skiriamas užtikrinimui, kad būtų klestinčios rinkos, kuriose vartotojai galėtų veikti saugiai ir pasitikėdami, ir skatinamos inovacijos ir tarpvalstybinė prekyba.

Balsavau už dabartinį pranešimą, nes manau, kad būtina stiprinti Europos vartotojų apsaugos politiką ir padaryti ją veiksmingesnę ir prasmingesnę visuomenei. Pasitikintys ir tinkamai informuoti vartotojai, kurie sugeba pasirinkti, yra būtinas veiksmingo vidaus rinkos veikimo veiksnys. Tuo turi būti siekiama suteikti vartotojams daug galimybių rinktis produktus ir paslaugas, kurios būtų aukštos kokybės ir konkurencingų kainų, kartu siūlant aukštą apsaugos lygį ir atliekant pagrindinį vaidmenį siekiant padaryti ES konkurencingą, dinamišką ir pažangią pasaulio mastu.

Sebastian Valentin Bodu (PPE), *raštu.* – (*RO*) Pastaraisiais metais Europos Sąjungos vidaus rinka smarkiai išsiplėtė ir šiuo metu apima beveik 500 mln. vartotojų 27 valstybėse narėse. Standartizuoti vartotojų apsaugos principus ir taisykles Europos Sąjungos lygiu ir tobulinti jų taikymo mechanizmus yra pasiekiamas tikslas, nedarant jokių prielaidų, kad visose 27 valstybėse narėse teikiami produktai ir paslaugos per trumpą arba vidutinį laikotarpį pasieks tokį pat kokybės lygį.

Dabartinę sunkią ekonominę padėtį, kurioje yra visa Europa, išryškina pajamų mažėjimas ir nedarbo didėjimas, kuris Bendrijoje rodo realią būtinybę geriau valdyti kasdienį apsipirkimą. Europos vartotojų elgsena, kurią tiesiogiai veikia ekonomikos recesija, ypač akivaizdi kalbant apie prekes ir paslaugas, kurias jie perka ir kurių aukštos kokybės jie nori, kad galėtų suvartoti kuo daugiau šių prekių ir pasinaudoti kuo daugiau paslaugų. Todėl nuolatos didėja vartotojų apsaugos priemonių svarba. Rinkos priežiūros struktūrų stiprinimas visose naujose valstybėse narėse siekiant užtikrinti, kad produktai, pardavinėjami rinkose, atitiktų aukščiausius saugumo standartus, yra sprendimas, kuriuo siekiama prisitaikyti prie dabartinės padėties.

Maria Da Graça Carvalho (PPE), raštu. – (PT) ES vartotojai turi itin svarbų vaidmenį didinant augimą, užimtumą ir konkurencingumą, o jų interesai yra pagrindinis prioritetas formuojant pagrindines politikos kryptis, pvz., be kita ko, sveikatos, verslo ir pramonės, aplinkos ir energetikos bei transporto. Kalbant apie energetiką, vidaus rinka negali veikti tinkamai ir konkurencingai dėl to, kad yra vadinamosios energijos salos, pvz., Baltijos jūros regionas, kuris energijos požiūriu izoliuotas nuo likusios Europos ir priklausomas nuo vienintelio išorės tiekėjo. Visą Europos teritoriją apimantis elektros energijos tinklas ir dujotiekis turi būti

prioritetas, nes Europa labai priklauso nuo energijos importo. Be to, elektros rinkai privalo būti patvirtinta aibė priemonių, kuriomis būtų siekiama visiško atvirumo Europos vartotojų naudai. Reikia sukurti palankias sąlygas tikrai ir sąžiningai konkurencijai bei tikrai bendrai rinkai sukurti. Valstybės narės privalo imtis visų priemonių, kurios būtinos norint pasiekti visų pirma šiuos aiškius tikslus: pažeidžiamų vartotojų apsaugos, pagrindinių vartotojų teisių apsaugos ir ekonominės ir socialinės sanglaudos.

Carlos Coelho (PPE), raštu. – (PT) Vartotojų teisių ir gerovės propagavimas yra pagrindinis Europos Sąjungos aspektas. Palaikau visas pastangas, kurios buvo dedamos šiuo klausimu, t. y. visuomenės pasitikėjimo rinkomis atkūrimo klausimu. Vartotojų apsauga tampa dar svarbesnė vykstant ekonomikos krizei, kuri padidino naštą mažiausiai apsaugotiems vartotojams, t. y. turintiems mažas pajamas. Būtina įdiegti suderintą požiūrį, kuriuo bus suteiktos galimybės vartotojams patikimai naudotis savo teisėmis. Atsižvelgdamas į tai, pabrėžiu, kad reikia: pirma, propaguoti politiką, kuria būtų siekiama, kad ES valstybės narės informuotų ir šviestų vartotojus vykdydamos kampanijas, panaudodamos informacinius punktus ir didindamos Europos vartotojų centrų išteklius; antra, taikyti taisykles, kurios jau sėkmingai veikia, stiprinant rinkos priežiūros ir reguliavimo mechanizmus ir didinant spaudimą valstybėms narėms, kad būtų tinkamai surenkami Bendrijos ištekliai.

Kartoju, kad šiuo būdu vartotojai galės priimti tinkamai informacija pagrįstus sprendimus, nepaisant visokio vartotojų spaudimo. Taip didinamas jų pasitikėjimas rinkoje, skatinama didesnė konkurencija, gerinama produktų ir paslaugų kokybė ir didinamas vartojimas (svarbus ekonomikos atsigavimo veiksnys).

Lara Comi (PPE), raštu. – (IT) Vartotojų apsauga glaudžiai susijusi su rinkos pajėgumu pasiūlyti platų kokybiškų produktų ir paslaugų konkurencingomis kainomis pasirinkimą. Akivaizdu, kad dėl didesnio vartotojų pasitikėjimo, supratimo ir atsakomybės reikės vis kokybiškesnių prekių ir paslaugų, nes tai savo ruožtu didins konkurenciją tarp tiekėjų, kurie bus skatinami gerinti savo produktus ir kartu išlaikyti konkurencingas kainas.

Pritariu svarbai, kurią Komisija ir valstybės narės teikia tam, kad būtų pradėta įgyvendinti komunikavimo vartotojų teisių klausimais strategija pasinaudojant interneto portalais, sąmoningumo ugdymo kampanijomis ir informaciniais punktais, taip pat būtų skatinama naudotis interneto svetaine *eYouGuide* ir kartu būtų užtikrinamas organizacijų, atsakingų už valdymą ir organizavimą, tikrumas, patikimumas ir nešališkumas.

Be to, reglamentu nustatytais penkiais vartotojų rinkų rezultatų suvestinės rodikliais – nors ir ne išsamiais – tikrai bus sudarytos sąlygos žmonėms, jei reikės, gauti naudingą informaciją apie orientacinės reguliavimo sistemos tobulinimą, jei bus užtikrinama, kad valstybių narių pateikta informacija bus išsami ir ją bus galima apibendrinti remiantis lengvai palyginamais pagrindais. Balsavau už pranešimą, nors esu sumišusi dėl vartotojų ombudsmeno paskyrimo ir dėl kolektyvinio žalos atlyginimo priemonių.

Vasilica Viorica Dăncilă (S&D), *raštu.* – (RO) Manau, kad įsigaliojus Lisabonos sutarčiai ir per dabartinę ekonomikos krizę turi būti tvirtai užtikrinami vartotojų interesai ir apsauga. Reikia, kad vartotojams būtų suteiktos konkrečios priemonės, kuriomis būtų galima užtikrinti, kad jų interesai būtų veiksmingai integruoti į visų krypčių Europos Sąjungos politiką.

Robert Dušek (S&D), raštu. – (CS) Pranešėja išeities tašku pasirenka vartotojų rinkų rezultatų suvestinės rezultatus, o tai yra logiškas ir pragmatiškas požiūris. Tiek vartotojų pasitenkinimą, tiek problemas galima nustatyti pagal statistines ataskaitas, kuriose dėmesys sutelkiamas į šį klausimą. Rinkoms nustatyti būtina toliau tobulinti konfidencialią vartotojų problemų duomenų bazę. Tačiau duomenų rinkimą reikia pagerinti taip, kad būtų galima atsižvelgti į įvairių sistemų, taikomų valstybėse narėse, skirtumus, kurie dėl sistemų įvairovės kartais yra ypač dideli. Mano nuomone, problemiškiausias klausimas yra galimybė užtikrinti teisės aktų ir sutartinių įsipareigojimų vykdymą. Galimybės užtikrinti teisės aktų vykdymą visų pirma nėra prekybos tarpvalstybinėse rinkose atveju. ES vartotojų apsaugos taisyklių nustatymas neturės poveikio, jeigu jos nebus tinkamai įgyvendinamos nacionalinėje teisėje ir taikomos bei vykdomos valstybės narės lygmeniu. Pranešėja vartotojų apsaugos klausimą svarstė tinkamu būdu, remdamasi rezultatų suvestinėmis. Tačiau norėčiau pritarti konkretesniems pasiūlymams, kaip gerinti dabartinę padėtį. Nepaisant šios abejonės, pranešimu prisidedama prie ES vartotojų apsaugos, todėl balsavau už jo patvirtinimą.

Diogo Feio (PPE), *raštu.* – (*PT*) Europos Sąjungos vartotojų politika yra svarbiausia vidaus rinkos konsolidavimo dalis. Dėl šios priežasties šia politika Europos vartotojams ir visuomenės nariams turi būti suteikta galimybė naudotis kokybiškais produktais ir paslaugomis konkurencingomis kainomis ir kartu naudotis aukšto lygio jų teisių apsauga.

Vartotojų išsilavinimo ir jų teisių ir įpareigojimų supratimo didinimu, taip pat atsakingu įmonių požiūriu bus prisidėta prie dinamiškesnės formos tarpvalstybinės prekybos, taigi ir prie didelės vidaus rinkos integracijos, turinčios poveikį Europos konkurencingumui.

Be to, turi būti nustatyta teisinga vartotojų teisių ir pareigų bei atitinkamų priimtų teisės aktų dėl įmonių ir paslaugų teikėjų teisių ir pareigų poveikio pusiausvyra.

José Manuel Fernandes (PPE), *raštu.* – (*PT*) Lisabonos sutartyje vartotojų apsauga nurodoma kaip visa apimanti ir svarbiausia Europos Sąjungos politika, kuria nustatoma, kad turi būti atsižvelgiama į vartotojų apsaugos reikalavimus.

Šiuo atžvilgiu būtina stiprinti Europos vartotojų apsaugos politiką ir padaryti ją veiksmingesnę ir prasmingesnę visuomenei. Itin svarbu reaguoti į Europos visuomenės poreikius ir problemas.

Šia prasme yra pateisinamos rinkos stebėsenos priemonės, pvz., vartotojų rinkų rezultatų suvestinė. Gera vartotojų apsaugos politika turi užtikrinti gerai veikiančias rinkas, saugumą ir pasitikėjimą ir taip skatinti tarpvalstybinę prekybą ir inovacijas.

Palaikau skaidrią politiką, pagal kurią registruotasis prekės pavadinimas yra privalomas. Vartotojų apsauga yra svarbi, kai susiduriama su importuojamais produktais, kurie yra nesaugūs, todėl tam reikalingas glaudesnis rinkos stebėsenos institucijų ir muitinių bendradarbiavimas.

Dėl vidaus rinkoje platinamų produktų saugumo reikia derinti pastangas su trečiųjų šalių institucijomis, todėl pateisinama Komisijos iniciatyva, kuria siekiama suintensyvinti tarptautinį bendradarbiavimą ir pasirašyti oficialius susitarimus su atitinkamomis trečiųjų šalių, ypač Kinijos, JAV ir Japonijos, institucijomis.

Ian Hudghton (Verts/ALE), *raštu.* – Balsavau už A. Hedh pranešimą. Šiuo metu Škotija neturi balso ES vartotojų klausimais, nes mes neturime nepriklausomų atstovų Taryboje, o vartotojų teisės aktai daugiausia palikti Londonui. Atsižvelgiant į mūsų atskiras teisines institucijas, būtina šias galias sugrąžinti Škotijos parlamentui, kad Škotija galėtų atlikti visateisį vaidmenį vykstančiose ES diskusijose šiais klausimais.

Nuno Melo (PPE), *raštu.* – (*PT*) Vartotojų apsauga yra ir visada buvo vienas iš ES prioritetų, taip pat ji buvo sustiprinta priėmus Lisabonos sutartį. Vartotojai, kurie yra gerai informuoti apie savo teises ir pareigas, prisideda prie skaidresnės ir konkurencingesnės rinkos.

Esant dabartinei ekonomikos krizei itin svarbu apsaugoti labiausiai pažeidžiamus vartotojus ir turinčius mažesnes pajamas asmenis. Dėl vis sudėtingėjančių mažmeninės prekybos rinkų, ypač susijusių su paslaugomis, vartotojams sunkiau priimti geriausią sprendimą.

Siekiant veiksmingai įvertinti rinkas ir patvirtinti politiką, kuri duotų geriausius galimus rezultatus vartotojams, reikia turėti rinkos stebėsenos priemones. Dėl šios priežasties labai svarbi vartotojų rinkų rezultatų suvestinė.

Franz Obermayr (NI), raštu. – (DE) Siekiant užtikrinti, kad turėtume veiksmingą vartotojų apsaugą, svarbu pagerinti vartotojams teikiamą informaciją ir jų švietimą. Tikslas – vidaus rinkoje turėti didesnes teises turinčius vartotojus. Tačiau pranešime nepakankamai sprendžiamos problemos, susijusios su visiškai nereguliuojama rinka. Ne visada laikomasi Europos standartų – ar tai būtų kokybės ir saugumo standartai, ar netgi aplinkos ir sveikatos reglamentai. Todėl nuo balsavimo susilaikiau.

Czesław Adam Siekierski (PPE), raštu. – (PL) Vartotojų apsauga itin svarbus klausimas, kurį turi spręsti Komisija. Paprasčiausiai įgyvendinti veiksmingų priemonių šiuo klausimu, žinoma, nepakaks, jeigu nedalyvaus vartotojai. Vartotojai privalo žinoti savo teises. Maksimaliai išnaudoti bendrosios Europos rinkos galimybes – didžiulis uždavinys Komisijai. Norint imtis šio uždavinio, veiksminga vartotojų apsauga turi būti vienas iš ES pasirinktų prioritetų. Manau, kad naudojamos vartotojų rinkų rezultatų suvestinės, kurios yra priemonė rinkoms stebėti, vartotojų požiūriu negalėtų būti naudingesnės. Rezultatų suvestinės aiškiai rodo, kurios rinkos nepakankamai tenkina vartotojų poreikius. Analizuodami jas galime, be kita ko, išsiaiškinti, ar vartotojai susiduria su tam tikromis problemomis paslaugų rinkoje ir ar prekybos internetu tarp tam tikrų valstybių narių daugeliu atvejų neriboja tarpvalstybinės kliūtys. Džiaugiuosi, kad planuojamos kitos rezultatų suvestinės. Be to, tikiuosi, kad dabar jose mums bus pateikta dar išsamesnė informacija negu anksčiau. Tokios priemonės padeda daug lengviau suprasti vartotojų problemas ir reaguoti į jų poreikius. Nėra abejonių, kad ES reglamentų dėl vartotojų apsaugos įgyvendinimas atskirose valstybėse narėse būtų naudingas mūsų piliečiams.

Bart Staes (Verts/ALE), raštu. – (NL) Balsavau už A. Hedh pranešimą dėl vartotojų apsaugos. Šiame pranešime savo iniciatyva pripažįstamas lemiamas vartotojų organizacijų, kurios idealiai tinka valdžios institucijoms įspėti apie vartotojų kasdieniame gyvenime patiriamas problemas, vaidmuo. Žinoma, taip pat palaikau reikalavimą, kad valstybės narės atitinkamai konsultuotųsi su vartotojų organizacijomis visuose sprendimų priėmimo etapuose ir dėl vartotojų įstatymų perkėlimo į nacionalinę teisę bei įgyvendinimo. Taip pat labai svarbu, kad į vartotojų rinkų rezultatų suvestinę būtų įtraukti ilgalaikiai rodikliai, pvz., rodikliai, susiję su rinkos dalimis, kokybe, reklama, skaidrumu ir pasiūlymų palyginamumu, rodikliai, susiję su vykdymo užtikrinimu ir teisių suteikimu vartotojams, socialiniai, aplinkos ir etiniai rodikliai, taip pat rodikliai, kuriais būtų galima įvertinti žalos atlyginimą ir vartotojų nuostolius.

Kiek suprantu, šiame pranešime yra tik šie du trūkumai: nepatvirtintas Žaliųjų frakcijos / Europos laisvojo aljanso pateiktas pakeitimas, kuriame raginama pasimokyti iš rinkos nesėkmės energetikos sektoriuje, ir mūsų pakeitimas, kuriame reikalaujama persvarstyti Žaislų direktyvą. Telieka apgailestauti, kad šiam pakeitimui nebuvo suteikta pirmenybė. Nepaisant to, noriu pasveikinti pranešėją ir jos kolegas Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komitete su šiuo puikiu pranešimu.

Catherine Stihler (S&D), raštu. – Pritariu šiam Parlamento įnašui į vartotojų rinkų rezultatų suvestinę. Vartotojų rinkų rezultatų suvestinė yra svarbus rodiklis, kuris rodo, kiek efektyviai ir veiksmingai valstybės narės įgyvendina ES teisės aktus. Pritariu pranešėjos reikalavimui užtikrinti didesnį stebėsenos priemonių skaidrumą ir matomumą ir palaikau jos reikalavimą patobulinti ES kolektyvinio žalos atlyginimo mechanizmus.

Alf Svensson (PPE), raštu. – (SV) ES laisvoji rinka ne tik padaro Europos Sąjungą įtakinga veikėja, bet ir reiškia, kad vartotojams turi būti suteikiama tinkama ir aiški informacija apie rinkoje turimą asortimentą. Reikia stiprinti vartotojų pozicijas. Todėl šiandien balsavau už pranešimą dėl vartotojų apsaugos. Tačiau pranešime yra tam tikrų problemiškų formuluočių. Yra pavojus, kad dėl konsultavimosi su vartotojų organizacijomis visais sprendimų priėmimo proceso etapais šis procesas gerokai pailgės. Pilietinė visuomenė atlieka svarbų vaidmenį siekiant tinkamos vartotojų apsaugos, tačiau įvairiose šalyse tai gali įgyti įvairias formas ir neturėti neigiamo poveikio rezultatams. Subsidiarumo principas turi būti taikomas sprendžiant vartotojų apsaugos institucijų ir vartotojų ombudsmeno steigimo klausimus, taip pat formuluotėje, susijusioje su mokyklų programomis. ES turi nustatyti būtiniausius bendros vartotojų politikos lygius ir tikslus, tačiau neturėtų detaliai spręsti, kaip tiksliai valstybės narės turi pasiekti šiuos tikslus. Pranešime visos valstybės narės raginamos rinkti ir įtraukti į bendrą duomenų bazę informaciją apie nelaimingus atsitikimus ir sužalojimus. Tokia duomenų bazė neturi didinti pernelyg didelio administracinio darbo poreikio. Jos administravimas turi būti protingas ir proporcingas, kad būtų naudingas asmenims. Tačiau vartotojų teisės ir vartotojų apsauga vidaus rinkoje yra tokios svarbios, kad balsavau už pranešimą, nepaisydamas susirūpinimo, kurį ką tik išdėsčiau.

Viktor Uspaskich (ALDE), *raštu.* – (*LT*) Gerbiama pranešėja, kolegos, malonu, kad mes bandome aktyviai rūpintis vartotojų teisių apsauga. Tačiau tai vyksta jau daugelį metų, o mes vis nesugebam sukurti tobulo mechanizmo, nesugebam sugriežtinti privalomų sąlygų, įgyvendinant šiuos uždavinius nacionaliniu lygmeniu. Kartais tai atrodo tarsi žaidimas ar veidmainystė. Kol mes griežtai nesureguliuosim monopolinių organizacijų veiklos, nesvarbu, kokios srities, taip, kad jų pelnai būtų aiškiai apribojami, o veiklos išlaidos, atlyginimai ir premijos – griežtai kontroliuojami: t. y. žaliavų tiekimas, gamyba, produkto tiekimas, – tol tikėtis pigių ir kokybiškų prekių ar paslaugų vartotojams yra sunkiai įsivaizduojamas dalykas. Turėdamas nemenkos patirties šioje srityje esu pasirengęs kartu padirbėti šiuo klausimu.

Derek Vaughan (S&D), raštu. – Palankiai vertinu šio pranešimo patvirtinimą. Manau, kad svarbu apsaugoti vartotojus ir skirti daugiau dėmesio rinkos priežiūros stiprinimui, kad piliečiams skirti produktai atitiktų aukščiausius galimus standartus. Palankiai vertinu žingsnį siekiant sustiprinti tarptautinį bendradarbiavimą saugos priemonių klausimais ir sudaryti oficialius susitarimus su trečiųjų šalių vykdymą užtikrinančiomis institucijomis. Palaikau raginimą įsteigti vartotojų apsaugos ombudsmeną neteisminiam ginčų sprendimui ir manau, kad veiksmingesni tarpvalstybinio bendradarbiavimo mechanizmai padės pagerinti vartotojų apsaugą visoje ES.

Anna Záborská (PPE), raštu. – (FR) Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 12 straipsnyje dar kartą patvirtinama, kad į vartotojų apsaugos reikalavimus atsižvelgiama nustatant bei vykdant kitas Europos Sąjungos politikos ir veiklos kryptis. Komisija privalo užtikrinti, kad vartotojų interesai būtų tikrai integruoti į visas politikos kryptis, ir savo poveikio tyrimuose išsiaiškinti galimą bet kurio naujo teisės akto ir politikos, tiesiogiai arba netiesiogiai veikiančių vartotojus, poveikį. Nors vartotojų skundai yra svarbus rinkos nesėkmių rodiklis, jų nebuvimas ne visada reiškia, kad rinkos puikiai veikia, nes kartais vartotojai yra linkę mažiau

skųstis dėl įvairių vartotojų tradicijų arba dėl jų tikėtinumo, kad bus atsižvelgiama į jų skundus, suvokimo. Vartotojų organizacijos turi atlikti itin svarbų vaidmenį perspėjant valstybės institucijas apie problemas, su kuriomis susiduria vartotojai. Priemonės turėtų būti optimizuotos, kad galėtų veikti veiksmingiau visais lygiais. Raginu valstybes nares užtikrinti, kad būtų tinkamai konsultuojamasi su vartotojų organizacijomis visais sprendimų priėmimo etapais ir vartotojų įstatymų perkėlimo į nacionalinę teisę ir įgyvendinimo metu.

Pranešimas: Cristian Silviu Buşoi (A7-0027/2010)

Liam Aylward (ALDE), *raštu.* – (*GA*) Balsavau už šį pranešimą dėl SOLVIT. Europos vartotojai turėtų gerai žinoti savo teises, todėl šis problemų sprendimo tinklas turėtų būti lengvai prieinamas kiekvienam.

Visoje Europos Sąjungoje daugėja žmonių, kurie kreipiasi į SOLVIT, kad gautų patarimą arba pagalbą, o iš to galima suprasti, kad SOLVIT, kaip Europos piliečių ir verslo subjektų problemų sprendimo priemonė, darosi vis svarbesnė.

Visiškai palaikau pranešime pateiktą reikalavimą geriau ir plačiau reklamuoti SOLVIT paslaugas ir sutinku, kad turėtų būti išaiškinta informacija apie piliečių ir verslo subjektų teises vidaus rinkoje, kad kiekvienas galėtų savo kasdieniame gyvenime pasinaudoti šių teisių teikiamais pranašumais.

Zigmantas Balčytis (S&D), raštu. – Kad galėtų naudotis vidaus rinkos privilegijomis, vartotojai privalo turėti veiksmingas žalos, patirtos netinkamai taikant vidaus rinkos teisės aktus, atlyginimo priemones. SOLVIT tinklas buvo sukurtas siekiant užtikrinti greitą žalos atlyginimą nesinaudojant teismo procesu. Manau, kad šis tinklas galėtų būti labai naudingas, tačiau šiuo metu jis neveikia veiksmingai ir ne visai išnaudoja savo potencialą. Daug mūsų piliečių ir mažų įmonių nežino apie tokį tinklą. Taigi, manau, kad valstybės narės turėtų labiau stengtis remti SOLVIT ir didinti piliečių bei įmonių informuotumą ir tam skirti daugiau lėšų. Be to, kai kurie SOLVIT centrai gauna daugiau bylų negu gali išnagrinėti, nes centrai yra nepakankamai sukomplektuoti. Manau, kad valstybėms narėms reikia stiprinti nacionalinių SOLVIT centrų vaidmenį užtikrinant nacionalinių, regioninių ir vietos valdžios institucijų bendradarbiavimą ir įsitraukti į aktyvų keitimąsi nuomonėmis bei gerąją patirtimi su kitomis valstybėmis narėmis siekiant visiškai išnaudoti SOLVIT tinklo potencialą.

Regina Bastos (PPE), *raštu.* – (*PT*) Veikiantis nuo 2002 m. SOLVIT yra internetinis problemų sprendimo tinklas, kurio veikloje Europos Sąjungos valstybės narės dalyvauja siekdamos užtikrinti pragmatinę reakciją į sunkumus, kurių kyla dėl valstybės institucijų netinkamai taikomų Bendrijos teisės aktų.

Nors šiuo metu vidaus rinka veikia palyginti gerai, tačiau taip pat tiesa, kad kai kada atsiranda aiškinimo klaidų ir problemų, susijusių su visuomenės narių ir įmonių, kurios bando maksimaliai išnaudoti vidaus rinkos teikiamus pranašumus, teisėmis.

Balsavau už dabartinį pranešimą, nes SOLVIT tinklas įrodė turįs didžiulę reikšmę sprendžiant visokias problemas, pradedant visuomenės nariais, kurie ieško kitos valstybės narės, kurioje galėtų studijuoti, dirbti arba vėl susijungti su partneriais ir kt., ir baigiant įmonėmis, kurios susiduria su problemomis, susijusiomis su valstybės institucijomis, problemomis, susijusiomis su PVM grąžinamosiomis išmokomis, arba kitomis problemomis. SOLVIT tinklu siekiama teikti visuomenės nariams ir įmonėms aukšto lygio paslaugas remiantis svarbiais kokybės ir veiklos kriterijais.

Maria Da Graça Carvalho (PPE), raštu. – (PT) Palankiai vertinu C. S. Buşoi pranešimą dėl SOLVIT. Šis neoficialus problemų, susijusių su vidaus rinka, sprendimo tinklas buvo itin svarbus teikiant nemokamą pagalbą tiek visuomenės nariams, tiek įmonėms sprendžiant konkrečias problemas, susijusias su valstybės institucijomis. Jo svarbą rodo didėjantis pastaraisiais metais iškeltų bylų skaičius. Tačiau žinant kompleksines problemas, nustatytas nacionaliniu lygiu, itin svarbu apsvarstyti tam tikras priemones šių centrų veiksmingumui padidinti. Todėl manau, kad, pasinaudodamos didesniais finansiniais ir žmogiškaisiais ištekliais ir darbuotojų mokymu SOLVIT tinkle vidaus rinkos taisyklių klausimais, valstybės narės turi suintensyvinti savo veiksmus, kad suteiktų visuomenės atstovams ir įmonėms informaciją apie teises, kuriomis jie naudojasi vidaus rinkoje. Be to, svarbu, kad jų darbuotojų anglų kalbos, taip pat gimtosios kalbos žinios būtų tvirtos. Raginu valstybės narės ir Komisiją prisidėti prie geresnių sąlygų naudotis SOLVIT tinklu užtikrinimo visuomenės atstovams ir įmonėms, siekiant veiksmingai įgyvendinti vidaus rinkos taisykles.

Carlos Coelho (PPE), *raštu.* – (*PT*) Vidaus rinka nėra ir neturėtų būti vien biurokratinė struktūra. Kad galėtų iš tikrųjų turėti naudos iš akivaizdžių vidaus rinkos pranašumų, įmonės ir Europos visuomenė turi sugebėti įgyvendinti savo teises praktikoje, pasinaudodamos greitais, reaguojančiais ir veiksmingais mechanizmais. Šiuo pagrindu SOLVIT tinklas įgauna didelę reikšmę.

Kadangi praėjusiais metais SOLVIT centrai dalyvavo nagrinėjant vis daugiau bylų, manau, kad vartotojų labui būtų itin svarbu, kad pereitume prie įvairių reformų ir patobulinimų, kuriuos atsižvelgdamas į tai pasiūlė Parlamentas. Pvz., Komisijos kontrolės, kad būtų veiksmingai taikomos vidaus rinkos taisyklės, stiprinimas; aiškus SOLVIT centrams skiriamų išteklių padidinimas (vidaus rinkos sudedamųjų dalių ekspertų paskyrimas, nacionaliniams centrams skiriamų lėšų padidinimas, specializuotas ir šiuolaikinis esamų specialistų mokymas, koordinuojamos interneto sąsajos tarp vietos centrų ir Komisijos tarnybų); nemažas valstybių narių ir Komisijos investavimas į SOLVIT tinklo propagavimą ir reklamavimą visais socialinės komunikacijos metodais, propaguojant aukšto lygio ryšius su visuomene ir įmonėmis. Dėl visų šių priežasčių aš pritariu C. S. Buşoi pranešimui dėl SOLVIT.

Lara Comi (PPE), raštu. – (IT) SOLVIT tinklas įrodė, kad yra labai naudinga priemonė, kai reikia spręsti valstybės institucijų neteisingo vidaus rinkos teisės taikymo problemas, – be teismo procesų, – su kuriomis susiduria ES piliečiai ir verslo įmonės. Todėl jis turėtų būti remiamas kelias būdais, užtikrinant glaudesnį Komisijos, Parlamento ir valstybių narių bendradarbiavimą. Visų pirma būtina geriau informuoti piliečius ir įmones apie jo buvimą ir stiprinti nacionalinių, regioninių ir vietos valdžios institucijų bendradarbiavimą. Be to, daugiau reikšmės turėtų būti teikiama šioje srityje dirbančių valstybės pareigūnų mokymui, pvz., SOLVIT tinklo personalo, kuris, kaip pabrėžiama Komisijos komunikate, taip pat turėtų būti lavinamas Europos socialinio fondo lėšomis, mokymui.

Balsavau už pranešimą, nes manau, kad SOLVIT tinklo stiprinimas gali realiai padėti gerinti teisinę vidaus rinkos, kurią taip sunkiai bandome sukurti, sistemą. Duomenų skaidrumo propagavimu pasinaudojant interaktyvia interneto duomenų baze padidinamas supratimas apie standartus, suteikiama galimybė greičiau išspręsti problemas ir padidinamas pasitikėjimas operatoriais.

Diogo Feio (PPE), *raštu.* – (*PT*) Komisija ir valstybės narės įsteigė SOLVIT tinklą, kad neteisminėmis priemonėmis būtų galima išspręsti bet kokias problemas, su kuriomis visuomenės atstovai ir įmonės gali susidurti dėl netinkamo teisės aktų, susijusių su vidaus rinka, taikymo.

Šis tinklas įrodė, kad gali būti veiksmingas sprendžiant problemas, tačiau plačioji visuomenė juo vis dar nepakankamai naudojasi. Dėl šios priežasties Komisija ketina remti greitą ir visišką SOLVIT tinklo panaudojimą, didindama skaidrumą, kad būtų galima įveikti kliūtis judėjimo laisvei, ir teikdama visuomenei informaciją apie jos teises, kad būtų išnaudotas vidaus rinkos potencialas.

Atsižvelgdama į tai, Komisija ragina valstybes nares tinkamai propaguoti SOLVIT tinklą visuomenei ir įmonėms, įvertinant jo teikiamas galimybes ir papildomą naudą.

Atsižvelgdamas į tai, kad daug problemų, kurias būtų galima išspęsti pasinaudojant SOLVIT tinklu, šiuo metu yra sprendžiama teismine tvarka, visuomenės atstovams ir įmonėms švaistant vis daugiau laiko ir pinigų, ir atsižvelgdamas į tai, kad SOLVIT tinklas galėtų užtikrinti alternatyvų ir greitesnį bei veiksmingesnį teisinių ginčų sprendimą, manau, jog padaryti, kad SOLVIT tinklas veiktų visu pajėgumu, būtų naudinga vidaus rinkos veikimui, taip pat visuomenės atstovų ir įmonių interesų ir teisių apsaugai.

José Manuel Fernandes (PPE), raštu. – (PT) SOLVIT tinklas pradėjo veikti 2002 m. liepos mėn., kai jį įsteigė Komisija ir valstybės narės, siekdamos spręsti problemas, su kuriomis susiduria visuomenės atstovai ir įmonės dėl netinkamo vidaus rinkos teisės aktų taikymo, ir sudarė sąlygas greitai, laisvai ir veiksmingai reaguoti nesikreipiant į teismus.

Nacionaliniu lygiu visos ES valstybės narės kartu su Norvegija, Islandija ir Lichtenšteinu įsteigė SOLVIT centrus, dažniausiai sujungtus su atitinkamomis ekonomikos ar užsienio reikalų ministerijomis. Šie centrai bendradarbiauja tiesiogiai naudodamiesi elektronine duomenų baze, kad galėtų rasti greitus ir pragmatiškus problemų, kurias pateikė visuomenės atstovai ir įmonės, sprendimus.

Valstybės narės turi suintensyvinti savo veiksmus, siekdamos suteikti informaciją visuomenės atstovams ir įmonėms apie teises, kuriomis jie naudojasi vidaus rinkoje, ir taip sudaryti jiems sąlygas įgyvendinti šias teises. Apie SOLVIT teikiamas paslaugas turi būti veiksmingai informuojami visuomenės atstovai ir įmonės.

Nuno Melo (PPE), *raštu.* – (*PT*) SOLVIT tinklui, kurio tikslas – veiksmingai spręsti vidaus rinkos problemas, labai sekėsi spręsti šias problemas. SOLVIT tinklas buvo įsteigtas 2002 m. siekiant spręsti problemas, su kuriomis visuomenės atstovai ir įmonės susiduria dėl netinkamo Europos teisės aktų, susijusių su vidaus rinka, taikymo.

SOLVIT tinklas veiksmingiau ir mažiau biurokratiškai pakeičia teismus, surasdamas sprendimus per 10 savaičių. Tačiau dėl didesnio SOLVIT bylų srauto išaiškėjo keli trūkumai, susiję su jo reakcija. Tai reiškia,

jog labai svarbu, kad būtų dedamos pastangos padidinti žmogiškuosius ir finansinius išteklius, kartu užtikrinant atitinkamą SOLVIT tinklo pareigūnų mokymą, kad jie galėtų padidinti savo veiksmingumą imdamiesi vis daugiau jiems pateikiamų bylų.

Rovana Plumb (S&D), *raštu.* – (RO) Vidaus rinka suteikia daugybę galimybių piliečiams ir įmonėms. Apskritai vidaus rinka puikiai veikia. Tačiau kartais taip pat gali būti daroma klaidų.

SOLVIT – problemų sprendimo tinklas, kuriame ES valstybės narės, nepradėdamos teisminių procedūrų, drauge sprendžia problemas, kurios kyla dėl valstybės institucijų netinkamai taikomų vidaus rinkos teisės aktų. SOLVIT centrai yra visose Europos Sąjungos valstybėse narėse (taip pat Norvegijoje, Islandijoje ir Lichtenšteine).

Balsavau už šį pranešimą, kad padidinčiau SOLVIT centrų populiarumą sprendžiant piliečių ir įmonių pateiktus skundus.

Robert Rochefort (ALDE), raštu. – (FR) Vidaus rinka kartu su daugiau nei 1 500 dažnai painių dokumentų, atrodo, europiečiams turėtų būti gana nesuprantama "didelė keistenybė", kuri taip pat ne visada tinkamai įgyvendinama valstybėse narėse (visų pirma kalbu apie profesinės kvalifikacijos pripažinimą). Todėl aiškėja, kad SOLVIT yra neįkainojama priemonė: kaip tikra paramos paslauga vartotojams ir įmonėms klausimais, susijusiais su bendrąja rinka, jau kelerius metus šis paslaugus tinklas dirba bandydamas neoficialiai spręsti valstybės institucijų neteisingo vidaus rinkos teisės taikymo problemas. Balsavau už pranešimą dėl SOLVIT.

Vis dėlto, nepaisant jo puikaus sėkmės procento (sėkmingai išsprendžiama daugiau nei 80 proc. bylų) ir nepaisant to, kad jis reiškia greitą, neteisminį ir nemokamą žalos atlyginimo problemos sprendimą, SOLVIT iki šiol yra santykinai nežinomas plačiajai visuomenei. Turime daryti daugiau, kad padidintume jo autoritetą. Galiausiai apgailestauju, kad tam tikrose valstybėse narėse, įskaitant manąją, SOLVIT centrai biudžeto ir personalo požiūriu taip prastai aprūpinami. Manau, kad atėjo laikas valstybėms narėms pripažinti, kokie naudingi yra šie centrai, ir aprūpinti juos ištekliais, kad jie galėtų tinkamai veikti.

Bart Staes (Verts/ALE), *raštu.* – (*NL*) C. S. Buşoi pranešimas dėl SOLVIT yra labai svarbus. Vykdydamas savo Parlamento nario pareigas daug kartų per savaitę bendraudavau su piliečiais, kurie man dažnai užduodavo labai asmeniškus ir labai konkrečius klausimus apie Bendrijos teisės veikimą. Dažnai galėdavau jiems padėti tuojau pat nukreipdamas juos į SOLVIT.

Šiandien mūsų patvirtintame pranešime aiškiai nurodoma šios priemonės teikiama nauda. Tai yra nepaprastai subalansuotas darbas, nes jame labai aiškiai išdėstyta, kokių veiksmų būtina imtis norint patobulinti šią priemonę. Iš tiesų reikalinga gera žiniasklaidos strategija, kad būtų galima geriau informuoti visuomenę apie SOLVIT. Prie to galima prisidėti pateikiant unikalų interneto adresą.

Aišku, kad reikia toliau didinti SOLVIT veiksmingumą. Tai iš tikrųjų galima padaryti stiprinant valstybės tarnautojų, turinčių pakankamai aukšto lygio žinių, bendradarbiavimą. Be to, itin svarbi yra rekomendacija valstybėms narėms padidinti SOLVIT centrų personalą siekiant padidinti administracinius gebėjimus įvairiose ministerijose nacionaliniu lygiu. Visiems SOLVIT centrams turi būti keliamas toks tikslas: greitai atsakyti į klausimus ir pateikti tikrus sprendimus; kaip tik šiuo tikslu buvo įsteigti SOLVIT centrai.

Viktor Uspaskich (ALDE), *raštu.* – (*LT*) Gerbiamas pranešėjau, kolegos, palaikau šią iniciatyvą, visiškai pritariu dėl SOLVIT tinklų stiprinimo ir jų veiklos plėtros. Neturi būti pagailėta lėšų, kad per nacionalines media priemones tituliniuose puslapiuose ar žiūrimiausiose laidose būtų platinama informacija apie šios europinės struktūros veiklą bei galimybes. Kol kas galiu tvirtai jus visus patikinti, kad egzistuoja dvigubi standartai, nevienodas teisės aktų taikymas, ir net už tą pačią veiklą nevienodos baudos.

Anna Záborská (PPE), raštu. – (FR) SOLVIT tinklas buvo įsteigtas siekiant spręsti problemas, su kuriomis piliečiai ir įmonės susiduria dėl netinkamo teisės aktų dėl vidaus rinkos taikymo. Visos valstybės narės, taip pat Norvegija, Islandija ir Lichtenšteinas įsteigė nacionalinius SOLVIT centrus. Jie bendradarbiauja tiesiogiai, kad galėtų rasti greitus ir pragmatiškus piliečių ir įmonių pateiktų problemų sprendimus. Centrams reikia patikimų teisinių konsultacijų dėl pateiktų problemų ir siūlomų sprendimų teisinio pobūdžio. Jie turi galimybę naudotis teisinėmis konsultacijomis pačiame centre ir kompetentingoje administracijoje. Kai nesutariama dėl teisinio požiūrio į bendrai nagrinėjamas bylas, kai kyla sudėtingų teisinių problemų arba tiesiog nėra galimybės gauti tinkamas teisines konsultacijas savo šalyje, SOLVIT centrai dažnai kreipiasi patarimo į Komisiją. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad centrai galėtų tinkamai pasinaudoti valdymo institucijų, kurioms jie priklauso, teisinėmis žiniomis. Centrams paprašius, Komisija turėtų sparčiau teikti neoficialius teisinius vertinimus. Palankiai vertinu valstybių narių įsipareigojimą stebėti Europos teisės aktus ir jų taikymą.

Nėra visai gerai, kad Europos teisės aktų leidėjai turėtų įgyvendinti teisės aktus, kuriais sukeliama daugiau problemų, negu jų išsprendžiama.

Pranešimas: Bairbre de Brún (A7-0082/2009)

Liam Aylward (ALDE), *raštu.* -(GA) Pas mus, Airijoje, gyvūnų sveikatos reikalavimų standartai yra aukšti, todėl balsavau už šį svarbų pranešimą, kuriuo bus saugojama Airijos gyvūnų sveikatos būklė. Pranešimo rekomendacija dėl laikinosios gyvūnų judėjimo sistemos pratęsimo iki 2011 m. gruodžio mėn. pabaigos yra būtina ir pateikta laiku.

Pagal šias taisykles nustatoma naminių gyvūnėlių (kačių, šunų ir šeškų), kurie vežami iš vienos valstybės narės į kitą, bendroji identifikavimo sistema, o visi gyvūnai privalės turėti pasus, kuriais įrodoma, kad jie paskiepyti nuo pasiutligės.

Šios apsauginės priemonės yra būtinos, nes šiuo metu sveikatos standartai Airijoje yra ypač aukšti, todėl šalyje nėra pasiutligės, tam tikrų erkių ir kaspinuočių, kurie galėtų kelti pavojų žmonių ir gyvūnų sveikatai.

Jan Březina (PPE), raštu. – (CS) Ponia pirmininke, balsavau už pranešimą dėl pasiūlytos Europos Parlamento ir Tarybos rezoliucijos dėl veterinarinių sąlygų nekomerciniam naminių gyvūnėlių judėjimui, nors nesutinku su visu pasiūlymo tekstu. Man ypač kelia susirūpinimą tai, kad jame numatoma pratęsti pereinamąjį laikotarpį, kuriuo šunų ir kačių įvežimui į Airiją, Maltą, Suomiją, Švediją ir Jungtinę Karalystę taikomi griežtesni reikalavimai. Pvz., Malta, Airija ir Jungtinė Karalystė reikalauja, kad naminiams šunims ir katėms būtų atliekami papildomi tyrimai dėl erkių, kurie taip pat turi būti pažymėti gyvūnų pasuose. Tai jau antras iš eilės pereinamojo laikotarpio pratęsimas, kurį ES teisėkūros praktikos požiūriu laikau visiškai neteisėtu. Komisija turėtų kuo greičiau įvertinti galimybę išplėsti bendrą tvarką į visas valstybes nares, kuriose šiuo metu taikoma pereinamoji tvarka, o šiam tikslui turėtų pavesti parengti konsultacinę Europos maisto saugos tarnybos nuomonę. Tvirtai tikiu, kad pakartotinis pereinamojo laikotarpio pratęsimas neatitinka Europos piliečių interesų. Dėl esamų anksčiau minėtų valstybių narių apsaugos priemonių skirtumų, pvz., skirtingų skiepijimų, serologinių tyrimų ir tyrimų dėl parazitų terminų, ES teritorijoje keliauti su naminiais gyvūnėliais yra sunkiau ir brangiau.

Robert Dušek (S&D), raštu. – (CS) Bendrijos teisės aktais reglamentuojamas nekomercinis naminių gyvūnėlių įvežimas į Bendriją, pagal kuriuos nustatoma vadinamoji bendra tvarka, pagal kurią naminiai šunys, katės ir šeškai, vežami iš vienos valstybės narės į kitą ES teritorijoje, turi būti vežami kartu su identifikacijos dokumentais ir informacija apie jų privalomus skiepus nuo pasiutligės ir persirgtas ligas. Reglamentu (EB) Nr. 998/2003 taip pat nustatoma vadinamoji laikinoji tvarka, pagal kurią valstybėms narėms leidžiama taikyti griežtesnius reikalavimus šių gyvūnėlių įvežimui ir jų judėjimui jų teritorijoje. Šia leidžiančia nukrypti nuostata visų pirma gana dažnai naudojamasi Didžiojoje Britanijoje. Komisija siūlo nustatytą laikinąją tvarką pratęsti iki 2011 m. gruodžio 31 d., o pranešėja B. de Brún palaiko šį žingsnį. Atsižvelgdamas į tai, kad Taryboje ir ENVI komitete buvo pasiektas kompromisas, kurio dalį sudaro šis pranešimas, balsavau už jo patvirtinimą.

Diogo Feio (PPE), *raštu.* – *(PT)* Reglamentu (EB) Nr. 998/2003, kurį Komisija siūlo iš dalies pakeisti, nustatomos suderintos nekomercinio naminių gyvūnėlių judėjimo Europos Sąjungos teritorijoje, taip pat jų įvežimo į ją, normos. Tačiau jame numatoma laikina sistema, pagal kurią kai kurios valstybės narės gali nustatyti griežtesnes sąlygas, jeigu gyvūnėliai sirgtų tam tikromis ligomis, pvz., pasiutlige ir echinokokoze, arba būtų užsikrėtę erkėmis.

Nepaisydamas naminių gyvūnėlių judėjimo Europos Sąjungos teritorijoje svarbos, dar kartą sakau esąs įsitikinęs, jog svarbiausia, kad tokie naminiai gyvūnėliai privalo atitikti visus sanitarijos kriterijus, kad nekeltų pavojaus žmonių arba gyvūnų sveikatai.

José Manuel Fernandes (PPE), *raštu.* – (*PT*) Šiame pranešime numatytos naminių gyvūnėlių judėjimo Europos teritorijoje taisyklės ir kaip tai turėtų būti daroma paisant ligų, pvz., pasiutligės, plitimo prevencijos tikslų.

Judėjimo laisvė yra vienas pagrindinių bendrosios Europos rinkos ramsčių. Šis klausimas ypač tinka Europos be sienų, kurioje matome didėjantį naminių gyvūnėlių judėjimą tarp valstybių narių, piliečiams.

Visi sutinkame, kad turi būti galimybė keliauti su naminiais gyvūnėliais, tačiau taip pat visi sutinkame, kad tai turi būti daroma pagal nustatytus visuomenės sveikatos kriterijus, siekiant užtikrinti aukštesnį žmonių ir gyvūnų sveikatos apsaugos lygį.

Todėl palankiai vertinu bendrąją pasų sistemą, pagal kurią bus suderintos higienos priemonės ir kontrolės priemonės, kuriomis bus palengvintas laisvas naminių gyvūnėlių judėjimas.

Be to, pranešime numatyta laikinoji tvarka iki 2011 m. pabaigos, kad kai kurios šalys galėtų parengti reikalingą infrastruktūrą.

Ian Hudghton (Verts/ALE), *raštu.* – Balsavau už B. de Brún pranešimą. Judėjimo laisvė, kuri yra bendrosios rinkos pagrindas, reiškia, kad tai yra daugeliui visos Europos piliečių svarbus klausimas. Visuomenės ir gyvūnų sveikatos klausimai taip pat nepaprastai svarbūs, todėl manau, kad pranešėja padarė gerą darbą, ieškodama aukso vidurio.

Nuno Melo (PPE), *raštu.* – (*PT*) Gyvūnų sveikatos sąlygomis, kurios turi būti nustatytos naminių gyvūnėlių, neskirtų pardavimui, tarpvalstybiniam judėjimui, siekiama užtikrinti aukštesnį žmonių ir gyvūnų sveikatos apsaugos lygį ir didesnį naminių gyvūnėlių, lydimų atitinkamų jų savininkų, judėjimo patogumą. Taip bus palengvintas nekomercinis naminių gyvūnėlių judėjimas, jeigu bus laikomasi atitinkamų taisyklių ir kelionių Bendrijos teritorijoje metu kartu bus vežamas skiepų nuo pasiutligės sertifikatas ir imuninės sistemos reakcijos į šį skiepijimą, atliktą įgalioto veterinarijos gydytojo, tyrimas.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE), raštu. – (ES) Balsavau už šį pranešimą, nes tai darydami palaikome Komisijos pasiūlymą dėl laikinosios tvarkos dėl pasiutligės pratęsimo, manydami, kad tvarkos pabaiga geriau sutampa su tuo metu, kada Europos Komisija ketina nutraukti ES finansavimą vakcinavimo programoms, kuriomis siekiama kai kuriose valstybėse narėse išnaikinti laukinių gyvūnų pasiutligę, kuri ES yra pagrindinė pasiutligės paplitimo priežastis. Be to, Komisija pasirinko atsargią įspėjamąją poziciją, teikdama pirmenybę prevencijai ir didesnei sveikatos reikalavimų, susijusių su vidaus rinka ir laisvu naminių gyvūnėlių judėjimu, svarbai. Komisija lygino ir svarstė įvairias politikos galimybes, atsižvelgdama į įvairias Europos maisto saugos tarnybos (EMST) pateiktas nuomones. Siūloma pereinamojo laikotarpio taikymo pabaigos data leis pertvarkyti infrastruktūrą, parengti personalą ir prisitaikyti prie naujos padėties.

Daciana Octavia Sârbu (S&D), raštu. – Palankiai vertinu šį pranešimą, kuriuo valstybėms narėms ne tik bus leidžiama toliau taikyti priemones, siekiant apsisaugoti nuo pasiutligės plitimo, bet ir bus leidžiama po 2011 m. naminiams gyvūnėliams saugiai ir laisvai judėti po visą Europą. Iki 2011 m. pratęsus leidžiančių nukrypti nuostatų galiojimą bus sudarytos sąlygos joms toliau tęsti tyrimus ir sveikatos patikrinimus dėl tokių ligų, kaip pasiutligė. Šis pereinamasis laikotarpis – svarbus žingsnis siekiant galutinio laisvo ir saugaus naminių gyvūnėlių judėjimo Europos Sąjungoje.

Norėčiau pasveikinti visus tuos, kurie stengėsi pasiekti susitarimą dėl naujos komitologijos procedūros. Tai yra puikus kompromisas, kuriuo bus sudarytos sąlygos veiksmingai reaguoti, jeigu valstybės narės turėtų pagristų rūpesčių dėl kitų ligų plitimo. Be to, juo užtikrinama, kad, naudodamasi suteiktais įgaliojimais, Komisija konsultuosis su įvairiais ekspertais – Komisijos, valstybių narių, nevyriausybinių organizacijų ir Parlamento ekspertais. Privalome užtikrinti, kad šio įsipareigojimo būtų laikomasi. Kalbant apie platesnį kontekstą, gavome raštiškus patikinimus, kad šiuo pranešimu nebus sudarytas precedentas būsimam naudojimuisi suteiktais įgaliojimais. Taip atsižvelgiama į Parlamento susirūpinimą dėl pagal Lisabonos sutartį numatytos naujos komitologijos procedūros precedento sudarymo.

Pranešimas: Carlos Coelho (A7-0015/2010)

Zigmantas Balčytis (S&D), *raštu.* – (*LT*) "ES 2020" strategija yra daug vilčių teikiantis dokumentas. Pastaruoju metu garsiai kalbama apie ES ekonomikos atsigavimą, tačiau daugeliui valstybių narių krizės pabaigos dar nematyti. Viešojoje erdvėje kalbos apie krizę apsiriboja viešųjų finansų būkle, nors labai sparčiai augantis nedarbas kai kuriose valstybėse narėse jau pasiekė kritinę ribą. Keista girdėti ES aukštų pareigūnų žarstomas pagyras kai kurioms vyriausybėms už puikų darbą, nors kas mėnesį tose šalyse bedarbių skaičius katastrofiškai auga, socialinės garantijos mažinamos, o žmonių skaičius, gyvenančių žemiau skurdo ribos, didėja. Tokių šalių žmonėms tampa labai sunku suprasti kokią – skurdo mažinimo ar skurdo didinimo politiką vykdo Europos Sąjunga socialinėje srityje. Manau, kad vyriausybės, nesugebėjusios išspręsti bent jau bedarbystės stabilizavimo problemos, neturėtų būti nepelnytai giriamos. Europos Komisija turėtų prisiimti didesnę atsakomybę ir atsakingai prižiūrėti nacionalinių vyriausybių krizių valdymo planų įgyvendinimą, o ypač socialinių reformų srityje, ir labai aiškiai įvertinti tokių reformų pasekmes žmonėms.

Regina Bastos (PPE), *raštu.* – (*PT*) Šengeno sutartis yra Europos šalių sutartis dėl laisvo asmenų judėjimo Šengeno erdvėje politikos. Bet kuris asmuo, turintis dokumentą, įrodantį, kad jis legaliai gyvena valstybėje narėje, turėtų galėti laisvai judėti teritorijoje, kurioje nėra vidaus sienų.

Tačiau dar ne visos šalys laikosi savo įsipareigojimo išduoti leidimą gyventi trečiųjų šalių piliečiams, kurie turi šios formos ilgalaikes vizas. Dėl šios priežasties yra nesuderinama tai, kad studentas, kuris gavo vizą išeiti kursą Portugalijoje, neturėtų galimybės keliauti, pvz., į Belgiją, kad galėtų specializuotoje bibliotekoje rinkti informaciją savo diplominiam darbui rašyti.

Dėl šios priežasties balsavau už dabartinį pranešimą, atsižvelgdamas į tai, kad svarbu sudaryti geresnes sąlygas trečiųjų šalių piliečiams, kurie legaliai gyvena vienoje iš valstybių narių, laisvai judėti Šengeno erdvėje remiantis tos valstybės narės išduota ilgalaike D kategorijos viza. Sveikinu pranešėją C. Coelho su tuo, kad jam dar kartą pavyko pasiekti susitarimą per pirmąjį svarstymą, nes taip bus sudarytos sąlygos išeiti iš šios padėties anksčiau, negu kitą mėnesį įsigalios Vizų kodeksas.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D), raštu. – (LT) Balsavau už šio reglamento naujus pakeitimus, kadangi iki šiol ilgalaikes vizas turintys trečiųjų šalių piliečiai susidurdavo su laisvo judėjimo apribojimo problemomis. Jie negalėdavo laisvai keliauti iš vienos Europos Sąjungos valstybės narės į kitą ir netgi kildavo sunkumų grįžtant į savo gimtąją šalį. Šiuo reglamentu yra išplečiama leidimų gyventi ir ilgalaikių vizų, išduotų valstybių narių, kurios visiškai įgyvendina ilgalaikes vizas reglamentuojantį Šengeno acquis, lygiavertiškumo principo taikymo sritis. Būtina pabrėžti, kad ilgalaikė viza turėtų turėti tokį patį poveikį laisvam judėjimui Šengeno erdvėje be vidaus sienų, kaip ir leidimas gyventi. Norėčiau atkreipti dėmesį, jog yra labai svarbu, kad supaprastinus trečiųjų šalių piliečių judėjimą Šengeno erdvėje nebūtų pažeidžiamos saugumo garantijos valstybėse narėse. Šio reglamento įgyvendinimas neturėtų sumažinti saugumo, nes pagal jį yra numatyta valstybių pareiga prieš išduodant asmeniui ilgalaikę vizą pasitikrinti jo duomenis Šengeno informacinėje sistemoje, o prireikus – atsiklausti apie jį kitų ES šalių. Iki šiol tai buvo daroma tik išduodant leidimą apsigyventi.

Marielle De Sarnez (ALDE), raštu. – (FR) Palankiai vertinu šio reglamento priėmimą labai didele balsų dauguma – 562 nariams balsavus už, 29 – prieš ir 51 susilaikius. Nuo šiol bet kuris trečiosios šalies pilietis, turintis valstybės narės išduotą ilgalaikę vizą, galės vykti į kitą valstybę narę trims mėnesiams per bet kurį šešių mėnesių laikotarpį tokiomis pačiomis sąlygomis, kaip ir leidimo gyventi turėtojas. Tai buvo priemonė, kurios ilgai laukė daugelis studentų ir mokslo darbuotojų, pvz., tie, kurie dalyvauja Europos mainų programose (Erasmus Mundus). Tai yra žingsnis į priekį, kalbant apie bandymą Europos Sąjungą padaryti patrauklesne paskirties vieta trečiųjų šalių studentams, akademikams ir mokslo darbuotojams. Be to, į pranešimą galima žiūrėti kaip į Europos Parlamento prašymo valstybėms narėms imtis veiksmų, siekiant ateityje įvesti vizą, kuri būtų skirta konkrečiai mainų programose dalyvaujantiems studentams, priminimą. Tačiau apgailestauju dėl vieno dalyko: Jungtinė Karalystė, Airija ir Danija nepatvirtino šio reglamento, todėl jose jis nebus taikomas, nors šios šalys pritraukia daug užsienio studentų ir mokslo darbuotojų į Šengeno erdvę.

Diogo Feio (PPE), *raštu.* – (*PT*) Europos erdvės be sienų kontrolės sukūrimas taikant Šengeno sutartį buvo svarbus žingsnis siekiant sukurti atvirą vidaus rinką, kurioje žmonės ir prekės laisvai judėtų.

Dėl tos pačios priežasties itin svarbus tikslas, kuriuo grindžiama sutartis, leisti laisvai judėti asmenims erdvėje, kurioje nėra vidaus sienų. Todėl mums atrodo absurdiška tai, kad piliečiai, kurie yra atkeliavę iš ES išorės, tačiau turi ilgalaikes vizas, išduotas vienos iš valstybių, kurios yra Šengeno sutarties šalys, negali laisvai judėti šioje erdvėje.

Mums atrodo, kad pranešėjo pateikti pavyzdžiai įrodo absurdiškumą, kurį ši sistema parodo praktikoje. Dėl šios priežasties sutinku su Komisijos pasiūlymu, pateiktu Parlamento pasiūlytoje formuluotėje, vertinti ilgalaikes vizas kaip leidimus gyventi ir taip užtikrinti judėjimo laisvę jų turėtojams.

José Manuel Fernandes (PPE), raštu. – (PT) Pirmiausia palankiai vertinu puikią šio pranešimo kokybę. Pagal galiojančią Bendrijos teisę trečiųjų šalių piliečiai, kurie turi ilgalaikes vizas (vizas ilgesniam nei trys mėnesiai laikotarpiui), neturi teisės keliauti į kitas valstybes nares savo buvimo toje valstybėje narėje metu arba grįždami į savo kilmės šalį keliauti per kitas valstybes nares, nes Šengeno konvencijoje nėra nuostatos šiuo klausimu.

Naujos pasiūlytos taisyklės reiškia, kad ilgalaikė viza turės tokį pat poveikį, kaip leidimas gyventi, laisvo judėjimo Šengeno erdvėje be sienų požiūriu arba kad asmuo, kuris turi valstybės narės išduotą ilgalaikę vizą, turės teisę keliauti į kitas valstybes nares trims mėnesiams per šešių mėnesių laikotarpį tokiomis pačiomis sąlygomis, kaip ir leidimo gyventi turėtojas.

Kad ši sistema veiktų, turėtų būti kontrolės priemonės, kurios būtų tolygios toms priemonėms, kurios šiuo metu veikia kitose zonose, kad būtų galima užtikrinti gerą valstybių narių komunikaciją ir ilgalaikių vizų bei leidimų gyventi išdavimo ir Šengeno informacinės sistemos įspėjimų paskelbimo darnumą.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *raštu.* – (*PT*) Geras dalykas, kad užsienietis, turintis valstybės narės išduotą ilgalaikę vizą, gali vykti į kitą valstybę narę bent trims mėnesiams per šešių mėnesių laikotarpį tokiomis pačiomis sąlygomis, kaip ir leidimo gyventi turėtojas. Kadangi tai yra pagrindinis klausimas, nagrinėjamas reglamente, su kuriuo susijęs šis pranešimas, balsavome už jį.

Kaip žinome, šiuo metu pagal galiojančią Bendrijos teisę trečiųjų šalių piliečiai, kurie turi ilgalaikes vizas ir kuriais galėtų būti, pvz., studentai, kurie nori dalyvauti studijų kelionėje į kitą valstybę narę, mokslininkai, akademikai ir trečiųjų šalių bei ES piliečių giminaičiai, neturi teisės keliauti į kitas valstybės nares tuo metu, kai būna toje valstybėje narėje, arba grįždami į savo kilmės šalį pervažiuoti per kitas valstybes nares, nes tokia situacija Šengeno sutartyje nėra numatyta.

Dabar patvirtintos naujos taisyklės reikš, kad asmuo, turintis ilgalaikę vizą (vizą ilgesniam negu trys mėnesiai laikotarpiui, arba D kategorijos vizą), turės tokias pačias teises, kaip ir leidimo gyventi turėtojas, judėjimo laisvės Šengeno erdvėje požiūriu.

Bruno Gollnisch (NI), *raštu.* – (*FR*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, mes balsavome prieš C. Coelho pranešimą. Iš tikrųjų neatsakinga leisti ilgalaikės vizos, kitaip tariant, daugiau nei šešis mėnesius galiojančios vizos, turėtojams automatiškai naudotis judėjimo laisve visose Šengeno erdvės valstybėse, tartum jie būtų leidimo gyventi turėtojai. Jūsų pateikiami pavyzdžiai yra apgaulingi. Neturi reikšmės, ar kalbame apie studentus, norinčius apsilankyti Europos sostinėse (išskyrus Londoną, Dubliną ir Kopenhagą, kurie yra ne Šengeno erdvėje), mokslo darbuotojus, kurių moksliniai tyrimai turi trukti mažiau nei metus, ar užsienio specialistus, neturinčius leidimų gyventi arba leidimų dirbti, – visa tai turi labai mažą reikšmę ir tėra pretekstas.

Iš esmės ši priemonė yra dar vienas valstybių suverenios teisės spręsti, kas gali arba negali, kokiomis sąlygomis ir kuriam laikui atvykti į jų teritoriją, paneigimas. Dėl teisių standartizavimo siekiant propaguoti tam tikrą automatišką gyventojo statusą, t. y. statusą, kuris suteikiamas nuo to momento, kai asmuo išreiškia pageidavimą atvykti į Europą daugiau nei trims mėnesiams arba kitais, ne turizmo, tikslais, galiausiai ilgalaikės vizos tampa visiškai bereikšmėmis. Tai nepriimtina.

Sylvie Guillaume (S&D), *raštu.* – (*FR*) Aš palaikiau C. Coelho pranešimą dėl ilgalaikes vizas turinčių asmenų judėjimo laisvės, nes po klausimų, susijusių su administraciniais formalumais, mano manymu, svarbu, pvz., kad jauni užsieniečiai, kurie atvyksta studijuoti į mūsų šalis, neturi būti įkalinami gyventi vienoje šalyje, o turi turėti galimybę laisvai keliauti iš vienos šalies į kitą, kad galėtų studijuoti arba susipažinti su Europos kultūros įvairove ir vertybėmis. Skirtingai nuo tų, kurie kelia saugumo ir kovos su nelegalia imigracija problemas, čia turime ginti poreikį kurti žinių visuomenę Europoje, kaip ir bet kur kitur.

Ian Hudghton (Verts/ALE), *raštu.* – Susilaikiau balsuodamas dėl C. Coelho pranešimo, kuriame užsiimama Škotijoje netaikomais Šengeno aspektais .

Véronique Mathieu (PPE), raštu. – (FR) Pirmiausia norėčiau padėkoti C. Coelho už jo pranešimo kokybę ir už tikrą kompetenciją, kurią perteikia visame savo darbe dėl vizų politikos. Patvirtinti šį reglamentą yra būtina, ir tai skubus klausimas. Tai yra būtina dėl to, kad dėl itin ginčytinos valstybių narių praktikos, kai jos daugiau nekeičia ilgalaikių vizų į leidimus gyventi, galiausiai atsidūrėme absurdiškoje padėtyje, kurioje bet kuriam trečiosios šalies piliečiui, kuris legaliai gyvena ES teritorijoje pagal D kategorijos vizą, neleidžiama keliauti kitose Šengeno erdvės valstybėse narėse. Šia praktika sukuriamos nereikalingos kliūtys judėti Šengeno erdvėje ir prieštaraujama pačiai Šengeno *acquis* filosofijai. Be to, patvirtinti šį tekstą yra skubu atsižvelgiant į artėjantį Bendrijos vizų kodekso, kuriuo panaikinamos D + C kategorijos vizos, įsigaliojimą. Šiuo pranešimu ne tik išlaikomas aukšto lygio saugumas Šengeno erdvėje dėl įpareigojimo tvarkant prašymus išduoti D kategorijos vizą paieškoti informacijos Šengeno informacinėje sistemoje, bet ir užtikrinamas sąžiningas ir subalansuotas sprendimas tiems atvejams, kurių ateityje neturi daugiau pasitaikyti.

Nuno Melo (PPE), *raštu.* – (*PT*) Ankstesni teisės aktai, pagal kuriuos trečiosios šalies piliečiui, turinčiam valstybės narės išduotą ilgalaikę vizą, nebuvo leidžiama keliauti į kitas valstybės nares, neatitiko daugumos šių piliečių judėjimo reikalavimų. Kalbame apie studentus, mokslininkus, akademikus ir kitus asmenis, kuriems atliekant dalį savo profesinio ir (arba) akademinio darbo reikėtų keliauti tarp kelių valstybių narių ir kurie negalėtų to daryti pagal galiojančius teisės aktus.

Šiuo būdu šiais pakeitimais ištaisoma nenormali padėtis, nors ir toliau užtikrinamos visos saugumo taisyklės, taikomos trečiųjų šalių piliečių judėjimui ES.

Rareş-Lucian Niculescu (PPE), *raštu.* – (RO) Balsavau už šį reglamentą, nes manau, kad tai yra sveikintinas ankstesnės priemonės, kuria buvo varžomos ilgalaikių vizų turėtojų valstybėje narėje teisės, patobulinimas.

Kaip visuomenė nuolat keičiasi, lygiai taip pat ir Europos teisės aktai neturi likti vietoje, kadangi susiduriame su naujomis problemomis ir užduotimis. Kartu mums buvo suteiktos naujos priemonės problemoms, susijusioms, pvz., su laisvu judėjimu, spręsti.

Franz Obermayr (NI), raštu. – (DE) Šiuo pranešimu siekiama užtikrinti, kad trečiųjų šalių piliečiams, turintiems ilgalaikes D kategorijos vizas, būtų daug lengviau laisvai judėti po Bendriją. Taip elgiantis visiškai nekreipiama dėmesio į tai, kad teisė spręsti, ar trečiųjų šalių piliečiams leidžiama ir kuriems iš jų leidžiama atvykti, o kuriems turėtų būti atsisakyta leisti atvykti į šalį, turi būti valstybių narių kompetencija. Todėl balsavau prieš šį pranešimą.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE), raštu. – Kartu su savo frakcija balsavau už šį pranešimą, nes šioje sistemoje pateiktais pasiūlymais siekiama supaprastinti trečiųjų šalių piliečių, legaliai gyvenančių valstybėje narėje su tos valstybės narės išduota D kategorijos ilgalaike viza, judėjimo tvarką Šengeno teritorijoje. Šiais pasiūlymais siekiama išspręsti problemą, kai dėl įvairių priežasčių valstybės narės negali laiku išduoti leidimų gyventi trečiųjų šalių piliečiams, gyvenantiems jų teritorijoje; siūloma plačiau taikyti galiojantį leidimo gyventi ir trumpalaikės C kategorijos vizos ekvivalentiškumo principą ir taikyti jį ilgalaikėms D kategorijos vizoms.

Taikant šį principą, ilgalaikė viza suteiktų tokią pačią teisę judėti Šengeno erdvėje, kaip ir leidimas gyventi. Dėl to asmuo, turintis dokumentą, įrodantį, kad jis legaliai gyvena valstybėje narėje, galėtų laisvai judėti Šengeno teritorijoje trumpu, ne ilgesniu nei trys mėnesiai, laikotarpiu per pusmetį.

Nuno Teixeira (PPE), *raštu. – (PT)* Laisvas asmenų judėjimas yra vienas pagrindinių Europos Sąjungos principų, o Šengeno erdvė buvo sukurta siekiant šį tikslą veiksmingai įgyvendinti praktiškai. Europos liaudies partijos frakcija, kuriai priklausau, visada gynė asmenų laisvo judėjimo principą, vadovaudamasi principu, kad vizų, leidimų gyventi ir sienų kontrolės taisyklės ir bendros procedūros turi sudaryti visos Šengeno koncepcijos dalį.

Šiuo atveju palaikau patvirtintas naujas priemones, atsižvelgdamas į tai, kad laisvas trečiųjų šalių piliečių judėjimas, tai yra valstybių narių gyventojų keliavimas į kitas valstybes nares Šengeno erdvėje remiantis ilgalaike D kategorijos viza, kartais apsunkinamas dėl delsimo pakeisti jų vizą į leidimą gyventi.

Pagal šį dokumentą leidimų gyventi ir trumpalaikių vizų lygiavertiškumo principas dabar bus taikomas ir ilgalaikėms vizoms. Dėl šių priežasčių ir atsižvelgdamas į tai, kad patvirtintos priemonės ne tik neturi poveikio reikalams, susijusiems su vizų išdavimu, įskaitant susijusius su saugumo klausimais, bet ir yra natūralus bei būtinas Šengeno koncepcijos patobulinimas, balsavau už dokumentą.

Pranešimas: Sophia in 't Veld (A7-0025/2010)

Liam Aylward ir Pat the Cope Gallagher (ALDE), *raštu.* – (*GA*) Europos Parlamento "Fianna Fáil" nariai P. the C. Gallagher ir L. Aylward griežtai prieštarauja tam, kas pasiūlyta šiame pranešime dėl bendros konsoliduotos pelno mokesčio bazės sukūrimo (angl. CCCTB).

Europos ekonominių tyrimų centras neseniai atliko tyrimą, ar būtų praktiška Europoje sukurti bendrą konsoliduotą pelno mokesčio bazę, ir iš tyrimo išvadų paaiškėjo, kad tokia mokesčių sistema politiniu požiūriu nebūtų veiksminga, praktiška arba pageidaujama.

Bendra konsoliduota pelno mokesčio bazė Europoje nepagerintų Europos Sąjungos konkurencingumo arba bendros rinkos veikimo, be to, BKPMB dar galėtų trukdyti tokiems mažiems atviriems šalių ūkiams kaip Airijos. Mokesčių klausimas priklauso atskirų valstybių narių kompetencijai, todėl Airijos vyriausybė turi teisę pasinaudoti savo veto teise svarstant bet kokias mokestines priemones, įskaitant BKPMB. Ši teisė puoselėjama sutartyse, įskaitant Lisabonos sutartį.

Maria Da Graça Carvalho (PPE), raštu. – (PT) Dėl veiksmingos konkurencijos tiekiant prekes ir teikiant paslaugas sumažėja kainos, pagerėja kokybė ir vartotojams suteikiamos didesnės pasirinkimo galimybės. Be to, ja sudaromos sąlygos technologinėms naujovėms progresuoti. Itin svarbūs moksliniai tyrimai energetikos sektoriuje, taip pat investicijos į infrastruktūrą, ypač dujų ir elektros tinklų sujungimo srityje, vykdomi siekiant skatinti konkurenciją. Tiekimo patikimumas ir reali konkurencija energetikos rinkoje priklauso nuo energetikos infrastruktūrų sujungimo ir sklandaus darbo. Stipri konkurencija taip pat svarbi telekomunikacijų sektoriuje kartu su priemonėmis, kuriomis siekiama skatinti konkurencingumą taikant lengvatinius tarifus. Norint tai pasiekti, svarbu ištirti atitinkamą rinką. Netgi norėčiau pabrėžti kuro rinkų konkurencinės elgsenos stebėjimą Europos Sąjungoje. Norėčiau pabrėžti, kad tokie paramos mechanizmai, kaip valstybės pagalba, neturi būti naudojami nacionalinei pramonei apsaugoti primetus išlaidas vidaus

rinkai ir Europos vartotojams ir kad šie mechanizmai neturėtų būti naudojami siekiant atkurti tvarią žinių ekonomiką.

Lara Comi (PPE), raštu. – (IT) Pranešime dėl konkurencijos politikos parodoma, kaip galima pagerinti rinkų veikimą Europos vartotojų ir įmonių interesais. Ypatingas dėmesys skiriamas klausimams, susijusiems su karteliais ir vartotojais. Kova su karteliais yra itin svarbi siekiant užtikrinti, kad konkurencinės sistemos teikiama nauda pasiektų galutinį vartotoją. Iš tikrųjų karteliai yra vienas didžiausių konkurencijos įstatymo pažeidimų, nes jie sudaro sąlygas operatoriams didinti kainas, riboti gamybą ir pasidalyti rinką tarpusavyje. Komisija turi funkciją taikyti sankcijas, vadinasi, turi užkirsti kelią antikonkurencinei veiklai, todėl skiria baudas kartelių nariams, atgrasydama bet kokias įmones nuo įsitraukimo į antikonkurencinę veiklą arba jos tęsimo.

Per ekonomikos krizę yra pavojus kilti protekcionizmo lygiui. Todėl būtina vengti valstybės įsikišimo, kuriuo būtų pakeistos konkurencijos sąlygos vidaus rinkoje, tačiau kartu reikia pripažinti, kad kartais valstybės pagalba yra būtina krizei įveikti. Balsavau už, nes antikonkurencinės sąlygos skatina piktnaudžiauti dominuojančia padėtimi darant žalą MVĮ, todėl itin svarbu, kad Europa padarytų viską, ką gali, kad užtikrintų didesnes garantijas ir prekių apsaugą.

Derk Jan Eppink, ECR frakcijos vardu, raštu. – ECR frakcija yra tvirta griežtos ir veiksmingos konkurencijos politikos, kaip vartotojų apsaugos ir skatinimo sąžiningai patekti į rinkas, rėmėja. Esame patenkinti, kad galime paremti veiksmus, kurių pastaraisiais metais ėmėsi Komisija, siekdama šių tikslų, ir visų pirma jos veiksmus prieš nesąžiningą valstybės pagalbą.

Taigi mums kelia nerimą tai, kad pranešimas, kuris iš pradžių buvo puikiai parengtas, tapo ne toks veiksmingas dėl netinkamų ir nepageidaujamų papildomų pastraipų, kurios turi viršenybę prieš derybų dėl finansų priežiūros struktūros rezultatus, kuriose reikalaujama bendros konsoliduotos pelno mokesčio bazės ir kuriomis stengiamasi paneigti įmonių teisę įdarbinti pagal sutartis dirbančius darbuotojus.

Anksčiau mūsų frakcijos nariai balsavo už pranešimus dėl Bendrijos konkurencijos politikos, todėl dedame viltis, kad ateityje Ekonomikos ir pinigų politikos komitetas tokius pranešimus pateiks geresnės formos. Mūsų susilaikymas atspindi šį nerimą, todėl šiame paaiškinime dėl balsavimo dar sykį pakartojame, kad remiame Komisijos tęsiamą gerą darbą konkurencijos srityje.

Diogo Feio (PPE), *raštu.* – (*PT*) Didesnė konkurencija – tai didesnis pasirinkimas Europos visuomenei ir konkurencingesnė aplinka įmonėms. Iš esmės neturėtų būti atskiriama ES konkurencijos politika ir su vartotojais susijusi politika. Taigi, Komiteto veiksmai, kuriais siekiama užtikrinti veiksmingą konkurencingą aplinką, sudarančią vidaus rinkos pagrindą, yra itin svarbūs, jeigu turime užtikrinti, kad šie tikslai būtų pasiekti, nors dėl to galėtų iškilti abejonių dėl šiai institucijai suteiktų absoliučių galių.

Per pastarųjų kelių mėnesių krizę naujausiais įvykiais pateisinamas leidimas teikti valstybės pagalbą buvo itin svarbus ekonomikos atsigavimui. Be to, kova su karteliais ir įmonių piktnaudžiavimu dominuojančia padėtimi yra svarbiausias klausimas, jeigu ketiname užtikrinti, kad vidaus rinkoje išliktų sąžiningos konkurencijos aplinka, ir sudaryti sąlygas įvairiems ūkio subjektams pasinaudoti sąlygomis, palankiomis jų veiklai vykdyti.

José Manuel Fernandes (PPE), *raštu.* – (*PT*) Ekonomikos krizei, kurios padarinius vis dar jaučiame, reikia išimtinių priemonių, pvz., valstybės pagalbos. Tačiau reikia užtikrinti, kad jomis nebūtų per daug iškreipta konkurencija arba padidintas biudžeto deficitas ir valstybės skola. Atsižvelgiant į tai, jų taikymas turėtų būti rimtai apsvarstytas.

Valstybės skola, kuri greitai auga, taps našta ateities kartoms ir trukdys ekonomikai atsigauti bei augti. Dėl pernelyg didelių įsiskolinimų ir biudžeto deficito ne tik kyla pavojus euro stabilumui, bet ir labai apribojamos viešosios išlaidos prioritetinėse srityse, pvz., švietimo, sveikatos, inovacijų ir aplinkos apsaugos.

Šioje situacijoje būtina toliau griežtai vertinti gelbėjimo ir gaivinimo paketą ir valstybės pagalbos veiksmingumą. Turi būti vengiama protekcionizmo ir bendrosios rinkos susiskaldymo, nes tai susilpnintų Europos padėtį pasaulinėje ekonomikoje.

Gerai veikianti bendroji rinka yra svarbiausias geros ekonominės būklės ir, be jokių abejonių, ekonomikos atsigavimo veiksnys. Galiausiai ekonominei politikai turi būti suteikta daugiau teisėtumo pagal bendro sprendimo priėmimo procedūrą labiau kišantis Parlamentui.

Nuno Melo (PPE), *raštu.* – (*PT*) Įvairi politika ir veiksmingos taisyklės, susijusios su konkurencija, visada buvo itin svarbios etiškam ūkio subjektų sambūviui euro zonoje. Nors Europa labai nukentėjo nuo paskutinės pasaulinės ekonomikos krizės, tiesą sakant, tvirta valiuta, darni bendroji rinka, patikimi viešieji finansai ir gera socialinės apsaugos sistema labai padėjo mums pakelti krizės poveikį.

Tačiau dėl įvairių valstybių narių paskirstytos valstybės pagalbos, visiškai nesirūpinant visos Europos Sąjungos gerove, galėtų būti smarkiai iškreipta konkurencija. Todėl itin svarbu, kad būtų vertinamos visos priemonės, kurių kiekviena valstybė narė imasi siekdama kovoti su krize, kad ateityje ES būtų pajėgi bendrai ir suderintai reaguoti, siekdama išvengta protekcionizmo ir bendrosios rinkos susiskaidymo. Tokia padėtis tik kenkia Europai, kuri nori būti stipri pasaulio ekonomikoje.

Sławomir Witold Nitras (PPE), *raštu.* – (*PL*) Konkurencijos politika yra viena svarbiausių Bendrijos politikos krypčių ir buvo viena pirmųjų politikos krypčių, dėl kurių reikėjo susitarti. Jos įgyvendinimo teisėtumas ir būtinumas tiesiogiai susijęs su vienu pagrindinių Europos bendrijos tikslų –valstybių narių bendrosios rinkos sukūrimu. Konkurencijos politika numatyta užtikrinti, kad vidaus prekybos kliūčių, kurios buvo panaikintos iš dalies dėl bendrosios rinkos, įmonės arba vyriausybės nepakeistų kitomis priemonėmis, nes dėl to būtų iškreipta konkurencija. Vykdant konkurencijos politiką daugiausia rūpinamasi vartotojų interesais ir bandoma jiems užtikrinti galimybę laisvai naudotis prekėmis ir paslaugomis, siūlomomis bendroje rinkoje tokiomis kainomis, kurios visoje Europos Sąjungoje būtų kuo panašesnės. Tiesiog norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į didelę krizę, kuri smogė Europai, ir pasakyti, kad gerai veikianti vidaus rinka yra kelias į klestinčią ekonomiką, taip pat dabar ji yra kelias į atkuriamąjį darbą, kuris mūsų laukia artimoje ateityje.

Franz Obermayr (NI), *raštu.* – (*DE*) Šiame pranešime yra keletas protingų pasiūlymų, pvz., skirtingas požiūris, neperžengiant konkurencijos įstatymo ribų, viena vertus, į tarptautines verslo įmones ir, kita vertus, į mažąsias ir vidutines įmones. Tačiau nemanau, kad tai suteikia teisę telekomunikacijų sektoriuje panaikinti mažmeninių kainų reguliavimą arba jų nereguliuoti. Iš esmės manau, kad pranešimo, kuriame daroma absoliutaus laisvosios rinkos veiksmingumo prielaida, kryptis būtų klaidinanti. Būtent dėl šios priežasties balsavau prieš šį pranešimą.

Robert Rochefort (ALDE), *raštu.* – (*FR*) Balsavau už S. in 't Veld pranešimą, kuriame pritariama Komisijos 2008 m. konkurencijos politikos ataskaitai. Iš tikrųjų pritariu šiai pozityviai nuomonei, kad reikėtų atkreipti dėmesį į Komisijos požiūrio pasikeitimą.

Tiesą sakant, šiame pranešime Komisija paaiškina, kad savo veikloje, susijusioje su konkurencija, daugiausia dėmesio skiria vartotojų rūpesčiams ir kad laikosi nuomonės, jog pagrindinis konkurencijos politikos tikslas – optimizuoti vartotojų gerovę. Aš pritariu tam. Ar gali būti, kad Komisija galiausiai veikia visiškai pagal Lisabonos sutarties 12 straipsnį, kuriuo nustatoma, kad apibrėžiant ir įgyvendinant kitas Europos Sąjungos politikos kryptis turi būti atsižvelgiama į vartotojų apsaugą?

Be to, raginu Komisiją toliau dalyvauti reguliariame dialoge, kurį ji nusprendė pradėti tarp savo tarnybų, vartotojų ir jiems atstovaujančių organizacijų. Šiuo atžvilgiu geras dalykas yra tai, kad 2008 m. buvo įsteigtas skyrius, turintis Konkurencijos generaliniame direktorate užsiimti ryšiais su vartotojais. Dabar reikalaujame visos šios skyriaus veiklos ataskaitos, kad galėtume geriau suprasti, kiek jis yra naudingas.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE), raštu. – Kartu su savo Žaliųjų / EFA frakcija balsavau už S. in 't Veld pranešimą dėl 2008 m. konkurencijos politikos ataskaitos, nes juo suteikiama galimybė Parlamentui nustatyti savo prioritetus ir pateikti savo vertinimą, kaip Komisija vykdo savo konkurencijos politiką. Esu patenkintas, kad lygiai taip pat, kaip balsuojant ECON komitete, S. in 't Veld pranešimas buvo patvirtintas (kaip tikėtasi) didele balsų dauguma (Žalieji balsavo už, kaip balsavo ir didelės politinės frakcijos).

Czesław Adam Siekierski (PPE), raštu. – (PL) Nuo ekonomikos krizės nukentėjusi Europa dėl savo bendros valiutos, stiprios vidaus rinkos ir stabilios socialinės apsaugos sistemos sugebėjo greitai reaguoti ir sušvelninti krizės poveikį. Tai nereiškia, kad dabar nebėra jokių pastebimų pasekmių, tačiau jau matomi padėties pagerėjimo ženklai. Deja, vartotojai vis dar kovoja su problemomis, susijusiomis su konkurencijos pranašumų panaudojimu. Jų teisės turi būti apsaugotos, tačiau jie turi būti labiau informuoti ir turėti daugiau žinių. Tinkamas Europos rinkos veikimas ir konkurencingumas reiškia, kad vartotojai gali pasinaudoti konkurencijos sistema rinkdamiesi produktus, paslaugas ir mažesnes kainas. Tačiau šiuo metu farmacijos ir telekomunikacijų sektoriuose labai pastebima nepakankama konkurencija. Konkurencijos nebuvimas tiesiogiai žalingas ne tik vartotojams, bet ir ekonomikai. Be to, reikia stebėti konkurencinę veiklą ES kuro rinkose. Už konkurencijos apsaugos įstatymo pažeidimą turėtų būti taikomos pažeidimą atitinkančios bausmės, o pakartotinio įstatymo pažeidimo atveju turėtų būti panaudojamos griežtesnės atgrasymo priemonės. Tačiau krizė visų pirma parodė silpnąsias Europos ekonomikos vietas ir tas sritis, kurias reikėtų stiprinti. Visiems ekonominės

politikos metodams vis dar turi būti taikoma demokratinė kontrolė ir jie turi būti įgyvendinami rūpinantis bendra gerove ir atsižvelgiant į Europos piliečių teises.

Pranešimas: Róża Gräfin Von Thun Und Hohenstein (A7-0084/2009)

Zigmantas Balčytis (S&D), *raštu.* – Balsavau už šį pranešimą. Veiksmingai veikianti vidaus rinka yra būtina siekiant sukurti stabilią ir naujovėmis pagrįstą ekonominę aplinką. Tačiau vidaus rinka negali tinkamai veikti, kol Bendrijos taisyklės nebus deramai perkeltos į nacionalinę teisę, taikomos ir kol nebus užtikrintas jų vykdymas. Deja, valstybėse narėse lieka pernelyg daug pažeidimo procedūrų.

Tokiu atveju iškraipoma vidaus rinka, o vartotojai paliekami be atitinkamos apsaugos. 2008 m. Europos Parlamentas paragino Komisiją pateikti išsamesnę informaciją apie direktyvas, kurių valstybės narės neįgyvendino, todėl labai tikiuosi, kad Komisija sugebės artimiausiu metu pateikti tokią informaciją.

Regina Bastos (PPE), *raštu.* – (*PT*) 1997 m. Komisija paskelbė darbą apie pirmąją vidaus rinkos rezultatų suvestinę, kuriame daugiausia dėmesio skiriama vidaus rinkos taisyklių įgyvendinimui valstybėse narėse atsižvelgiant į tai, kad didelis vėlavimas jas įgyvendinti trukdė visuomenės atstovams ir įmonėms gauti didžiausią galimą naudą iš vidaus rinkos.

Igyvendinimo tendencijų vertinimu ir skelbimu vertinimo grupė prisidėjo prie valstybių narių neįgyvendintų direktyvų lygio sumažinimo. Balsavau už dabartinį pranešimą, nes manau, kad valstybėms narėms būtina laiku įtraukti teisės aktus dėl vidaus rinkos į savo nacionalinius teisės aktus, kadangi vidaus rinka gali tinkamai veikti tik tada, kai ES reglamentai, susiję su jos veikimu, tinkamai įgyvendinti ir taikomi ir kai atliekami tikrinimai, kaip jų laikomasi.

Carlos Coelho (PPE), raštu. – (PT) Nepaisydamas to, kad valstybės narės laiko, kurio prireikia reglamentams įtraukti į nacionalinę teisę, požiūriu pasiekė aukščiausius standartus, netikiu, kad pačioje naujausioje vidaus rinkos rezultatų suvestinėje pateikiami duomenys būtų patenkinami. Stabilios ir pažangios vidaus rinkos, kuri tarnautų vartotojų poreikiams ir kurioje įmonės galėtų maksimaliai padidinti naujų darbo vietų kūrimą, kūrimo negalima suderinti su sistemingais vėlavimais įgyvendinti Bendrijos teisės aktus ir netinkamu direktyvų taikymu.

Būtent asmenys ir įmonės daugiausia nukenčia dėl delsimo įgyvendinti politiką, susijusią su vidaus rinka, dėl išlaidų, kurios atsiranda dėl sumažėjusio pasirinkimo, mažesnės konkurencijos ir sunkiau prieinamų rinkų. Prisimindamas tai manau, jog svarbu, kad Parlamentas reikalautų taikyti vidaus rinkos reglamentus. Būtent valstybės narės nustatė šių direktyvų įgyvendinimo laikotarpius. Turi būti reikalaujama, kad jos bent jau laikytųsi tikslų, kuriuos pačios nusistatė. Tai yra pagrindinis uždavinys vidaus rinkai ekonomikos krizės laikotarpiu.

Lara Comi (PPE), *raštu. – (IT)* Sumažinus direktyvų perkėlimo į nacionalinę teisę trūkumą, kuris sudaro 1 proc., vis dar nepaprastai svarbu sutelkti dėmesį į faktinį teisės aktų dėl vidaus rinkos įgyvendinimą nacionalinės teisės sistemose. Komisija, Parlamentas ir valstybės narės privalo šiuo klausimu dėti daugiau pastangų ir bendradarbiauti tarpusavyje.

Savo ruožtu Komisija turėtų daugiau padaryti, teisės aktų perkėlimo į nacionalinę teisę laikotarpiu dialogu ir keitimusi informacija palaikydama valstybes nares, kad iki teisės aktų perkėlimo į nacionalinę teisę termino pabaigos problemos būtų išspręstos. Be to, ji turėtų organizuoti metinį vidaus rinkos forumą ir paieškoti naujų būdų pašalinti likusias kliūtis vidaus rinkai užbaigti, įskaitant teisės aktų supaprastinimą.

Mes, Europos Parlamento nariai, kaip piliečių atstovai, privalome išnaudoti kiekvieną galimybę informuoti juos apie Europos teisės aktus, remdami mokymus, pasitarimus, susirinkimus ir klausymus. Kita vertus, nacionaliniai parlamentai privalo intensyviai dalyvauti Europos teisėkūros procesuose, kad laiku sužinotų apie siūlomas priemones ir pagerintų nacionalinių, regioninių ir vietos valdžios institucijų bendradarbiavimą. Šiuo atžvilgiu Lisabonos sutartimi išrinktoms asamblėjoms suteikiamas svarbesnis vaidmuo, iš kurio jos turi gauti maksimalią naudą. Dėl visų minėtų priežasčių, kurios gerai paaiškintos pranešime, balsavau už.

Diogo Feio (PPE), *raštu.* – (*PT*) Paskelbus paskutinę (2010 m. kovo mėn.) vidaus rinkos rezultatų suvestinę pasirodė, kad direktyvų dėl vidaus rinkos, kurios nebuvo įtrauktos į nacionalinę teisę, procentinis dydis yra 0,7 proc., todėl tai yra mažesnis rezultatas, negu tas, kuris buvo pateiktas 2009 m. liepos mėn. ir kuris, kaip pabrėžė pranešėja, buvo 1,0 proc.

Didesnei vidaus rinkos integracijai, atsižvelgiant į jos tiesioginį poveikį teisiniam tikrumui ir Europos visuomenės pasitikėjimui, Bendrijos teisės aktų įgyvendinimas laiku ir tinkamai yra itin svarbus. Dėl šios

priežasties valstybės narės privalo pasirinkti atsakingą požiūrį į šių teisės aktų taikymą, kad ateityje turėtų ne iki galo neįgyvendintus teisės aktus, o užtikrintų didesnį teisinį tikrumą ir galimybę visuomenei gauti naudos dėl teisingų vidaus rinkos sąlygų.

José Manuel Fernandes (PPE), *raštu.* – (*PT*) Vidaus rinka negali veikti tinkamai, jeigu nėra tinkamai perkeltos į nacionalinę teisę ir įgyvendintos Bendrijos taisyklės, susijusios su jos veikimu, ir nepatikrinta, ar jų laikomasi. Todėl būtina, kad valstybės narės laiku perkeltų vidaus rinkos teisės aktus į nacionalinę teisę.

Yra 22 direktyvos, kurių perkėlimo į nacionalinę teisę terminas baigėsi daugiau nei prieš dvejus metus. Be to, visos valstybės narės į savo nacionalinę teisę neperkėlė 6 proc. direktyvų, o tai reiškia, kad 100 vidaus rinkos direktyvų ES nebuvo tokios veiksmingos, kokios būtų galėjusios būti.

Reaguodamos į šią padėtį valstybės narės ir Komisija privalo veikti ryžtingai. Pritariu nuomonei, kad Komisija savo interneto svetainėje turėtų paskelbti direktyvas, kurios nebuvo įgyvendintos kiekvienoje valstybėje narėje, kad ši padėtis taptų viešai žinoma. Atrodo, kad pažeidimo bylų skaičius vis dar per didelis, o kai kurių valstybių narių turimų bylų skaičius gerokai viršija ES 47 bylų vidurkį.

Be to, valstybės narės raginamos užtikrinti Komisijos sukurtų tarpvalstybinių elektroninių informacinių sistemų tinklų veikimą.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), raštu. – (*PT*) Priešingai nei tvirtinama pranešime, šiandien akivaizdu, kad rinkų liberalizavimo procesas ir viešųjų paslaugų privatizavimas, kuris iki šiol vyksta, nedavė jokios apčiuopiamos naudos kainų, paslaugų kokybės arba viešųjų išlaidų sumažėjimo požiūriu. Priešingai – vartotojų apsaugos organizacijos ir viešųjų paslaugų vartotojai praneša apie kainų padidėjimą, paslaugų kokybės sumažėjimą ir paslaugų teikimo išlaidų padidėjimą. Tiesą sakant, liberalizavimas prisidėjo prie darbo vietų praradimo ir privačių monopolijų, keliančių pavojų darbuotojų, viešųjų paslaugų naudotojų ir vartotojų teisėms, susikūrimo – taip aiškiai atsitiko telekomunikacijų, transporto ir elektros sektoriuose ir su pašto įstaigomis. Ši padėtis savo ruožtu prisidėjo prie ekonomikos ir socialinės krizės gilėjimo.

Dėl šių priežasčių tęsiant tokią politiką yra pritariama tolesniam socialinės ir ekonominės milijonų žmonių padėties bloginimui. Tai reiškia, kad pritariama viešųjų paslaugų, kurios yra viešieji ištekliai, švaistymui ir perdavimui privačioms grupėms. Tai reiškia, kad pritariama nesaugumui, nedarbui ir skurdui. Tai reiškia, kad pritariama atotrūkio tarp turtingiausiųjų ir neturtingiausiųjų didėjimui. Tai reiškia, kad pritariama neteisingesnei visuomenei. Todėl mes nebalsavome už.

Bruno Gollnisch (NI), *raštu.* – (*FR*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, mes balsavome prieš R. G. von T. und Hohenstein pranešimą. Šis Parlamentas yra per daug įkyriai laikosi perkeltų į nacionalinę teisę direktyvų skaičiaus, t. y. žinomos vidaus rinkos rezultatų suvestinės, idėjos. Nė vienas narys niekada neabėjojo šių teisės aktų privalumais ar net realiu 90 000 puslapių teksto, kurie sudaro jūsų vadinamąjį *acquis communautaire*, arba apytikriai 1 700 direktyvų dėl vidaus rinkos, poreikiu arba tinkamumu. Be kita ko, nariams ne daugiau rūpėjo išsiaiškinti, ar buvo pasiekti tikslai, nustatyti tada, kai šie tekstai buvo patvirtinti, ar paaiškėjo, kad poveikio analizė tiksli, ir ar buvo laikomasi subsidiarumo ir proporcingumo principų.

Sakoma, kad už visus trūkumus atsako valstybės narės, kurios vis dėlto turi vis mažiau galimybių laviruoti pritaikydamos šiuos dokumentus nacionalinėms sąlygoms, kadangi dauguma smulkių detalių suderinta, nors sutartyse nurodomas įpareigojimas duoti rezultatus, o ne išteklius. Truputis savianalizės ir savikritikos padarytų Europos institucijas gerovės valdžia.

Małgorzata Handzlik (PPE), *raštu.* – (*PL*) Vidaus rinkos rezultatų suvestinė yra labai svarbi priemonė, suteikianti informaciją apie valstybių narių vykdomo Europos teisės aktų perkėlimo į nacionalinę teisę padėtį. Nepaisydamos savo įsipareigojimų, valstybės narės vilkina perkėlimą į nacionalinę teisę, taip pat perkėlimą į nacionalinę teisę atlieka netinkamai. Rezultatų suvestinė rodo, kad valstybės narės vis geriau susitvarko su teisės aktų įgyvendinimu, nes nemažai jų vis dar yra už nustatyto tikslo ribų. Mums reikia aiškaus valstybių narių įsipareigojimo pagerinti šiuos rodiklius. Neseniai Europos Parlamente mes daug kalbėjome apie būtinybę stiprinti vidaus rinką. Tačiau vidaus rinka neveiks tinkamai, jeigu teisės aktai, kurie yra tinkamai veikiančios vidaus rinkos pagrindas, nebus tinkamai ir laiku perkelti į nacionalinę teisę.

Be to, vidaus rinka turi gauti mūsų piliečių paramą. Todėl pritariu pranešėjos pasiūlymui surengti metinį vidaus rinkos forumą, taip pat pasiūlymui "patikrinti vidaus rinką", t. y. pasiūlymui patikrinti teisės aktus keturių vidaus rinkos laisvių požiūriu: laisvo kapitalo, prekių, paslaugų ir žmonių judėjimo.

Ian Hudghton (Verts/ALE), raštu. – Vidaus rinkos rezultatų suvestinėje pateikiama naudinga apžvalga apie Bendrijos taisyklių taikymą itin svarbiose Europos vartotojams ir įmonėms srityse. Deja, rezultatų suvestinėje

Škotija kol kas nerodoma kaip nepriklausoma šalis. Manau, jog būtina, kad Škotijos parlamentas įgytų visas teises šiose srityse, šiuo metu paliktas Londonui; kai tai įvyks, mano įsitikinimu, Škotija išsiskirs iš valstybių narių, įgyvendindama priemones vartotojų ir įmonių interesais.

Alan Kelly (S&D), raštu. – Visiškai palaikau vidaus rinkos rezultatų suvestinės, kaip bendros rinkos pasisekimo matavimo priemonės, koncepciją. Tai yra svarbi pranešimo, kaip valstybės narės vertina Europos teisę, priemonė. Ji taip pat parodo, kad per didelio reglamentavimo našta, kuri dažnai juodina ES įvaizdį, dažnai yra ne kurios nors ES institucijos, o pačios valstybės narės trūkumas. Šią pamoką šiuo atveju reikia išmokti, taip pat ateityje reikalingas didesnis skaidrumas.

Eija-Riitta Korhola (PPE), *raštu.* – (*FI*) Pone pirmininke, veiksmingai veikianti vidaus rinka priklauso nuo patenkintų vartotojų, kurie pasitiki ja. Europos vartotojai yra itin svarbūs, nes pereiname iš nuosmukio į augimą. Mūsų patvirtintuose pranešimuose keliami svarbūs klausimai apie tai, kaip pagerinti vartotojų apsaugą ir vidaus rinkos veikimą, todėl juos palaikiau komitetuose vykusiuose svarstymuose ir šiandieniniame balsavime. Paminėsiu tris iš jų. Pirma, vidaus rinkos rezultatų suvestinė yra laukiama priemonė. Penki pagrindiniai rodikliai tikrai yra nepaprastai svarbūs vertinant, kaip vidaus rinka veikia apskritai ir vartotojų požiūriu. Manau, turėtume palaikyti idėją, kad ateityje į rezultatų suvestinę turėtų būti įtraukta informacija apie vidaus rinkos teisės aktų įgyvendinimą valstybėse narėse, kurios vis dar stokojama. Mums reikia apsieiti be "tendencingos atrankos" mentaliteto. Antra, mane labai nustebino labai negatyvus Europos Parlamento Socialistų ir demokratų pažangiojo aljanso frakcijos požiūris į siūlomą vidaus rinkos tyrimą. Taip yra galbūt dėl klaidingos išvados, kad tikrinimas taip pat galėtų konkrečiai skatinančiai veikti socialinius ir aplinkosaugos tikslus. Būtent su tuo susijęs visas integracijos procesas – ekonomika ir gyvybinga vidaus rinka sukurta bendresniems tikslams siekti. Istorija įrodė, kad R. Schumano deklaracija išmintinga. Trečia, norėčiau išreikšti savo paramą žalos atlyginimo priemonių tobulinimui siekiant užtikrinti vartotojų apsaugą. Suomijoje mūsų neteisminio vartotojų ginčų sprendimo sistema ir vartotojų ombudsmeno institucija dirba labai gerai. Komisijai reikia vesti intensyvų dialogą su valstybių narių valdžios institucijomis, kad būtų užtikrintas gerosios praktikos pavyzdžių skleidimas. Nepaisant to, mums reikia nepamiršti, kad jeigu ketiname stiprinti vartotojų apsaugą ir vidaus rinką, informuoti ir aktyvūs vartotojai yra daug svarbesni negu oficialus stebėjimas ir teisinė apsauga.

Nuno Melo (PPE), *raštu.* – (*PT*) Klestinti vidaus rinka yra itin svarbi, kad būtų patikima konkurencija ir kartu vykstantis ekonominis vystymasis. Tačiau kad tai taptų tikrove, visos valstybės narės turi vienodai ir be išimčių patvirtinti Bendrijos direktyvas.

Vidaus rinkos rezultatų suvestinė ir Vartotojų grupė turi itin svarbų vaidmenį vidaus rinkos veikimo gerinimo srityje. Nors esame teisingame kelyje, mūsų vis dar laukia ilgas kelias, kad pasiektume visus tikslus, nustatytus veiksmingesnei vidaus rinkai. Todėl visi privalo dėti pastangas, įskaitant nacionalinius parlamentus, kurie turi labai svarbų ir lemiamą vaidmenį.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE), raštu. – Galiausiai apsisprendžiau balsuoti prieš pranešimą, nes mums nepasisekė iš teksto šalinant 10 straipsnį. Palikti šį straipsnį itin svarbu, nes jame raginama įdiegti sistemingus "vidaus rinkos tikrinimus" siekiant *ex ante* įsitikinti, ar ES teisės aktų pasiūlymai atitinka visas vidaus rinkos taisykles.

Pranešimai: Jean-Luc Dehaene (A7-0022/2010), Reimer Böge (A7-0020/2010), (A7-0021/2010), (A7-0019/2010), Anna Rosbach (A7-0009/2010), Anna Hedh (A7-0024/2010), Cristian Silviu Buşoi (A7-0027/2010), Bairbre de Brún (A7-0082/2009), Carlos Coelho (A7-0015/2010), Sophia in 't Veld (A7-0025/2010) ir Róża Gräfin Von Thun Und Hohenstein (A7-0084/2009)

Luis Manuel Capoulas Santos (S&D), *raštu.* – (*PT*) Sutrikus balsavimo pultui, mano numatytas balsas nebuvo užregistruotas.

Todėl pareiškiu, kad balsavau už visus punktus, dėl kurių vyko balsavimas dabartinėje sesijoje.

8. Balsavimo pataisymai ir ketinimai (žr. protokolą)

(Posėdis buvo nutrauktas 12.35 val. ir pratęstas 15.00 val.)

PIRMININKAVO: J. BUZEK

Pirmininkas

9. Ankstesnio posėdžio protokolų tvirtinimas (žr. protokolą)

10. Klausimų Komisijos Pirmininkui valanda

Pirmininkas. – Kitas klausimas – klausimų Komisijos Pirmininkui valanda.

Joseph Daul, PPE frakcijos vardu. – (FR) Pone Pirmininke, pone Pirmininke J. M. Barroso, net jei mano frakcija ir dauguma čia dalyvaujančiųjų daug metų dirbo Lisabonos sutarties interesais ir net jei ji įsigaliojo, – ir dabar jau galioja daugiau nei tris mėnesius, – visa tai buvo daroma tam, kad Europa turėtų politiką, vertą savo pavadinimo tarptautinėje arenoje.

Ar šiuo atžvilgiu mes einame teisingu keliu? Šį klausimą pateikiu jums, pone Pirmininke. Kaip galime užtikrinti, kad būtų išgirsti garsūs ir aiškūs 500 mln. europiečių balsai? Daug metų jie klausinėja apie tai, todėl Europai seniai laikas savo idealus ir savo vertybes patvirtinti aukščiausiu lygiu.

Galiausiai artimiausiomis savaitėmis ir mėnesiais turėtų atsirasti Lisabonos sutartyje numatyta Išorės veiksmų tarnyba, prie kurios steigimo ketina intensyviai prisidėti šis Europos Parlamentas.

Kaip biudžeto valdymo institucija, turinti tokias pačias teises, kaip ir Taryba, Europos Parlamentas bet kuriuo atveju turės bendrų sprendimų priėmimo įgaliojimus tiek atitinkamų pareigūnų tarnybos nuostatų pakeitimo, tiek finansų reguliavimo klausimais.

Pone Pirmininke, mano frakcija teikia ypatingą reikšmę reikalavimui, kad Europos išorės veiksmų tarnyba turėtų visišką politinę ir biudžetinę atsakomybę. Man būtų malonu išgirsti jūsų nuomonę šiuo klausimu.

José Manuel Barroso, Komisijos Pirmininkas. – (FR) Pone J. Dauli, kaip žinote, Europos išorės veiksmų tarnybos įsteigimas yra labai svarbi Lisabonos sutarties naujovė. Ši tarnyba vaidins svarbų vaidmenį palaikydama vyriausiąją įgaliotinę šiai atliekant užduotį užtikrinti bendros užsienio ir saugumo politikos (BUSP) nuoseklumą. Tikslas – stiprinti Europos Sąjungą suteikiant galimybę valstybėms narėms labiau įsitraukti į BUSP ir vis labiau vienyti savo šiuo metu atskiras pastangas BUSP klausimais. Todėl tai nėra klausimas, ar dislokuoti Europos galias tarpvyriausybinėje struktūroje, nes yra visiškai priešingai.

Kaip žinote, Komisija privalo sutikti su Tarybos sprendimu dėl tarnybos įsteigimo. Ketvirtadienį rengiame specialų Kolegijos posėdį šiuo klausimu. Aš esu už stiprią tarnybą, už realią Europos tarnyba, kuri bus strateginio koordinavimo priemonė ir vertinga valstybių narių ir Europos institucijų sąsaja išorės politikos srityje.

Siekdama įvykdyti savo misiją, tarnyba turi rasti savo teisėtą vietą Europos Sąjungos struktūroje, jai vadovaujant vyriausiajai įgaliotinei, kuri, kaip Komisijos Pirmininko pavaduotoja, yra visiškai atskaitinga šiam Parlamentui ir kuri yra atsakinga už kitų Europos Sąjungos išorės veiksmų aspektų koordinavimą Komisijoje.

Martin Schulz, S&D frakcijos vardu. – (DE) Pone Pirmininke, pone J. M. Barroso, euro krizę sukėlė Graikijos pateikti neteisingi skaičiai. Norėčiau jūsų paklausti, ar galite patvirtinti, kad nei jūs, nei Komisijos departamentai niekada nežinojote faktinių skaičių, kol Graikijos vyriausybė nepateikė naujausių skaičių apie savo biudžeto deficita?

Antra, ar galite patvirtinti, kad Eurostato generalinis direktorius U. Rademacher išreiškė rimtas abejones dėl duomenų, gautų iš Atėnų dar 2004 ir 2005 m.? Ką jūs padarėte, kad padėtumėte Eurostatui surinkti duomenis?

Trečia, ar tiesa, jog Eurostato auditoriai jus informavo, kad jie turi rimtų abejonių dėl Atėnų pateiktų duomenų?

José Manuel Barroso, Komisijos Pirmininkas. – Pone M. Schulzai, būtent dėl to, kad turėjome abejonių dėl Graikijos pateiktų skaičių, – pastaruosius penkerius metus Komisijos narys J. Almunia labai kompetentingai, labai nešališkai ir labai objektyviai tvarkė šią bylą, – mes ne tik keletą kartų kėlėme šį klausimą Graikijos valdžios institucijoms, bet ir faktiškai pateikėme reglamentą Taryboje, siekdami pasiūlyti suteikti Eurostatui audito įgaliojimus. Deja, valstybės narės jį atmetė. Jos Eurostatui ir Europos Komisijai nenorėjo suteikti daugiau įgaliojimų Graikijos nacionalinėms sąskaitoms visapusiškai ištirti.

Man labai malonu jums pasakyti, kad pirmasis naujosios Komisijos sprendimas buvo vėl pateikti šį reglamentą, taip pat informuoju, kad bent kai kurios šalys, balsavusios prieš šį reglamentą, man jau pasakė, kad šį kartą balsuos už didesnį skaidrumą.

Martin Schulz, S&D frakcijos vardu. – (DE) Suprantu. J. Almunia buvo kompetentingas Komisijos narys. Tačiau aš klausiau apie jūsų įsikišimą, todėl gal galėtumėte tiesiog dar kartą mums pasakyti, ką jūs pats padarėte?

Ar aš teisingai supratau jus, pone J. M. Barroso, kad kaltė dėl Graikijos krizės tenka valstybėms narėms, nes jos atsisakė vadovautis jūsų pasiūlymais? Gal galėtumėte mums pasakyti, apie kurių valstybių narių vyriausybių ir kuriuos vadovus kalbame?

José Manuel Barroso, *Komisijos Pirmininkas.* – Visų pirma, jeigu jūs klausiate apie kaltę, – aš nevartoju šio žodžio, – ji visų pirma tenka Graikijos valdžios institucijoms, kurios nesilaikė Stabilumo ir augimo pakto. Būtent dėl to turime didžiulę problemą.

Kalbant apie Komisiją reikia pasakyti, kad Komisijos narys J. Almunia, turėdamas visišką mano ir Kolegijos paramą, nepaprastai kompetentingai atliko savo darbą. Į šį Graikijos sąskaitų klausimą keletą kartų buvo atkreiptas dėmesys euro zonos susitikimuose.

Dėl valstybių narių, kurios balsavo prieš šį klausimą, sąrašo negaliu jums tiksliai iš galvos pasakyti, kurios, tačiau, pvz., žinau, kad Vokietija balsavo prieš ir taip pat būtent Vokietija man pasakė, kad šį kartą ji ketina balsuoti už.

Guy Verhofstadt, *ALDE frakcijos vardu.* – (*FR*) Pone Pirmininke, šiandien turime platų sutarimą dėl tvirto ekonomikos valdymo Europos Sąjungoje būtinybės. Tai savaime yra milžiniškas pastarųjų metų pokytis.

Praėjusį sekmadienį W. Schäuble pasakė, kad šiomis aplinkybėmis jis buvo už Europos pinigų fondą, taip pat už kitus pasiūlymus ir galimybes, pvz., už Europos skolų agentūros, euroobligacijų ir netgi Europos kreditų reitingų agentūros įsteigimą.

Pasak Komisijos atstovo spaudai, pone J. M. Barroso, šiuo metu reikalai juda greičiau. Turiu tris labai konkrečius klausimus. Pirma, ar tiesa, kad šiuo metu Komisija rengia pasiūlymą įsteigti Europos pinigų fondą? Antra, ar tiesa, kaip sako A. Merkel, – aš turiu abejonių šiuo klausimu, – kad tam reikia keisti sutartį? Trečia, ar jūs taip pat sutiktumėte, kad šis fondas galėtų būti ne kas kita, kaip pirmas žingsnis tikro Europos iždo, kurio mums reikia kartu su ekonomine ir pinigų sąjunga, link?

José Manuel Barroso, Komisijos Pirmininkas. – Visų pirma dėl pasiūlymo turėti EPF reikia pasakyti, kad idėją pasiūlė Vokietijos finansų ministras, nepateikdamas jokios išsamios informacijos apie tokią instituciją. Tačiau atrodo, kad tai galėtų būti įdomus įnašas į dabartinę diskusiją apie euro zoną. Šiaip ar taip, EPF yra ilgesnio laikotarpio pasiūlymas, dėl kurio pagrįstai gali prireikti keisti sutartį.

Šiuo metu kaip tik rengiame keletą iniciatyvų dėl ekonominės politikos koordinavimo ir šalių priežiūros stiprinimo. Šiuo etapu negalime jums pasakyti, kokia būtent bus viso to forma.

Žinoma, apskritai kalbant, kaip jūs sakėte, palaikome viską, kuo artėjama prie aktyvesnio ekonomikos valdymo, tačiau turime pamatyti tikslią informaciją ir tinkamu metu pateikti pasiūlymą.

Kita vertus, EPF klausimu nebūtų galima išspręsti skubaus Graikijos klausimo. Tai yra atskiras klausimas, kurį reikia labiau išanalizuoti ir kuris skirtas ilgesniam laikotarpiui.

Guy Verhofstadt, *ALDE frakcijos vardu.* – (*FR*) Pirmiausia norėčiau padėkoti Komisijos Pirmininkui už jo atsakymą. Sutinku su juo, kai jis sako, kad iš esmės fondu negalima iš karto išspręsti visų problemų. Todėl prašau, kad per Komisijos svarstymus būtų pateikti svarstyti įvairūs variantai.

Yra Europos pinigų fondas, kuris yra ilgesnio laikotarpio projektas; yra euroobligacijos, kurios yra kita idėja, žinoma, galinti padėti išspręsti Graikijos problemą; yra reitingo agentūra iš Pirmininko Euro grupės, kuri neabejotinai reikalinga, jeigu neketiname būti amžinai priklausomi nuo užsienio reitingų agentūrų; paskui yra Europos skolų agentūros idėja.

Tokiu atveju pageidauju, kad sujungtume visas šias idėjas, siekdami prieiti prie vienos nuoseklios idėjos, kuri, užuot kilusi vienoje ar kitoje valstybėje narėje, kiltų Komisijoje.

José Manuel Barroso, Komisijos Pirmininkas. – (FR) Nenorime skubėti būtent dėl to, kad išvengtume to, kas vyksta šiuo metu, kai kiekvienas siūlo skirtingą idėją ir kai kartais yra dvi skirtingos idėjos toje pačioje vyriausybėje. Mes norime pasirengti, todėl, kaip jau viešai pareiškė Komisijos narys O. Rehn, šiuo metu rengiame komunikatą dėl ekonominės politikos koordinavimo ir priežiūros pagal šalį stiprinimo euro zonos lygiu ir galbūt net visos Europos Sąjungos lygiu.

Būtent tai mes šiuo metu rengiame, todėl negalime kiekvieną dieną pateikti po naują pasiūlymą. Šiuo klausimu dirbame objektyviai ir atsakingai, o tokiu būdu dirbant galima pasiekti geriausius rezultatus.

Rebecca Harms, *Verts/ALE frakcijos vardu.* – (*DE*) Įvertinusi, kad šiuo metu Europos Sąjungoje nėra realios rinkos ir poreikio auginti genetiškai modifikuotas krakmolui skirtas bulves, – šiuo atveju yra galimų alternatyvų, – norėčiau jūsų paklausti, kodėl darėte tokį didelį spaudimą, kad labai trumpa ir greita tvarka pasiektumėte genetiškai modifikuotų bulvių "Amflora" patvirtinimą? Kadangi tam nėra jokio reikalo, norėčiau, kad paaiškintumėte, kodėl jūs raginote naująjį Komisijos narį, atsakingą už sveikatą, paprasčiausiai nepaisyti Pasaulio sveikatos organizacijos susirūpinimo dėl šėrimo bandymų ir kodėl nelaukėte, kol Europos maisto saugos tarnyba (EMST) pateiks naujas gaires, kurias ji parengė būtent bendrų pavojų biologinei įvairovei ir biosferai, kurį kelia GMO, vertinimui ir kodėl, *en passant*, taip pat padidinote pašarinių ir maistinių bulvių užteršimo lygį iki 0,9 proc.? Manau, kad tai būtų rizikinga strategija, kurios mūsų piliečiai išvis nelaikys priimtina.

Pirmininkas. – Aš taip pat norėčiau padėkoti savo kolegoms Parlamento nariams. Mes pastebėjome jūsų protestą. Labai jums ačiū.

José Manuel Barroso, *Komisijos Pirmininkas*. – Komisija vieningai nusprendė žengti į priekį šių GMO leidimo klausimu, remdamasi Europos teisės nuostatomis. Turime visuomeninį institutą, kurį turime gerbti, todėl turėjome pasirinkti poziciją "taip" arba "ne".

Praėjo nemažai laiko, kai jis pateikė paraišką, todėl šiam leidimui buvo taikomas intensyvus ir kruopštus Europos maisto saugos tarnybos (EMST), mūsų maisto saugumo požiūriu nepriklausomos agentūros, patikrinimas. Norėjome, kad būtų visapusiškai įvertinti visi susirūpinimą keliantys klausimai, susiję su galimu antibiotikams atsparaus geno buvimu.

Po išplėstos ir išsamios laukiančių sprendimo bylų peržiūros buvo aišku, kad nėra naujų mokslinių problemų, kurios būtų vertos tolesnių vertinimų, grindžiamų mūsų kompetentingos agentūros, nepriklausomos nuo Komisijos, nuomone.

Todėl manome, kad buvo išnagrinėti visi moksliniai klausimai.

Tiesą sakant, iš jūsų laukiau sveikinimo žodžių...

(Protestai)

...nes pareiškiau, kad Komisija ketino pasiūlyti suteikti galimybę valstybėms narėms pasirinkti, ar jos nori, ar nenori auginti GMO.

Mano manymu, tai yra protinga pozicija, žinant, kad yra didelių nesutarimų tarp mūsų valstybių narių – kai kurios yra labai už, o kai kurios yra labai prieš.

Rebecca Harms, *Verts/ALE frakcijos vardu.* – (*DE*) Pirmiausia, pone J. M. Barroso, man vis dar nebuvo atsakyta į klausimą dėl šių genetiškai modifikuotų bulvių, kurios paprasčiausiai skirtos apsirūpinti pramoniniu krakmolu, būtinybės. Yra alternatyvų, taigi, kodėl reikia rizikuoti?

Antra, yra užterštumo riba. Kodėl staiga ją pakeitėte į 0,9 proc.? Iki šiol kalbėdami apie tai kalbėjome apie aptikimo ribą, visų pirma pašarui ir maistui, nes antibiotikams atsparių bulvių atveju, mano manymu, tai būtų labai rizikingas požiūris. Jūs nieko nepasakėte apie tai.

Be to, norėčiau sužinoti, ar artimoje ateityje jūs planuojate išduoti kitus patvirtinimus, neturint EMST gairių ir rekomendacijų, pvz., importuojamiems ryžiams arba kukurūzams.

(Plojimai)

José Manuel Barroso, *Komisijos Pirmininkas.* – Matydamas jūsų frakcijos entuziazmą, – noriu pasveikinti jus su šiuo pasireiškimu, – noriu pasakyti, kad jūsų pozicija bet kokių GMO atžvilgiu tvirta. Tai aišku. Jūs

turite tokią teisę. Nesu nė kiek nusistatęs už arba prieš. Tai priklauso nuo nuomonės, kurią man pateikia EMST ekspertai. Neturiu jokios išankstinės nuomonės už arba prieš GMO.

Komisijos pozicija – toliau užsiimti šiais klausimais. Aš neįsivaizduoju Komisijos, dalyvaujančios ideologinėse diskusijose dėl kiekvieno GMO ir ką ji turėtų daryti kiekvieno iš jų atžvilgiu. Komisija renkasi poziciją, grindžiamą mums pateiktu nepriklausomu vertinimu, ne dėl to, kad GMO yra būtinas, o dėl to, kad jeigu nėra įrodymų, jog jie kelia pavojų visuomenės sveikatai ir aplinkai, manome esą įpareigoti patvirtinti juos, taip pat ir pagal įpareigojimus, kuriuos turime pagal PPO, jeigu nėra nieko, kas mums trukdytų – moksliniu požiūriu – tai daryti.

(Protestai)

Kita vertus, Europos Sąjungoje mes labai gerbiame subsidiarumo principą.

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

Ivo Strejček, ECR frakcijos vardu. – (CS) Pone Pirmininke, norėčiau jus užtikrinti, kad pateiksiu paprastesnį nei genetiškai modifikuotų organizmų klausimą. Mano nuomone, būtų teisinga ir tinkama, kad šiame Europos Parlamente būtų apsvarstytas dabartinės ekonomikos krizės klausimas, taip pat esu visiškai įsitikinęs, kad Europos Sąjungos ir valstybių narių piliečiams neabejotinai daug svarbiau yra užimtumas ir darbas, o ne genetiškai modifikuotos bulvės.

Viena vertus, šioje posėdžių salėje stovintys kalbėtojai gina didelės, centralizuotos ir stiprios vyriausybės buvimą, o kita vertus, – čia aš kalbu kaip Europos konservatorius, – mes manome, kad stiprios vyriausybės nesukuria galimybių įsidarbinti. Būtent įmonės sukuria galimybes įsidarbinti.

Noriu jums užduoti tris konkrečius klausimus: pirma, kokį savarankiškumo lygį Europos Komisija palieka atskiroms valstybėms narėms sprendžiant ekonomines problemas? Antra, ar galite pažadėti gerokai sumažinti Europos teisės aktų, kurie smarkiai sulėtina ekonomikos augimą, skaičių? Trečia, ar jūs su mumis sutinkate, kad mažesnis reguliavimas, mažesnė centralizuota kontrolė ir mažesnis suderinimas šiuo metu yra geriausias požiūris sprendžiant Europos Sąjungos ekonomikos problemas?

José Manuel Barroso, *Komisijos Pirmininkas.* – Pirmiausia mes visapusiškai atsižvelgiame į mūsų valstybių narių skirtingumą. Todėl mes labai aiškiai išreiškiame šią mintį 2020 m. ES strategijoje ir labai tiksliai sprendžiame šią problemą tokiomis priemonėmis, kaip socialinės ir ekonominės sanglaudos politika.

Faktas, kad mūsų valstybės narės nėra visos vienodos. Kartu mums reikia – kaip buvo sakyta anksčiau – tvirtesnio ekonomikos valdymo, nes nėra jokios prasmės neužtikrinti koordinavimo euro zonoje ir visoje Europos Sąjungoje. Jeigu valstybės narės savo jėgomis užsiims šiomis politikos kryptimis, jos tikrai neturės svertų diskusijoms vienodomis sąlygomis, pvz., dabar didžiulių sunkumų turime pasaulio mastu su Jungtinėmis Valstijomis arba su Kinija. Taigi, mums reikia turėti bendrą požiūrį, tačiau tada kartu turime numatyti konkrečias priemones įvairioms valstybėms narėms.

Administracinės naštos mažinimo klausimu turiu pasakyti, kad mano programoje jis buvo labai svarbus punktas. Manome, kad turėtume toliau pragmatiškai svarstyti, kada reikalingi kai kurie Europos teisės aktai, ir vengti teisės aktų, kai jų paprasčiausiai nereikia.

Lothar Bisky, *GUE/NGL frakcijos vardu.* – (*DE*) Pone J. M. Barroso, praėjusią savaitę pateikėte savo pasiūlymą dėl ekonomikos strategijos. Jame yra svarbūs tikslai. Dabar Taryba Graikijai nustatė griežto taupymo programą, dėl kurios, mano manymu, neįmanoma pasiekti šių tikslų su viena valstybe, sukuriančia 3 proc. ES bendrojo vidaus produkto. Tačiau jūs toliau atkakliai laikotės patyrusio nesėkmę Stabilumo ir augimo pakto. Kartu kelios valstybės narės reikalauja, kad būtų įsteigtas Europos pinigų fondas ar netgi pradėta valdyti ekonomiką.

Turiu tokius klausimus. Ar jūs ketinate persvarstyti savo pasiūlymą dėl 2020 m. ES strategijos, siekdami integruoti pinigų fondo ir ekonomikos valdymo idėją, kad imtumėte tolti nuo mokesčių ir atlyginimų dempingo bei vyraujančios konkurencinės ideologijos? Ar ketinate nedelsiant imtis priemonių kartu su valstybėmis narėmis, kad uždraustumėte spekuliuoti euru tiems patiems bankams, kurie ką tik buvo išgelbėti naudojant mokesčių mokėtojų pinigus?

José Manuel Barroso, *Komisijos Pirmininkas.* – Padėties Graikijoje klausimu manome, jog Graikija ėmėsi būtinų veiksmų, kad šiais metais sumažintų valstybės biudžeto deficitą. Šios priemonės rodo Graikijos vyriausybės pasiryžimą išspręsti savo struktūrines problemas.

Kartu darome viską, kas reikalinga, kad užtikrintume visos euro zonos finansinį stabilumą. Komisija aktyviai veikė kartu su euro zonai priklausančiomis valstybėmis narėmis, siekdama sukurti mechanizmą, kuriuo, esant būtinybei, Graikija galėtų pasinaudoti. Toks mechanizmas atitiktų dabartinę Lisabonos sutartį – visų pirma jos "jokio gelbėjimo" sąlygą. Į jį būtų įtrauktas griežtas sąlyginumas.

Komisija pasirengusi pasiūlyti Europos koordinuotos pagalbos sistemą, kuriai būtų reikalinga euro zonai priklausančių valstybių narių parama. Būtent tai galiu pasakyti jums apie Graikiją ir apie mūsų reakciją dėl euro zonos stabilumo.

Kalbant apie pasiūlymus dėl 2020 m. ES strategijos reikia pasakyti, kad nematome jokios būtinybės juos keisti. Mes pateikėme šiuos pasiūlymus. Dabar juos ketina svarstyti Europos Vadovų Taryba ir Parlamentas, o mes tikimės, kad šios diskusijos bus labai rezultatyvios.

Lothar Bisky, *GUE/NGL frakcijos vardu.* – (*DE*) Nesu visiškai patenkintas. Problema ta, kad mokesčių mokėtojų pinigai naudojami spekuliuoti prieš Graikijos valstybę. Dalis šių mokesčių mokėtojų pinigų skiriama iš Vokietijos bankų, o juos skolina taip pat Vokietijos bankai. Tačiau nors mums ne kartą buvo sakoma, kad bus imamasi tam tikrų priemonių, iš tikrųjų niekas nevyksta. Todėl esu gana nusivylęs, kad buvo taip mažai padaryta siekiant tiesiog uždrausti ES tam tikrus dalykus, kad visiems laikams būtų sustabdyta tokia spekuliacija ir mums būtų sudarytos sąlygos sutelkti dėmesį į augimą ir užimtumą.

José Manuel Barroso, Komisijos Pirmininkas. – Dėl spekuliacijos be užuolankų sakykime, kad dabartinės problemos Graikijoje kilo ne dėl spekuliacijos. Jos daugiausia kilo dėl išlaidavimo ir Europos sistemos pagal Stabilumo ir augimo paktą nesilaikymo, būtent per didelės skolos, tačiau vėliau gali būti, kad spekuliuotojai bandys veikti prieš šios šalies valstybės skolą.

Be to, tai parodo esminių reformų išvestinių finansinių priemonių rinkoje svarbą ir jau atliekamų Komisijos veiksmų aktualumą. 2009 m. spalio 20 d. Komisija pradėjo veiksmingų ir patikimų išvestinių finansinių priemonių rinkų užtikrinimo veiksmų programą. Pasiūlymais dėl teisės aktų, kuriuos Komisijos narys M. Barnier pateiks iki vasaros, taip pat pasiūlymais dėl teisės aktų, kuriuos Komisijos narys M. Barnier pateiks iki metų pabaigos, bus padidintas rinkos skaidrumas ir apribota rizika.

Be šios sisteminės reakcijos, reikia iš naujo *ad hoc* apsvarstyti kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandorių, susijusių su valstybės skola, klausimą ir, atsižvelgiant į tai, atkreipti ypatingą dėmesį į "neapsaugotos" praktikos problemą. Nepateisinama rizikuojant stengtis laimėti draudimą ir stengtis laimėti nematomas intervencijas tiktai spekuliaciniu pagrindu. Artimiausiu metu turime įgyvendinti būtiną koordinavimą, siekdami užtikrinti, kad valstybės narės veiktų koordinuotai, tačiau daugiausia dėl neapsaugotos praktikos. Atsižvelgdama į tai, Komisija atidžiai išnagrinės, ar aktualus grynai spekuliacinio valstybės skolos kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandorių pardavimo uždraudimas.

Kartu sieksime tarptautinio koordinavimo. Kadangi šios rinkos neaiškios, ketiname pateikti šį klausimą G20, taip pat turime iškelti kai kuriuos šiuos klausimus palaikydami savo dvišalius ryšius, ypač su Jungtinėmis Valstijomis.

Niki Tzavela, *EFD frakcijos vardu.* – (*EL*) Pone Pirmininke, kokia aš laminga, kad numatėte mano klausimą. Visų pirma norėčiau, kaip Graikijai atstovaujanti Parlamento narė jums pasakyti, kad Graikija tai padarys. Išbandymo laikais, kuriuos šiuo metui išgyvename ir už kuriuos esame atsakingi, tai yra puikus Graikijos atsparumo ir drausmingumo patikrinimas.

Mane džiugino tai, kad jūs paminėjote G20 kaip grupę, kuriai iškelsite apsikeitimo sandorių klausimą. Be savo pačios klaidų, Graikija labai nukentėjo nuo spekuliacijos rinkoje.

Ar ketinate – norėčiau, kad iškeltumėte šį klausimą G20 aukščiausiojo lygio susitikime, – pasiūlyti iniciatyvas įgyvendinti aiškias taisykles, reglamentuojančias atvirą, neapsaugotą pardavimą ir kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandorius?

José Manuel Barroso, *Komisijos Pirmininkas*. – Kaip anksčiau sakiau, pagrindinė problema, susijusi su Graikija, – tai svarbu pasakyti, – kyla dėl per didelės skolos. Tiesa, kad galbūt šiuo atveju buvo ir spekuliacinių išpuolių, tačiau taip yra dėl to, kad šiuo atveju spekuliantai matė tokią galimybę.

Dabar turime palaikyti Graikiją, nes dabar Graikija paskelbė labai svarbias priemones. Visiškai pritariame šioms priemonėms. Kartu mums reikia įsigilinti į platesnio pobūdžio klausimą. Jau sakiau, kad atidžiai išnagrinėsime, ar aktualus grynai spekuliacinio valstybės skolos kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandorių pardavimo uždraudimas. Institucijų savitarpio santykių skaidrumo reguliavimo klausimas – ypač

dėl galimybių pasinaudoti informacija apie šiuos praktikos pavyzdžius – taip pat turėtų būti keliamas G20 aukščiausiojo lygio susitikimuose ir kituose forumuose bei dvišaliu pagrindu.

Praėjusį penktadienį Briuselyje Komisijos narys M. Barnier suorganizavo susitikimą su nacionalinėmis reguliavimo institucijomis būtent kad būtų išsiaiškinta, ką žinome apie kai kuriuos šiuos spekuliantus valstybių skolomis. Mums reikia toliau išsamiai analizuoti kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandorių rinkas, kad galėtume geriau nustatyti, kaip šios rinkos veikia ir ar jose netaikoma abejotina praktika. Jeigu reikės, Komisija taip pat panaudos savo konkurencijos įgaliojimus šiuo klausimu.

Niki Tzavela, *EFD frakcijos vardu.* – (*EL*) Pone Pirmininke, ar yra viso to, t. y. kovos su spekuliacija mechanizmo, tvarkaraštis? Pasakykite mums, ar yra koks nors tvarkaraštis, kad mums nusprendus skolintis tarptautinėje rinkoje žinočiau, jog turėsime tam tikrą paramą iš šio mechanizmo.

José Manuel Barroso, Komisijos Pirmininkas. – Jau kalbėjau apie tai, tačiau galiu tai pakartoti.

Iki vasaros Komisijos narys M. Barnier pateiks tam tikrus pasiūlymus dėl teisės aktų dėl direktyvos dėl išvestinių finansinių priemonių, taip pat iki metų pabaigos pateiks teisės akto pasiūlymą dėl direktyvos dėl piktnaudžiavimo rinka. Manome, kad šiais pasiūlymais bus padidintas rinkos skaidrumas ir apriboti rizikos veiksniai.

Ketiname pateikti kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandorių klausimą birželio mėn. vyksiančiame G20 aukščiausiojo lygio susitikime.

Daniël van der Stoep (NI). – (*NL*) Pone Pirmininke, Pirmininke J. M. Barroso, atvirumas ir skaidrumas yra pagrindinės bet kurios save gerbiančios demokratijos vertybės. Jeigu piliečiai neturi priemonių administratorių išlaidoms kontroliuoti, dėl to gali susiformuoti gobšumo ir siekimo praturtėti aplinka. Praėjusiais metais tokį pavyzdį matėme Jungtinėje Karalystėje. Kaip teigiama Nyderlandų spaudos pranešimuose, Pirmininkas J. M. Barroso už 2009 m. deklaravo 7 30 000 EUR sumą. Tai ne tik absurdiškai didžiulė suma, bet ir kita puiki išradingumo apraiška – sugebėjimas deklaruoti po 2 000 EUR kasdien. Lenkiuosi Pirmininkui J. M. Barroso.

Kalbant apie daug rimtesnę pastabą reikia pasakyti, kad šių deklaracijų demokratinė kontrolė, žinoma, yra apgailėtina. Savo patvirtinimo antspaudą gali uždėti vienas vidaus auditas ir keletas iš anksto patvirtintų asmenų. Primygtinai reikalauju, kad Komisija ir visų pirma Pirmininkas J. M. Barroso atsisakytų šio tylėjimo sąmokslo ir atvirai bei skaidriai paskelbtų savo deklaracijas internete, kad jas galėtų matyti visi Europos piliečiai. Būčiau dėkingas už jūsų atsakymą šiuo klausimu.

José Manuel Barroso, Komisijos Pirmininkas. – Mane šiek tiek nustebino tokia pastaba.

Tiesą sakant, vadinamosios reprezentacinės išlaidos – išlaidos, patiriamos tarnaujant Europos Sąjungai, būtent mano ir kitų Komisijos narių kelionėms.

Tiesą sakant, jeigu palygintumėte šias sumas su tomis sumomis, kurias išleidžia valstybių ar vyriausybių vadovai, nustatytumėte, kad šios sumos palyginti labai mažos.

Kolegijos biudžetą kasmet nustato biudžeto valdymo institucija. Jūs esate jos dalis, o šis biudžetas penkerius metus lieka toks pat – tik pritaikytas infliacijai.

Dėl šių išlaidų manome, kad jos yra pagrįstos ir proporcingos visuomenės gerovei, dėl kurios Komisija bando tarnauti. Žinoma, mes naudojamės visišku skaidrumu. Biudžeto valdymo institucijai ir Audito Rūmams suteikiame visą informaciją, kurios jie iš mūsų prašo.

Daniël van der Stoep (NI). – (NL) Pirmininkas J. M. Barroso tvirtina, kad Parlamentas turi galimybę susipažinti su deklaracijomis, tačiau tai, žinoma, yra nesąmonė. Šiuo atveju viskas vyksta slapta; viskas yra slepiama. Jeigu Pirmininkas J. M. Barroso nori būti atskaitingas, jis tiesiog paskelbs šias pajamas, o jeigu jis nenori to daryti, turėtų tiesiog būti sąžiningas ir tai pasakyti. Pirmininke J. M. Barroso, jeigu jūs tiesiog laikotės visų šių taisyklių, negaliu suprasti, kodėl nepaskelbiate savo pajamų internete, jei nebijote, kaip reaguos visuomenė. Tiesiog paskelbkite jas viešai.

José Manuel Barroso, Komisijos Pirmininkas. – Teisinėje sistemoje mes gerbiame teisinės valstybės principą, todėl analizuoti žmonių ketinimus yra bent jau nesąžininga. Negalite man arba Komisijai priskirti kokių nors ketinimų, slypinčių už teisinės valstybės principo laikymosi. Dar kartą sakau, jog manau, kad turime Europos Komisijos – arba bet kurios kitos viešosios institucijos – įsipareigojimus dėl teisinės valstybės skirti nuo pasidavimo demagogiškiems išpuoliams prieš Europos institucijas.

Europos Komisija, Europos Parlamentas ir Europos institucijos skaidrumo požiūriu iš esmės turi aukščiausius standartus. Taigi, nesutinku su šia patogia kritika, kuri yra populistinė ir demagogiška.

Pirmininkas. – Užbaigėme pirmą klausimų, t. y. laisvų klausimų įvairiomis temomis, raundą. Dabar daugiausia dėmesio skirsime naujos sutarties įgyvendinimo ir pagrindinių teisių klausimui.

Alf Svensson (PPE). – (*SV*) Pone Pirmininke, tikiuosi, jog nenukrypstu nuo klausimų, kurie turi būti dabar užduodami. Esu visiškai įsitikinęs, jog mes, J. M. Barroso ir aš, sutariame, kad pilietinės laisvės ir žmogaus teisės yra svarbiausias dalykas ES ir ES palaikant ryšius su kitomis šalimis. Faktas, kad ES teikia pagalbą Eritrėjai, todėl 2009–2013 m. biudžete Eritrėjai numatyta 122 mln. EUR suma.

Nereikalauju, kad Komisijos Pirmininkas žinotų, kam bus naudojamos šios lėšos, tačiau būtų verta išgirsti J. M. Barroso požiūrį į Eritrėjos padėtį. Labai dažnai, kai kalbama apie totalitarinio režimo valdomas šalis, apie Eritrėją neužsimenama, tačiau minimos kitos šalys. Todėl būtų naudinga visų pirma išgirsti J. M. Barroso nuomonę apie Eritrėjos padėtį.

José Manuel Barroso, *Komisijos Pirmininkas.* – Dėkoju jums už pripažinimą, kad Komisija gina pagrindines teises. Žinoma, jas giname ne tik Europos Sąjungoje, bet ir savo išorės santykiuose.

Tai nereiškia, kad galime turėti santykius tik su šalimis, kurios gerbia pagrindines teises. Deja, pasaulyje yra daug šalių, kurios negerbia pagrindinių teisių, tačiau mes privalome palaikyti santykius su šiomis šalimis.

Eritrėjos atvejis kelia susirūpinimą pagarbos žmogaus teisėms šioje šalyje požiūriu, taip pat dėl itin sunkios padėties, kurioje yra atsidūrusi valstybė. Kai kurių komentatorių teigimu, ją galima laikyti patyrusia nesėkmę valstybe – valstybe, kurioje dėl civilinio konflikto ir plačiai paplitusio smurto teisinės valstybės principas neveikia. Šioje šalyje yra daug sričių, kuriose net valdžios institucijos negali įgyvendinti teisėtos demokratinės valdžios.

Tiesą sakant, mes labai atidžiai sekame padėtį visose šalyse, kuriose gali kilti žmogaus teisių problema.

Artur Zasada (PPE). – (*PL*) Atsižvelgdamas į šiandienines diskusijas norėčiau atkreipti dėmesį į Europos oro uostuose naudojamų skaitytuvų klausimą.

Viena akivaizdžiausių Europos politikos paskirčių – ginti Europos Sąjungos piliečių gyvybę, sveikatą ir pagrindines laisves. Todėl neturi atsitikti taip, kad mainais į iliuzinį saugumo jausmą taip lengvai atsisakytume Bendrijos gyventojų pagarbos orumui, teisės į privatumą ir asmens duomenų apsaugos.

Man susidaro įspūdis, kad su skaitytuvais susijusi situacija yra labai panaši į situaciją, buvusią per kiaulių gripo epidemiją. Spaudimo paveikti, didžiules sumas investavome į vakcinas, nors, kaip dabar žinome, tai daryti buvo neprotinga ir nepateisinama. Mano nuomone, skaitytuvai yra tartum gana neveiksmingi vaistai, kuriems bandoma rasti tinkamą ligą.

Pirmininke J. M. Barroso, norėčiau aiškiai išgirsti, kokia jūsų nuomonė šiuo klausimu. Ar esate už skaitytuvus, ar prieš juos?

José Manuel Barroso, *Komisijos Pirmininkas.* – Būsiu už juos, jeigu valstybės narės pritars, nes manau, kad būtų įmanoma suderinti mūsų oro uostų saugumą ir saugumo taisykles.

Dabar pasitaiko, kad kai kurios mūsų valstybės narės įdiegia kūno skaitytuvus savo oro uostuose. Tačiau kitos – ne. Kaip žinote, prieš kažkiek laiko Komisija pateikė pasiūlymą dėl kūno skaitytuvų, kuris buvo atmestas.

Tai, žinoma, kelia tam tikrą susirūpinimą, tačiau turėtume pabandyti rasti, jei įmanoma, suderintą poziciją dėl bet kokio apsaugos įrenginio panaudojimo Europos oro uostuose.

Jei to nepadarysime, turėsime tam tikrą diskriminaciją vertinant mūsų oro uostų saugumą.

Derek Vaughan (S&D). – Sutartyje atsižvelgiama į visos Europos vietos valdžios institucijas ir regionus, todėl tai bus svarbus veiksnys, kai pradėsite diskusijas, pvz., dėl sanglaudos politikos ateities. Noriu žinoti, ar galėtumėte mums garantuoti, jog pradėję šias diskusijas, – pvz., dėl Penktosios sanglaudos ataskaitos, – šias diskusijas dėl sanglaudos politikos ateities rengsite su vietos valdžios institucijomis ir regionais, taip pat, žinoma, su šiuo Parlamentu?

José Manuel Barroso, *Komisijos Pirmininkas.* – Tai nėra pagrindinių teisių klausimas, tačiau mes, žinoma, apsvarstysime šiuos klausimus su vietos ir regioninėmis valdžios institucijomis.

Jūs žinote, kokia mums svarbi socialinė ir ekonominė bei teritorinė sanglauda. Be to, dabar ji Lisabonos sutartimi pripažįstama vienu iš Europos Sąjungos tikslų. Naujoje 2020 m. strategijoje, kurią pateikiau prieš kažkiek laiko, mes aiškiai leidome suprasti, kad sanglauda liks svarbiausia mūsų pasiūlymų ypatybe, taip pat norime, kad į sanglaudą visą laiką būtų atsižvelgiama būsimose politinėse nuostatose. Tai yra mūsų dialogo su regioninėmis ir politinėmis institucijomis dalis.

Be to, minėjau, kad būtina įvertinti Regionų komiteto nuomonę, pvz., dokumente, kurį ką tik jums minėjau.

Catherine Stihler (S&D). – Norėčiau užduoti klausimą apie atvejį, susijusį su pagrindinėmis teisėmis. Neseniai lankiausi Cairneyhill pradinėje mokykloje, esančioje netoli Škotijos Dunfermlino miesto, kurioje į mane kreipėsi berniukas vardu Douglas, norėjęs užduoti klausimą apie Eritrėjos mergaitės, Rimos Andmariam, atvejį. Tai susiję su tuo, ką pirmasis kalbėtojas kalbėjo apie Eritrėją.

Rimos šeima buvo persekiojama ir išžudyta Eritrėjoje už tai, kad jos nariai buvo krikščionys. Krikščionių persekiojimas Eritrėjoje yra klausimas, su kuriuo, kiek žinau, esate susipažinęs. Rimai pavyko pabėgti į Italiją, o po to į Škotijos Glazgo miestą, kuriame Alison ir Robert Swinfin ją priėmė, ja rūpinosi ir ją prižiūrėjo kaip savo dukterį.

Dabar Rimai 17 metų. Jai gresia deportacija atgal į Italiją, kurioje ji pirmiausia prašė prieglobsčio, todėl darome viską, ką galime, kad iškeltume klausimą dėl Rimos atvejo, bandydami kreiptis į visus tuos asmenis, kurie galėtų jai padėti. Ji privalo likti mylinčių Alison ir Roberto globoje.

Klausimą dėl jos atvejo kelia visos Škotijos pilietinė visuomenė, žmogaus teisių organizacijos ir bažnyčios. Vakar jis net buvo paminėtas Škotijos radijo laidoje "Mintis šiai dienai". Ką Komisija gali padaryti, kad apgintų pagrindines Rimos teises?

José Manuel Barroso, Komisijos Pirmininkas. – Apgailestauju, tačiau nežinau apie šį konkretų atvejį Škotijoje.

Norėčiau išreikšti bendrą mintį. Šiose politinėse diskusijose negalite tikėtis, kad Komisijos Pirmininkas, net jei jis būtų santykinai įtemptai dirbantis asmuo, žinos apie visus atvejus – kurie yra nepaprastai jautrūs ir nepaprastai rimti, – kurių pasitaiko Europoje.

Žinoma, galiu jus užtikrinti, kad mes rūpinamės bet kuriuo asmeniu ir išreiškiame solidarumą su bet kuriuo asmeniu, suvokiančiu, kad pažeidžiamos jo teisės, tačiau šiuo konkrečiu atveju šiuo momentu neturiu pakankamai informacijos. Tačiau būsiu ypač patenkintas, jeigu į klausimą, kurį ką tik pateikėte, galėsiu atsakyti raštiškai.

Sonia Alfano (ALDE). – (*IT*) Pone Pirmininke, ponios ir ponai, kalbu Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcijos, t. y. savo frakcijos, vardu. Kovo 5 d. Italijos Respublikos Prezidentas G. Napolitano pasirašė aiškinamąjį įstatyminį potvarkį, taip pat žinomą kaip "taupymo sąrašo" įstatyminis potvarkis.

Tiesą sakant, šiuo potvarkiu prasidėjus rinkimų kampanijai leidžiama keisti žaidimo taisykles. Kvirinaro rūmų interneto svetainėje pats G. Napolitano tvirtina, kad, jo nuomone, priešingai nei potvarkio projektas, kurį ketvirtadienį vakare vykusiame įtemptame posėdyje jam pasiūlė vyriausybė, vėliau vidaus reikalų ministro ir ministro pirmininko vėliau parengtas tekstas neturi akivaizdžių nekonstitucinių trūkumų.

Italijos Konstitucijos 87 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad Italijos Respublikos Prezidentas skelbia įstatymus ir leidžia įstatymo galią turinčius dekretus bei reglamentus. Respublikos Prezidentas visiškai negali dalyvauti rengiant procedūras ir įstatymo galią turinčius dekretus. Respublikos Prezidento pirmtakas C. A. Ciampi mano, kad tai būtų neįprastas mūsų demokratinės sistemos iškraipymas. Aišku, kad vyriausybė daro tai, kas draudžiama pagal Konstituciją. Tuo potvarkiu, pone Pirmininke, buvo pakeistos rinkimų kovos, kuri jau prasidėjo, žaidimo taisyklės, pagal kurias tiems, kurie pažeidė įstatymą, leidžiama kandidatuoti, vėl juos pripažinus, rinkimų kovoje.

Noriu sužinoti, kodėl Parlamentas visada yra pasirengęs pasipriešinti šalims, kurios pažeidžia įstatymus, tačiau nepripažįsta, kad tarp 27 valstybių narių yra šalis, kuris pažeidžia įstatymus.

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoja)

José Manuel Barroso, *Komisijos Pirmininkas.* – (*FR*) Ponia S. Alfano, dar kartą prašau – neprašykite manęs svarstyti vidaus politikos klausimų. Komisija atsako už pagrindines teises, kai Europos institucijos arba valstybės narės įgyvendina Europos teisę.

Atrodytų, kad jūsų minėtu atveju tai nėra Europos Sąjungos teisės akto, apie kurį kalbama, taikymas. Kiek supratau iš jūsų kalbos, tai yra tipinė problema, susijusi su vidaus politine diskusija, galbūt turinčia aspektą, susijusį su teise arba teisine valstybe, tačiau ne Europos Komisijos reikalas kištis į įvairių politinių jėgų arba politinių veikėjų konfliktus kiekvienoje mūsų valstybėje narėje.

Ulrike Lunacek (Verts/ALE). – (*DE*) Pone Pirmininke, pone J. M. Barroso, Pagrindinių teisių chartija kol kas yra vienintelis tarptautinis dokumentas, kuriuo draudžiama diskriminacija dėl seksualinės orientacijos. Kitų pasaulio dalių gyventojai netgi didžiuojasi tuo, kad Europa tai pasiekė, ir norėtų to paties.

ES turime problemą, susijusią su tuo, kad trys valstybės, būtent Jungtinė Karalystė, Lenkija ir Čekija, Pagrindinių teisių chartijos nelaiko Europos teisėkūros sistemos dalimi. Man būtų labai įdomu sužinoti, ką daro Komisija – ką ketinate daryti jūs – siekdama užtikrinti, kad būtų gerbiamos pagrindinės lesbiečių, gėjų, biseksualų ir transseksualų teisės visose ES dalyse, aiškiai leidžiant suprasti, kad homofobija ir diskriminacija dėl seksualinės orientacijos jau nebepriimtina ne tik užimtumo srityje, kurioje, žinoma, jau turime direktyvą, bet ir visose srityse, ir kad žmonės galėtų be baimės gyventi ir rinktis savo seksualinę orientaciją.

José Manuel Barroso, *Komisijos Pirmininkas.* – Šiuo atveju yra du klausimai. Nežinau, ar sugebėsiu atsakyti į juos per vieną minutę.

Visų pirma, kalbant apie diskriminaciją dėl seksualinės orientacijos, jūs žinote, kad Komisija pasiūlė direktyvą prieš bet kokios formos diskriminaciją, įskaitant grindžiamą seksualine orientacija ne užimtumo srityse. Esame įsipareigoję užtikrinti, kad Europos teisės aktuose ir valstybių narių įgyvendinimo priemonėse būtų visapusiškai atsižvelgiama į diskriminacijos dėl seksualinės orientacijos draudimą. Šie nediskriminavimo principai, kaip žinote ir kaip buvo sakyta, įtvirtinti Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje.

Lenkijos ir Jungtinės Karalystės klausimu protokole išaiškinamas chartijos taikymas Lenkijos ir Jungtinės Karalystės įstatymams ir iniciatyvinei veiklai, taip pat galimybės šiose valstybėse narėse ją ginti teisme.

Visų pirma jame tvirtinama, kad Chartija neišplečia ES Teisingumo Teismo ar jokio kito Lenkijos arba Jungtinės Karalystės teismo kompetencijos nustatyti, kad šių valstybių narių įstatymai ir kiti teisės aktai arba iniciatyvinės nuostatos, praktika ar veiksmai yra nesuderinami su pagrindinėmis teisėmis, laisvėmis ir principais, kuriuos ji iš naujo patvirtina.

Taigi, dar turime sužinoti, kaip Europos Teisingumo Teismas išaiškins šių dviejų valstybių narių protokolą.

Ashley Fox (ECR). – Pirmininke J. M. Barroso, daugelis viso pasaulio šalių galiausiai savo konstitucijose suformulavo teisų bilius. Gana mažai jų užtikrina tikrą savo piliečių apsaugą. Ar sutinkate, kad veikiau svarbu ne teisių apsaugos struktūra, o tai, kaip apsauga taikoma praktikoje?

Po trijų mėnesių Jungtinėje Karalystėje bus visuotiniai rinkimai. Jeigu bus išrinkta Konservatorių partija, ji panaikins Žmogaus teisių aktą ir pakeis jį savo teisių biliu. Tai reikštų, kad Europos žmogaus teisių konvencija nebebūtų tiesiogiai taikoma ES vidaus teisėje.

(Šūksnis iš salės: "Jūs negalite to daryti!"

Pirmininke J. M. Barroso, gal paaiškinsite, kiek ES planuose, kuriuose numatoma pasirašyti Europos žmogaus teisių konvenciją, bus atsižvelgiama į skirtingas valstybių narių pozicijas?

Mano partija taip pat siekia, kad būtų pakeista sutartis siekiant užtikrinti, kad Pagrindinių teisių chartija neturėtų poveikio JK. Kai jūs užtikrinsite, kad ES nesikištų į JK teisę atsisakyti dalyvauti tose struktūrose, kuriose mes nenorime dalyvauti?

José Manuel Barroso, *Komisijos Pirmininkas.* – Į šį klausimą iš dalies jau atsakiau, atsakydamas į ankstesnį klausimą.

Jungtinė Karalystė ir kitos šalys turi protokolą dėl Pagrindinių teisių chartijos. Jos turi tokią teisę. Dėl to buvo tariamasi, taip pat turime tarpvyriausybinę sutartį, kurioje tai pripažįstama.

Žinoma, kita vertus, labiau norėčiau, kad Pagrindinių teisių chartiją patvirtintų visos valstybės narės, nes manau, jog ši chartija yra pagrindinis orientyras visoms Europos Sąjungos politikos kryptims.

Šiuo metu taip pat esame pasirengę prisijungti prie Europos žmogaus teisių konvencijos. Taip bus užbaigta Europos Sąjungos pagrindinių teisių apsaugos sistema.

Žinoma, labai gerbiu Jungtinę Karalystę kaip demokratinę ir teisinę valstybę. Tiesą sakant, tai yra viena iš šalių, kuri daugelį šimtmečių daugiausia prisidėjo prie demokratijos. Todėl man iš tikrųjų labai gaila, kad Jungtinė Karalystė nenori būti kartu su savo partneriais priešakinėse pozicijose, kad žmogaus teises turėtume ne tik nacionaliniu lygiu, bet ir kaip Europos projektą.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (*PT*) Pone Pirmininke, pone Komisijos Pirmininke, moterų teisės ir teisė gyventi oriai yra pagrindinės žmogaus teisės, kurias Europos Sąjunga turi propaguoti.

Dėl šios priežasties ir atsižvelgiant į nelygybę, kuri išlieka ir netgi didėja, įskaitant vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumą, skurdą ir neužtikrintą užimtumą, – visas problemas, kurios daugiausia turi poveikį moterims, – nepakanka paskelbti Moterų teisių chartiją, kuri iš esmės yra neaiški ir netiksli ir prieš kurios paskelbimą nebuvo jokios diskusijos su moterų organizacijomis arba pačiu Parlamentu.

Todėl klausiu, ar Europos Komisija yra pasirengusi suteikti prioritetą tokiems klausimams apie moterų teisių apsaugą, pasinaudodama konkrečiomis priemonėmis, ypač naujos lygybės strategijos, kurią rengia pats Parlamentas – pranešimo, į kurį, tikiuosi, bus atsižvelgta, – plėtojimu.

José Manuel Barroso, *Komisijos Pirmininkas.* – (*PT*) Praėjusį penktadienį kartu su Komisijos nare V. Reding pristačiau Moterų teisių chartiją, kuria dar kartą patvirtinimas Komisijos pasišventimas lyčių lygybei, taip pat dar kartą patvirtinamas mūsų noras dirbti ir daryti pažangą šioje srityje.

Rugsėjo mėn. po chartijos, kurią dabar paskelbėme, bus parengta nauja lyčių lygybės strategija. Taip mums bus suteikta bendra ir sąžininga visa apimanti sistema Komisijos veiklai, susijusiai su pažanga vyrų ir moterų lygybės klausimais tose srityse, kurias ką tik minėjo mano kolegė Parlamento narė, pradedant užimtumu ir baigiant kitais būdais, kuriais svarbu užtikrinti ir garantuoti tokią lygybę.

Chartija neatsirado iš niekur. Ši chartija pasirodė minint 15-ąsias Pekino veiksmų platformos metines, o atėjo į galvą po daugelio pasitarimų, visų pirma vykusių su šio Parlamento narių grupe, skirta moterų reikalams. Iš esmės planuoju kitą tokį susitikimą surengti rytoj iš ryto. Kiekvienais metais įvyksta bent vienas mano susitikimas su Parlamento nariais, kuriems tai yra vienas iš svarbiausių jų prioritetų.

John Bufton (EFD). – Pirmininke J. M. Barroso, klausimas, kurį norėčiau šiandien užduoti, susijęs su Graikijos finansine padėtimi. Pirmą kartą Lisabonos sutarties 121 straipsniu naudojamasi siekiant priversti šioje šalyje vykdyti struktūrines reformas. Gerieji Graikijos gyventojai dabar jaučiasi esą patekę į padėtį be išeities, nes darosi labai akivaizdu, kad jūs rengiate pasirodymą šioje šalyje, o ne jų išrinkta vyriausybė.

Ar tai reiškia, kad dabar, kai pasiuntėte savo pareigūnus sureguliuoti Graikijos finansinės padėties, į jus galima kreiptis ne tik kaip į Komisijos Pirmininką, bet ir kaip į Graikijos valdytoją? Ar turite planą B, jeigu priemonės, kurias jūsų pareigūnai pasiūlė, Graikijoje neveiks? Jei taip, ar Graikija turės palikti euro zoną? Galiausiai, ar planuojate pasiųsti savo pareigūnus į kitas šalis, patiriančias finansinių sunkumų, pvz., Portugaliją, Ispaniją ir Italiją?

Pirmininkas. – Pone J. Buftonai, mūsų tema yra naujos sutarties įgyvendinimas ir pagarba žmogaus teisėms, todėl prašyčiau laikytis šios temos.

Pirmininke J. M. Barroso, ar esate pasirenges atsakyti?

José Manuel Barroso, *Komisijos Pirmininkas.* – Pone Pirmininke, aš visada bandau būti pasirengęs šio Parlamento narių pageidavimams.

Jūsų klausimas, garbusis Parlamento nary, kyla iš neteisingos prielaidos, būtent kad Graikija turi tam tikrų problemų dėl to, jog yra euro zonoje. Tiesą sakant, yra šalių, esančių už euro zonos ribų, kurios turi panašių problemų – kai kuriais atvejais dar svarbesnių problemų – tiek Europos Sąjungoje, tiek už Europos Sąjungos ribų. Norėčiau jums priminti, pvz., sunkią padėtį Islandijoje, kuri dabar prašo leisti įstoti į Europos Sąjungą būtent dėl to, kad tikisi vieną dieną taip pat įsivesti eurą.

Taigi, iš esmės neabejotina klaida manyti, kad Graikijos problemos yra Graikijos priklausymo euro zonai rezultatas. Dabar Graikija susiduria su sunkumais būtent dėl to, kad nesilaikė Stabilumo ir augimo pakto taisyklių. Žinoma, ji dabar privalės sumokėti tam tikras sunkaus sureguliavimo, kurį turi įvykdyti, išlaidas.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Pone J. M. Barroso, norėčiau užduoti klausimą, susijusį su duomenų saugojimo problema, nes šio mėnesio pradžioje Vokietijos Federalinis Konstitucinis Teismas paskelbė negaliojančiu visų telekomunikacinių duomenų saugojimą. Toliau ginčijamasi, kiek neribotas ir nekontroliuojamas duomenų saugojimas arba galimybė pasinaudoti šiais duomenimis yra suderinama su pagrindinėmis teisėmis. Čia Parlamente mes pasakėme aiškų "ne" SWIFT susitarimui. Mano nuomone, tikriausiai taip pat turi būti įvertinta ES direktyva dėl duomenų saugojimo, atsižvelgiant į pagrindinių teisių sąrašą, įtrauktą į Lisabonos sutartį. Ar jūs – arba Komisija – ketinate atlikti kokį persvarstymą šiuo klausimu, siekdami išsiaiškinti, kaip pagrindinių teisių sąrašas susijęs su duomenų saugojimu?

José Manuel Barroso, *Komisijos Pirmininkas*. – Asmens duomenų apsauga yra pagrindinė teisė, aiškiai pripažįstama Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 8 straipsniu.

Dėl Lisabonos sutarties dabar galime sukurti visa apimančią ir nuoseklią asmens duomenų apsaugos sistemą. Būtina apsaugoti mūsų piliečių privatumą, užtikrinti bendrą požiūrį į visą duomenų tvarkymo veiklą Europos Sąjungoje, todėl Parlamentas neabejotinai visapusiškai dalyvaus dabartinės teisinės sistemos reformoje, nes bendro sprendimo procedūra taip pat taikoma buvusioms trečiojo ramsčio sritims.

Be to, privalome užtikrinti, kad pagrindinės Europos piliečių teisės toliau būtų saugomos, kai asmens duomenys patenka už Europos Sąjungos ribų. Šiuo atveju galėtų būti svarbus Europos Sąjungos ir Jungtinių Valstijų susitarimas dėl asmens duomenų apsaugos, todėl mes dirbame šia kryptimi.

Šiuo metu dalyvaujame konsultacijose, kad užtikrintume skaidrumą ir surinktume suinteresuotųjų subjektų ir piliečių nuomones.

Komisija planuoja pateikti rekomendacijos, kuria būtų leista pradėti derybas su Jungtinėmis Valstijomis, projektą.

Sarah Ludford (ALDE). – Per pastarąjį dešimtmetį tarptautinį bendradarbiavimą kovos su terorizmu klausimais apsunkino problemos, susijusios su žmogaus teisėmis, įskaitant tas, kurių pasitaiko JAV administracijos praktikoje.

Tikėjomės išspręsti šį klausimą su B. Obamos administracija. Deja, sužinojome, kad neteisingi kariniai teismai ir neapibrėžti sulaikymai be teisminio bylos nagrinėjimo bus toliau vykdomi net uždarius Gvantanamą.

Dėl šių nukrypimų nuo tarptautinių ir vidaus teisės normų transatlantiniai keitimosi duomenimis projektai tampa net problemiškesni negu būtų priešingu atveju.

Kokius protestus Komisija pareiškia JAV administracijai, kad būtų laikomasi teisingo teisminio bylų nagrinėjimo, ir ar įspėja, kad dėl jų neužtikrinimo pablogės bendradarbiavimas? Tikiuosi, kad šiais laikais, priešingai nei praeityje, nėra pavojaus, kad ES arba jos valstybės narės galėtų slapta bendradarbiauti darant didelius pagrindinių teisių pažeidimus kovoje su terorizmu.

José Manuel Barroso, Komisijos Pirmininkas. – Didžiuojuosi Europos Sąjunga, kad ji, kiek prisimenu, buvo pirmoji valstybė, iškėlusi būtinybės laikytis pagrindinių teisių ir teisinės valstybės principų klausimą Jungtinių Valstijų Prezidentui, – buvusiam Prezidentui, – taip pat kovojant su terorizmu – būtent Gvantanamo klausimu. Būtent mes, aš ir paskui Europos Vadovų Tarybos Pirmininkas W. Schüssel, – tuometinis Austrijos Ministras Pirmininkas, – iškėlėme šį klausimą. Šis reikalas visada buvo dialogo su mūsų partneriais amerikiečiais klausimas. Galite būti tikri, kad šiam klausimui ketinama darbotvarkėje suteikti aukštą prioritetą.

Duomenų apsaugos klausimu manome, kad taip pat turėtume bendradarbiauti su Jungtinėmis Valstijomis sistemos įgyvendinimo klausimu. Tai minėjau ankstesniame atsakyme. Kartu mums reikia turėti bendros kovos su terorizmu sistemą. Taigi, kyla klausimas, kaip rasti tinkamą būdą reaguoti į du svarbius poreikius – į laisvės poreikį ir duomenų apsaugos poreikį, taip pat į saugumo poreikį, nes be saugumo nėra laisvės galimybės.

Lena Kolarska-Bobińska (PPE). – Pone Pirmininke, vienas pagrindinių klausimų naujojoje Lisabonos sutartyje – svarbesnis Europos Sąjungos vaidmuo pasaulyje.

Turėdami šią tvirtesnę užsienio politiką, mes, kaip Europos Sąjunga, privalome aktyviau propaguoti ir ginti žmogaus teises ir pagrindines teises trečiosiose šalyse.

Ką jūs ir C. M. Ashton planuojate daryti, kad sustiprintumėte ES demokratijos rėmimo politiką? Antra, ar palaikysite didesnį finansavimą Europos demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo priemonei kitame biudžete?

Atrodo, kad mūsų dialoguose žmogaus teisės užima antrą ir trečią vietas. Manau, kad mums reikia skirti daugiau laiko ir pinigų demokratijai remti ir tikram Europos demokratijos fondui įsteigti. Norėčiau išgirsti jūsų nuomonę šiais klausimais.

José Manuel Barroso, *Komisijos Pirmininkas.* – Sutarties nuostatomis remiamos žmogaus teisės visame pasaulyje. Europos Sąjunga patvirtino žmogaus teisių gaires įvairiais klausimais – nuo mirties bausmės iki kankinimų prevencijos ir paramos žmogaus teisių gynėjams.

Pagal šiais gaires Europos Sąjunga vykdo įvairius veiksmus – nuo viešų pareiškimų arba diplomatinių demaršų iki teisminio bylos nagrinėjimo stebėjimo. Aš pats kėliau žmogaus teisių klausimą aukščiausiojo lygio susitikimuose su trečiųjų šalių valstybių ir vyriausybių vadovais. Visai neseniai aukščiausiojo lygio susitikime, praėjusią savaitę vykusiame su Maroku, išreiškėme savo nuomonę dėl pagrindinių teisių.

Europos Sąjunga pradėjo apytikriai 40 dialogų žmogaus teisių klausimais su viso pasaulio šalimis partnerėmis, kurie pravartūs kaip išsamių diskusijų šiuo klausimu forumai. Pagal Europos demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo priemonę Komisija kiekvienais metais suplanuoja apytikriai 150 mln. EUR, kad paremtų žmogaus teisių NVO visame pasaulyje. Mes bandome įtraukti žmogaus teisių sąlygą į kiekvieną susitarimą, sudaromą su trečiąja šalimi.

Simon Busuttil (PPE). – (*MT*) Vienas pagrindinių principų yra judėjimo laisvė. Dėl užsitęsusio Libijos ir Šveicarijos ginčo, Pone Pirmininke, šimtams Europos Sąjungos piliečių ir darbuotojų neleidžiama vykti į Libiją dirbti. Mano klausimas toks: ką Europos Komisija daro, kad skubos tvarka rastų šios problemos sprendimą? Ar Europos Komisijos Pirmininkas mano, jog priimtina, kad viena šalis, būtent Šveicarija, priima vienašališką sprendimą, kuris turi poveikį visiems Šengeno erdvės piliečiams, ypač darbuotojams, kuriems reikia vykti į Libiją, kad užsidirbtų kasdieniam pragyvenimui?

José Manuel Barroso, *Komisijos Pirmininkas.* – Mums labai rūpi šis atvejis. Komisijos narė C. Malmström jau sakė, kad Libijos vykdomas piliečių iš Šengeno erdvės vizų galiojimo sustabdymas yra neproporcinga priemonė. Be to, ši padėtis nesuderinama su pozityvia Libijos ir Europos Sąjungos santykių tendencija.

Dedamos intensyvios diplomatinės pastangos siekiant rasti krizės sprendimą. Jau vienas iš dviejų Šveicarijos piliečių išvyko į Libiją. Tai teigiamas žingsnis.

Europos Sąjungos užsienio reikalų ir teisingumo ministrai atitinkamai vasario 22 ir 25 d. apsvarstė šį klausimą ir pritarė tam, kad reikia toliau dėti diplomatines pastangas.

Manau, kad būtina išsaugoti atvirą dialogą ir pasistengti suprasti kiekvienos šalies poziciją siekiant kuo greičiau rasti sprendimą.

Olle Ludvigsson (S&D). – (SV) Pone Pirmininke, Lisabonos sutarties ratifikavimu sustiprinta pagarba pagrindinėms žmogaus teisėms ir profesinių sąjungų teisėms. Tačiau pastarųjų metų Europos Teisingumo Teismo sprendimai rodo, kad reikia toliau stiprinti pagrindinių profesinių sąjungų teisių apsaugą. *Laval*, *Rüffert*, *Viking* ir *Luxembourg* bylose Teisingumo Teismas nuolat nuvertino profesinių sąjungų teises.

Dėl šių sprendimų neįmanoma užtikrinti, kad darbuotojai būtų vienodai vertinami, nepaisant jų tautybės. Profesinėms sąjungoms daugiau neįmanoma užtikrinti vienodo atlyginimo ir vienodų darbo sąlygų komandiruotiems darbuotojams, taip pat namų darbininkams. Todėl aš taip pat palankiai vertinu pažadą, kurį J. M. Barroso davė šioje posėdžių salėje prieš jį perrenkant Komisijos Pirmininku.

Dabar mano klausimas J. M. Barroso yra toks: kada galime tikėtis, kad Komisija pateiks teisės akto pasiūlymą, kuriuo būtų siekiama išspręsti problemas, kilusias Europos Teisingumo Teismui priėmus šiuos sprendimus? Ar Komisijos Pirmininkas gali mums pateikti šią informaciją jau šiandien?

José Manuel Barroso, *Komisijos Pirmininkas*. – Kai šie sprendimai buvo viešai paskelbti, mes labai aiškiai išreiškėme savo poziciją. Mes, aš pats ir Komisijos narys V. Špidla, kuris buvo atsakingas už užimtumo ir socialinius reikalus, aiškiai pasakėme, kad, mūsų supratimu, dėl šių sprendimų negalėtų kilti abejonių dėl pagrindinių teisių, pvz., teisės streikuoti, teisės jungtis į profesines sąjungas, ir dėl mūsų šalių kai kurių darbo santykių mechanizmų ypatumų.

Nagrinėjame kai kuriuos pasiūlymus, kuriais siekiama išspręsti šį klausimą. Bijau, kad dabar negaliu jums pasakyti konkrečios datos, nes nesitikėjau šio klausimo. Tačiau galiu pasakyti, kad, kaip anksčiau sakiau, vykstant šios Komisijos rinkimams – taip sakė ir už tai atsakingas Komisijos narys – tai yra klausimas, kurio mes netrukus imsimės.

Bogusław Liberadzki (S&D). – (*PL*) Pone J. M. Barroso, norėčiau paklausti apie pagrindines teises ir naują sutartį, įskaitant išorės veiksmus. Biudžeto kontrolės komiteto atliktų tyrimų duomenimis, 43 proc. finansinių operacijų buvo neteisingos. Ar nauja sutartis ir nauji sprendimai, atsižvelgiant į mūsų darbą siekiant užtikrinti pagrindinių teisių laikymąsi visame pasaulyje, padės radikaliai sumažinti klaidų lygį rengiant ir vykdant biudžetą bei teikiant jo ataskaitas? Turėčiau pabrėžti faktą, kad 43 proc. yra apskaičiuotas finansinių klaidų lygis.

José Manuel Barroso, *Komisijos Pirmininkas.* – Kaip žinote, mes keletą metų dirbome, kad sumažintume finansines klaidas Europos Sąjungos sąskaitose. Daugelį šių klaidų, kaip žinote, padarė valstybės narės įgyvendindamos daugelį Europos programų.

Mane padrąsino paskutinė Europos Audito Rūmų pateikta nuomonė, kurioje pripažįstama iki šiol padaryta pažanga, tačiau manau, kad neturėtume būti pernelyg patenkinti šia sritimi. Esame pasirengę dirbti, kad sumažintume įvairių klaidų, daromų vykdant Europos Sąjungos biudžetą.

David Casa (PPE). – (MT) Sutartimi nustatomi pagrindinių žmogaus teisių principai, todėl šalys, norinčios tapti Europos Sąjungos narėmis, privalo užtikrinti atitiktį Europos Sąjungos reikalavimams, kaip padarė Malta ir visos kitos šalys, kurios tuo pat metu tapo narėmis. Ar, kalbant apie Turkiją, Pirmininkas nemano, kad Turkijai dar reikia daug nuveikti žmogaus teisių srityje? Be to, ką Komisija daro siekdama užtikrinti, kad anksčiau nei Turkija turės tam tikro lygio ekonomiką ir prieš pateikiant kokius nors kitus reikalavimus dėmesys visų pirma būtų skiriamas pagrindinėms žmogaus teisėms? Manau, kad jos turi būti prioritetas, tačiau kol kas su apgailestavimu turiu pasakyti, kad Turkijoje jų nėra.

José Manuel Barroso, *Komisijos Pirmininkas.* – Atvirai kalbant, nesakyčiau "nėra". Turkija padarė pažangą teisinės valstybės požiūriu. Tačiau nemanome, kad ji jau atitinka – savo pagarbos pagrindinėms teisėms ir teisinės valstybės standartais – Europos standartus. Būtent tai yra veiklos, kurią keletą metų plėtojame su Turkija, dalis.

Kadangi Turkija yra šalis kandidatė įstoti į Europos Sąjungą, kiekvienais metais Komisija labai objektyviai įvertina Turkijos vykdomas reformas teisinės valstybės srityje ir visais klausimais, susijusiais su pagrindinėmis teisėmis.

Kalbant sąžiningai, kai kuriose srityse pažanga padaryta. Tačiau yra kitų sričių, kuriose mes iš Turkijos valdžios institucijų reikalaujame daugiau pastangų.

Manau, kad šio dialogo – iš esmės šių derybų – Turkijos stojimo klausimu palaikymas iš tiesų yra teisingas būdas pažangai Turkijoje padaryti pagarbos pagrindinėms teisėms ir apskritai teisinės valstybės ir demokratinių reformų klausimais.

Pirmininkas. – Pirmininke J. M. Barroso, labai dėkoju už labai įdomias diskusijas. Tai buvo ketvirta klausimų valanda plenariniame posėdyje. Kita klausimų valanda bus ne vėliau kaip po mėnesio, per kitą mėnesinę sesiją, vyksiančią Strasbūre.

Tuo šią dalį baigiame.

PIRMININKAVO: S. KOCH-MEHRIN

Pirmininko pavaduotoja

David-Maria Sassoli (S&D). – (*IT*) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, ką tik šiame Parlamente buvo apgaulingai pasakyta gėdinga kalba prieš Italijos Respublikos Prezidentą. Manau, kad šio Parlamento Biuras neturėtų leisti žmonėms jame kelti nacionalinių politinių klausimų, ypač užsiimant labai svarbiais instituciniais ir politiniais reikalais.

Norėčiau jums priminti, – taip pat priminti visiems kolegoms Parlamento nariams, – kad Italijos Respublika neparduodama ir kad Respublikos Prezidentas G. Napolitano yra Italijos Konstitucijos saugotojas. Europos Parlamento socialistų ir demokratų pažangiojo aljanso frakcijos Italijos delegacijos vardu raginu šio Parlamento Biurą būti akylesniam svarstomų temų ir sakomų kalbų atžvilgiu.

Apgailestauju, kad Pirmininkas J. Buzek neįsikišo ir nenutraukė kalbos, kurioje buvo užsipuolamas Respublikos Prezidentas, vos prieš savaitę lankęsis Europos Parlamente.

(Plojimai)

Pirmininkė. – Pastaba, kurią minėjote, ir jūsų pareiškimai bus įrašyti į protokolą, o aš pabandysiu atsižvelgti į jūsų reikalavimus svarstant darbotvarkės punktą, kuriam dabar pirmininkauju. Tikiuosi, kad man pavyks.

11. Tarptautinė klimato politika po Kopenhagos konferencijos. Tarptautinių derybų spartinimas imantis neatidėliotinų veiksmų

Pirmininkė. – Kitas klausimas – Komisijos pareiškimas dėl tarptautinės klimato politikos po Kopenhagos konferencijos. Tarptautinių derybų spartinimas imantis neatidėliotinų veiksmų.

Connie Hedegaard, *Komisijos narė.* – Ponia pirmininke, tai pirmas kartas, kai kalbu šiame Parlamente. Esu patenkinta, kad praėjus mažiau nei keturioms savaitėms nuo tada, kai pradėjau eiti pareigas, šiandien galiu jums pristatyti komunikatą dėl klimato kaitos politikos po Kopenhagos konferencijos – komunikatą, kurį Komisija patvirtino savo šiandieniniame posėdyje.

Komunikatas pavadintas "Veikti dabar siekiant paspartinti pasaulio veiksmus ir suaktyvinti kovą su klimato kaita", ir būtent tai mes siekiame daryti. Žinoma, rengdami komunikatą visapusiškai atsižvelgėme į vasario 10 d. Parlamento rezoliuciją dėl COP 15 konferencijos rezultatų.

Kopenhagos konferencija buvo daug mažesnis žingsnis į priekį, negu Europos Sąjunga norėjo, tačiau, nepaisant to, ji buvo žingsnis į priekį. Šimtas devynios šalys – tiek pramoninės, tiek besivystančios valstybės, kurios bendrai atsakingos už daugiau nei 80 proc. pasaulio išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio, – dabar oficialiai įtraukė savo išmetamųjų teršalų tikslus ir veiksmus į susitarimą. Kitaip tariant, šiuo atveju mums yra galimybė remtis šiuo pasiryžimu ir padėti jį nukreipti į tarptautinę veiklą. Mums reikia pasinaudoti šia galimybe padėti išlaikyti tempą siekiant tvirto ir teisiškai privalomo susitarimo dėl laikotarpio po 2012 m., kuris, žinoma, lieka mūsų tikslu.

Komisijos išeities taškas – nuomonė, kad ES privalo toliau būti lyderė. Manome, kad įtikimiausias būdas, kuriuo Europa tai gali padaryti, – imtis akivaizdžių ir ryžtingų veiksmų viduje, kad taptų palankiausiu klimatui regionu pasaulyje. Turime tai padaryti iš dalies įgyvendindami 2020 m. ES strategiją, pateiktą praėjusią savaitę. Todėl štai ką norėčiau pasakyti garsiai ir aiškiai: tai atitinka pačios Europos interesus. Kodėl? Ogi todėl, kad tuo – jeigu tai darysime protingai – pagerinsime savo konkurencingumą, sustiprinsime mūsų energetinį saugumą ir paskatinsime ekologiškesnį augimą ir inovacijas ir taip sukursime naujų darbo vietų. Todėl Komisija dabar imasi darbo, siekdama nubrėžti kelią iki 2050 m. Europos Sąjungai pereiti prie mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų ekonomikos.

Tai apims mūsų išmetamųjų teršalų kiekio sumažinimą 80–95 proc. iki 2050 m., kaip jau sutarta, taip pat – kaip šiame Parlamente gerai žinoma – ES yra įsipareigojusi iki 2020 m. sumažinti savo išmetamųjų teršalų kiekį bent 20 proc. žemiau 1990 m. lygio ir padidinti šį sumažinimą iki 30 proc., jeigu būtų tinkamos sąlygos. Visiškai pritariu šio Parlamento išreikštam norui, kad ES neapsiribotų 20 proc. tikslu. Mums reikia savo sumažinimą priartinti prie to, ko, mokslininkų nuomone, reikia norint įvykdyti Kopenhagos susitarimo tikslą – išlaikyti ne didesnį nei dviejų laipsnių visuotinį atšilimą. Kaip jūs taip pat pareiškėte savo rezoliucijoje, dėl krizės tapo lengviau pasiekti šiuos tikslus. Jeigu šiandien norime būti tokie ambicingi, kokie būti buvome pasirengę tada, kai 2007 ir 2008 m. tvirtinome Klimato kaitos ir energetikos dokumentų paketą, turėtume neapsiriboti 20 proc. Todėl man taip pat malonu paskelbti, kad iki birželio mėn. įvyksiančio Europos Vadovų Tarybos susitikimo Komisija parengs analizę, kokių praktinių strategijų reikėtų norint iki 2020 m. 30 proc. sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį. Be to, Komisija imsis plėtoti mūsų kelio iki 2050 m. gairių analizę, įskaitant būtinus 2030 m. užmojų lygio scenarijus. Tam reikės nustatyti atitinkamą kiekvieno pagrindinio teršalus išmetančio sektoriaus strategiją, atitinkančią 2020 m. ES strategiją. Pagal terminą, sutartą direktyvoje dėl apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos, Komisija taip pat pasiūlys savo daug energijos vartojančių pramonės sektorių padėties analizę anglies dioksido nutekėjimo atveju.

Kartu su šiuo darbu ES privalo pradėti įgyvendinti Kopenhagos susitarimą. Tai reiškia, kad turi būti sukurta patikima ir skaidri tarptautinė šalių išmetamo teršalų kiekio ir veikos rezultatų apskaitos sistema. Be to, tai reiškia greitą 7,2 mlrd. EUR mobilizavimą besivystančių šalių greitam pradiniam finansavimui, kurį Europa įsipareigojo suteikti 2010–2012 m. laikotarpiui. Tai ypač svarbu dėl mūsų patikimumo, be to, taip prisidedame prie ilgalaikio finansavimo užtikrinimo. Komisija pasirengusi užtikrinti, kad ES pagalba būtų gerai koordinuojama.

Galiausiai šiame komunikate siūlomos gairės tolesniems veiksmams JT procese, dėl kurių, atnaujinus derybas, šį pavasarį turi būti susitarta Bonoje. Reikalingi techniniai susitikimai Bonoje, kad būtų galima pradėti politinių gairių, numatytų pagal Kopenhagos susitarimą, integravimą į JT derybinį tekstą ir imtis akivaizdžių trūkumų. LT

Svarbiausia, manau, kad labai svarbu išsiaiškinti, kokie gali būti Kankūne siektini rezultatai. Bus itin svarbu į oficialų JT derybų procesą įtraukti ne tik išsivysčiusių šalių tikslus ir besivystančių šalių veiksmus, pasiūlytus pagal susitarimą, taip pat politines stebėjimo, ataskaitų teikimo ir tikrinimo gaires, bet ir sprendimus dėl klausimų, į kuriuos nebuvo atsižvelgta susitarime, pvz., tarptautinės anglies dioksido rinkos vystymosi, tarptautinės aviacijos ir laivybos išmetamų teršalų kiekio mažinimo atitinkamai per ICAO ir EIMO, žemės ūkio ir kitų reikalų. Oficialiose Kopenhagoje vykusiose derybose iš tikrųjų buvo padaryta didelė pažanga prisitaikymo sistemos, technologijų sistemos ir miškininkystės klausimais, kurie taip pat galėtų būti tarp konkrečių siektinų rezultatų dėl Meksiko.

Niekas nebūtų laimingesnis nei aš, jeigu Kankūne taip pat būtų sudarytas teisiškai privalomas visuotinis susitarimas ir jeigu jame taip pat būtų išspręstas teisinis klausimas – ir nesupraskite neteisingai, bet Europos Sąjunga tam yra pasirengusi. Tačiau mums reikia pripažinti, kad dėl likusių šalių nesutarimų susitarimas šiuo klausimu gali būti atidėtas iki kitų metų. Todėl turime atsargiai vertinti lūkesčius. Manau jūs visi žinote, kad dideli lūkesčiai dėl Meksiko be konkrečių siektinų rezultatų reiškia labai didelį pavojų, kad galiausiai šis procesas gali būti sužlugdytas. Taigi, mums visiems, kuriems labai svarbu sudaryti tarptautinį susitarimą, – aš taip pat manau, – yra labai svarbu toliau taikyti šį laipsnišką metodą ir pabandyti padaryti viską, ką galime, kad pasaulis teisiškai privalomą susitarimą sudarytų iki 2012 m.

Galiausiai keletas žodžių apie aplinkosaugos vientisumą. Aplinkosaugos vientisumas turi būti mūsų šūkis derybose, taip pat žinau, kad tai yra rūpestis, kurį Parlamentas supranta. Todėl turi būti atsižvelgta į Kioto protokolo trūkumus. Tai sakydama turiu omenyje ribotą jo apimamų šalių skaičių – atitinkančių tik 30 proc. šiandieninio išmetamo teršalų kiekio – ir rimtus trūkumus, kurių jame yra, pvz., miškininkystės išmetamų teršalų kiekio apskaitos taisykles ir 2008–2012 m. laikotarpio perteklinio nacionalinio teršalų išmetimo teisių naudojimą, kuris taip pat buvo pabrėžtas vasario mėn. rezoliucijoje.

Galiausiai Europai reikia imtis propagandinės veiklos siekiant prisidėti prie paramos JT procesui ir atkurti tikėjimą, kad visuotinis susitarimas yra įmanomas. Mums reikia tiek geresnio supratimo, kokia mūsų partnerių pozicija pagrindiniais klausimais, tiek paaiškinti, ko ES reikia iš visuotinio susitarimo. Komisija imsis propagandinės veiklos palaikydama glaudžius ryšius su Taryba ir Tarybai pirmininkaujančia valstybe. Šį mėnesį vesime derybas Vašingtone ir Meksike, taip pat planuojame balandžio mėn. apsilankyti, be kitų šalių, Indijoje, Maldyvuose, Kinijoje ir Japonijoje.

Be to, norėtume paraginti jus, Europos Parlamentą, prisidėti – susisiekti su savo kolegomis viso pasaulio parlamentarais. Jau susitikau su kai kuriais jūsų Parlamento delegacijų pagrindinėse trečiosiose šalyse atstovais ir greitai susitiksiu su kitais atstovais, kad apsvarstytume, kaip galėtume sujungti savo pastangas ir padėti vieni kitiems ir kaip Komisija galėtų padėti jums atlikti šią svarbią užduotį.

Komisijos komunikate nustatoma strategija, kuria siekiama padėti išlaikyti pasaulinio masto kovos su klimato kaita veiksmų dinamiką, išreikštą didėjančia parama Kopenhagos susitarimui. Šiame procese neabejotinai itin svarbus bus ES lyderės vaidmuo. Tikiuosi, kad galime tikėtis Parlamento paramos.

Richard Seeber (PPE). – (*DE*) Norėčiau pasveikinti naująją Komisijos narę su jos pirmąja kalba. Komunikatas, kurį mums pristatėte, taip pat labai įdomus. Tačiau dabar norėčiau paminėti keletą jo trūkumų.

Šiame pirminiame komunikate jums pačiai būtų tikslinga šiek tiek daugiau išanalizuoti JT procesą, taip pat pakritikuoti sritis, kuriose jis turi realių trūkumų. Kaip žinome, visų pirma 2 grupėje ne visai teisingai taikomas mokslinis tikslumas.

Antra, dviejų laipsnių tikslui, kurį nustatėme, privalo būti daugiau mokslinių įrodymų jam pagrįsti, todėl dabar turėtumėte labiau stengtis suintensyvinti savo mokslinius tyrimus, siekdami atsakyti, ar tai dar įmanoma, arba – kaip jau kalba įvairūs žmonės – turėtume gerokai atitolti nuo jo.

Trečia – ir galbūt svarbiausia – dabar mums reikia visų pirma įveikti pasitikėjimo krizę, kurią dabar matome visame pasaulyje ir ypač čia, Europoje. Kaip žinote, yra atlikti tyrimai, kurie rodo, kad tik 30 proc. Europos piliečių tiki, kad $\rm CO_2$ dujos turi poveikį klimatui. Visi projektai, kuriuose į tai neatsižvelgiama, yra pasmerkti nesėkmei.

Marita Ulvskog (S&D). – (*SV*) Ponia pirmininke, Komisijos narė C. Hedegaard pateikė nemažai teigiamų teiginių, tačiau ji taip pat pasakė du keliančius labai didelį susirūpinimą dalykus: ji daugiau kalba apie 2050 m., negu apie 2010 m., o tai, mano manymu, kelia susirūpinimą, taip pat ji daugiau kalba apie tai, kaip turime sumažinti savo lūkesčius, negu apie tolesnį reikalų spartinimą, kad jau suplanuotuose susitikimuose mūsų tikslai ir lūkesčiai būtų kuo aukštesni.

Norėčiau paklausti, ar Komisija dirbs siekdama, kad gruodžio mėn. Kankūne būtų tikrai pasirašytas teisiškai privalomas susitarimas dėl klimato kaitos, ar toliau palaikys procesą, kuriame į Kankūną bus žiūrima vien kaip į žingsnį siekiant susitarimo, kuris bus pasirašytas Pietų Afrikoje arba galbūt kokioje nors kitoje šalyje tolimoje ateityje: 2011, 2012, 2020 m. ar blogiausiu atveju net dar vėliau?

Chris Davies (ALDE). – Ponia pirmininke, po Kopenhagos kai kurie iš mūsų jaučiasi kaip išlikę pralaimėjusios armijos, išsklaidytos ir demoralizuotos, kariai, todėl esu patenkintas, kad čia jūs pakėlėte lygį ir pradėjote kontrpuolimą.

Tačiau, nors jūs kalbate optimistiškai ir teigiamai, iš tikrųjų didelė to dalis grindžiama noru ir meldimu. Mes labai daug priklausome nuo kitų, kad galėtume padaryti pažangą.

Pastebėjau, kad kalbėjote apie idėjos padidinti mūsų pačių tikslą iki 30 proc. sumažinimo persvarstymą. Ar esu teisus, kad pasiūlėte naują ir subjektyvesnę formulę, kaip ją taikyti? Dokumente sakoma: "jeigu būtų tinkamos sąlygos". Manau, kad tai yra nauja.

Kodėl dokumente neanalizuojamos Kopenhagos konferencijos nesėkmės priežastys ir nepateikiama pamokomų pavyzdžių? Kodėl jame nenurodoma klimato kaitos neigimo problema, kuri menkina politinę valią? Galiausiai kodėl jame visai neužsimenama apie būtinybę daugiau įtraukti verslą?

Europoje yra daugybė įmonių, kurios nori dirbti kartu su mumis šiuo klausimu, todėl, atvirai kalbant, nors linkiu jums gero ir nors mes linkime jums gero, jums reikia visų draugų, kuriuos galite įgyti.

Connie Hedegaard, Komisijos narė. – Ponia pirmininke, pirmiausia noriu atsakyti R. Seeberui apie TKKG ir kodėl nekritikavome jos ar bet ko, ką, tarkime, turėjome padaryti šiame dokumente: privalau pasakyti, kad nors, mano manymu, TKKG itin svarbu rimtai žiūrėti į kritiką ir pabandyti pasitaisyti, kai yra dalykų, kuriuos reikia taisyti, iki šiol nemačiau nieko, kas pakeistų mano aiškų supratimą ir nuojautą, kad taip, mums reikia užsiimti klimato kaita. Yra dalykų, smulkmenų, paviešintų laiškų ir visų kitų tokio pobūdžio dalykų. Nemačiau nieko aiškesnio, kas pakeistų mano aiškią nuomonę, todėl manau, kad tai priimtina labai daug kam, taigi, tai yra labai apgalvota. Manau, kad dabar pati TKKG privalo pabandyti būti atsargi, kad atkurtų tikėjimą bet kuo, kas pateikiama iš TKKG.

Labai pritariu klausimui, kurio iškelti jūs beveik neturėjote laiko, t. y. pasitikėjimo klausimui, – tai taip pat yra priežastis, kodėl turime didelę paramą, – nes tai yra dalykas, itin svarbus Europos Sąjungai.

Ponia M. Ulvskog, jūs minėjote, kad aš daugiau kalbėjau apie 2050 m., o ne apie 2010 m. Tai 2012 m. tolesnių veiksmų strategija. Europos Sąjungoje jau dabar, 2010 m., turime savo politiką, todėl tai yra į ateitį orientuota strategija. Šiuo atveju manau, kad vienas iš naujų dalykų, į kurį turi būti atkreiptas dėmesys, yra tai, kad pradedame kalbėti, jog privalome nustatyti kryptis 2020–2050 m. laikotarpiui, todėl pasiūlysiu kai ką, kas turėtų būti pasiekta iki 2030 m.

Iki 2020-ųjų beliko dešimt metų. Šiuo Komisijos laikotarpiu taip pat privalome padėti pagrindą tam, ką norime pasiekti iki 2030 m., todėl tai buvo apgalvota ir tai buvo vienas iš naujų dalykų komunikate.

Tikrai nenoriu sumažinti lūkesčių, tačiau norėčiau būti labai atsargi, kad padidintume lūkesčius tiek daug, kad tie, kurie nenori, kad pasisektų tarptautinės derybos, galėtų sužlugdyti procesą po Meksiko, jeigu jame nieko nepasiektume. Todėl turime būti praktiški. Nuo bet ko apginsiu savo nuomonę, kad iki pat Kopenhagos konferencijos buvo teisinga išlaikyti didelius lūkesčius, tuo momentu išlaikyti spaudimą ir suteikti tam aukštą prioritetą valstybių vadovų darbotvarkėje. Tai juos įpareigojo; tai privertė kylančios ekonomikos šalis ir Jungtines Valstijas nustatyti vidaus tikslus; tai buvo svarbu. Tačiau tokį dalyką galima padaryti tik kartą, o paskui jo iki galo nepasiekti. Bijau, kad negalime to daryti du kartus.

Taigi, kodėl Bonoje neparengus konkretaus plano, užtikrinant, kad šiuo atveju būtų išlaikyta dinamika? Tokie yra pamąstymai.

Galiausiai, pone C. Daviesai, taip, jūs esate teisus. Mes esame priklausomi nuo kitų, kai siekiame padaryti pažangą, todėl tai taip pat yra priežastis, kodėl turime pasiekti vidutinį rezultatą ir pabandyti išanalizuoti mūsų gaunamą informaciją. Kas vyksta Pekine? Kas vyksta Delyje? Kas vyksta Vašingtone? Kas vyksta JAV Kongrese? Tada pabandykite išsiaiškinti, ar, atsižvelgdami į visus šiuos dalykus, kartu galime užtikrinti, kad vis dar pasiektume savo tikslą, t. y. teisiškai privalomą ir tikrai tarptautinį susitarimą.

Jūs minėjote tuos 30 proc., jeigu būtų tinkamos sąlygos, – taip, tai yra naujas būdas išdėstyti tikslą. 2020 m. strategijoje taip pat yra išnašos, kuriose nurodomos ankstesnės politikos kryptys, kad tai užtikrinama, jeigu...

ir t. t., tačiau manau, kad jeigu būtų tinkamos sąlygos ir galbūt jeigu tai darytume išmintingai, tai taip pat galėtų būti naudinga pačiai Europai. Mums taip pat reikia, kad tai būtų įvairiose mūsų strategijose ir dokumentuose.

Žinau, kad tai yra viena iš sričių, dėl kurios šiuo etapu Europoje nėra bendro sutarimo. Manau, kad svarbu į tai atsižvelgti. Ar mes liktume vietoje visiems laikams su 20 proc., jeigu, sakykime, pvz., Kinija nesutiktų su tarptautinių susitarimu? Kiek tai būtų naudinga mūsų ekonomikai, mūsų inovacijoms ir mūsų augimui? Ar nerizikuotume prarasti rinkų Kinijoje ir kituose regionuose, kurie taip pat imasi veiksmų pagal šią darbotvarkę, nepaisant to, ar sudarysime tarptautinį sandorį ir kada tai bus?

Pasakymas, kad taip, tai yra koziriai tarptautinėse derybose, yra tik įžanga į diskusiją, tačiau neturėtume pamiršti, kad yra ir šio reikalo nacionalinė pusė. Iš kur rasis mūsų augimas ateityje? Šiuo atveju turėtume būti atsargūs, kad nebūtume per daug ambicingi.

Satu Hassi (Verts/ALE). – (FI) Ponios ir ponai, Komisijos nare, malonu sužinoti, kad perskaitėte Parlamento rezoliuciją ir kad turėtumėte ja remtis. Tai geras ženklas, nes pradedate savo naują darbą.

Jeigu ES iš tikrųjų siekia išlaikyti savo lyderės vaidmenį klimato apsaugos reikalais, turėtume padidinti savo tikslą bent iki sumažinimo 30 proc. – tikslo, argumentus už kurį jau pateikėte. Noriu pridurti, kad situacijos pokyčiai, kuriuos faktiškai lėmė nuosmukis, reiškia, kad sumažinimas 20 proc. iš tikrųjų nedaug skiriasi nuo vadinamosios įprastinės veiklos scenarijaus. Jeigu norime būti platesnių užmojų, mums reikia padaryti savo tikslus griežtesnius ir padidinti bent iki 30 proc., o geriau – iki sumažinimo 40 proc.

Antra, kaip Parlamentas, savo paskutinėje diskusijoje, vienbalsiai...

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

Martin Callanan (ECR). – Ponia pirmininke, noriu padėkoti Komisijos narei už pareiškimą ir pasveikinti atvykus į mūsų posėdžių salę.

Savo pareiškime ji kalbėjo apie mūsų tikslo padidinimo iki 30 proc., jeigu būtų tinkamos sąlygos.

Kokių ji turi įrodymų, kad jeigu mes tai padarysime, tai padės įkalbėti Ameriką, Indiją, Kiniją arba kitas šalis pasirašyti visuotinai privalomą susitarimą?

Ar ji nesutinka, kad neturint visuotinai privalomo susitarimo grės didelis pavojus, jog sumažinsime savo pramonės konkurencingumą ir apkrausime savo vartotojus dar didesnėmis sąskaitomis už elektrą, apkritai neduodami jokios grynosios naudos aplinkosaugai, nes šiuos išmetamųjų teršalų kiekio mažinimus anuliuos jų didinimai Indijoje, Kinijoje, JAV ir kt.?

Bairbre de Brún (GUE/NGL). – (*GA*) Ponia pirmininke, naujausios gaunamos mokslinės informacijos duomenimis, ES turi įsipareigoti iki 2020 m. sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį 40 proc. Tokio pobūdžio įsipareigojimas negali būti prisiimamas atsižvelgiant į kitų šalių veiksmus.

Kokias priemones įgyvendins Komisija, siekdama užtikrinti, kad įsipareigojimas sumažinti ES išmetamųjų teršalų kiekį būtų padidintas iki 40 proc.? Kalbant apie būtiną finansavimą, kuris skiriamas besivystančioms šalims siekiant suteikti joms galimybę kovoti su klimato kaita ir jos pasekmėmis, reikėtų paklausti: kas būtent suteiks šį finansavimą besivystančioms šalims? Kiek duos kiekviena išsivysčiusi šalis? Kaip ir kada jis bus suteiktas?

Komisijos narė taip pat kalbėjo apie plataus užmojo teisiškai privalomą susitarimą. Kokių veiksmų Komisija imsis, kad būtų sudarytas susitarimas, kuriuo būtų pripažinta bendra, bet skirtinga atsakomybė, kurią pramoninės šalys ir besivystančios šalys pasidalytų remdamosi istoriniu savo išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų įnašu į atmosferą ir ištekliais, kuriuos būtų galima panaudoti sprendžiant uždavinius, susijusius su išmetamųjų teršalų kiekio mažinimu ir klimato kaitos pasekmėmis?

Connie Hedegaard, *Komisijos narė.* – Ponia pirmininke, jeigu teisingai suprantu paskutinę mintį, ji yra apie tai, kaip galėtume užtikrinti vykdymą visko, dėl ko susitariame. Žinoma, tai yra pagrindinis klausimas.

Mano supratimu, kitas klausimas buvo toks: kiek pinigų turėtų būti duodama besivystančioms šalims? Kriterijai dar nenustatyti, tačiau manau, jog labai svarbu, kad prie jų nepridėtume labai daug sąlygų. Kopenhagoje buvo duotas pažadas, kad greitas pradinis finansavimas, t. y. neatidėliotinas finansavimas, bus teikiamas mažiausiai išsivysčiusioms ir labiausiai pažeidžiamoms šalims – iš dalies prisitaikymui, iš dalies klimato kaitos poveikiui sušvelninti.

Be to, manau, logiška tik tai, kad giname faktą, jog tai turi būti padaryta turimais kanalais. Laiko atžvilgiu negalime sau leisti išradinėti naujų valdymo sistemų ar kanalų arba bet ko kito, kad šie pinigai būtų skirti darbui, nes turėtume kuo greičiau juos skirti darbui ten, kur reikia.

Norėčiau pasakyti, kad ES jau pasirengusi Bonoje įgyvendinti greitą pradinį finansavimą ir kad ne vėliau nei Meksike pasaulis turi būti pasirengęs įgyvendinti savo pažadus dėl greito pradinio finansavimo, duotus Kopenhagoje, ir nustatyti skirtingus kriterijus, taip pat būtent kaip ketiname tai padaryti.

Atsakant S. Hassi – tai buvo nuomonė apie būtinybę tvirtai įsipareigoti dėl 30 proc., kuri daugeliu atžvilgių susijusi su tuo, ką sako M. Callanan.

Ne taip lengva tiksliai nuspręsti, kada turėtume pereiti prie 30 proc. ir ko tiksliai reikėtų, kad galėtume pereiti prie 30 proc. Todėl šiame komunikate sakome, kad prieš birželio mėn. vyksiantį Europos Vadovų Tarybos susitikimą pateiksime analizę, būtent kaip galėtume protingai pereiti prie 30 proc. Ko tam reikėtų?

Žinoma, niekas neturėtų būti naivus. Žinoma, turėtume neabejotinai pasirūpinti savo pramone. Turėtume žinoti, ką darome, taip pat neturėtume būti naivūs. Mano nuomonė paprasta: manau, kad jeigu tai darytume išmintingai ir nuosekliai, būtų įmanoma pasirinkti priemones, kurios galėtų būti kartu naudingos klimato kaitos ir išmetamųjų teršalų kiekio mažinimui, energijos vartojimo efektyvumui, energetiniam saugumui ir inovacijoms bei darbo vietų kūrimui. Kaip tik to mes ir tikimės. Nesakau, kad tai pasiekti būtų lengva. Neturėtume manyti, kad perėjimas prie 30 proc. būtų vieni juokai, nors turėtume žinoti, koks turėtų būti potencialas, kokios būtų pasekmės ir kad turėtų būti analizė, kurią turėčiau pateikti prieš šį birželio mėn. vyksiantį Europos Vadovų Tarybos susitikimą. Paskui, vėliau šiais metais, turėtume kelių į 2050 m. tikslą analizę, įskaitant šią 2030 m. perspektyvą, apie kurią turime pradėti galvoti, o to priežastis, žinoma, yra ta, kad pažadėjome iki 2050 m. išmetamųjų teršalų kiekį sumažinti 80–95 proc. Jeigu nepradėsime, bus nepaprastai sunku paskutinį dešimtmetį arba paskutinius du dešimtmečius, kai artėsime prie 2050 m.

Paul Nuttall (EFD). – Ponia pirmininke, priešingai, negu mano Komisija, diskusijų dėl žmogaus veiklos sukeltos klimato kaitos pabaiga dar toli.

Vien per pastarąjį mėnesį kilo skandalas dėl Rytų Anglijos universiteto; paskui pasijutome nepatogiai dėl Himalajų ledynų, o dabar turime abejonių dėl poveikio, kurį klimato kaita turės Amazonės augalijai ir gyvūnijai.

Moksliniai tyrimai parodė, kad bent dvidešimtyje ištraukų, pateiktų TKKG ataskaitoje, remiamasi Pasaulio laukinės gamtos fondo arba "Greanpeace", kaip organizacijos, tarpusavyje neįvertintomis ataskaitomis. Tai nėra mokslas. Mums reikia patikimų, tarpusavyje įvertintų mokslinių įrodymų, o ne darbo, parengto spaudimo grupių, kurios klimato kaita naudojasi, kad palaikytų savo darbotvarkes, arba politikų, kurie klimato kaita naudojasi, kad pateisintų Europos Sąjungos buvimą.

Norėčiau paklausti, ar dabar nebūtų laikas stabtelėti, atlikti įvertinimą ir apsvarstyti padarinius, sukeltus skubėjimo į priekį vykdant politiką, kuri galėtų pakenkti ekonomikai, dėl kurios galėtų būti prarandamos darbo vietos arba kuri galėtų sukelti energetikos chaosą.

Andrew Henry William Brons (NI). – Jūs sužinosite, jog iš paviešintų elektroninių laiškų, siųstų iš Rytų Anglijos universiteto, atskleista, kad istoriniais temperatūros pokyčiais manipuliavo žmogaus veiklos sukeltos klimato kaitos hipotezės rėmėjai, subjektyviai pasirinkdami bazinius metus. Šis triukas buvo naudojamas siekiant užmaskuoti neseną temperatūros kritimą ir neleisti plisti informacijai apie šiltojo viduramžių laikotarpio problemą. Iš elektroninių laiškų taip pat atskleista, kad mokslininkai skeptiškai žiūri į hipotezę, su kuria buvo prasibrauta per tarpusavio vertinimo procesus siekiant išvengti mokslinių tyrimų trūkumų atskleidimo viešam svarstymui.

Ar gali hipotezė, kuri priklauso nuo manipuliavimo duomenimis, būti tinkamas pagrindas milžiniškoms išlaidoms pateisinti ir tokioms gamykloms, kaip Midlsbro mieste veikusi gamykla "Corus", uždaryti? Europos Sąjunga moka didžiules subsidijas aplinkos apsaugos spaudimo grupėms, kurios sutinka patarti ES toliau vykdyti politiką, kurios atžvilgiu ji jau yra įsipareigojusi. Ar Europos Sąjungai tinka viešąsias lėšas naudoti spaudimo grupėms subsidijuoti? Taip švaistomi viešieji pinigai, suteikiama fiktyvi parama Europos Sąjungos politikai ir kompromituojama kampanijas vykdančių organizacijų nepriklausomybė.

Karl-Heinz Florenz (PPE). – (*DE*) Labai nuoširdžiai sveikinu jus atvykus į šį Parlamentą. Pasitikėjimo praradimas Kopenhagoje, mano nuomone, buvo viena svarbiausių problemų. Teoriškai tai galėtų toliau vykti ne tik pasaulio mastu, bet ir Europos Sąjungos viduje. Mano klausimas jums yra toks. Kas daroma su priemonėmis, kurias patvirtinome praėjusias metais? Man susirūpinimą kelia apyvartinių taršos leidimų

prekybos sistema, nes nesu visiškai įsitikinęs tuo, ką šiuo metu Komisija daro atsižvelgdama į Kopenhagos konferencijos sprendimus, pvz., dėl gairių, taip pat dėl anglies dioksido nutekėjimo.

Mano antrasis klausimas yra toks. Prancūzijos vyriausybė pasiūlė besivystančių šalių importuotojus įtraukti į apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą, siekdama padidinti rinką ir leisti šioms šalims dalyvauti šioje sistemoje. Ar turite nuomonę šiuo klausimu?

Connie Hedegaard, *Komisijos narė.* – Ponia pirmininke, pirmiausia atsakysiu dviem ponams, kurie iškėlė TKKG klausimą.

Pirma, čia esu ne tam, kad atstovaučiau TKKG. Esu tikra, kad jie kuo puikiausiai gali kalbėti patys.

Kai girdžiu šį "ar ne laikas stabtelėti?", tiesiog privalau pasakyti, kad tarptautinės derybos dėl klimato kaitos įvairiais būdais buvo gana ilgam laikui pristabdytos. Manau, kad šiuo atveju mums vis dar turime padaryti nemažą pažangą. Paprasčiausiai nesuprantu, kodėl dėl kelių paviešintų dalykų kažkas nori nukreipti skepticizmą į visą projektą. Tai ne mano požiūris. Esu politikė. Negaliu vertinti mokslininkų darbo, tačiau galiu vadovautis savo sveiku protu, taip pat galiu perskaityti pagrindines išvadas ir išsiaiškinti, kokie faktai pateikti. Tada galiu pati pasverti, ar noriu rizikuoti nieko nedarydama ir sulaukti labai didelių neigiamų pasekmių, kurių būtų galima dėl to turėti, ar, priešingai, pabandyti reaguoti į iššūkį?

Paprasčiausiai negaliu suprasti to, kad tie, kurie yra skeptiškai nusiteikę šiuo klimato kaitos klausimu, negali suvokti, kad bet kuriuo atveju planetai, kurios gyventojų skaičius šio šimtmečio viduryje priartės prie 9 mlrd. arba dar didesnio skaičiaus, bus gerai tapti daug efektyvesnei energijos vartojimo požiūriu ir daug efektyvesnei išteklių požiūriu.

Taigi, štai kada mums reikėtų turėti bendrą poziciją – kai kalbame apie priemones, nes tai bet kuriuo atveju bus naudinga mūsų aplinkai, mūsų piliečiams ir mūsų ekonomikai. Tapti energijos vartojimo požiūriu labai efektyviam bus naudinga ir verslui, kai ateityje energija taps dar brangesnė. Tai greičiausiai apsimokės pasaulyje, kuriame vyks kova dėl išteklių. Todėl paprasčiausiai nesuprantu, kodėl negalime imtis tokio pat pobūdžio darbotvarkės kitu požiūriu.

Atsakau K. Florenzui į klausimą, ką darome su apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos priemonėmis. Na, kaip minėjote, iki vasaros pasirodys anglies dioksido nutekėjimo analizė, o kai bus pereinama prie mato, mes toliau tęsime darbą, susijusį su matu. Vis dar yra daug dalykų, kurie turi būti sukurti kartu su apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema. Taip pat manau, kad vis dar turėtume užsiimti tomis kitomis viso pasaulio šalimis, kurios planuoja įsigyti kokių nors prekybos sistemų.

Vis dar manau, kad tai bus veiksmingiausias būdas pabandyti reguliuoti taršą, tačiau tokiu atveju, žinoma, labai svarbu, kad turėtume įdiegtas ir sklandžiai veikiančias savo sistemas, kurios veiktų kuo veiksmingiau ir kuo palankiau įmonėms, kad jos galėtų pastebėti, jog sistemos veikia, ir kurios galiausiai padidintų įmonių galimybes teikti inovacijas.

Jo Leinen (S&D). – (*DE*) Ponia Komisijos nare, labai nuoširdžiai sveikinu atvykus į Parlamentą. Parašiau laišką Parlamento Pirmininkui, norėdama jį informuoti, kad visų šio Parlamento delegacijų darbotvarkėse, kai jos dalyvauja diskusijose su mūsų partneriais visame pasaulyje, yra klimato apsaugos klausimas. Mums reikia rasti kitą mechanizmą, kuriuo būtų suteikta galimybė šią informaciją ir šiuos rezultatus susieti su jūsų kelionėmis po visą pasaulį, kad tie iš mūsų, kurie dirba Briuselyje ir Strasbūre, tiksliai žinotų, kur esame.

Man gana neramu, kad derybas dėl klimato kaitos gali sulaukti tokio pat likimo, kaip Dohos derybos, kurios kiekvienais metais nuolat atidedamos. Todėl mano klausimas yra toks: koks jūsų planas B, kad galbūt būtų galima pasiekti rezultatus kai kurių sektorių dalyse? Taip pat turiu klausimą, susijusį su Kioto protokolu. Viena strateginė klaida, kurią padarėme Bankoke, buvo ta, kad sudarėme įspūdį, jog norėtume atsisakyti jo. Kas atsitiktų, jeigu ko nors nepatvirtintume iki 2011 arba 2012 m.? Kokia Kioto protokolo ateitis?

Frédérique Ries (ALDE). – (*FR*) Ponia pirmininke, norėčiau pasveikinti C. Hedegaard atvykus į mūsų posėdžių salę. Komisijos nare, esu patenkintas, galėdamas jus pasveikinti su jūsų pirmuoju susitikimu, ir pakartoti tai, ką jums sakiau per jūsų klausymą, taip pat padėkoti jums už entuziazmą, kurį įkvepiate į mūsų diskusijas, – jums, kuri įgyvendinate klimato diplomatiją, turėdama, žinoma, nuolatinę mūsų Parlamento paramą.

Esu įsitikinęs, kad Europa privalo laikytis agresyvesnės pozicijos ir kad ji, užuot demonstravusi savo ketinimus, turi demonstruoti savo ginkluotę. Mano klausimas, į kurį jums bus lengva atsakyti, kažkuo panašus į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto pirmininko klausimą, nes aš taip pat esu įsitikinęs, jog nuo

šiol Europa privalo garantuoti, kad visada įtrauks šį klimato aspektą į visus savo prekybos susitarimus su trečiosiomis šalimis kartu su anglies dioksido mokesčiu, jeigu tai yra vienintelė kalba, kurią gali suprasti tie, kurie atsisako suvokti šio iššūkio dydį.

Tačiau turiu kitą klausimą, galbūt šiek tiek daugiau nukreiptą prieš nusistovėjusias pažiūras, t. y. pasiūlymą, kuriam bet kuriuo atveju reikalingas jūsų atsakymas: ar Europos Parlamentas, Komisija ir institucijos taip pat negalėtų parodyti pavyzdžio, pasiskelbdamos neutraliomis anglies dioksido atžvilgiu, kitaip tariant, kompensuodamos savo išmetamą ${\rm CO}_2$ dujų kiekį, kad apmokėtų bent – nors tai yra tik vienas aspektas – mūsų kelionių į Strasbūrą aplinkos apsaugos sąnaudas?

Claude Turmes (Verts/ALE). – Ponia pirmininke, pirmiausia manau, kad mes taip pat labai laukiame šio poveikio vertinimo. Mes iš tiesų esame beveik įsitikinę, kad 30 proc. bus naudingi Europos ekonomikai, taip pat dalyvaujant lenktynėse dėl ekologiškų technologijų.

Komisijos nare, turiu du klausimus; vienas iš jų yra dėl pinigų greitam pradiniam finansavimui. Kaip jūs su A. Pielbagsu susitarsite, kad užtikrintumėte, jog šie pinigai atiteks energijos vartojimo efektyvumui, atsinaujinantiesiems energijos ištekliams ir decentralizuotai – decentralizuotai energijos gamybai, tai taip pat derinant su energetiniu skurdu? Antras klausimas yra toks: kaip jūs įtrauksite į šį žaidimą didžiuosius Europos miestus ir progresyvius regionus, taip pat tarptautiniu mastu? Tikrai esu nusivylęs, kad praėjusios savaitės ES 2020 m. strategijos dokumente miestai ir regionai iš esmės neegzistuoja. Kaip galime net išdrįsti pamanyti, kad užtikrinsime Europos pažangą, kai nepaisome Europos piliečių regionų ir poveikio, kurį jie galėtų turėti tarptautiniu mastu?

Connie Hedegaard, *Komisijos narė.* – Ponia pirmininke, pirmiausia J. Leinenui atsakau, jog, mano manymu, labai gera mintis, kad, išvykstant delegacijoms, jūs taip pat turėtumėte laiko ir prioritetą įtraukti klimato klausimą į darbotvarkę. Tai labai svarbu, taip pat galėtų būti labai naudinga palyginti pastabas, kad jums gavus informaciją vienoje šalyje ir mėnesiu vėliau man gavus informaciją galėtume kartu susirinkti ir palyginti pastabas, kad galėtume tikrai pasikliauti informacija, kurią kiekvienas gauname.

Pavojus, kad nutrūks šiek tiek į Dohos derybų raundą panašus procesas, buvo būtent ta priežastis, dėl kurios darėme tokį didelį spaudimą Kopenhagos konferencijai, siekdami padaryti viską, ką galime, kad pabandytume išvengti tokios situacijos. Jūs taip pat esate teisus, kad dabar yra pavojus: jeigu to nepadarėme Kopenhagoje, ar tai negalėtų užsitęsti amžiams? Todėl norėčiau matyti konkretų planą, kuriame būtų tikslūs siektini rezultatai kiekvienam įvykiui ir tiksli data, kada turime jį užbaigti. Manau, kad tai labai gera mintis.

Paskutinis klausimas buvo dėl Kioto protokolo ir Kioto protokolo tęsimo. Visi žinome, kad yra problemų, susijusių su Kioto protokolu. Visi žinome, kad yra daug šalių, kurios nenori jame ir vykdant visus šiuos uždavinius dalyvauti. Galiausiai tai taip pat yra uždavinys Europos Sąjungai. Negalime likti vieni Kioto protokolo sistemoje. Manau, jog labai svarbu, kad Europai būtų geriau neprisiimti kaltės, kai neturime būti kaltinami.

Ne mes esame problema Kioto protokolo atžvilgiu. Mes ištesėjome savo pažadus anksčiau negu visi kiti. Mes ištesėjome savo oficialius pažadus ir buvome jų verti pirmuoju 2008–2012 m. laikotarpio etapu. Įvykdysime viską, ką pažadėjome įvykdyti, taip pat esame pasirengę tęsti Kioto protokolą. Šiomis aplinkybėmis ES nėra problema. Būtent kitos protokolo šalys šiuo atveju yra problema, todėl jos turės išsiaiškinti, ar nori alternatyvos, jei tik tokia būtų, arba kaip ketina įgyvendinti tikslų tęstinumą antruoju įsipareigojimų laikotarpiu.

Todėl tai yra neišspręsta problema, kurią turime apsvarstyti, tačiau C. Davies jau sakė, kad esame priklausomi nuo to, ką daro kitos protokolo šalys. Turėtume būti atsargūs. Kodėl turėtume būti tie, kurie žlugdo Kioto protokolą? Mes buvome verti savo pažadų pagal Kioto protokolą, todėl kartais Europai būtų geriau neprisiimti kaltės, kai kaltės nusipelno kiti.

Dėl pasiūlymo čia esančių institucijų klausimu galiu pasakyti, kad mūsų kabinete jau iškėliau šį klausimą. Manau, kad tai normalus dalykas. Labai norėčiau bendradarbiauti su Parlamentu. Jeigu jūs galėtumėte bendradarbiauti su Parlamentu, aš bendradarbiaučiau su Komisija. Manau, kad piliečių atžvilgiu tai logiška.

Pone C. Turmes, klausimu dėl greito pradinio finansavimo ir kaip galiu susiderinti su Komisijos nariu A. Piebalgsu, jūs galbūt pastebėjote, kad šis komunikatas buvo parengtas kartu su A. Piebalgsu. Jis bendrai pasirašė jį, nes mes žinome, kad mums labai svarbu pabandyti dirbti kartu, taip pat pagal jo kompetenciją, ir išsiaiškinti, kaip būtų galima tuo labai teigiamai pasinaudoti. Mes esame du Komisijos nariai, jau dalyvaujantys tokioje diskusijoje.

LT

Suprantu jūsų mintį apie didžiuosius miestus. Manau, kad C40 ir daug kitų iniciatyvų yra labai geros, o be to, jūs taip pat esate teisus, kad didelė išmetamųjų teršalų kiekio dalis bus susijusi su didžiaisiais miestais ir gyvenimo juose būdu. Šiuo atveju problema ta, kad didelė planavimo ir kitų rūšių priemonių, kuriomis galima iš tiesų spręsti šias problemas, dalis dažnai priklauso valstybių narių kompetencijai, tačiau sutinku su jumis, todėl taip pat dirbau kai kurių didžiųjų miestų klausimais prieš Kopenhagos konferenciją. Tai yra aspektas, kurį turėtume prisiminti ir pabandyti išsiaiškinti, kaip galėtume jį plėtoti toliau. Be to, pvz., kai kalbama apie transportavimą ir transporto anglies dioksido išmetimo panaikinimą, savaime suprantama, kad didieji miestai bus išeitis ieškant sprendimų šiuo klausimu.

Maria Da Graça Carvalho (PPE). – (PT) Komisijos nare, Kopenhagos konferencija parodė, kad kitai šalių konferencijai (angl. COP) būtina pasirengti ne tik vidaus, pasauliniu ir techniniu lygiais, bet ir politiniu lygiu. Viduje Europos užduotis – įgyvendinti energetikos ir klimato teisės aktų paketą ir investuoti į švarias technologijas, mokslinius tyrimus ir energijos vartojimo efektyvumą.

Pavyzdžio rodymas yra būtinas reikalavimas, tačiau, kaip parodė Kopenhagos konferencija, vien jo nepakanka. Todėl būtina plėtoti ir propaguoti diplomatinį aspektą bei išnaudoti Lisabonos sutartimi numatytas galimybes siekiant padėti pagrindą kitai šalių konferencijai plačiais užmojais, kalbant vienu balsu ir kuriant strateginius aljansus su savo galimais sąjungininkais šiuo klausimu, pvz., Afrikos, Karibų baseino ir Ramiojo vandenyno šalimis.

Be to, svarbu klimato kaitos temą įtraukti į visus aukščiausiojo lygio susitikimus ir aukšto lygio susitikimus. Norėčiau Komisijos ir Komisijos narės paklausti, kokia pažanga buvo padaryta šiose politinėse derybose.

Dan Jørgensen (S&D). – (*DA*) Ponia pirmininke, sveikinu, ponia C. Hedegaard. Jūs pasakėte daug gerų dalykų, taip pat daug gerų dalykų yra komunikate. Ketinu daugiausia dėmesio skirti dalykams, su kuriais nesutinku.

Labai nesutinku su strategija, kuri šiuo ankstyvu etapu grindžiama pripažinimu, kad Meksike susitarimo nesudarysime. Todėl mano klausimas jums yra toks: ar dėl to paprasčiausiai apsisprendėte jūs, ar tai yra įgaliojimai, kurie jums buvo suteikti, o jeigu taip, kas jums suteikė šiuos įgaliojimus? Ar tai valstybių vadovai? Ar jie suteikti pagal bendro sprendimo procedūrą, ar dar kieno nors? Tikiuosi, kad ši strategija gali būti persvarstyta. Ką gero gali duoti pasakymas: "Kas būtų, jeigu būtų parengtas didžiulis postūmis ir būtų dideli lūkesčiai, o paskui viskas baigtųsi niekuo – kaip galėtume paaiškinti dvi nesėkmes?" Paklausykite, tai nėra tas dalykas, kuris jums turėtų kelti nerimą. JAV ir Kinija tikriausiai bus tikros, kad nebus dedama didelių vilčių į Meksiką. ES vaidmuo turėtų būti ne kalbėti apie mažesnius lūkesčius – ES vaidmuo turėtų būti kalbėti apie didesnius lūkesčius. Jeigu mes dar prieš prasidedant aukščiausiojo lygio susitikimui pasakysime: "Paklausykite, mes esame pasirengę pripažinti, kad nebus ypač puikaus susitarimo" ir t. t., jūs galite išmesti iš galvos bet kokią sėkmės galimybę net anksčiau negu pradėsite. Taip nustatomas naujas išeities taškas, todėl susitarimas bus tik blogesnis.

Holger Krahmer (ALDE). – (DE) Komisijos nare, jums turiu du konkrečius klausimus.

Pirma, jūsų dokumente nematau Europos derybinės pozicijos tarptautiniu lygiu analizės. Ar mes tikrai atsižvelgėme į tai, kad Europos įtaka klimato politikos srityje sumažėjo? Ar atkreipėme dėmesį į tai, kad šio pasaulio politinės ir ekonominės įtakos centras staigiai pasislinko Azijos kryptimi? Ar gali būti, kad šiuo atveju visiškai pervertinome savo įtaką.

Antra, jūsų dokumentas yra nepaprastas. Dvylikoje puslapių, kuriuos jūs visiškai prirašėte, nėra nė vienos užuominos apie TKKG grupę. Ar tai yra subtilus bandymas atsiriboti nuo šios institucijos? Norėčiau jums priminti, kad ši grupė suformavo pagrindą visiems politiniams sprendimams, susijusiems su direktyvomis, kurias čia parengėme pastaraisiais metais. Ar ne laikas pareikalauti plataus mokslinio požiūrio, kurio laikantis mums būtų pateikiami moksliniai, o ne politiniai pareiškimai?

Connie Hedegaard, *Komisijos narė.* – Ponia pirmininke, tvirtai sakau aiškų "ne" į paskutinį klausimą dėl TKKG. Jeigu turėčiau atsiriboti nuo visko, ko nėra šiame dokumente, turėčiau atsiriboti nuo daugelio dalykų. Tai yra būdas pabandyti savaime suprantamu dalyku laikyti tai, kad mūsų laukia uždavinys, kad turime jį išspręsti ir kad ES turi atlikti lyderės vaidmenį klausimo, kaip jį išspręsti, požiūriu. Tokie yra pamąstymai, kuriais paremtas šis dokumentas.

Nesutinku, kad ES neturi įtakos tarptautinėms deryboms. Jūs esate visiškai teisi – mes neturime tiek įtakos, kiek norėtume turėti, kad galėtume pamanyti, jog galėtume diktuoti viskam, kas vyksta. Mes priklausome nuo kitų.

Tačiau Kopenhagoje pamatėme kai ką labai nauja: seniau ES dažnai turėdavo tik kelis partnerius, kai vykdavo į tarptautines derybas ir bandydavo sutvarkyti reikalus, o šįkart šalių, atsakingų už daugiau nei 80 proc. pasaulio išmetamųjų teršalų kiekio, lyderiai pažadėjo, kad nuo šiol jie taip pat eis tinkamu keliu. Tai labai keičia visą dinamiką. Norėčiau jums priminti, kad įtraukti kylančios ekonomikos šalis ir priversti jas prisiimti bendrą atsakomybę daug metų buvo Europos prioritetas ir kad iš tikrųjų jis buvo pasiektas Kopenhagoje.

Atsakau poniai M. Carvalho: visiškai sutinku, kad turėtume pasirengti techniškai ir politiškai ir kad tai turėtume daryti geriau iš dalies dėl to, kad susėdę prie derybų stalo ne tiesiog pasakytume, ko norime, o paskui, likusioms pasaulio šalims nesutikus su mumis, iš tikrųjų nežinotume, ką daryti, nes būtume išeikvoję visą savo energiją bandydami susivienyti dėl labai tvirtos ir labai išsamiai suformuluotos pozicijos. Turėtume būti lankstesni dėl derybų šiuo klausimu būdo.

(DA) ...ir galiausiai atsakau D. Jørgensenui: žinoma, netikiu, kad Meksike neturėtume sudaryti susitarimo. Kaip tik svarstoma, ar esame tikri, kad vietoje, Meksike, galėsime sužinoti visas smulkmenas, įskaitant susitarimo formą. Tai yra mano rūpestis. Atsižvelgusi į šias sąlygas manau, kad mes padidinsime spaudimą JAV, Kinijai ir kitoms šalims būtent pasakę, kad privalome turėti konkrečius siektinus rezultatus ir kad Kankūne turi būti pasiekti labai konkretūs rezultatai. Mes negalime to atsisakyti.

Bandau pasiekti, kad Meksike jiems būtų sunku netesėti pažadų. Manau, kad jei norime tai pasiekti, turime įsitikinti, kad neskiriame per daug dėmesio teisinei formai, nes tuo galėtume gerokai sukliudyti susitarti dėl faktinio turinio. Yra daug dalykų, į kuriuos būtina atsižvelgti, kaip antai: "Ką mes manome? Ką išgirstame? Ar, mūsų manymu, įmanoma priversti JAV sutikti praėjus vos trims savaitėms po jų laikotarpio vidurio rinkimų?" Yra daug veiksnių, kurie panaudojami šiuo klausimu, tačiau manau, jog D. Jørgensen pakankamai gerai mane pažįsta, kad galėtų suprasti – taip yra ne dėl to, jog nemanau, kad Meksike turėtume būti ambicingi. Paprasčiausiai mums reikia pabandyti nustatyti, kokią maksimalią naudą galime gauti iš Meksiko. Tokia yra mūsų strategijos, kurią šiandien čia pabandžiau pristatyti, esmė.

Pirmininkė. – Ponios ir ponai, neturėjo galimybės kalbėti daugiau Parlamento narių, negu ją turėjo. Tam neužteko laiko. Tikiuosi, kad suprantate tai. Dėkoju jums visiems už drausmingas diskusijas. Ačiū, Komisijos nare. Manau, kad čia, plenariniame posėdyje, pasimatysime dažniau. Esu tikra, kad taip ir bus.

Diskusijos baigtos.

82

LT

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnis)

Sebastian Valentin Bodu (PPE), raštu. – (RO) ES turėjo visas galimybes rodyti pavyzdį imantis veiksmų, kad būtų sumažintas išmetamų CO₂ dujų kiekis. Galbūt daugelis liko nusivylę Kopenhagos aukščiausiojo lygio susitikimu dėl kai kurių dalyvių, susilaikiusių nuo įsipareigojimo bet kokių nustatytų klimato kaitos prevencijos tikslų atžvilgiu. Neseniai Indija ir Kinija atsiuntė į JT laiškus, kuriuose nurodomas jų pasiryžimas siekti tikslų, prisiimtų pagal Kopenhagos susitarimą, – tokių pat neaiškių, kokie jie buvo. Tai svarbus ženklas, todėl ES gali imtis iniciatyvos pasaulio mastu ir sugrąžinti visas valstybes prie to paties derybų stalo – ypač Azijos valstybes, kurių pramonės pajėgumas kas mėnesį auga. Klimato kaita yra lygiai toks pat faktas, kaip faktas, kad tarša ją greitina. Taip pateisinami platūs ES užmojai siekiant rodyti pavyzdį savo taršos mažinimo veiksmais. Iš tikrųjų mūsų tikslas – tapti mažiausiai užterštu pasaulio regionu – ne gali, o turi būti mūsų pranašumas. Iš to gaunama nauda apima daug daugiau, negu tik tiesioginę švaresnės aplinkos naudą. Perorientuodami Europą į ekologišką ekonomiką ir pramonę sukursime darbo vietų, atversime naujas mokslinių tyrimų kryptis ir galiausiai – ne mažiau svarbu – sumažinsime kiekvienos valstybės išlaidas.

João Ferreira (GUE/NGL), raštu. – (PT) Nors Žemės atmosferos išsaugojimas turi būti įvairių šalių pasidalyta atsakomybė, taip pat akivaizdu, kad poveikis, kurį kiekviena iš šių šalių turėjo atmosferai per visą istoriją, ir poveikis, kurį jos turi šiuo metu, yra du labai skirtingi dalykai, o tai reiškia, kad jų atsakomybė turi būti diferencijuojama dėl elementaraus teisingumo. Be to, apibrėžiant kiekvienos šalies atsakomybę atliekant pasaulinio masto veiksmus, kuriais siekiama sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį, dėl tų pačių sąžiningumo priežasčių turi būti atsižvelgiama į atitinkamą jų gyventojų skaičių. Šiuo metu Kinijos išmetamųjų teršalų kiekis vienam gyventojui yra keturis kartus mažesnis negu JAV ir sudaro pusę ES išmetamųjų teršalų kiekio vidurkio. Indijos rodiklis sudaro apytikriai dešimtadalį ES išmetamųjų teršalų kiekio vidurkio ir yra dvidešimt kartų mažesnis negu JAV. Šiuo metu Indijoje yra apytikriai 500 mln. gyventojų (apytikriai atitinka ES gyventojų skaičių), neturinčių galimybės naudotis elektra. Todėl bandymai kaltinti šias šalis dėl Kopenhagos konferencijos nesėkmės yra neprotingi ir nesąžiningi, o ką jau kalbėti apie absurdišką Mūsų Amerikos Bolivaro aljanso šalių kaltinimą pasinaudojant šio Parlamento rezoliucija. Ši pozicija pateisinama tik visiškai politiniu grupiniu susiskaidymu, kuris kenkia tam, kas iš tikrųjų pasiekta Kopenhagoje.

LT

Adam Gierek (S&D), raštu. – (PL) Labai atkaklus Europos Komisijos ir jos Pirmininko lobizmas "plataus užmojo" klimato ir energetikos politikos klausimais, vykdomas daugelį metų, yra ne kas kita, kaip bandymas sugriauti ES pramonę. Ši politika yra Tarpvyriausybinės klimato kaitos grupės padarytos blogybės nepaisymo arba akivaizdaus kvailumo rezultatas, arba perdėto cinizmo, lemiančio ekonominį sabotažą, rezultatas. Gaila, kad Parlamento kairiosios pakraipos nariai nesuvokė, kad tai yra ne kas kita, kaip spąstai jiems, nes daugiausia prekybos taršos leidimais rėmėjų pasitelkiama iš tų subjektų, jau sukėlusių vieną krizę. Tačiau šįkart "finansinis burbulas" bus gerokai didesnis. Žala, kuri jau padaryta šia pražūtinga politika, yra didžiulė, ypač mano šalyje Lenkijoje. Mums nereikia karo. Šalį sugriauti lengviau negu atstatyti. Raginu Komisiją ateikite į protą, nes tai, ką jūs darote, yra ne tik antieuropietiška, bet ir antihumaniška. Reikia tik nedelsiant persvarstyti klimato ir energetikos teisės aktų paketą. Užsiimkite šiuo klausimu ir liaukitės įkalbinėti kitus prisiimti atsakomybę už ekonominę savižudybę. Ekologinei ekonomikai – taip, tačiau tai, žinoma, reiškia medžiagų ir energijos perdirbimą, bendrą šilumos ir elektros energijos gamybą, šilumos ūkio modernizaciją, tvarią energiją, kai nėra kitų šaltinių, pakartotinį nuotekų panaudojimą, branduolinę energiją, didesnį energijos tapymą, didesnį energijos vartojimo efektyvumą ir kitus dalykus. Todėl ar išmetamosios CO, dujos taip pat turi kokį nors ryšį su ekonomika, tokia "ekologiška" kaip ši? Taip, jos turi, tačiau paradoksalu, kad tada, kai išmetamųjų teršalų kiekis didėja... taigi, tai yra gerai.

Eija-Riitta Korhola (PPE), raštu. – (FI) Ponia pirmininke, esu dėkinga Komisijos narei C. Hedegaard, kad parodė, jog supranta pagrindinę klimato politikos dilemą: ES negali viena sumažinti išmetamųjų teršalų kiekio, nes ne tik mūsų pačių rezultatai būtų beprasmiai, bet ir sukeltume pavojų, kad galėtų nukentėti aplinka. Jei gamyba dėl labai aukštų taršos leidimų prekybos išlaidų nebegali toliau vykti Europoje ir jei dėl to plienas arba popierius, tarkime, yra gaminamas vietose, kuriose po to išmetamų teršalų kiekis yra didesnis negu Europoje, išmetamų teršalų kiekis didės visur. Vienašališkas siekis nėra siekis – tik tada, kai veiksime kartu pagal vienodas taisykles, bus lengva stipriais suveržti savo diržus. Tam pagrindas turi būti įvairi klimato strategija: nuoseklus konkrečių išmetamųjų teršalų mažinimas. Tai sudarytų anglies dioksido išmetimo panaikinimo sistemą, kuri būtų nepriklausoma nuo verslo ciklo ir pagal kurią visada būtų atlyginama šaliai, užsiimančiai mažinimu, skirtingai nuo dabartinės mūsų taršos leidimų prekybos sistemos. Kinija, Japonija ir Jungtinės Amerikos Valstijos, be kitų, yra suinteresuotos turėti tokią schemą, todėl ES taip pat turėtų atnaujinti savo strategiją, kad ji atitiktų dabartinę padėtį. Be to, norėčiau paklausti, ar yra kokia nors prasmė tvirtai laikytis apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos po 2012 m., kai dabar aiškėja, kad nebus tokių schemų, atsirandančių pasaulio mastu, kurias būtų galima susieti su mūsų schema. Kol taršos leidimų specifikacija ir paskirstymas nebus proporcingas, bus neimanoma išvengti konkurencijos iškraipymo. Kai vos prieš 10 metų pradėjome rengti direktyvą dėl taršos leidimų prekybos, visa schema mums buvo reklamuojama kaip pasirengimui prekiauti taršos leidimais pasaulio mastu skirta priemonė. Mes įgijome kompetencijos ir patirties. Ta patirtis mums neabejotinai brangiai kainuoja, tačiau jos nauda aplinkai jokiu būdu nėra akivaizdi. Išmetamųjų teršalų kiekio mažinimas galėtų būti vykdomas taip, kad mažiau priklausytų nuo nesėkmių ir spekuliacijos rinkoje. Ar Komisija mano, kad yra rimtų priežasčių tęsti darbą vieniems?

Elżbieta Katarzyna Łukacijewska (PPE), raštu. – (PL) Ponia pirmininke, ponia C. Hedegaard, Kopenhagos aukščiausiojo lygio susitikimas, į kurį vykome kaip kovos su klimato kaita lyderiai, buvo pralaimėjimas, kuris parodė, kad tik Europa suinteresuota riboti išmetamųjų CO₂ dujų kiekį. C. Hedegaard paskelbė, kad, nepaisant šio fiasko, kova su visuotiniu atšilimu vis dar bus pagrindinis Europos politikos prioritetas. Dabar, prieš Meksiko aukščiausiojo lygio susitikimą, rengiame naują strategiją, todėl turime atsakyti į klausimus, kur mes dirbome blogai, ir išnagrinėti savo nuomones bei lūkesčius, nes šiuo metu pasaulis nepasirengęs sutikti su tokiais dideliais suvaržymais. Todėl turiu tris klausimus C. Hedegaard. Pirma, kaip ketiname derėtis ir kokius tikslus nusistatysime patys, kad Meksiko aukščiausiojo lygio susitikimas nesibaigtų taip, kaip baigėsi Kopenhagos aukščiausiojo lygio susitikimas? Antra, ar Europos Komisija patikrino informaciją apie visuotinį atšilimą ir ledkalnių tirpimą, atsižvelgdama į klaidinančią ir neteisingą informaciją, pateiktą kai kurių mokslininkų? Trečia, ar sutinkate su mano išvadomis, kad be JAV, Kinijos, Rusijos ir Indijos sutikimo pastebimai sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį Europos Sąjungos pastangos ir jos patiriamos išlaidos bus išeikvotos veltui?

Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz (PPE), *raštu.* – (*PL*) Pagrindinis Europos Sąjungos uždavinys po Kopenhagos aukščiausiojo lygio susitikimo – kuo greičiau parengti tai, kas būtina – bendrą planą Meksike vyksiančiam COP 16 aukščiausiojo lygio susitikimui. Kopenhagos konferencija privertė mums suvokti, kad gerų ketinimų nepakanka. Kopenhagos konferencija mus paskatino padaryti tokias keturias išvadas. Pirma, Europos Sąjunga nebus visiškai veiksminga, jeigu ji tik nustatys sistemas, kurių reikia laikytis. Europa turėtų suteikti besivystančioms šalims realią paramą, kuri būtų palanki plataus užmojo Bendrijos tikslams mažinti išmetamųjų teršalų kiekį. Antra, Europos Sąjunga privalo vėl pradėti diskusijas su Jungtinėmis Valstijomis kaip transatlantinio lyderiavimo dalį ir su kitomis pagrindinėmis pasaulio valstybėmis. Trečia, Europos

Sąjunga turėtų pasirinkti racionalesnį požiūrį į išmetamųjų CO₂ dujų kiekio mažinimo strategiją, kad būtų galima sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį ir kartu išvengti didelių prisitaikymo išlaidų. Ketvirta, Europos Sąjunga turėtų intensyvinti savo pastangas atkurti veiksmingą mažai teršalų išmetančią ekonomiką. Ponia C. Hedegaard, klausimas paprastas – ar Europoje yra tinkama aplinka tokioms permainoms?

Rareş-Lucian Niculescu (PPE), *raštu.* – (RO) Palankiai vertinu dėmesį, kuris buvo skirtas klimato kaitai Komisijos komunikate "2020 m. Europa. Europos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija".

Yra du šio klausimo aspektai, kuriuos verta pabrėžti. Pirma, investavimas į ekologiškesnes ir mažai anglies dioksido išskiriančias technologijas yra svarbi priemonė. Šiomis investicijomis ne tik bus saugoma aplinka, bet ir kuriamos naujos verslo galimybės bei naujos darbo vietos. Europos Sąjunga gali atlikti svarbų vaidmenį šiame pasaulio rinkos sektoriuje. Antras aspektas yra pavyzdinės vadinamosios tausiai išteklius naudojančios Europos iniciatyvos svarba. Komisijos pateiktas prašymas, kad valstybės narės panaudotų struktūrinius fondus investicijoms į efektyviai energiją naudojančių viešųjų pastatų statybą, iš tiesų yra sprendimo dalis. Tačiau manau, kad mums reikia ne mažiau dėmesio skirti gyvenamųjų pastatų sektoriui, o konkrečiau – praeityje statytiems kolektyviniams gyvenamiesiems pastatams, kurie buvo dideli energijos vartotojai kai kuriose valstybėse narėse, ypač esančiose Rytų Europoje.

Rovana Plumb (S&D), *raštu.* – (RO) Manau, kad pasimokėme iš Kopenhagos konferencijos nesėkmės. Tai įrodydami turime persvarstyti savo strategiją, kad Meksike galėtume sudaryti teisiškai privalomą susitarimą.

Reikalingi skubūs veiksmai, kad sudarytą politinį susitarimą būtų galima paversti veiksmais, taip pat panaudoti 7,2 mlrd. EUR, kurie skiriami besivystančių šalių skubiam pradiniam finansavimui.

ES paskelbė apie savo norą prisijungti prie susitarimo ir, informavusi apie tai, prisiėmė vienašališką įsipareigojimą sumažinti visuotinį ES išmetamųjų teršalų kiekį 20 proc. pagal 1990 m. lygį bei pateikė sąlyginį pasiūlymą padidinti šį mažinimo procentą iki 30 proc., jeigu kitos pagrindinės teršėjos taip pat sutiktų prisidėti lygiaverte dalimi prie visuotinių pastangų sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį.

Vasario 18 d. duomenimis, 40 valstybių paskelbė savo mažinimo planus, o 100 valstybių pasirašė susitarimą, tačiau to nepakanka.

Raginu vyriausiąją įgaliotinę ir Komisijos narę, atsakingą už kovos su klimato kaita veiksmus, skubiai pristatyti mums klimato diplomatijos strategiją, o ES ir valstybes nares – įtraukti kovos su klimato kaita politiką į visus dvišalius ir daugiašalius strateginės partnerystės susitarimus, kad būtų galima pasiekti šį svarbų tikslą.

Į strategines kovos su klimato kaita partnerystes turi būti įtrauktos NVO ir pilietinė visuomenė.

Daciana Octavia Sârbu (S&D), *raštu*. – Nepaisant nusivylimo Kopenhagos konferencija, buvo pasiekta tam tikra pažanga, įskaitant trumpalaikį finansavimą, kurį išsaugojome besivystančioms šalims. Taip ne tik bus suteikta pagalba vietoje; taip, be to, bus padedama didinti partnerių, kurių nuomonės Kopenhagoje išsiskyrė, pasitikėjimą.

Artimiausiais mėnesiais ir metais turime besivystančiam pasauliui parodyti, kad gerbiame savo įsipareigojimus finansuoti prisitaikymą prie klimato kaitos ir klimato kaitos poveikio švelninimą, taip pat turime būti tikri, kad lėšos siekiant šių tikslų leidžiamos geriausiu būdu.

Be to, Kopenhagoje buvo padaryta esminė pažanga stebėjimo, ataskaitų teikimo ir tikrinimo klausimais. Šie klausimai tiesiogiai susiję su pasitikėjimo didinimu, nes tokia sistema mums bus suteikta galimybė išsiaiškinti, ar kiekvienas atlieka savo vaidmenį, ir sudarytos sąlygos nustatyti mūsų strategijų veiksmingumą ir tai, kaip turėtume jas pritaikyti ateityje. Europos Sąjungai reikia toliau diegti savo apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą ir kitas iniciatyvas, pvz., energijos vartojimo mažinimą pastatuose. Mums reikia pasiekti savo tikslus mažinti išmetamųjų teršalų kiekį ir parodyti, kaip galime visi gauti naudos iš energijos taupymo. Sėkmingo išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo politikos, kuri virsta nauda paprastiems žmonėms, pavyzdžio pateikimas yra geriausias būdas kitus įtikinti, kad reikia sekti pavyzdžiu.

12. Antrasis Europos aukščiausiojo lygio susitikimas romų klausimais (diskusijos)

Pirmininkė. – Kitas klausimas – žodiniai klausimai Tarybai ir Komisijai dėl antrojo Europos aukščiausiojo lygio susitikimo romų klausimais. (B7-0013/2010; B7-0014/2010; B7-0202/2010; B7-0203/2010).

Monika Flašíková Beňová, *autorė.* – (*SK*) Visiems Parlamento Komisijai ir Tarybai pateiktiems klausimams, susijusiems su būsimu Europos aukščiausiojo lygio susitikimu romų klausimais, būdingi keli bendri bruožai.

Pirma, nepasitenkinimas dabartine daugumos romų padėtimi Europos Sąjungoje. Šis klausimas labai susijęs ir su nepasitenkinimu dėl romų integracijai į visuomenę ir socialinei jų reabilitacijai skirtų pasirengimo narystei ir struktūrinių fondų lėšų arba jų panaudojimo lygiu. Antras svarbus dalykas yra pilietinės visuomenės, įskaitant romų organizacijas, vaidmuo sprendžiant problemą.

Abu dalykai svarbūs, bet norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kad labai svarbu, kaip šios problemos sprendžiamos. Pripažinkime – po tiek daug metų neaiškių politinių pareiškimų kai kurie iš mūsų mano, kad pagaliau būtina imtis konkrečių veiksmų. Nenuolaidžiaudama ginu žmogaus teises ir tai matyti iš visų mano kalbų Europos Parlamente per pastaruosius šešerius metus. Be to, per šiuos šešerius metus klausiausi kelių diskusijų apie etninių romų diskriminaciją ir būtinybę spręsti etninių romų problemas. Nors tiek daug diskutavome, nepavyko padaryti didelės pažangos ieškant konkretaus sprendimo ir manau, kad taip yra daugiausia todėl, kad oficialiai daugiausia dėmesio skyrėme formaliai diskriminacijos sąvokai, bet nenagrinėjome tikrųjų priežasčių, kodėl susidarė tokios aplinkybės, kuriomis gyvena mūsų piliečiai romai.

Todėl, norėdami tikrai išspręsti romų problemą, visų pirma turime užtikrinti, kad būtų laikomasi tarptautinių sutarčių dėl nacionalinės teisės ir dėl konvencijų. Pirmiausia norėčiau atkreipti dėmesį į Vaikų teisių konvenciją, kurios nuostatas pažeidžia daugelis romų šeimų. Pvz., Slovakijoje galioja nuostatos dėl nemokamos sveikatos priežiūros ir nemokamo mokslo pradinėse ir vidurinėse mokyklose. Šias paslaugas teikia ir finansuoja valstybė. Tačiau net ir šiose dviejose politikos srityse negerbiamos pagrindinės vaiko teisės.

Norėdami kalbėti apie romų problemų sprendimą tikrai objektyviai, turime išsiaiškinti, kodėl ir kaip atsiranda ši diskriminacija.

PIRMININKAVO: A. VIDAL-QUADRAS

Pirmininko pavaduotojas

Hélène Flautre, *autorė*. – (*FR*) Pone pirmininke, Pagrindinių teisių agentūra praneša, kad romai patiria visų rūšių diskriminaciją visose srityse: užimtumo, sveikatos priežiūros, švietimo ar būsto. Todėl jie yra daugiausia Europoje diskriminuojama mažuma.

Pvz., 2009 m. vidutiniškai vienas iš keturių romų nukentėjo dėl nusikaltimo žmogui – agresijos, grasinimo ar didelio priekabiavimo – bent kartą per pastaruosius dvylika mėnesių ir vienas iš trijų romų vidutiniškai keturis kartus per pastaruosius dvylika mėnesių apklaustas policijoje. Romų socialinė atskirtis dar labiau didėja, nes jie nepakankamai žino apie savo teises.

Tokiomis beveik 10 mln. Europos Sąjungos gyventojų, kurie jau turi Pagrindinių teisių chartiją ir netrukus pasirašys Europos žmogaus teisių konvenciją, aktualiomis aplinkybėmis kyla didelių abejonių dėl nediskriminavimo politikos ir teisių veiksmingumo Europos Sąjungos ir valstybių narių lygmenimis. Tik po 2007 m. gruodžio mėn. rasistinio smurto Italijoje Europos šalys vieningai ėmėsi plataus masto aukšto lygio veiksmų ir pagaliau 2008 m. rugsėjo mėn. surengtas pirmasis Europos aukščiausiojo lygio susitikimas.

Vis dėlto, vis dar neatsižvelgta į raginimą parengti Europos Sąjungos pagrindų strategiją dėl romų integracijos ir direktyvą dėl romų įtraukties. Valstybės narės, pvz., Prancūzija, kurios vis dar taiko pereinamojo laikotarpio priemones dėl bulgarų ir rumunų patekimo į rinką, visų pirma sudaro sunkumų romams ir reikšdamos politinę valią turėtų kuo greičiau jas panaikinti.

Valstybės narės privalo pagaliau atsisakyti dvišalių readmisijos susitarimų derybų su Kosovu, dėl kurių romai grąžinami į švinu užterštas stovyklas Šiaurės Mitrovicoje, kaip pavyko įrodyti Europos Tarybos žmogaus teisių komisarui T. Hammarbergui.

Europos Komisijai norėčiau priminti 2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl romų socialinės padėties. Tikiuosi, šiais kovos su skurdu metais pagaliau nuspręsime kuo geriau panaudoti savo priemones ir struktūrinius fondus siekdami pagerinti šią sudėtingą padėtį.

Diego López Garrido, *einantis Tarybos Pirmininko pareigas.* – (*ES*) Pone pirmininke, atsakysiu į M. Flašíkovos Beňovos ir H. Flautre iškeltus klausimus dėl problemos, tiesiogiai susijusios su žmogaus teisėmis, kuri svarbi mums ir didelei bendruomenei, nes, kaip žinote, romai yra didžiausia Europos Sąjungoje gyvenanti etninė bendruomenė, kurios gyvenimo lygis nėra toks pat, kaip vidutinių Europos piliečių.

Atsakydamas į man užduotus klausimus, pirmiausia dėl struktūrinių fondų naudojimo šioje srityje, norėčiau pasakyti, kad į išvadas, kurias Tarybai pirmininkaujanti Ispanija ketina priimti Taryboje, įtraukti šie pagrindiniai dešimt principų, įskaitant dabartinių struktūrinių fondų veiklos programų persvarstymą arba keitimą ir būsimus reglamentus, taikytinus nuo 2014 m.

Pabrėžėme, kad siekiant skatinti romų integraciją reikėtų visapusiškai naudoti struktūrinius fondus, ir konkrečiai pasiūlėme įgyvendinti integruotus veiksmus kaimo ir miesto srityse, atsižvelgiant į neseniai padarytą dalinį Europos regioninės plėtros fondo 7 straipsnio pakeitimą. Taip siekiame visapusiškai remti romų bendruomenes ir pirmiausia gerinti jų gyvenimo sąlygas ir socialinę padėtį.

Antras klausimas susijęs priemonėmis, kurių turėtų imtis vietos valdžios institucijos. Žinome, kad norint sudaryti sąlygas romų bendruomenei naudotis struktūriniais fondais, vietos valdžios institucijos, romų organizacijos ir patys romai turi aktyviai dalyvauti visuose proceso etapuose, t. y. planuojant, stebint ir vertinant Europos fondus.

Be to, Taryba išvadose pasiūlys, kad Europos Komisija teiktų techninę paramą ir gaires valstybėms narėms bei vietos valdžios institucijoms ir palengvintų horizontalų valstybių narių ir vertikalų Europos, nacionalinių, regioninių ir vietos veiksmų koordinavimą.

Trečias klausimas – ar trys Tarybai pirmininkaujančios valstybės parengė strateginį šios srities pasiūlymą arba strateginę darbotvarkę. Galiu patvirtinti, kad trijų Tarybai pirmininkaujančių valstybių parengtoje programoje aiškiai paminėta socialinė ir ekonominė romų integracija. Šis tikslas nustatytas Bendrųjų reikalų tarybos vienbalsiai priimtoje programoje, todėl dera su kitų aštuoniolikos mėnesių, t. y. trijų Tarybai pirmininkaujančių valstybių programos laikotarpio, strategija.

Žinoma, būtina imtis trumpalaikių ir ilgalaikių priemonių. Siekdami panaikinti skirtumus per trumpą laiką turime teikti pirmenybę mano minėtoms priemonėms ir priimti veiksmų planą, kad galėtume nedelsdami spręsti klausimus, pvz., dėl mokinių, lankančių specialiąsias mokyklas, kurios kartais skirtos daugiausia arba tik romų vaikams, todėl vykdomas aiškus atskyrimas, minėtas būsto problemas, sveikatos ir užimtumo klausimus.

Per ilgą laiką norėtume, kad būtų laikomasi ir horizontaliojo, integruotojo požiūrio į romų klausimus visose Europos Sąjungos politikos srityse, taikant atvirąjį koordinavimo metodą įvairiose srityse, pvz., pagrindinių teisių, kovos su diskriminacija, regionų vystymosi, švietimo ir galimybių įsidarbinti viešajame sektoriuje ar naudotis viešosiomis paslaugomis.

Pagaliau, nediskriminavimo klausimu gerai žinoma, kad pirmininkavimo Tarybai laikotarpiu Ispanija, tiksliau tariant, trys Tarybai pirmininkaujančios valstybės ketina skatinti priimti direktyvą, kuri Europos Sąjungoje dar nepriimta arba iki galo neparengta: integruotą direktyvą dėl kovos su diskriminacija ir lygių teisių skatinimo; tai itin svarbu didelę diskriminaciją patiriančioms visuomenės grupėms ir ypač romų bendruomenei.

Viviane Reding, *Komisijos Pirmininko pavaduotoja.* – Pone pirmininke, norėčiau padėkoti H. Swobodai ir jo kolegoms už šį žodinį klausimą dėl Europos aukščiausiojo lygio susitikimo romų klausimais. Atsakydama į jį Komisija gali išreikšti savo įsipareigojimą, viena vertus, užtikrinti pagrindinių teisių apsaugą ir, kita vertus, visapusišką socialinę ir ekonominę integraciją į mūsų visuomenę. Ką tik girdėjome Tarybos prašymą, kad valstybės narės įtrauktų šį įsipareigojimą į pagrindines savo politikos sritis.

Kaip žinote, šios diskusijos vyksta likus tik kelioms savaitėms iki 2010 m. balandžio 8–9 d. Kordoboje vyksiančio antrojo aukščiausiojo lygio susitikimo romų klausimais, kurį rengia Tarybai pirmininkaujanti Ispanija. Komisija palankiai vertina ir aktyviai remia šią iniciatyvą. Manau, ši iniciatyva bus puiki proga kritiškai įvertinti pokyčius nuo 2008 m. nacionaliniu, Europos ir tarptautiniu lygmenimis. Tada mums bus lengviau prisidėti prie bendros ateities perspektyvos.

Prieš dvejus metus įvyko pirmasis aukščiausiojo lygio susitikimas. Ar daug pasiekėme? Galite matyti pusiau pilną arba pusiau tuščią stiklinę. Žinoma, padaryta didelė pažanga, bet dar esama ir didelių spragų. Savo klausime pagrįstai pabrėžiate pagrindinį Europos Sąjungos priemonių ir politikos vaidmenį ir pačių svarbiausių veikėjų – valstybių narių, Europos lygmens valdžios institucijų, tarptautinių organizacijų ir pilietinės visuomenės – bendradarbiavimo stiprinimo svarbą.

Komisija pasiryžusi įgyvendinti direktyvą, kuria draudžiama diskriminacija dėl rasinės ir etninės kilmės, ir romų diskriminacija visiškai patenka į šios direktyvos taikymo sritį. Jau turime Europos lygmens teisės aktus

ir pamatinį sprendimą dėl rasizmo ir ksenofobijos, kuris bus pagrindinė priemonė kovojant su romų patiriamu rasizmu.

Pamatiniame sprendime nustatyta, kad iki šių metų lapkričio mėn. visos valstybės narės turėtų nustatyti baudžiamąsias sankcijas už rasistinius ir ksenofobinius nusikaltimus. Kaip sakiau, kiek įmanydama atidžiau stebėsiu, kaip įgyvendinamas šis pamatinis sprendimas.

Komisija visiškai supranta, kad to nepakanka ir kad reikia ne tik griežtų teisės aktų, bet ir informuoti bei didinti informuotumą teisių ir įsipareigojimų klausimais. Šiuo tikslu Komisija nagrinėja romų klausimus vykdydama ES kampaniją "Už įvairovę. Prieš diskriminaciją" ir rengdama specialius mokymus teisininkams.

Visiškai teisingai pabrėžta, kad struktūriniai ir kaimo plėtros fondai bei pasirengimo narystei priemonės yra svarbūs veiksniai siekiant pokyčių, nes jomis valstybės narės gali įgyvendinti plataus užmojo romams skirtas programas. Be abejo, šios programos turi būti labai praktiškos ir pragmatiškos, pagrįstos faktais ir skirtos romų gyvenimo sąlygoms visapusiškai gerinti.

Tai nėra problema, kurią būtų galima išspręsti vien šūkiu. Reikia daug konkretaus darbo. Todėl Komisija skatina valstybes nares išnaudoti visas galimybes skatinti romų įtrauktį naudojantis šiais fondais. Šiuo tikslu pradėjome rengti dvišalius aukšto lygio vizitus į valstybes nares, kuriose gyvena daug romų. Per juos reikėtų nustatyti konkrečius įsipareigojimus dėl sutartų tikslų. Pirmasis vizitas surengtas 2009 m. spalio mėn. Vengrijoje, aktyviai dalyvaujant vyriausybei. Kiti bus surengti ateityje.

Kitas konkretus Komisijos įsipareigojimų naudoti struktūrinius fondus siekiant spręsti romų atskirties problemą pavyzdys yra pasiūlytas Europos regioninės plėtros fondo reglamento 7 straipsnio 2 dalies pakeitimas. Praeito mėnesio pradžioje labai didelė jūsų dauguma balsavo už jūsų kolegos L. van Nistelrooijaus pranešimą – priemonę, kuria sudaromos naujos socialiai atskirtų bendruomenių būsto politikos ir finansavimo galimybės, konkrečiai skirtą romams, bet ne tik jiems.

Be to, Europos Parlamento dėka vykdomas bandomasis romų įtraukties projektas, kurio dvejų metų biudžetą sudaro 5 mln. EUR. Šio bandomojo projekto temos yra ikimokyklinis ugdymas, savarankiškas darbas naudojant mikrokreditus ir visuomenės informuotumo didinimas. Šį bandomąjį projektą kartu vertins Jungtinių Tautų vystymosi programos ir Pasaulio banko atstovai. Labai laukiu šio vertinimo, nes sužinosime, ką darėme gerai ir ko trūko, ir atsižvelgdami į tai galėsime labai tikslingai veikti toliau.

2009 m. balandžio mėn. bendra Komisijos ir Tarybai pirmininkavusios Čekijos iniciatyva įsteigtas Europos romų aprėpties forumas. Jo tikslas yra suburti svarbius Europos, nacionalinio ir tarptautinio lygmens ir pilietinės visuomenės atstovus ir kartu suderinti esamas politikos kryptis. Šiame forume nustatyti bendrieji pagrindiniai romų įtraukties principai, kurie pridėti prie praeitų metų birželio mėn. priimtų Tarybos išvadų dėl romų įtraukties. Šiose išvadose Komisija raginama rengiant ir įgyvendinant politiką atsižvelgti į dešimt bendrųjų pagrindinių romų įtraukties principų. Kitus forumo susitikimus planuojama surengti Ispanijos ir Belgijos pirmininkavimo Tarybai metu, taigi, tai ne vienkartinė, bet kartotinė priemonė. Labai palankiai vertinu tvirtą trijų Tarybai pirmininkaujančių valstybių įsipareigojimą šiuo tikslu, nes norint pasiekti gerų rezultatų būtina padėti vieni kitiems. Komisija ir toliau prisidės prie šių trijų valstybių veiklos savo politika ir priemonėmis, žinoma, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis ir pilietine visuomene.

Artėjant aukščiausiojo lygio susitikimui romų klausimais norėčiau jums pranešti, kad su savo kolega Komisijos nariu L. Andoru paskelbsiu komunikatą dėl socialinės romų įtraukties, kuriame nurodyti būsimi iššūkiai ir apibrėžtas ES įnašas juos įveikiant. Šis komunikatas bus Kordobos diskusijų pagrindas.

Lívia Járóka, PPE frakcijos vardu. – (HU) Kordoboje reikėtų svarstyti ne tik kaip veiksmingiau įgyvendinti tarptautinius ir nacionalinius kovos su diskriminacija teisės aktus, kaip ką tik sakė Komisijos narė V. Reding, bet ir ypatingą dėmesį skirti ekonominiam romų įtraukties aspektui, nes romų integracija į darbo rinką ir švietimas yra svarbus ekonominis valstybių narių interesas. Pastaraisiais metais įvairios tarptautinės organizacijos parengė ateities planus, bet jie neįgyvendinti valstybių narių lygmeniu, nes nėra privalomi, nenumatytos galimos sankcijos ir neskirta atitinkamų biudžeto asignavimų.

Europos Sąjunga gali užtikrinti neprivalomos Bendrijos strategijos, viršijančios privalomos teisinės galios neturinčias teisines priemones, plėtojimą, deramą vykdymą ir aiškiais rodikliais pagrįstą vertinimą. Mano, kaip Europos Parlamento pranešėjo dėl Europos romų strategijos, nuomone, itin svarbu, kad strategijoje būtų nurodytos krizės sritys, kuriose valstybės narės turėtų nedelsdamos imtis veiksmų. Socialinė padėtis nevienodai palanki įvairiuose geografiniuose regionuose ir ypač didelis skurdas ir socialinė atskirtis pasireiškia tam tikruose mikroregionuose, kuriuose gyvena romai, bet ne tik jie. Todėl atsiranda didelės Europos socialinio

vystymosi kliūtys. Reikėtų panaikinti šių regionų atžvilgiu nesąžiningą konkurenciją ir pradėti jų vystymą, taikant intensyvias programas, pritaikytas prie konkrečių jų poreikių.

Atsižvelgiant į subsidiarumo principą, už strategijos priežiūrą ir stebėseną turėtų būti atsakingos vietos organizacijos. Be to, siūlau atlikti plačias apklausas apie tikslinių vietos grupių poreikius, panašias į žemės ūkio projektus Airijoje. Be to, siekiant įvertinti programos rezultatus, būtina rinkti pagal etnines grupes suskirstytus statistinius duomenis ir nepriklausomai juos įvertinti. Europos liaudies partijos frakcijos nuomone, tai svarbiausi klausimai, kuriuos reikėtų apsvarstyti Kordobos aukščiausiojo lygio susitikime.

Claude Moraes, S&D frakcijos vardu. – Pone pirmininke, kaip sakė prieš tai kalbėjusios Parlamento ir Komisijos narės, tai labai sudėtinga problema, todėl pateikdama šį žodinį klausimą mūsų frakcija ir, esu įsitikinęs, visos kitos frakcijos norėtų paprašyti atnaujinti ir pratęsti diskusijas romų klausimu.

Romų bendruomenės Europoje ir toliau patiria nepriimtino lygio išankstinį nusistatymą ir labai dažnai smurtą. Iš Romų įtraukties dešimtmečio iniciatyvos matyti, kad Parlamentas tikrai tikisi visapusiško požiūrio.

Bet apie šį visapusišką požiūrį kalbėjome ir anksčiau. Šiame Parlamente turime iš naujo įvertinti, ko pasiekėme spręsdami įvairius klausimus – nuo mikrokreditų iki rasinio smurto – ir visų šių sudėtingų problemų atžvilgiu parengti visapusišką strategiją.

Vis aiškiau, kad padėtis vietoje gerėja nepakankamai sparčiai. Atviros visuomenės instituto duomenimis, išankstinis nusistatymas ir smurtas prieš romų bendruomenes visoje Europoje nemažėja. Be to, Pagrindinių teisių agentūrai atlikus apklausą diskriminacijos tema paaiškėjo, kad romai diskriminuojami labiau nei kuri nors kita apklausta visuomenės grupė.

Šiame Parlamente privalome užtikrinti, kad galiojantys teisės aktai – Rasių lygybės direktyva ir Tarybos kovos su smurtu programa – iš tikrųjų būtų įgyvendinti ir kad, kaip minėta anksčiau, šią problemą įtrauktume į visapusišką savo strategiją kaip sudėtingą problemą, kurią norint išspręsti reikia imtis veiksmų ir taikyti integruotą, visapusišką požiūrį.

Taigi, tegul šis žodinis klausimas būna prašymas atnaujinti šias diskusijas, teikti naujus pasiūlymus ir įgyvendinti jau esamus teisės aktus siekiant padėti romų bendruomenėms.

Renate Weber, *ALDE frakcijos vardu.* – Pone pirmininke, atsižvelgdama į antrąjį aukščiausiojo lygio susitikimą romų klausimais norėčiau pasidalyti su jumis keliomis mintimis tikėdamasi, kad jos bus kuo greičiau įgyvendintos.

Pirma, esu įsitikinusi, kad mums reikia plačios ir nuoseklios romų įtraukties strategijos ir veiksmų plano, kuriame būtų nustatytos aiškios gairės ir tinkamas biudžetas. Manau, ši strategija turėtų būti skirta ne tik ES valstybėms narėms, bet ir kitoms šalims, kuriose gyvena romų bendruomenės ir kurios dalyvauja plėtros procese arba kaimynystės politikoje, kad ES galėtų naudoti geriausiai tinkančias turimas romų politikos priemones.

Esu įsitikinusi, kad turime pasinaudoti patirtimi, įgyta įgyvendinant lyčių lygybės politiką, t. y. taikyti aspekto integravimo požiūrį. Visos ES institucijos turėtų pradėti taikyti romų aspekto integravimo požiūrį.

Trečia, norėdami išmanyti romų reikalus, turėtume apsvarstyti keletą teigiamų veiksmų, pvz., įdarbinti kelis romų ekspertus Taryboje, Komisijoje ir Parlamente. Šiuo atžvilgiu parengiau raštus Pirmininkui H. Van Rompuy ir Pirmininkui J. M. Barroso, kuriuose siūloma rodyti pavyzdį ir įdarbinti patarėjus romų klausimais.

Jean Lambert, *Verts/ALE frakcijos vardu.* – Pone pirmininke, norėčiau pakartoti išsakytus raginimus taikyti visapusišką strategiją.

Kaip minėta, šie metai yra Europos kovos su skurdu ir socialine atskirtimi metai ir žinome, kad sunku pasiekti tikslus ekonominio nuosmukio metu, todėl prašėme gelbėjimo paketams taikyti socialinio sąlygiškumo principą, kad labiausiai atskirtų žmonių padėtis nepablogėtų dar labiau.

Jau girdėjome, kad skirtumas didėja, todėl savo ES 2020 m. strategijoje turime atsižvelgti į poreikį mažinti skirtumus tarp turtingųjų ir vargšų.

Regioninės plėtros fondų pokyčiai svarbūs. Sutinkame su Taryba, kad vietos valdžios institucijos svarbios, nes jose labiausiai pastebima diskriminacija dėl būsto ir konkrečių romų poreikių, švietimo ir policijos, kurios pareiga apsaugoti, o ne kriminalizuoti, kaip, atrodo, atsitinka kai kuriose valstybėse narėse.

Be to, norime, kad būtų teikiamos aukštos kokybės paslaugos. Taryba tikriausiai prisimena savo rekomendaciją dėl aktyvaus labiausiai nuo darbo rinkos atskirtų žmonių įtraukimo, kurioje nustatyta, kad labai svarbu užtikrinti aukštos kokybės paslaugas.

Norėtume sužinoti, ar Taryba ir Komisija patenkintos dabartiniu lėšų panaudojimo lygiu.

Be to, labai laukiu Komisijos taip skelbto padėties pasikeitimo kovos su rasizmu ir ksenofobijos srityje ir norėčiau tikėtis, kad kiekvienos valstybės narės vyriausybė įsipareigos įgyvendinti šiuos tikslus.

Peter van Dalen, ECR frakcijos vardu. – (NL) Pone pirmininke, Parlamentas būtinai turi rūpintis romų likimu. Per pastaruosius kelis šimtmečius diskriminacija tikriausiai buvo mažiausias blogis, kurį jie patyrė. Būtina naudoti Europos fondus ir Europos direktyvas siekiant skatinti romų integraciją ir pakeisti jiems nepalankią padėtį. Taip pat manau, kad svarbu parengti gerą strategiją siekiant užtikrinti, kad Europos milijonai tikrai pasiektų tuos žmones, kuriems jų reikia. Daugiausia dėmesio reikėtų skirti švietimui. Turėtume parengti romų vaikus išsiveržti iš neigiamo apgailėtinos tikrovės rato.

Į šiandienos diskusiją norėčiau įtraukti du aspektus. Pirma, mano nuomone, tiek daug romų neturėtų toliau būti aukos. Jie ir patys turėtų imtis veiksmų, kad panaikintų gausius pažeidimus savo bendruomenėse.

Antra, romų integracijos neįmanoma įgyvendinti pasitelkiant tik Europos fondus ir teisės aktus. Galų gale valstybės narės, kuriose romai gyvena dabar ir dažnai jau kelias kartas iš eilės, turės imtis pagrindinio vaidmens spręsdamos romų integracijos klausimą šalies viduje. Tai tikrai daugiau socialinis, o ne politinis ar finansinis iššūkis. Reikėtų ir būtina kiek įmanoma teikti pagalbą naudojant ES fondus.

Cornelia Ernst, GUE/NGL frakcijos vardu. – (DE) Pone pirmininke, kai 2009 m. gruodžio mėn. buvau Prištinoje ir Mitrovicoje ir pamačiau, kaip žmonės gyvena Mahaloje ir švinu užterštose stovyklose, buvau labai sukrėsta, ypač dėl vaikų padėties. Beveik kiekviename pokalbyje girdėjau, kad vienos iš seniausių Europos visuomenės grupių, t. y. romų, padėtis yra labai bloga ne tik Kosove, bet ir daugelyje kitų Europos miestų. Susitikau su Bekimu Syla iš Prištinos romų ir aškalų dokumentacijos centro, kuris mus pasitiko tardamas "Pavargome nuo šnekų".

Būtina imtis veiksmų, todėl labiausiai iš Kordobos aukščiausiojo lygio susitikimo tikimės, kad bus ne tik kalbama, bet ir nedelsiant veikiama. Veikimas nedelsiant reiškia ne galvojimą, kad pakanka ES direktyvų, kuriomis įgyvendinamas lygybės, vienodo požiūrio į asmenis, nepaisant jų rasės arba etninės kilmės, principas, ir Užimtumo pagrindų direktyvos, nes jomis nieko nepasieksime. Norint veikti nedelsiant, būtina pripažinti ir suprasti, kad šių direktyvų nepakanka norint apsaugoti Europos Sąjungos romus nuo žeminamo ir diskriminacinio elgesio ir – svarbiausia – užtikrinti ilgalaikę jų integraciją. Todėl mums reikia Europos romų strategijos, kuri būtų sudedamoji visų politikos sričių dalis, įtraukta į visas politikos kryptis.

Deja, dauguma vyriausybių įgyvendina tik projektus, pavienes priemones. Tačiau reikia vidutinės trukmės ir ilgalaikių politinių iniciatyvų. Skubiai reikia imtis ekonominio romų bendruomenių vystymo priemonių. ES privalo užtikrinti savo struktūrinių ir regioninio finansavimo fondų lankstumą ne nuo 2014 m., bet jau dabar, kad romai galėtų jais naudotis. Tai apima mikrokreditus, kurių reikia suteikti stengiantis kaip galima labiau mažinti biurokratijos, pvz., romų gyvenvietėms atstatyti. Tai apima labai konkrečias sveikatos priežiūros ir švietimo skatinimo, mokymo ir darbo rinkos plėtojimo priemones. Norėčiau aiškiai pasakyti, kad nė vienas vaikas neturi atsidurti beviltiškoje padėtyje dėl švietimo ar kalbos kliūčių. Europos vieningųjų kairiųjų jungtinė frakcija / Šiaurės šalių žalieji kairieji nori ne vien tik romams, bet visiems skirtų mokyklų, kuriose galėtų gyventi ir mokytis taip pat romai.

Norėčiau pridurti, kad svarbiausia ne tik pinigai, bet ir ryžtinga kova su rasizmu. Priešiškas nusistatymas prieš romus neturi būti laikomas arba likti nereikšmingu pažeidimu – už jį reikia bausti kaip už nusikaltimą. ES tenka didelė atsakomybė už tai, kokiu mastu pavyks, reikia tikėtis, užtikrinti teisingą elgesį beveik dešimties milijonų Europos romų atžvilgiu, nes pirmiausia reikia užtikrinti teisingą elgesį, o tada toliau siekti lygybės. Todėl reikia labai aiškaus politinio pritarimo, ryžtingos ir veiksmingos Europos pagrindų strategijos ir, tiesą sakant, aistringo mūsų, kaip Europos Parlamento narių ir kaip žmonių, įsipareigojimo šiai visuomenės grupei – romams ir sinti. Veikime nedelsdami.

Jaroslav Paška, EFD frakcijos vardu. – (SK) Antrasis Europos Sąjungos aukščiausiojo lygio susitikimas romų klausimais bus tikrai puiki galimybė pasidalyti patirtimi apie tai, kaip sekėsi įvairiomis priemonėmis skatinti romų integraciją į visuomenę.

Istorikai teigia, kad romai atkeliavo į Europą V–IX mūsų eros amžiuje ir nuo to laiko daug Europos tautų ieškojo būdų, kaip kuo geriau gyventi kartu su romais. Reikia objektyviai pripažinti, kad net praėjus tūkstančiui

tokio modelio paieškos metų nesugebėjome rasti būdo tinkamai integruoti romus į mūsų visuomenę. Nežinau, kas – mes ar jie – kalti dėl šių nuolatinių problemų, bet remdamasis savo šalies patirtimi tikrai galiu pasakyti, kad beprasmiška stengtis jiems padėti vien duodant.

Mūsų Vyriausybė surinko daug lėšų iš visų dirbančių žmonių mokesčių ir skyrė jas piliečiams romams, kad jie galėtų gyventi orų gyvenimą. Jiems pastatyti ir nemokamai skirti šiuolaikiški butai, už kuriuos kitiems reikėtų mokėti. Mūsų Vyriausybė sudarė jiems sąlygas dirbti, naudotis medicinos paslaugomis ir mokytis vienodomis sąlygomis su visais kitais piliečiais. Bedarbiams romams skirtos tokios pačios socialinės išmokos ir parama kaip kitiems piliečiams.

Ir ko pasiekėme? Šiuolaikiški butai sugriauti, išmontuoti ir pavogti sanitariniai ir kiti įrenginiai. Tų butų gyventojai pila nuotekas ir šiukšles pro langus tiesiai į gatvę. Jie nenori eiti dirbti, net jei vietos valdžia jiems siūlo darbą. Medicinos darbuotojai, teikę romams apsaugos nuo infekcinių ligų priemones, išvyti iš jų gyvenviečių. Vaikai neprižiūrimi, alkani ir dažnai net neina į mokyklą. Todėl esu įsitikinęs, kad siekdami iš tikrųjų padėti romams, visų pirma turime stengtis išmokyti romų vaikus gyventi civilizuotai, kultūringai ir padoriai.

Zoltán Balczó (NI). – (*HU*) Kadangi kalbėsiu savo gimtąja vengrų kalba, vartosiu ne standartinį terminą "romas", bet žodį "čigonas" (vengr. "cigány"), kuris vengrų kalboje neturi neigiamos reikšmės ir yra vartojamas taip pat mūsų Konstitucijoje.

Šis darbotvarkės klausimas yra kovos su čigonų atskirtimi ir diskriminacija veiksmai. Svarbiausia problemos sprendimo prielaida yra socialinė čigonų integracija. Šiuo atžvilgiu svarbi priemonė yra mokykla. Siekiant pakeisti nepalankią padėtį, labai dažnai pravartu taikyti atskirą požiūrį, kitaip tariant, vykdyti teigiamą diskriminaciją. Mažumų teisių aktyvistai tai iš karto vadina atskyrimu, nors siekiama sparčios įtraukties.

Kai kuriuose Vengrijos regionuose daug čigonų kartų užaugo šeimose, kurios užuot užsidirbusios pragyvenimui, gyvena iš pašalpų. Nerasime išeities, jei nekursime darbo vietų. Todėl būtina atsisakyti neoliberalios ekonomikos politikos. Net labai sunkia socialine padėtimi negalima pateisinti teisės pažeidimo. Vengrijoje čigonai yra įsitraukę į labai didelę nusikaltimų dalį. Turime su tuo kovoti ne tik visuomenės daugumos, bet ir sąžiningų čigonų šeimų labui. Niekada nenurodome kaip priežasties genetinių arba etninių bruožų. Niekada neminime rasizmo ir kalbėdami apie aplinkybes nurodome tik konkrečią socialinę ir kultūrinę padėtį. Jei nuolat stigmatizuosime žmones rasizmo pagrindu, vykdysime tik nesikišimu grindžiamą politiką.

Turime kartu ieškoti išeities. Ją galima rasti tik išrinkus čigonų bendruomenės ir visos visuomenės pripažintus vadovus. Mums tikrai reikia bendrosios Europos strategijos, bet į ją reikėtų įtraukti visus problemos aspektus ir ketinimą, sąžiningai juos nagrinėjant, ieškoti sprendimo.

Agustín Díaz de Mera García Consuegra (PPE). – (ES) Pone pirmininke, pirmiausia norėčiau pagirti L. Járóka už romų bendruomenių gynimą Europos Sąjungos institucijose. Reikėtų pabrėžti, kad L. Járóka ir Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcija parengė pirmąją Europos romų mažumos integracijos strategiją, kurioje pasiūlyti konkretūs Bendrijos veiksmai daugiau nei devynių milijonų Europoje gyvenančių piliečių labui. Romų bendruomenės padėtis skiriasi nuo kitų nacionalinių Europos mažumų padėties, todėl reikia priimti konkrečiai romams pritaikytas priemones.

Kordoboje vyksiantis antrasis Europos aukščiausiojo lygio susitikimas romų įtraukties tema turėtų būti forumas, kuriame būtų drąsiai sprendžiamos šiai bendruomenei aktualios problemos ir parengtos konkrečios finansinės ir teisinės priemonės, naudingos mažumai, kuri turi imtis vadovaujamo vaidmens kurdama savo ateitį, atsisakydama ankstesnio paternalistinio požiūrio. Sutinku, kad niekas neturi teisės darytis politinės reklamos jų sąskaita.

Tik tarpdisciplininiais ir suderintais Komisijos, Tarybos ir valstybių narių veiksmais galima padėti romų bendruomenei. Įvairūs Europos Komisijos nariai turės derinti savo požiūrius siekdami užkirsti kelią bet kokiems romų atskirties arba diskriminavimo veiksmams. Taryba kartu su valstybėmis narėmis turėtų skatinti visapusišką romų bendruomenės integraciją.

Baigdamas norėčiau pasakyti, kad valstybės narės atsako už kovos su diskriminacija, kurią labai dažnai patiria romai, priemonių skatinimą. Labai svarbu sudaryti sąlygas naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis ir suteikti geros kokybės švietimo, tęstinio mokymosi ir profesinio perkvalifikavimo galimybių, kad romai galėtų rasti deramą darbą ir visapusiškai dalyvauti pilietinės visuomenės gyvenime. Itin galo svarbu, kad vietos institucijos padėtų siekti šio tikslo, esu tuo įsitikinęs. Turime visais būdais jiems padėti, bet nieko

LT

nepasieksime be jų pagalbos, todėl, pone pirmininke, džiaugiuosi, kad šiame Parlamente jau yra keli šaunūs nariai romai.

Kinga Göncz (S&D). – (HU) Manau, kad Kordoboje vyksiantis antrasis aukščiausiojo lygio susitikimas romų klausimais bus puiki galimybė įvertinti, ko pasiekta per pastaruosius kelerius metus didžiausios ir pažeidžiamiausios Europos etninės mažumos – romų – integracijos srityje. Visų pirma norėčiau pabrėžti, kad jau ėmėmės svarbių veiksmų, paskelbdami jį Europos klausimu. Tai ne tik Vidurio ar Rytų, bet visos Europos klausimas. Norėdami išspęsti problemas, tą patį požiūrį turime taikyti ir ateityje. Svarbių veiksmų ėmėsi Europos Parlamentas, nusprendęs priimti rezoliuciją dėl būtinybės parengti romų strategiją. Deja, ji dar nepriimta ir labai tikimės, kad trys Tarybai pirmininkaujančios valstybės ir ši Komisija imsis tolesnių svarbių veiksmų. Labai svarbus 2009 m. Europos Parlamento pranešimas apie romų socialinę ir darbo rinkos padėtį ir jau pusiau įvykdėme Romų įtraukties dešimtmečio iniciatyvą, kuri taip pat svarbi programa. Norint sėkmingai įgyvendinti strategiją, būtina išsiaiškinti, kiek panaudota struktūrinių fondų ir Sanglaudos fondų lėšų, ar išvis ir kokiomis aplinkybėmis jomis prisidėta prie socialinės romų integracijos. Mums reikia duomenų, bet žinome, kad duomenys apie etninę kilmę visada opus klausimas, todėl turime jų prašyti ir juos tvarkyti labai apdairiai. Nors imtasi daug teigiamų veiksmų, pastebime, kad daug problemų atsiranda ir įgyvendinant susitarimus dėl readmisijos. Šiose diskusijose jau minėtas Kosovas. Labai tikiuosi, kad aukščiausiojo lygio susitikime bus galima padėti spręsti šias problemas.

Nicole Kiil-Nielsen (Verts/ALE). – (FR) Pone pirmininke, romų klausimas labai aktualus mano regione Vakarų Prancūzijoje. Nante daugiau nei tūkstantis romų perkeliami iš vienos vietos į kitą, nes vyriausybė nėra nustačiusi jų apgyvendinimo vietų. Tos kelios komunos, kuriose sudarytos romų apgyvendinimo sąlygos, pvz., Nanto komunos Rezė ir Endras, nebepajėgia apgyvendinti visų romų, negaudamos paramos iš valdžios institucijų. Todėl iniciatyviausi ir naujovėms imliausi merai susiduria su didžiuliais sunkumais. Atsakas turi būti ne vietinis. Jis turi būti visuotinis. Siekiant panaikinti šių Europos piliečių patiriamą diskriminaciją, romų integraciją būtina įtraukti į visas Europos Sąjungos politikos kryptis.

Be to, norėčiau atkreipti dėmesį į ypatingą moterų padėtį. Romų tautybės moterys susiduria su itin akivaizdžiomis problemomis, pvz., dėl sutuoktinių smurto arba nepageidaujamų nėštumų. Pvz., Pasaulio medikų organizacijos (pranc. *Médecins du monde*) duomenimis, Prancūzijoje kas antrai romų tautybės moteriai, arba 43 proc. tos grupės 22 metų moterų yra padarytas abortas. Vidutinis pirmą kartą nėščių moterų amžius yra septyniolika metų. Tik 10 proc. romų tautybės moterų naudoja kontracepciją. Todėl Europos Sąjunga būtinai turi įtraukti lyčių aspektą į visus su romais susijusius tyrimus ir teisės aktus. Labai daug dėmesio reikia skirti švietimui. Turime imtis skubių veiksmų romų bendruomenėse siekdami informuoti jas apie pagrindines jų teises ir sudaryti palankesnes sąlygas naudotis viešosiomis paslaugomis.

Tikiuosi, per antrąjį aukščiausiojo lygio susitikimą romų klausimais Europos Sąjunga parodys esanti pasiryžusi visapusiškai spręsti romų klausimą.

Lorenzo Fontana (EFD). – (*IT*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, romų klausimas darosi vis sudėtingesnis ir būtina ieškoti veiksmingų ir skubių sprendimų. Jų atstovai, valdžios institucijos ir dalis pilietinės visuomenės ragina juos įtraukti į socialinį ir ekonominį tinklą, bet retai kada atkreipiamas dėmesys į tai, kad integracija yra dvipusis – istorinis ir kultūrinis – procesas.

Be tikro kai kurių romų noro priimti šalių, kuriose jie gyvena, taisykles ir kultūrą ir kartu atsisakyti su visuomenės darna nesuderinamo elgesio, įtraukties niekada nepasieksime: taip ir toliau galime vykdyti projektus ir skirti lėšų niekad nepasiekdami pageidaujamų rezultatų.

Problemos neišspręsime demagogija: raginame spręsti šį klausimą pakankamai pragmatiškai ir atkreipiant dėmesį į tai, kad dėl nerimą keliančios ekonominės ir užimtumo padėties bus dar sunkiau įtraukti romus į darbo rinką. Mūsų nuomone, atsižvelgiant į šimtus metų patirties reikėtų suprasti, kad šios probleminės integracijos negalime priskirti tik priimančiosioms šalims ir kad atsakomybę už dabartinę integracijos stoką turi priimti mažiausiai abi šalys.

Simon Busuttil (PPE). – (MT) Aš taip pat norėčiau pritarti, ypač Europos Parlamento narei Líviai Járókai, kuri aktyviai sprendžia šį opų ir svarbų klausimą. Pone pirmininke, kaip sakė mano kolega Parlamento narys, romų bendruomenės padėtis Europoje svarbi ne tik ribotam skaičiui šalių. Jų padėtis svarbi visai Europos Sąjungai, nes romų bendruomenė yra didžiausia etninė bendruomenė Europoje. Atsižvelgdami į tai būtinai turime įvertinti, ką Europos Sąjunga šiuo metu daro, kad išsiaiškintume, kaip veikti geriau. Džiaugiuosi, kad Europos Komisijos Pirmininko pavaduotoja Viviane Reding labai išsamiai paaiškino šią problemą. Pats laikas imtis veiksmų, atsižvelgiant į kitą mėnesį Kordoboje vyksiantį aukščiausiojo lygio susitikimą romų klausimais. Tikrai privalome pakeisti dabartinę padėtį, nes ji nepasikeis savaime ir, jei nesiimsime reikiamų veiksmų, šie

09-03-2010

žmonės ir toliau bus atskirti ir kęs skurdą. Todėl turime kurti integracijos politiką, kurią taikant romų bendruomenė tikrai galėtų naudotis tokiomis galimybėmis, kokių turi kiti. Šiems žmonėms ypač svarbu suteikti galimybę dirbti, naudoti savo gebėjimus, gyventi orų gyvenimą ir siekti sėkmės. Taip jie padės ne tik sau, bet ir įneš indėlį į visuomenę, kurioje gyvena. Tačiau norėdami pasiekti šį tikslą turime imtis reikiamų veiksmų, kad panaikintume esamas kliūtis. Tikiuosi, mūsų siekis šiame Parlamente, mūsų solidarumo ženklas bus priimtas kito mėnesio aukščiausiojo lygio susitikime.

María Muñiz De Urquiza (S&D). – (ES) Pone pirmininke, jei dešimt milijonų Europos romų turėtų valstybę, tai būtų vidutinio dydžio valstybė narė. Tačiau jie jos neturi. Romai visada laikė savo europietiškumą svarbesniu už bet kokias sienas. Iš tikrųjų jie yra tarsi antrarūšiai piliečiai, nes per visą istoriją patyrė diskriminaciją ne tik švietimo, sveikatos ir būsto srityse, bet ir kaip migrantai, o migracija yra esminis jų bruožas.

Europos Tarybos žmogaus teisių komisaras teigia, kad kai kuriose Europos Sąjungos šalyse migrantų romų atžvilgiu elgiamasi kitaip nei su kitais Europos migrantais, todėl šiurkščiai pažeidžiama teisė į laisvą judėjimą.

Europos Parlamento socialistų ir demokratų pažangiojo aljanso frakcija yra įsipareigojusi sukurti tokią Europą, kurioje būtų pripažintos visos etninės ir kultūrinės mažumos ir kurioje siektume integruotos Europos visuomenės, lygybės, laisvės ir sambūvio įvairovėje. Todėl palankiai vertiname direktyvą dėl nediskriminavimo visose srityse, kuriai pritarė ne visos šio Parlamento frakcijos.

Taip pat palankiai vertiname šios srities Tarybai pirmininkaujančios Ispanijos programą; manome, kad jos reikia, norint įgyvendinti Europos romų pripažinimo ir rėmimo iniciatyvas.

Ispanijos pirmininkavimo Tarybai metu vyksiantis Kordobos aukščiausiojo lygio susitikimas po ilgų tylos ir rasizmo metų yra labai palanki proga parengti išsamų planą, skirtą romams.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE). – Pone pirmininke, neturiu ko daug pridurti – tik vieną prašymą. Kaip minėta, nepamirškime, kad aukščiausiojo lygio susitikimas romų klausimais buvo šio Parlamento iniciatyva, pasiūlyta Slovėnijos pirmininkavimo Tarybai metu siekiant suburti ES vyriausybes bendrai nagrinėti romų klausimus.

Tai dar viena priežastis, kodėl Europos Parlamentas turėtų aktyviai spręsti šį klausimą. Vis dėlto, žalieji negalės didžiuotis, jei ne visos valstybės narės pripažins, kad šį klausimą galime spręsti geriau. Tokie klausimai kaip šis turi būti įtraukti į bendrą raginimą priimti Europos romų įtraukties strategiją. Mums reikia šios strategijos; mums reikia šios strategijos ir todėl, kad Europos Sąjunga praranda pasitikėjimą tarptautiniu lygmeniu. Daugelis šalių išsirenka mus būtent dėl šio klausimo. Tai svarbu, nes jau anksčiau supratome, kad tai susiję su žmogaus teisėmis ir socialine įtrauktimi.

Taip pat suprantame, kad tai politinis klausimas. Būtent politinėse diskusijose turime suprasti, kad reikia ieškoti tinkamo sprendimo.

Elena Băsescu (PPE). – (RO) Romų bendruomenė yra viena didžiausių ir pažeidžiamiausių Europos mažumų, todėl Europa turi dar aktyviau nagrinėti šį klausimą. Nedarbas, skurdas, smurtas, diskriminacija ir ypač nepakankamos mokymosi galimybės yra problemos, su kuriomis dažnai susiduria romų mažuma ir dėl kurių atsiranda socialinė atskirtis. Manau, reikia integruotos Europos programos, kuri tiktų jų kultūrai, vertybėms ir sudarytų sąlygas jiems laisvai judėti.

Vaikai sudaro 46 proc. romų, viena vertus, dėl didelio gimstamumo lygio ir, kita vertus, dėja, dėl trumpos gyvenimo trukmės. Sudarius sąlygas mokytis, jie gautų tikrų galimybių. Nors sąlygos ir teisė mokytis užtikrinta Europos reglamentais, dauguma vaikų auga neturtingose romų šeimose ir visai nelanko mokyklos arba jos nebaigia. Viena iš konkrečių priemonių būtų įtraukti šiuos vaikus ir jaunuolius į privalomą mokyklinio lavinimo sistemą ir taip panaikinti galimybę nebaigti mokyklos. 2009–2010 mokslo metais Rumunijos švietimo ministerija skyrė 7 483 specialiąsias vietas vidurinėse šalies mokyklose, į kurias užsiregistravo tik 2 460 mokinių, iš ų priimti 2 246.

Tačiau stengtis turi abi šalys. Romų mažuma turi veikti atsakingai siekdama gerinti savo gyvenimo lygį. Dėl švietimo stokos romai negali aktyviai dalyvauti šalies, kurioje jie gyvena, mokykliniame, ekonominiame ar politiniame gyvenime. Europos Sąjunga remia romų integraciją į visuomenę įvairiomis finansavimo programomis, pvz., Europos socialinio ir Europos regioninės plėtros fondų lėšomis, taip pat programomis *Progress* ir *Veiklus jaunimas*.

Ačiū.

92

LT

LT

Emine Bozkurt (S&D). – Pone pirmininke, romai – didžiausia Europos mažuma – kenčia dėl institucinės diskriminacijos, priešiško nusistatymo prieš juos, didelio skurdo ir socialinės atskirties, atskirtimi pagrįstų būsto, švietimo ir socialinės gerovės sistemų. Trumpalaikiai sprendimai nėra atsakas į paplitusias ir giliai įsišaknijusias romų problemas. Turime įvertinti esamą gerąją patirtį ir neigiamą esamos politikos poveikį romų bendruomenei.

Vienas, bet ne vienintelis, pavyzdys yra romų vaikų atskyrimas nuo šeimų ir apgyvendinimas atskirose uždarose mokyklose. Šiomis priemonėmis problemos neišsprendžiamos: jomis kaip tik didinama atskirtis ir daromas didelis neigiamas poveikis romų šeimoms. Europai reikia veiksmingos ilgalaikės romų strategijos. Šiame aukščiausiojo lygio susitikime mums suteikiama nauja galimybė imtis teigiamų veiksmų, skirtingai nuo pirmojo aukščiausiojo lygio susitikimo romų klausimais, į kurį neįtraukti tikri politiniai Europos Sąjungos įsipareigojimai. ES turėtų pradėti rodyti pavyzdį, teikdama daugiau darbo vietų romams ir įtraukdama romus ir pilietinę visuomenę į strategiją.

Danuta Maria Hübner (PPE). – Pone pirmininke, aukščiausiojo lygio susitikimas Kordoboje bus išbandymas mums visiems, Europos institucijoms ir valstybėms narėms. Jame reikėtų aiškiai išreikšti Europos įsipareigojimą parengti išsamią politinę ir veiklos strategiją, kuria sprendžiant romų problemas būtų galima atsižvelgti ne tik į savaime suprantamas pagrindines žmogaus teises, bet ir siekti tikros ekonominės ir socialinės įtraukties.

Mums reikia visapusiškos strategijos politikos ir veiksmų plano visose ekonomikos ir socialinėse srityse. Padaryta daug, bet, be abejo, mūsų dar laukia ilgas kelias. Mums reikia, kad Komisija, Parlamentas, valstybės narės ir, kaip sakė ministras D. López Garrido, vietos bei regioninės valdžios institucijos veiktų išvien.

Tikimės, kad Komisija aiškiai paskirstys atsakomybę šiuo klausimu ir veiksmingai koordinuos visas susijusias tarnybas. Tikimės, kad 5 mln. EUR bandomuoju projektu, kurį šiuo metu įgyvendina Komisija, bus sudarytos sąlygos ieškoti veiksmingų ir našių sprendimų svarbiausiose – ikimokyklinio ugdymo ir ekonominės įtraukties – srityse ir pasiekta gerų politikos formavimo ir vertinimo rezultatų.

Palankiai vertiname Komisijos, ypač Regioninės politikos generalinio direktorato, pastangas ir raginame Komisiją ir toliau didinti vietos ir regionų dalyvavimą praktiniuose veiksmuose stiprinant ekonominę romų bendruomenės įtrauktį.

Daugelis Parlamento frakcijų narių jau įsitraukė į šią veiklą, bet reikia suteikti daugiau politinės galios šiam klausimui.

Užtikrinus romų įtrauktį būtų lengviau siekti iš tikrųjų integruotos Europos darbo rinkos. Be to, būtų lengviau priimti demografinius Europos iššūkius.

Taigi, baigdama norėčiau pasakyti, kad Kordobos aukščiausiojo lygio susitikimą turėtume laikyti paskutiniu raginimu užtikrinti romų įtrauktį.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Kaip pirmosios Europos vidutinės trukmės vyriausybės programos romų klausimu ir 2002 m. Europos Tarybos ataskaitos apie romus rengėjas sutinku su tais, kurie teigia, kad šiandien tai vienas sudėtingiausių Europos klausimų. Nepavydžiu Komisijos narei V. Reding, nes šiuo metu tai pati sudėtingiausia Europos problema. Akivaizdu, kad romai yra ne tik etninė ir tautinė, bet ir dėl įvairių priežasčių nepalankioje padėtyje esanti socialinė mažuma. Tačiau nematyti atsakomybės paskirstymo tarp daugumos ir mažumos. Socialinė atsakomybė tarp daugumos ir mažumos paskirstyta asimetriškai, nes daugumai tenka daug didesnė atsakomybė, bet mažuma – šiuo atveju romai – taip pat turi prisiimti atsakomybę. Ketvirtas itin svarbus dalykas yra tai, kad reikia integruoti neasimiliuojant.

Pagaliau, tai ne tik biudžeto klausimas ir nepriklauso tik nuo išteklių. Svarbu turėti žmonių ir mechanizmų tiek daugumos visuomenėje, tiek romų bendruomenėje. Kaip buvęs valstybės sekretorius, galiu pasakyti, kad gerų rezultatų pasiekta tuose regionuose, kuriuose problemą padėjo spręsti vietos daugumos vadovai ir patikimi nevyriausybinių organizacijų remiami vietos mažumos atstovai, gebantys motyvuoti mažumą. Tai ne finansavimo problema. Reikia Europos lygmens veiksmų, bet gerų rezultatų pasieksime valstybių narių ir vietos lygmenimis. Todėl remiu Europos Sąjungos strategiją.

Elena Oana Antonescu (PPE). – (RO) Ekonominiai ir socialiniai romų mažumos pokyčiai yra vienas svarbiausių ir prieštaringiausių Vidurio ir Rytų Europos valstybių klausimų. Nežinome, kiek romų iš tikrųjų gyvena Europos Sąjungoje. Tačiau žinome, kad romai yra didžiausia ir neturtingiausia tarpvalstybinė etninė mažuma.

Europos Sąjunga turi laikytis nuoseklaus ilgalaikio požiūrio, nes nacionalinės valstybių politikos nepakanka norint keisti romų padėtį. Kiekviena valstybė atsako už romų bendruomenės gyvenimo sąlygų gerinimą. Tačiau šio proceso sėkmė didžiąja dalimi priklauso nuo to, ar problema sprendžiama kaip visuma suderintais veiksmais.

Mano nuomone, viena didžiausių mūsų problemų yra tai, kad trūksta perspektyvų jaunajai kartai. Romų bendruomenė jauna ir daugeliui jos narių mažiau nei 20 metų. Jei žinių ir inovacijų visuomenėje, kokią Europa nori kurti, nepavyks imtis skubių priemonių, didės jaunų romų ir kitų visuomenės narių atotrūkis. Vaikai ir jaunuoliai įtraukti tik į labai mažą dabartinės politikos ir strategijos dalį, nors dėl didelio vaikų ir jaunuolių skaičiaus romų bendruomenė yra pokyčių karta. Tvarus vystymasis turi prasidėti nuo vaikų kartos, kuri turėtų sąlygas mokytis, naudotis medicinos pagalbos paslaugomis ir visomis tomis galimybėmis, kuriomis naudojasi daugumos bendruomenės vaikai.

Todėl norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į tai, kad į Komisijos pasiūlymą dėl ES 2020 m. strategijos neįtraukti romų bendruomenės problemų sprendimo tikslai. Jei nesiimsime konkrečių priemonių ir iš esmės nepakeisime požiūrio, milijonai romų jaunuolių ir toliau bus atskirti ir izoliuoti visą savo gyvenimą. Jei nebus vilties, šios bendruomenės taps nesaugios savo gyventojams ir kitiems visuomenės nariams. Turime suteikti romų bendruomenei tikrą galimybę keisti savo perspektyvas. Solidarumas yra svarbiausia ir pagrindinė Europos projekto vertybė. Todėl turime pereiti nuo politinės valios imtis veiksmų prie konkretaus jų įgyvendinimo.

PIRMININKAVO: E. McMILLAN-SCOTT

Pirmininko pavaduotojas

Olga Sehnalová (S&D). – (*CS*) Ponios ir ponai, remiantis neseniai atliktos viešosios nuomonės apklausos duomenimis, 76 proc. čekų nenorėtų turėti kaimynų romų. Per pastaruosius dešimt ar daugiau metų kasdieniame savo politiniame gyvenime kaip merė sprendžiau romų ir kitų piliečių sambūvio ir kaimynystės santykių problemas savo gimtajame mieste. Todėl esu tvirtai įsitikinusi, kad finansiniais sprendimais problemos neišspręsime, kaip matyti ir iš apskritai ne itin gerų iki šiol vykdytų ES finansuojamų socialinės ir ekonominės romų padėties gerinimo projektų rezultatų.

Manau, problemą galime išspręsti tik užtikrinę sanglaudą miestų ir kaimų vietos bendruomenėse, kurios bet kuriuo atveju turi priimti romus kaip visateisius piliečius. Ir atvirkščiai. Romai taip pat turi jausti, kad priklauso savo bendruomenei, ir priimti jos taisykles ir standartus. Teigiami jų pačių pavyzdžiai ir pavyzdiniai modeliai labai svarbūs santykiams su daugumos bendruomene ir veiksmingai veiklai romų bendruomenėje. Tačiau labai svarbu nuosekliai ir be kompromisų kovoti su ksenofobija ir rasizmu visoje visuomenėje. Siūlau labai aiškiai visais galimais ištekliais, konkrečiais veiksmais ir pozicijomis rodyti, kad tai mums visiškai nepriimtina. Ateityje reikėtų bendrų pastangų šia kryptimi.

Daciana Octavia Sârbu (S&D). – (RO) Iš pat pradžių norėčiau išsakyti viltį, kad aukščiausiojo lygio susitikimas Kordoboje bus lemiamas momentas priimant bendrą romų įtraukties strategiją.

Šios bendruomenės gyvenimo sąlygos vis dar yra nepriimtinos, o jos narių diskriminacija didėja, nors pastaraisiais metais jų padėties gerinimo projektams skirta beveik 0,5 mlrd. EUR. Manau, pats laikas pereiti nuo gerų ketinimų prie veiksmų.

Deja, kol kas dar nematyti, kad Europos Komisija labai norėtų koordinuoti veiksmus, kuriais būtų galima gerinti romų gyvenimo lygį, socialinę integraciją ir kovoti su rasizmu, nukreiptu prieš juos. Manau, romų klausimą reikėtų aiškiai apibrėžti kaip konkrečią už socialinius reikalus atsakingo Komisijos nario užduotį. Būtų labai naudinga į Komisijos ekspertų grupę, kuriai pavesta spręsti šį klausimą, įtraukti ir romų kilmės ekspertų.

Be to, manau, turime taikyti socialinį ir kultūrinį požiūrį, kad nedidėtų jau dabar aiškūs raštingumo ir užimtumo lygio skirtumai. Taigi, raginu Komisiją skatinti romų migrantų dalyvavimo darbo rinkoje programas, vietos valdžios institucijų ir romų bendruomenių bendradarbiavimą ir apsvarstyti glaudesnį bendradarbiavimą su nevyriausybinėmis organizacijomis.

Milan Zver (PPE). – (*SL*) Pone pirmininke, Komisijos nare, D. López Garrido, visų pirma norėčiau padėkoti Ispanijai, kad ji įtraukė šį aukščiausiojo lygio susitikimą į savo prioritetų sąrašą. Kartu norėčiau padėkoti Komisijai, nusprendusiai parengti išsamią romų padėties Europoje ataskaitą. Tai įrodo, kad suprantame, koks svarbus šis klausimas. Tačiau jis toks svarbus tapo tik pastaraisiais metais išsiplėtus Europos Sąjungai.

Be to, džiaugiuosi, kad faktiškai visos ar dauguma Parlamento frakcijų labai rimtai vertina rezoliuciją šiuo klausimu. Lisabonos sutartyje mums nustatytas teisinis pagrindas, pagal kurį galime nuodugniau rengti išsamią ir įtakingą romų problemos sprendimo strategiją, taikydami privalomos teisinės galios neturinčius teisės aktus.

Žinoma, neturime galimybių parengti bendros romų politikos ES lygmeniu, nes didžiausia atsakomybė šiuo atžvilgiu tenka valstybėms narėms. Tačiau galime parengti tam tikrus rodiklius ir bendrą duomenų bazę; galime keistis gerąja patirtimi ir šiuo atžvilgiu valstybės narės gali labai padėti vienos kitoms.

Pvz., mes Slovėnijoje turime romų mokytojų padėjėjus, kuriems pavesta tarpininkauti tarp mokyklos ir tėvų ir kurie labai padeda įtraukti romų vaikus į švietimo sistemą.

Corina Creţu (S&D). – (RO) Per pirmąjį Europos aukščiausiojo lygio susitikimą romų klausimais iš tikrųjų pripažinta, kad pavienėms Europos valstybėms nepavyko užtikrinti romų teisių ir jų integracijos, ir tai buvo pirmasis etapas priimant bendrąją ilgalaikę ES lygmens strategiją.

Deja, dar daug neatitikimų tarp planų ir tyrimų ir jų įgyvendinimo siekiant pastebimai pagerinti gyvenimą romų bendruomenei, kuri ir toliau yra pažeidžiamiausia etninė grupė Europoje ir šiuo metu patiria didžiausią skurdą ir socialinę atskirtį. Iš tikrųjų jos perspektyvos labai liūdnos, nes dėl didelio gimstamumo lygio ir trumpos gyvenimo trukmės maždaug pusę romų bendruomenės sudaro nepilnamečiai.

Manau, pirmiausia siekiant nuoseklios įtraukties strategijos reikia užtikrinti nediskriminacines mokymosi sąlygas jaunajai romų kartai. Tik taip galima sudaryti daug palankesnes pokyčių sąlygas siekiant įtraukti romus į darbo rinką ir padėti jiems išsivaduoti iš užburto socialinės atskirties rato.

Iosif Matula (PPE). – (RO) Romai yra tarpvalstybinė etninė ir kultūrinė bendruomenė, visoje Europoje turinti daugiau nei dešimt milijonų narių. Spręsti romų problemas reikia bendrais ilgalaikiais Europos Sąjungos ir valstybių narių veiksmais.

Vykdomos svarbios šios srities iniciatyvos, bet manau, kad reikia dar daugiau. Turime priimti tinkamą romams skirtą Europos strategiją, pagrįstą labai tikslingais veiksmais ir reguliariu jos poveikio vertinimu.

Mano šalyje gyvena didelė romų bendruomenė ir džiaugiuosi, kad šiandien pripažįstame, jog romų klausimą turi spręsti visa Europa. Rumunijoje taikoma romų padėties gerinimo strategija, priimta prieš šaliai įstojant į ES. Jiems skiriamos specialios nemokamos vietos valstybiniuose universitetuose, todėl labai padedama didinti šios bendruomenės narių švietimo ir kultūros lygį. Nacionalinės ir vietos valdžios institucijos stengiasi skatinti socialinę romų įtrauktį ir integruoti juos į darbo rinką siekdamos kovoti su baisiu skurdu ir sudaryti jiems sąlygas naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis. Tačiau norint pasiekti pageidaujamus rezultatus, reikia pastovios finansinės Europos paramos.

Krisztina Morvai (NI). – (*HU*) Vienintelis būdas čigonų, romų vaikams išsivaduoti iš dabartinės padėties yra reguliariai lankyti mokyklą. Deja, nuolat kaip politinio korektiškumo išraišką girdime įvairius pateisinimus, kodėl tėvai neskatina arba net neleidžia vaikų lankyti mokyklą. Šiuo atžvilgiu romų merginos patiria ir kenčia diskriminaciją, nes dažnai neatsakingi jų tėvai apsunkina jas pareiga prižiūrėti daug brolių ir seserų ir daryti namų ruošos darbus, o ne lankyti mokyklą. Vienintelis tarptautinius žmogaus teisių standartus atitinkantis sprendimas būtų vyriausybių įsipareigojimas įsikišti tokiais atvejais ir ginti vaiko teises taikant baudas ir sankcijas arba, prireikus, nustoti mokėti išmokas šeimai arba nebetaikyti kitų paramos formų siekiant priversti tėvus gerbti vaiko teises.

Monika Smolková (S&D). – (SK) Romai iš tikrųjų yra skurdžiausia Europos Sąjungos žmonių grupė. Todėl pritariu, kad būtina visais būdais įtraukti romus į socialinę ir ekonominę veiklą. Manau, šiuo atžvilgiu svarbiausia užtikrinti vaikų ir jaunimo švietimą.

Taip pat sutinku, kad būtina naikinti nematomą ir akivaizdžią romų diskriminaciją. Be to, pritariu, kad reikia labai atvirai kalbėti apie tai, kad romai negerbia savo vaikų teisių. Visi turi teisę į orų gyvenimą. Dauguma romų vaikų jos neturi. Ateinančiame aukščiausiojo lygio susitikime turėtume kalbėti ir apie tai, kaip visų pirma patys romai galėtų aktyviai spręsti savo problemas, pirmiausia savo vaikų švietimo, ir apie dalyvavimą gerinant savo gyvenimo sąlygas. Neketinu būti Komisijos narė ateityje, todėl jau dabar norėčiau pasakyti, kad kitame aukščiausiojo lygio susitikime turėtume kalbėti ir apie tai, kaip patys romai piktnaudžiauja jiems skiriama parama.

Diego López Garrido, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – (ES) Pone pirmininke, iš ką tik girdėtų mūsų diskusijų apie romus ir ateinantį Kordobos aukščiausiojo lygio susitikimą dar kartą aiškiai matyti, kad socialinė

ir ekonominė romų integracija yra Europos lygmens problema, todėl reikia Europos strategijos. Ją ir ketiname priimti daug kartų minėtame Kordobos aukščiausiojo lygio susitikime, atsižvelgdami į nepakankamą iki šiol pasiektą pažangą.

Mūsų strategija turi būti pagrįsta veiksmų planu, kurio Taryba ketina laikytis, atsižvelgdama į visą Tarybai pirmininkaujančių valstybių programą; tai plataus užmojo programa, darbo ir veiksmų planas, kuriam, be abejo, reikėtų taikyti vieną iš pagrindinių priemonių – struktūrinius fondus – pajėgiausią Europos socialinės įtraukties priemonę – ir kurį reikėtų įgyvendinti konkrečiais veiksmais.

Mano nuomone, kai kurie iš šių veiksmų daugiausia turėtų būti skirti konkrečioms romų problemoms: jų kaip romų patiriamai diskriminacijai, pvz., sunkumams naudotis viešosiomis paslaugomis ir susirasti darbą. Būtina atkreipti dėmesį į problemas, su kuriomis susiduria romų moterys, patiriančios konkrečių problemų dėl skurdo, galimybės gauti būstą, diskriminacijos ir smurto, ir romų jaunimas, nes neturint kvalifikacijos jiems dar sunkiau susirasti darbą per šią ekonomikos krizę. Be to, reikia spręsti romų vaikų problemą: teigiama, kad jų gyvenimo trukmė dešimčia metų trumpesnė už vidutinę Europos vaikų gyvenimo trukmę.

Tačiau kartu reikia imtis bendrujų veiksmų, naudingų visai romų bendruomenei; tai viena iš didžiausią diskriminaciją patiriančių bendruomenių, todėl jai galima padėti bet kokia antidiskriminacine politika. Tai pasakytina ir apie taikomas kovos su lytiniu smurtu priemones, todėl taip svarbu kuo greičiau parengti direktyvą dėl apsaugos orderio, kuria būtų galima kovoti su lytiniu smurtu, nes ši priemonė bus ypač naudinga romų moterims; tai pasakytina ir apie direktyvą dėl nediskriminacijos, kuri bus ypač naudinga romų bendruomenei.

Visais šiais klausimais negalima taikyti paternalistinio požiūrio, nes pirmiausia turime gerbti romų bendruomenės identiteto ir kultūros ypatumus.

Viviane Reding, *Komisijos Pirmininko pavaduotoja.* – Pone pirmininke, norėčiau padėkoti Parlamento nariams už gausius patarimus ir pasiūlymus. Į juos atsižvelgsiu kartu su Komisijos nariu L. Andoru pristatydama pranešimą aukščiausiojo lygio susitikime. Šiame pranešime aiškiai nurodysime, kad Komisija negali ir nenori sutikti su tuo, kad romai būtų diskriminuojami ir atskirti nuo visuomenės dėl savo etninės kilmės.

Jau turime reikiamų priemonių, reikiamą politiką. Kyla klausimas: kaip jas naudosime? Kaip įtrauksime romų klausimus ir problemas į visas šias priemones ir politiką? Manau, mums nereikia romų direktyvos arba romų fondo. Turime visapusiškai atsižvelgti į romų klausimus taikydami ES teisės aktus ir įgyvendindami ES fondus. Šiuo atžvilgiu svarbiausia – kaip daugelis iš jūsų minėjo – visų pagrindinių veikėjų partnerystė ir bendradarbiavimas. Komisija laikosi šio požiūrio Europos romų aprėpties forume ir laikydamasi savo vidaus tvarkos.

Tačiau norėčiau taip pat labai aiškiai pabrėžti, kad nors romų atskirtis, žinoma, labai susijusi su pagrindinėmis teisėmis, daugiausia ji susijusi su socialiniais ir ekonominiais klausimais. Pvz., norėčiau pacituoti Pasaulio banko tyrimą dėl ekonominių romų atskirties sąnaudų ir pasakyti, kad tai labai svarbus įrodymas, kad reikia ieškoti sprendimų apskritai visos visuomenės labui. Taigi, norėdami kuo veiksmingiau taikyti turimas priemones, turime taikyti strateginį požiūrį, žinoma, įtraukti jį į visas sritis, kaip minėjo kai kurie iš jūsų. Šis požiūris pagrįstas bendradarbiavimu, reikiamų išteklių sutelkimu ir strategija, suformuota atsižvelgiant į pasisekimus ir nesėkmes.

Negalime kurti strategijos tik popieriuje. Reikia rezultatų; turime siekti rezultatų, kuriais būtų galima užtikrinti romų integraciją į paprastas mokyklas. Daugelis iš jūsų kalbėjo apie mokymą. Laukiu išsamios informacijos apie mūsų veiksmus ikimokyklinio lavinimo srityje ir kaip sekėsi juos vykdyti. Mano kolega L. Andor stengsis užtikrinti, kad būtų pasiekti aiškūs tikslai pagrindinėje darbo rinkoje ir visuomenėje, kuri yra visos mūsų politikos atsakomybės sritis.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Pone pirmininke, norėčiau pranešti apie techninę problemą. Ką tik pastebėjau, kad kompiuteris mane klonavo, nes mano pavardė Tabajdi rodoma, kai kiti parlamento nariai įdeda savo korteles. Tai pastebėjau, pvz., kai kortelę įdėjo ponia A. Gomez. Tai tikriausiai kompiuterio problema. Kai kolega Parlamento narė Kinga Göncz įdeda kortelę, taip pat rodoma pavardė Tabajdi. Prašyčiau tai patikrinti, nes nenoriu turėti tiek daug klonų Europos Parlamente. Prašyčiau pranešti apie tai techninei tarnybai. Ačiū. Zoli, ar pas jus taip pat?

Pirmininkas. – Dėkoju. Pranešime apie tai techninėms tarnyboms.

Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks per kitą mėnesinę sesiją.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnis)

Vilija Blinkevičiūtė (S&D), raštu. – (LT) Norėčiau pabrėžti, kad Europos Sąjungai ir valstybėms narėms dalinantis atsakomybe dėl romų nediskriminavimo ir integravimo į visuomenę, romų klausimas tapo Europos žmogaus teisių politikos dalimi. Todėl artėjant antrajam romų Kongresui Kordoboje būtina aptarti romų socialines problemas ir šių problemų sprendimų būdus. Džiaugiuosi, kad ES Tarybai pirmininkaujanti Ispanija rengia šį Kongresą, nes būtina iškelti ir pripažinti egzistuojančias romų problemas. Norėčiau pabrėžti, jog demokratiškoje ir laisvoje visuomenėje yra nepriimtina, kad dalis žmonių būtų išskirta iš visuomenės ir būtų atvirai pažeidinėjamos asmenų pagrindinės teisės bei laisvės. Romų bendruomenės susiduria su rasistiniais išpuoliais, jie negali pasinaudoti visomis socialinėmis ir viešosiomis paslaugomis, egzistuoja didžiulė gyvenimo sąlygų ir švietimo atskirtis. Be to, būtina atkreipti dėmesį į tai, jog romai patiria ne tik tiesioginę diskriminaciją, bet susiduria ir su nematoma, netiesiogine diskriminacija, kaip antai, romų nepriėmimas į darbą ir tuo pačiu jų neintegravimas į socialinį gyvenimą. Todėl pritariu, kad būtina raginti Europos Komisiją, jog ši skatintų valstybių narių, regionų ir vietos valdžią geriau įgyvendinti ES projektus romų atžvilgiu. Taip pat raginčiau Komisiją imtis konkrečių veiksmų ir iniciatyvų, kaip kovoti su tiesiogine ir netiesiogine romų diskriminacija Europoje.

Cristian Silviu Buşoi (ALDE), raštu. – Deja, iš statistinių duomenų matyti, kad romai yra nekenčiamiausia ir labiausiai diskriminuojama etninė mažuma Europoje. Matėme socialinės romų įtraukties problemas kai kuriose valstybėse narėse, taip pat mano šalyje. Todėl aišku, kad tai platesnė Europos problema, kurią turime spręsti kartu. Labai svarbu užtikrinti geresnes mokymosi ir įsidarbinimo galimybes, kad romai nepasirinktų kitų paprastesnių, bet žalingų būdų užsidirbti pinigų. Būtina visapusiškai taikyti antidiskriminacinius teisės aktus romams ir imtis tolesnių jų integravimo į visuomenę iniciatyvų. Iki šiol neturėjome nuoseklios strategijos. Norėčiau, kad šiame antrajame aukščiausiojo lygio susitikime romų klausimais būtų parengta iš tikrųjų romams skirta ES strategija. Finansuojant šias iniciatyvas reikėtų veiksmingiau naudoti pasirengimo narystei fondus. Norėčiau primygtinai pareikalauti naudotis šia strategija kaip koordinavimo ir valstybių narių skatinimo priemone. Iniciatyvų reikėtų imtis vietos lygmeniu, naudojantis NVO ir pačių romų, kurie žino svarbiausius sunkumus, patirtimi, kad šia strategija iš tikrųjų būtų galima atsižvelgti į romų poreikius.

Vasilica Viorica Dăncilă (S&D), *raštu.* – Romai ir toliau yra viena iš nepalankiausioje padėtyje esančių visos Europos mažumų, patirianti plačiai paplitusią diskriminaciją visose gyvenimo srityse.

Per paskutinį dešimtmetį Europos Sąjunga ir jos valstybės narės daug dėmesio skyrė ištekliams, siekdamos gerinti romų padėtį. Kai kurios valstybės narės, bendradarbiaudamos su judėjimo už romų teises nariais, pradėjo įgyvendinti politiką, kuria siekiama užtikrinti lygias geros kokybės švietimo galimybes romų vaikams. Testi šios srities veiklą turėtų būti svarbiausias ateinančių metų prioritetas.

Politika turi būti visapusiška, kad būtų galima pasiekti kuo didesnį sisteminį poveikį naikinant romų ir kitų piliečių atotrūkį visose srityse: švietimo, užimtumo, būsto ir sveikatos. Europa Sąjunga ir valstybės narės turėtų toliau vertinti savo iki šiol vykdytą romams skirtą politiką ir ieškoti būdų, kaip šalinti bet kokį paternalistinį požiūrį į romų klausimą, pagal kurį romai laikomi priklausomais pasyviais politinės paramos gavėjais.

Be to, reikėtų įsteigti stažuočių programą jauniems romams, kad jie galėtų kaupti profesinę patirtį Komisijos departamentuose ir atitinkamose vyriausybinėse institucijose.

Cătălin Sorin Ivan (S&D), raštu. – (RO) Jau įpusėjo romų įtraukčiai skirtas dešimtmetis (2005–2015 m.). Matome, kad daug kalbama apie romų mažumą, kuriamos įvairios programos ir forumai, bet pasiekta nedaug. Švietimo, užimtumo, regionų vystymosi ir panašios problemos neišspręstos ir kai kuriose valstybėse narėse didėja. Antrasis aukščiausiojo lygio susitikimas romų klausimais Kordoboje rengiamas šiais metais siekiant atnaujinti Europą ir nustatyti naujas veiklos kryptis. Sutinku, kad reikia iš naujo apibrėžti principus, bet manau, kad vietoj to turėtume kurti naują įvairias sritis apimančią horizontalią strategiją, kuria būtų galima spręsti šios mažumos problemas integruotu, bet neišskirtiniu būdu. Svarbiausia tinkamai naudoti pasirengimo narystei ir struktūrinius fondus ir užtikrinti rezultatus, kurių norėtume mes, kaip politinių sprendimų priėmėjai, ir kurių pageidauja visuomenė, ypač romai.

Marian-Jean Marinescu (PPE), raštu. – (RO) Pirmasis aukščiausiojo lygio susitikimas romų klausimais buvo naudingas mažiausiai vienu požiūriu: Bendrijos lygmeniu prieita prie išvados, kad siekiant socialinės romų integracijos jiems pirmiausia reikia švietimo. Šiuo atžvilgiu taip pat labai palankiai vertinu antrąjį Europos romų aprėpties forumo susitikimą, skirtą išskirtinai romų švietimo Europoje klausimui. Įgyvendinant švietimo

reformas reikia, kad dalyvautų ne tik valstybinės institucijos, bet ir nevyriausybinės organizacijos, kurių pagrindinis tikslas jau nebėra nustatyti diskriminacinius veiksmus, bet šviesti etnines grupes. Mažinant neraštingumą, užtikrinant, kad vaikai baigtų mokyklą, ir profesinį mokymą bei perkvalifikavimą suteikiamos galimybės dalyvauti darbo rinkoje ir naudoti socialinės įtraukties priemones. Savaime suprantama, reikia teigiamų šios mažumos pokyčių, o už juos atsako ne tik valdžios institucijos, bet ir patys romai. Antrasis aukščiausiojo lygio susitikimas romų klausimais turėtų skatinti Europos Komisiją teikti teisinių pasiūlymų, kuriais būtų galima pasiekti akivaizdžių šios srities rezultatų. Be to, Europos Komisija turėtų persvarstyti Socialinį fondą ir pasiūlyti didesnį finansavimą projektams, kuriais siekiama gerinti socialinę ir ekonominę didžiausios Europos Sąjungos mažumos padėtį.

Franz Obermayr (NI), raštu. – (DE) Kordobos aukščiausiojo lygio susitikime romų klausimais reikėtų atvirai kalbėti apie paralelines Europos bendruomenes pirmiausia siekiant veiksmingos integracijos visais lygmenimis. Integraciją reikėtų skatinti nacionaliniu ir Europos lygmenimis. Tačiau šiuo atžvilgiu reikėtų nepamiršti vieno dalyko, t. y. kad siekiant veiksmingos integracijos būtina veikti kartu. Romų bendruomenė taip pat turi prisidėti prie integracijos ir imtis veiksmų, kad nebūtų kuriamos paralelinės bendruomenės. Man itin svarbus mokyklinis vaikų, ypač mergaičių, lavinimas. Negali būti, kad vaikai Europos viduryje beveik arba iš viso neįtraukti į mokyklinio lavinimo sistemą ir didelis jų skaičius anksti meta mokyklą. Nuo to labai blogėja jų būsima padėtis darbo rinkoje, jie dar labiau traukiasi į visuomenės pakraštį ir atsiskiria. Taip jie neišvengiamai susiduria su socialinės apsaugos ir gyvenimo sąlygų problemomis ir nebegali ištrūkti iš užburto rato. Todėl labai svarbu kreiptis į Europos romus raginant keisti archajišką požiūrį į mokyklinį lavinimą ir moterų teises, aktyviai kovoti su savo atskirtimi ir siekti integracijos į visuomenę, ypač į darbo rinką.

Csaba Sógor (PPE), raštu. – (HU) Nors valstybės narės jau išnaudojo daug ES ir nacionalinių išteklių, kurdamos darbo vietas ilgą laiką nedirbantiems romams, dar nepriimtas darnus ES lygmens sprendimas: valstybės narės susidūrė su įvairiomis skirtingo masto problemomis. Manau, svarbu parengti darnią ir veiksmingą strategiją siekiant spresti romu klausima, kuris neišsprestas iki šiol ir yra bendra Europos Sąjungos, kaip juridinio asmens, ir valstybių narių problema. Svarbiausia per balandžio 8 d. Kordoboje vyksiantį antrąjį Europos aukščiausiojo lygio susitikimą romų klausimais nustatyti Europos lygmens strategijos principus siekiant užkirsti kelią tolesnei romų problemos "migracijai" ir sudaryti valstybėms narėms sąlygas rasti bendrąja Europos strategija pagrįstą sprendimą. Esu įsitikinęs, kad svarbiausia sprendžiant šią problemą užtikrinti švietimą. Manau, būtina parengti išsamų programų paketą, kuriuo būtų galima skatinti intelektualų romų jaunimą grįžti į bendruomenę ir darbą bendruomenėje ir jos labui. Siekti šio tikslo būtų daug lengviau užmezgus stiprią įvairių romų palaikymo organizacijų, atsakingų valstybės institucijų, pilietinės visuomenės ir bendradarbiaujančių ES institucijų partnerystę. Daugiau dėmesio reikėtų skirti subsidijuotų mikrokreditų teikimo arba valstybės palūkanų grąžinimo metodams. Svarbus žemės ūkio subsidijų koncepcijos tikslas turėtų būti sudaryti romų bendruomenėms sąlygas, kad jie galėtų užsidirbti pragyvenimui. Padėtis rimtesnė, nei manoma: ilgą laiką nedirbančių romų skaičius didėja nepaprastai greitai ir vis daugiau jų atsiskiria nuo visuomenės.

13. Klausimų valanda (klausimai Komisijai)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – klausimų valanda (B7-0017/2010). Ji šį vakarą bus šiek trumpesnė nei paprastai, nes prieš tai vykusios diskusijos dėl ankstesnių vėlavimų užsitęsė 25 min. Apgailestauju dėl to. Baigsime šiek tiek po 19.30 val. Labai griežtai kontroliuosiu laiką. Kalbėtojams iš salės skirta 30 sek.

Nurodyti klausimai yra pateikti Komisijai.

Pirma dalis

Klausimas Nr. 28, kurį pateikė Vilija Blinkevičiūtė (H-0063/10)

Tema: Privačių pensijų fondų reguliavimas

Pastaraisiais metais privačių pensijų fondų turto vertė labai sumažėjo. Poreikį atidžiau reguliuoti privačių pensijų fondų sektorių pabrėžė finansinės priežiūros aukšto lygio grupė, vadovaujama Jacques'o de Larosière'o.

Finansinė krizė išryškino, kokiu mastu gresia įvairi rizika valstybėse narėse. Ši rizika tiesiogiai gresia šių fondų investuotojams, Europos finansų rinkų stabilumui ir vientisumui, ji rimtai paveikia finansų rinkos dalyvius. Šiuo nestabiliu ekonomikos laikotarpiu daugelis Europos piliečių nebepasitiki privačių pensijų fondų mechanizmo reguliavimu.

LT

Ar Komisija nemano, kad reikėtų pasiūlyti visapusišką teisinę priemonę, pagal kurią būtų nustatomi priežiūros standartai, skirti privatiems pensijų fondams reguliuoti?

Michel Barnier, *Komisijos narys.* – (FR) V. Blinkevičiūtė uždavė labai svarbų klausimą apie pensijų reformą, kuri yra svarbiausias artimiausių metų klausimas atsižvelgiant į kartu spręstinus iššūkius: demografinį senėjimą, viešųjų finansų gyvybingumą ir ypač darbuotojų judumą. Be to, pensijų fondai yra svarbūs instituciniai investuotojai.

Finansų krizė išryškino kai kurių pensijų sistemų struktūrų trūkumus ir, ponios ir ponai, atsižvelgdami į J. Larosière'o pranešimą, imsimės tam tikrų iniciatyvų. Pirmininkas J. M. Barroso informavo Europos Parlamentą apie tam tikras politikos gaires šiuo klausimu.

2010 m. ketiname pateikti žaliąją knygą dėl pensijų siekdami paskatinti aktyvias diskusijas apie privačių pensijų fondų reguliavimą. Šiuo atžvilgiu būtų galima persvarstyti direktyvą dėl įstaigų, atsakingų už profesinių pensijų skyrimą, veiklos ir priežiūros. Komisija toliau stengsis stiprinti vidaus rinką pensijų fondų srityje. Į šį direktyvos persvarstymą bus įtrauktos ir pensijų fondų mokumo taisyklės. Be to, pone pirmininke, to reikalavo ir Europos Parlamentas per derybas dėl Direktyvos "Mokumas II".

Siekdamas išvengti bet kokių neaiškumų šiuo piliečiams svarbiu klausimu norėčiau pridurti, kad, laikydamasi subsidiarumo principo, Komisija labai stengsis atsižvelgti į daugelyje valstybių narių priimtus sprendimus taikyti einamųjų įmokų pensijų sistemą.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D). – (LT) Ačiū, pone Komisare, už atsakymą ir iš tikrųjų lauksime, kad kaip galima greičiau Europos Komisija pateiktų Žaliąją knygą dėl pensijų, nes iš tikrųjų daugelyje Europos Sąjungos valstybių tai yra ypatingai aktualus klausimas. Nes kai kuriose valstybėse, kaip antai mano šalyje Lietuvoje buvo sumažintos ir taip mažos pensijos, nes tokia buvo realybė įvertinant esamą ekonominę ir finansinę situaciją. Tačiau gerbiamas Komisare, aš norėčiau dar papildomai paklausti: sakykite, kodėl taip mažai dėmesio Europos Komisija skiria Europos Sąjungos strategijoje "2020" dėl pensijų patikimumo, stabilumo, dėl jų garantijos, nes turime įvertinti esamą situaciją darbo rinkoje, esamą demografinę situaciją ir, iš tiesų, tai būtų vienas iš svarbiausių klausimų – kokias pensijas žmonės gaus po 10 metų.

Michel Barnier, *Komisijos narys.* – (*FR*) V. Blinkevičiūte, dokumente dėl 2020 m. strategijos, kuris skirtas ekologiškam, pažangiam, tinkamam ir integraciniam ekonomikos augimui, tikrai neįmanoma paminėti visų klausimų. Todėl turime kitų priemonių ir esame numatę kitų galimybių ir kitų sistemų, kurias taikydami galėtume vykdyti savo pareigą ir spręsti tokius svarbius klausimus kaip pensijos ir Europos piliečių priklausomumas.

V. Blinkevičiūte, ką tik minėjau, kad pensijų fondai yra svarbūs instituciniai investuotojai. Įvairių rūšių profesinės ar savanoriškos pensijų sistemos, pagrįstos įstatymais numatytu finansavimu, šiandien atlieka vis svarbesnį vaidmenį bendrose daugelio valstybių narių pensijų sistemose.

Pakartosiu, kad dirbsime, laikydamiesi subsidiarumo principo ir atsižvelgdami į daugelio šalių – iš jų kelias pažįstu labai gerai – ketinimą ir įsipareigojimą taikyti šią einamųjų įmokų sistemą, ir šiuo pagrindu artimiausiomis savaitėmis arba vėliausiai per artimiausius kelis mėnesius parengsime žaliąją knygą. Labai norėčiau kuo plačiau aptarti šį klausimą su jumis ir kitais suinteresuotaisiais Parlamento nariais.

Franz Obermayr (NI). – (*DE*) Pone pirmininke, mano gimtojoje šalyje Austrijoje privataus pensinio aprūpinimo sistema subsidijuojama daugiausia 210 EUR per metus, nors įrodyta, kad spekuliavimas pensijomis buvo viena iš finansų krizės Jungtinėse Amerikos Valstijose priežasčių.

Manau, Komisija turėtų apsvarstyti, ar pensinis aprūpinimas nėra esminė valstybės užduotis ir ar šiuo atžvilgiu nereikėtų geriau kontroliuoti abejotinus finansų spekuliantus. Taip pat kyla klausimas, ar Komisija nemano, kad trumparegiška ar net neatsargu teikti valstybės subsidijas privataus pensinio aprūpinimo sistemai nereikalaujant laikytis kokybės standartų, jei kyla pavojus, kad po šių didelių praradimų pensijų gavėjams reikės dar daugiau valstybės paramos.

Michel Barnier, *Komisijos narys.* – (*FR*) J. M. Barroso neseniai turėjo galimybę šiame Parlamente atsakyti į keletą klausimų apie dideles finansinių operacijų problemas.

F. Obermayri, minėjote spekuliaciją. Kaip už vidaus rinką ir paslaugas atsakingas Europos Komisijos narys, kuriam pavesta rūpintis reguliavimu ir priežiūra, galiu pasakyti, kad nė vienas gaminys, rinka ar teritorija neliks be pažangios priežiūros ir veiksmingo reguliavimo.

Taigi, visiems rinkos dalyviams ir įvairiems jų gaminiams turės įtakos mūsų numatyta veikla, kuri pradėta rengiant jau svarstomą priežiūros paketą, ir persvarstydami įvairias direktyvas, ypač Įstaigų, atsakingų už profesinių pensijų skyrimą, veiklos ir priežiūros (ĮPPS) direktyvą, nustatysime griežtas investavimo taisykles.

Patvirtinu, kad nė vienam gaminiui ar rinkai netaikysime išimčių skaidrumo priežiūros ir pažangaus bei veiksmingo reguliavimo reikalavimų atžvilgiu.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Manau, reikia ilgalaikio strateginio privačiojo ir viešojo sektorių pensijų sistemos reformos planavimo. Norėčiau priminti, kad visą dešimtmetį nuo 1970 m. gimstamumo lygis buvo labai didelis. Po 30 metų šie žmonės išeis į pensiją, o dabartinis gimstamumo lygis labai mažas. Tie, kurie gimsta šiandien, po trisdešimties metų dirbs ir negalės teikti tokių išteklių, kokių tuo metu reikės pensijų fondams.

Todėl norėčiau jūsų paklausti: kokias ilgalaikes priemones priimate, kad būtų galima tvariai vykdyti deramą Europos piliečiams naudingą pensijų sistemų reformą?

Michel Barnier, *Komisijos narys*. – (*FR*) S.-A. Ţicău, ką tik kalbėdamas pirmą kartą trumpai, kaip nustatyta taisyklėse, minėjau, kad, neskaitant judumo, turime įveikti dar vieną labai svarbų – demografinį – iššūkį. Be to, manau, kad nors šeimos ar demografijos politika nėra pačios svarbiausios Europos atsakomybės sritys, mums visiems naudinga diskutuoti ir teikti palyginimus šiuo klausimu, kuris daugiau ar mažiau svarbus visoms Europos šalims. Mūsų žemynas yra tikriausiai vienas iš nedaugelio pasaulio žemynų, kuriame gyventojų skaičius, palyginti su kitais žemynais, sumažės, jei nepadidės gimstamumo lygis.

Būtent šiomis sudėtingomis aplinkybėmis, S.-A. Ţicău, turime spręsti ne tik išėjimo į pensiją, bet ir pensijų išmokų bei atsakomybės prisiėmimo už priklausomumą klausimus. Todėl manau, kad žalioji knyga yra gera pačiu laiku rengiama priemonė. Jums nereikės ilgai laukti. Ji jau rengiama ir baigdami rengti užduosime visus šiuos klausimus, deramai atsižvelgdami į valstybių narių atsakomybės sritis pensijų sistemų atžvilgiu ir į tai, ko būtų galima siekti Europos lygmeniu, ypač visų šių privačių pensijų fondų ir jų išplitimo Europos rinkose atžvilgiu.

Bet kuriuo atveju visi šie klausimai – nė vieno iš jų nepraleisime – bus įtraukti į klausimus, kuriuos ketiname pateikti, siūlydami konkrečias veiklos kryptis arba gaires mano minėtoje žaliojoje knygoje, kuri bus paskelbta po kelių mėnesių.

President. – Klausimas Nr. 29, kurį pateikė **Seán Kelly** (H-0068/10)

Tema: Draudimo nuo potvynių sistemos ES

Pastaruoju metu dėl potvynių Airijoje privačiai ir viešajai infrastruktūrai padaryta apie 500 mln. eurų vertės žalos. Airijos vyriausybė ES solidarumo fondui pateikė paraišką padengti dalį viešajai infrastruktūrai padarytos žalos.

Tačiau dėl pernelyg didelių privataus draudimo nuo potvynių kainų dažnai privatūs namų ūkiami ir įmonės negauna jokio žalos atlyginimo. Reikėtų atsižvelgti į tai, kad vienas iš faktorių, dėl kurių kilo precedento neturintys potvyniai, buvo nekoordinuotas vystymosi planavimas, įskaitant, kai kuriais atvejais, planavimą salpose. Taip pat reikėtų atsižvelgti į tai, kad kai kurie draudikai atsisako padrausti tam tikrus namų ūkius ir įmones.

Turint tai omenyje, ar Komisija galėtų paminėti kokius nors planus, jei tokių esama, pateikti pasiūlymų dėl teisės aktų, skirtų suderinti draudimo nuo potvynių suteikimą ES, projektus, atsižvelgiant į rinkos nesugebėjimą suteikti tinkamą draudimą kai kuriose valstybėse narėse? Jei tokių planų nesama, ar Komisija galėtų pakomentuoti apie bet kokias jos sukurtas programas, skirtas valstybėms narėms keistis geriausia praktika šioje srityje?

Michel Barnier, *Komisijos narys.* – (*FR*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, S. Kelly uždavė klausimą, susijusį su neseniai įvykusia nelaime, nuo kurios nukentėjo Madeira ir Atlanto vandenyno pakrantė, ypač mano šalis, ir per kurią žuvo kelios dešimtys žmonių. Žinoma, norėčiau dar kartą išreikšti mūsų solidarumą su visais nukentėjusiais žmonėmis ir pasakyti, kad mano kolega Komisijos narys J. Hahn lankėsi abiejose mano minėtose vietose.

Tai dar viena pasaulinė problema, atsirandanti dėl klimato kaitos, ir matysime, kad gaivalinių nelaimių skaičius nemažėja, be to, ir toliau patirsime negaivalinių nelaimių, nuo kurių gali labai nukentėti žmonės, gamta ir ekonomika. Turiu omenyje, pvz., pramonines nelaimes, gaisrus ir nelaimes jūrose.

Šiuo klausimu užsiimu jau ilgą laiką. Jau 1999 m. kaip naujai paskirtas Komisijos narys, atsakingas už regionų politiką, šiame Parlamente turėjau atsakyti į kolegų graikų, susirūpinusių dėl jų šalį sukrėtusio žemės drebėjimo padarinių, klausimus.

Tada, pirma, pasiūliau sukurti solidarumo fondą, antra, įsteigti Europos civilinės saugos pajėgas. Tik po didelių 2002 m. potvynių Vokietijoje, Austrijoje ir Slovakijoje Komisija Parlamento ir Tarybos pagalba per tris mėnesius sukūrė Solidarumo fondą, kuris, kaip ir per kitas kelias dideles po 2002 m. įvykusias nelaimes, bus naudojamas Madeiroje ir Atlanto vandenyno pakrantėje.

Mano kolega K. Georgieva ir C. Ashton dirba siekdamos įsteigti Europos civilinės saugos pajėgas ir tikiuosi, kad nereikės laukti kitų nelaimių, kad galėtume sutelkti savo pajėgas ir pagalbą po bendra Europos vėliava atsitikus tokioms nelaimėms kaip Haičio tragedija arba cunamis.

Uždavėte klausimą apie draudimą, nes ne viskas susiję su neapdrausta valstybine nuosavybe, kuriai galima taikyti Solidarumo fondą. Manau, reikia geriau išnagrinėti riziką, kuriai būtų galima taikyti draudimą.

2009 m. Baltojoje knygoje dėl prisitaikymo prie klimato kaitos siūloma nesant draudimui taikyti valstybės remiamas draudimo sistemas. Atsižvelgdamas į šią baltąją knygą noriu ištirti, kaip šias priemones būtų galima papildyti draudimo produktais. Pirmiausia ketinu pradėti taikyti lyginimo mechanizmą: savo tarnybų paprašiau išsiaiškinti padėtį įvairiose valstybėse narėse. Susidarius aplinkybėms, galinčioms turėti tarpvalstybinį poveikį, gali būti kaip tik naudinga skatinti ne nacionalines, bet Europos draudimo sistemas.

S. Kelly, labai gerai žinau, kad ši tema sudėtinga. Tęsiu darbą kartu su visomis suinteresuotosiomis šalimis, draudimo bendrovėmis, valstybėmis narėmis ir ekspertais, kad būtų galima keistis gerąja patirtimi ir nustatyti reikiamo lygio prioritetus. Esu įsitikinęs, kad atsižvelgdami į didėjantį šių gaivalinių nelaimių skaičių galime geriau apsaugoti Europos piliečius. Todėl noriu imtis šios labai praktiškos veiklos ir tikrinti bei lyginti įvairias esamas 27 valstybių narių draudimo nuo gaivalinių nelaimių sistemas.

Seán Kelly (PPE). – Žinoma, visi esame labai susirūpinę dėl Madeiros ir Prancūzijos. Mano šalyje, laimei, niekas nežuvo, bet labai greitai išaiškėjo draudimo problema. Dabar daugybė šeimų negali gauti draudimo, o prieš kelerius metus nuo potvynio nukentėjusiame Klonmelio mieste draudimo suma padidėjo šešis kartus. Žinoma, tai labai didelė problema ir džiaugiuosi, kad jūs, Komisijos nary, ją sprendžiate.

Dar norėčiau jūsų paklausti apie šalis ir vyriausybes, kurios neįgyvendino Potvynių direktyvos. Ar numatysite ir joms kokias nors sankcijas?

Michel Barnier, *Komisijos narys.* – (FR) Ši Potvynių direktyva priimta 2007 m. Be to, 2009 m. Komisija paskelbė komunikatą dėl bendrosios gaivalinių ar žmogaus sukeltų nelaimių prevencijos.

S. Kelly, kalbate apie gana naujas direktyvas, bet įsigaliojus šiai ir visoms kitoms direktyvoms taikoma viena: Komisija privalo tikrinti ir tikrins, kaip valstybės narės taiko šias direktyvas ir ar jos jas išvis taiko. Per potvynius Prancūzijoje ir jūsų šalyje labai aiškiai matėme žemėtvarkos, atsargumo priemonių nesiėmimo ir statybų potvynių zonose pasekmes. Komisija imsis veiksmų šioje ir kitose srityse ir stebės, ką daro ir ko nedaro valstybės narės, ir taikys reikiamas priemones, taip pat dėl pažeidimų, siekdama užtikrinti, kad šios direktyvos būtų taikomos.

Jim Higgins (PPE). – Kalbant apie S. Kelly užduotą klausimą ir Potvynių direktyvos įgyvendinimą reikia pasakyti, kad, kaip žinote, visos 27 valstybės narės turi perkelti šią direktyvą į nacionalinę teisę šiais 2010 m. Norėčiau paraginti Komisiją stebėti, kaip nacionalinės valdžios institucijos įgyvendina šią direktyvą. 1995 m. buvau už potvynius atsakingas Airijos ministras. Tuo metu parengėme ataskaitą, kurioje teigiama, kad salpose nereikėtų statyti naujų namų. Vis dėlto pateikta daug kompensacijų prašymų dėl tų namų, kurie šiose Airijos dalyse pastatyti po to.

Taigi, turime iš tikrųjų labai griežtai įgyvendinti Potvynių direktyvą ir taikyti sankcijas Airijos Vyriausybei ir vietos valdžios institucijoms, kurios nesilaiko Potvynio direktyvos sąlygų.

Janusz Władysław Zemke (S&D). – (*PL*) M. Barnier, norėčiau užduoti jums klausimą kita tema. Kalbame apie draudimą, bet manau, kad įvykus nelaimei reikia dviejų kitos rūšies priemonių. Todėl norėčiau paklausti, ar nereikėtų Europoje greičiau įsteigti greitojo reagavimo centrą? Neturime bendro centro, kuris galėtų imtis veiksmų įvykus nelaimei. Antra, ar neturėtume labiau stengtis kurti civilinius pajėgumus? Pvz., neturime transporto orlaivių. Kitaip tariant, reikia ne tik draudimo, bet ir bendro centro bei didesnių pagalbos teikimo pajėgumų.

Michel Barnier, *Komisijos narys.* – (*FR*) Uždavėte du skirtingus klausimus. Pirma, kalbant apie potvynius, atėjau kaip Komisijos narys, atsakingas už vidaus rinką ir paslaugas, atsakyti, S. Kelly, į vieną tikslų klausimą: kaip kuo geriau naudoti draudimo politiką, ypač siekiant atlyginti žmonėms asmeninės nuosavybės nuostolius? Bandysiu apžvelgti įvairias daugiau ar mažiau sudėtingas privataus draudimo sistemas tose šalyse, kurios beveik netaiko draudimo nuo šios rūšies nelaimių, ir kitose šalyse, pvz., Prancūzijoje, kuriose tokios sistemos taikomos ir gaivalinių nelaimių nuostoliai atlyginami 100 proc.

S. Kelly, nesu atsakingas už potvynius. Paprašysiu už aplinką atsakingo kolegos J. Potočniko pateikti jums raštišką atsakymą ir pranešti, kaip taikoma arba netaikoma ši direktyva dėl potvynių. Tačiau jūs teisus, pagrindinė problema kyla dėl nacionalinės, regioninės arba vietos kompetencijos statybos ir tinkamumo statybai klausimais. Negalima reikalauti, kad viską padarytų Briuselis, nors aiški bendra taisyklė: yra zonų, kuriose nereikėtų statyti arba tęsti statybų. Savo šalyje aš net išleidau įstatymą, kad būtų perkelti namai ir gamyklos dažnai apliejamose zonose. 1995 m. patvirtinau įstatymą ir žmonėms išmokamos kompensacijos už tai, kad jie išsikeltų, kol nejvyko kita nelaimė.

Tokias idėjas norėčiau sujungti ir tada pateikti jums draudimo politikos pasiūlymų.

Baigdamas norėčiau pasakyti kelis žodžius apie civilinę saugą, nors tai kitų kolegų kompetencijos sritis. Šiuo klausimu – kaip žinote – dirbau ir 2006 m. mano veiklą J. M. Barosso prašymu parėmė Europos Parlamentas. Vykdydamas šią veiklą pasiūliau sukurti savanorių valstybių narių Europos civilinės saugos pajėgas. Galėtume geriau bendradarbiauti, pirmiausia taikydami principą "iš apačios į viršų", kad pasiruoštume imtis atsakomųjų veiksmų. Įvykus tokioms nelaimėms kaip cunamis arba Haičio tragedija, niekada netrūksta geros valios, bet trūksta koordinavimo. Jei savanoriai europiečiai pasiruoštų atsakomiesiems įvairių nelaimių kategorijų veiksmams, būtų galima išgelbėti gyvybių, laiko, pinigų ir kartu padidinti matomumą.

Žinoma, atsakas į tokias pramonines nelaimes, kaip tanklaivio *Erika* avarija, potvyniai Vokietijoje ar Prancūzijoje, gaisrai Graikijoje, cunamis, didelės pandemijos ar rugsėjo 11-osios teroristų išpuolis, koks, deja, gali bet kada būti įvykdytas Europoje, negali būti toks pat.

Šio sumanymo, kurį siekia įgyvendinti mano kolegos – vėliau pateiksime jums konkrečių pasiūlymų – tikslas yra parengti bendrą suplanuotą atsaką. Bet kuriuo atveju labai pritariu šiam sumanymui, dėl kurio daug dirbau padedant Europos Parlamentui.

President. – Klausimas Nr. 30, kurį pateikė Silvia-Adriana Ticau (H-0109/10)

Tema: Europos kovos su skurdu priemonės

Pagal Eurostato paskelbtus duomenis, 2008 m. apie 85 mln. Europos piliečių, 20 proc. vaikų ir 19 proc. vyresnių nei 65 metų piliečių susidūrė su skurdo pavojumi. Europos Sąjungos lygiu 8 proc. darbingo amžiaus gyventojų ir 44 proc. bedarbių pajamos buvo žemiau skurdo ribos, o turėti darbą nebūtinai pakako užtikrinti deramą pragyvenimo lygį. Valstybių narių socialinės apsaugos priemonėmis skurdo rizika, su kuria susiduria Europos Sąjungos gyventojai, buvo sumažinta 32 proc. Ekonomikos krizė nedarbo lygį padidino maždaug 10 proc. ir dar labiau padidino socialinę atskirtį.

Ar Komisija galėtų nurodyti priemones, kurių ji ruošiasi imtis siekiant sukurti ir išsaugoti darbo vietas ES ir tinkama ir teisinga socialinės apsaugos sistema užtikrinti deramą visų Europos Sąjungos piliečių pragyvenimo lygį?

László Andor, *Komisijos narys.* Visiškai sutinku su šiame klausime išreikštu rūpesčiu dėl Europos gyventojų gerovės, užimtumo, socialinės apsaugos ir kovos su skurdu.

Kaip žinote, 2010 m. paskelbti Europos kovos su skurdu ir socialine atskirtimi metais siekiant informuoti apie socialines problemas. Tikiuosi, šie metai bus naudingi, nes galėsime ne tik diskutuoti apie skurdą, bet ir įsipareigoti kovoti su juo ir atnaujinti politinį ES lygmens ir valstybių narių įsipareigojimą.

Europos Komisija, siekdama suteikti galimybę nustatyti šį atnaujintą įsipareigojimą, į naująją ES 2020 m. strategiją įtraukė pagrindinį skurdo mažinimo tikslą, kuris atspindi mūsų rūpestį ir per pastaruosius dešimtmečius įgytą patirtį. Dabar siekiame iki 2020 m. sumažinti skurdą ketvirtadaliu.

Norint kovoti su skurdu reikia užtikrinti gerovę, aukštos kokybės darbo vietas dirbti ir save išlaikyti galintiems žmonėms ir solidarumo su tais žmonėmis, kuriems reikia pagalbos. Visi šie aspektai įtraukti į ES 2020 m. strategiją. Siekti pagrindinio tikslo dėl skurdo bus lengviau įgyvendinant tikslinę pavyzdinę iniciatyvą "Europos kovos su skurdu planas". Turime konkrečių priemonių, skirtų darbo vietoms Europos lygmeniu išlaikyti ir kurti, naudojant Europos socialinį fondą, ir neseniai parengtą mikrokreditų iniciatyvą.

Labai svarbūs pavienių valstybių narių veiksmai. Iš pradžių reikia imtis daugiau veiksmų siekiant užtikrinti, kad visi galėtų rasti geros kokybės darbo vietų, bet mažinant skurdą reikia spręsti ne tik užimtumo, bet ir daugelį kitų klausimų. Kaip pripažinta Komunikate dėl 2020 m. ES, siekiant užkirsti kelią skurdui ir atskirčiai ir su šiais reiškiniais kovoti, reikia veiksmingos ir gerai parengtos socialinės apsaugos.

Valstybės narės atsako už socialinės apsaugos sistemų finansavimą ir organizavimą, o Komisija padeda joms vykdyti šią užduotį. Kaip pagrindinė partnerė taikant socialiniu požiūriu atvirąjį koordinavimo metodą, Komisija padeda nustatyti ir užtikrinti aiškius politikos prioritetus, taiko stebėjimo sistemą ir padeda užtikrinti galimybę mokytis vieniems iš kitų. Būtų galima paminėti kelis gerus iki šiol teiktos paramos pavyzdžius, pvz., aktyvios įtraukties sistemą, vaikų skurdo lyginimą ir socialinio krizės poveikio stebėseną.

Labai glaudžiai bendradarbiausime su dviem šiais metais Tarybai pirmininkausiančiomis valstybėmis: Ispanija ir Belgija. Abi valstybės ketina imtis svarbių iniciatyvų: pirmajame etape vyks aukščiausiojo lygio susitikimas romų klausimais, apie kurį diskutuota šiame Parlamente prieš kelias minutes ir kuris turi labai didelį poveikį skurdo mažinimui, o su Tarybai pirmininkausiančia Belgija rengiame vaikų skurdo mažinimo iniciatyvą.

Vis dėlto turime bendradarbiauti ne tik su vyriausybėmis, bet ir su NVO. Be NVO pagalbos neįmanoma visapusiškai įgyvendinti programų. Teikiame bendrąją paramą NVO, kurios sprendžia skurdo ir socialinės apsaugos problemas, naudodami programos *Progress* fondą.

Tai pagrindiniai klausimai, apimantys įvairius Komisijos veiksmus mažinant skurdą.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Dėkoju už atsakymą. Tačiau taip pat norėčiau, kad trumpai aptartume daugelio valstybių narių deindustrializaciją, kuri yra viena iš dabartinės mūsų patiriamos ekonomikos ir socialinės krizės priežasčių.

Igyvendinant plataus užmojo pažangią Europos pramonės politiką bus galima ne tik didinti Europos Sąjungos konkurencingumą, bet ir visų pirma kurti naujas darbo vietas. Todėl norėčiau paklausti, kokios Europos pramonės politikos priemonės bus įtrauktos į dabartinės kadencijos Komisijos darbo programą, kuriomis bus galima didinti Europos Sąjungos konkurencingumą, visų pirma kurti naujas darbo vietas ir taip užtikrinti deramą gyvenimo lygį Europos piliečiams?

Ačiū.

László Andor, *Komisijos narys.* – Tikslas kurti daugiau ir geresnių darbo vietų taip pat įtrauktas į ES 2020 m. strategiją. Norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į dar dvi pavyzdines iniciatyvas. Jau minėjau skurdo iniciatyvą, bet dar turime pavyzdinę darbo vietų skaičiaus ir kokybės iniciatyvą *Nauji gebėjimai naujoms darbo vietoms*, o atsižvelgdami į 2020 m. Europos tvarumo ramstį parengėme pavyzdinę pramonės politikos iniciatyvą.

Manau, tai svarbus šio klausimo aspektas, nes reikia pripažinti, kad Europos Sąjungos priemonės turėtų būti skirtos ne tik įmonių iškėlimo iš Europos poveikiui mažinti, kaip yra Globalizacijos fondo atveju. Labai svarbu užkirsti kelią skurdui, pajamų ir įgūdžių praradimui, kai bendrovės nusprendžia išsikelti iš Europos; praėjus daug laiko pirmą kartą imsimės pavyzdinės pramonės politikos iniciatyvos, skirtos tvariai ekonomikai.

Manau, taip išspręsime daugelį pramonės plėtros ir vietos problemų. Visiškai sutinku su klausimo mintimi, kad be išsamios ekonomikos ir užimtumo politikos nepavyks sėkmingai kovoti su skurdu.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Ypač per ekonomikos krizę kyla labai didelis sukčiavimo socialinės apsaugos srityje pavojus. Ar Komisija žino, kad Vidurio Europos valstybėse, kuriose yra didelė socialinė nelygybė, dideliu mastu sukčiaujama socialinės apsaugos srityje? Pvz., devynių valstybių narių piliečiai sukčiaudami pateikė prašymus dėl kompensacinių minimalių pensijų išmokų, kurios aiškiai viršijo tikrąsias pensijas.

Taigi, norėčiau paklausti: ar Komisija ketina parengti atskiroms valstybėms narėms priemonių, kuriomis jos galėtų užkirsti kelią tokiam plataus masto sukčiavimui socialinės apsaugos srityje?

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). – (*EL)* Pone pirmininke, Komisijos nary, Graikijoje daugiau nei 20 proc. gyventojų gyvena žemiau skurdo ribos. 34 proc. šių skurde gyvenančių žmonių yra bedarbiai, o 14 proc. dirba už menką atlyginimą.

Ši skurdo problema, kurią minėjo kolega Parlamento narė kalbėdama apie Europą, ir mano pateikti statistiniai duomenys apie Graikiją susiję su, mano nuomone, nesėkmingu neoliberaliu ekonomikos modeliu, kuris įtvirtintas Lisabonos sutartyje ir įtrauktas į 2020 m. strategijos tekstą.

Norėčiau jūsų paklausti: ar įmanoma sustabdyti skurde gyvenančių žmonių skaičiaus didėjimą padrika politika, iš dalies teikiant labdarą, o gal mums reikia kitokios ekonomikos politikos, kuria būtų galima siekti užimtumo visą darbo dieną ir todėl turėtumėte persvarstyti ES 2020 m. strategiją?

László Andor, *Komisijos narys.* – Pirmiausia, norėčiau, jei neprieštaraujate, atsakyti į antrąjį klausimą ir pasakyti, kad iš tikrųjų labai svarbu kurti stabilesnę makroekonomikos aplinką.

Atsakydamas į ankstesnį klausimą minėjau išsamios ekonomikos politikos svarbą kuriant stabilesnę aplinką ir iš tikrųjų reikėtų persvarstyti minėtą neoliberalią pastarųjų dešimtmečių tendenciją. Parengėme kelias 2020 m. Europos strategijos iniciatyvas ir ypač norėčiau atkreipti dėmesį į finansinio reguliavimo skyrių. Šiuo esminiu pokyčiu, palyginti su ankstesniu režimu, siekiama stabilizuoti makroekonomikos aplinką mažinant spaudimą mokesčių sistemoms, kad jomis būtų galima remti socialinės apsaugos sistemas ir užimtumo politiką.

Per krizę iš tikrųjų bus išbandyta, ar socialinės sistemos veiksmingos ir ar įmanoma jomis piktnaudžiauti. Taikydama atvirąjį koordinavimo metodą ir turimus analitinius ir ataskaitų rengimo pajėgumus Komisija gali padėti valstybėms narėms geriau naudoti socialinės apsaugos priemones.

Klausime minėta problema per krizę ir vėliau, kai daugeliui valstybių narių reikės konsoliduoti finansus, iš tikrųjų bus išbandymas ir ne taip lengva rasti daugiau kovos su skurdu išteklių. Todėl turime dalytis patirtimi, kaip veiksmingiau naudoti savo priemones ir geriau atsižvelgti į pažeidžiamas visuomenės grupes.

President. – Klausimas Nr. 31, kurį pateikė Georgios Papanikolaou (H-0089/10)

Tema: Programos "Kultūra (2007-2013 m.)" įvertinimas

Siekdama skatinti ir išryškinti Europos kultūrą, Europos Sąjunga 2007 m. patvirtino programą "Kultūra", kuri bus įgyvendinama iki 2013 m. Visą jos biudžetą sudaro maždaug 400 milijonai eurų.

Įgyvendinant šią programą siekiama supažindinti su Europai ypač svarbiais kultūros aspektais ir skatinti žmonių, dirbančių kultūros srityje, tarpvalstybinį judumą.

Kaip Komisija vertina ligšiolinę pažangą siekiant šių dviejų tikslų?

Ar valstybės narės rodo susidomėjimą programa "Kultūra" ir ar dalyvauja ją įgyvendinant? Ar Komisija mano, kad, norėdama iki 2013 m. pasiekti savo tikslus, ji turėtų imtis naujų, dinamiškesnių iniciatyvų?

Androulla Vassiliou, *Komisijos narė.* – (*EL*) Pone pirmininke, kaip minėjo G. Papanikolaou, programa "Kultūra" siekiama praturtinti kultūrinę Europos piliečių patirtį remiant mūsų bendrą kultūros paveldą. Komisija skatina kultūrinį autorių, kultūros sektoriaus darbuotojų ir programoje dalyvaujančių šalių institucijų bendradarbiavimą, siekdama sudaryti palankesnes sąlygas kurti Europos pilietybę.

Programa "Kultūra" visų pirma siekiama skatinti tarpvalstybinį kultūros sektoriaus darbuotojų judumą, tarpvalstybinį kūrinių ir menininkų bei kultūros produktų judėjimą ir stiprinti kultūrų dialogą. Pvz., 2009 m. pagal programą "Kultūra" pateiktos 749 paraiškos ir atrinkti finansuoti 256 planai, iš jų 127 pagrindinis tikslas yra skatinti kultūros sektoriaus darbuotojų judumą.

Remiantis teisiniu pagrindu, reikia atlikti nepriklausomą išorinį programos vertinimą. 2009 m. liepos mėn. Komisija pakvietė nepriklausomą rangovą įvertinti programos "Kultūra" taikymą per pirmuosius trejus metus 2007–2009 m. ir, dar svarbiau, tikslų nuoseklumą, pradinius rezultatus ir pradinį programos poveikį.

Rangovas atliko vertinimą remdamasis planų, neseniai atliktų atskirų vertinimų, tyrimų ir plano dalyvių bei suinteresuotųjų kultūros sektoriaus darbuotojų apklausų duomenimis. Galutinę ataskaitą jis pateiks antroje šių metų pusėje. Remdamasi šia ataskaita Komisija parengs programos taikymo ataskaitą ir pateiks ją Europos Parlamentui ne vėliau kaip iki 2010 m. gruodžio 31 d.

Norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į tai, kad programa pirmiausia skirta ne nacionalinėms valdžios institucijoms; ji skirta kultūros sektoriaus darbuotojams. Planuose dalyvauja palyginti vienodas skaičius kultūros darbuotojų iš visų valstybių narių. Nacionalinėms valdžios institucijoms Europos lygmeniu atstovauja ekspertų grupės, kurių tikslas yra suformuoti programos rengimo politiką.

Pasibaigus dviem Europos Parlamento vykdomo bandomojo menininkų judumo tyrimo etapams 2008 ir 2009 m. ir atsižvelgdama į taikant atvirąjį koordinavimo metodą jau surengtas derybas Komisija šiuo metu vertina iki šiol padarytą pažangą ir ieško būdų, kaip geriau taikyti dabartinę programą.

Vėliau metų pabaigoje Komisija pradės viešąsias konsultacijas siekdama pasiruošti naujai programai "Kultūra" nuo 2014 m.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (*EL*) Komisijos nare, dėkoju už atsakymą. Jei neklystu, šioje procedūroje dalyvaujate pirmą kartą. Linkiu jums daug laimės ir sėkmės darbuose.

Iš tikrųjų labai svarbu informuoti Europos piliečius apie Europai svarbius kultūros dalykus, kurie yra Europos kultūros ir bendrų vertybių atskaitos taškas. Manau, pastaraisiais metais šis klausimas itin svarbus ir Graikijai, ypač todėl, kad – norėčiau šiek tiek praplėsti diskusijas – kultūros paminklai naudojami su kultūra nesusijusiais tikslais šaipantis iš mano šalies. Norėčiau paminėti Vokietijos žurnalo *Focus* straipsnį, kuris iliustruotas iškreiptu Milo Veneros atvaizdu; norėčiau paminėti straipsnius internete, kuriuose Akropolis aprašomas kaip griuvėsiai.

Baiminuosi, kad tai bus ne vieninteliai atvejai, todėl jūsų, Komisijos nare, norėčiau paklausti, ar pasmerkėte šiuos veiksmus ir ar įgyvendindama mūsų aptariamą programą ir apskritai Komisija ketina imtis ryžtingesnės ir – jei galiu taip išsireikšti – agresyvesnės politikos siekdama skatinti kultūrą ...

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoja.)

Androulla Vassiliou, *Komisijos narė.* – (*EL*) Jei nesupyksite, dabar nenorėčiau komentuoti įvairių publikacijų straipsnių, nes nemanau, kad pavyks ką nors pakeisti tokiu būdu.

Norėčiau tik pasakyti, kad tokie kultūros paminklai kaip Akropolis ir kiti Graikijos ir valstybių narių paminklai yra įkvėpimo ir tarpkultūrinio turto šaltinis ir kaip tik šiandien Europos Komisija patvirtino naują svarbiausių Europos Sąjungos paminklų, įskaitant Akropolį, ženklinimo sistemą.

Manau, iš to galima suprasti Europos nuomonę apie šiuos paminklus.

President. – Klausimas Nr. 32, kurį pateikė **Liam Aylward** (H-0090/10)

Tema: Mėgėjų sporto organizacijų stiprinimas ir finansavimas ES

Mėgėjų sporto organizacijos itin naudingos Europos visuomenei, kultūrai ir jos piliečių sveikatai, tačiau dabartinėmis ekonominėmis sąlygomis daugelis mėgėjų sporto organizacijų patiria finansinių sunkumų. Kokių veiksmų Komisija gali imtis siekiant sustiprinti mėgėjų sportą ir skatinti jų vystymąsi valstybėse narėse?

Neseniai Komisija užbaigė viešąsias konsultacijas dėl mėgėjų sporto finansavimo. Ar Komisija gali suteikti daugiau informacijos apie šių viešųjų konsultacijų tikslus ir kada bus galima gauti daugiau informacijos apie šių konsultacijų rezultatus?

Androulla Vassiliou, *Komisijos narė.* – Komisija visiškai sutinka, kad mėgėjų sportas labai svarbus Europos visuomenei.

Todėl 2007 m. Baltojoje knygoje dėl sporto atkreiptas dėmesys į visuomeninius sporto aspektus ir pasiūlytos įvairios jau įgyvendintos arba dar įgyvendinamos priemonės, įskaitant sveikatos stiprinamosios fizinės veiklos skatinimą, auklėjamąjį sporto vaidmenį skatinant socialinę įtrauktį sporte ir per jį ar savanorišką veiklą sporto srityje.

Panašiai naująja 165 straipsnyje numatyta ES kompetencija sporto srityje atkreipiamas dėmesys į ypatingą sektoriaus pobūdį, socialinę ir auklėjamąją jo funkciją ir savanoriška veikla pagrįstas jo struktūras.

Taigi, ši kompetencija yra būsimos ES veiklos pagrindas ir nurodymai, kaip skatinti sportą Europos Sąjungoje ir kurti europinį sporto aspektą.

Komisija vėliau šiais metais ketina pasiūlyti Lisabonos sutarties įgyvendinimo iniciatyvų sporto srityje. Taip bus atsižvelgta į poreikį stiprinti mėgėjų sporto sektorių.

Parlamento nary, pagrįstai atkreipėte dėmesį į tai, kad dabartinėmis ekonomikos sąlygomis mėgėjų sporto organizacijos patiria sunkumų. Šie sunkumai nagrinėjami vykdant ES sporto finansavimo kliūčių vidaus rinkoje tyrimą, kuris numatytas šioje baltojoje knygoje ir kurio metu daugiausia dėmesio skiriama mėgėjų sporto finansavimui. Vykdant šį tyrimą siekiama aprašyti pagrindinius finansavimo šaltinius, nustatyti įvairiose valstybėse narėse įvairioms sporto šakoms taikomus finansavimo modelius ir ištirti nacionalinę politiką, turinčią įtakos ES reguliavimo aplinkai ir sporto finansavimui.

Be to, vykdant tyrimą reikėtų parengti veiksmingų verslo modelių projektus, kuriuos taikant taip pat būtų galima priimti ateities iššūkius, pvz., ekonomikos krizės poveikį viešojo sektoriaus biudžetams arba finansavimui, ir nustatyti geresnio mėgėjų sporto plėtojimo visoje Europoje priemones.

Vykdant šį tyrimą surengtos konsultacijos dėl mėgėjų sporto finansavimo, apie kurias kalbėjo Parlamento narys. Pradiniai šių konsultacijų rezultatai suinteresuotiesiems subjektams pristatyti vasario 16 d. Briuselyje tyrimo rangovo surengtoje konferencijoje apie tvarius mėgėjų sporto finansavimo modelius vidaus rinkoje.

Šios konferencijos rezultatai bus netrukus paskelbti Vidaus rinkos ir paslaugų generalinio direktorato interneto svetainėje.

Liam Aylward (ALDE). – Norėčiau padėkoti Komisijos narei už atsakymą. Džiaugiuosi, kad, kaip minėjote, padedate plėtoti mėgėjų sportą.

Palankiai vertinu tai, kad dabar, ratifikavus Lisabonos sutartį, Europos Sąjungai suteikta kompetencija sporto srityje ir paramos biudžetas. Ar Komisija galėtų, pirma, trumpai paaiškinti, kaip ji ketina kurti Europos Sąjungos sporto programą, ir antra, pasakyti, kada galime tikėtis pirmojo Komisijos komunikato šiuo klausimu?

Androulla Vassiliou, *Komisijos narė.* – Iš tikrųjų ketiname rengti komunikatą dėl sporto šią vasarą. Taigi, komunikatas bus parengtas iki vasaros pabaigos. Taip pat turėtų būti parengtas geresnio bendradarbiavimo pagrindas, nauja ES lygmens sporto darbotvarkė ir sprendimo dėl dvimetės 2012–2013 m. ES sporto programos projektas.

Žinoma, gerai žinote, kad kartu vykdome sporto veiksmus 2009, 2010 ir 2011 m., daugiausia dėmesio skirdami mėgėjų sportui ir socialiniam sporto aspektui. 2009 m. priemonės jau patvirtintos ir turės būti įgyvendintos šiais metais. Ketiname patvirtinti 2010 m. veiksmus, kuriuos taip pat parengsime per kelis mėnesius.

Be abejo, gerai žinote, kad 2010 m. biudžetas sumažintas nuo 6 iki 3 mln. EUR. Pagal 2011 m. biudžetą numatytos naujos priemonės ir nauja bandymo medžiaga, kad galėtume rengti savo 2012 ir 2013 m. programą.

Piotr Borys (PPE). – (*PL*) Pone pirmininke, A. Vassiliou, norėčiau labai padėkoti, kad pranešėte apie rengiamą naują sporto darbotvarkę ir pateikti vieną su tuo susijusį sumanymą, kuris svarstomas Kultūros ir švietimo komitete. Jis susijęs su pagrindinėmis naujosios kompetencijos sritimis, į kurias šiandien būtų galima įtraukti sporto gebėjimus, žinias apie kultūrą ir Europos Sąjungą. A. Vassiliou, ar ketinate prisijungti prie diskusijų dėl naujo labai svarbaus pagrindinių visos Europos Sąjungos jaunimo gebėjimų aspekto, kad taip pat būtų pabrėžiami ir išskiriami sporto klausimai, žinios apie Europos Sąjungą ir kultūrą, kurios tokios svarbios kuriant europinę tapatybę?

Androulla Vassiliou, *Komisijos narė.* – Be abejo, kalbėdama apie visuomeninį sporto vaidmenį, pripažįstu, kad labai svarbūs švietimo ir mokymo klausimai, ir manau, kad švietimas ypač svarbus mūsų bendrai europinei tapatybei. Į tai tikrai atsižvelgsime rengdami savo pastovesnę sporto programą.

President. – Klausimas Nr. 33, kurį pateikė Jim Higgins (H-0072/10)

Tema: Žuvusieji keliuose

Ar galėtų Komisija bendrais bruožais pasakyti, kaip ji ruošiasi kovoti su trimis pagrindinėmis priežastimis, dėl kurių žūstama keliuose, t. y: greičio viršijimu, vairavimu išgėrus ir (arba) apsvaigus nuo narkotikų ir nepakankama kelių infrastruktūra?

Siim Kallas, Komisijos Pirmininko pavaduotojas. – Taikant trečiąją Europos kelių eismo saugos veiksmų programą iki 2010 m. įgyvendintos kelios kovos su greičio viršijimu, narkotikais, vairavimu išgėrus ir kelių infrastruktūros gerinimo priemonės. Prie daugelio šių priemonių pagal bendro sprendimo procedūrą prisidėjo Europos Parlamentas. Bet, žinoma, reikia dėti dar daugiau pastangų.

Komisija šiuo metu rengia kito dešimtmečio Europos kelių eismo saugos strategiją. Ja bus atkreiptas dėmesys į tai, kad svarbu tinkamai įgyvendinti priemones ir taikyti sankcijas už pavojingą elgesį, ypač vairavimą išgėrus ir greičio viršijimą. Valstybių narių piliečiai stebisi, kodėl kiti ES piliečiai nebaudžiami už įstatymų pažeidimus. Todėl būtina nedelsiant atnaujinti diskusijas apie pasiūlymus priimti direktyvą dėl tarpvalstybinio įgyvendinimo, kurias visapusiškai rėmė Europos Parlamentas, bet sustabdė Taryba. Komisija pasiryžusi imtis tolesnių veiksmų dėl šio pasiūlymo.

Komisija labai daug dėmesio skirs ne tik kontrolei ir sankcijoms, bet ir švietimui bei informavimui. Reikėtų pasiūlyti konkrečių priemonių dėl alkoholio ir greičio, pvz., tam tikrose transporto priemonėse įrengti variklio blokavimo mechanizmus arba nustatyti griežtesnius reikalavimus pradedantiesiems vairuotojams. Vis didesnį rūpestį kelia vairavimas apsvaigus nuo narkotikų. Komisija tikisi, kad vykdant dabartinį tyrimų projektą DRUID bus pasiūlyta konkrečių priemonių. Kalbant apie infrastruktūrą, Europos Parlamentas ir Taryba priėmė teisės aktą dėl saugaus valdymo ir transeuropinio tinklo kelių ir tunelių saugos reikalavimų.

Žinoma, Komisija labai atidžiai stebės, kad jie būtų tinkamai įgyvendinti valstybėse narėse. Tačiau kelių infrastruktūros sauga apima ne tik didžiuosius TEN kelius; 56 proc. mirtinų eismo nelaimių įvyksta kaimo keliuose. Todėl Komisija ištirs, kaip šiuos teisės aktus būtų galima pradėti taikyti ir valstybių narių antrinės svarbos kelių tinklui. Be to, Komisija taip pat tikrins, ar vykdant ES lėšomis arba paskolomis finansuojamus infrastruktūros projektus laikomasi kelių eismo saugos reikalavimų.

Taip pat reikia pabrėžti, kad už kelių eismo saugą kartu atsako ES institucijos, vietos ir regionų įstaigos, asociacijos ir, žinoma, piliečiai. Siekiant didžiausio veiksmingumo reikia spręsti konkrečias vietos problemas. Kitoje Europos kelių eismo saugos strategijoje bus pasiūlytos kelios šiuo principu pagrįstos priemonės. Pagrindinis jos tikslas yra įsteigti bendrą Europos kelių eismo saugos erdvę ir įtraukti ją į bendrą Europos transporto erdvę, kurioje visiems ES piliečiams būtų užtikrintas vienodas saugos lygis visoje Europoje.

Jim Higgins (PPE). – (*GA*) Pone pirmininke, aš taip pat norėčiau padėkoti Komisijos nariui. Klausantis Komisijos nario aišku, kad daug padaryta, atsižvelgiant į eismo įvykius keliuose, susijusius su greičio viršijimu ir alkoholiu. Tačiau matyti, kad netiriame narkotikų poveikio šiais atvejais. Vairavimas apsvaigus nuo alkoholio arba narkotikų yra svarbiausia beveik 25 proc. kasmet įvykstančių eismo nelaimių Europos Sąjungoje priežastis. Per šias nelaimes kasmet žūsta 10 000 žmonių.

Taigi, turime imtis daugiau veiksmų dėl narkotikų, nes akivaizdu, kad jie yra svarbi eismo nelaimių ir žmonių žūties keliuose priežastis. Norėčiau pasakyti Komisijos nariui, kad turėtume dėti daug daugiau pastangų.

Palankiai vertinu mokslinius tyrimus, bet turime imtis daugiau veiksmų siekdami užtikrinti jų veiksmingumą.

Siim Kallas, Komisijos Pirmininko pavaduotojas. – Be abejo, visiškai pritariu jūsų rūpesčiui. Labai gerai žinote su narkotikais susijusią problemą, nes, nors turime palyginti išplėtotą technologiją, kad galėtume nustatyti, ar vairuotojas vartojo alkoholio, daug sunkiau nustatyti narkotikų poveikį. Iš tikrųjų turime vykdyti mokslinius tyrimus, kad galėtume išrasti reikiamą technologiją, nes šiandien policininkai tik iš pažiūros gali įtarti ir nusiųsti vairuotojus atlikti medicinos tyrimus ir tik tada galima nustatyti problemą. Žinoma, reikia dar daugiau.

Zigmantas Balčytis (S&D). – (LT) Ačiū už pateiktus pasiūlymus dėl tos problemos sprendimo. Aš norėčiau paklausti jūsų, ar jums neatrodo, kad mobiliųjų telefonų naudojimas vairuojant automobilį yra viena iš priežasčių, kuri atskirų tyrimų metu yra prilyginta, kad jų reakcijos greitis sumažėja taip pat, kaip būnant apsvaigus nuo alkoholio ir narkotinių medžiagų. Kitas klausimas yra dėl sunkiasvorio transporto. Tai yra padidintos rizikos objektas, ypatingai tamsiu paros metu, ir taip pat sunkiasvoris transportas, jūs gerai žinote, blogina kelių būklę, kas taip pat prisideda prie avarijų skaičiaus. Ar jums neatrodo, kad reikėtų padidinti ir vykdyti veiksmingesnę politiką, kurią taikant būtų galima perkelti krovinius iš kelių į geležinkelius.

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). – (*EL*) Komisijos nary, problema, apie kurią diskutuojame ir kurią kolega Parlamento narys minėjo klausime, labai rimta. Tai, ką vadiname eismo įvykiais, yra, mano nuomone, susidūrimai dėl įvairių priežasčių ir tikroji didelio žuvusių žmonių skaičiaus Europoje priežastis.

Todėl norėčiau jums užduoti du konkrečius klausimus.

Daugiausia šių susidūrimų įvyksta miestuose ir dažniausiai nukenčia pėstieji ir dviratininkai, todėl pirmasis mano klausimas būtų toks: kokių iniciatyvų, jūsų nuomone, reikėtų parengti siekiant įgyvendinti "nulinės vizijos" politiką, kitaip tariant, kad miestuose, ypač prie mokyklų, dviračių takuose ir pan. nenukentėtų nė vienas žmogus?

Antrasis mano klausimas yra: kaip, atsižvelgdami į šią viziją, ketinate įvykdyti teisingumą nukentėjusių žmonių ir jų artimųjų atžvilgiu, kad įgyvendindami šią viziją galėtume taikyti avarijų prevencijos priemones?

Siim Kallas, Komisijos Pirmininko pavaduotojas. – Žinoma, Komisija labai norėtų įgyvendinti modalinį perkėlimą, t. y. kad kroviniai būtų vežami geležinkeliais, bet to siekiama jau ne vieną dešimtmetį. Turime nustatyti ir panaikinti kliūtis, trukdančias naudotis visais geležinkelių pranašumais. Būtina daug padaryti ir manau, kad per šią Komisijos kadenciją galime šiek tiek pagerinti padėtį.

Norėčiau pasakyti, kad bent keliose šalyse, įskaitant mano šalį, draudžiama naudotis mobiliaisiais telefonais vairuojant.

Kalbant apie sužeistųjų ir žuvusiųjų eismo nelaimėse skaičiaus mažinimą, vykdydama šį veiksmų planą Komisija nustatė plataus užmojo tikslą sumažinti žuvusiųjų skaičių 50 proc. Šis tikslas nepasiektas, bet žuvusiųjų skaičius labai sumažėjo.

Žinoma, tai pasiekta bendromis Europos institucijų, ir visų pirma valstybių narių pastangomis. Pvz., mano šalyje per šį dešimtmetį žuvusiųjų skaičius sumažėjo dar daugiau – beveik trigubai. Turime išteklių ir, nors niekada nepavyks sumažinti nelaimių skaičiaus iki nulio, galime labai sumažinti nukentėjusiųjų nuo nelaimingų atsitikimų skaičių. Tai, žinoma, labai sudėtingas klausimas, apimantis alkoholio nevartojimą, geresnius kelius, geresnes sąlygas, švietimą, mokymą – visus šiuos dalykus.

President. – Kitų dviejų klausimų tema ta pati, todėl juos aptarsime kartu. Klausimas Nr. 34, kurį pateikė **Ivo Belet** (H-0077/10)

Tema: Geležinkelio avarija Buizingene ir elektroninė saugos sistema

Teigiama, kad 2010 m. vasario 15 d. didelė geležinkelio avarija Buizingene, Belgijoje, įvyko dėl to, kad nebuvo elektroninės saugos sistemos, kuri automatiškai įjungtų traukinio stabdžius jam nesustojus prie degančio raudono šviesoforo signalo.

Sparčiai vykdomi darbai, kad be nacionalinių automatinių geležinkelių eismo stebėjimo sistemų, kurios jau daugelį metu naudojamos tam tikrose valstybėse narėse, Europoje dar būtų įdiegta Europos geležinkelių eismo valdymo sistema (angl. ERTMS).

Kokiu mastu ir kaip seniai įvairių valstybių narių geležinkelio linijose ir traukiniuose naudojamos nacionalinės automatinės geležinkelių eismo stebėjimo sistemos?

Kokia dabartinė padėtis, susijusi su Europos geležinkelių eismo valdymo sistemos (angl. ERTMS) diegimu (ir traukiniuose, ir geležinkelio linijose), susiklostė įvairiose valstybėse narėse?

Valstybių narių, kuriose dar nėra automatinių geležinkelių eismo stebėjimo sistemų, atveju, ar vis dar verta investuoti šiose valstybėse į tokias sistemas, atsižvelgiant į tai, kad jau pradėtas Europos geležinkelių eismo valdymo sistemos (angl. ERTMS) diegimo procesas ir kad su perėjimu prie pastarosios sistemos susijusios didelės investicijos?

Kokių priemonių imamasi siekiant užtikrinti, kad būtų išvengta atvejų, kai geležinkelio infrastruktūroje būtų įdiegta Europos geležinkelių eismo valdymo sistema (angl. ERTMS), tačiau traukiniuose tokia sistema nebūtų įdiegta, arba atvirkščiai?

Ar tokių problemų jau kyla dabar, pavyzdžiui, tarpmiestinėje Lježo ir Acheno geležinkelio linijoje?

Ko, galbūt, turėtume pasimokyti iš šios nelaimės, turint mintyje geležinkelių eismo liberalizavimą Europoje?

Klausimas Nr. 35, kurį pateikė **Frieda Brepoels** (H-0091/10)

Tema: Vasario 15 d., pirmadienį, įvykusios baisios geležinkelio katastrofos Buizingene priežastys

Ar Komisija gali parodyti, ar liberalizavimas turėjo poveikį saugumui?

2008 m. birželio mėn. Komisija nusiuntė Belgijai pagrįstą nuomonę oficialiai kritikuodama sudėtingą trijų dalių Belgijos geležinkelių struktūrą. Ar nuo to laiko buvo imtasi reikiamų priemonių reaguojant į Komisijos iškeltus priekaištavimus? Kokių?

Nuo kada galioja Europos geležinkelių eismo valdymo sistemos (angl. ERTMS) standartas? Ar buvo vėluojama atsižvelgiant į numatytą įdiegimo datą? Jei taip, kokios šio vėlavimo priežastys ir kokių veiksmų ėmėsi Komisija susidariusiai padėčiai ištaisyti?

Ar dėl diskusijų Europos standarto klausimu buvo užkirstas kelias geležinkelio įmonėms įdiegti savo sistemas siekiant užtikrinti saugumą vidaus keliuose? Nuo kada turima informacijos apie tokių nacionalinių sistemų charakteristikas? Keliose iš 27 ES šalių nacionalinė sistema jau egzistuoja ir nuo kada? Kokios šalys pasiekė geriausių rezultatų?

Kokia Belgijos padėtis lyginant su 27 ES valstybėmis narėmis geležinkelių tinklo saugumo srityje?

Siim Kallas, *Komisijos Pirmininko pavaduotojas.* – Vasario 15 d., pirmadienį, įvykusi geležinkelio nelaimė Buizingene yra kraupi tragedija ir po šios didžiulės nelaimės kyla įvairių techninių ir politinių klausimų dėl geležinkelių saugos.

Žinomos dar ne visos šios nelaimės priežastys ir pagal ES saugos direktyvos nuostatas pradėtas techninis tyrimas. Ši užduotis pavesta Belgijos tyrimo įstaigai. Praėjus vos kelioms valandoms po nelaimės, prie Belgijos komandos prisijungė du Europos geležinkelio agentūros tyrėjai.

Norėčiau pasakyti, kad nereikėtų daryti išvadų, kol neištirtos nelaimės priežastys.

Kaip labai dažnai atsitinka įvykus geležinkelio nelaimėms, taip ir šį kartą kalbėta, kad ši nelaimė gali būti susijusi su Europos taisyklėmis arba reglamentais. Pirmiausia norėčiau labai gerai paaiškinti rinkų atvėrimą. Atveriant geležinkeliu vežamų krovinių sektorių konkurencijai ir nustatant infrastruktūros valdytojų ir geležinkelio įmonių veiklos atskyrimo reikalavimus, pradėta taikyti griežta geležinkelių saugos ir sąveikos reglamentavimo sistema. Atidžiai stebėjome šį geležinkelių sektoriaus atvėrimą konkurencijai siekdami užtikrinti, kad jis neturėtų neigiamo poveikio geležinkelių eismo saugai, ir iš rodiklių buvo matyti, kad tokio poveikio nebus.

Taip pat nematau ryšio tarp šios nelaimės ir mūsų 2008 m. Belgijai išsiųstos pagrįstos nuomonės dėl nepakankamos infrastruktūros valdytojų ir geležinkelio įmonių nepriklausomybės.

Bet kokie siūlymai sieti geležinkelių saugos lygį su geležinkelių rinkos atvėrimu, mano nuomone, yra tik dingstis nukreipti diskusijas nuo tikrųjų nelaimės priežasčių.

Šiuo atžvilgiu galima iškelti klausimą dėl nacionalinių ir Europos traukinių eismo valdymo įrangos sistemų koegzistavimo. Šiandien siekiant užtikrinti saugų traukinių eismą Europoje taikoma daugiau nei 20 įvairių nacionalinių sistemų. Dėl skirtingų nesuderinamų nacionalinių sistemų kyla didelė problema tarptautiniams traukiniams, nes reikia keisti lokomotyvus prie kiekvienos sienos arba įrengti juose kelias sistemas.

Todėl suprojektuota ir sukurta viena Europos lygmeniu naudotina sistema, kuri šiuo metu montuojama svarbiausiose tarptautinėse Europos geležinkelio linijose ir traukiniuose. Tai Europos geležinkelių eismo valdymo sistema (EGEVS).

Kalbant apie planavimą reikia pasakyti, kad daugelis nacionalinių sistemų pradėtos kurti nuo 1980 m., bet reikia labai daug laiko norint jas pritaikyti. Daugelyje šalių, kuriose taikomos šios sistemos, įranga kol kas sumontuota tik dalyje nacionalinių tinklų ir lokomotyvų ir šis dalinis montavimas truko apie 20 metų.

EGEVS specifikacijomis galima naudotis nuo 2000 m. 2000–2005 m. atlikti keli bandomieji projektai. Nuo 2005 m. pradėtos naudoti kelios geležinkelio linijos, kuriose sumontuota EGEVS įranga.

Šiuo metu dešimt valstybių narių turi geležinkelio linijas, kuriose sumontuota EGEVS įranga, ir projektai vykdomi beveik visose valstybėse narėse. Pvz., Belgijoje ši įranga sumontuota geležinkelio linijoje Achenas–Lježas ir tarpmiestiniuose šios geležinkelio linijos traukiniuose.

Todėl EGEVS bus naudojama kartu su nacionalinėmis sistemomis turbūt 20 metų. Vienos valstybės narės galės pradėti naudotis Europos sistema anksčiau, kitos – vėliau. Pvz., matome, kad Italijos ir Ispanijos greitųjų geležinkelių sistema jau beveik visiškai įrengta, taip pat beveik visiškai įrengtas Liuksemburgo paprastųjų geležinkelių tinklas, o penkiolikoje valstybių narių įrengtos tik bandomosios geležinkelio linijos arba vykdomi bandomieji projektai.

Taip pat reikėtų pažymėti, kad automatinės geležinkelių eismo stebėjimo sistemos yra tik viena iš tinklo saugos užtikrinimo priemonių. Kiti svarbūs saugos užtikrinimo elementai yra atitinkami mokymai, tinkama priežiūra ir geresnė pervažų apsauga.

Įvertinus daugiau saugos rodiklių matyti, kad apskritai Europos geležinkelių saugos standartai yra labai griežti.

Ivo Belet (PPE). – (*NL*) Pone pirmininke, Komisijos nary, iš tikrųjų Belgijos tarnybos ir Belgijos Vyriausybė iš šios tragedijos turės padaryti išvadas. Netrukus šios veiklos Belgijos Parlamente imsis specialusis tyrimų komitetas.

Norėčiau jums, Komisijos nary, užduoti dar vieną klausimą. Ką manote apie socialinį aspektą, pvz., traukinių brigadų, ypač traukinių mašinistų, darbo krūvį? Galbūt reikėtų atsižvelgti ir į tai ir nustatyti Europos taisykles, ypač todėl, kad per ateinančius kelerius metus keleivių vežimo rinkos konkurencija dar labiau padidės?

Frieda Brepoels (Verts/ALE). – (NL) Aš taip pat norėčiau nuoširdžiai padėkoti Komisijos nariui už atsakymus į įvarius labai konkrečius klausimus. Liko neatsakytas vienas mano klausimas dėl pagrįstos nuomonės, kurią Komisija išsiuntė Belgijai 2008 m. 2009 m. Belgijos geležinkelių infrastruktūros valdymo bendrovė (Infrabel) buvo nepakankamai nepriklausoma nuo Belgijos nacionalinės geležinkelių įmonės (SNCB) ir kontroliuojančiosios bendrovės. Norėčiau paklausti, kiek laiko Komisija dar ketina skirti įmonei SNCB reikiamoms restruktūrizavimo operacijoms iš tikrųjų atlikti?

Siim Kallas, Komisijos Pirmininko pavaduotojas. – Pirmiausia atsakysiu į klausimus dėl operatorių ir socialinių aspektų. Galime išsamiai nagrinėti šiuos klausimus ir ištirti aplinkybes, nes, žinoma, jei bus didesnė konkurencija ir intensyvesnis eismas, reikės labai vertinti ir šiuos socialinius aspektus. Jau taikome įvairius reglamentus, pvz., dėl aviacijos lakūnų. Tikriausiai žinote kelių transportui taikomą Vairavimo laiko direktyvą ir panašiai reikėtų tikrinti visų vairuotojų, įskaitant lokomotyvų mašinistus, vairavimo laiką.

Taigi, manau, turėtume labai rimtai apsvarstyti šį klausimą. Visada yra ir nacionalinių teisės aktų ir tai visų pirma nacionalinės teisėkūros klausimai, bet juos, be abejo, turėtume svarstyti ir mes.

Minėjau, kad 2008 m. Komisija nusiuntė Belgijai pagrįstą nuomonę dėl nepakankamų apsaugos priemonių, kuriomis būtų galima užtikrinti infrastruktūros valdytojo nepriklausomybę nuo geležinkelio įmonių vykdant svarbiausias funkcijas, paskiriant linijas ir skirstant pajėgumus. Belgijos valdžios institucijos atsakė į šią nuomonę ir Komisijos tarnybos išnagrinės jų atsakymą, kad galėtų pasiūlyti tolesnius veiksmus.

Grįždamas prie geležinkelio nelaimės temos noriu pasakyti, kad šio tragiško įvykio buvo galima išvengti, bet pasaulyje niekada nepavyks sumažinti nelaimių skaičiaus iki nulio. Tai labai sudėtingas klausimas. Manau, atlikus tyrimą mums bus pateikti konkretūs atsakymai apie nelaimės priežastis ir labai dažnai jos įvyksta dėl kelių nelaimingų veiksnių, įskaitant žmogaus, derinio. Nuo XIX a. pradžios aišku, kad raudona šviesa yra signalas sustoti. Tačiau nepaisant to, nelengva rasti vieno paprasto atsakymo į klausimą, kodėl įvyko ši nelaimė.

Piotr Borys (PPE). – (*PL*) S. Kallas, manau, turėtume padaryti išvadas iš šios nelaimės. Žinoma, atlikus išsamius tyrimus paaiškės, ar ji įvyko dėl žmogaus veiksnio, ar galbūt dėl netinkamos įrangos arba sistemos trūkumo. Kaip manote, kiek laiko praeis, kol bus pradėta naudoti EGEVS, ir ar nemanote, kad liberalizuojant keleivių ir krovininį geležinkelio transportą labai aiškaus paslaugų ir įrangos kokybės tikrinimo sistema turėtų būti atskirta nuo nacionalinių sistemų?

Siim Kallas, Komisijos Pirmininko pavaduotojas. – Pagrindiniuose Europos geležinkelių tinkluose EGEVS planuojama įrengti iki 2015 m., taigi, nustatyta data ir galime tikėtis, kad iki tol bus įgyvendintas šis diegimo planas, bet vis tiek negalime tikėtis, kad tokia aukšto lygio įranga bus sumontuota visose, pvz., regioninėse, geležinkelio linijose, todėl bus naudojamos ir kitos sistemos. Diegimo planas parengtas, bet norint jį įgyvendinti reikia labai daug lėšų ir didelių investicijų.

Europos kokybės vertinimo sistema yra geras sumanymas. Be abejo, kalbėdamas apie visos Europos transporto, kurį galėtume vadinti bendra Europos transporto erdve, plėtojimą, manau, kad taip pat turime derinti kokybės reikalavimus ir išlaikyti labai aukštą paslaugų kokybės lygį.

Pirmininkas. – Klausimas Nr. 36, kurį pateikė Jacek Wlosowicz (H-0103/10)

Tema: Laiko keitimas į vasaros ir žiemos laiką

Kreipiuosi į Komisiją, norėdamas sužinoti, ar yra atlikti tyrimai, kurie pagrindžia šį, du kartus per metus, vykstantį laiko keitimą, nes jis Europos Sąjungos gyventojams sukelia daug nepatogumų?

Siim Kallas, Komisijos Pirmininko pavaduotojas. – Žinoma, kai Taryba ir Parlamentas priėmė dabartinę direktyvą dėl vasaros laiko Europos Sąjungoje, turėjome direktyvą, kuri buvo taikoma nuo 2001 m. sausio mėn. Šia direktyva suderintas vasaros laiko įvedimo kalendorius Europos Sąjungoje. Tai devintoji direktyva šiuo klausimu nuo 1980 m., kai priimta pirmoji Vasaros laiko direktyva.

2007 m. Komisija, atsižvelgdama į minėtas direktyvas, pristatė ataskaitą apie dabartinio vasaros laiko režimo poveikį. Ataskaitos išvadose teigiama, kad, remiantis Komisijai pateikta informacija, vasaros laiko režimas neturi neigiamo poveikio ir taikant jį sutaupoma energijos. Europos Sąjungos valstybėse narėse nekyla rūpesčių dėl dabartinių nuostatų. Nė viena valstybė narė nėra reikalavusi ir paskelbus ataskaitą nepareikalavo keisti dabartines nuostatas.

LT

Parlamento nary, sunku būtų rasti žmogų, kuris galėtų geriau atsakyti į jūsų klausimą, ne todėl, kad esu atsakingas už transportą, bet todėl, kad buvau Estijos Vyriausybės narys, kai buvo įgyvendinta kaip tik tai, apie ką yra jūsų klausimas. Pirma, 1999 m. nuo 2000 m. panaikinome laiko keitimo režimą. Pakeitėme šį režimą ir palikome vieną laiko režimą. 2002 m. vėl grąžinome režimą ir įvedėme vasaros laiką. Taigi, turiu asmeninės patirties šiuo klausimu.

Atsitiko du nemalonūs dalykai, dėl kurių šis sprendimas 2000 m. pasidarė labai nepopuliarus. Pirma, vakare trūko dienos šviesos. Ryte būdavo šviesu, bet saulės šviesos ryte nereikia. Vakare per greitai sutemdavo ir grįžus namo po darbo buvo per vėlu sportuoti arba išeiti su vaikais. Žmonėms tai visai nepatiko.

Antra, be abejo, atsirado didelė painiava dėl grafikų ir tvarkaraščių – tikriausiai galite įsivaizduoti – planuojant visas keliones į kitas šalis. Taigi, grąžinome dabartinį vasaros laiko režimą ir keičiame laiką du kartus per metus. Žmonės patenkinti ir dėl šio klausimo nebekyla diskusijų.

Jacek Włosowicz (ECR). – (*PL*) Pone pirmininke, S. Kallas, abejoju dėl vieno dalyko, nes kai kurių Europos šalių, pvz., Jungtinės Karalystės laiko juosta skiriasi nuo žemyninės Europos laiko juostos, bet, nors ji ir nepakeista, dėl to ten nekyla problemų. Ar laiko suvienodinimas ir vienos laiko juostos taikymas visoje Europoje nėra naudingas tik transporto požiūriu?

Siim Kallas, *Komisijos Pirmininko pavaduotojas.* – Kaip minėjau, turiu patirties šioje srityje ir nematau priežasties, kodėl reikėtų keisti sistemą dar kartą arba imtis kokių nors šios sistemos pokyčių. Ji gali tapti dar sudėtingesnė.

Pirmininkas. – Klausimas Nr. 37, kurį pateikė Gay Mitchell (H-0071/10)

Tema: Laisvės ir saugumo pusiausvyra

Daugelyje Europos Sąjungos šalių dėl pasaulinio terorizmo sukeltos panikos bauginančiu mastu pažeidžiamos piliečių laisvės. Vienas iš pamatinių socialinio susitarimo principų yra tai, kad vyriausybė privalo pagrįsti bet kokį piliečio teisių suvaržymą aiškiai ir nepaneigiamai parodydama, kad tas suvaržymas būtinas siekiant bendro tautos saugumo. Atrodytų, kad saugumo priemones įgyvendinančios institucijos perdavė įrodinėjimo pareigą žmonėms, kuriems šios priemonės taikomos.

Ar Komisija sutinka su šiuo vertinimu? Kaip Komisija spręs klausimą dėl saugumo ir laisvės pusiausvyros atkūrimo?

Viviane Reding, *Komisijos Pirmininko pavaduotoja.* – Pagrindinių teisių apsauga ir skatinimas neturėtų būti laikomi priešprieša priemonėms, kurios taikomos dėl nuolatinio terorizmo pavojaus: viskas turi derėti tarpusavyje. Kovos su terorizmu veiksmai turi būti vykdomi visapusiškai laikantis teisinės valstybės principo ir gerbiant visas pagrindines teises, nes jos numatytos Europos lygmeniu Pagrindinių teisių chartijoje.

Tai ne kompromiso arba vieno reikalavimo derinimo su kitu klausimas; reikia užtikrinti viena ir kita, bet, žinoma, nepažeidžiant pagrindinių teisių.

Atsižvelgiant į pagrindines teises įmanoma priimti veiksmingas saugumo priemones ir tai pripažinta Stokholmo programoje, kurioje Europos institucijos raginamos užtikrinti, kad taikant kovos su terorizmu priemones būtų gerbiamos visos pagrindinės teisės. Todėl manau, kad svarbiausia užtikrinti pusiausvyrą, o ne derinti vieną dalyką su kitu.

Gay Mitchell (PPE). – Manau, reikia kovoti su teroristais ir nusikaltėliais. Tikrai tam neprieštarauju, bet man nerimą kelia tai, kad mes, Parlamento nariai, Europos Parlamente arba valstybėse narėse nepakankamai aiškiai pabrėžiame, kad tikimės, jog kartu bus apsaugoma visuomenė, o ne kenkiama jai ar jos privatumui, kad bus apsaugoti duomenys, kad bus apsaugotas piliečių privatumas ir kad valstybė nesikiš į nekaltų ir įstatymus gerbiančių piliečių gyvenimą. Būtina tai užtikrinti.

Viviane Reding, *Komisijos Pirmininko pavaduotoja.* – Parlamento nary, visiškai su jumis sutinku. Iš mano klausymo ir ankstesnių veiksmų, kai buvau už telekomunikacijas atsakinga Komisijos narė, žinote, kad duomenų apsauga yra labai svarbus darbotvarkės klausimas.

Pažadėjau įgyvendinti 1995 m. Duomenų apsaugos direktyvos reformą, kad būtų galima ją pritaikyti prie šiuolaikinio technologijų pasaulio, ir kartu labai aiškiai nurodžiau, kad negalime atskleisti duomenų todėl, kad turime apsaugoti visuomenę. Asmeniniams žmonių duomenims negalima kelti pavojaus kitomis priemonėmis.

Žinau, kaip Parlamentas ginčijosi ir balsavo SWIFT klausimu. Komisija atsižvelgs į Parlamento nuomonę rengdama naują įgaliojimą, kad galėtume sudaryti naują SWIFT susitarimą su savo Amerikos partneriais: jame turi būti išlaikyta teisės į privatų gyvenimą ir poreikio kovoti su terorizmu pusiausvyra.

Pirmininkas. – Klausimas Nr. 38, kurį pateikė Marian Harkin (H-0087/10)

Tema: Žalioji knyga dėl savanoriškos veiklos

Ar Komisija, siekdama didinti informuotumą apie savanoriškos veiklos vertę visoje ES, ketina, atsižvelgdama į pasiūlytas iniciatyvas švęsti Europos savanoriškos veiklos metus, parengti išsamią Žaliąją knygą dėl savanoriškos veiklos, siekdama palengvinti ir pripažinti savanorišką veiklą ir užtikrinti jos naudą?

Ar Komisija mano, kad, be šios Žaliosios knygos rengimo, svarbu plėtoti tarptautinių organizacijų, pvz., Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) ir Jungtinių Tautų, sąveiką, susijusią su Johno Hopkinso universiteto ir TDO savanoriškos veiklos vertinimo projektu ir JT ne pelno organizacijų vadovu?

Viviane Reding, *Komisijos Pirmininko pavaduotoja.* – Labai gaila, bet šio klausimo neturiu. Turiu daug klausimų, bet šio klausimo neturiu.

(Pirmininkas pasiūlė atsakyti į klausimą raštu.)

Marian Harkin (ALDE). – Būsiu visiškai patenkinta, jei Komisijos narė atsakys raštu.

Viviane Reding, Komisijos Pirmininko pavaduotoja. – Atsiprašau. Tai tikriausiai organizaciniai nesklandumai.

Marian Harkin (ALDE). – Komisijos nare, tikiuosi labai gerai išnagrinėsite mano pasiūlymus, įvertinsite Europos savanoriškos veiklos metų (2011 m.) galimybes ir tada, pasikonsultavusi su savanorių grupėmis, pvz., apsvarstysite galimybę parengti žaliąją knygą. Taip pat norėčiau, kad pagalvotumėte apie savanoriškos veiklos valstybėse narėse įvertinimo naudojant TDO žinyną arba JT vadovą svarbą.

Viviane Reding, *Komisijos Pirmininko pavaduotoja.* – Parlamento nare, galiu užtikrinti, kad deramai atsakysime į jūsų klausimus dėl tokios svarbios savanoriškos veiklos.

Pirmininkas. – Klausimas Nr. 39, kurį pateikė **Bernd Posselt** (H-0088/10)

Tema: Tradicinės mažumos

Kokių galimybių mato Komisija pagal Lisabonos sutarties ir ES pagrindinių teisių chartijos nuostatas parengti tradicinių etninių grupių ir mažumų apsaugos ir rėmimo strategiją ir kokių konkrečių žingsnių ketinama imtis?

Viviane Reding, Komisijos Pirmininko pavaduotoja. – Žinote, kad viena iš vertybių, kuriomis pagrįsta Europos Sąjunga, yra pagarba mažumoms priklausančių žmonių teisėms ir įsigaliojus Lisabonos sutarčiai tai aiškiai nurodyta Sutarties 2 straipsnyje. Pagrindinių teisių chartijos 21 straipsnyje aiškiai draudžiama bet kokia diskriminacija dėl kalbos arba priklausymo tautinei mažumai. Komisija pagal savo įgaliojimus sieks užtikrinti, kad šios pagrindinės teisės būtų gerbiamos ES teisės aktuose ir valstybėms narėms įgyvendinant ES teisės aktus.

Turime keletą ES teisės aktų ir ES programų, kuriomis galime gerinti mažumoms priklausančių žmonių padėtį; Komisija ketina visomis šiomis priemonėmis šalinti sunkumus, įskaitant diskriminaciją, kurią dažnai patiria mažumoms priklausantys žmonės.

Žinote, kad ES taikomi kovos su diskriminacija teisės aktai, kuriais bus siekiama užtikrinti vienodą požiūrį į mažumoms priklausančius žmones, o Komisija priėmė pasiūlymą dėl naujos šiuo metu aptariamos direktyvos, kuria bus siekiama apsaugoti nuo diskriminacijos dėl religijos ir įsitikinimų, negalios, amžiaus ir lytinės orientacijos ne tik užimtumo ir profesinės veiklos, bet ir kitose srityse.

Tarybos pamatiniu sprendimu dėl kovos su tam tikromis rasizmo ir ksenofobijos formomis bei apraiškomis baudžiamosios teisės priemonėmis taip pat siekiama užtikrinti, kad visose valstybėse narėse būtų baudžiama už neapykantą kurstančias kalbas dėl rasės, odos spalvos, religijos, kilmės arba tautinių ir etninių grupių ir neapykanta pagrįstus nusikaltimus. Dabar Komisija kiek galėdama atidžiau stebi, kaip įgyvendinamas šis pamatinis sprendimas, ir šiuo tikslu įsteigta nacionalinių ekspertų grupė.

Dar turime Europos pagrindinių teisių agentūrą, kuri atlieka svarbų vaidmenį padėdama Komisijai vykdyti šią užduotį; be to, parengta Europos regioninių ir mažumų kalbų chartija ir tautinių mažumų apsaugos pagrindų konvencija.

Parlamento nariui norėčiau išsakyti viltį, kad daugiau valstybių narių paseks tų valstybių pavyzdžiu, kurios jau pasirašė ir ratifikavo šias svarbias konvencijas.

Bernd Posselt (PPE). – (DE) Ponia Komisijos nare, paskutinis aspektas kaip tik susijęs su tuo, kas man svarbiausia. Norėčiau paklausti dar kartą: ar numatyta teigiamos diskriminacijos priemonių, skirtų tradicinėms tautinėms mažumoms? Jiems, kaip ir kitiems žmonėms, reikėtų parengti strategiją.

Antra, ar už tai atsakinga ir Pagrindinių teisių agentūra Vienoje ir kaip ji palaiko santykius su pilietine visuomene? Žinoma, šis procesas dabar kaip tik vyksta, bet ar į jį įtrauktos ir tradicinės mažumos? Nieko nėra nesąžiningiau kaip nelygioms grupėms taikyti vienodą požiūrį.

Viviane Reding, Komisijos Pirmininko pavaduotoja. – Sutinku su jūsų nuomone. Nieko nėra nesąžiningiau kaip nelygioms grupėms taikyti vienodą požiūrį.

Iš tikrųjų turime apsvarstyti, kaip labai aktyviai ir protingai naudoti esamus menkus išteklius.

Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra turi, be abejo, įgyvendinti tam tikrus tikslus, bet jei Parlamentas arba Komisija paprašys jos įvykdyti konkrečią užduotį, ji tikrai jos imsis.

Todėl norėčiau paprašyti Parlamento nario perduoti klausimus, kuriuos jis norėtų paprašyti spręsti Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūrą, ir pažiūrėsiu, ką galima padaryti.

Marc Tarabella (S&D). - (FR) Pone pirmininke, labai gerai suprantu planavimo reikalavimus. Tiesiog norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kad reikia paskelbti specialiai kovai su smurtu prieš moteris skirtus metus, nes su šiuo klausimu susiję dar daug tabu.

Daug moterų patiria smurtą, žinoma, dažnai fizinį, bet jis gali būti ir žodinis arba psichologinis. Be to, dažnai moterys smurtą patiria šeimoje ir joms gėda tai pripažinti. Šiai problemai skirtais metais tikrai bus paprasčiau naikinti šį reiškinį, kuris vis dar yra tabu, ir kartu veiksmingiau kovoti su smurtu prieš moteris.

Pirmininkas. – Į klausimus, į kuriuos nebuvo atsakyta trūkstant laiko, bus atsakyta raštu (žr. priedą).

Klausimų valanda baigta.

(Posėdis sustabdytas 19.50 val. ir atnaujintas 21.00 val.)

PIRMININKAVO: P. SCHMITT

Pirmininko pavaduotojas

14. Pirmojo geležinkelių transporto teisės aktų rinkinio įgyvendinimas (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – diskusijos dėl žodinio klausimo dėl pirmojo geležinkelių transporto teisės aktų rinkinio (Direktyvų 2001/12/EB, 2001/13/EB ir 2001/14/EB) įgyvendinimo Komisijai (O-0030/2010 - B7-0204/2010), kurį Transporto ir turizmo komiteto vardu pateikė Brian Simpson.

Brian Simpson, autorius. – Pone pirmininke, nemanau, kad kirsiu iš peties šį vakarą reikšdamas kritiką šiuo konkrečiu žodiniu klausimu dėl pirmojo geležinkelių transporto teisės aktų rinkinio įgyvendinimo. Komisijos nary, jūs sužinosite, kad pirmąjį geležinkelio transporto teisės aktų rinkinį sudarančios trys direktyvos, kurios iki 2006 m. kovo mėn. turėjo būti perkeltos į nacionalinę teisę, buvo priimtos 2001 m. Mano, kaip Transporto komiteto pirmininko, pareiga – užduoti jums šį žodinį klausimą.

Štai po devynerių metų konstatuojame faktą, kad iki 2009 m. spalio mėn. dvidešimt viena valstybė narė nesugebėjo įgyvendinti šių direktyvų ir dėl to joms šiuo metu išsiųstos pagrįstos nuomonės. Sunku patikėti, kad artėjant pirmojo geležinkelių transporto teisės aktų rinkinio peržiūrai dauguma valstybių – įskaitant vadinamąsias įtakingas valstybes ir valstybes, kurioms patinka girtis savo europietiška branda – nesugebėjo įgyvendinti šios svarbios Europos teisės aktų dalelės. Tos valstybės narės turėtų iš gėdos nuleisti galvas ir prisiminti bei gerbti įsipareigojimus, kuriuos jos davė šiam Parlamentui 2001 m.

Tai viena iš labiausiai gluminančių politinių aplinkybių, kad daugybėje visos Europos Sąjungos sričių galime užtikrinti bendrą rinką, tačiau negalime to padaryti geležinkelių transporto sektoriuje. Tai nėra šio Parlamento nesėkmė. Tai – valstybių narių, kurias dažnai rėmė geležinkelių transporto pramonė, nesėkmė, ir, tiesą sakant, Parlamento kantrybė jau baigiasi.

Šis žodinis klausimas kilo dėl susierzinimo, kad sąmoningai nesilaikoma įstatymų, ir Komisija iki šiol nesugebėjo patraukti valstybių narių atsakomybėn. Dabar norime žinoti, kokie kiekvienos direktyvos aspektai kiekvienoje valstybėje narėje nebuvo įgyvendinti. Turime žinoti, kodėl tam tikros valstybės narės netinkamai įgyvendino šias direktyvas. Norime žinoti, kurios valstybės narės vis dar priešinasi sąžiningos konkurencijos geležinkelių transporto sektoriuje koncepcijai ir sąmoningai suteikia apsaugą savo nacionalinėms įmonėms.

Esame susirūpinę dėl reguliuotojų ir infrastruktūros valdytojų kai kuriose iš šių valstybių narių įgaliojimų ir nepriklausomumo. Manome, kad skaidrumo ir suderinamumo nebuvimas infrastruktūros mokesčių srityje sukuria protekcionistinę praktiką ir trukdo sukurti bendrą rinką geležinkelių transporto sektoriuje ir taip pat žlugdo tarptautinę veiklą. Jeigu prie to pridėsime įvairias nacionalines priemones, pvz., riedmenų mokesčius, pirmiausia turėtume užduoti klausimą, ar kai kurios valstybės narės kada nors ketino įgyvendinti šias direktyvas.

Šiandien turime žinoti daug dalykų. Turime žinoti, kokiu būdu Komisija atlikdama peržiūrą palengvins visapusišką viso geležinkelių transporto teisės aktų rinkinio įgyvendinimą. Šiandien turime žinoti, kokių veiksmų imasi Komisija, kad užtikrintų Europos įstatymų šioje srityje vykdymą. Šiandien turime žinoti, kodėl tiek daug laiko praėjo, kol imtasi veiksmų tų valstybių, kurios neįgyvendino direktyvų, atžvilgiu.

Transporto komitete dažnai atkreipdavome dėmesį į veiksmingos sąveikos poreikį geležinkelių transporto sektoriuje. Jeigu nebus šios sąveikos ir atvirų nacionalinių infrastruktūrų, Europos krovinių vežimas geležinkeliais bus pasmerktas. Tarptautiniai Europos keleiviniai traukiniai bus žlugdomi. Bendra rinka niekada nebus sukurta ir Europos geležinkelių eismo valdymo sistema (angl. ERTMS) niekada neveiks.

Atėjo laikas kurti tikrą geležinkelių sistemos europinę perspektyvą ir pirmas žingsnis ją kuriant – pirmasis geležinkelių transporto teisės aktų rinkinys. Jeigu nežengsime šio žingsnio, negalėsime žengti kitų. Reikia tiesioginių veiksmų ir jie reikalingi dabar. Įvardykime ir sugėdinkime tas valstybes nares, kurios neįgyvendina direktyvų, ir imkimės veiksmų prieš jas dabar.

Siim Kallas, *Komisijos Pirmininko pavaduotojas.* – Pone pirmininke, norėčiau padėkoti B. Simpsonui ir Transporto ir turizmo komitetui, kad pradėjo šią diskusiją ir skatina geležinkelių sektoriaus konkurencingumą ir atvirumą. Visada turėjau tvirtą paramą Parlamente ir tikiuosi, kad ir toliau taip bus.

2009 m. pabaigoje Komisijos paskelbtoje ataskaitoje dėl geležinkelių transporto rinkos priežiūros nurodoma, kad nuo aštuntojo dešimtmečio atvėrus rinką ir priėmus pirmąjį teisės aktų rinkinį spartus geležinkelių transporto nuosmukis sustojo visuose rinkos segmentuose. Vadinasi esama ir teigiamų žinių.

Tačiau ekonomikos krizė turėjo rimtų padarinių geležinkelių transportui, nes krovinių vežimo geležinkeliais operatorių verslas sumažėjo 30 proc.; ši krizė atskleidė ir padidino esamas geležinkelių transporto struktūrines problemas.

Viena vertus, šios problemos susijusios su geležinkelių ūkiu ir besitęsiančiomis kai kurių veikėjų finansinėmis problemomis. Dauguma valstybių narių vis dar negali užtikrinti pakankamų biudžeto lėšų infrastruktūros valdytojams skyrimo. Tai lemia ne tik nepakankamas investicijas, kurios kenkia geležinkelių sistemos kokybei ir veiklai; tai taip pat didina įsiskolinimo lygį.

Kita vertus, vis dar esama ekonominių ir techninių patekimo į rinką kliūčių. Labai dažnai nauji dalyviai atsiduria diskriminuojamųjų padėtyje, ypač kai valstybiniai geležinkelių operatoriai netiesiogiai kontroliuoja taip pat ir geležinkelių infrastruktūros teikimą ir naudojimą.

Ne visos naujai įsteigtos reguliavimo įstaigos turi reikiamus įgaliojimus ir nepriklausomumą, kad užtikrintų sąžiningas ir skaidrias rinkos sąlygas. Komisija laikosi dvejopo požiūrio siekdama spręsti šias problemas: pažeidimų procedūros, kuriomis taisomas netinkamas taisyklių įgyvendinimas, ir taisyklių pakeitimai, kai jos nėra pakankamai aiškios arba tikslios.

Dėl pirmojo požiūrio aspekto – pažeidimų procedūrų – reikėjo atlikti išsamesnę visų dvidešimt penkių valstybių narių, kuriose yra geležinkelių transporto sistemos, teisinės padėties analizę ir dėl to buvo priimtos pagrįstos nuomonės, išsiųstos 2009 m. Pagrindinės problemos: pirma, nepakankamas direktyvos nuostatų dėl prieigos prie infrastruktūros apmokestinimo įgyvendinimas; antra, infrastruktūros valdytojų

nepriklausomumo nebuvimas atsižvelgiant į ryšį su geležinkelių transporto operatoriais ir nesugebėjimas užtikrinti pakankamo reguliavimo įstaigų nepriklausomumo, išteklių ir įgaliojimų.

Šio požiūrio antrojo aspekto tikslas – pasinaudoti paskelbto galiojančių geležinkelių transporto teisės aktų rinkinių išdėstymo nauja redakcija proceso suteikiamomis galimybėmis, siekiant pasiūlyti galiojančių taisyklių dėl patekimo į geležinkelių rinką patobulinimus.

Kartu laikysimės visa apimančio požiūrio siekdami sukurti tikrą geležinkelių vidaus rinką. Kartu su Europos geležinkelių agentūra toliau sieksime geležinkelių techninio suderinimo.

Mathieu Grosch, PPE frakcijos vardu. – (DE) Pone pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, jeigu Belgijos tapytojas R. Magritte būtų nutapęs pirmąjį geležinkelių transporto direktyvų rinkinį, kūrinio apačioje jis būtų užrašęs "Tai nėra direktyvos". Iš tikrųjų kurį laiką trunkančios visos mūsų diskusijos man atrodo beveik siurrealistiškos. 2003 m. nusprendėme, kad perkėlimas turėtų būti baigtas 2006 m., o dabar – 2010 m. – klausiame, kodėl dvidešimt viena valstybė narė nedaro to, ką jos savo parašais įsipareigojo daryti.

Liberalizavimo tikslas buvo atverti duris naujiems rinkos dalyviams. Tai buvo teorija. Praktikoje šiuo atžvilgiu viskas atrodo kitaip. Šiandien atsidūrėme padėtyje, kai – nepaisant to, pasisakome už šios srities liberalizavimą ar prieš jį – turime įvertinti šį liberalizavimą, ir susiduriame su problema, kad iš esmės direktyvos nebuvo perkeltos. Pačios įmonės – kaip matėme daugumoje šalių – prisidengdamos liberalizavimu priėmė ne visada malonius sprendimus, susijusius su kadrų aprūpinimu ir technologijomis, net jeigu šis liberalizavimas nebuvo perkeltas.

Atsižvelgdami į tai, turime padaryti išvadą, kad šiuo atveju istoriniai geležinkelių transporto naudos gavėjai savo rankose vis dar turi raktus, kuriais gali atrakinti rinkas – pvz., prieiga prie riedmenų, techninė sąveika, mokymai ir sertifikavimas. Turėdami šiuos raktus jie gali atidaryti duris atvirai rinkai, tačiau jie taip pat gali jas uždaryti. Taip įvyko daugumoje šalių ir vis dar vyksta šiandien.

Dėl to pasiūlymai, kuriuos čia pateikėte ir kuriuos trumpai išnagrinėjome, yra pirmasis žingsnis. Tam, kad galėčiau tinkamai vertinti liberalizavimą, svarbu, kad greitai jį įgyvendintume arba priverstinai tai padarytume naudodami Komisijai prieinamas priemones arba priemones, kurias ji sau vis dar turi nustatyti.

Saïd El Khadraoui, *S&D frakcijos vardu.* – (*NL*) Pone pirmininke, Komisijos nary, pradėdamas norėčiau atkreipti dėmesį, kad krovinių vežimo geležinkeliais dalis rinkoje pirmiausia sumažėjo nuo 13 proc. 1995 m. iki 10,5 proc. 2002 m. ir stabilizavosi, o keleivių transporto atveju, kai liberalizavimas taip pat buvo nesėkmingas arba nebuvo įgyvendintas, pastaraisiais metais matėme padidėjimą.

Sakydamas tai noriu atkreipti dėmesį, kad rinkos atvėrimas yra tik viena priemonė ir kad norint sėkmingai sukurti bendrą Europos geležinkelių transporto rinką faktiškai reikia imtis įvairių priemonių. Tai, žinoma, apima priemones, susijusias su rinkos jėgomis, taip pat socialinėmis taisyklėmis, žmogiškųjų išteklių aspektais, didesne sąveika, – dėl kurios, manau, turime dar daug ką nuveikti, – ir iš tikrųjų pakankamas infrastruktūros projektų finansavimo priemones. Savo tikslą pasieksime, tik jeigu darysime tai nuosekliai ir aiškiai.

Turiu dar vieną klausimą Komisijos nariui. Žinome, kad iš tikrųjų rengiamasi atlikti pirmojo geležinkelių transporto teisės aktų rinkinio peržiūrą. Mano klausimas: kada galime tikėtis šios peržiūros ir koks, Komisijos nario manymu, yra pagrindinis šių priemonių tikslas?

Gesine Meissner, ALDE frakcijos vardu. – (DE) Pone pirmininke, Komisijos nary, Transporto ir turizmo komiteto klausymo metu buvo labai malonu girdėti jus sakant, kad svarbiausias dalykas, kurį galėjome pasiekti Europoje, yra žmonių judumas ir judėjimo laisvė. Kalbėdamas apie judėjimo laisvę ir vidaus rinką, jūs taip pat paminėjote, kad svarbu, jog iš taško A nuvykti į tašką B galėtų ne tik žmonės, bet ir prekės. 1992 m. Europos Parlamente de facto patvirtinome vidaus rinką ir 2001 m. priėmę pirmąjį geležinkelių transporto teisės aktų rinkinį taip pat sukūrėme sąlygas laisvai geležinkelių transporto sektoriaus vidaus rinkai. Minėta, kad 2010 m. vis dar neturime bendros rinkos. Iš tikrųjų gėda, kad dvidešimt viena valstybė vis dar sukuria kliūčių. Tai, kaip jau taip pat minėta, yra protekcionizmas ir labiausiai apgailėtina, kad tokia yra tikrovė.

Žinoma, dabar turime išsiaiškinti, kodėl taip yra. Komisijos nary, jūs paminėjote skirtingas geležinkelių sistemas, tačiau tai negali būti vienintelė priežastis. Faktiškai vis dar esama daugybės šalių, kurios mano, kad jos gali to išvengti, jeigu bandys grįžti į praeitį sakydamos, kad į viską, kas daroma dėl infrastruktūrų ir paslaugų atskyrimo, neturėtų būti žiūrima per daug rimtai. Tai visiškai netinkamas kelias.

Taip pat nekantrauju sužinoti, kada jūs galėsite atlikti šią direktyvos peržiūrą. Taip pat norėčiau jus ypač paraginti – ir tai jau minėjo anksčiau kalbėjusieji – būti griežtam valstybėms narėms. Mes, žinoma, esame iš skirtingų valstybių narių, tačiau dėl transporto sektoriaus visi sutarėme, kad labai svarbu šioje srityje galiausiai įvesti šiokią tokią tvarką. Esate naujas Komisijos narys ir negalime jūsų kaltinti dėl to, kas buvo – arba nebuvo – padaryta praeityje. Dėl to dabar jūs turite unikalią galimybę pakankamai greitai daryti pažangą geležinkelių transporto sektoriuje ir iš tikrųjų toliau kurti vidaus rinką kartu su visais Europos piliečiais. Dedu į tai viltis ir jau laukiu, kokie bus jūsų veiksmai artimiausioje ateityje.

Isabelle Durant, *Verts/ALE frakcijos vardu.* – (*FR*) Pone pirmininke, Komisijos nary, pirmojo geležinkelių transporto teisės aktų rinkinio idėja atsirado beveik prieš penkiolika metų. Tuo metu pagrindinis tikslas, kuriam, žinoma, pritariu, buvo padidinti geležinkelių transporto rinkos dalį. Liberalizavimas, kaip vienas iš būdų šiam tikslui pasiekti, pasirodo duoda įvairių ir ne visuomet įtikinamų rezultatų. Minėta, kad geležinkelių transporto dalis krovinių gabenimo rinkoje patyrė stagnaciją, o kelių transportas atgauna rinkos dalį.

Kartu gerokai padidėjo keliautojų skaičius, net ir be jokio liberalizavimo proceso, o greitųjų geležinkelių sistema, kuri labiau pagrįsta bendradarbiavimu, o ne konkurencija, yra pakankamai sėkminga.

Be to, jūs minėjote naujus dalyvius. Esama per mažai šių naujų dalyvių ir daugumą jų perėmė didelės įmonės. Kita vertus, nesu įsitikinęs, kad didelių įmonių monopolis buvo tikslas, kurio siekėme.

Taikymo požiūriu, kalbant apie pažeidimų procedūrų skaičių, tiesą sakant, susiduriame su gerai žinoma problema, kitais žodžiais tariant, reguliavimo ir apeliacinių įstaigų nepriklausomumo nebuvimu, net jeigu esama funkcinio arba institucinio atskyrimo, ir šis atskyrimas taip pat gali sukelti kitų problemų ir išlaidų, susijusių su vidaus koordinavimu.

Komisijos nary, laukdama jūsų atsakymų, galiu jus tik paraginti laikytis apdairios pozicijos, kuri neverstų skubiai spręsti klausimo, būtų susijusi su jūsų minėtu visa apimančiu požiūriu, kuria remdamasis visapusiškai ir objektyviai vertintumėte ankstesnius teisės aktų rinkinius, tačiau kuri būtų visapusiškai įvertinta prieš žengiant kitą žingsnį. Dėl to toliau darant pažangą liberalizavimo proceso srityje šis vertinimas turi būti išsamus ir jo metu nagrinėjami klausimai, susiję su darbo sąlygomis, sauga, viešųjų paslaugų įsipareigojimais ir išorės sąnaudų internalizavimo nebuvimu.

Dėl to norėčiau išgirsti, kokie jūsų prioritetai šiuo klausimu, atsižvelgiant į tai, kad šiokia tokia pažanga jau pasiekta – turime tai pripažinti ir kiti apie tai kalbėjo – t. y. didesnis skaidrumas teikiant ataskaitas, pažanga sąveikos srityje, mokymų ir licencijų suderinimas ir pagerintos signalizavimo bei saugos sistemos. Tačiau dar daug kas turi būti atlikta ir primygtinai prašau apdairaus, kruopštaus vertinimo, kuriame nebūtų jokių tabu, kad nepereitume į kitus etapus per daug greitai.

Oldřich Vlasák, *ECR frakcijos vardu.* – (*CS*) Ponios ir ponai, patvirtinus geležinkelių transporto reguliavimo sistemą, visi tikėjomės, kad ji padidins šio ekonomikos sektoriaus finansavimo skaidrumą ir suteiks naujų galimybių naujiems rinkos dalyviams. Atrodė, kad Europos geležinkelių sektorius stovėjo ant naujos eros slenksčio. Tačiau rinkos liberalizavimas, kurio tikėjomės, neįvyko. Visi žinome, kad dvidešimt vienoje valstybėje narėje, įskaitant Čekiją, pirmasis geležinkelių transporto teisės aktų rinkinys nebuvo tinkamai įgyvendintas, o klausimai, ypač susiję su geležinkelių transporto rinkų atvėrimu ekonominei konkurencijai, tebėra neišspręsti.

Padėtis Čekijoje yra faktinis įrodymas, kad esama tikros problemos. Nors valstybė ėmėsi pirmųjų žingsnių, kurie suteikia galimybių patekti į rinką kitiems geležinkelių transporto operatoriams, tikrovėje trūksta politinės valios, kuri atvertų galimybes tikrai konkurencijai geležinkelių transporto sektoriuje. Tai patvirtina įvairių regionų socialistų vadovų elgesys, kurie praėjusių metų pabaigoje sudarė dešimties metų trukmės susitarimus su Čekijos geležinkelių įmone České dráhy, kuriuose numatyta galimybė dar penkeriems metams teikti regionines geležinkelių transporto paslaugas, ir visa tai buvo daroma neorganizuojant konkurso. Dėl to vietos vadovai, kurie išrinkti ketverių metų kadencijai, faktiškai uždarė geležinkelių transporto rinką penkiolikai metų. Monopolininkas České dráhy nebus įpareigotas kokiu nors būdu gerinti savo teikiamų paslaugų ir tai sukels mirtinus padarinius geležinkelių transportui.

Dėl to šiomis aplinkybėmis kyla klausimas, ar dabartinės diskusijos dėl išmokų darbuotojams apmokestinimo, kurias pradėjo Čekijos profesinės sąjungos, ir susijusi streikų grėsmė, iš tikrųjų tik atitraukia dėmesį nuo tikrų problemų. Šių problemų rezultatas – geležinkelių transportas vis dažniau perkeliamas į socialinio ir ekonominio konteksto periferiją, o juk logiška, kad kelių transporto, kurį taip aršiai kritikuoja žalieji, populiarumas vis didėja. Dėl to norėčiau paraginti Europos Komisiją padidinti savo pastangas skatinant tikrą

LT

geležinkelių sektoriaus liberalizavimą ir atidžiai stebėti, ar įvairių dalyvių su rinką nesusijęs elgesys atitinka Europos teisę.

Jaromír Kohlíček, GUE/NGL frakcijos vardu. – (CS) Pradėdamas norėčiau pasakyti, kad visiškai nesutinku su O. Vlasáku, kurio Vyriausybė taip pat dalyvavo priimant sprendimus, kuriuos jis dabar kritikuoja. Dabar pereisiu prie reikalo esmės. Kadangi šio geležinkelių transporto teisės aktų rinkinio tikslas buvo atverti geležinkelio transporto rinką atskiriant infrastruktūrą – keleivių ir krovinių transportą – gana lengvai galima nustatyti, kurios valstybės narės, atsižvelgiant į įvairios trukmės pereinamuosius laikotarpius, įvykdė oficialius direktyvos reikalavimus. Tačiau nelengva nustatyti ir direktyvose į tai neatkreipiamas dėmesys įvairių saugos taisyklių skirtingose valstybėse, būtinųjų traukinių mašinistų ir infrastruktūros veikimo saugą užtikrinančių darbuotojų darbo sąlygų atitikimo ir daugybės techninių reikalavimų skirtumų. ERTMS turi būti magiška formulė, kuri turėtų padėti suvienodinti infrastruktūrą ir riedmenis techninių požiūriu. Dėl to laukiu aiškaus atsakymo dėl ES geležinkelių sistemos suderinamumo su ERTMS standartais. Negirdėjau dar nė vieno atsakymo.

Galbūt šis klausimas veda prie kito logiškai susijusio klausimo, kaip šiuo metu geležinkelių transporto rinkų atvėrimą išnaudoja įvairių šalių užsienio ir nacionalinės įmonės. Mane, žinoma, domina ne bendrąją nuosavybę turinčios įmonės, kurios formaliai nepriklausomu pagrindu teikia regionines transporto paslaugas tokiose šalyse kaip antai Vokietija, tačiau nepriklausomi rinkos operatoriai.

Baigdamas norėčiau pažymėti, kad nei pirmasis, nei paskesnis geležinkelių transporto teisės aktų rinkinys nepadės išspręsti socialinių darbuotojų sąlygų. Greitai tai gali tapti pagrindine problema atveriant geležinkelių transporto rinką. Nepriimtina, kad spręsdami klausimą patvirtintume minimalius galimus standartus.

Mike Nattrass, EFD *frakcijos vardu.* – Pone pirmininke, Jungtinės Karalystės nenaudai JK Vyriausybė įgyvendino ES geležinkelių transporto teisės aktų rinkinį. Iš esmės taip yra dėl to, kad šiomis dienomis Vestminsteryje sėdintys liberalai, leiboristai ir konservatoriai atidavė kontrolę ES ir jiems patinka, kai jiems sakoma, ką reikia daryti.

Traukinių operatorių ir geležinkelių sistemos atskyrimas sukelia rimtų problemų, už tai turime būti dėkingi ES. Todėl nieko stebėtino, kad dvidešimt viena šalis yra per daug protinga, kad atsidurtų ES geležinkelių voratinklyje, kuris veda prie sąmyšio visose stotyse į Briuselį.

Nesu socialistas, tačiau jeigu jums reikalinga integruota transporto sistema, tinkamiausia yra valstybės nuosavybė, o ne išskaidymas į daugybę privačių įmonių. Šešių skirtingų geležinkelių sistemos nuo Birmingemo iki Berlyno įmonių buvimas sukels visišką chaosą, ar turėčiau sakyti *Dachshunds Frühstück*.

Kai Europos geležinkeliai sužlugs tiek, kad pajėgumų perteklių galės kontroliuoti skirtingos įmonės, turėsime ne riedmenis, o tik jų parodiją.

Brianas Simpsonas, kuris yra atsakingas už šias diskusijas, yra Leiboristų partijos narys. Leiboristų partija anksčiau buvo Socialistų partija ir jį išrinko žmonės, kurie vis dar mano, kad Leiboristų partija yra Socialistų partija. Štai jis čia, besislepiantis ES toli nuo savo ištikimų rėmėjų. Ko jis reikalauja? Jis reikalauja privatizacijos. Dar daugiau; jis reikalauja ES modelio, kuris neveikia ir prieštarauja už jį balsavusių asmenų norams.

Iš tikrųjų jis yra "storasis kontrolierius" riebioms katėms kuriantis pelningus išmokų paketus. Vienintelis dalykas, dėl kurio galime būti tikri – kad esama didelės tikimybės, kad ši ES direktyva bus priimta, kaip ir tai, kad ji nuvers ES geležinkelių sistemą nuo bėgių.

Georges Bach (PPE). – (*DE*) Pone pirmininke, Komisijos nary, pritariu pirmojo geležinkelių transporto teisės aktų rinkinio perkėlimo į nacionalinę teisę peržiūrai ir planuotam naujos redakcijos parengimui. Manau, ši peržiūra per daug pavėluota. Tačiau gailiuosi, kad Komisija iš valstybių narių negauna jokios informacijos arba gauna tik nepakankamą informaciją. Dėl to ypač sunku atlikti veiksmingą ir tikrą vertinimą. Tačiau reikia atlikti ne tik vertinimą. Taip pat turime raginti, kad valstybės narės faktiškai įgyvendintų reikiamas priemones.

Atliekant bet kokį vertinimą būtina, kad pakankamai dėmesio skirtume saugos klausimui. Ar pasimokėme iš pastarųjų metų blogos patirties ir ar į tai atkreipsime dėmesį? Toks mano klausimas. Šiuo atveju Komisija per daug uždara visuomenės, kuriai tai ypač aktualu, atžvilgiu. Tai taip pat taikoma kokybei. Norėčiau paprašyti Komisijos, kad ji apsvarstytų, kokiu būdu galima nustatyti visuotinai privalomus kokybės kriterijus. Nemažai pasakyta apie netinkamą kokybę, tačiau to negalima patikimai įvertinti. Komisijos nary, investicijų nebuvimas, kaip jūs jau minėjote, taip pat yra apgailėtinas. Nepaisant Sanglaudos fondo bendrojo finansavimo daugumoje šalių investicijos į kelius vis dar gerokai didesnės nei į geležinkelių sistemą. Šiuo atveju norėčiau

paminėti ERTMS – siekiant padidinti maršrutų saugą šią sistemą reikia besąlygiškai įdiegti visoje Europoje ne tik geležinkelių sistemos, bet ir riedmenų atžvilgiu.

Norėčiau įspėti dėl tolesnių žingsnių planuojamo nacionalinio keleivių transporto liberalizavimo kryptimi. Su tuo susijusios iniciatyvos, kurių imtasi, parodė, kad vis dar esama daugybės kliūčių, kurias turime įveikti, ir kad Komisija padarytų gerą darbą, jeigu pirmiausia atliktų visapusišką techninį derinimą ir užtikrintų nuoseklų priimtų direktyvų perkėlimą į nacionalinę teisę.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Geležinkelių transportas turi būti ES transporto politikos prioritetas iki 2020 m., remiant tokius tikslus kaip konkurencijos skatinimas, nacionalinių tinklų sąveikos ir saugos didinimas ir geležinkelių transporto infrastruktūros plėtojimas.

Tačiau negalima konkurencijos didinti geležinkelių paslaugų saugos arba kokybės sąskaita. Manau, peržiūrėdami pirmąjį geležinkelių transporto teisės aktų rinkinį, turime nustatyti problemas, su kuriomis susidūrė iš Komisijos pagrįstas nuomones gavusios valstybės narės, ir jų sprendimo būdus.

Noriu atkreipti jūsų dėmesį į tai, kad dėl krizės geležinkelių transporto sektoriuje atleista tūkstančiai darbuotojų, o tai gali turėti neigiamų padarinių Europos geležinkelių transportui. ERTMS įgyvendinta praėjusių metų pabaigoje maždaug 2 700 km geležinkelių bėgių Europos Sąjungoje ir ji bus įgyvendinta 24 000 km geležinkelių bėgių iki 2020 m. Tai reiškia, kad reikės milžiniškų investicijų, ir mes, Komisijos nary, tikimės naujų sprendimų ir finansinių priemonių, leidžiančių skirti būtinas lėšas ir investicijas tinkamam riedmenų modernizavimui.

Ryszard Czarnecki (ECR). – (*PL*) Mano šalyje yra posakis, patarlė, kurioje sakoma, kad jeigu vienas žmogus sako, kad esi girtas, neturi dėl to jaudintis, bet kai penki žmonės sako, kad esi girtas, geriau gulkis į lovą ir miegok.

Jeigu šio pirmojo teisės aktų rinkinio nebūtų įgyvendinusi tik viena arba dvi valstybės narės, šiandien galėtume nustatyti sankcijas ir jas smerkti šiuose rūmuose, tačiau, jeigu dvidešimt viena valstybė narė neįgyvendino šio teisės aktų rinkinio, galbūt teisės aktų rinkinys – švelniai tariant – nėra pats geriausias. Galbūt priežastis slypi čia arba būtent tai ir yra problema. Jeigu prieš keletą minučių girdėjau pagrįstą savo kolegos nario iš Jungtinės Karalystės kritiką, ir faktiškai ši šalis įgyvendino teisės aktų rinkinį, būtų įdomu sužinoti, ar teisės aktų rinkinys iš tikrųjų visiškai tinkamas.

Žinoma, esama ir kitos medalio pusės – atsižvelgiant į nelaimingus atsitikimus, apie kuriuos čia taip pat prieš dvi valandas kalbėjome Komisijos klausimų valandos metu. Omenyje turiu saugos klausimą. Šiuo požiūriu sauga iš tikrųjų padidėjo. Komisijos pirmininko pavaduotojas S. Kallasas atkreipė dėmesį į rimtą problemą, kad dauguma valstybių narių neinvestuoja į geležinkelių transportą ir kad nepasinaudojama investicijų į infrastruktūrą galimybėmis. Viena iš tokių šalių yra mano šalis – Lenkija, kurioje per pastaruosius dvejus metus geležinkelių transportas finansavimo prasme sužlugo, su visais iš to atsirandančiais padariniais.

Galiausiai manau, kad labai lengvi apibrėžimai ir labai lengvi receptai iš esmės yra įtartini.

Jacky Hénin (GUE/NGL). – (FR) Pone pirmininke, kai kurie žmonės čia skundžiasi sunkumais ir lėta pažanga įgyvendinant pirmojo geležinkelių transporto teisės aktų rinkinio direktyvas. Asmeniškai esu dėl to patenkinta. Mano šalyje, mano regione kovojame su geležinkelio transporto profesinėmis sąjungomis ir vartotojų komitetais siekdami užtikrinti, kad šios prastos direktyvos nebūtų taikomos ir būtų paliktos istorijos šiukšliadėžėje.

Prancūzijoje vienas iš regioninių rinkimų iššūkių yra būtent tai, kad regionų tarybos trukdo įgyvendinti su viešąja paslauga susijusių įsipareigojimų (angl. PSO) taisykles, kuriomis siekiama konkurencijos regioninio geležinkelių transporto srityje. Nenorime dviejų greičių geležinkelių transporto, kuriame privačios įmonės užimtų greito, patogaus verslo traukinių, turinčių rezervuotas vietas, kurias sau gali leisti tik turtingieji, rinką, o visuomenė galėtų naudotis nesaugiais, nepatogiais, pasenusiais antros klasės traukiniais neturtingiesiems.

Kiekviena praėjusi diena įrodo štai ką: direktyvose nustatytas infrastruktūros atskyrimas nuo transporto verslo, siekiant užtikrinti, kad sistema būtų atvira žiauriai konkurencijai, yra techninis ir organizacinis nesusipratimas, kuris brangiai kainuoja tiek mokesčių mokėtojams, tiek ir vartotojams. Kol tai naudinga didelėms įmonėms, tai kenkia viešajam transportui ir prastina geležinkelių sistemos ir saugos būklę. Minėtos direktyvos taip pat naikina darbo vietas ir simbolizuoja viešosios nuosavybės vagystę privačių interesų naudai.

Jaroslav Paška (EFD). – (*SK*) Priėmusi tris direktyvų, reglamentuojančių eismą geležinkeliais, rinkinius, Europos Komisija prisiėmė bendrą atsakomybę už geležinkelių transporto organizavimą Europos Sąjungoje.

Nėra abejonės, kad naujų geležinkelių transporto taisyklių perkėlimas į įvairius nacionalinius įstatymus gali sukelti tam tikrų problemų, ir už tai mokame vis didesnę kainą. Tačiau aiškus mūsų bendras interesas – turėti gerai organizuojamą transportą ir gerai veikiančią geležinkelių transporto struktūrą, kaip svarbią alternatyvą, ypač kelių transportui, kuris yra didelė našta mūsų aplinkai. Dėl to iš tikrųjų teisinga atvirai kalbėti apie problemas, kurios kliudo sparčiau plėtotis geležinkelių transportui. Tačiau mūsų interesas gali būti ne tik taisyklės, bet ir ateities įžvalgos.

Europos geležinkeliai trijose pasaulio šalyse baigiasi pakrančių uostuose, o rytų kryptimi geležinkeliai siekia Ramųjį vandenyną. Geri Europos geležinkelių ES rytuose ryšiai atvertų naujų galimybių Europos vežėjams pergabenti prekes. Todėl, jeigu artimiausioje ateityje greitaeigės geležinkelių linijos galėtų būti sėkmingai praplėstos nuo Paryžiaus iki Vienos ir Bratislavos, ir kartu plačiabėgiai geležinkeliai galėtų būti praplėsti nuo Čiernos prie Tisos Ukrainos pasienyje iki Bratislavos ir Vienos, trys skirtingos geležinkelių sistemos – klasikinis geležinkelis, greitaeigis geležinkelis ir plačiabėgis geležinkelis – galėtų susikirsti ruože tarp Bratislavos ir Vienos. Atsižvelgiant į du oro uostus – Vienoje ir Bratislavoje, du Dunojaus upės uostus – vėlgi Vienoje ir Bratislavoje, ir magistralių susikirtimus, Europos centre kuriamas naujas ir svarbus logistikos ir transporto centras

Neginčytina, kad be taisyklių išlaikymo ir konkretizavimo, turime dar daug rezervų, kad veiksmingai padidintume geležinkelių transporto dinamiką. Turime tik išnagrinėti investavimo galimybes ir galimybę dar labiau patikslinti taisykles, taip pat investuoti į naujus projektus, kad paremtume geležinkelių transportą, kad jis taptų pelningesnis ir geriau tarnautų Europos piliečiams.

Antonio Cancian (PPE). – (*IT*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, šiuo laikotarpiu iš tikrųjų daug kalbėjome apie transporto planavimą ir apie tai taip pat kalbėsime ateityje. Manau, nerimą kelia tai, kad pradedame pirmojo teisės aktų rinkinio peržiūrą atsižvelgdami į tai, kas nutiko iki šiol. Dėl to turime būti drąsesni siekdami pabandyti nukreipti įvykius priešinga linkme. Manau, viskas priklauso nuo trijų pagrindinių dalykų.

Mano nuomone, pirmas dalykas – tai geležinkelių transporto liberalizavimas siekiant sukurti konkurenciją ir skatinti konkurencingumą, aišku, kaip jau minėta, nustačius visiems aiškias ir skaidrias taisykles. Antras svarbus dalykas – valstybių narių ir įvairių vidaus geležinkelių transporto priemonių sąveika. Trečias dalykas, žinoma, yra sauga, o saugos sertifikavimas turi būti išankstinė sąlyga veiklos licencijai gauti. Vis dar kalbant apie saugą ir atsižvelgiant į bendrąją rinką, nepakanka nubausti už neveikimą atsakingų valstybių, susijusių su reguliavimo įstaigomis: Europos geležinkelių agentūros įgaliojimai turi būti praplėsti, kad suteiktų jai daugiau galių vykdant tyrimus ir kontrolę.

Manau, tai yra veiksmai, kurie turi būti atliekami artimiausiu metu, nes dirbame dėl tvaraus ateities transporto, Transeuropinių transporto tinklų (angl. TEN-T) peržiūros ir jau komitete nagrinėjamo krovinių vežimo transportu klausimo, ir, ne mažiau svarbu, peržiūros, kurią turime kontroliuoti ir atlikti siekdami pakeisti kelią, kuriuo ėjome iki šiol.

Inés Ayala Sender (S&D). – (*ES*) Pone pirmininke, mano šalis buvo viena iš dvidešimties, kuriai duotas įspėjimas 2009 m. spalio mėn., ir galiu jus patikinti, kad nuo to laiko sprendžiame šį klausimą.

Tai, kad Ispanija yra Europos Sąjungos šalių, kuriose geležinkelio transporto keleivių skaičius labiausiai padidėjo 2007–2008 m., sąrašo viršūnėje, yra tik jos nuopelnas. Tačiau prekių vežimas yra kitas klausimas.

Tačiau noriu jūsų, Komisijos nary, paklausti: kai atoki šalis yra atskirta nuo Europos ilgesnės nei 500 km ilgio Pirėnų kalnų grandinės, kurią geležinkeliai gali kirsti tik vienoje iš pusių ir dėl kurios kiekvieno sieną kertančio traukinio ašys turi būti pakeistos dėl skirtingo bėgių pločio, kurį nustatė ilgą istoriją turinčios autokratijos, kas tokiu atveju galėtų skatinti kitus operatorius kirsti Prancūzijos sieną, kai čia esama tiek daug kliūčių? Net jeigu Deutsche Bahn nusipirko Transfesa, ji vis dar išgyvena sunkius laikus.

Dėl to nuoširdžiai tikiuosi, kad lygiai taip pat kaip ir įspėjimų ir sankcijų rimbo, kurio prašo mano kolegos nariai, mums reikia pažadų dėl europinio lygmens infrastruktūrų. Skubiai reikalingi transeuropiniai tinklai.

Dėl to nedelsdami turime suteikti aiškų postūmį plataus užmojo tarptautiniams geležinkelių transporto projektams, pvz., centrinė Pirėnų pervaža, turinti žemą tunelį, skirtą prekėms pervežti. Tai įpareigos labiau protekcionistines, uždaras valstybes nares prisijungti prie šiaurės ir pietų, rytų ir vakarų geležinkelių transporto sistemos, kuri Europai reikalinga įgyvendinant 2020 m. strategiją.

Brian Simpson, *autorius*. – Pone pirmininke, mano pavardę minėjo vienas iš priešais esančių narių. M. Nattrass pateikė labai asmeniškų pastabų mano atžvilgiu prieš tai, kai išsėlino iš rūmų neišklausęs diskusijų. Žinoma, tai yra žmogus, kuris neatskirtų vieno geležinkelio lokomotyvo galo nuo kito ir kurio žinios apsiriboja žiniomis apie animacinį veikėją garvežį "Tomą", ne daugiau.

Palankiai vertinu tai, kad UKIP neturi jokio supratimo apie elgesį ir Parlamento procedūras; tai neseniai tapo aišku Briuselyje. Tačiau būdamas demokratas, kuris laikosi demokratinių principų ir procedūrų, kaip Transporto ir turizmo komiteto pirmininkas, komiteto vardu pateikiau šį žodinį klausimą, ir tai yra mano garbinga pareiga. Dėl to pateikiau jį tokį ir iš tikrųjų nemanau, kad mane turėtų įžeidinėti kitoje rūmų pusėje esantys nenaudėlių frakcijos atstovai.

Tarp kitko, pamaniau, kad prabėgomis turėčiau paminėti, kad pastaraisiais metais Jungtinės Karalystės Leiboristų partijos Vyriausybės proteguojama geležinkelių transporto dalis padidėjo 20 proc. – net ir kalbant apie maršrutą tarp Londono ir Birmingemo!

Herbert Dorfmann (PPE). – (DE) Pone pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, leiskite paprasčiausiai papasakoti apie asmeninę patirtį. Gyvenu netoli svarbaus geležinkelio maršruto – maršrutas per Brenerio pasienį į Veroną. Italijos nacionaliniai geležinkeliai daugelį metų šiuo maršrutu nesinaudojo gabendami prekes ir keleivius. Austrijos traukiniai šiuo maršrutu važiuoja penkis kartus per dieną. Tačiau šių traukinių tvarkaraščiai nepateikiami Italijos geležinkelių stotyse, taip pat jose neparduodami bilietai. Dabar svarstoma šio maršruto rekonstrukcija, kurios vertė maždaug 20 mlrd. EUR, ir Europos Sąjunga taip pat daug investavo į šį maršrutą. Dėl to galime pastebėti, kokie absurdiški dalykai kartais vyksta šioje srityje. Klausimo sprendimą ne visada apsunkina didelės problemos; kartais tai yra mažos problemos.

Dėl to, Komisijos nary, raginu jus imtis ryžtingų veiksmų šioje srityje, nustatyti sankcijas ir aktyviai užtikrinti, kad būtų laikomasi Komisijos direktyvų.

João Ferreira (GUE/NGL). – (*PT*) Pone pirmininke, dabar tampa aišku, koks iš tikrųjų buvo vadinamojo geležinkelių transporto teisės aktų rinkinio, kuriame garsiai buvo skelbiama apie sąveiką užtikrinančių persėdimo punktų sukūrimą, tikslas. Tikrasis ketinimas, apie kurį paskelbėme tuo metu, buvo skatinti konkurenciją ir privačius interesus geležinkelių transporto, ypač prekybinio, srityje, kad tai būtų pirmasis žingsnis Bendrijos lygmeniu visiškai liberalizuojant sektorių.

Kitais liberalizavimo atvejais procesas prasideda kuo dažniau kartojant, kad kažkur tam tikru laiku yra sutrikimų, nepaisant tikrų tokių padėčių priežasčių, ypač po daugelį metų vykdomos nuoseklios viešojo sektoriaus griovimo ir nepaisymo politikos, siekiant pateisinti liberalizavimo priemones ir skatinti minėtą konkurenciją, visiškai neatskleidžiant, kaip arba kodėl tai pagerins padėtį. Kaip šiandien čia girdėjome, patirtis rodo visiškai priešingas tendencijas: liberalizavimas yra pagrindinių problemų, iš kurių aiškiausia susijusi su paslaugų kokybe ir prieinamumu ir darbuotojų teisėmis, sektoriuje priežastis, o ne sprendimo būdas.

Negali būti jokių abejonių, kad viešos investicijos į geležinkelių transporto sektorių dėl energijos ir aplinkos apsaugos priežasčių yra strateginio pobūdžio, tačiau neturi būti investuojama siekiant pelno stambiems privatiems interesams, kuriais siekiama perimti šio gyvybiškai svarbaus viešojo sektoriaus kontrolę kiekvienoje šalyje siekiant ES lygmeniu liberalizuoti vidaus rinką.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Dar kartą norėčiau užsiminti apie padėtį, su kuria per šią krizę susiduria išmokyti ir akredituoti geležinkelių sektoriaus darbuotojai.

Rumunijoje šiuo laikotarpiu daugiau nei 6 000 darbuotojų bus atleista geležinkelių transporto sektoriuje. Europos socialinio fondo ir Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo lėšos bus skirtos siekiant suteikti paramą šiems darbuotojams, tačiau tai tik laikini sprendimai. Dėl to, Komisijos nary, tikiuosi, kad kartu sugebėsime sukurti strategiją, skatinančią tvarų geležinkelių transporto vystymąsi, kad galėtume pasiūlyti saugių, geros kokybės paslaugų ir darbo vietų kvalifikuotiems geležinkelių transporto sektoriaus darbuotojams.

Siim Kallas, *Komisijos Pirmininko pavaduotojas.* – Pone pirmininke, noriu padėkoti garbingiesiems nariams už jų pastabas. Turėsime puikių galimybių aptarti pirmojo geležinkelių transporto teisės aktų rinkinio naują redakciją. Noriu tik atsakyti į kai kurias pastabas.

Pirma, informacija apie dvidešimt vieną valstybę narę ir konkrečios priežastys, dėl kurių išsiųsta pagrįsta nuomonė, yra viešai prieinama dėl to kiekvienas norintis gali ją gauti.

Šio pirmojo geležinkelių transporto teisės aktų rinkinio tikslai labai geri: pašalinti kliūtis ir pagerinti geresnio transporto funkcionavimo sąlygas. Svarstydami naują teisės aktų rinkinio redakciją, sieksime to paties tikslo. Problema nėra tai, kad teisės aktų rinkinys buvo blogas, tačiau tai, kad jis nepakankamai įgyvendintas. Kliūčių vis dar esama ir pasipriešinimas kliūčių pašalinimui vis dar labai didelis. Turime pakeisti senąją valstybei priklausančių monopolijų sistemą, turinčią svarbių privilegijų ir neturinčią jokios sąveikos. Turime pakeisti tą sistemą ir pagerinti sąveiką. Toks yra šios geležinkelių transporto reformos, kurią vykdome, tikslas.

Problema ta, kad tai nėra užbaigta. Žinoma, visada turime suderinti visas priemones, kurių imamės kokybės kontrolės atžvilgiu. Tai taip pat yra sritis, kurioje geležinkelių transporto teisės aktų rinkiniu gali būti pasiūlyta idėjų, pvz., kaip sustiprinti reguliavimo įstaigų vaidmenį. Problema ta, kad reguliavimo įstaigos tebėra labai susaistytos valstybei priklausančių įmonių interesų. Tokiu atveju negalima tikėtis aukšto lygio kokybės kontrolės.

Šie klausimai turi būti ir bus sprendžiami svarstant geležinkelių transporto teisės aktų rinkinio naują redakciją ir galbūt taip pat kituose strateginiuose dokumentuose. Tinkamas finansavimas tebėra labai didelė problema ir turime rasti naujų silpnų vietų finansavimo būdų. Dauguma narių minėjo investicijų poreikį. Turime sujungti visas įmanomas priemones, kad tiksliai nustatytume investicijų į geležinkelių transportą, įskaitant modernias eismo valdymo sistemas, bilietų pirkimo užsakymo sistemas, kaip ir oro transporte, šaltinius, ir taip pat sujungti Rytų ir Vakarų Europą, nes tai yra kita esminė problema.

Išsamus visų elementų, rengiantis svarstyti šią geležinkelių transporto teisės aktų rinkinio naują redakciją, sąrašas labai ilgas. Būčiau labai laimingas galėdamas grįžti su konkrečiais pasiūlymais, kai tik parengsime konkrečius teisės aktų dokumentus.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnis)

Ádám Kósa (PPE), *raštu.* – (*HU*) Pritariu, kad paskelbdama pirmąjį geležinkelių transporto teisės aktų rinkinį Europos Komisija pradėjo procesą, kuris gali būti laikomas pirmuoju žingsniu link geležinkelio transporto paslaugų suderinimo Europoje. Tačiau tai, kad teisės aktų rinkinį sudarančių trijų direktyvų perkėlimas į nacionalinę teisę buvo labai problemiškas dvidešimt vienoje valstybėje narėje, sudarė rimtų sunkumų, kurie galėtų trukdyti tinkamam bet kokių būsimų teisės aktų rinkinių perkėlimui į nacionalinę teisę. Atkreipiu Europos Komisijos dėmesį į prieštaravimą tarp, viena vertus, griežtų ekonominių ir veiksmingumo reikalavimų, kurie nustatyti atsižvelgiant į geležinkelių transporto sistemas Europoje, ir, kita vertus, tinkamo geležinkelių transporto poveikio regioniniam vystymuisi, kuris padidina kaimo gyventojų ir neįgaliųjų judumą, ir aplinkos apsaugos. Siūlau, kad Komisija spręstų šį prieštaravimą rasdama tinkamą pusiausvyrą ir kompromisą, atsižvelgiant į išlaidų pasidalijimo tarp valstybių narių ir Europos Sąjungos principo aiškinimą ir suderinto transporto sukūrimo visoje ES svarbą. Turi būti skatinama sveika konkurencija, į kurią būtų įtraukti visi pramonės dalyviai, kai faktinė konkurencija būtų tarp privataus ir viešojo transporto, o ne tarp skirtingų viešojo transporto priemonių.

Artur Zasada (PPE), raštu. – (PL) Nepakankamas geležinkelių transporto finansavimas, t. y. geležinkelių transporto infrastruktūros eksploatavimui skiriamų lėšų trūkumas yra tinkamo geležinkelių transporto sistemos rinkos funkcionavimo naujose valstybėse narėse problema ir taip pat priežastis, kuri riboja rinkos liberalizavimą. Tai lemia dideles naudojimosi kainas ir dėl to riboja šios transporto pramonės šakos konkurencingumą dėl didelių išlaidų transportui. Kita problema – nepakankamas viešųjų paslaugų finansavimas, ir tai lemia įmonių, veikiančių keleivių pervežimo srityje, skolas. Tai riboja investicijų galimybes, pvz., investicijas į naujus riedmenis. Atsižvelgiant į tinkamą Europos geležinkelių transporto rinkos reguliavimą svarbu stiprinti nacionalinės rinkos reguliuotojus. Stiprinimas šiuo atveju reiškia jų nepriklausomumo ir veiksmingumo didinimą, personalo kokybės gerinimą ir t. t. Taip pat atrodytų teisėta įsteigti Europos rinkos reguliuotoją, kuris stebėtų, ar nacionaliniai reguliuotojai tinkamai atlieka jiems priskirtas funkcijas, ir tiesiogiai praneštų Europos Komisijai apie bet kokius nustatytus pažeidimus.

15. Kovos su klastojimu prekybos susitarimas (angl. ACTA) (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – diskusijos dėl žodinio klausimo dėl *ACTA* (Kovos su klastojimu prekybos susitarimo) derybų skaidrumo ir būklės Komisijai (O-0026/2010 - B7-0020/2010), kurį pateikė *Verts/ALE* frakcijos vardu – Carl Schlyter, *PPE* frakcijos vardu – Daniel Caspary, *S&D* frakcijos vardu – Kader Arif, *ALDE* frakcijos vardu – Niccolò Rinaldi, *GUE/NGL* frakcijos vardu – Helmut Scholz ir *ECR* frakcijos vardu – Syed Kamall.

Carl Schlyter, *autorius.* – (*SV*) Pone pirmininke, kiekviena institucija turi ginti savo vaidmenį. Parlamentas kalba ES žmonių vardu ir turi saugoti savo piliečių interesus. Komisija vadina save Sutarties sergėtoja, tačiau šiuo atveju turite ginti skaidrumo principus, žmogaus teises ir Parlamento teises. Jeigu mums nebus suteikta galimybė susipažinti su dokumentais, nė viena iš ES institucijų neatliks savo vaidmens ar nepateisins piliečių lūkesčių.

Klausymo metu kai kurie Komisijos nariai atkreipė dėmesį, kad Parlamentui turi būti suteikta galimybė susipažinti su dokumentais tokiomis pat sąlygomis kaip ir Europos Sąjungos Tarybai, ir Parlamentas tikisi, kad Komisija laikysis savo pažadų. Dauguma piliečių susirūpinę, kad jų teisės ir laisvės suvaržomos dėl nuolatinio grobikiškų teisės aktų srauto, pvz., teisės aktai dėl duomenų apsaugos, *Ipred 1*, *Ipred 2*, *SWIFT* ir t. t. ES negali tęsti derybų dėl ACTA, kol jos piliečiams nebus suteikta galimybė dalyvauti procese.

Pagrindinis klausimas šiandien – skaidrumas, nors, žinoma, turinys taip pat opus klausimas. ES turi aiškiai nurodyti, kad ACTA procese dalyvaujame remdamiesi skaidrumu ir žmogaus teisių ir laisvių gynyba. Vieną kartą ir visiems laikams nustatėme laisvoje ir atviroje visuomenėje galiojančias teises, ar tokiu atveju galime, atsižvelgdami į šių teisių ribas, kovoti su nusikalstamumu ir diskutuoti dėl formos, kurią suteiktume įvairiems susitarimams.

Susidarytų visiškai absurdiška ir nepriimtina padėtis, jeigu už uždarų durų esančios Komisijos turėtume prašyti pateikti informaciją apie susitarimų, dėl kurių tikimasi, kad priimsime sprendimus, turinį. Mūsų piliečiai nori garantijų, kad pasienyje nebus atliekamos jų elektroninių prietaisų kratos, kad jie turi teisę būti prisijungę prie interneto ir kad jiems negrės baudžiamoji atsakomybė. Tikimės, kad jūs šiandien duosite pažadą dėl visapusiško dalyvavimo ACTA; jeigu ne, užbaigsiu savo kalbą klasika tapusia fraze: susitiksime teisme.

Daniel Caspary, *autorius*. – (*DE*) Pone pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, klastojimas, kontrabanda ir intelektinių teisių pažeidimas neabejotinai kelia rimtų problemų visų pirma visai Europos Sąjungai ir taip pat daugumai valstybių narių. Tai, kad vis daugiau suklastotų produktų randa savo kelią į Europos vidaus rinką, yra verslininkų, darbuotojų ir vartotojų problema. Neseniai apskaičiavome, kad į mūsų rinką plūsta suklastotų prekių už beveik 250 mlrd. EUR. Geriausiu atveju, jeigu toks vaistas kaip kontraceptinė piliulė klastojama ir neduoda reikiamo rezultato – neseniai buvo toks atvejis – moteris paprasčiausiai taptų nėščia. Tačiau blogiausiu atveju, jeigu vaistas neduos reikiamo rezultato, tai gali būti gyvybės ir mirties klausimas, ir tai visiškai neatitinka mūsų interesų.

Nedelsdami turime imtis veiksmų dėl intelektinės nuosavybės teisių pažeidimų, kontrabandos ir klastojimo. Nepriimtina tai, kad 2008 m. savo pasienyje konfiskavome 178 mln. suklastotų prekių, iš jų 20 mln. buvo pavojingos, o daugiau nei 50 proc. šių prekių kilmės šalis – Kinija. Dėl to šioje srityje turime imtis veiksmų. Problema aiški: Lisabonos sutartis įsigaliojo gruodžio 1 d. ACTA derybos jau vyksta trejus metus ir dėl to mes – Europos Parlamentas – praeityje negalėjome taip aktyviai dalyvauti, kaip tai reikės daryti ateityje.

Todėl tikiuosi, kad per artimiausius keletą savaičių ir mėnesių pasieksime daug daugiau skaidrumo šioje srityje. Mums turi būti suteikta galimybė susipažinti su duomenimis, kurie aiškiai parodo, kas šiuo metu vyksta derybose ir kokios pozicijos laikosi Europos Komisija. Derybos turi būti tęsiamos. Turime sėkmingai sudaryti tinkamą susitarimą. Įvairių frakcijų kritika pakankamai gerai žinoma šiuose rūmuose. Atsižvelgdamas į darbuotojų, darbdavių, pramonės ir vartotojų interesus tikiuosi, kad sudarysime svarbų susitarimą, tačiau derėdamiesi dėl šio susitarimo atkreipsime dėmesį į esamą *acquis communautaire* ir jo nepažeisime.

Bernd Lange, *pavaduojantis autorių.* – (*DE*) Pone pirmininke, Komisijos nary, turiu tris klausimus. Pirmas klausimas – kodėl vis dar stokojama skaidrumo atsižvelgiant į tai, kad Lisabonos sutartis įsigaliojo gruodžio 1 d., o tarpinstitucinis susitarimas su Komisija įsigaliojo vasario 10 d.? Negaliu suprasti, kodėl Taryba sėdi prie derybų stalo kaip stebėtoja, Parlamentas nedalyvauja ir su dokumentais negalima viešai susipažinti. Komisijos nary, kodėl taip yra?

Antras klausimas, kuris man kelia nerimą: kas iš tikrųjų derasi dėl ACTA susitarimo? Dėl jo nėra deramasi, kaip dėl kokio nors tolesnio TRIPS susitarimo atsižvelgiant į Pasaulio prekybos organizacijos įgaliojimų ribas. Dėl jo derasi tik atskiros valstybės ir – kaip girdime iš Jungtinių Valstijų – taip pat galingų ekonominių interesų atstovai. Klausiu savęs, kodėl faktiškai nenustatomi standartai, kurie bus visiems taikomi besąlygiškai, net jeigu tie visi nesėdi prie derybų stalo?

Trečias nerimą keliantis klausimas, Komisijos nary, yra toks: kokia iš tikrųjų yra derybų esmė? Klausymo metu atsakėte į mano klausimą ir patikinote, kad *acquis communautaire* apsaugotas. Tačiau tai, deja, kelia abejonių, kai nagrinėju konkrečius dokumentus, kurie tapo žinomi. Suprantu, kad derybos vyksta, kad galima

blokuoti internetą, kad ketinama naudotis paslaugų teikėjais, kad jie padėtų kontroliuoti internetą ekonominiais tikslais, kad galima kartais nustatyti ribojimus moksliniams tyrimams ir kad kai kurie žmonės netgi bando įdiegti bendro stebėjimo sistemas. Dėl to klausiu savęs, kur čia slypi *acquis communautaire*?

Taip pat kyla klausimas dėl kompensacijos. Faktas, kad deramasi dėl prarasto pelno įtraukimo į kompensavimo schemą, neatitinka mūsų politikos.

Žinoma, mano trečias klausimas, Komisijos nary, yra toks – koks faktinis ryšys tarp interneto ir atjungties režimo? Kai skaitau, kad internetas ir atjungties režimas sudaro skaitmeninį pasaulį, ar tai iš esmės reiškia, kad pasienyje taip pat turi būti atliekamos nešiojamųjų kompiuterių, *iPod* grotuvų ir *MP3* grotuvų kratos? Ar galėtumėte pateikti atsakymus į šiuos tris klausimus?

Niccolò Rinaldi, autorius. – (IT) Pone pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, manau, klausimas, kurį aptariame šį vakarą, susijęs su prigimtine nuodėme, ir tai yra slaptumas, kuris iki šiol gaubia derybas. Tikėtina, kad šį slaptumą taip pat padidino pusiausvyros nebuvimas, jeigu tai tiesa, kad JAV pramonės šakos, skirtingai nei Europos visuomenė ir institucijos, remdamosi konfidencialumo paktu turėjo galimybę susipažinti su daugybe informacijos šaltinių. Derybų neskaidrumas yra problema, su kuria susiduriame taip pat kitais atvejais – apie tai kalbėjome diskutuodami susitarimo su Korėja klausimu – ir dabar, įsigaliojus Lisabonos sutarčiai, visa tai turi baigtis.

Man atrodo, ši prigimtinė nuodėmė taip pat atsirado dėl piktnaudžiavimo: kai naudodamiesi kovos su klastojimu pretekstu vadovaujame kitiems mūšiams, tarsi tai būtų tam tikras slaptažodis, kurį ištarus viskas leidžiama. Be to, tai nepaprastai svarbus mūšis tokiai prekybinei jėgai kaip Europos Sąjunga. Komisijos nary, esu kilęs iš jums gerai žinomo Venecijos miesto, kuriame taisyklės dėl produktų klastojimo – turiu omenyje, pvz., Murano stiklą – buvo labai griežtos (jose netgi buvo numatyta mirties bausmė). Dėl to iš tikrųjų šį klausimą turime vertinti rimtai, atsižvelgdami į vis labiau globalėjančią ekonomiką, tokią kaip mūsų.

Tačiau šis susitarimas kelia rimtą grėsmę, kuri duoda pavojaus signalą visuomenei, ir, žinoma, Komisija turi tai žinoti. Faktiškai šis klausimas, kurį iš tikrųjų turėtų konkrečiai spręsti Tarptautinės prekybos komitetas, vis mažiau sprendžiamas šiame komitete, ir šis komitetas atlieka vis daugiau Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto kompetencijai priklausančio darbo.

Nerimaujame dėl klausimų, susijusių su informacijos ir saviraiškos laisve internete, teise į privatumą ir tikėtinus baudžiamuosius ir civilinius padarinius interneto paslaugų teikėjams. Yra tam tikra riba, kurios neturėtume peržengti, ir norėčiau paprašyti Komisijos labai apdairiai spręsti šį klausimą.

Kalbant apie prekybą: saugūs, nepatentuoti vaistai, nepažeidžia autorių teisių ir jų nusikalstamas pobūdis pasireiškia tuo, kad jie gaminami augančios ekonomikos šalyse, pvz., Indijoje ir Brazilijoje, ir kad jie gali kėsintis į vakarų farmacijos pramonę; dėl to norėčiau paprašyti Komisijos nario patikinti, kad nebus sudarytos galimybės naudoti Kovos su klastojimu prekybos susitarimo (ACTA) siekiant sutrukdyti parduoti vaistus konkurencingesnėmis kainomis.

Helmut Scholz, *autorius.* – (*DE*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, Komisijos nary K. De Guchtai, jeigu susitiktumėte su dešimties vyriausybių atstovais mažoje grupėje uždarame kambaryje siekdamas susitarti dėl pasaulinio stebėjimo reglamento, kuriame būtų nustatyti tokie opūs skyrių pavadinimai kaip "įstatymų vykdymas" ir "civilinės baudžiamosios priemonės, susijusios su pasienio kontrole ir internetu", vargu ar nustebėtumėte, jeigu atsirastų gandų ir jeigu kiltų klausimų, į kuriuos piliečiai pagrįstai norėtų gauti atsakymus.

Visiškai sutinku su kolegų narių išsakyta kritika. Tačiau turite žinoti apie nerimą keliančius Tarptautinės prekybos komiteto, kuris turi įvairių frakcijų paramą, klausimus, t. y. kad susitarime, kuriuo iš pradžių buvo siekta apsaugoti inžinerinius pasiekimus ir patentus, dabar išsamiai reglamentuojamos pilietinės teisės, komunikacijos laisvė, galimybės decentralizuoti inovacijų ir kultūros vystymąsi ir asmens duomenų apsauga. Tačiau Pagrindinių teisių chartijos 7 ir 8 straipsniai taip pat taikomi jūsų vykdomoms deryboms ir mes nuolat jums tai priminsime.

Toks susitarimas turės padarinių visame pasaulyje. Tačiau jūs į derybas neįtraukiate augančios ekonomikos ir besivystančių šalių, taip pat pilietinės visuomenės organizacijų, profesinių sąjungų ir nacionalinių parlamentų – paprastai tariant, jūs neįtraukiate visuomenės, kuriai turite tarnauti ir kuri turi jus kontroliuoti. Jūs deratės neturėdamas Europos Parlamento įgaliojimų. Jūs ir toliau brukate mums dviejų lapų apimties santraukas apie visų derybų etapų rezultatus. Jūs atsisakote laikytis naujo įstatymo ir neleidžiate mums susipažinti su tais pačiais su derybomis susijusiais dokumentais, kuriuos gavo valstybės narės. Jeigu dabar teigiate, kad mano frakcijos rūpestis nepagrįstas, įrodykite tai. Nedelsdamas pateikite derybų dokumentus. Jeigu svajojate

vieną dieną gauti šio Parlamento pritarimą savo derybų rezultatams, pasimokykite iš demokratiškai priimto neigiamo sprendimo dėl *SWIFT* susitarimo, patirties. Viskas, ką galiu pasakyti – tegyvuoja demokratija. Šis Parlamentas ilgiau neleis diskutuoti ir priimti sprendimų uždarame kambaryje.

Syed Kamall, *autorius.* – Pone pirmininke, manau, Komisijos narys pastebi tvirtą viso Parlamento, visų Parlamento frakcijų požiūrį – šiuo atveju visi sutarėme – kuriame aiškiai pasisakoma už didesnio skaidrumo būtinybę, nepaisant mūsų nuomonių skirtumų dėl skirtingų *ACTA* aspektų, prekybos klastotėmis ir taip pat intelektinės nuosavybės teisių. Tikiuosi, kad tai bus pakankamai aiškiai suprasta.

Komisijos nary, mums visiems kyla rūpestis, kai derybos vyksta nepakankamai skaidriai – nežinome apie principus ir kokia mūsų derybinė pozicija šiose derybose, atsitiks taip, kad jūs sukursite vakuumą, o visi mes žinome, kad šį vakuumą užpildys gandai. Matėme informacijos, kuri, rodos, buvo oficialių dokumentų pobūdžio, nutekėjimą. Neturime jokių galimybių sužinoti, ar tai faktiškai oficialūs dokumentai, ar jie suklastoti, tačiau tai tik parodo, kas atsitinka, kai nepakanka skaidrumo ir dalijimosi informacija.

Manau, kai kurie iš mūsų iš tikrųjų taip pat supranta konfidencialumo būtinybę tam tikrais atvejais. Žinoma, derėdamiesi nenorime išduoti visų savo derybinių pozicijų; nenorime atskleisti visų smulkmenų.

Prašome tik pagrįsto skaidrumo. Kodėl negalime susipažinti su šiais dokumentais? Kodėl negalime susipažinti su tekstais? O jeigu manote, kad dėl skaidrumo ir derybų priežasčių negalite jų pateikti susipažinti, bent pateikite pozicijų santrauką ir pasakykite, kokių pagrindinių principų laikotės šiose derybose?

Todėl, pvz., ar ketiname pritarti svarstymui pateikiamiems pasiūlymams dėl blogo sferos turinio, kad MP3 grotuvai ir nešiojamieji kompiuteriai gali būti konfiskuojami pasienyje? Ar bus nustatytos baudžiamosios sankcijos? Ar ES pozicija – pritarti tokiems dalykams? Manau, turime žinoti, ir, manau, tai rodo šį Parlamentą turint tvirtą požiūrį, kad galėjome kartu pasiekti platų kompromisą, net jeigu šiuo atveju šiek tiek skiriasi nuomonės ir požiūriai, ir susitarti dėl bendro teksto.

Dėl to, Komisijos nary, nuo jūsų priklauso, ar bus daugiau skaidrumo ir ar įrodysite, kad pripažįstate demokratinę atskaitomybę, kurios visi siekiame.

Karel De Gucht, Komisijos narys. – Pone pirmininke, suprantu narių rūpestį dėl ACTA derybų.

Leiskite pirmiausia priminti, kad deramės dėl šio susitarimo siekdami pagerinti inovacijų "pagaminta Europoje" apsaugą visose srityse, kuriose gali būti pažeistos intelektinės nuosavybės teisės. Norėdami, kad mūsų ekonomika tebebūtų konkurencinga, turėsime pasikliauti inovacijomis, kūrybiškumu ir prekių ženklų išskirtinumu. Tai vienas iš keturių pagrindinių mūsų konkurencinį pranašumą pasaulio rinkoje užtikrinančių aspektų. Todėl mums reikalingos priemonės siekiant užtikrinti, kad šis konkurencinis pranašumas būtų tinkamai apsaugotas pagrindinėse eksporto rinkose.

Keletą metų bandėme kelti šį klausimą tarpvalstybinėse organizacijose, pvz., PPO arba Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijoje. Šiuos bandymus sistemiškai blokavo kitos valstybės. Dėl to nepaisant mūsų noro rasti tikrą visuotinį sprendimą, neturėjome kito pasirinkimo kaip tik dirbti su savanoriška koalicija.

Galutinio susitarimo privalės laikytis tik jį pasirašiusios šalys, nors, žinoma, būtume laimingi, jeigu daugiau šalių, ypač augančios ekonomikos šalys, galėtų vėliau prie jo prisijungti.

Kaip minėjau klausymo metu, šios tarptautinės derybos yra konfidencialios. Tai nėra neįprasta. Per derybas siekiama susitarti dėl rezultato ir dėl to reikalingas minimalus konfidencialumas siekiant, kad kiekviena šalis jaustųsi rami darydama nuolaidas ir (arba) išbandydama kitas alternatyvas prieš sudarant galutinį susitarimą.

Kita vertus, pritariu, kad Parlamentas turi būti tinkamai informuojamas apie derybų eigą. Didžiausias pastangas dedame dviejose srityse: Parlamento informavimo ir derybų partnerių įtikinimo susitarti dėl didesnio skaidrumo. Pirma, atsižvelgiant į informacijos teikimą Parlamentui, pateikėme jums derybų gaires, išsamias ataskaitas dėl derybų raundų ir iš esmės visus susijusius Prekybos generalinio direktorato priimtus dokumentus, kuriuos Prekybos politikos komitetas perdavė valstybėms narėms. Padarėme tai pagal pagrindų susitarimą. Be to, Tarptautinės prekybos komitete *ACTA* aptartas keletą kartų per paskutinius trejus metus.

Leiskite dar pasakyti, kad Komisija dėl ACTA surengė dvi suinteresuotųjų šalių konferencijas 2008 m. birželio mėn. ir 2009 m. balandžio mėn., kuriose galėjo dalyvauti visi piliečiai, pramonės atstovai, nevyriausybinės organizacijos ir žiniasklaida. Kita vieša konferencija bus rengiama Briuselyje kovo 22 d.

Suprantu, jums gali atrodyti, jog to nepakanka, kad susidarytumėte aiškų vaizdą dėl to, ką esame pasiekę šiose derybose. Nurodžiau savo tarnyboms pateikti specialiai tam skirtą informacijos apie visus derybų

aspektus apibendrinimą suinteresuotiems Europos Parlamento nariams. Šis apibendrinimas bus perduotas jums aptarti prieš ir po kiekvieno tolesnio derybų raundo.

Antra, suprantu, kad geriausias būdas jums sužinoti, kas vyksta per šias derybas – perskaityti derybų teksto projektą. Tai leistų jums susidaryti labai aiškų vaizdą, kokiame tiksliai etape yra derybos. Kaip turbūt žinote, ACTA šalys susitarė, kad derybų tekstas gali būti paskelbtas viešai tik visoms šalims pritarus. Komisija pritaria, kad derybų dokumentai turėtų būti paskelbti kuo greičiau. Tačiau keletas ACTA derybų šalių prieštarauja išankstiniam viešam dokumentų paskelbimui. Nepritariu jų požiūriui, tačiau negaliu vienašališkai pažeisti konfidencialumo pareigos. Kiltų abejonių dėl mano, kaip derybininko, patikimumo.

Nepaisant to, sieksiu, kad per kitą derybų raundą balandžio mėn. Komisija aktyviai ragintų savo derybų partnerius pritarti viešam teksto paskelbimui, ir dvišaliu pagrindu informuosiu *ACTA* šalis, pvz., JAV, su kuria planuoju susitikti iki kito derybų raundo, apie Parlamento rūpestį. Visi suinteresuoti, kad kiekvienas žinotų, dėl ko iš tikrųjų deramasi ir, svarbiausia, dėl ko nesiderama.

Galiausiai, atsižvelgiant į jūsų rūpestį dėl turinio, norėčiau priminti pagrindinius principus, kuriais remiasi Komisija derėdamasi dėl šio susitarimo.

Pirma, tikslas – išspręsti paplitusių intelektinės nuosavybės teisių, kurios turi svarbų komercinį poveikį, pažeidimų klausimą. Tai nesukels pilietinių teisių ribojimo arba vartotojų teisių pažeidimų.

Antra, ACTA susijusi tik su intelektinės nuosavybės teisių vykdymu. Joje nebus nuostatų, pakeičiančių materialinę intelektinės nuosavybės teisę, pvz., naujų teisių sukūrimas, apsaugos apimties arba trukmės pakeitimas. Tačiau joje turėtų būti nustatytos minimalios taisyklės dėl to, kaip išradėjai gali apginti savo teises teismuose, pasienyje arba internete. Pvz., su savo kūrinių klastojimu už Europos ribų susidūręs stilistas gali užtikrinti, kad jo teisės užsienyje bus tinkamai apsaugotos.

Trečia, *ACTA* turi atitikti ir atitiks *acquis communautaire*, įskaitant dabartinį intelektinės nuosavybės teisių įgyvendinimo suderinimo lygmenį, Elektroninės komercijos direktyvą, telekomunikacijų reglamentavimo sistemą ir galiausiai galiojančius ES teisės aktus dėl duomenų apsaugos ir piratavimo. Už uždarų durų nebus atliekami jokie ES teisės aktų suderinimai arba pakeitimai.

Šia prasme *ACTA* neturės jokių padarinių Europos piliečiams, nes ji nesukurs naujų pareigų ES ir nereikės įgyvendinti kokių nors teisės aktų. Tačiau jame bus nustatyta didesnė mūsų išradėjų apsauga užsienio rinkose.

Žinau apie kai kurių jūsų rūpestį dėl privalomos "trijų smūgių" taisyklės arba laipsniško reagavimo kovojant su autorių teisių pažeidimais ir piratavimu internete. Leiskite aiškiai pabrėžti, kad neliktų vietos abejonėms. Trijų smūgių taisyklė arba laipsniško reagavimo sistemos nėra privalomos Europoje. ES šalių požiūriai skirtingi ir norime išlaikyti šį lankstumą kartu visiškai gerbdami pagrindines teises, laisves ir pilietines laisves. ES nepritaria, kad pagal ACTA būtų nustatyta pareiga atjungti žmones nuo interneto dėl neteisėtų parsisiųsdinimų, ir nerems šios iniciatyvos.

Panašiai užtikrinsime, kad ACTA nepažeistų prieigos prie nepatentuotų vaistų. Žinau, kad šiek tiek prieštaringai buvo vertinamas ES muitų teisės aktų poveikis prekybai nepatentuotais vaistais. Kaip minėjau klausymo metu – problema bus išspręsta peržiūrint muitų teisės aktus.

Be to, jūs taip pat uždavėte klausimą dėl *ACTA* poveikio vertinimo. Faktiškai atsižvelgiant į tai, kad Komisija nepažeis *acquis communautaire*, rėmėmės 2004 m. direktyvos dėl intelektinės nuosavybės teisių apsaugos ir 2005 m. pasiūlymu dėl direktyvos dėl intelektinės nuosavybės teisių baudžiamosios apsaugos (kuri nebuvo priimta) tyrimais.

Taip pat išnagrinėjome 2008 m. EBPO tyrimo dėl klastojimo ir piratavimo poveikio išvadas. Šiame tyrime nurodyta, kad fizinė tarptautiniu mastu parduodamų suklastotų prekių ekonominė vertė – 250 mlrd. USD, tai viršija daugiau nei 150 šalių BVP dydį. Jame taip pat pateikiama išsami skaitmeninio turinio piratavimo analizė.

Trumpai tariant, žinau apie jūsų rūpestį ir pasistengsiu, kad jo kuo greičiau neliktų. Jūsų pasitikėjimas ir parama padės toliau vykdyti šią svarbią užduotį.

Tokia Saïfi, *PPE frakcijos vardu.* – (*FR*) Pone pirmininke, Komisijos nary, įsigaliojus Lisabonos sutarčiai, mums buvo suteikti nauji įgaliojimai ir norime, kad nuo šiol jie būtų gerbiami. Dėl to išklausėme jus ir prašome nustatyti nuolatinę, skaidrią konsultavimo procedūrą, susijusią su Kovos su klastojimu prekybos susitarimu (*ACTA*), užtikrinančią, kad Europos Parlamentas ir piliečiai, kuriems atstovauja šie rūmai, būtų reguliariai ir išsamiai informuojami apie derybų pažangą, kartu nepažeidžiant konfidencialumo sąlygų, kurios, kaip ką

tik nurodėte, susijusios su susitarimu. Šiandien norime turėti galimybę susipažinti su derybų tekstu ir derybų santrauka, kad galėtume visapusiškai dalyvauti teisėkūros procese.

Be to, mano frakcija ir aš ragintume jus derėtis siekiant sudaryti daugiašalę sutartį, kurioje būtų pagerinti taikymo standartai ir užtikrinta pagarba intelektinės nuosavybės teisėms, prie kurios galiausiai galėtų prisijungti tokios augančios ekonomikos šalys kaip Kinija. Klastojimas yra rykštė, pogrindinė veikla ir vienas iš nesąžiningos konkurencijos aspektų, kuris kelia pavojų ne tik kūnui, visuomenei ir ekonomikai, tačiau taip pat ir protui.

Atimdami iš autorių taip pat ir įmonių, kurie daug metų investavo į mokslinius tyrimus ir plėtrą, jų darbo rezultatus, menkiname kitų pastangas išrasti ir kurti. Tačiau žinome, kad būtent čia slypi Europos Sąjungos konkurencingumo šaltinis.

Galiausiai manau, kad plėtodami skaitmeninę aplinką negalime paneigti, jog klastojimas tapo neapčiuopiamas. Dėl to esu įsitikinęs, kad interneto vartotojus, ypač tuos, kurie pagrobia autorių teises, galima priverstinai patraukti atsakomybėn, nepažeidžiant pagarbos pagrindinėms teisėms ir civilinėms laisvėms. Raginu dirbti kartu, kad rastume šių teisių ir pareigų pusiausvyrą.

David Martin, S&D frakcijos vardu. – Pone pirmininke, dėkoju Komisijos nariui už jo kalbą. Komisijos nary, sakėte, kad išgirdote mums nerimą keliančius klausimus ir juos sprendžiate. Ką gi, manau, reikia pereiti prie reikalo esmės. Nesu įsitikinęs, kad jūs visiškai supratote visus mums nerimą keliančius klausimus dėl ACTA derybų. Tiesa, mes sutariame dėl to, kad intelektinių teisių savininkai gautų sąžiningą atlygį už savo teises, tačiau suklastotos prekės kartais gali kelti ir kelia grėsmę žmogaus sveikatai.

Todėl kaip ir jūs, mes neprieštaraujame tarptautiniam bendradarbiavimui kovojant su piratavimu, klastojimu ir sprendžiant kitus piktnaudžiavimo intelektinės nuosavybės teisėmis klausimus. Tačiau kartojame, kova turi būti pagrįsta esamu acquis communautaire. Jeigu mus visiškai dėl to patikinate, tam pritariu – sakėte, kad neketinate to daryti už uždarų durų, nors, atrodo,, kad vis dar galite veikti viešai – tačiau, jeigu visiškai paneigiate perėjimą prie acquis communautaire, tuomet man malonu tai girdėti ir aš pasitikiu jūsų žodžiu.

Taip pat sakėte, kad nenustatysite bausmių asmenims už parsisiųsdinimą iš interneto, tačiau tuomet jūs kalbėjote apie Bendrijos išorės sienas ir kas gali atsitikti su išvykstančiais, o ne atvykstančiais, žmonėmis, dėl to, pasikartosiu, nenorime, kad *ACTA* būtų numatytos kokios nors bausmės už naudojimąsi asmeniniais tikslais. Net jeigu galime į tai nepritariamai žiūrėti, niekas neturėtų būti baudžiamas už autorių teisių saugomos medžiagos naudojimą asmeniniais tikslais.

Žinoma, kiekvienas ACTA veiksmas turi būti proporcingas siekiamų tikslų požiūriu. Tai nėra tuščias čekis autorių teisių turėtojams. Problema, kaip sakė kiti nariai, ta, kad nežinome apie padėtį, kurią supa paslaptingumo aura.

Pritariu tam, kad jūs tvirtai įsipareigojote pateikti derybų teksto projektą ir kad darysite spaudimą kitoms šalims. Vis dėlto manau, kad turite kitoms šalims pasakyti, kad tai nesustiprins jūsų, kaip derybininko, jeigu negalėsite viešai paskelbti teksto projekto, tai susilpnins jus, kaip derybininką, nes neturėsite – šiandien tai buvo labai aišku – šių rūmų paramos, jeigu negalėsime susipažinti su tekstu, kurį rengiate.

Galiausiai atsižvelgiant į teigiamus dalykus, pritariu jūsų pastaboms dėl nepatentuotų vaistų ir laukiu Muitinės veiksmų reglamento peržiūros.

Sophia in 't Veld, *ALDE frakcijos vardu.* – Pone pirmininke, rengdamiesi šioms diskusijoms dėl autorių teisių, intelektinės nuosavybės teisių ir kokiais būdais norime užtikrinti mūsų kolegų piliečių kūrybines ir intelektines pastangas, turėjau prisiminti prieš keletą metų įvykusią sunkvežimio, pakrauto naujomis *Harry Potter* knygomis, vagystę, likus kelioms dienoms iki jų pristatymo į knygynus. Tačiau šiandien vagis nesivargintų vogti sunkvežimio; jis paprasčiausiai neteisėtai parsisiųsdintų ją į savo nešiojamąjį kompiuterį arba *MP3* grotuvą ir persineštų ją per sieną.

Pritariu Komisijos įsipareigojimui dėl skaidrumo, tačiau atsižvelgiant į glaustą padėties apibūdinimą, kurį pateikė jūsų tarnybos, tvirtinimas, kad iš derybininkų buvo reikalaujama pasirašyti susitarimą dėl informacijos konfidencialumo nėra teisingi. Ką tik sakėte, kad jūs ar ankstesnė Komisija pasirašė tokį susitarimą ir dėl to privalote jo laikytis. Norėčiau sužinoti, kuris iš šių dviejų teiginių teisingas. Jeigu nėra tokios informacijos neatskleidimo sąlygos, turi būti sudaromos galimybės nedelsiant ir viešai susipažinti su visais susijusiais dokumentais.

Kita vertus, jeigu tokia sąlyga yra, turime išgirsti iš Komisijos nario, ką jis darys siekdamas užtikrinti visišką skaidrumą ir informacijos viešumą ne tik šiems rūmams, nes ribota galimybė susipažinti tik Parlamento nariams, kuriems taikoma konfidencialumo pareiga, nėra pakankama. Europos piliečiai turi teisę gauti informaciją apie sprendimus, kurie turi didelę įtaką jų teisėms ir laisvėms. Bet kokiu atveju tokie informacijos konfidencialumo susitarimai turi tapti praeitimi. ES turėtų ateityje raginti taikyti Europos skaidrumo standartus.

Šių derybų demokratinis teisėtumas – silpnas. Nebuvo jokių diskusijų siekiant nustatyti ES tikslus ir principus. Įgaliojimams nebuvo gautas joks Parlamento pritarimas. Galite teigti, kad nėra teisinio reikalavimo, tačiau tai neturi prasmės, nes jeigu dvidešimt septynių valstybių narių nacionaliniai ministrai mano, kad jie gali suteikti sau įgaliojimus slaptai derėtis dėl Europos piliečių pagrindinių teisių ir laisvių, galiu tik prieiti prie išvados, kad jų supratimas apie demokratiją iš esmės skiriasi nuo manojo.

Parlamentas nejuokauja. Ne – "trijų smūgių" taisyklei; ne – nepateisinamoms kratoms ir nešiojamųjų kompiuterių arba mobiliųjų telefonų konfiskavimui. Parlamentas privalo turėti tvirtas garantijas, kad tokios sąlygos nebus nustatytos už uždarų durų derantis dėl tarptautinio susitarimo.

Galiausiai linkiu geros kelionės į Naująją Zelandiją kitą mėnesį ir prašau įsitikinkite, kad jūsų iPod grotuve nebūtų neteisėtai parsisiųsdintos medžiagos!

Christian Engström, *Verts/ALE frakcijos vardu.* – Pone pirmininke, pirmiausia norėčiau pasveikinti Komisiją, kad ji galiausiai pasiekė tai, apie ką ES vadovai kalbėjo dešimtmečius. Jie faktiškai sugebėjo sudominti paprastus piliečius ES politika.

ACTA yra klausimas, kuriuo interneto vartotojai iš tikrųjų rūpinasi. Tačiau tai pasakęs, vis dar jaučiu poreikį kritikuoti Komisiją dėl metodo, kurį ji naudojo. Priežastis, dėl kurios dauguma piliečių seka ACTA eigą, yra jų pasipiktinimas. Jie pasipiktinę dėl pasiūlymų riboti jų laisvę ir kėsintis į jų privatumą tik dėl to, kad to prašo kai kurios didelės įmonės.

Jie pasipiktinę, nes mato kaip jų pagrindinės pilietinės laisvės netenka svorio prieš pramonės interesus. Jie pasipiktinę dėl akivaizdaus skaidrumo nebuvimo. Tokie dalykai neturėtų vykti gyvenant pagal demokratijos principus.

Rytoj balsuosime dėl rezoliucijos, kurioje raginama, kad Komisija laikytųsi Sutarties ir pateiktų visus ACTA dokumentus susipažinti. Tikiuosi, rezoliucija bus priimta absoliučia balsų dauguma. Teisė į privatumą, informacijos laisvė ir sąžiningas ir tinkamas teisminis nagrinėjimas yra pagrindiniai laisvos ir atviros visuomenės principai.

Rytoj įrodysime, kad šis Parlamentas pasirengęs kovoti už šias teises informacijos amžiuje. Reikalausime pateikti informaciją, kuri yra mūsų, kaip išrinktų atstovų, teisė ir pareiga, ir pagarbiai priminsime Komisijai, kad tai yra Parlamentas, o ne durų kilimėlis.

Edvard Kožušník, ECR frakcijos vardu. – (CS) Pone pirmininke, iš pradžių norėjau padėkoti Komisijos nariui Karlui De Guchtui už savo pirmtako, kuris pergudravo Europos Parlamentą – vienintelę tiesiogiai išrinktą Europos instituciją – ir nepateikė informacijos apie derybų dėl šio susitarimo procesą, tačiau dabar jaučiuosi sutrikęs, nes mane visada mokė gerbti svarbius asmenis ir tai, kad ponas K. De Guchtas demonstratyviai valė savo akinius, kol mano kolega S. Kamall čia stovėjo, išmušė mane iš vėžių. Nepaisydamas to, pereisiu prie klausimo esmės.

Asmeniškai džiaugiuosi, kad šis susitarimas bus sudarytas, nes intelektinė nuosavybė nusipelno geresnės, nei dabartinė, apsaugos. Nepaisant to, esu susirūpinęs, kad susitarimą pasirašančių šalių tarpe nėra Rusijos ir Kinijos, kuriose padaroma daugiausia autorių teisių pažeidimų. Taip pat esu susirūpinęs dėl faktinio šio susitarimo veiksmingumo. Kadangi susitarimo tekstas visada apgaubtas paslapties šydo, kaip minėjo dauguma narių, norėčiau paraginti Komisiją, kuri derasi dėl susitarimo valstybių narių vardu, užtikrinti, kad tai netaptų prancūziškosios skaitmeninės giljotinos eksporto į kitas šalis priemone ir kartu netaptų programinės įrangos į Europos Sąjungą importo priemone.

Eva-Britt Svensson, *GUE/NGL frakcijos vardu*. – (*SV*) Pone pirmininke, Komisijos nary, esu nustebinta ir labai susirūpinusi dėl Komisijos ginamo derybų konfidencialumo, kai kalbama apie teisės aktus dėl mūsų piliečių laisvių, pagrindinių teisių, privatumo ir t. t. Niekada negali būti pateisinama tai, kad mūsų piliečiams nepateikiama informacija apie tokias derybas.

Reikalauju nedelsiant nutraukti derybas. Galime atnaujinti derybas, kai ACTA šalys sutiks, kad derybos vyktų skaidriai ir demokratiškai. Noriu, kad man ir visiems piliečiams būtų suteikta galimybė susipažinti su visais

dokumentais. Skaidrumas ir informacija yra vieni iš pagrindinių demokratijos principų, ypač atsižvelgiant į pagrindines laisves ir piliečių teises. Dėl to reikalaujame, kad dabar būtų suteikta galimybė susipažinti su visais dokumentais taip pat ir visiems piliečiams, nes būtent to tikimasi iš demokratijos.

Laurence J.A.J. Stassen (NI). – (*NL*) Pone pirmininke, kai už uždarų durų paskubomis rengiami dokumentai, mano frakcijoje pradeda skambėti pavojaus varpai. Kovos su klastojimu prekybos susitarimas (*ACTA*) yra vienas iš tokių dokumentų. Dauguma žmonių mano gimtinėje domėjosi, kodėl Olandijos laisvės partija (nyd. *PVV*) išrinkta į Europos Parlamentą, ir aš turiu atsakymą. Taip buvo dėl to, kad galėtume priešintis ES virtuvėje, kuri yra pasirengusi ir laukia, kol galės paruošti beskonį mišinį iš įvairių ingredientų už uždarų durų, visuomenei neturint galimybės išsakyti savo nuomonę.

Šį kartą net nežinome, kas atsiras šioje ES virtuvėje; tikimasi, kad Europos Parlamentas turės nuomonę vis dar neaiškiu klausimu. Ar gali kas nors būti absurdiškiau? Tai rodo visišką nepagarbą Parlamentui ir visuomenei. Iki šiol apie šį ACTA susitarimą išaiškėjusi informacija labai liūdina. Vartotojai taptų aukomis kartu su galimybe atimti piliečiams galimybę naudotis internetu – tai labai rimtas klausimas.

Europa visada buvo kontinentas, kuriame žmonės turėjo laisvę kaupti žinias. Šiai laisvei dabar grėstų pavojus, kuriam negalime ir neturime leisti atsirasti. Be to, susiduriame su subsidiarumo principo pažeidimu. Valstybės narės daugiau neturi jokios teisės išsakyti savo nuomonės dėl šio susitarimo. Mano frakcija pasisako už visišką skaidrumą ir ryžtingai prieštarauja baudžiamųjų sankcijų nustatymui piliečiams. *ACTA* sukuria varžančios priežiūros ir kaltinimo kultūrą; valstybė jus stebi. *ACTA* kliudo visoms egzistuojančioms tarptautinėms įstaigoms, pvz., Pasaulinei prekybos organizacijai (PPO).

Ką Komisija pasiekė šioje slaptoje virtuvėje? Kodėl vien tik Amerikos įmonės dalyvauja konsultacijų procese; ką jos čia veikia? Ar jos čia tam, kad apsaugotų savo komercinius interesus? O kaip su Europos piliečių interesais? Ar galėtų būti taip, kad jie nėra tokie svarbūs? Būtent šioje vietoje PVV svarba tampa akivaizdi. Mes giname piliečių interesus, kai susiduriama su slaptumu ir sprendimais už uždarų durų.

Tik norėčiau, kad užfiksuotumėte tai protokole, kad PVV prieštarauja vaistų ir produktų klastojimui. Tačiau diskusija yra ne apie tai; diskutuojame apie tai, kad šių rūmų nariai negali išreikšti tinkamos nuomonės dėl šio dokumento vien tik ir paprasčiausiai dėl to, kad jis buvo slaptas ir mes nežinome jo turinio. Negalime įsivaizduoti baisesnio Parlamento įgaliojimų pažeidimo. Todėl visa dvokianti, paslaptinga virtuvė turėtų būti uždaryta ir ant jos durų turėtų būti pakabinta iškaba su užrašu: "Uždaryta dėl taisyklių pažeidimo".

Zuzana Roithová (PPE). – (CS) Komisijos nary, ponios ir ponai, žinome, kad globalizacija, ypač Kinijos tapimas PPO nare, sukūrė milžinišką problemą. Europa užtvindyta prekių klastotėmis, kurios kelia vis didesnę riziką žmogaus sveikatai ir daro ekonominę žalą įmonėms. Piliečiai ir įmonės nepalankiai vertina faktą, kad valstybių narių kontrolės mechanizmai visiškai nepakankami, ir jie teisėtai reikalauja veiksmingesnių priemonių Europos lygmeniu, įskaitant dideles baudas klastotojams. Šis susitarimas iš esmės turėtų pagerinti tarptautinį bendradarbiavimą nustatant klastotojus, tačiau nemanau, kad mūsų tikslas turėtų būti mokinių, kurie parsisiųsdina žaidimus iš interneto, persekiojimas. Susitarimo, dėl kurio buvo deramasi dvejus metus, turinys slaptas, todėl gauname tik informacijos, susijusios su prieštaringais straipsniais, kurie gali turėti poveikį dabartinėms europiečių teisėms, jų privatumui ir asmens duomenims, nuotrupas. Šiuo klausimu Komisijai nesuteikėme įgaliojimų.

Dėl to baiminuosi, kad šio labai slapto susitarimo pasirašymui Europos Parlamentas gali nepritarti, panašiai kaip ir SWIFT susitarimui, nebent Komisija gali reguliariai informuoti Parlamentą apie priimto susitarimo struktūrą ir taikymo ribas. Nenoriu, kad vėl susidurtume su užbaigtu susitarimu, kitais žodžiais tariant dokumentu, kurį turime patvirtinti arba atmesti, neturėdami galimybių išsamiai aptarti jo turinio ir išsklaidyti mūsų piliečių abejones.

Taip pat manau, kad padarėme strateginę klaidą, kai į derybas dėl susitarimo nepakvietėme Kinijos, kuri yra didžiausias klastočių šaltinis. Dėl to, Komisijos nary, norėčiau paprašyti, jeigu galėtumėte, paaiškinti mums naudojamą taktiką ir ar kalbatės su kinais dėl to, kad Kinija pasirašytų susitarimą vėliau. Ar iš tikrųjų manote, kad taip atsitiks?

Gianluca Susta (S&D). – (*IT*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, Europos siekis išlikti galingiausia pasaulio ekonomika turi būti vis labiau siejamas su jos konkurencingumo, gamybos sistemų kokybės ir galimybės užkariauti naujas rinkas atgaivinimu.

Kova su klastojimu ir komercinės teisės pažeidimais šiuo atveju atlieka labai svarbų vaidmenį. Tačiau prekės ženklų, patentų ir intelektinės nuosavybės apsauga yra ne tik nefinansinio pobūdžio priemonės, kurios

padaro sistemą konkurencingesnę, tačiau tai taip pat įtikinama pagarba taisyklėms, kurios pastaraisiais metais buvo priverstinai pažeidžiamos dėl tarptautinių finansinių spekuliacijų, pagrįstos demokratinės teisinės kultūros principų taikymo pramonės ekonomikai pavyzdys.

Kovos su klastojimu prekybos susitarimas (ACTA) yra pagrindinė priemonė, kuria kovojame su klastojimu – unikaliu reiškiniu, kuris duoda neįtikėtinų 500 mlrd. USD metinių pajamų, yra susijęs su organizuotu nusikalstamumu ir kuris turi – tiesą sakant kelia pavojų – poveikį pagrindinėms žmogaus teisėms, pvz., teisei į sveikatą, jeigu kalbėsime tik apie vaistų klastojimą. Jeigu rengiamės vertinti ACTA poreikį, turime atsižvelgti į šias tarptautines aplinkybes.

Kita vertus, turime raginti, kad šiame susitarime taip pat būtų gerbiami tam tikri pamatiniai, pagrindiniai sambūvio principai, kurie atsiranda dėl taisyklių laikymosi. Negalime nuslėpti fakto, kad esame susirūpinę dėl susitarimo teisinio pagrindo, derybinių įgaliojimų ir jo skaidrumo. Institucijos, kaip antai šis Parlamentas, kuris atstovauja 500 mln. piliečių, turi būti informuojamos oficialiai, o ne slaptai. Komisijos derybininkai turi pranešti šiems rūmams apie pasiektą pažangą ir suteikti galimybę susipažinti su dokumentais, ir informacija turi būti pateikiama taip, kad būtų galima pareikšti išsamią nuomonę.

Sudėtingas, tačiau produktyvus Parlamento ir Komisijos bendradarbiavimas gali padėti Europos Sąjungai kuo geriau pasinaudoti savo galimybėmis. Pati rezoliucija atitinka šias nuostatas ir ją verta patvirtinti.

Alexander Alvaro (ALDE). – (*DE*) Pone pirmininke, Komisijos nary K. De Guchtai, jūs paveldite sudėtingą palikimą ir jeigu klausimas nebūtų toks rimtas, galėčiau beveik pasijuokti iš spekuliacijų, kurias sukėlė *ACTA*. Tačiau dėl dviejų priežasčių negaliu juoktis. Pirma, klastojimas ir autorių teisių ir prekybos ženklų teisės pažeidimai yra dalykai, kurie pažeidžia ekonomikos vientisumą ir žmonių sveikatą.

Pasauliniai ekonomikos nuostoliai, atsiradę dėl klastočių ir autorių teisių bei prekės ženklų teisės pažeidimų, vien tik 2007 m. sudarė 185 mlrd. EUR. Tai daug daugiau nei Europos Sąjungos biudžetas. Tai kenkia mūsų verslui, skatina nusikalstamumą ir naikina darbo vietas. Iš tikrųjų tai negali atitikti mūsų interesų.

Be to, vaistų klastotės gali kelti pavojų žmonių, kurie vartoja šiuos vaistus nežinodami, kad jie suklastoti, gyvybei. Tai taip pat nepriimtina rizika.

Tai pat neabejotina, kad šiuo klausimu reikia imtis veiksmų, ir tai visiškai atitinka mūsų interesus. Antra, neabejotinai turi būti aišku, kad Europos Komisijos derybiniai įgaliojimai turėtų būti griežtai apriboti acquis communautaire siekiant užtikrinti, kad ACTA ateityje nereikštų "kito beprotiško susitarimo".

Pagal įsigaliojusią Lisabonos sutartį Europos Parlamentui turi būti suteikta išsami ir *ad hoc* informacija apie dabartinę derybų dėl susitarimo padėtį. Galiausiai turėsime išreikšti savo pritarimą. Kitaip tariant, Europos Parlamentas tikisi visiško skaidrumo ir derybų bei kitų susijusių dokumentų viešo paskelbimo. Jeigu Komisija nori išvengti tolesnių su *ACTA* susijusių gandų ir prielaidų, nematau kitos galimybės kaip tik tai, kad ji suinteresuotai visuomenei pateiktų išsamią informaciją.

Šiuo atveju turiu tris svarbius klausimus. Pirma, nors jūs apie tai ir užsiminėte, ar gali Komisija užtikrinti, kad nebus nustatyta "trys smūgiai ir iškrenti iš žaidimo" taisyklė? Tai, žinoma, prieštarautų Elektroninių ryšių pagrindų direktyvai.

Antra, ar gali Komisija užtikrinti, kad nebus nustatyta trečiosios šalies atsakomybė interneto paslaugų teikėjų vardu už turinį, kurį jie perduoda? Tai, žinoma, prieštarautų Elektroninės komercijos direktyvai.

Trečia, ar gali Komisija užtikrinti, kad pagal ACTA nebus nustatytos jokios baudžiamosios priemonės, kurios nepriklauso Europos Sąjungos kompetencijai, ir labai gerai žinau, kad valstybės narės prisiims atsakomybę šiuo klausimu. Tačiau manau, kad, kaip sutarčių sergėtojas, darysite tai, ko iš jūsų tikimasi.

Jan Philipp Albrecht (Verts/ALE). – (DE) Pone pirmininke, pone K. De Guchtai, daugiau nei prieš metus Europos Parlamentas labai aiškiai paprašė jūsų, t. y. Komisijos, derėtis ateityje dėl ACTA susitarimo skaidriai ir įtraukti į derybas visuomenę ir nacionalinius parlamentus. Mes taip pat raginome jus dėmesį sutelkti į kovą su klastojimu, kaip nurodyta susitarimo pavadinime. Ką jūs nuo to laiko padarėte? Nieko, visiškai nieko. Priešingai, kartu su jūsų vadinamąja nedora savanorių koalicija, ypač turtingomis pramoninėmis tautomis, deratės dėl susitarimo naudodami labai nedemokratiškas priemones, netgi neteisėtą slaptą diplomatiją ir daugumoje sričių šis susitarimas akivaizdžiai pažeidžia galiojančius Europos reglamentus dėl intelektinės nuosavybės teisės vykdymo. Žinoma, negalime būti dėl to tikri, nes iš jūsų negavome jokios informacijos.

Tačiau tikrasis skandalas dar įvyks. Nuo praėjusių metų gruodžio 1 d. daugumoje sričių jūs nebegalėsite daugiau ignoruoti mūsų ir kartu su Taryba kurti politiką už uždarų durų, nes piliečiai, kuriems atstovauja jų Parlamentas, visiškai teisėtai galiausiai padarė galą šiam elgesiui priimdami Lisabonos sutartį. Todėl klausiu, ką jūs iš tikrųjų darote šiuo atžvilgiu? Komisija yra sutarčių sergėtoja. Taigi jūs atsakote už tai, kad aiškiai suformuluotos ES sutarties būtų faktiškai laikomasi. Jeigu negalite užtikrinti visiško Sutarties laikymosi, šie rūmai vėl jums tars "ne". Jeigu nemanote, kad galite užtikrinti sutarčių laikymąsi šiose derybose, sustabdykite, prašau, šias derybas, kol galite tai padaryti. Žaliųjų frakcija / Europos laisvasis aljansas ragina imtis veiksmų dabar. Imkitės veiksmų dėl ACTA!

Patrick Le Hyaric (GUE/NGL). – (*FR*) Pone pirmininke, Komisijos nary, visi čia esantys yra prieš klastojimą ir piratavimą. Tačiau, Komisijos nary, jūs ką tik papasakojote pasaką, kad pateisintumėte faktą, kad jūs deratės dėl tarptautinio susitarimo už žmonių ir jų atstovų nugarų.

Komisijos nary, priminsiu jums, kad Lisabonos sutarties 218 straipsnyje nustatyta, cituoju: "Europos Parlamentas turi būti nedelsiant ir išsamiai informuojamas visais šiais procedūros etapais" atsižvelgiant į tarptautinių susitarimų derybas arba sudarymą. Kovos su klastojimu susitarimas (*ACTA*) yra būtent toks atvejis, taigi laikykitės žodžio ir Sutarties! Šiuo metu viską užgožia nerimas dėl pagrindinių teisių. Iš tikrųjų vieno iš pažeidimų – piratavimo – aiškinimas ir bausmė už tai ateityje tikriausiai bus priskirtas ne teisminei institucijai, tačiau interneto paslaugų teikėjams.

Be to, ateityje susitarimą pasirašiusių valstybių muitinės tarnyboms tikriausiai bus suteiktas leidimas atlikti telefonų, nešiojamųjų kompiuterių ir asmeninių stereogrotuvų kratą remiantis kovos su piratavimu pretekstu laikantis Pasaulinės tarpbankinių finansinių telekomunikacijų organizacijos (angl. SWIFT) susitarimo, kurio tikslas buvo kova su terorizmu. Visgi, Komisijos nary, prisiminkite: Parlamentas įveikė jus dėl SWIFT ir prireikus jis įveiks jus dėl ACTA.

Dėl to norima sumaišyti kovą su klastojimu ir piratavimu, kėsinimąsi į privatumą, intelektinės nuosavybės pažeidimus ir net teisę į sveikatą vaistų atveju. Komisijos nary, pateikite šį susitarimą kuo greičiau.

Cristiana Muscardini (PPE). – (*IT*) Pone pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, Kovos su klastojimu prekybos susitarimas (*ACTA*) labai svarbus siekiant visiškai suderinti priemones, kad būtų užtikrinta Europos prekybos apsauga nuo klastojimo ir piratavimo. *ACTA* derybos susijusios su opiais Europos įstatymo galią turinčių teisės aktų klausimais, pvz., intelektinės nuosavybės teisių taikymo užtikrinimas, duomenų perdavimas ir duomenų apsauga, todėl dar kartą reikalaujame didesnio skaidrumo.

Komisija turi besąlygiškai įsipareigoti konfidencialumo požiūriu. Parlamentui turi būti suteikta galimybė susipažinti su dabartiniais derybų tekstais, kad jis galėtų atlikti susitarimų priežiūrą ir galimai pateikti pasiūlymų *ACTA* šalims. Komisijos nario žodžiai šį vakarą suteikia vilties, tačiau norime, kad tie žodžiai taptų veiksmais.

Parlamentas visada kovojo gindamas Europos vartotojus ir gamintojus nuo klastojimo ir priemonių, kurios pažeidžia privatumą internete. Todėl labai svarbu, kad Komisija toliau atliktų aktyvų vaidmenį šiose derybose, pritraukdama didesnį skaičių šalių; deja, šiuo metu jų yra tik dvylika. Tikimės, kad vis daugiau išsivysčiusių ir augančios ekonomikos šalių norės dalyvauti derybose ir pasirašyti galutinį susitarimą, kad klausimus būtų galima nagrinėti platesniame kontekste.

Šalys turi tvirtai laikytis ir gerbti bendrus savo įsipareigojimus, kad galėtų veiksmingiau kovoti su klastojimu ir piratavimu. Ši ekonominė nelaimė griauna daugybę gamybos sektorių, kurie veikia laikydamiesi taisyklių. Dėl to vartotojams, kurių sveikatai taip pat kyla didelė grėsmė, turi būti nustatytos aiškios taisyklės, nes, Komisijos nary, nesant aiškių ir įgyvendinamų taisyklių, įskaitant taisykles dėl interneto naudojimo, internetas ilgiau nesuteiks galimybių; tikėtiniau, kad tai sukels bumerango efektą. Mūsų pareiga – siekti tai sustabdyti, nes tai nėra vien tik asmens teisės į privatumą klausimas; tai taip pat mūsų valstybių saugumo klausimas.

Emine Bozkurt (S&D). – (*NL*) Pone pirmininke, Komisijos nary, Europos visuomenė to nenusipelnė ir nenori, kad susitarimai būtų sudaromi už uždarų durų. Europos Sąjunga šiuo metu derasi dėl labai svarbaus prekybos susitarimo – Kovos su klastojimu prekybos susitarimo (*ACTA*) – ir, pasikartosiu, tai daroma slaptai. Nacionaliniai parlamentai ir Europos Parlamentas neturėjo jokios galimybės atlikti derybų turinio arba apimties demokratinės kontrolės, nes derybų šalys susitarė dėl konfidencialumo sąlygos.

Dėl to Parlamentas ir Europos visuomenė vėl paliekami nuošalyje ir taip dar kartą daroma žala visuomenės pasitikėjimui Europa. Šį kartą dėmesio centre – prekybiniai interesai, o ne kova su terorizmu. Nesupraskite manęs klaidingai; Europos ekonomika turi būti skatinama ir intelektinė nuosavybė yra svarbus šio skatinimo

LT

aspektas. Tačiau šiuo metu dėl derybų dokumentų slaptumo sukurta netikrumo aplinka sudarė pagrindą atsirasti daugybei gandų.

Norėčiau paklausti, kaip šiuo atveju bendrauja už prekybą atsakingas Komisijos narys ir už pagrindines laisves atsakingas Komisijos narys. Ar Komisijos narys K. De Guchtas ketina informuoti savo kolegas apie susitarimo esmę kuriame nors etape? Ar Komisijos narė V. Reding planuoja kuriame nors etape paprašyti savo kolegos – už prekybą atsakingo Komisijos nario – užtikrinti skaidrumą? Europos Parlamentas reikalauja šio skaidrumo ir dabar pats laikas jį užtikrinti, prieš tai, kai mūsų institucija turės pritarti šiam prekybos susitarimui.

Eva Lichtenberger (Verts/ALE). – (*DE*) Pone pirmininke, Komisijos nary, naujų Komisijos narių klausymo metu vienas iš dažniausiai vartojamų žodžių buvo skaidrumas. Šiandien jūs dar kartą pasakėte, kad viskas jau yra skaidru ir atvira. Turiu atvirai jums pasakyti, kad šiam skaidrumo apibrėžimui, deja, nepritariu. Man taip pat pritars dauguma mano kolegų narių šiuose rūmuose. Skaidrumas yra daugiau nei vien tik paprasčiausiai dalelės informacijos pateikimas ir pasakymas: "Deja, negalime atskleisti likusios informacijos, nes kai kam pažadėjome, kad ji visa bus konfidenciali."

Įžengėme į naują erą. Nebegalima naudotis tarptautinėmis sutartimis siekiant sudaryti aklus susitarimus su prekybos partneriais, kurie pažeis Europos teisės aktus. Įsigaliojusi Lisabonos sutartis užkirs tam kelią. Tai reiškia, kad akliems susitarimams, taip pat ir slaptumui bei skaidrumo nebuvimui bus užkirstas kelias prie Europos Parlamento durų. Turime sukurti patikimą inovacijų apsaugos aplinką, kurią jūs nurodote kaip pagrindinį argumentą. Tačiau nepasieksime patikimumo, jeigu dėl visko derėsitės už uždarų durų ir bandysite nuraminti žmones sakydamas, kad galiausiai tai nebus taip blogai. Komisijos nary, tai – klaidingas kelias.

Catherine Trautmann (S&D). – (FR) Pone pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, pasakykime aiškiai: būdas, kuriuo vykdomos derybos dėl Kovos su klastojimu prekybos susitarimo, nepriimtinas Europos Parlamentui.

Lisabonos sutartyje užtikrinta Europos Parlamento, kaip bendro teisės aktų leidėjo, teisė gauti visą informaciją iš karto, kai ją gauna Taryba. Iki šiol nutekėjusi informacija parodė, kad formos požiūriu į šį aspektą visiškai nebuvo atsižvelgiama.

Ką galima pasakyti apie turinį? Prastas sandėris, kuris, matyt, buvo siūlomas interneto paslaugų teikėjams, atrodo taip: jeigu jie nuspręstų bendradarbiauti atliekant nuolatinę jų tinklų turinio stebėseną, jų atsakomybės už tokį turinį nebuvimas būtų išsaugotas. Priešingu atveju, jiems grėstų teisių turėtojų ieškiniai ir jie nuolat būtų baudžiami.

Manau, toks radikalus pokytis labai pavojingas, nes iškiltų *acquis communautaire* klausimas ne tik dėl "paprasto perdavimo kanalo" principo – jis prancūziškai vadinamas "paprastu duomenų perdavimu" – Elektroninės komercijos direktyvoje, tačiau taip pat atsižvelgiant į pagarbos pagrindinėms piliečių teisėms klausimą, kuris neseniai buvo iškeltas diskutuojant dėl telekomunikacijų paketo.

Baigdama priminsiu, kad rūmai jau parodė savo įsipareigojimą šiems principams atmesdami Pasaulinės tarpbankinių finansinių telekomunikacijų organizacijos (angl. SWIFT) susitarimą. Neabejoju, kad jis gali būti vėl sugrąžintas. Dėl to noriu atkreipti dėmesį į rezoliucijos, dėl kurios diskutuojame šį vakarą, svarbą. Palankiai vertinu mūsų koordinatoriaus K. Arifo ir visų Tarptautinės prekybos komiteto derybininkų darbą, kurie užtikrino, kad žinia, kurią Europos Parlamentas perduos rytoj, bus ypač simbolinė dėl savo vieningumo.

Georgios Papastamkos (PPE). – (EL) Pone pirmininke, suklastotos prekės ne tik pažeidžia Europos įmonių konkurencingumą, tačiau kelia pavojų žmogaus sveikatai. Mūsų atsakas – stiprinti intelektinės nuosavybės teisių apsaugą pasauliniu lygmeniu.

Reikia, kad prie šio daugiašalio susitarimo prisijungtų kuo daugiau partnerių. Derantis dėl susitarimo turi būti visiškai laikomasi Bendrijos *acquis*, gerbiamos pagrindinės laisvės ir asmens duomenų apsauga, užtikrinama laisvo informacijos judėjimo apsauga ir nenustatoma nepagrįsta našta teisėtai prekybai.

Galiausiai Parlamentas turėtų gauti išsamią ir esminę informaciją, kurią turi Taryba, visais derybų etapais tinkamai atsižvelgiant į pagrįstą konfidencialumą.

João Ferreira (GUE/NGL). – (*PT*) Pone pirmininke, Komisijos nary, iš šio slapto proceso, kuriam vadovauja Europos Komisija, šis tas paaiškėjo, t. y. ketinimas praplėsti intelektinės nuosavybės teisių taikymo sritį ir išlaidas, o tai duotų dar daugiau pelno didelėms įmonėms.

Norint pasiekti šį tikslą nebuvo paisoma pagrindinių demokratijos, skaidrumo procedūrų taisyklių, o informacija buvo slepiama ir jai nebuvo taikoma demokratinė priežiūra ir kontrolė. Norint pasiekti šį tikslą, galimybė visuotinai naudotis pagrindinėmis prekėmis, pvz., saugiais vaistais, įskaitant nepatentuotus vaistus, buvo apribota, o teisės į privatumą ir slaptą susirašinėjimą, taip pat teisė į asmeninės informacijos apsaugą, buvo pažeistos.

Visa apimanti rinka ir ekonominių interesų, kuriais siekiama tikslų juos atitinkančiuose sektoriuose, nėra suderinami su bendros gerovės gynyba ir apsauga. Šios politikos rezultatai dabar akivaizdūs.

Karel De Gucht, Komisijos narys. – Pone pirmininke, turiu pasakyti, kad klausydamas kalbų, kurios buvo pasakytos po mano įžanginės kalbos, susidarau įspūdį, kad dauguma jūsų tinkamai nesiklausė, ką aš kalbu, nes labai aiškiai pasakiau, kad ketiname laikytis acquis communautaire, kad pabandysiu užtikrinti, kad kitos šalys duotų savo sutikimą dėl teksto, dėl kurio šiuo metu deramasi, atskleidimo; aiškiai pasakiau, kad susitarimas bus taikomas tik intelektinės nuosavybės teisių komerciniam pažeidimui ir t. t. Dėl to neketinu dar kartą atsakinėti į visus šiuos užduotus klausimus, nes, atvirai sakant, manau, kad į juos atsakiau savo pirmojoje kalboje.

David Martin uždavė klausimą – kas atsitinka, kai kas nors faktiškai išvyksta ne tik iš Europos Sąjungos, bet ir iš kitos ACTA susitariančiosios šalies? Tai įdomus klausimas, nes tai, žinoma, priklauso nuo to, kur žmogus keliauja. Jeigu jis keliauja į šalį, kuri nėra ACTA susitariančioji šalis, tai priklausys nuo atitinkamos šalies muitinės ir policijos pareigūnų, tačiau mes negalime to kontroliuoti. Atsižvelgiant į mūsų kontrolės ribas, užtikrinsime, kad taip neatsitiktų, tačiau, žinoma, negalime kalbėti už kitus.

Nenorėčiau visiškai sutikti su S. in't Veld samprotavimu dėl Parlamento patvirtinimo ir Parlamento kontrolės, tačiau leiskite tik labai aiškiai pasakyti, kas, mano manymu, nustatyta Lisabonos sutartyje. Pagal Lisabonos sutartį Taryba suteikia įgaliojimus Komisijai ir Komisija derasi, o Taryba priėmė sprendimą dėl įgaliojimų remdamasi savo Darbo tvarkos taisyklėmis. Bet kuriuo atveju Europos Sąjungos Tarybos ministras iš anksto turi gauti nacionalinio parlamento pritarimą, jeigu klausimas susijęs ne su Europos teise, o nacionaline teise, ir tai skiriasi kiekvienoje valstybėje. Žinau, kad, pvz., jūsų šalyje dėl daugybės tokios rūšies klausimų jie turi iš anksto gauti Parlamento pritarimą, tačiau yra šalių, kuriose nustatyta kitokia tvarka. Manau, neturėtume vertinti būdo, kuriuo Taryba priima sprendimą. Kol Taryba laikosi Sutarties ir savo Darbo tvarkos taisyklių, manau, tai yra jos reikalas, ne mūsų.

Tam tikra prasme jūs bandėte mane apsaugoti, kad jie neturėtų tikrinti mano *iPod* grotuvo. Neturiu jokio *iPod* grotuvo, todėl problemos nėra. Iš tikrųjų vakar įsigijau *iPod* grotuvą, tačiau juo dar nesinaudojau ir neketinu keliauti į Naująją Zelandiją. Tai šiek tiek per toli. Dėl to jums reikia pareigūnų, kurie turi šiek tiek daugiau laiko, kad ten nukeliautų.

(NL) Diskusijos klausimą dėl virtuvės paliksiu L. J. A. J. Stassen...

Įdomus klausimas – o kaipgi Kinija? Ką gi, Kinija, kaip žinote, ponia Z. Roithová, nėra šių derybų šalis. Kinija yra rimta problema, nes, kaip teisingai nurodėte, ji yra didžiausias klastočių šaltinis.

Šiuo metu su Kinija deramės ir diskutuojame keliais klausimais, taip pat vedame ekonominį dialogą aukščiausiu lygiu. Pakartotinai ypač atkreipiame dėmesį į intelektinės nuosavybės teises, kurios yra viena iš pagrindinių problemų, ne tik prekybos internetu, bet taip pat ir daugumoje kitų prekybos sričių. Sudarius ACTA ją galės pasirašyti visos šalys ir manau, kad Kinija supras, kad jos pačios pramonei taip pat būtų naudinga nustatyti geresnę intelektinės nuosavybės teisių apsaugą, ir anksčiau ar vėliau ji prisijungs. Pažvelkite į kitas šalis, kuriose tai įvyko praeityje: dabar jos labiau suinteresuotos intelektinės nuosavybės teisių apsauga.

Ne visiškai sutinku su P. Le Hyarico ir C. Trautmann pateikiamu 218 straipsnio aiškinimu. 218 straipsnyje nustatyta, kad Parlamentas turėtų būti informuojamas apie visus procedūros etapus; jūs esate informuojami ir netgi daugiau. Teikdami informaciją mes darome daugiau nei nustatyta 218 straipsnyje, gerokai daugiau, tačiau tai man nesudaro problemų. Įžanginėje kalboje aiškiai pasakiau, kad raginsime kitas šalis pritarti tam, kad galėtume atskleisti dabartinio teksto projektą, tačiau netiesa, kad nesilaikome 218 straipsnio.

Be to, leiskite pasakyti poniai S. in't Veld, kad mes išsiuntėme 16 priedą, dėl kurio teksto susitarė visos *ACTA* šalys, dėl dokumentų konfidencialumo. 2009 m. sausio 1 d. jį jums išsiuntė generalinis direktorius David O'Sullivan. Žinoma, tai buvo ankstesnio Parlamento kadencijos metu, tačiau asmuo vis dar tas pats. D. O'Sullivan yra tas pats asmuo ir S. in't Veld yra tas pats asmuo, vadinasi jūs jį turite. Todėl šiuo atveju į klausimą, kas iš tikrųjų vyksta, atsakymo neturėčiau.

Galiausiai leiskite aiškiai pasakyti, kad mano kalba ir tai, ką sakiau klausymo metu, turi būti vertinama rimtai. Dėsiu visas pastangas, kad apie susitariančiųjų šalių susitarimą galėtume jus išsamiai informuoti. Kol taip nėra, negaliu jums atskleisti susitarimo projektų, nes tai pažeistų konfidencialumo susitarimą ir tokio susitarimo pažeidimas sukeltų padarinius, susijusius ne tik su *ACTA* derybomis, tačiau paplistų ir daugybėje kitų derybinių procesų su šiomis atitinkamomis šalimis. Tai pažeistų konfidencialumo esmę ir labai apsunkintų derybas, o kartais padarytų jas tiesiog neįmanomas, tačiau padarysiu viską, kad gautumėte dokumentus.

Pirmininkas. – Gavau penkis pasiūlymus dėl rezoliucijų⁽¹⁾, pateiktus pagal Darbo tvarkos taisyklių 115 straipsnio 5 dalį.

Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks 2010 m. kovo 10 d., trečiadienį.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnis)

Françoise Castex (S&D), *raštu.* – (*FR*) Kol Parlamentas ištisus mėnesius reikalavo suteikti galimybę susipažinti su tekstais, derybos dėl Kovos su klastojimu prekybos susitarimu (*ACTA*) kuo slapčiausiai vyko už piliečių ir jų atstovų nugarų ir tai nepriimtina. Pati Komisija negali susigaudyti. Ji sako, kad jau išsiuntė mums dokumentus, ir kartu, kad ji prašys Tarybos, kad ji viską paskelbtų viešai: kas mus bando apgauti?

Neatsižvelgiant į klausimą dėl skaidrumo, norime šiuo atveju priminti Komisijai ir Tarybai, kad derybų pabaigoje jos turės gauti Parlamento pritarimą. Iš mus pasiekusios nutekėjusios informacijos atrodytų, kad susidūrėme su Trojos arkliu: remdamosi visiškai teisėtu kovos su klastojimu pretekstu valstybės narės su Prancūzijos Vyriausybe priešakyje nori balsuoti dėl teksto, kuris galėtų pakenkti prieigai prie vaistų, žodžio laisvei, interneto neutralumui ir interneto tarpininkams.

Faktas, kad Parlamentas prieštaraus be kokiam *acquis communautaire* pažeidimui. Jeigu Komisija ir Taryba nepakeis strategijos, turėsime apsaugoti mūsų piliečių asmenines laisves atmesdami *ACTA*, kaip atmetėme Pasaulinės tarpbankinių finansinių telekomunikacijų organizacijos (angl. *SWIFT*) susitarimą.

Ioan Enciu (S&D), *raštu.* – (RO) Palankiai vertinu Komisijai pateiktą klausimą dėl Kovos su klastojimu prekybos susitarimo (ACTA) skaidrumo ir padėties. Mano manymu turime imtis neatidėliotinų veiksmų, kad išspręstume susidariusią padėtį. Nepriimtina, kad Komisija, rengdama ACTA susitarimą, neįtraukia Europos Parlamento į derybas, atsižvelgiant į tai, kad turime pritarti šio susitarimo nuostatoms. Kaip minėta, Komisija turi kuo skubiau paviešinti visas su ACTA susijusias derybas, taip pat balandžio mėn. numatyto susitikimo planus. Klausimai, pvz., interneto paslaugų teikėjų privertimas stebėti srautus ir nustatyti ribojimus savo tinkluose, gali turėti priešingą poveikį gyventojams, tiek pagarbos jų teisei į privatumą atžvilgiu, tiek ir dėl padidėjusių papildomų išlaidų, kurių patiria vartotojai. Tokie klausimai turi būti aptariami viešai ir turi būti atsižvelgiama į visuomenės nuomonę. Europos piliečių ir pramonės pozicija dėl šių priemonių turi būti žinoma ir gerbiama siekiant išvengti bet kokio neteisėto, nedemokratiško elgesio.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (S&D), raštu. – (PL) Ponios ir ponai, Kovos su klastojimu prekybos susitarimas, dėl kurio šiuo metu derasi Europos Komisija, neatitinka ES teisėje numatyto proporcingumo principo. Pagal šį principą Europos Sąjungos veiksmai negali viršyti to, kas būtina siekiant Sutarties tikslų. Skyrius dėl interneto yra ypatingo rūpesčio priežastis. Teigiama, kad susitarime yra taisyklių, kurios galėtų apriboti, viena vertus, žodžio laisvę internete ir, kita vertus, komercinę veiklą. Tai bus rezultatas to, kas tartum buvo siūloma dėl interneto paslaugų teikėjų atsakomybės už persiųstą turinį nustatymo ir bausmių už bylų parsisiųsdinimą asmeniniais tikslais. Sakau, kad apie šiuos dalykus kalbama, nes informacija apie sutarties turinį mus pasiekia ne iš oficialių šaltinių, bet tik iš paskalų ir nutekėjusios informacijos, nes Komisija neinformuoja Parlamento apie derybų pažangą. Tačiau Lisabonos sutartyje dabar numatyta tokia procedūra. Be to, Parlamento pritarimas balsų dauguma būtinas bet kokiam susitarimui, kurį sudaro Taryba. Naujojoje Sutartyje taip pat numatyta galimybė imtis veiksmų intelektinės nuosavybės srityje ir kompetencija imtis šių veiksmų vienodomis teisėmis priklauso tiek Parlamentui, tiek ir Tarybai. Dėl to pritariu kitiems kolegoms nariams, kurie reikalauja didesnio dabartinių derybų skaidrumo, ir manau, kad tarpinstitucinis bendradarbiavimas sprendžiant ACTA klausimą turėtų parodyti, kad visos institucijos rimtai vertina galiojančią Sutartį. Šiuo metu taip nėra.

Alan Kelly (S&D), *raštu.* – Kovos su klastojimu prekybos susitarimo tikslas labai svarbus intelektinės nuosavybės teisėms. Pokriziniu laikotarpiu intelektualai ir menininkai turi būti skatinami naudoti savo

⁽¹⁾ Žr. protokolą.

kūrybiškumą ir nesibaimindami skelbti naują medžiagą internete. Ši teisė turi būti suderinta su asmenų teise gauti informaciją ir, be to, sankcijos turėtų būti taikomos tik autorių teisių medžiagą naudojančioms didesnėms įmonėms. Tačiau tai ne šios dienos klausimas. Dabar labiausiai nerimauju dėl šių rūmų informavimo apie derybas lygmens. Pagal Lisabonos sutartį šiam susitarimui turi pritarti Parlamentas ir iš savo kolegų kalbų spėju, kad būdas, kuriuo rengiamas susitarimas, bus priimtas šaltai. Derybos dėl *ACTA* turi būti atviresnės ir Komisija ir Taryba turi parodyti savo pasiryžimą šiuo atžvilgiu užtikrindamos, kad Parlamentui būtų suteikta galimybė susipažinti su susijusiais dokumentais.

Stavros Lambrinidis (S&D), *raštu.* – Tikiuosi, kad raštiškas pareiškimas dėl *ACTA*, kurį kartu su savo kolegomis F. Castex, A. Alvaro ir Z. Roithová pateikiau praeitą savaitę, ir šios dienos diskusijos bus priimtos kaip pavėluotas raginimas atsibusti Tarybai ir Komisijai. Šis Parlamentas nesėdės sudėjęs rankų, kol už uždarų durų deramasi dėl milijonų žmonių pagrindinių teisių. Prieštaraujame bet kokiam "teisės aktų plovimui" tarptautiniu lygmeniu, nes tai labai apsunkintų procesą dėl daugybės nacionalinių teisės aktų priėmimo procesų – tegul tai daro Europos Parlamentas. Šiuo atveju, žinoma, turiu omenyje gėdingus "trijų smūgių" įstatymus. Šis Parlamentas tvirtai tiki, kad turi būti apsaugotos intelektinės nuosavybės teisės, tačiau nesuteikiant privačioms įmonėms plačių teisių be atrankos stebėti kiekvieno piliečio veiklą internete – to neleidžiame daryti net savo policijai kovojant su terorizmu – ir, žinoma, netaikant neproporcingų baudų, atjungiant ištisus namų ūkius nuo interneto. Galimybė naudotis internetu yra pagrindinė laisvė. Ji kaip tokia turi būti gerbiama ir saugoma.

Michael Theurer (ALDE), *raštu.* – (*DE*) Europos Komisijos derybos dėl Kovos su klastojimu prekybos susitarimo (*ACTA*) iškėlė keletą klausimų. Nors susitarimu reglamentuojamos rimtos sritys, t. y. kova su klastojimu ir produktų bei registruotų prekės ženklų kontrabanda, jis turi būti labiau pagrįstas Europos principais. Jis neturi lemti autorių teisės, patentų teisės arba prekės ženklų teisės suvienodinimo ES – priešingai, subsidiarumo principas turi išlikti svarbiausiu principu. Prekybos susitarimais neturi būti piktnaudžiaujama siekiant riboti pagrindines asmenų teises ir laisves. Prieš tai, kai Parlamentas galės duoti susitarimo ratifikavimui reikalingą pritarimą, vis dar reikia padaryti reikšmingų patobulinimų, ir ne vien tik turinio. Parlamentas turi aktyviau dalyvauti derybose ir turi būti suteikta galimybė susipažinti su visais derybų dokumentais.

16. Reglamentas dėl bendrųjų tarifų lengvatų sistemos taikymo (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – diskusijos dėl žodinio klausimo dėl reglamento, kuriuo taikoma bendrųjų tarifų lengvatų sistema, Komisijai (O-0022/2010 - B7-0018/2010), kurį pateikė *PPE* frakcijos vardu – Daniel Caspary, *S&D* frakcijos vardu – Kader Arif, *ALDE* frakcijos vardu – Niccolò Rinaldi, *Verts/ALE* frakcijos vardu – Yannick Jadot, *GUE/NGL* frakcijos vardu – Joe Higgins ir *ECR* frakcijos vardu – Robert Sturdy.

Daniel Caspary, *autorius*. – (*DE*) Pone pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, Europos Sąjunga, taikydama bendrųjų tarifų lengvatų sistemą (BLS), dėl sumažintų muitų šiuo metu atveria savo rinką šimtas septyniasdešimt šešioms besivystančioms šalims. Tai yra nauda, kurią mes, kaip Europos Sąjunga, suteikiame nesitikėdami už tai jokio atlygio iš mūsų partnerių. Taip pat esama BLS+, kuri taikoma tam tikroms su konkrečiomis problemomis susiduriančioms šalims ir toms šalims, kurios atitinka specialias sąlygas.

Kokioje pradinėje padėtyje esame? Nuo 2012 m. sausio 1 d. reikės naujo reglamento, nes senojo galiojimo laikas bus pasibaigęs. Mums reikia laiko tinkamai procedūrai, kuri suteiktų galimybę atlikti du svarstymus. Todėl mano frakcija tikisi, kad Komisija netrukus pateiks naują pasiūlymą. Kaip minėjau, mums reikia pakankamai laiko dviejų svarstymų procedūrai ir būtų nepriimtina, jeigu mes, kaip Europos Parlamentas, esant spaudimui turėtume priimti abejotinus sprendimus. Taip pat reikia atlikti esamos sistemos vertinimą. Tikiuosi, netrukus gausime faktų, skaičių ir duomenų, kurie parodys, kaip sėkmingai sistema taikoma praktikoje. Ar esama sistema iš tikrųjų palengvino valstybių, kurioms ji taikoma, prekybą? Ar eksporto mastai taip pat padidėjo? Ar ši sistema duoda naudą tinkamoms šalims? Užduosiu šį klausimą visiems čia esantiems: ar viskas tvarkoje su esama sistema? Pvz., jeigu tokia šalis kaip Kataras, kurio pajamos vienam gyventojui didesnės nei Europos Sąjungos dvidešimt penkių valstybių narių, dalyvauja BLS sistemoje, esu įsitikinęs, kad peržiūrėdami visą sistemą turime tai vertinti kritiškai.

Atsižvelgdamas į rytdienos balsavimą norėčiau paprašyti visų frakcijų kolegų narių: kaip sutarėme pirminiame projekte, turėtume padaryti taip, kad rezoliucija liktų labai bendro pobūdžio. Būčiau labai dėkingas kolegoms nariams, jeigu rezoliucijoje neminėtume konkrečių atvejų, kurie aptarti per diskusijas.

David Martin, *pavaduojantis autorių.* – Pone pirmininke, kaip ir ponas D. Caspary, pritariu trims lengvatų režimams, nustatytiems BLS – "Viskas, išskyrus ginklus", BLS ir BLS+.

Tiesa, kad keturiasdešimt devynioms skurdžiausioms pasaulio šalims mūsų rinkos turėtų būti atvertos viskam, išskyrus ginklus. Tiesa, kaip minėjo ponas D. Caspary, kad šimtas septyniasdešimt šešioms besivystančioms šalims turėtų būti suteiktos lengvatinės galimybės patekti į mūsų rinką. Taip pat tiesa, kad šešiolikai šalių turėtų būti sudarytos dar geresnės galimybės patekti į mūsų rinką taikant BLS+ mainais už dvidešimt septynių konkrečių tarptautinių konvencijų dėl žmogaus teisių, bendrų darbo standartų, tvaraus vystymosi ir gero valdymo pasirašymą ir įgyvendinimą.

Tačiau taip pat tiesa, kad tikimės, jog tos šešiolika valstybių paramos gavėjų taikys ir laikysis šiose konvencijose nustatytų įsipareigojimų.

Jeigu leisime šalims nesilaikyti savo įsipareigojimų arba šių konvencijų nuostatų, BLS+ neteks skatinamojo poveikio, kurį ji turi suteikti. Tai ne viskas, nes, tiesą sakant, baudžiame kitas BLS šalis sumažindami joms taikomas lengvatas ir suteikdami lengvatų šešiolikai šalių, kurios negerbia savo teisių.

Dėl to palankiai vertinu tai, kad Komisija ištyrė Šri Lankos atvejį ir taip pat pasiūlė prieš ją imtis veiksmų. Dėl to taip pat tvirtai tikiu, kad Komisija turėtų pradėti tyrimą dėl to, ar Kolumbija laikosi dvidešimt septynių konvencijų ir pan. Tai nereiškia, kad turėtume imtis veiksmų prieš Kolumbiją. Tai paprasčiausiai reiškia, kad atliksime tyrimą, kaip tai padarėme Salvadoro atveju, kai nusprendėme, kad imtis veiksmų nebūtina.

Noriu užduoti tris klausimus Komisijos nariui.

Ar Komisija pritaria, kad ateityje Parlamentui turėtų būti suteikta teisė remiantis BLS+ prašyti atlikti tyrimą?

Antra, ar šiuo metu Komisija pateiks ataskaitą dėl konvencijų ratifikavimo ir įgyvendinimo BLS+ valstybėse paramos gavėjose padėties, kurios prašė Parlamentas?

Galiausiai kada Komisija planuoja perduoti Parlamentui peržiūrėtą reglamentą dėl kito BLS etapo? Žadėta jį pateikti iki birželio mėn. ir norėtume, kad jis būtų pateiktas iki birželio mėn.

Niccolò Rinaldi, *autorius.* – (*IT*) Pone pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, išrinkus Parlamentą, netrukus susidūrėme su klausimu dėl bendrųjų tarifų lengvatų sistemos (BLS+) sustabdymo, visų pirma atsižvelgiant į šio mechanizmo taikymą arba netaikymą Šri Lankai ir Kolumbijai.

Pirmuoju atveju buvome daugybės pažeidimų liudininkai, rimtų pažeidimų, kurių padarė Šri Lanka – šalis, kuri lengvinančiomis aplinkybėmis atsigavo po labai ilgo pilietinio karo su baisia teroristų organizacija. Mano nuomone, Komisija šiuo atveju veikė neapgalvotai ir tai netrukus davė pagrindą pasiūlymui sustabdyti BLS+. Tačiau Šri Lanka neturi "sergėtojų", jeigu galime taip juos pavadinti, Taryboje ir dėl to sprendimas buvo priimtas. Kalbant apie Europos Parlamentą, jis neatliko jokio vaidmens: niekas neklausė mūsų nuomonės.

Antruoju atveju susiduriame su šalimi, kurioje vyksta baisus vidaus partizaninis karas ir kurioje rimtai pažeidžiamos žmogaus teisės, įskaitant dažnas profesinių sąjungų atstovų žudynes. Iki šiol Komisija neišreiškė savo nuomonės dėl to, kada bus pradėtas tyrimas, ir faktiškai laikėsi pozicijos dėl laisvosios prekybos susitarimo, kuriam aš asmeniškai pritariu. Žinome, kad Taryboje esama vyriausybių, kurios labai aktyviai gina Kolumbijos valdžios institucijų interesus ir, dar kartą pakartosiu, kad Europos Parlamentas neturi jokio vaidmens: niekas nesiteiravo Parlamento nuomonės, nepaisant to, kad jis beveik kiekvieną dieną turėjo išklausyti kitų nuomones.

Abiem atvejais atsižvelgiant į galimą sustabdymą nebuvo atliktas nė vienas poveikio tyrimas dėl darbo ir ekonominių pasekmių. Tačiau visus prieštaravimus vienija vienas bendras elementas: bereikšmis Europos Parlamento vaidmuo. Tačiau šie sprendimai yra grynai politiniai, o ne techniniai, ir manau, kad tai nepriimtina. Todėl pasinaudokime 2011 m. galiojimo pabaigos data – mums reikia naujo reglamento ir manau, kad šie du konkretūs pavyzdžiai tai įrodo. Tačiau šiuo metu taip pat būtų naudinga aptarti pastarųjų mėnesių įvykius šiose konkrečiose šalyse.

Pvz., būtų įdomu žinoti, kokia žmogaus teisių riba, Komisijos nuomone, turi būti peržengta, kad ji pradėtų tyrimą Kolumbijoje arba kitoje šalyje, ir kokių konkrečių priemonių, pvz., sustabdyti karo teisės galiojimą, turėtų imtis Šri Lankos Vyriausybė, kad panaikintų sustabdymą.

Komisijos nary, norime paprašyti štai ko: jeigu įmanoma, pateikti naują pasiūlymą iki birželio mėn.; nustatyti aiškius valstybių paramos gavėjų tinkamumo kriterijus, atsižvelgiant į tai, kad BLS yra vystymuisi skirta priemonė ir kad sąraše, tiesą sakant, esama šalių, kurios iš tikrųjų nėra besivystančios šalys; kad valstybėse paramos gavėjose būtų pasirašytos ir taikomos dvidešimt septynios Tarptautinės darbo organizacijos konvencijos; valstybių paramos gavėjų elgesio taisyklių skaidrumo; sukurti sistemą, kuri leistų įvertinti BLS

poveikį; ir bendrauti su Parlamentu. Kaip minėjo D. Martinas, Parlamentas turi visapusiškai dalyvauti sustabdymo atveju, nes tai, kartoju, grynai politinis sprendimas.

Nicole Kiil-Nielsen, *pavaduojanti autorių.* – (*FR*) Pone pirmininke, mūsų šiandieninių diskusijų priežastys susijusios su trimis bendrųjų tarifų lengvatų sistemos aspektais.

Pirma, dabartinis reglamentas galioja iki 2011 m. gruodžio 31 d. Siekiant, kad Europos Parlamentas pasinaudotų jam Lisabonos sutartyje nustatytais įgaliojimais, Komisija turi mums pateikti naują reglamento projektą ne vėliau kaip iki 2010 m. birželio mėn.

Antra, bendrųjų tarifų lengvatų sistema+ (BLS+) iš tikrųjų neveikia puikiai. Kas sudaro valstybių paramos gavėjų sąrašą ir kokiais kriterijais remdamasis? Neįtikėtina! Kas faktiškai prižiūri, kaip įgyvendinamos dvidešimt septynios tarptautinės konvencijos dėl socialinių ir aplinkos apsaugos klausimų, kurių reikalaujama norint tapti BLS+ paramos gavėju? Mes nežinome.

Kokių rezultatų davė BLS+? Ar šie rezultatai susiję su tvaria plėtra, produktų įvairinimu ir tinkamu darbu, ar su trumpalaikių sutarčių paplitimu, apleistų fermų skaičiumi ir eksportu užsiimančių stambių kontroliuojančiųjų įmonių koncentracija? Mes nieko nežinome.

Dėl to būtina iš esmės reformuoti reglamentą, siekiant užtikrinti demokratinę kontrolę ir kad taikomomis priemonėmis iš tikrųjų būtų pasiekti trokštami tikslai.

Tačiau tikroji šio vakaro diskusijų priežastis – apgailėtinas Kolumbijos atvejis. Iki šios dienos Komisija atsisakė pradėti labai rimtų žmogaus teisių pažeidimų šioje šalyje tyrimą. Tačiau toks tyrimas numatytas reglamente.

Turint omenyje Europos Sąjungos ginamas vertybes nesuprantama, kad siekdama pelno mūsų tarptautinėms bendrovėms, veikiančioms pienininkystės, automobilių, farmacijos, telekomunikacijų ir bankų sektoriuose, ES turėtų užmiršti BLS sąlygas ir per keletą dienų skubėti sudaryti laisvosios prekybos susitarimą su Kolumbija. Tai mirtinas smūgis Kolumbijos prekybos sąjungoms, smulkiesiems ūkininkams, vartotojams ir jos nacionalinei pramonės produkcijai.

Joe Higgins, *autorius*. – Pone pirmininke, ES suteikiama lengvatinio prekybos režimo sistema kai kuriose šalyse buvo taikoma nuo 1971 m. Tai turėjo būti mechanizmas, skirtas prekybos pusiausvyros sutrikdymams tarp išsivysčiusių kapitalistinių ir skurdesnių pasaulio šalių šalinti ir prisidėti prie darnaus vystymosi.

Komisijos nary, ar pritariate, kad šiuo atžvilgiu tai buvo visiška nesėkmė ir kad ES prekybos susitarimai iš esmės buvo naudingi ES įsikūrusioms tarptautinėms bendrovėms, kurios naudoja savo geresnius išteklius tam, kad nukonkuruotų smulkius vietos gamintojus daugumoje skurdesnių šalių, taip sukeldami rimtus sutrikdymus, įskaitant vietos darbo vietų praradimą ir aplinkos sunaikinimo pavojų? Ar ne tokia yra tikroji ES Komisijos strateginio dokumento "Globalioji Europa – konkuravimas pasaulyje", kuris buvo paskelbtas tik prieš trejus metus, prasmė?

Be to, Komisijos nary, ko gali tikėtis Afrikoje, Azijoje ir Lotynų Amerikoje dirbantys žmonės, kai jūsų Komisija pastarosiomis savaitėmis bailiai atsiklaupė ant kelių prieš nusikalstamus plėšikiškų rizikos draudimo fondų prekeivių sandorius, kuriais siekiama greitai gauti milžiniškus pelnus nepateisinamai spekuliuojant euru ir ypač Graikijos padėtimi? Ir jūs palikote Graikijos darbo klasę ir skurdžiuosius šių kenkėjų – faktiškai nusikaltėlių – malonei. Ko gali tikėtis už Europos sienų esantys skurdieji ir dirbantys žmonės atsižvelgiant į šią padėtį?

Dabar kyla klausimas, kaip ES Komisija įvertins, ar valstybės, kurios gauna naudos iš lengvatinių prekybos susitarimų su ES, užtikrina darbuotojų ir žmogaus teisių apsaugą. Atsakykite, prašau, į šį klausimą.

Ir kaip galite toliau bendradarbiauti su Kolumbijos Vyriausybė, kai visiškai aišku, kad Vyriausybės kontroliuojamos institucijos, ypač kariuomenė, nuolat vykdo bjauriausius nusikaltimus, kaip visai neseniai matėme atradus La Makarenos nekaltų aukų žudynių masinę kapavietę.

Galiausiai kokios pozicijos šiuo metu laikosi Komisija dėl tolesnio BLS+ taikymo Šri Lankai, atsižvelgiant į tai, kad įvykus rinkimams M. Rajapaksa Vyriausybės politika šioje šalyje tebėra nukreipta prieš žmogaus ir darbuotojų teises?

Syed Kamall, *pavaduojantis autorių.* – Pone pirmininke, manau, visi suprantame, kad vienas iš BLS sistemos tikslų buvo integruoti skurdesnes valstybes į pasaulinę prekybos sistemą. Nustatytas lengvatinis režimas buvo tinkamas būdas kai kuriems prekybos pusiausvyros sutrikdymams tarp turtingesnių ir skurdesnių šalių šalinti.

Kadangi turiu daug draugų ir giminių daugumoje iš šių skurdesnių šalių, manau, neturėtume tikėtis daugiau nei daugumos šių šalių vyriausybės: prasto valdymo klausimai; valstybės monopolijos ir korumpuotos vyriausybės, užkertančios kelią šių šalių verslininkams kurti gerovę; faktas, kad jiems sudėtinga importuoti reikmenis, reikalingus pridėtinei vertei ir gerovei kurti; taip pat faktas, kad dauguma šių šalių piliečių negali įsigyti prekių arba pasinaudoti paslaugomis, kurios savaime suprantamos čia, Europos Sąjungoje, ir daugumoje turtingesnių šalių.

Taip pat pripažinkime, kad geriausias būdas žmonėms padėti išbristi iš skurdo – pagalba verslininkams. Verslininkai kurs darbo vietas, kurs gerovę ir taip padės žmonėms išbristi iš skurdo.

Neseniai vykusiose derybose dėl ekonominės partnerystės susitarimų dauguma įvairaus politinio spektro narių buvo susirūpinę dėl Komisijos požiūrio – "viena taisyklė visiems atvejams" – į ekonominės partnerystės susitarimus.

Vienu atveju, kuris mane sudomino, uždavus klausimą Komisijos pareigūnui komitete jis pasakė, kad ekonominės partnerystės susitarimai susiję ne tik su prekyba; jie taip pat susiję su regionine integracija ir ES eksporto modeliu. Tačiau kai paklausėme, ar tam tikroms AKR šalims, kurios išreiškė konkretų rūpestį, galėtų būti taikoma BLS+ kaip alternatyva, mums buvo atsakyta, kad tai neįmanoma, nes jos pažeidžia tam tikras konvencijas ir dėl to neatitinka BLS+ reikalavimų.

Žvelgiant toliau, iš tikrųjų turėtume būti lankstesni taikydami BLS+, kuri galėtų būti ekonominės partnerystės susitarimų alternatyva. Tai galime daryti įvairiais būdais. Galime nustatyti sankcijas šalims, kurios neatitinka standartų, arba galime dalyvauti vykstančiame dialoge siekdami užtikrinti, kad sąlygos šiose šalyse pagerėtų, ir suprasti, kad Roma nebuvo pastatyta per vieną dieną ir taip pat per vieną dieną nebuvo sukurti viršenybės galią turintys griežti Europos standartai. Laikas bendradarbiauti su verslininkais besivystančios ekonomikos šalyse ir jiems padėti, užuot perdėtai politizavus klausimo sprendimą.

Karel De Gucht, Komisijos narys. – Pone pirmininke, esamos BLS schemos galiojimo laikas baigiasi 2011 m. gruodžio 31 d. Komisija jau dirba iš esmės atnaujindama ir peržiūrėdama dabartinę schemą. Vėliau šį mėnesį pradėsiu viešąsias konsultacijas dėl galimų patobulinimų ir pakeitimų, po kurių bus atliekamas išsamus pakartotinis poveikio vertinimas. Dėl to galima tikėtis, kad Komisija pateiks pasiūlymą dėl kito reglamento pirmąjį 2011 m. ketvirtį. Šiam pasiūlymui, žinoma, bus taikoma įprasta teisėkūros procedūra, kuri taip pat gali tęstis, kol baigsis dabartinės schemos galiojimo laikas, t. y. iki 2011 m. gruodžio 31 d.

Visi sutiksite, kad turime vengti padėties, kai BLS paramos gavėjai praras visus jiems taikomus lengvatinius tarifus 2012 m. sausio 1 d. Dėl to pradėję šį esminį darbą naujai BLS schemai parengti, kartu pateiksime pasiūlymą pratęsti dabartinio reglamento galiojimo laiką iki tol, kol įsigalios nauja schema. Tai turėtų suteikti jums laiko uoliai dirbti su būsima schema kartu užtikrinant, kad BLS paramos gavėjai nebūtų palikti nežinioje. Turėtumėte gauti šį dokumentą balandžio mėn.

Atkreipiau dėmesį į jūsų klausimą dėl visų dalykų, susijusių su tuo, kokiu būdu Komisija atlieka valstybių paramos gavėjų atitikimo dabartinio BLS+ režimo kriterijų laikymosi stebėseną. Pagrindinis BLS+ kriterijus – dvidešimt septynių tarptautinių konvencijų žmogaus teisių, bendrų darbo standartų, darnaus vystymosi ir gero valdymo srityse ratifikavimas ir veiksmingas įgyvendinimas. Komisijos užduotis – atidžiai stebėti, kaip visos valstybės paramos gavėjos laikosi šių kriterijų.

Komisijai nustatyta pareiga valdyti BLS sąžiningai ir objektyviai. Šiuo atveju veiksmingo BLS+ taisyklių įgyvendinimo stebėseną ir vertinimą stengiamasi atlikti remiantis tarptautinių organizacijų, pvz., Jungtinių Tautų, TDO ir kitų susijusių organizacijų, išvadomis ir ataskaitomis, taip pat pačiose konvencijose numatytais stebėsenos mechanizmais.

Tai suteikia galimybę vienareikšmiškai ir nešališkai peržiūrėti procesą. Atlikti stebėseną taip pat padeda Komisijos dvišalis dialogas su BLS+ šalimis dėl įgyvendinimo klausimų. Jeigu tokiose ataskaitose pateikiama informacija, kad BLS kriterijų nėra visiškai laikomasi, BLS reglamente nustatyta galimybė Komisijai atlikti tyrimą siekiant išsiaiškinti faktinę padėtį ir pasiūlyti imtis tinkamų veiksmų.

Šis tyrimo įrankis yra svarbi priemonė, kuri turėtų būti taikoma pagrįstai, tačiau tyrimo pradėjimas nėra lengvai žengiamas žingsnis, nes jis gali paveikti mūsų santykius su šalimis partnerėmis platesniu mastu. Pamąstykite, pvz., apie naujausią Šri Lankos atvejį.

Kadangi BLS+ schemos tikslas – paskatinti šalis laikytis tarptautinių gero valdymo standartų, BLS+ šalims pirmiausia turėtų būti suteikta galimybė įrodyti savo įsipareigojimus BLS+ tikslų atžvilgiu, pasiryžimą bendradarbiauti su tarptautinėmis stebėsenos įstaigomis ir pašalinti nustatytus trūkumus.

Šis požiūris suteikia pasitikėjimą priemonėmis, kurių šios šalys jau ėmėsi, ir atitinka bendrąjį skatinimu pagrįstą požiūrį, kuris sudaro BLS+ pagrindą.

Nekantriai laukiu diskusijų dėl būsimos BLS schemos, ir ypač BLS+. Rengdamiesi peržiūrėti dabartinę schemą, kuri taip pat bus susijusi su BLS+ kriterijais ir laikymosi stebėsena, į Europos Parlamento iškeltus klausimus bus atidžiai atsižvelgiama.

Kadangi šiai peržiūrai bus taikoma įprasta teisėkūros procedūra, Europos Parlamentas turės vienodas galimybes kartu su Taryba nustatyti galutinę BLS schemos struktūrą.

Laima Liucija Andrikienė, PPE frakcijos vardu. – Pone pirmininke, atsižvelgdama į tai, ką pasakė mūsų kolega Daniel Caspary, kuriam aš visiškai pritariu, norėčiau atkreipti dėmesį į du dalykus. Pirma, įsigaliojus Lisabonos sutarčiai Europos Parlamentas daugeliu aspektų įgijo naują vaidmenį formuojant ES prekybos politiką. BLS yra viena iš šių sričių, kurioje Parlamentas turės didesnę reikšmę ir daugiau įtakos.

Komisijos nary, taip pat norėčiau jus paraginti palankiau vertinti padidėjusį Parlamento vaidmenį jūsų prižiūrimoje srityje.

Trečia, Parlamentas taip pat turėtų dalyvauti atliekant dvidešimt septynių TDO ir Jungtinių Tautų konvencijų BLS valstybėse paramos gavėjose laikymosi, t. y. ne tik ratifikavimo, bet ir veiksmingo įgyvendinimo, stebėseną. Galiausiai Komisija turėtų tartis su Parlamentu šiuo klausimu ir tai, žinoma, yra mūsų pareiga Parlamente užtikrinti, kad mūsų susijusių įstaigų, komitetų viduje sukursime mechanizmus, prisidedančius prie tokios stebėsenos. Taip pat norėčiau pakartoti raginimą, įtvirtintą rezoliucijos projekte, dėl kurio balsuosime rytoj. Komisija turėtų kuo greičiau parengti naująjį BLS reglamentą.

Paskutinė, tačiau ne mažiau svarbi pastaba – nesutinku su tuo, ką pasakė kai kurie kolegos dėl Kolumbijos. Kolumbija yra šalis kaip ir dauguma šalių regione ir negalime ignoruoti teigiamų pokyčių, pasiekimų žmogaus teisių srityje ir dėl žmogaus teisių gynėjų padėties šioje šalyje. Nėra būtinybės įvardyti ir gėdinti šią konkrečią šalį, nes mūsų rezoliucija yra apie naują reglamentą ir būtinybę turėti naują reglamentą.

Vital Moreira, *S&D frakcijos vardu*. – (*PT*) Pone pirmininke, Komisijos nary, malonu girdėti Komisijos narį K. De Guchtą užtikrinant, kad netrukus Komisija atsiųs Parlamentui teisėkūros iniciatyvą, kurios tikslas – peržiūrėti bendrųjų tarifų lengvatų schemą, kad teisėkūros procesui būtų suteikta pakankamai laiko siekiant užkirsti kelią dabartinės bendrųjų tarifų lengvatų schemos galiojimo pasibaigimui kitų metų pabaigoje.

Ši sistema turi būti peržiūrėta. Visų pirma, tai yra vystymosi pagalbos priemonė, suteikianti šalims privilegijuotas galimybes patekti į Europos rinką, nereikalaujant abipusiškumo. Antra, ši schema taip pat yra priemonė, skirta pagerinti žmogaus teisių padėtį ir gerą valdymą tose pačiose šalyse, atsižvelgiant į tai, kad jos teikiamai pagalbai taikomos sąlygos, kurias turi įgyvendinti valstybės paramos gavėjos.

Dėl šių dviejų priežasčių Europos Sąjunga turi atnaujinti šios priemonės, kuri pasitelkiant prekybą padeda tenkinti vystymosi ir žmogaus teisių interesus, naudojimą. Net ir tokiu atveju atnaujinimo metu reikia pasinaudoti ankstesnio periodo rezultatų vertinimu.

Kita vertus, naujajame reglamente turėtų būti laikomasi šių reikalavimų, kurie pagrįsti ligšioline praktika. Pirma, išsaugoti bendrųjų tarifų lengvatų schemos taikymo laikiną pobūdį, kad ją būtų galima panaikinti, kai ji ilgiau nebus reikalinga. Antra, metodų, kurie taikomi atskiriant ir atrenkant valstybes paramos gavėjas, tobulinimas remiantis kiekvienos šalies išsivystymo lygiu ir jos išorės konkurencingumu. Ir trečia, mechanizmų, skirtų stebėti, kaip laikomasi sąlygų, susijusių su bendrųjų tarifų lengvatų schema, ypač atsižvelgiant į žmogaus teisių laikymąsi, tobulinimas.

Galiausiai, Komisijos nary, buvo naudinga, kad į Parlamento nuomonę atsižvelgta nuo teisėkūros proceso pradžios.

Georgios Papastamkos (PPE). – (*EL*) Pone pirmininke, bendrųjų tarifų lengvatų sistemoje nustatytas režimas, kaip išimtis PPO didžiausią palankumo statusą turinčios šalies principui, turi būti tikslingas; kitais žodžiais tariant, jį turi patvirtinti besivystančios šalys, nes poreikiai didesni. Naujas valstybių paramos gavėjų sąrašas turi atspindėti tikrąją besivystančių šalių ekonominę padėtį ir konkurencingumą.

Be to, besivystančios ekonomikos šalių diferencijavimo nebuvimas visapusiškai kenkia mažiausiai išsivysčiusioms šalims. Logiška, kad prieš atliekant siūlomą peržiūrą būtų atliktas poveikio vertinimas, nes šios sistemos poveikio vertinimas valstybėms paramos gavėjoms buvo atliktas ankstesniu taikymo laikotarpiu.

Prekybos politika, ypač komercinės sąlygos, neabejotinai gali prisidėti prie veiksmingesnio pasaulinio valdymo vykdant švelnią politiką. Suteikdama paskatų veikti ji gali prisidėti prie socialinės globalizacijos dimensijos plačiąja prasme skatinimo: tinkamas darbas, perspektyvus vystymasis, demokratinė atskaitomybė.

Europos Parlamentas turėtų būti pajėgus kūrybiškai dalyvauti naujoje, peržiūrėtoje sistemoje ir veiksmingai atlikti valstybių paramos gavėjų sutarčių įgyvendinimo stebėseną.

Bernd Lange (S&D). – (*DE*) Pone pirmininke, visi žinome, kad BLS yra gera sistema, o BLS+ yra labai gera sistema. Taip pat turime užtikrinti, kad šių sistemų galiojimo laikas būtų pratęstas ir dėl to mums reikia jūsų pasiūlymo, kad galėtume surengti tinkamas diskusijas Parlamente. Dėl to, Komisijos nary, prašau, pagreitinkite, procesą.

Net ir BLS+ galime būti pajėgūs nustatyti keletą patobulinimų. Šiuo atveju norėčiau nurodyti penkias sritis, kuriose galime atlikti tolesnius patobulinimus. Pirma, kas nustato, kaip faktiškai įgyvendinami dvidešimt septyni standartai, ne tik pripažįstami praktikoje, tačiau oficialiai įgyvendinami? Ar tai daro tik TDO, o gal mums reikia vertinimo komiteto, kuris suteiktų konkrečią pagalbą įgyvendinimo metu?

Antra, kaip įtraukiame pilietinę visuomenę? Norėčiau matyti pilietinės visuomenės koordinavimą atitinkamoje šalyje atliekant BLS+ įgyvendinimo vertinimą, lygiai taip pat kaip mes dabar sutarėme susitarime su Pietų Korėja.

Trečia, kas faktiškai pradeda tyrimą, jeigu nustatomos kokios nors problemos? Parlamentas šiuo atveju turi dalyvauti, nes jaučiu, kad Taryboje svarbiausi tampa kiti interesai, bet ne faktinio tyrimo interesas. Tokiu atveju Parlamentas taip pat turėtų pradėti tyrimą.

Mums iš tikrųjų taip pat reikia aiškių struktūrų kituose etapuose, kuriuose dalyvausime, taip pat aiškesnių struktūrų dėl atsisakymo, tačiau galbūt tai galime išsamiau aptarti kitą kartą.

Thomas Mann (PPE). – (*DE*) Pone pirmininke, BLS iš esmės suteikia prekybos privilegijas besivystančioms šalims ir augančios ekonomikos šalims. Ši moderni vystymosi pagalbos – nuo tarifų sumažinimo iki tarifų panaikinimo išsivysčiusių šalių rinkose – rūšis davė daug teigiamų rezultatų. Specialiu susitarimu dėl BLS+ siekiama pradėti įgyvendinti socialinius ir aplinkos apsaugos standartus. Dėl šios priežasties taip pat padidėjo pasirašytų JT ir TDO konvencijų skaičius.

Tačiau, Komisijos nary, kaip Komisija kontroliuos šių kriterijų įgyvendinimą? Ar visada privilegijos panaikinamos, kai eksportuojamos prekės, kurios pagamintos naudojant priverčiamąjį darbą arba vergiją, kai nustatoma nesąžininga prekyba arba negalima užtikrinti "kilmės produktų" kontrolės? Be to, ar žmogaus teisių padėties pagerėjimo, kurio ketinama siekti su BLS+, procese galiausiai neturėtų dalyvauti didesnės valstybės? Šiuo atveju kalbu, pvz., apie Kiniją. Visos mūsų rezoliucijos, veiksmai ir ES ir Kinijos dvišalės derybos nepagerino žmogaus teisių padėties. Dėl to šimtai tūkstančių žmonių rytoj – Pasaulinę Tibeto minėjimo dieną – išeis į gatves ir Tibeto vėliavos bus iškeltos dešimtyje tūkstančių Europos Sąjungos miestų ir bendruomenių. Parodysime solidarumą su žmonėmis, kurie kovoja už savo kultūrinę, lingvistinę ir religinę autonomiją.

Komisijos nary, ar pritariate nuomonei, kad žmogaus teisių ir aplinkos apsaugos standartai turi būti pašalinti iš specialių susitarimų ir įtraukti į BLS kriterijų sąrašą? Bendradarbiavimas su mūsų partneriais neturi būti apribotas vien tik ekonominiais interesais.

Gianluca Susta (S&D). – (*IT*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, visų pirma tai svarbi galimybė patvirtinti bendrųjų tarifų lengvatų sistemos svarbą. Tiek pagrindinė BLS sistema, tiek ir BLS+ sistema, kurios susijusios su "Viskas, išskyrus ginklus" iniciatyva, prisideda prie skurdo mažinimo, griežtai laikantis pagrindinės pareigos – užtikrinti pagarbą žmogaus teisėms. Būtent dėl šių pagrindinių sambūvio principų pažeidimų Europos Sąjunga panaikino Šri Lankai bendrųjų tarifų lengvatas ir Komisija atliko išsamų tyrimą.

Tačiau siekiant pakeisti galiojančius teisės aktus naujos sistemos teisėkūros procese turi visapusiškai dalyvauti Parlamentas. Dėl to tikimės, kad reglamentas bus peržiūrėtas iš esmės pagal įprastas procedūras, nes jame yra keletas trūkumų, įskaitant trūkumus dėl tyrimų. Kitas žingsnis bus bendra rezoliucija.

Reglamento veiksmingumas priklauso nuo jo patikimumo, kriterijų, kuriais jis pagrįstas, objektyvumo ir jo taikymo griežtumo. Europoje, kurioje absoliuti dauguma piliečių nesutinka su demokratijos eksportu, kuris pagrįstas grasinimu ginklu, prekybos ir su prekyba susijusi pagalba yra esminės priemonės skleidžiant sambūvio principus, pagrįstus pagarba žmogaus teisėms. Mūsų pareiga – netapti abejingais – nes tai būtų

neteisinga – ir taip pat vengti priimti skubotus sprendimus dėl tam tikrų partijų, sprendimų, kurie skamba kaip galutiniai nuosprendžiai, pvz., Kolumbijos atveju.

Dėl to nemanau, kad galiu pritarti tam, kas atrodytų esą vienašališki nelankstūs požiūriai į vieną arba kitą šalį, tačiau tvirtai pritariu poreikiui atidžiau stebėti visas problemiškas situacijas, atsižvelgiant į taisyklių, kuriomis norime reglamentuoti teisės aktų peržiūrą, kurios reikalaujame, principus.

Christofer Fjellner (PPE). – (*SV*) Pone pirmininke, bendrųjų tarifų lengvatų sistema, kurią šiandien aptariame, yra labai gera ir svarbi priemonė, nes ji palengvina kai kurių šalių, kurios tikriausiai yra skurdžiausios pasaulio šalys, eksportą ir prekybą su Europa. Dauguma Europos šalių taip sukūrė savo gerovę, todėl svarbu, kad mes bandytume perduoti šią patirtį kitoms šalims.

Diskutuodami tokiu klausimu kaip šis ir atsižvelgdami į būsimą bendrųjų tarifų lengvatų sistemos peržiūrą turime galvoti ir sutelkti dėmesį į pagrindinę bendrųjų tarifų lengvatos sistemos užduotį ir tikslą, t. y. kovą su skurdu. Prekyba iš esmės yra veiksmingiausias kovos su skurdu ir ekonomikos augimo skatinimo būdas ir svarbu, kad mes to nepamirštume.

Žinoma, bendrųjų tarifų lengvatų sistema taip pat yra geras būdas daryti spaudimą šalims siekiant, kad jos laikytųsi tarptautinių susitarimų ir konvencijų, taip pat su žmogaus teisėmis ir t. t. susijusių įsipareigojimų. Tačiau neturime pamiršti, kad tikslas yra vystymasis. ES paprasčiausiai turi turėti galimybę atsisakyti taikyti arba panaikinti šį lengvatinį režimą įsipareigojimų nesilaikančioms šalims, tačiau svarbu nepamiršti, kad elgtumėmės protingai. Šaliai, kurios prekybos ir naujų eksporto galimybių laisvė suvaržoma, nebebus lengviau laikytis įsipareigojimų ir mūsų keliamų reikalavimų.

Esama ryšio: korupcija, prastos darbo sąlygos ir nepagarba žmogaus teisėms prisideda prie skurdo, tačiau skurdas taip pat apsunkina kovą su korupcija, žmogaus teisių problemomis ir prastomis darbo sąlygomis. Norėčiau sužinoti Komisijos nario nuomonę dėl 22 pastraipos; kitais žodžiais tariant, rizika, kuri, panaikinus prekybos lengvatas, apsunkins šalių galimybes išspręsti problemas, susijusias su prastomis darbo sąlygomis.

Taip pat norėčiau atkreipti dėmesį, kad dabar reikalaujame, jog daugybė šalių ratifikuotų dvidešimt septynias TDO ir JT konvencijas ir jas visiškai įgyvendintų. Norėčiau pamatyti tikslią analizę, ar visos ES valstybės narės visiškai įgyvendino ir ratifikavo visas šias JT ir TDO konvencijas. Manau, labai mažai tikėtina, kad visos šios konvencijos visiškai įgyvendintos, ir svarbu tai suprasti, kai nustatome reikalavimus kitiems.

Rareş-Lucian Niculescu (PPE). – (RO) Noriu užduoti Komisijos nariui paprastą klausimą. Pagal Reglamentą (EB) Nr. 732/2008 valstybės, kurios nori gauti lengvatines sąlygas, kaip BLS+ sistemos dalį, turi galimybę pateikti paraiškas iki šių metų balandžio mėn. pabaigos. Atsižvelgiant į tai, kad artėja paraiškų pateikimo terminas, norėčiau paklausti Komisijos nario, jeigu jis turi tokią informaciją, kurios valstybės pateikė paraiškas iki šiol ir ar turėtume suteikti lengvatines sąlygas kai kurioms naujoms valstybėms rengdamiesi pakeisti reikalavimo kriterijus. Taip pat pritariu kolegoms nariams, kurie atkreipė dėmesį į tai, kad su Europos Parlamentu turėtų būti konsultuojamasi dėl bendrosios tarifų lengvatų sistemos taikymo.

Dėkoju.

Karel De Gucht, *Komisijos narys.* – Pone pirmininke, keletas klausimų buvo užduota dėl Šri Lankos ir Kolumbijos, ir dėl ko vienu atveju nusprendėme atlikti tyrimą ir priimti sprendimą, o kitu atveju to nepadarėme.

Šri Lankos atveju Komisijos dėmesys buvo nukreiptas į viešai prieinamas Jungtinių Tautų ataskaitas ir pareiškimus, taip pat kitus susijusius šaltinius, įskaitant nevyriausybines organizacijas, kuriuose nurodyta, kad Šri Lanka neveiksmingai įgyvendino įvairias žmogaus teisių konvencijas, visų pirma, Tarptautinio civilinių ir politinių teisių paktą, Konvenciją prieš kankinimą ir kitą žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ir baudimą ir Vaiko teisių konvenciją.

Tačiau, skirtingai nei Kolumbija, Šri Lanka laikėsi bendros pozicijos neigti bet kokių problemų egzistavimą ir nebendradarbiauti su Komisija nė viename tyrimo etape.

Kolumbijos atveju Jungtinių Tautų ir TDO stebėsenos rezultatai rodo, kad esama klausimų dėl tam tikrų Jungtinių Tautų ir TDO konvencijų įgyvendinimo veiksmingumo, tačiau taip pat aišku, kad Kolumbija bendradarbiavo su TDO ir Jungtinių Tautų įstaigomis ir atliko esminius teisės sistemos pakeitimus ir šiuos veiksmus atlieka Vyriausybė siekdama atlikti savo teisės aktų pakeitimus ir pagerinti praktinį jų įgyvendinimą. Šiuo metu vyksta dialogas bendradarbiaujant su Jungtinėmis Tautomis ir TDO.

Atsižvelgdamas į V. Moreiros užduotą klausimą, norėčiau pasakyti, kad peržiūrėdami BLS reglamentą siekiame rasti pusiausvyrą tarp čia išsakytų skirtingų prašymų. Mūsų prašo tai padaryti kuo greičiau, ir mes tai darysime. Prašėme atlikti poveikio vertinimą ir duomenis apie 2009 m. BLS gausime tik šių metų liepos mėn. ir jie, žinoma, bus perduoti Parlamentui.

Taip pat norėčiau priminti įsipareigojimą, kurį daviau Tarptautinės prekybos komitetui klausymo metu, ir vėliau pateikti mūsų teisės aktų pasiūlymų tvarkaraštį, kuris bus pateiktas tam komitetui artimiausiais mėnesiais. Kaip žinote, planuojame susitikti rytoj. Bandysime padaryti taip, kad suteiktume Parlamentui maksimalias galimybes atvirai aptarti įvairius dokumentus, įskaitant naują BLS reglamentą ir reglamento galiojimo pratęsimo sistemą, kurią turėtume pateikti kuo greičiau, t. y. balandžio mėn.

Pirmininkas. – Gavau du pasiūlymus dėl rezoliucijų⁽²⁾, pateiktus pagal Darbo tvarkos taisyklių 155 straipsnio 5 dalį.

Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks 2010 m. kovo 10 d., trečiadienį.

17. Kito posėdžio darbotvarkė (žr. protokolą)

18. Posėdžio pabaiga

(Posėdis baigtas 23.40 val.)